

TAM TẶNG SONG NGŨ PĀḲI - VIỆT

VESAK 2550

Buddhist Cultral Center

125, Anderson Road,
Nedimala, Dehivala,
Sri Lanka

*Sabbadānam dhammadānam jināti.
Sự bố thí Pháp vượt trên tất cả các sự bố thí.*

Thí Chủ: _____

Dâng đến: _____

Ước Nguyện: _____

Hồi hương đến: _____

TAM TẠNG SONG NGŨ PĀḶI - VIỆT – TẬP 29

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

SUTTANIPĀTAPĀḶI

TẠNG KINH – TIỂU BỘ

KINH TẬP

PHẬT LỊCH 2558

DƯƠNG LỊCH 2014

In lần thứ nhất:
PL 2558 - DL 2014

Số Lượng 600 cuốn

ISBN: 978-955-1604-83-7

@Buddhist Cultural Centre
125 Anderson Road
Nedimala, Dehiwala - Sri Lanka

Tel: 94-11-2734256, 2728468
Fax: 94-11-2736737
Email: bcc@sri.lanka.net
Website: www.buddhistcc.com

Printed by: **Ajith Printers (Pvt) Ltd.**
342 Old Kesbewa Road
Ratanapitiya, Borelesgamuwa,
Sri Lanka.
Tel: 94-11-251 7269

MỤC LỤC TỔNG QUÁT

Mục Lục Tổng Quát	iii
Lời Tựa – Sinhala và Việt ngữ	v - xiv
Văn Bản của Bộ Tôn Giáo – Anh và Việt ngữ	xv - xvi
Thành Phần Nhân Sự	xvii
Lược Đồ Tam Tạng	xviii - xix
Lời Giới Thiệu	xxiii - xxvii
Các Chữ Viết Tắt	xxix
Mẫu Tự Pāli - Sinhala	xxx - xxxi
Mục Lục Kinh Tập	xxxiii - xxxv
Văn Bản Pāli và Văn Bản Tiếng Việt	002 - 353
Thư Mục Câu Kệ Pāli	355 - 371
Thư Mục Danh Từ Riêng	373 - 375
Thư Mục Từ Đặc Biệt	377 - 397
Phương Danh Thí Chủ	399 - 411

--ooOoo--

*“Tathāgatappavedito dhammavinayo, bhikkhave, vivaṭo virocati,
no paṭicchanno.”*

*“Này các tỳ khưu, Pháp và Luật đã được công bố bởi đức Như Lai
là bộc lộ, chói sáng, không che giấu.”*

(Aṅguttaranikāya Tikanipātapāḷi Kusinaravagga Paṭichannasutta,
Parivārapāḷi Ekuttarikanaya Tikavāra – Bộ Tăng Chi, Chương Ba
Pháp, Phẩm Kusinārā, Kinh Được Che Giấu; Luật Tập Yếu, Chương
Tăng Theo Từng Bậc, Nhóm Ba).

ප්‍රස්තාවනා

සතා සංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් මනෝ ප්‍රණීධාන පුරා, නවාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් වාක් ප්‍රණීධාන පුරා, සාරාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් කාය වාක් ප්‍රණීධාන පුරා, සම්මා සම්බුදුවරුන් විසි හතර නමකගෙන් නියත විවරණ ලබා ක්‍රි.පූ. 623 දී පමණ බුද්ධත්වයට පත්ව, බරණැස මිගදායේ දී ධර්ම වක්‍රය පැවැත් වූ තැන් පටන් පන්සාලිස් වසක් තුළ දේශනා කරන ලද ධර්මය තථාගත ධර්මය නම් වෙයි. ඒ තථාගත ධර්මය ධම්ම-ධම්මඛකක- සද්ධම්ම ධම්මවිනය, බ්‍රහ්මවරිය. සාන- පාවචන - ආදී නාමයනගෙන් හඳුන්වා දී ඇත. මෙම සද්ධර්මයම ආනන්දය මාගේ ඇවෑමෙන් තොපගේ ශාස්තෘ වන්නේ යයි තථාගතයන් වහන්සේ විසින්ම පරිනිර්වාණයේ දී වදාරා ඇත. එයින් පෙනෙන්නේ බුදුන් වදාළ ධර්මයම භික්ෂුන් ගේ මර්ගෝපදේශකයා වූ වගයි. එසේ තිබියදීත් බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව සුභද්‍ර නම් භික්ෂුවගේ මතය වූයේ තථාගතයන් වහන්සේ නැති නිසා තම තමන්ට වුවමනා පරිදි භික්ෂුන්ට ජීවත්වීමට පුළුවන් බවයි. සුභද්‍ර භික්ෂුව තථාගත පරිනිර්වාණය ගැන සිතා ඇත්තේ කරදරයකින් මිදුණු අවස්ථාවක් ලෙසයි. සමහර විට වෙනත් මත ප්‍රකට නුවුවද තවත් භික්ෂුන් අතර මෙවැනි විනාශකාරී මති මතාන්තර පවතින්නට ඇත. සර්වඥයන් වහන්සේ ජීවත් ව සිටියදීම දේවදත්ත සුනක්ඛත්ත, අරිට්ඨ, සාති, ආදී භික්ෂුහු මෙවැනි මත උපදවන ලදහ.

ධර්මය සම්බන්ධව ගැටලුවක් මතු වූයේ කලතුරකින් වුවද, බුද්ධ ධර්මයේ පිරිසිදු බව ඒ අයුරින්ම රැක ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය, බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව ශාසන භාරධාරී වූ මහා කාශ්‍යප, උපාලි ආදී මහරහතන් වහන්සේලාට පැහැදිලි විය. උන්වහන්සේලා බුද්ධ පරිනිර්වාණයේන සිවුවන මස දෙවනදා රජගහනුවර වෙහාර පර්වත ප්‍රාන්තයේ සප්ත පර්ණි ගුහාද්වාරයෙහි. අජාසත් රජු විසින් තරවන ලද මණ්ඩපයට රැස් වූ පන්සියයක් මහ රහතන් වහන්සේලාගේ සහභාගිත්වයෙන් පළමුවන ධර්ම සංගීතිය පැවැත්වූහ.

ධර්ම විනයධර අනුබද්ධ මහාකාශ්‍යප, ධර්ම භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද, අග්‍ර විනයධර උපාලි ආදී සිව්පිළිසිඹියා පත් මහරහතන් වහන්සේලා විසින් පවත්වන ලද මෙම සංගායනාව සෙසු සියලු සංගායනාවන්ට පාදක වූ බවකි. සමස්ත බෞද්ධ භික්ෂු සංඝයා විසින්ම පිළිගන්නා ලද බවක් අට්ඨකථාවන්හි සඳහන් වෙයි. මෙම ප්‍රථම සංගායනාව කප්පියා කප්පිය සිකාපද පැනවීමත් බුද්දානු බුද්දක ශික්ෂාපද විනිශ්චයත් නිදානකොට පවත්වන ලද බැවින් පඤ්චසතික විනය සංගීති යන නමින් එය හඳුන්වයි. බුද්ධ වචනය නැතිනම් ශ්‍රී සද්ධර්මය පිටක වසයෙන්. බෙදුවේන ඒ ඒ පිටක එක් එක් සඛ්‍ය පරම්පරාවලට දුන්නේත් මෙම සංගායනාවේ දීය.

ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවෙන් වසර සියයක් ඉක්ම ගිය පසු කලාශෝක රජු දවස විශාල මහනුවර වැසි වජ්ජ භික්ෂුන් විසින් විනය විරෝධී වස්තු දහයක් විනයානුකූල කිරීමට උත්සාහයක් ගත්හ. මෙම දස වස්තු පිළිවෙත නීතියට පටහැනි මෙන්ම සදාචාරාත්මක නොවන බවද

ප්‍රකාශිතයහ. වජ්ජ භික්ෂුන්ගේ මෙම විනය විරෝධී උත්සාහයෙන් බුද්ධ ධර්මය රැක ගැනීම සඳහා දෙවැනි සංගායනාව පැවැත්විමි.

කාකණ්ඩ ප්‍රතන යස නම් මහරහතන් වහන්සේ, සබ්බකාමී, රේවත, සාල්හ, බුජ්ජ සෝභිත වාසභගාමී, සුමන, සාණවාසී සම්භුත යන රහතන් වහන්සේලා සාකඡ්ඡාකර මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදි. සත් සියයක් රහතන් වහන්සේලා විසින් මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදහ. සතක සතක විනය සංගීති නමින් යන නමින් හඳුන්වන මෙම සංගායනාවේදී වුල්ලවග්ගයේ සංගීති බැකි දෙක, මුණ්ඩරාජ සූත්‍රය, සෙරිස්සක විමාන කථා උත්තරවාද, ජේතවස්තු ආදිය පික පාලියට කතු කළහ.

විවිධ නිකායන් හට ගැනීමත් ඒ ඒ නිකායයන්වල අයිතිවාසිකම්, ඉගැන්වීම්, හා වත් පිලිවෙත් මගින් බුදු දහම කිලිටිවීමත්. දුග්ගීලයන් වැඩි වීමත්, ඒ නිසාම සිල්වතුන් විනය කර්ම සිදු නොකර සිටීමත්. විනයධර බහුශ්‍රැත සුපේශල භික්ෂාකාමී රහතන් වහන්සේලා ගම් දනව් අතහැර වනවාසී වීමත් යන අවස්ථා බුදුන් පිරිනිව් දෙසියපන්තිස් වසර වන විට දක්නට ලැබුනි. මෙම තත්වයෙන් සම්බුද්ධ ධර්මය ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා බුද්ධ වර්ෂ දෙසිය පන්තිස් වැන්නේ දී අශෝක අධිරාජයාගේ දායකත්වයෙන් පැළලුප් නුවර දී තුන්වන සංගායනාව පැවැත්වීය. මෙම සංගායනාව පවත්වන ලද්දේ මොග්ගලී ප්‍රතක තිස්ස මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රහතුන් වහන්සේලා දාහක් සම්බන්ද වෙමින්, අශෝකරාම යේදීය. කථා වස්තුපපකරණය මෙහිදී සංගීති විය. කථාවස්තුපපකරණය සංගායනා කර ඇත්තේ සම්මිතිය, ගෝකුලික ආදී නිකායයන් විසින් වැරදි කරුණු ගෙන විග්‍රහ කරන ලද ධර්ම කරුණු නිවැරදි කොට පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගනු සඳහාය. නව මසකින් නිම වූ මෙම සංගායනාව සාහස්සි ක නමින් හඳුන්වයි.

උපාලි රහතන් වහන්සේගේ ශිෂ්‍ය පරම්පරාව විසින් විනය පිටකය ද, ආනන්ද පරපුරෙහි දීඝභාණක, සාරිපුතක පරපුරෙහි මජ්ඣිම භාණක, මහාකාශ්‍යප පරපුරෙහි සංයුතක භාණක අනුරුද්ධ පරපුරෙහි අංගුත්තර භාක ආදීන් විසින් සූත්‍ර පිට කය ද, ශාරිපුත්‍ර ශිෂ්‍ය පරපුරින් අභිධර්ම පිටකයද මෙම සංගායනාව වෙත පවත්වාගෙන ආහ.

භාණකයන්ගේ ප්‍රභවය -

සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසකට පසු මහා කාශ්‍යප මහ රහතන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රජගහනුවර දී පවත්වන ලද ප්‍රථම සංගායනාවේදී ධර්මය කියාව පිටකවලට කොටස්වලට බෙදුන. ඒ එක් එක් ධර්ම කොට්ඨාශයක් එක් එක් භික්ෂු පිරිසකට භාර කීරීම උචිත යයි මෙහි දී කල්පනා කර ඇත. කට පාඩමනේ තථාගත ධර්මය ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය නිසා මෙලෙස වැඩ බෙදාගැනීමේ උවමනාව ඇතිවිය. ඒ ඒ ධර්ම කොටස් භාරදෙන ලද්දේ ඒ ඒ කොටස් පිළිබඳව ප්‍රවීණත්වයක් දැක් වූ භික්ෂු පිරිස් වලටය. උදාහරණ වසයෙන් විනය පිටකය භාරදෙන ලද්දේ විනය පිළිබඳ අග්‍රස්ථානය හෙබ වූ උපාලි රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පරපුරටය. සූත්‍ර පිටකය භාරදී ඇත්තේ ධර්ම

භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද රහතන් වහන්සේගේ පිරිසටය. අභිධර්මය භාර දී ඇත්තේ ධර්ම සේනාපති සැරියුත් රහතන් වහන්සේගේ පරපුරටය.

දීඝ භාණක - මජ්ඣිම භාණක - සංයුක්ත භාණක - අංගුත්තර භාණකා ජාතක

භාණක, ධම්මපද භාණක, උභතෝ විභවග භානක, මහා අරියවංස භාණක ආදී වසයෙන් මෙම ශිෂ්‍ය පරම්පරා දිගින් දිගටම පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගෙන ආහ. මෙම භාණක පරම්පරාවල අවසාන පුරුක් ලංකාවේ විසූහ. භාණක වසයෙන් ත්‍රිපිටක බුද්ධ වචනය කට පාඩමින් රැකගෙන ආ මෙම පිරිස් අතර සුතතනතිකා - විනයධරා - අභිධම්මිකා - ධම්මධරා අට්ඨකථිකා - තිපිටකා - චතුර්නිකා ආදී වශයෙන්ද ඒ ඒ ධර්ම කොටස් කට පාඩමින් ගෙන ආ භික්ෂූන් වහන්සේලා වූහ.

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව. දඹදිව ථේරවාදාවරිය පරම්පරාවේ අවසාන පුරුක් වූ මොගගලි පුත්ත තිස්ස මහරහතන් වහන්සේගේ පාදාවනන අග්‍ර ශිෂ්‍යයා වූ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ විසින් සංගාහිත ථේරවාදී බුද්ධ ධර්මය ලක්දිවට ගෙන ආහ.

ථේරවාද -

ථේර යනුවෙන් හැඳින්වෙන පිරිස වැඩිමහල්ලන් ස්ථවිරයන් වසයෙන් ගැනේ. එනම් වැඩිමහල්ලන්ගේ ආයතනයට ථේරවාදයට අයත් සාමාජිකයෝය. මෙහි ථේර යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ ප්‍රථම ද්විතීය, සංගායනාවලට සහභාගි වූ මහා කාශ්‍යප, උපාලි - යස, ආදී වූ මහරහතන් වහන්සේලා විසින් සංගායනා කළ පාලි ධර්මය ථේරවාද නම් වේ. “දෙව සඛගීතයෝ ආරුළහ පාලියේ වෙඝ්ථ ථේරවාදො-ති බෙදිතබබං - සාහිමහා කසසප භුතීතං මහා ථේරානං වාදනතා ථේරවාදකොති වුවවති” යනුවෙන් සරඝ්ථ දීපනී ටීකාවෙහි එයි. ථේරිකා යනුවෙන් හඳුන්වන ථේරවාදීහු මගධ්‍ය සහ ජපයනිය මූලස්ථාන කර ගත්හ. මෙයින් ලංකාවට පැමිණියේ උජ්ජයනී ශාඛාවයි. ථේරවාද ශාසනයේ පීතෘවරු වූවෝ පෝරාණයෝ වෙති. පෝරාණයෝ වූකලී සම්භාවනීය ආචාර්ය පිරිසක් වූ අතර ථේරවාද ශාසනය ඇතිවීමේදී හා තහවුරු කිරීමෙහි දී වැදගත් තැනක් ගත් බව පෙනේ.

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව මිහිඳු හරහතන් වහන්සේ විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද්දේ ථේරවාදී ත්‍රිපිටකයයි මහින්දාගමනයෙන් පසුව ලංකාවේ ශ්‍රී ලාංකික භික්ෂු පිරිසක් ඇති වූහ. උන්වහන්සේලා ඒ ත්‍රිපිටකය හදාළහ. සිංහලෙන් අටුවා උයූහ. දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ ප්‍රධාන අමාත්‍යයකු වූ අරිට්ඨ පැවිදි වී රහත්වැ උන්වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් දේවානම් පියතිස්ස රාජ සමයේ (ක්‍රි.පූ. 247-207) දී ලංකාවේ පළමුවන සංගායනාව කර ඇත. මෙම සංගායනාවට සැටහසක් රහතන් වහන්සේලා සහභාගි වූ බව සඳහන්ය. සත්දෙනෙකුගේ යුත් ශිෂ්‍යානු ශිෂ්‍ය පරම්පරාවට අනුව මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ශිෂ්‍යයා වූයේ අරිට්ඨ තෙරුන්ය. අනුරාධපුරයෙහි, ථූපාරාමයේ මෙම සංගායනාව පවත්වා ඇත.

ධර්මශෝක රජුගේ මෙහෙයවීමෙන් ලංකාවට බුදු සමය ගෙන ආ මිහිඳු හිමියන් උදෙසා අනුරාධ පුරයෙහි ඉදි වූ ඉතා වැදගත් වූද ඉතා විශාල වූද ආරාමය මහා විහාරයයි. මෙම විහාරයෙහි වැඩ සිටි හික්කුන් වහන්සේලා සමාක් දෘෂ්ටික ථේරවාදීහු වූහ. ථේරවාදය ආරක්ෂා වූයේ මෙම විහාරයේදීය.

ථේරවාදී බුද්ධශාසනයට ආ බලපෑම් -

ථේරවාදී බුද්ධශාසනය කෙරෙහි වරින්වර යම් යම් මතවාදිවල බලපෑම් ද ඇතිවිය. එයින් එකක් නම් බුදුන් අතිමානුෂිකයයි විශ්වාස කළ ලෝකෝත්තර වාදයයි. ශ්‍රේෂ්ඨ ශාස්තෘවරුන්ගේ අභාවයෙන් පසුව අනුගාමිකයන් විසින් ඔහුගේ මිනිස් බව අමතක කොට ඔහු දේවත්වයෙන් සැලකීම ස්වාභාවිකය. ඔවුන් එසේ කරන්නේ ශාස්තෘවරයා කෙරෙහි දැඩි භක්තිය නිසාය. එහෙත් ථේරවාදීහු ඒ අතින් වැඩිදුර ගියේ නැත. ඔවුන් බුද්ධ කාය දෙස යථා තත්වයෙන් බැලූ බව පෙනේ. එයට අමතරව වෛතුලයවාද, නීලපට දර්ශන, ගුලහවාද ආදී නම්වලින් ථේරවාද ක්‍රිපිටකයට අයත් නොවූ විශේෂාංග බිහි වූවද ථේරවාද බුදු සමය විසින් ඒවා බැහැර කරන ලදී. මේ ආදී වසයෙන් වෛතුලය වාදීන්ගෙන් ඇතිවුණු නොයෙක් උපද්‍රව වලින් ථේරවාදය මහා විහාරික හික්කුන් විසින් බලවත් දුෂ්කරතා මැද ආරක්ෂා කරන ලදී. අන්‍යවාදී ධර්මයන් ථේරවාදයට ඇතුල්වනු වළක්වනු සඳහා ථේර වාදීහු හැම අයුරින්ම සටන් කළහ. මහාසේන රාජ්‍ය සමයේදී මෙම සටහන ප්‍රකටව කෙරුණු විට ථේරවාදීහු ජය ගත්හ. මෙම මහා විහාරය පිළිබඳව කීර්තිරාවය හැම තැනම පැතිර පැවතිණ. නිර්මල ධර්මය ලබා ගැනීම සඳහා විදේශිකයෝ ලංකාවට ආහ. විශාඛ පීතිමල්ල, බුද්ධ සෞභ යන අය ඉන් සමහරෙකි.

පොඤ්ඤ සංගීතිය -

මිහිඳු හිමියන් විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද ක්‍රිපිටක ධර්මය වසර හාරසියයක් පමණ කට පාඩමින් පැමිණි මහා විහාරික හික්කුන් වහන්සේලා ඒ පිරිසිදු ථේරවාදය පරපුරෙන් පරපුරට ගෙනයාමේ උදාර වූ ද පවිත්‍ර වූද චේතනාවෙන් බුද්ධ වර්ෂ 440-454 අතර කාලයේ වළගම්බා රජු දවස පොත්වල ලියවීය. වළගම්බා රජු දවස ලේඛනාරූඪ කළේ රජගහ - වේසාලී - පාටලී පුත්‍ර - නගරවල පැවැත් වූ ධර්ම සංගායනාවන් හි දී තෝරා බේරාගෙන සංග්‍රහ කළ ක්‍රිපිටකයයි. ලෝකයේ ප්‍රථම වරට සිංහල රහතුන් විසින් කරන ලද මෙම පොඤ්ඤ සංගීතියෙන් පසුව, බුද්ධ ශ්‍රාවකයන් අතුරෙන් ඉතා උසස් විනය ධරයා වූ උපාලී තෙරුන්ගෙන් පැවත එන්නේ යයි සලකන ථේරවාදී පාලී ක්‍රිපිටකය සියම්, කාම්බෝජ, බුරුම ආදී දකුණු දිග රටවල පැතිර ගියහ.

වම්පා (වියටිනාමය) -

ඉන්දු චීන අර්ධ ද්වීපයේ නැගෙනහිර ප්‍රාන්තයේ දකුණු කොටස වන වත්මන් වියටිනාමය ඇත. අතීතයේ වම්පා නමින් හඳුන්වා ඇත. බුදු සමය ක්‍රි.ව. 3 වැනි සිය වසේදී පමණ මෙහි තහවුරු වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. ක්‍රි.ව. 605 දී වම්පා අග නගරය චීනුන් විසින් ආක්‍රමණය කොට බෞද්ධ වස්තූන් චීනයට ගෙනගිය බව චීන ලියවිලි වල සඳහන්ව ඇත. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ ක්‍රි.ව. 7 වන සියවස ට පෙර වර්තමාන වියටි නාමයේ බුදු දහම ප්‍රචලිතව පැවති බවයි. වම්පාහි බෞද්ධයන්

පොදු වසයෙන් ආර්ය සම්මිතිය නිකායට අයත් වූ අතර සර්වාස්ති නිකායේ ස්වල්ප දෙනකු ද සිටි බවයි. ක්‍රි.ව. 8 වැනි සියවසේ ශිලා ලේඛනයකින් පෙනී යන්නේ වම්පානි මහායාන බුදු දහම බලවත්ව පැවැති බවත්, සමහර රජවරුන්ගේ ද ආශීර්වාදය ලද බවත්ය. පසු කාලයක දී මහායානයෙන් කැඩී ආ තන්ත්‍රයානය ද එහි වූ බව පැහැදිලිය.

ක්‍රි.ව. 15 වන සියවසේදී උතුරේ අන්තම්වරුන් විසින් රට අල්ලා ගන්නාතෙක් මහායාන ස්වරූපයේ බුද්ධාගම වම්පානි (වියට්නාමයේ) ජීවමාන බලවේගයක් විය. පසුව වම්පානි පැරණි ආගම වෙනුවට චීන ස්වරූපයෙන් යුත් බුදු සමය එහි බලපවත්වා ඇත.

වියට්නාම ජාතික භික්ෂු ඉන්දුවන්ද -

වියට්නාම ජාතික ඉන්දුවන්ද භික්ෂුන් වහන්සේ වසර කීපයකට පෙර ලංකාවට වැඩමවා, කෝට්ටේ සිරි ජයවර්ධනාරාමයේ වැඩ සිටිමින් සිංහල භාෂාව කියවීමටද පාළිභාෂාවද හදාරා ඇත. බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය මගින් මුද්‍රිත බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සමූහය පරිශීලනය කළ මෙම හමුදුරුවෝ පාලියෙන් ඇති ත්‍රිපිටකය සිංහලෙන් හදාරා වියට්නාමී භාසාවට පරිවර්තනය කර ඇත. වියට්නාම ඉතිහාසය දෙසත් ත්‍රිපිටකයේ ඉතිහාසය දෙසත් බැලූ විට එය ඉතා වැදගත් ප්‍රාතිහාර්යමය කටයුත්තකි. මුළු ථේරවාදී ත්‍රිපිටකයම වියට්නාම බසට පරිවර්තනය කිරීම උන්වහන්සේගේ උත්සාහයයි. බලාපොරොත්තුවයි. එය එසේ වූ විට එය වර්තමාන වියට් නාමයේ සමාක් දෘෂ්ටිය ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ප්‍රචලිත වී ථේරවාදී බෞද්ධයන් ඇති වීමට හේතුවක් වනු ඇත. ඒ අනුව වියට්නාම දේශයට ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ගෙන ගිය ධර්මදූතයා ඉන්දුවන්ද භික්ෂුව වසයෙන් වියට්නාම ඉතිහාසයේත් ලංකා ඉතිහාසයේත් ඉතිහාස ගතවනු නියතය.

උන්වහන්සේ ගේ චේතනාව උදාරතරය. අප්‍රතිහත ධේර්යය විශ්මය ජනකය. උන්වහන්සේගේ මෙම සත් ක්‍රියාවට ලංකාවේත් - වියට්නාමයේත් බෞද්ධයෝ සහයෝගය දැක්විය යුතුය. වියට්නාමයට ථේරවාදය ගෙනයන ධර්ම දූතයා උන්වහන්සේ වන බැවිනි.

උන්වහන්සේ ඉටාගත් කාර්යය නිරූපිතව ඉටු කරන්නට ආරෝග්‍ය සුවයත්, ආර්ථික සම්පතත් ලැබේවායි ! ඉති සිතින් පත්මිහ.

කිරම විමලජෝති ස්ථවිර
අධ්‍යක්ෂ
බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය
නැදිමාල
දෙහිවල
2550 නිකිණි මස

LỜI TỰA

(Lời dịch Việt của bản tiếng Sinhala)

Đức Phật của chúng ta sau khi trải qua vô số kiếp thực hành các pháp toàn hảo và lần lượt tiếp nhận sự thọ ký của hai mươi bốn vị Phật tiền nhiệm rồi đã chứng quả Toàn Giác vào năm 623 trước Tây Lịch. Ngài đã thuyết giảng bài Pháp đầu tiên, tức là bài Kinh Chuyển Pháp Luân, ở tại Migadāya thành Bārāṇasī. Lời giảng dạy của đức Phật được biết đến với nhiều tên gọi: Giáo Pháp, Chánh Pháp, Pháp và Luật, Phạm Hạnh là một số tên gọi đã được nói đến. Đức Phật đã nói với vị trưởng lão Ānanda rằng: “Sau khi ta Niết Bàn, chính các Pháp và Luật đã được ta giảng dạy sẽ là thầy của các người.” Điều ấy có nghĩa là Giáo Pháp của đức Phật sẽ là kim chỉ nam cho các vị tỳ khưu tu tập. Tuy nhiên, ngay sau sự ra đi của đức Phật vị tỳ khưu tên Subhadda đã có quan điểm rằng: “Bởi vì đức Phật đã không còn, các đệ tử của Ngài có thể sống cuộc sống theo như ước muốn của mình.” Và còn có những vị tỳ khưu khác như Devadatta, Sunakkhatta, Aritṭha ngay lúc đức Phật còn tại tiền cũng đã có các suy nghĩ như vị tỳ khưu Subhadda.

Tuy nhiên, khi vấn đề liên quan đến Giáo Pháp của đấng Toàn Giác vừa mới nảy sinh, các vị A-la-hán hộ trì Giáo Pháp như Ngài Mahā Kassapa và Ngài Upāli đã nghĩ đến sự cần thiết của việc bảo vệ tính chất thuần khiết của Giáo Pháp. Do đó, vào ngày thứ hai của tháng thứ tư sau khi đức Phật Niết Bàn, cuộc Kết Tập lần thứ nhất đã được thực hiện với sự tham dự của năm trăm vị A-la-hán tại hang động Sattapaṇṇi dưới sự bảo trợ của đức vua Ajātasattu (A-xà-thê). Cuộc Kết Tập Giáo Pháp được tiến hành bởi các vị tỳ khưu Mahā-kassapa, Ānanda, Upāli, và các vị Thánh A-la-hán khác đã là nền tảng cho các cuộc kết tập về sau. Chú Giải đề cập rằng cuộc Kết Tập Giáo Pháp này đã được tất cả các vị tỳ khưu thừa nhận. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của năm trăm vị vì có liên quan đến các điều học nhỏ nhặt và ít quan trọng (khuddānukhuddakasikkhā). Giáo Pháp của đức Phật đã được phân chia thành Tạng (Piṭaka) trong cuộc kết tập này.

Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tổ chức vào khoảng một trăm năm sau lần thứ nhất vào thời trị vì của đức vua Kālasoka. Cuộc kết tập này dựa trên nền tảng của “Mười sự việc không được phép.” Các vị tỳ khưu xứ Vajjī đã ra sức vận động để hợp thức hóa mười sự việc

xét ra có bản chất không đúng với Luật. Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tiến hành bằng hình thức hội thảo giữa các vị tỳ khưu A-la-hán Sabbakāmi, Revata, Sālha, Ujjasobhita, Vāsabhagāmika, Sambhūta Sāṇavāsī, Yasa Kākaṇḍakaputta, và Sumana. Bảy trăm vị A-la-hán đã tham dự cuộc Kết Tập này. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhì này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của bảy trăm vị. Trong cuộc Kết Tập này, hai chương về Kết Tập ở Cullavagga (Luật Tiểu Phẩm), bài kinh Muṇḍarājasutta, Serissaka Vimānakathā Uttaravāda, Petavatthu, v.v... đã được công nhận vào Chánh Tạng Pāli.

Do sự xuất hiện của nhiều bộ phái, tính chất đúng đắn về giáo lý và sở hành của các bộ phái chính bị suy giảm, các vị tỳ khưu chân chánh đều lui vào rừng ở ẩn. Nhằm bảo vệ phẩm chất của Giáo Pháp đức Phật trong tình trạng này, vào khoảng hai trăm ba mươi năm sau thời kỳ đức Phật Niết Bàn cuộc Kết Tập lần thứ ba đã được tổ chức ở tại Āsokārāma do đức vua Asoka. Cuộc Kết Tập này đã được tiến hành bởi vị tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa cùng với một ngàn vị A-la-hán. Đặc biệt bộ Kathāvattupakaraṇa đã được trùng tụng nhằm chỉnh đốn những sai lầm đang được thực hành bởi các bộ phái. Cuộc Kết Tập này đã hoàn tất sau chín tháng và đã được gọi là cuộc Kết Tập của một ngàn vị.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Tạng Luật đã được duy trì do các vị tỳ khưu thuộc nhóm của vị Thánh A-la-hán Upāli, Tạng Kinh gồm có Trường Bộ do nhóm của ngài Ānanda, Trung Bộ do nhóm của ngài Sāriputta, Tương Ưng do nhóm của ngài Kassapa, Tăng Chi do nhóm của ngài Anuruddha, và Tạng Vi Diệu Pháp do nhóm của ngài Sāriputta .

Sự thành lập các nhóm trì tụng (bhāṇaka):

Sau Cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Giáo Pháp đã được phân chia thành nhiều phần và các phần chính yếu đã được giao cho các vị tỳ khưu tinh thông về lãnh vực ấy có nhiệm vụ duy trì và phổ biến. Một số nhóm trì tụng chính là nhóm Trì Tụng Trường Bộ (Dīghabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Trung Bộ (Majjhimbhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tương Ưng (Saṃyuttabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tăng Chi (Aṅguttarabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Bốn Sanh (Jātakabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Pháp Cú (Dhammapadabhāṇaka), nhóm Trì Tụng hai Bộ Luật (Ubhato Vibhaṅgabhāṇaka), nhóm Trì Tụng bộ Đại Sử về Thánh Nhân (Mahā Ariyaṃsa), v.v... Các vị đệ tử này đã làm phong phú và gìn giữ Giáo Pháp bằng phương tiện trùng tụng bằng trí nhớ. Nhóm cuối cùng của các vị trì tụng này đã sống tại Sri Lanka. Sau cuộc Kết Tập lần

thứ ba, Giáo Pháp của đức Phật đã được truyền sang Sri Lanka do công của Trưởng Lão Mahinda là vị đệ tử của ngài tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa.

Theravāda: Ý nghĩa của từ “Thera” là “Trưởng Lão.” Các thành viên của Theravāda là các vị trưởng lão. Các vị tỳ khưu Mahākassapa, Upāli, Yasa, v.v... đã tham dự cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất và thứ nhì đã trùng tụng Chánh Tạng, và các lời trùng tụng ấy được gọi là Theravāda. Sớ giải tên Sāratthadīpanī Tīkā có đề cập rằng: “Sabbam theravādanti dve saṅgitiyo āruḥhā pāliyetvetha theravādo ti veditabbā. Sā hi mahākassapapabhutīnaṃ mahātherānaṃ vādattā theravādo ti vuccati.” Các vị Theravāda còn được gọi là Therika (thuộc về các vị Trưởng Lão). Các vị này sống chủ yếu ở Magadhya và Ujjayini. Trong số các vị này, nhóm Ujjayini đã đến Sri Lanka. Các vị trưởng thượng “Porāṇa” của Giáo Hội Theravāda là những vị thầy lỗi lạc và đã đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc thành lập Giáo Hội Theravāda.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ ba, ngài tỳ khưu Mahinda đã đem Tam Tạng của Theravāda đến xứ sở Sri Lanka và đã chuyển hóa được rất đông người xuất gia theo Phật Giáo. Các vị ấy đã học tập Tam Tạng và đã viết Chú Giải bằng tiếng Sinhala. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp đầu tiên ở Sri Lanka đã được thực hiện bởi vị tỳ khưu A-la-hán Ariṭṭha trước đây là vị quan đại thần của đức vua Devānampiya Tissa (247-207 trước Tây Lịch). Đã có sáu mươi ngàn vị A-la-hán tham dự. Tỳ khưu Ariṭṭha chính là vị đệ tử đầu tiên của ngài Mahinda. Cuộc Kết Tập đã được tổ chức tại tu viện Thūpārāma ở Anurādhapura.

Tu viện Mahā Vihāra đã được xây dựng cho ngài Mahinda và đã có một vị trí vô cùng lớn lao và quan trọng đối với Giáo Hội Theravāda. Lúc bấy giờ đã xảy ra nhiều sự kiện có liên quan đến lời Giáo Huấn của đức Phật, sự kiện Lokuttaravāda là một. Mặc dầu có nhiều khó khăn phải đối phó nhưng các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã bảo vệ được sự thuần khiết của Giáo Pháp và đã được khắp nơi biết tiếng. Do đó, nhiều người ngoại quốc đã đến Sri Lanka để tiếp thu Phật Giáo, trong đó có Visākha, Pītimalla, Buddhaghosa, v.v...

Sự Kết Tập thành sách:

Tam Tạng Giáo Pháp do Ngài Mahinda đem đến và giảng dạy cho các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã được duy trì bằng trí nhớ trong bốn trăm năm. Vào thời trị vì của đức vua Vaḷagamba (440-454 theo Phật Lịch), Tam Tạng đã được ghi lại thành các tập sách. Sau đó, Tam Tạng Pāli này đã được truyền sang các nước như là Thái Lan, Cambodia, và Miến Điện.

Champa (Việt Nam):

Được biết Champa là vùng đất ở về phía đông nam của bán đảo Đông Dương, hiện nay là Việt Nam. Điều được phỏng đoán là triết học Phật Giáo đã được thiết lập tại xứ này vào khoảng thế kỷ thứ 3 sau Tây Lịch. Vào khoảng năm 605 sau Tây Lịch, thủ đô Champa đã bị chiếm đóng bởi người Trung Quốc và họ đã du nhập Phật Giáo vào Trung Quốc; điều này được ghi lại trong văn kiện của Trung Quốc. Điều rõ rệt là Phật Giáo đã được phổ biến tại Việt Nam trước thế kỷ thứ bảy sau Tây Lịch và Phật Giáo Champa là chánh yếu và được liệt kê vào bộ phái Arya Sammiti là một nhóm nhỏ thuộc bộ phái Sravasti. Tư liệu của thế kỷ thứ tám sau Tây Lịch được ghi lại trên bia đá chứng tỏ rằng Phật Giáo Mahāyāna đã hiện diện ở Việt Nam và Tantrayāna phát xuất từ Mahāyāna cũng có mặt.

Vào thế kỷ thứ 15 sau Tây Lịch, người Annam ở phía bắc đã kiểm soát xứ sở và Phật Giáo mang đặc điểm của Mahāyāna đã có sự tác động. Về sau, Phật Giáo mang đặc điểm của Trung Quốc đã tác động đến xứ sở này thay vì Phật Giáo Champa trước đây.

Vị tỳ khưu Indacanda người Việt Nam đã đến Sri Lanka trong những năm gần đây và đang ngụ tại tu viện Sri Jayawardhanaramaya khu vực Kotte. Vị này đã học Pāli và đã sử dụng Tam Tạng Pāli ấn bản Buddha Jayanti do Buddhist Cultural Centre ấn hành. Vị này đã học Tam Tạng và sau đó dịch sang tiếng Việt Nam. Khi xem xét đến lịch sử của nước Việt Nam và lịch sử của Tam Tạng, chúng tôi nhận thấy rằng sự nỗ lực và ước nguyện thực hiện Tam Tạng Song Ngữ của vị này thật là phi thường. Nếu việc làm ấy được thành tựu thì sự hiểu biết về Tam Tạng của Theravāda ở Việt Nam sẽ được phổ biến và Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam sẽ thêm phần phát triển. Khi ấy, vị tỳ khưu Indacanda sẽ là người sứ giả có công đóng góp cho sự hoằng Pháp của Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam và điều này sẽ được ghi nhận bởi lịch sử của hai nước, Việt Nam cũng như của Sri Lanka.

Ý định của vị tỳ khưu này thật lớn lao, và sự nỗ lực của vị này thật đáng khâm phục. Chư Phật tử sống ở Sri Lanka và Việt Nam hãy nên hỗ trợ tỳ khưu Indacanda trong công việc dẫn thân này.

Chúng tôi phúc chúc cho tỳ khưu Indacanda được sức khỏe, sống lâu, và đạt đến sự thành công đối với điều ước nguyện của mình.

Venerable Kirama Wimalajothi

Giám Đốc Buddhist Cultural Centre

Nedimala, Dehiwala, Sri Lanka

Tháng Nikini 2550.

ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශය
 மத விவகார அமைச்சு
 MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS

මගේ අංකය }
 என் எண் }
 My No }

ඔබේ අංකය }
 உன் எண் }
 Your No }

24th May, 2006

This is to certify that the bilingual Tripitaka in Pali and Sinhala in connection with the 2550th Buddha Jayanthi Commemoration is the correct version of the Pali Text. The Pali text in Roman Characters has its equivalence in content and validity to the original in Sinhala characters.

 B.N.Jinasena
 Secretary
 Ministry of Religious Affairs

115, විජේරාම මාවත, කොළඹ 07, ශ්‍රී ලංකාව. 115, வீஜேராம மாறதிகள், கொழும்பு 07, ஸ்ரீ லங்கா. 115. Wijerama Mawatha, Colombo 07. Sri Lanka.

කාර්යාලය } asifan@usal } Office }	94-11-2690896 } 94-11-2690897 }	தொலை } குகைகள் } Fax }	94-11-5375128 } 94-11-2690898 }	විකාර්ය } අමාත්‍ය } පිත්ති } අංකය } Deputy Minister }	94-11-5375128 } 94-11-2690736 }	ලේකම් } செயலாளர் } Secretary }
---	------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	---	------------------------------------	--------------------------------------

Ministry of Religious Affairs

--ooOoo--

Ngày 24 tháng 05 năm 2006

Xác nhận rằng Tam Tạng song ngữ Pali và Sinhala ấn tống vào dịp lễ kỷ niệm Buddha Jayanthi lần thứ 2550 là chính xác về phần Pali văn. Phần Pali văn được phiên âm sang mẫu tự Roman có giá trị tương đương về nội dung so với văn bản gốc bằng mẫu tự Sinhala.

B. N. Jinasena
Thư Ký
Chánh văn phòng

Địa Chi: 115 Wijerama Mawatha, Colombo 07, Sri Lanka

Office: 94-11-2690896

Fax: 94-11-2690897

Deputy Minister: 94-11-5375128, 94-11-2690898

Secretary: 94-11-2690736

THÀNH PHẦN NHÂN SỰ:

CỐ VẤN DANH DỰ:

Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera
President of the Thimbirigasyaya Religious Association
“Sasana Arakshaka Mandalaya”
Tu Viện Trưởng Tu Viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo

CỐ VẤN THỰC HIỆN:

Ven. Kirama Wimalajothi Nāyaka Mahāthera
Giám Đốc nhà xuất bản Buddhist Cultural Centre

CỐ VẤN PHIÊN DỊCH:

Ven. Kadurupokune Nandaratana Mahāthera
Cựu Giảng Viên Đại Học Phật Học Anurādhapura - Sri Lanka
Hiệu Trưởng Trường Siri Nandana Tipitaka Dhammāyatana
Malegoda, Payāgala - Sri Lanka

ĐIỀU HÀNH TỔNG QUÁT:

Tỳ Khưu Indacanda

PHỤ TRÁCH PHIÊN ÂM & PHIÊN DỊCH:

- Tỳ Khưu Indacanda (Trương Đình Dũng)

PHỤ TRÁCH VI TÍNH:

- Tỳ Khưu Đức Hiền (Nguyễn Đăng Khoa)

PHỤ TRÁCH IN ẤN & PHÁT HÀNH:

- Tỳ Khưu Tịnh Đạt (Huỳnh Minh Thuận)

- Tu Nữ Mỹ Thúy (Huỳnh Kim Lan)

TIPITAKAPĀḲI - TAM TẠNG PĀḲI

Piṭaka	Tạng	Tên PāḲi	Tựa Việt Ngữ	Số tt.
V I N A Y A	L U Ậ T	PārājikapāḲi	Phân Tích Giới Tỳ Khuru I	01
		PācittiyapāḲi bhikkhu	Phân Tích Giới Tỳ Khuru II	02
		PācittiyapāḲi bhikkhunī	Phân Tích Giới Tỳ Khuru Ni	03
		MahāvaggapāḲi I	Đại Phẩm I	04
		MahāvaggapāḲi II	Đại Phẩm II	05
		CullavaggapāḲi I	Tiểu Phẩm I	06
		CullavaggapāḲi II	Tiểu Phẩm II	07
		ParivārapāḲi I	Tập Yếu I	08
		ParivārapāḲi II	Tập Yếu II	09
S U T T A N T A	K I N H	Dīghanikāya I	Trường Bộ I	10
		Dīghanikāya II	Trường Bộ II	11
		Dīghanikāya III	Trường Bộ III	12
		Majjhimanikāya I	Trung Bộ I	13
		Majjhimanikāya II	Trung Bộ II	14
		Majjhimanikāya III	Trung Bộ III	15
		Saṃyuttanikāya I	Tương Ứng Bộ I	16
		Saṃyuttanikāya II	Tương Ứng Bộ II	17
		Saṃyuttanikāya III	Tương Ứng Bộ III	18
		Saṃyuttanikāya IV	Tương Ứng Bộ IV	19
		Saṃyuttanikāya V (1)	Tương Ứng Bộ V (1)	20
		Saṃyuttanikāya V (2)	Tương Ứng Bộ V (2)	21
		Āṅguttaranikāya I	Tăng Chi Bộ I	22
		Āṅguttaranikāya II	Tăng Chi Bộ II	23
		Āṅguttaranikāya III	Tăng Chi Bộ III	24
		Āṅguttaranikāya IV	Tăng Chi Bộ IV	25
		Āṅguttaranikāya V	Tăng Chi Bộ V	26
		Āṅguttaranikāya VI	Tăng Chi Bộ VI	27

Piṭaka	Tạng	Tên Pāḷi	Tựa Việt Ngữ	Số tt.	
S U T T A N T A	K I N H	K Khuddakapāṭha	Tiểu Tụng	28	
		H Dhammapadapāḷi	Pháp Cú	-	
		U Udānapāḷi	Phật Tự Thuyết	-	
		D Itivuttakapāḷi	Phật Thuyết Như Vậ	-	
		D Suttanipāṭapāḷi	Kinh Tập	29	
		A Vimānavatthupāḷi	Chuyện Thiên Cung	30	
		K Petavatthupāḷi	Chuyện Nga Quỷ	-	
		A Theragathāpāḷi	Trưởng Lão Kệ	31	
		N Therīgāthāpāḷi	Trưởng Lão Ni Kệ	-	
		I Jātakapāḷi I	Bổn Sanh I	32	
		K Jātakapāḷi II	Bổn Sanh II	33	
		Ā Jātakapāḷi III	Bổn Sanh III	34	
		Y Mahāniddeśapāḷi	(chưa dịch)	35	
		A Cullaniddeśapāḷi	(chưa dịch)	36	
			Paṭisambhidāmagga I	Phân Tích Đạo I	37
		*	Paṭisambhidāmagga II	Phân Tích Đạo II	38
			Apadānapāḷi I	Thánh Nhân Ký Sự I	39
		T	Apadānapāḷi II	Thánh Nhân Ký Sự II	40
		I	Apadānapāḷi III	Thánh Nhân Ký Sự III	41
		Ē	Buddhavamsapāḷi	Phật Sử	42
		U	Cariyāpiṭakapāḷi	Hạnh Tạng	-
			Nettipakaraṇa	(chưa dịch)	43
		B	Peṭakopadesa	(chưa dịch)	44
Ō	Milindapañhāpāḷi	Milinda Vấn Đạo	45		
A B H I D H A M M A	V I D Ē U P H Á P	Dhammasaṅganipakaraṇa	Bộ Pháp Tự	46	
		Vibhaṅgapakaraṇa I	Bộ Phân Tích I	47	
		Vibhaṅgapakaraṇa II	Bộ Phân Tích II	48	
		Kathāvatthu I	Bộ Ngữ Tông I	49	
		Kathāvatthu II	Bộ Ngữ Tông II	50	
		Kathāvatthu III	Bộ Ngữ Tông III	51	
		Dhātukathā	Bộ Chất Ngữ	-	
		Puggalapaññattipāḷi	Bộ Nhân Chế Định	52	
		Yamakapakaraṇa I	Bộ Song Đối I	53	
		Yamakapakaraṇa II	Bộ Song Đối II	54	
		Yamakapakaraṇa III	Bộ Song Đối III	55	
		Patthānapakaraṇa I	Bộ Vị Trí I	56	
Patthānapakaraṇa II	Bộ Vị Trí II	57			
Patthānapakaraṇa III	Bộ Vị Trí III	58			

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

SUTTANIPĀTA

TẠNG KINH – TIỂU BỘ

KINH TẬP

Tāni ca sutte otāriyamānāni vinaye sandassiyamānāni sutte ceva otaranti vinaye ca sandissanti, niṭṭham ettha gantabbaṃ: ‘Addhā idaṃ tassa bhagavato vacanaṃ, tassa ca therassa suggahitaṃ’i.

(Dīghanikāya II, Mahāparinibbānasutta).

Các điều ấy (những lời đã được nghe thuyết giảng) cần được đối chiếu ở Kinh, cần được xem xét ở Luật, và chỉ khi nào chúng hiện diện ở Kinh và được thấy ở Luật, thời điều kết luận có thể rút ra ở đây là: “Điều này chắc chắn là lời giảng dạy của đức Thế Tôn và đã được vị trưởng lão ấy tiếp thu đúng đắn.

(Trường Bộ II, Kinh Đại Bát-Niết-Bàn).

LỜI GIỚI THIỆU

--ooOoo--

Suttanipātapāli – *Kinh Tập* là tập thứ năm thuộc Tiểu Bộ, Tạng Kinh, theo sau bốn tập *Khuddakapāṭhapāli* – *Tiểu Tụng*, *Dhammapadapāli* – *Pháp Cú*, *Udānapāli* – *Phật Tự Thuyết*, và *Itivuttakapāli* – *Phật Thuyết Như Vậy*. Chúng tôi giữ nguyên tựa đề tiếng Việt của tập Kinh này theo đúng như tựa đề bản dịch của Ngài Hòa Thượng Thích Minh Châu trước đây, là *Kinh Tập*. Theo thứ tự của Tam Tạng Song Ngữ Pāli - Việt, *Suttanipātapāli* – *Kinh Tập* là tập thứ 29 (TTPV 29).

Suttanipātapāli – *Kinh Tập* gồm có 70 bài Kinh (*sutta*) chứa đựng 1154 kệ ngôn (*gāthā*) và được chia làm 5 Phẩm (*vagga*):

I/- *Uragavaggo* – *Phẩm Rắn* có 12 bài Kinh

II/- *Cullavaggo* – *Tiểu Phẩm* có 14 bài Kinh

III/- *Mahāvaggo* – *Đại Phẩm* có 12 bài Kinh

IV/- *Aṭṭhakavaggo* – *Phẩm Nhóm Tám* có 16 bài Kinh

V/- *Pārāyanavaggo* – *Phẩm Đi Đến Bờ Kia* có 16 bài Kinh. Phẩm này còn có phần mở đầu: *Vatthugāthā* – *Kệ Ngôn Dân Chuyện* và phần tổng kết: *Pārāyanānugītigāthā* – *Đi Đến Bờ Kia - Các Kệ Ngôn Tường Thuật*.

Một số bài Kinh của *Suttanipātapāli* – *Kinh Tập* được thấy ở các tập Kinh khác thuộc Tam Tạng được liệt kê sơ khởi như sau:

- *Mettasuttaṃ* – *Kinh Từ Ái*, *Ratanasuttaṃ* – *Kinh Châu Báu*, *Maṅgalasuttaṃ* – *Kinh Đê mê Lành* được thấy ở *Khuddakapāṭha* – *Tiểu Tụng*; ba bài Kinh này được sử dụng để tụng đọc hàng ngày tại các tự viện thuộc Phật Giáo *Theravāda*.

- *Selasuttaṃ* – *Kinh Sela*, *Vāseṭṭhasuttaṃ* – *Kinh Vāseṭṭha* được thấy ở *Majjhimanikāya* – *Trung Bộ*.

- *Kasībhāradvājasuttaṃ* – *Kinh Kasībhāradvāja*, *Ālavakasuttaṃ* – *Kinh Ālavaka*, *Sūcilomasuttaṃ* – *Kinh Sūciloma*, *Subhāsitasuttaṃ* – *Kinh Khéo Nói* được thấy ở *Samyuttanikāya* – *Tương Ưng Bộ*.

- *Khaggavisāṇasuttaṃ* – *Kinh Sừng Tê Ngưu* được thấy ở *Apadānapāli* – *Trưởng Lão Ký Sự*.

Ngoài ra, còn có một số kệ ngôn khác nữa cũng được thấy ở các văn bản khác thuộc Tam Tạng nhưng không tiện liệt kê ra ở đây.

Chú giải của *Suttanipātapāli – Kinh Tập* có tên là *Paramatthajotikā*, tên gọi này cũng được sử dụng để gọi tên Chú Giải của tập Kinh *Khuddakapāṭhapāli – Tiểu Tụng* thuộc Tiểu Bộ. Chú Giải này còn có một tên gọi khác dễ nhớ hơn là *Suttanipāta-aṭṭhakathā* (SnA.). Tài liệu Chú Giải này đã được thực hiện tại đảo quốc Tích Lan (Sri Lanka) vào khoảng cuối thế kỷ thứ 5 theo Tây lịch do công sức của Chú Giải Sư Buddhaghosa thuộc phái Mahāvihāra (Đại Tự). Điểm cần được lưu ý ở đây là tập Kinh thứ 11 của Tiểu Bộ, có tên là *Niddesa*, được trình bày thành hai phần: Phần đầu là *Mahāniddesapāli – Đại Diễn Giải* phân tích và giảng giải chi tiết về *Aṭṭhavagga – Phẩm Nhóm Tám* và phần thứ hai là *Cullaniddesapāli – Tiểu Diễn Giải* đề cập đến *Pārāyanavagga – Phẩm Đi Đến Bờ Kia* và bài Kinh *Khaggavisāṇasuttaṃ – Kinh Sừng Tê Ngưu* của phẩm *Uragavagga – Phẩm Rắn*.¹ Vì thế, khi nghiên cứu *Suttanipātapāli – Kinh Tập* mà không tham khảo đến tập Kinh *Niddesa* nói trên là sự thiếu sót lớn, chưa nói đến việc phải tìm hiểu tài liệu Chú Giải *Saddhammapajjotikā* của tập Kinh *Niddesa* ấy nữa.

Về nội dung, tập Kinh *Suttanipātapāli – Kinh Tập* trình bày về một số giáo lý và phương pháp tu tập từ thấp lên cao theo nhiều khía cạnh. Ở đây chúng tôi chỉ nêu lên một số bài Kinh đề cập đến những phần giáo lý quan trọng:

- Tán dương phẩm chất cao đẹp và hạnh sống đơn độc của hàng xuất gia được mô tả ở Kinh *Khaggavisāṇasuttaṃ – Sừng Tê Ngưu*. Sự đơn độc này được ví với cái sừng (*visāṇa*) của loài tê ngưu, bởi vì loài thú này chỉ có một cái sừng ở mũi, thay vì hai sừng ở trên đầu như các loài thú khác.

- Một số tiêu chuẩn để đánh giá các hạng người ở thế gian đã được trình bày và giải thích: Điển hình như bốn hạng Sa-môn, cụ thể là bốn hạng tỳ khưu trong Giáo Pháp của Ngài, gồm có: hạng chiến thắng Đạo Lộ, hạng thuyết giảng Đạo Lộ, hạng sống theo Đạo Lộ, và hạng làm như Đạo Lộ, qua đó người cư sĩ tại gia cần có sự sáng suốt xác định để giữ vững niềm tin trong việc tu học của mình (*Cundasuttaṃ – Kinh Cunda*). Ngài đã nêu lên mười hai yếu tố là tiền đề khiến cho con người bị đọa lạc, phải lìa xa thế giới hạnh phúc (*Parābhavasuttaṃ – Kinh Thoái Hóa*). Kế đến, Ngài đã xác định cách thức để nhận biết một người hạ tiện và các pháp tạo thành người hạ tiện là do hành động của người ấy chứ không phải do dòng dõi hạ sanh (*Vasalasuttaṃ – Kinh Người Hạ Tiện*).

- Một số giáo lý cao siêu có liên quan đến các phẩm chất cần thiết cho sự chứng ngộ cũng đã được ghi lại ở tập Kinh này, ví dụ như sự trong sạch của thân-khẩu-ý, sự xa lánh ngũ dục, sự tu tập về Giới-Định-Tuệ, v.v... (*Hemavatasuttaṃ – Kinh Hemavata*). Nhiều giáo lý có tính chất ngắn gọn, súc tích được thấy ở câu trả lời của đức Phật cho Dạ-xoa Ālavaka, đơn cử là câu kệ 190 xác định phẩm chất căn bản của người tại

¹ *Đại Diễn Giải* và *Tiểu Diễn Giải* dự kiến sẽ là tựa đề cho bản dịch tiếng Việt của hai tập Kinh *Mahāniddesapāli* và *Cullaniddesapāli* (ND).

gia: “Người nào, sống tại gia có đức tin, sở hữu bốn pháp này: chân thật, chính trực, kiên trì, xả thí, người ấy chắc chắn không sầu muộn sau khi chết” (*Āḷavakasuttaṃ – Kinh Āḷavaka*); việc không nhìn thấy như thật bản thể của cái thân xác được che phủ bởi lớp da bên ngoài này khiến bản thân có sự kiêu hãnh và khi dễ người khác, do đó, việc tu tập và quán xét theo đề mục thể trước là điều cần thiết (*Vijayasuttaṃ – Kinh Chiến Thắng*).

- Những sự lầm lẫn về tri kiến và cách thức tu trì được thấy trong thời đại quá khứ và hiện nay cũng đã được đề cập đến, xin đơn cử câu kệ 251: “Không phải cá và thịt, không phải việc nhịn ăn, không phải việc lỏa thể, không phải cái đầu cạo, tóc bện và cấu đất, các y da dê thô cứng, hoặc không phải việc thờ phượng cúng tế ngọn lửa, hoặc thậm chí vô số sự khổ hạnh cho việc bắt tử ở thế gian, các chú thuật, các đồ hiến cúng, lễ hiến tế, các việc hành xác rửa tội theo mùa tiết, mà (có thể) làm trong sạch con người còn chưa vượt qua sự nghi hoặc” (*Āmagandhasuttaṃ – Kinh Mùi Tanh Hôi*). Sự thoái hóa trong việc tu tập của các vị Bà-la-môn thời bấy giờ do nguyên nhân tham đắm về của cải vật chất đã được trình bày chi tiết khiến cho đạo đức bị suy đồi, tật bệnh gia tăng, và truyền thống bị đảo lộn (*Brāhmaṇadhammikasuttaṃ – Kinh Truyền Thống Bà-la-môn*). Đồng thời, một số chuẩn mực trong việc tu tập rèn luyện đã được nhấn mạnh (*Kiṃsīlasuttaṃ – Kinh Với Giới Gì, Rāhulasuttaṃ – Kinh Rāhula, Dhammikasuttaṃ – Kinh Dhammika*).

- Đặc biệt một số tư liệu về sử học liên quan đến cuộc đời của đức Phật cũng được tìm thấy ở tập Kinh này: Về động cơ xuất gia của Ngài và việc gặp gỡ với đức vua Bimbisāra (*Pabbajjāsuttaṃ – Kinh Xuất Gia*); về sự chiến thắng Ma Vương (*Padhānasuttaṃ – Kinh Nỗ Lực*); về việc cảm hóa vị giáo sĩ Bà-la-môn và khẳng định những phẩm chất cần có của người tu sĩ để xứng đáng với phẩm vật cúng dường của người khác (*Sundarikabhāradvājasuttaṃ – Kinh Sundarikabhāradvāja*); về khả năng vượt trội liên quan đến đức hạnh và tri kiến của đức Phật so với sáu giáo chủ ngoại đạo thời bấy giờ (*Sabhiyasuttaṃ – Kinh Sabhiya*); về sự cảm hóa và tế độ cho xuất gia của Ngài đối với Bà-la-môn Sela cùng với đồ chúng (*Selasuttaṃ – Kinh Sela*); về sự khẳng định giá trị của con người không phải do nòi giống mà do hành động (*Vāsetṭhasuttaṃ – Kinh Vāsetṭha*); và sự khẳng định của vị ẩn sĩ Asita về việc đức Bồ Tát sẽ chứng ngộ đạo quả vô thượng, sau đó Ngài sẽ tế độ chúng sinh, khi ông ta chiêm ngưỡng và xem tướng cho vị hoàng tử lúc còn thơ ấu (*Nālakasuttaṃ – Kinh Nālaka*).

- Và như đã được đề cập trong phần tài liệu Chú Giải ở trên, có thể nhận thấy tầm quan trọng của *Aṭṭhakavaggo – Phẩm Nhóm Tám* về mặt tri kiến cũng như về lãnh vực tu tập. Phẩm này trình bày phần giáo lý về các dục và sự đắm nhiễm tham ái của bản thân, từ đó dẫn đến các trạng thái ô nhiễm và chấp thủ tà kiến khiến con người không nắm được bản thể thật của thế gian, sanh-già-bệnh-chết, rồi lao vào các cuộc tranh cãi, sanh khởi ngã mạn, và chìm đắm vào trạng thái mê muội, xa lìa sự giác

ngộ. Còn phẩm cuối cùng, *Pārāyanavaggo – Phẩm Đi Đến Bờ Kia*, thuật lại việc đức Phật tế độ Bà-la-môn Bāvāri thông qua việc giải đáp những câu hỏi của mười sáu người đệ tử đã được Bāvāri phái đến.

Về hình thức, Kinh *Suttanipātapāli – Kinh Tập* được viết theo thể kệ thơ (*gāthā*); tuy nhiên, một số bài Kinh có xen kẽ những đoạn văn xuôi để giới thiệu hoặc để giải thích như *Kasībhāradvājasuttaṃ – Kinh Kasībhāradvāja*, *Parābhavasuttaṃ – Kinh Thoái Hóa*, *Vasalasuttaṃ – Kinh Người Hạ Tiện*, v.v... Phần lớn các kệ ngôn của tập Kinh này được làm theo thể thông dụng gồm có bốn *pāda*, mỗi *pāda* gồm có tám âm; tuy nhiên các thể khác phức tạp hơn cũng được tìm thấy. Trong đa số trường hợp, hai dòng kệ ngôn gồm bốn *pāda* là được hoàn chỉnh về ý nghĩa, nhưng cũng có một vài trường hợp ý nghĩa được nối từ kệ ngôn này sang kệ ngôn khác; trong trường hợp như vậy, có lúc chúng tôi dịch chung các câu kệ có liên quan với nhau nếu vị trí sắp xếp các đoạn văn không thuận tiện, còn đối với những trường hợp khác, chúng tôi sử dụng dấu gạch ngang (–) ở cuối câu kệ trước và ở đầu câu kệ sau để báo hiệu sự tiếp nối.

Văn bản *Pāli Roman* trình bày ở đây đã được phiên âm lại từ văn bản *Pāli - Sinhala*, ấn bản *Buddha Jayanti Tripitaka Series* của nước quốc giáo Sri Lanka. Chúng tôi cũng xin thành tâm tán dương công đức của Ven. Mettāvihārī đã hoan hỷ cho phép chúng tôi sử dụng văn bản đã được phiên âm sẵn đang phổ biến trên mạng *internet*. Điểm đóng góp của chúng tôi trong việc thực hiện văn bản *Pāli Roman* này là dò lại kỹ lưỡng văn bản đã được phiên âm và so sánh kiểm tra những điểm khác biệt về văn tự ở Tam Tạng của các nước Thái Lan, Miến Điện, và Anh Quốc được ghi ở phần cước chú, đồng thời bổ sung thêm một số điểm khác biệt đã phát hiện được trong lúc so sánh các văn bản với nhau.

Về phương diện dịch thuật và trình bày văn bản tiếng Việt, chúng tôi đã ghi nghĩa Việt của các kệ ngôn bằng văn xuôi nhằm diễn tả trọn vẹn ý nghĩa của văn bản gốc. Một điểm cần ghi rõ ở đây là đối với một số các câu kệ *Pāli* 3, 4 dòng, có thứ tự gần với câu văn tiếng Việt, trong trường hợp này, câu tiếng Việt đã được ngắt thành từng dòng riêng biệt tương ứng với câu *Pāli* để tiện việc đối chiếu, so sánh, tìm hiểu, học hỏi. Về văn phong của lời dịch, chúng tôi chủ trương ghi lại lời tiếng Việt sát theo văn bản gốc và cố gắng không bỏ sót từ nào không dịch. Lời văn tiếng Việt của chúng tôi có chứa đựng những mẫu chốt giúp cho những ai có ý thích nghiên cứu *Pāli* thấy ra được cấu trúc của loại ngôn ngữ này, đồng thời tạo sự thuận tiện cho công việc hiệu đính trong tương lai. Việc làm này của chúng tôi không hẳn đã được hoàn hảo, dấu sao cũng là bước khởi đầu nhằm thúc đẩy phong trào nghiên cứu cổ ngữ Phật Học của

người Việt Nam. Tuy nhiên, một số sai sót trong quá trình phiên dịch đương nhiên không thể tránh khỏi, chúng tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về trình độ yếu kém.

Nhân đây, chúng tôi cũng xin chân thành ghi nhận sự quan tâm chăm sóc trực tiếp hoặc gián tiếp đối với công tác phiên dịch của chúng tôi về phương diện vật thực bồi dưỡng và thuốc men chữa bệnh của các vị hữu ân sau: Phật tử Phạm Thu Hương và Phật tử Trần Thị Ngọc Linh (Hong Kong), Phật tử Hoàng Thị Nhân (Texas, USA), Phật tử Đỗ Thị Việt Hà, Phật tử Nguyễn Thị Mai Thảo (Việt Nam), Phật tử Karmalaw Net (Australia), cùng một số Phật tử khác nữa đã hỗ trợ và quan tâm đến sức khỏe của chúng tôi trong thời gian qua, tiếc rằng không thể liệt kê ra tất cả vì quá dài. Nói rõ hơn, công việc soạn thảo này được thông suốt, không bị gián đoạn, chính là nhờ có sự hỗ trợ nhiệt tình và quý báu của quý vị. Thành tâm cầu chúc quý vị luôn giữ vững niềm tin và thành tựu được nhiều kết quả trong công việc tu tập giải thoát.

Bên cạnh đó, chúng tôi cũng không quên ghi nhận sự nhiệt tình của Phật tử Trương Hồng Hạnh, Phật tử Paññavara Tuệ Ân, và Phật tử Paññaditthi Nguyễn Anh Tú đã sắp xếp thời gian để đọc lại bản thảo một cách kỹ lưỡng và đã đóng góp nhiều ý kiến sâu sắc giúp cho chúng tôi tránh được một số điểm vụng về trong việc sử dụng từ ngữ tiếng Việt.

Chúng tôi cũng xin thành tâm tùy hỷ và tán dương công đức của các thí chủ đã nhiệt tâm đóng góp tài chánh giúp cho Công Trình Ấn Tống Tam Tạng Song Ngữ Pāli - Việt được tồn tại và phát triển. Mong sao phước báu Pháp thí này luôn dẫn dắt quý vị vào con đường tu tập đúng theo Chánh Pháp, thành tựu Chánh Trí, chứng ngộ Niết Bàn, không còn luân hồi sanh tử nữa.

Chúng tôi xin thành kính tri ân công đức của Ngài Hòa Thượng Ven. Devahandiyepa Paññāsekara Nāyaka Mahāthera, tu viện trưởng tu viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo 8 - Sri Lanka, đã cung cấp trú xứ và các vật dụng cần thiết giúp cho chúng tôi có thể tập trung toàn thời gian cho công việc thực hiện tập Kinh này.

Cuối cùng, ngưỡng mong phước báu phát sanh trong công việc soạn thảo tập Kinh này được thành tựu đến thân thể, song thân, và tất cả chúng sinh trong tam giới. Nguyện cho hết thảy đều được an vui, sức khỏe, có trí tuệ, và tinh tấn tu tập ngõ hầu thành đạt cứu cánh giải thoát, chấm dứt khổ đau.

Kính bút,
ngày 25 tháng 08 năm 2014
Tỳ Khưu Indacanda (Trương đình Dũng)

CÁC CHỮ VIẾT TẮT:

Văn Bản Pāli:

Ma	: Maramma Chaṭṭhasaṅgīti Piṭakapotthakaṃ (Tạng Miến Điện kỳ kết tập lần thứ 6)
Pa	: Paramatthajotikā, Suttanipāta Aṭuvā
Pu	: Pulmaḍulla Purāṇavihāra tālapaṇṇapotthakaṃ
PTS	: Pali Text Society Edition (Tạng Anh)
Sī	: Sihala - tālapaṇṇapotthakaṃ
Sīmu	: Sihalakkhara Mudditapotthakaṃ
Syā	: Syāmakkhara Mudditapotthakaṃ (Tạng Thái Lan)

Văn Bản Tiếng Việt:

ND	: Chú thích của Người Dịch
—nt—	: như trên
PTS	: Nhà Xuất Bản Pali Text Society (Anh Quốc)
Sđd.	: Sách đã dẫn
SnA.	: Paramatthajotikā II (PTS), Suttanipāta-Aṭṭhakathā
TTPV	: Tam Tạng Pāli - Việt

MĀU TṬ PĀLI - SINHALA

NGUYÊN ÂM

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඉූ ū එ e ඔ o

PHỤ ÂM

ක ka	ක kha	ග ga	ඔ gha	ච na
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඤ jha	ඤ ña
ට ta	ඨ tha	ඳ da	ඪ dha	ණ na
ත ta	ඵ tha	ඳ da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma

ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa	හ ha	ළ la	ම m
ක ka	ක kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ක kha	ක khā	කි khi	කී khī	කු khu	කූ khū	කෙ khe	කො kho
ග ga	ග gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ ge	ගො go

PHỤ ÂM LIÊN KẾT

කක kka	කකක ñña	භ tra	මම mpha
කක kka	භභ ñha	ඳ dda	මම mba
කය kya	කච ñca	ඳධ ddha	මම mbha
කි kri	කඡ ñcha	ඳ dra	මම mma
කච kva	කඡ ñja	ඳච dva	මම mha
කය khya	කඤ ñjha	ධච dhva	යය, යය yya
කච khva	ටට tta	නන nta	යන yha
ගග gga	ටඨ ttha	ඵඵ ntha	ලල lla
ගඝ gggha	චච dda	ඡ, ඳ nda	ලය lya
චක ñka	චඪ ddha	ඡධ ndha	ලභ lha
ග gra	ණණ ñna	නන nna	චය vha
චක ñkha	ණට ñta	නන nha	සස ssa
චග ñga	ණඨ ñtha	පප ppa	සම sma
චඝ ñgha	ණඳ ñda	පඵ ppha	සච sva
චච cca	තත tta	බබ bba	භම hma
චඡ ccha	ඵඵ ttha	බභ bbha	භච hva
ඡඡ jja	ඵඵ tva	බ bra	ලභ lha
ඡඤ jjha		මප mpa	

-ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඉූ ū එ e ඔ o

VĀN BẪN ĐỐI CHIẾU
PĀḶI - SINHALA & PĀḶI - ROMAN

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස
Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.

පාණාතිපාතා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

අදින්නාදානා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Adinnādānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

කාමෙසුමිච්ඡාවාරා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Kāmesu micchācārā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

මුසාවාදා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Musāvādā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

සුරාමෙරසමජ්ඣපමාදට්ඨානා වෙරමණී සික්ඛාපදං
සමාදියාමි
Surāmerayamajjhapaṃmādaṭṭhānā veramaṇī sikkhāpadaṃ
samādiyāmi.

SUTTANIPĀTAPĀḶI – KINH TẬP

VISAYASŪCI – MỤC LỤC

I. URAGAVAGGO – PHẨM RẪN

1. <i>Uragasuttaṃ</i> – Kinh Rắn	02
2. <i>Dhaniyasuttaṃ</i> – Kinh Dhaniya	04
3. <i>Khaggavisāṇasuttaṃ</i> – Kinh Sừng Tê Giác	12
4. <i>Kasībhāradvājasuttaṃ</i> – Kinh Kasībhāradvāja	22
5. <i>Cundasuttaṃ</i> – Kinh Cunda	28
6. <i>Parābhavasuttaṃ</i> – Kinh Thoái Hóa	30
7. <i>Vasalasuttaṃ</i> – Kinh Người Hạ Tiện	36
8. <i>Mettasuttaṃ</i> – Kinh Từ Ái	44
9. <i>Hemavatasuttaṃ</i> – Kinh Hemavata	46
10. <i>Ālavakasuttaṃ</i> – Kinh Ālavaka	54
11. <i>Vijayasuttaṃ</i> – Kinh Chiến Thắng	60
12. <i>Munisuttaṃ</i> – Kinh Hiền Trí	62
<i>Tassuddānaṃ</i> – Tóm Lược Phẩm Này	66

II. CULLAVAGGO – TIỂU PHẨM

1. <i>Ratanasuttaṃ</i> – Kinh Châu Báu	68
2. <i>Āmagandhasuttaṃ</i> – Kinh Mùi Tanh Hôi	74
3. <i>Hirisuttaṃ</i> – Kinh Hồ Thẹn	78
4. <i>Maṅgalasuttaṃ</i> – Kinh Điềm Lành	80
5. <i>Sūcilomasuttaṃ</i> – Kinh Sūciloma	82
6. <i>Kapilasuttaṃ</i> – Kinh Kapila	84
7. <i>Brāhmaṇadhammikasuttaṃ</i> – Kinh Truyền Thống Bà-la-môn	86
8. <i>Dhamma (Nāvā) suttaṃ</i> – Kinh (Chiếc Thuyền) Giáo Pháp	94
9. <i>Kiṃsīlasuttaṃ</i> – Kinh Với Giới Gì	96
10. <i>Uṭṭhānasuttaṃ</i> – Kinh Đứng Lên	98
11. <i>Rāhulasuttaṃ</i> – Kinh Rāhula	100
12. <i>Nigrodhakappasuttaṃ</i> – Kinh Nigrodhakappa	102
13. <i>Sammāparibbājanīyasuttaṃ</i> – Kinh Du Hành Chân Chánh	108
14. <i>Dhammikasuttaṃ</i> – Kinh Dhammika	112
<i>Tassuddānaṃ</i> – Tóm Lược Phẩm Này	120

III. MAHĀVAGGO – ĐẠI PHẨM

1. <i>Pabbajjāsuttaṃ</i> – Kinh Xuất Gia	122
2. <i>Padhānasuttaṃ</i> – Kinh Nỗ Lực	126
3. <i>Subhāsitasuttaṃ</i> – Kinh Khéo Nói	130
4. <i>Sundarikabhāradvājasuttaṃ</i> – Kinh Sundarikabhāradvāja	132
5. <i>Māghasuttaṃ</i> – Kinh Māgha	144
6. <i>Sabhiyasuttaṃ</i> – Kinh Sabhiya	152
7. <i>Selasuttaṃ</i> – Kinh Sela	166
8. <i>Sallasuttaṃ</i> – Kinh Mũi Tên	182
9. <i>Vāsetṭhasuttaṃ</i> – Kinh Vāsetṭha	186
10. <i>Kokālikasuttaṃ</i> – Kinh Kokālika	200
11. <i>Nālakasuttaṃ</i> – Kinh Nālaka	212
<i>Vatthugāthā</i> – Kệ Ngôn Dẫn Chuyện	218
12. <i>Dvayatānupassanāsuttaṃ</i> – Kinh Quán Xét Hai Khía Cạnh	224
<i>Tassa vaggassuddānaṃ</i> – Tóm Lược Phẩm Đây	240

IV. AṬṬHAKAVAGGO – PHẨM NHÓM TÁM

1. <i>Kāmasuttaṃ</i> – Kinh Giảng về Dục	242
2. <i>Guhaṭṭhakasuttaṃ</i> – Kinh Nhóm Tám về Hang	244
3. <i>Duṭṭhaṭṭhakasuttaṃ</i> – Kinh Nhóm Tám về Xấu Xa	246
4. <i>Suddhaṭṭhakasuttaṃ</i> – Kinh Nhóm Tám về Trong Sạch	248
5. <i>Paramaṭṭhakasuttaṃ</i> – Kinh Nhóm Tám về Tối Thắng	252
6. <i>Jarāsuttaṃ</i> – Kinh về Sự Già	254
7. <i>Tissametteyyasuttaṃ</i> – Kinh Tissametteyya	258
8. <i>Pasūrasuttaṃ</i> – Kinh Pasūra	260
9. <i>Māgandiyāsuttaṃ</i> – Kinh Māgandiya	264
10. <i>Purābhedasuttaṃ</i> – Kinh Trước Khi Hoại Rã	268
11. <i>Kalahavivādasuttaṃ</i> – Kinh Cãi Cọ và Tranh Cãi	272
12. <i>Cūlaviyūhasuttaṃ</i> – Kinh Sự Dàn Trận Nhỏ	278
13. <i>Mahāvīyūhasuttaṃ</i> – Kinh Sự Dàn Trận Lớn	282
14. <i>Tuvaṭakasuttaṃ</i> – Kinh Một Cách Nhanh Chóng	288
15. <i>Attadaṇḍasuttaṃ</i> – Kinh Ưế Hạnh của Bản Thân	294
16. <i>Sāriputtasuttaṃ</i> – Kinh Sāriputta	300
<i>Tassuddānaṃ</i> – Tóm Lược Phẩm Đây	304

V. PĀRĀYANAVAGGO – PHẨM ĐI ĐẾN BỜ KIA

<i>Vatthugāthā</i> – Kệ Ngôn Dẫn Chuyện	306
1. <i>Ajitasuttaṃ</i> – Kinh Ajita	316
2. <i>Tissametteyyasuttaṃ</i> – Kinh Tissametteyya	318
3. <i>Puṇṇakasuttaṃ</i> – Kinh Puṇṇaka	318
4. <i>Mettagūsaṃ</i> – Kinh Mettagū	320
5. <i>Dhotakasuttaṃ</i> – Kinh Dhotaka	324

6. <i>Upasīvasuttaṃ</i> – Kinh Upasīva	328
7. <i>Nandasuttaṃ</i> – Kinh Nanda	330
8. <i>Hemakasuttaṃ</i> – Kinh Hemaka	334
9. <i>Todeyyasuttaṃ</i> – Kinh Todeyya	334
10. <i>Kappasuttaṃ</i> – Kinh Kappa	336
11. <i>Jatukaṇṇhisuttaṃ</i> – Kinh Jatukaṇṇhi	338
12. <i>Bhadrāvudhasuttaṃ</i> – Kinh Bhadrāvudha	338
13. <i>Udayasuttaṃ</i> – Kinh Udaya	340
14. <i>Posālasuttaṃ</i> – Kinh Posāla	342
15. <i>Mogharājasuttaṃ</i> – Kinh Mogharāja	344
16. <i>Piṅgiyasuttaṃ</i> – Kinh Piṅgiya	344
<i>Parāyanānugītigāthā</i> – Các Kệ Ngôn Tường Thuật	348

Suttanipāto samatto – Kinh Tập Được Đây Đủ.

--ooOoo--

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

SUTTANIPĀTAPĀḶI

&

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

KINH TẬP

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

SUTTANIPĀTAPĀḶI

Namo tassa bhagavato arahato sammā sambuddhassa.

I. URAGAVAGGO

1. URAGASUTTAM

1. Yo¹ uppatitaṃ vineti kodhaṃ visaṭaṃ² sappavisamva osadhehi,³
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam⁴ purāṇaṃ.
2. Yo rāgamudacchidā asesam bhisapupphaṃ⁵ va⁵ saroruhaṃ vigayha,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇaṃ.
3. Yo taṇhamudacchidā asesam saritaṃ sīghasaraṃ visosayitvā,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇaṃ.
4. Yo mānamudabbadhī asesam naḷasetuṃ⁶ va sudubbalaṃ mahogho,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇaṃ.
5. Yo nājjhagamā bhavesu sāraṃ vicinaṃ pupphamiva⁶ udumbaresu,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇaṃ.

¹ yo ve - Syā.

² visaṭaṃ - PTS.

³ osathehi - Syā.

⁴ jīṇṇamivattacam - Ma.

⁵ bhiṃsapupphaṃva - Syā.

⁶ pupphamivā - Ma.

TẶNG KINH - TIÊU BỘ

KINH TẬP

Kính lễ đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

I. PHẨM RẮN

1. KINH RẮN

1. Vị (tỳ khưu) nào xua đi cơn giận dữ đã trỗi dậy, tựa như (kẻ xua đi) nọc rắn độc đã lan tỏa nhờ vào các loại thảo dược, vị tỳ khưu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn (lột bỏ) lớp da cũ đã bị già cỗi.

2. Vị (tỳ khưu) nào đã cắt đứt hoàn toàn luyến ái, tựa như kẻ đã lội xuống (ngắt) đóa hoa sen mọc lên ở hồ nước, vị tỳ khưu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cỗi.

3. Vị (tỳ khưu) nào đã cắt đứt hoàn toàn tham ái, (tựa như) kẻ đã làm khô cạn dòng suối nước chảy xiết, vị tỳ khưu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cỗi.

4. Vị (tỳ khưu) nào đã hủy diệt hoàn toàn ngã mạn, tựa như cơn lũ lớn (hủy diệt) cây cầu làm bằng sậy vô cùng yếu ớt, vị tỳ khưu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cỗi.

5. Vị (tỳ khưu) nào đã không đi đến cốt lõi ở các hữu,¹ tựa như kẻ (không đạt được bông hoa) trong khi tìm kiếm bông hoa ở những cây sung,² vị tỳ khưu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cỗi.

¹ Cốt lõi ở các hữu: bản thể thường còn hoặc bản thể tự ngã ở các cõi dục, cõi sắc, cõi vô sắc, cõi hữu tướng, cõi vô tướng, cõi phi tướng phi phi tướng, cõi một uẩn, cõi bốn uẩn, cõi năm uẩn (SnA. i, 19).

² Theo Chú Giải, *udumbara* là loại cây không có bông hoa (Sđđ.). Từ điển ghi nghĩa *udumbara* là cây sung, cây vả, dường như hai loại cây này kết trái nhưng không trái qua thời kỳ trở hoa.

6. Yassantarato na santi kopā iti bhavābhavatam ca vītivatto,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇam.
7. Yassa vitakkā vidhūpitā ajjhattam suvikappitā asesā,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇam.
8. Yo nāccasārī na paccasārī sabbam accagamā¹ imam papañcam,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇam.
9. Yo nāccasārī na paccasārī sabbam vitathamidanti ñatva² loke,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇam.
10. Yo nāccasārī na paccasārī sabbam vitathamidanti vītalobho,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇam.
11. Yo nāccasārī na paccasārī sabbam vitathamidanti vītarāgo,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇam.
12. Yo nāccasārī na paccasārī sabbam vitathamidanti vītadoso,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇam.
13. Yo nāccasārī na paccasārī sabbam vitathamidanti vītamoho,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇam.
14. Yassānusayā na santi keci mūlā³ akusalā samūhatāse,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacam purāṇam.

¹ accagamā - Syā.² ñatvā - Syā, PTS, Pa.³ mūlā ca - Ma.

6. Đối với vị (tỳ khuu) nào mà các sự bực tức không hiện diện ở trong tâm, và là vị đã vượt qua khỏi hữu và phi hữu như thế, vị tỳ khuu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cõi.

7. Đối với vị (tỳ khuu) nào mà các ý nghĩ suy tầm đã được thiêu đốt, khéo được cắt bỏ ở nội tâm, không còn dư sót, vị tỳ khuu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cõi.

8. Vị (tỳ khuu) nào đã không vượt quá, đã không quay trở lại, đã chế ngự tất cả vọng tưởng này, vị tỳ khuu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cõi.

9. Vị (tỳ khuu) nào đã không vượt quá, đã không quay trở lại, sau khi biết được về thế gian rằng: ‘Toàn bộ điều này là không thật,’ vị tỳ khuu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cõi.

10. Vị (tỳ khuu) nào đã không vượt quá, đã không quay trở lại, (sau khi biết được rằng): ‘Toàn bộ điều này là không thật,’ có tham đã được xa lìa, vị tỳ khuu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cõi.

11. Vị (tỳ khuu) nào đã không vượt quá, đã không quay trở lại, (sau khi biết được rằng): ‘Toàn bộ điều này là không thật,’ có luyến ái đã được xa lìa, vị tỳ khuu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cõi.

12. Vị (tỳ khuu) nào đã không vượt quá, đã không quay trở lại, (sau khi biết được rằng): ‘Toàn bộ điều này là không thật,’ có sân đã được xa lìa, vị tỳ khuu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cõi.

13. Vị (tỳ khuu) nào đã không vượt quá, đã không quay trở lại, (sau khi biết được rằng): ‘Toàn bộ điều này là không thật,’ có si đã được xa lìa, vị tỳ khuu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cõi.

14. Đối với vị (tỳ khuu) nào mà các pháp tiềm ẩn đều không hiện diện, (và) các cội rễ bất thiện đều đã được trừ diệt, vị tỳ khuu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cõi.

15. Yassa darathajā na santi keci oraṃ āgamanāya paccayāse,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacamaṃ purāṇaṃ.
16. Yassa vanathajā na santi keci vinibandhāya¹ bhavāya hetukappā,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacamaṃ purāṇaṃ.
17. Yo nīvaraṇe pahāya pañca anīgho tiṇṇakathaṃkatho visallo,
so bhikkhu jahāti orapāraṃ urago jīṇṇamiva tacamaṃ purāṇaṃ.

Uragasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

2. DHANIYASUTTAM

18. Pakkodano duddhakhīro 'hamasmi (iti dhaniyo gopo)
anutīre mahiyā samānavāso,
channā kuṭi āhito gini
atha ce patthayasi² pavassa deva.
19. Akkodhano vigatakhīlo³ 'hamasmi (iti bhagavā)
anutīre mahiyekarattivāso,
vivaṭā kuṭi nibbuto gini
atha ce patthayasi pavassa deva.
20. Andhakamakasā na vijjare (iti dhaniyo gopo)
kacche rūḷhatiṇe caranti gāvo,
vuṭṭhimpi saheyumāgataṃ
atha ce patthayasi pavassa deva.
21. Baddhā hi⁴ bhisī⁵ susaṅkhatā (iti bhagavā)
tiṇṇo pāragato vineyya oghaṃ,
attho bhisīyā na vijjati
atha ce patthayasi pavassa deva.

¹ vinibaddhāya - Sīmu 2.

² patthayasi - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

³ vigatakhilo - Ma, Syā.

⁴ baddhāsi - Ma;

bhaddhā hi - Syā; baddhā - Sīmu 2.

⁵ bhisī - Ma, Syā, PTS.

15. Đối với vị (tỳ khu) nào mà các pháp sanh ra từ sự bực bội – các duyên đưa về lại bờ này – đều không hiện diện, vị tỳ khu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cỗi.

16. Đối với vị (tỳ khu) nào mà các pháp sanh ra từ sự bám lấy đối tượng – các pháp làm nhân đưa đến sự trói chặt vào hiện hữu – đều không hiện diện, vị tỳ khu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cỗi.

17. Vị (tỳ khu) nào sau khi đã dứt bỏ năm pháp che lấp, không có phiền muộn, đã vượt qua sự nghi ngờ, không còn mũi tên,¹ vị tỳ khu ấy từ bỏ bờ này và bờ kia, tựa như con rắn từ bỏ lớp da cũ đã bị già cỗi.

Dứt Kinh Rắn.

2. KINH DHANIYA

18. (Người chăn nuôi bò Dhaniya² nói):

“Tôi có cơm đã nấu chín, có sữa đã vắt xong,
cư ngụ cùng gia đình bên bờ sông Mahī,
cái chòi đã được lợp kín, lửa đã được nhóm lên.
Này vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

19. (Đức Thế Tôn nói):

“Ta không có giận dữ, sự khát khe đã được xa lìa,
cư ngụ một đêm bên bờ sông Mahī,
cái chòi (bản gác) đã được mở ra, lửa (phiên nã) đã được dập tắt.
Này vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

20. (Người chăn nuôi bò Dhaniya nói):

“Ruồi và muỗi không tìm thấy,
bầy bò bước đi (ăn cỏ) ở đầm lầy có cỏ đã mọc,
thậm chí cơn mưa đến, chúng cũng có thể chịu đựng.
Này vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

21. (Đức Thế Tôn nói):

“Chiếc bè, quả thật, đã được buộc lại, đã khéo được tạo ra.
Ta đã vượt qua, đã đi đến bờ kia, sau khi đã chế ngự dòng lũ;
nhu cầu với chiếc bè không còn nữa.
Này vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

¹ Năm mũi tên là: luyến ái, sân hận, si mê, ngã mạn, và tà kiến (SnA. i, 25).

² Người chăn nuôi bò Dhaniya (*dhaniyo gopo*): Dhaniya là tên một người con trai phú hộ, và *gopo* là người chăn nuôi trâu bò của chính mình; còn người chăn giữ trâu bò của người khác để nhận tiền công gọi là *gopālaka* (SnA. i, 28). Chú Giải cho biết bầy bò của Dhaniya có số lượng là 30.000 con, (trong số đó) 27.000 con được vắt sữa (Sdd. 26).

22. Gopī mama assavā alolā (iti dhaniyo gopo)
 dīgharattaṃ saṃvāsiyā manāpā,
 tassā na suṇāmi kiñci pāpaṃ
 atha ce patthayasi pavassa deva.
23. Cittaṃ mama assavaṃ vimuttaṃ (iti bhagavā)
 dīgharattaṃ paribhāvitaṃ sudantaṃ,
 pāpaṃ pana me na vijjati
 atha ce patthayasi pavassa deva.
24. Attavetanabhato¹ 'hamasmi (iti dhaniyo gopo)
 puttā ca me samāniyā arogā,
 tesam na suṇāmi kiñci pāpaṃ
 atha ce patthayasi pavassa deva.
25. Nāhaṃ bhatako 'smi kassaci (iti bhagavā)
 nibbitṭhena carāmi sabbaloke,
 attho bhatiyā² na vijjati
 atha ce patthayasi pavassa deva.
26. Atthi vasā atthi dhenupā (iti dhaniyo gopo)
 godharaṇiyo paveniyopi atthi,
 usabhoṇi gavampatīdha³ atthi
 atha ce patthayasi pavassa deva.
27. Natthi vasā natthi dhenupā (iti bhagavā)
 godharaṇiyo paveniyopi natthi,
 usabhoṇi gavampatīdha⁴ natthi
 atha ce patthayasi pavassa deva.
28. Khilā⁵ nikhātā asampavedhī (iti dhaniyo gopo)
 dāmā muñjamayā navā susaṅṭhānā,
 na hi sakkhinti dhenupāpi chettuṃ
 atha ce patthayasi pavassa deva.

¹ attavettanabhato - Syā.² bhatiyā - Pu.³ gavampatī ca - Syā, PTS.⁴ gavampatī ca - Syā.⁵ khilā - Ma;

khilā - Syā, PTS.

22. (Người chăn nuôi bò Dhaniya nói):
 “Người vợ của tôi nhu thuận, không lằng lơ,
 hợp ý, cùng chung sống thời gian dài,
 tôi không có nghe bất cứ điều gì xấu xa về nàng.
 Nay vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

23. (Đức Thế Tôn nói):
 “Tâm của Ta nhu thuận, đã được giải thoát,
 được tu tập viên mãn, được khéo huấn luyện trong thời gian dài,
 hơn nữa, điều xấu xa của Ta không tồn tại.
 Nay vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

24. (Người chăn nuôi bò Dhaniya nói):
 “Tôi sinh sống bằng thu nhập của bản thân,
 và những người con trai của tôi cùng sống chung, không bệnh tật,
 tôi không có nghe bất cứ điều gì xấu xa về chúng.
 Nay vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

25. (Đức Thế Tôn nói):
 “Ta không là người làm thuê cho bất cứ ai,
 với sự thành tựu (phẩm vị Toàn Tri), Ta du hành ở khắp thế gian,
 nhu cầu về lương bổng không được biết đến,
 Nay vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

26. (Người chăn nuôi bò Dhaniya nói):
 “(Tôi) có các con bê, có các con bò mẹ,
 có các con bò chữa, luôn cả các con bò cái tơ,
 ở đây cũng có con bò đực, chúa đàn.
 Nay vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

27. (Đức Thế Tôn nói):
 “(Ta) không có các con bê, không có các con bò mẹ,
 không có các con bò chữa, luôn cả các con bò cái tơ,
 ở đây cũng không có con bò đực, chúa đàn.
 Nay vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

28. (Người chăn nuôi bò Dhaniya nói):
 “Các cây cọc đã được chôn xuống, không bị lay động.
 Các dây buộc mới, làm bằng cỏ *muñja*, có phẩm chất tốt,
 ngay cả các con bò mẹ cũng không thể giật đứt.
 Nay vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

29. Usabhoriva chetva¹ bandhanāni (iti bhagavā)
 nāgo pūtilataṃ va dālayitvā,²
 nāhaṃ puna upessaṃ³ gabbhaseyyaṃ
 atha ce patthayasi pavassa deva.
30. Ninnañca thalañca pūrayanto
 mahāmegho pāvassi tāvadeva,
 sutvā devassa vassato
 imamattaṃ dhaniyo abhāsatha.
31. Lābho vata no anappako⁴
 ye mayaṃ bhagavantaṃ addasāma,
 saraṇaṃ taṃ upema cakkhuma
 satthā no hohi tuvaṃ⁵ mahāmuni.
32. Gopī ca ahañca assavā
 brahmacariyaṃ sugate carāmase,
 jātimaraṇassa pāragā⁶
 dukkhassantakarā bhavāmase.
33. Nandati puttehi puttimā (iti māro pāpimā)
 gomiko⁷ gohi tatheva nandati,
 upadhī hi narassa nandanā
 na hi so nandati yo nirūpadhī.⁸
34. Socati puttehi puttimā (iti bhagavā)
 gomiko⁹ gohi tatheva socati,
 upadhī hi narassa socanā
 na hi so socati yo nirūpadhī ”ti.

Dhaniyasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ chetvā - Syā.

² dālayitvā - Ma, Syā, PTS.

³ punupessaṃ - Ma.

⁴ lābhā vata no anappakā - Ma, Syā, PTS.

⁵ tuvaṃ - itisaddo Syā pottake na dissate.

⁶ pāragū - Ma.

⁷ gomā - Ma; gopiko - Syā.

⁸ nirūpadhi - Ma, Syā, PTS.

⁹ gopiyo - Ma; gopiko - Syā.

29. (Đức Thế Tôn nói):

“Tựa như con bò đực đã cắt đứt các sự trôi buộc,
tựa như con voi đã bứt lìa sợi dây ràng thối tha,
Ta sẽ không đi đến việc nằm ở bào thai lần nữa.
Ngày vị Trời, giờ đây nếu ngài muốn, ngài hãy đổ mưa đi.”

30. Ngay khi ấy, có đám mây lớn đã đổ mưa
làm tràn ngập vùng đất trũng và đất cao.
Sau khi nghe được Trời đang mưa,
Dhaniya đã nói lên ý nghĩa này:

31. (Người chăn nuôi bò Dhaniya nói):

“Quả thật lợi ích của chúng con là không ít,
chúng con đã được gặp đức Thế Tôn.
Thưa đấng Hữu Nhân, chúng con đi đến nương tựa ngài.
Thưa bậc Đại Hiền Trí, xin ngài hãy là bậc Đạo Sư của chúng con.

32. Con và vợ con là những người biết lắng nghe, hãy cho chúng con thực hành Phạm hạnh ở nơi đấng Thiệnt Thệ, hãy cho chúng con trở thành những người đi đến bờ kia của sanh tử, những người thực hiện sự chấm dứt khổ đau.

33. (Ma Vương ác độc nói):

“Người có con vui thích với những đứa con,
tương tự y như thế, người chủ bầy bò vui thích với bầy bò.
Bởi vì mầm tái sanh là niềm vui thích của con người,
người nào không có mầm tái sanh, người ấy (sẽ) không vui thích.”

34. (Đức Thế Tôn nói):

“Người có con sâu muộn với những đứa con,
tương tự y như thế, người chủ bầy bò sâu muộn với bầy bò.
Bởi vì mầm tái sanh là nỗi sâu muộn của con người,
người nào không có mầm tái sanh, người ấy (sẽ) không sâu muộn.”

Dứt Kinh Dhaniya.

3. KHAGGAVISĀṄASUTTAM

35. Sabbesu bhūtesu nidhāya daṇḍam
aviheṭṭhayam aññatarampi tesam,
na puttamiccheyya kuto sahāyam
eko care khaggavisāṇakappo.
36. Saṃsaggajātassa bhavanti snehā¹
snehanvayam dukkhamidaṃ pahoti,
ādīnavam snehajaṃ pekkhamāno
eko care khaggavisāṇakappo.
37. Mitte suhajje anukampamāno
hāpeti attham paṭibaddhacitto,
etaṃ bhayam santhave pekkhamāno²
eko care khaggavisāṇakappo.
38. Vaṃso visālo va yathā visatto
puttesu dāresu ca yā apekhā,³
vaṃsakaḷīro va⁴ asajjamāno
eko care khaggavisāṇakappo.
39. Migo araññamhi yathā abaddho⁵
yenicchakam gacchati gocarāya,
viññū naro seritam pekkhamāno
eko care khaggavisāṇakappo.
40. Āmantanā hoti sahāyamajjhe
vāse ṭhāne gamane cārikāya,
anabhijjhitaṃ seritam pekkhamāno
eko care khaggavisāṇakappo.
41. Khiḍḍā ratī hoti sahāyamajjhe
puttesu ca vipulam hoti pemaṃ,
piyavippayogañca jigucchamāno⁶
eko care khaggavisāṇakappo.

¹ bhavati sneho - PTS.

² santhavapekkhamāno - Syā.

³ apekkhā - Ma, Syā, Pa.

⁴ vaṃsakaḷīrova - Ma; vaṃsākaḷīrova - Syā, PTS.

⁵ abandho - Syā.

⁶ piyavippayogaṃ vijigucchamāno - Ma, Syā, PTS.

3. KINH SÙNG TÊ NGƯU

35. Buông bỏ việc gây tổn thương đối với mọi chúng sinh,
không hãm hại bất cứ ai trong số họ,
không ước muốn đứa con trai, sao lại (ước muốn) bạn bè?
Nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

36. Các sự thương yêu hiện hữu đối với người đã có sự giao tiếp,
theo sau sự thương yêu là khổ đau này được hình thành.
Trong khi xét thấy điều bất lợi sanh lên từ sự thương yêu,
nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

37. Trong khi thương tưởng đến các bạn bè thân hữu,
(thời) buông rơi mục đích, có tâm bị ràng buộc.
Trong khi xét thấy mối nguy hiểm này ở sự giao du,
nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

38. Giống như lùm tre rậm rạp bị vướng víu,
sự mong mỏi (yêu thương) các con và những người vợ (là tương tự).
Trong khi không bị vướng víu như là mọt măng tre,
nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

39. Giống như con nai ở trong rừng không bị trói buộc,
đi đến nơi kiếm ăn tùy theo ý thích,
người hiểu biết, trong khi xem xét về sự tự do,
nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

40. Có sự mời gọi giữa bạn bè
về chuyện nghỉ ngơi, về việc đứng gần, về sự ra đi, về cuộc du hành,
trong khi xem xét về sự tự do không được (kẻ khác) ham thích,¹
nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

41. Có sự vui đùa thích thú ở giữa đám bạn bè
và lòng thương yêu đối với con cái là bao la,
trong khi chán ghét sự biệt ly với những người yêu dấu,
nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

¹ Sự xuất gia là không được ham thích, không được mong ước bởi tất cả những kẻ tâm thường đã bị tham chế ngự (SnA. i, 85).

42. Cātuddiso appaṭigho ca hoti
santussamāno itarītarena,
parissayānaṃ sahitā achambhī
eko care khaggavisāṇakappo.
43. Dussaṅgahā pabbajitāpi eke
atho gahaṭṭhā gharamāvasantā,
appossukko paraputtesu hutvā
eko care khaggavisāṇakappo.
44. Oropayitvā gihī vyañjanāni¹
saṃsīnapatto² yathā koviḷāro,
chetvāna vīro gihibandhanāni
eko care khaggavisāṇakappo.
45. Sace labhetha nipakaṃ saḥāyaṃ
saddhiṃ caraṃ sādhuviḥārī dhīraṃ,
abhibhuyya sabbāni parissayāni
careyya tenattamaṃ satimā.³
46. No ce labhetha nipakaṃ saḥāyaṃ
saddhiṃ caraṃ sādhuviḥārī dhīraṃ,
rājā 'va raṭṭhaṃ vijitaṃ pahāya
eko care khaggavisāṇakappo.⁴
47. Addhā pasamsāma saḥāyasampadaṃ
seṭṭhā samāsevitabbā saḥāyā,
ete aladdhā anavajjabhojī
eko care khaggavisāṇakappo.
48. Disvā suvaṇṇassa pabhassarāni
kammāraputtēna suniṭṭhitāni,
saṅghaṭṭamānāni duve bhujasmiṃ
eko care khaggavisāṇakappo.
49. Evaṃ dutiyena saḥā mamassa
vācābhilāpo abhisajjanā vā,
etaṃ bhayaṃ āyatimṃ pekkhamāno
eko care khaggavisāṇakappo.

¹ gihibyañjanāni - Ma, Syā; gihivyañjanāni - PTS.

² sañchinnapatto - Ma, Syā.

³ satimā - Syā.

⁴ mātaṅgaraññeva nāgo - Ma, Syā.

42. Người (sống an lạc) ở khắp bốn phương, không có lòng bất bình, tự hài lòng với vật dụng đâu tốt hay xấu, chịu đựng mọi hiểm họa, không có nỗi hoảng sợ, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

43. Ngay cả một số các vị đã xuất gia cũng khó được đồng thuận, những kẻ tại gia đang sống dưới mái gia đình cũng vậy. Đã là người ít bị bận tâm về con cái của những kẻ khác, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

44. Hãy cởi bỏ các hình tướng tại gia như loài cây *koviḷāra* có lá đã được rũ bỏ, là người anh hùng, sau khi cắt đứt mọi ràng buộc của gia đình, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

45. Nếu có thể đạt được người bạn chín chắn, người đồng hành sáng trí, sống ngay thẳng, sau khi đã khắc phục mọi hiểm nghèo, nên du hành với vị ấy, có sự hài lòng, có niệm.

46. Nếu không thể đạt được người bạn chín chắn, người đồng hành sáng trí, sống ngay thẳng, tương tự như vị vua từ bỏ lãnh địa đã xâm chiếm được, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

47. Quả vậy, chúng ta ca ngợi sự thành tựu về bạn bè. Những bạn bè vượt trội (hoặc) tương đương là nên giao thiệp. (Nếu) những người này là không đạt được, (nên) thọ hưởng những gì không bị chê trách, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

48. Sau khi nhìn thấy những (vòng) vàng sáng chói khéo được hoàn thành bởi con trai người thợ kim hoàn, (chúng) đang va chạm vào nhau khi hai vòng ở trên cùng cánh tay, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

49. Tương tự như thế, cùng với người thứ hai, có thể xảy đến cho ta sự chuyện vãn bằng lời nói, hoặc sự quyến luyến sâu đậm. Trong khi xem xét thấy mối nguy hiểm này trong tương lai, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

50. Kāmā hi citrā madhurā manoramā
virūparūpena mathenti cittaṃ,
ādīnavam kāmagaṇesu disvā
eko care khaggavisāṇakappo.
51. Ītī ca gaṇḍo ca upaddavo ca
rogo ca sallañca bhayañca metaṃ,
etaṃ bhayaṃ kāmagaṇesu disvā
eko care khaggavisāṇakappo.
52. Sītañca uṇhañca khudaṃ pipāsaṃ
vātātape ḍaṃsasirimsape¹ ca,
sabbāni petāni abhisambhavitvā
eko care khaggavisāṇakappo.
53. Nāgo va yūthāni vivajjayivā
sañjātakhandho padumī ulāro,
yathābhirantaṃ vihare² araññe
eko care khaggavisāṇakappo.
54. Aṭṭhānataṃ saṅgaṇikāratassa
yaṃ phassaye³ sāmayaikaṃ vimuttiṃ,
ādiccabandhussa vaco nisamma
eko care khaggavisāṇakappo.
55. Diṭṭhivisūkāni upātivatto
patto niyāmaṃ paṭiladdhamaggo,
uppannañāṇo 'mhi anaññaneyyo
eko care khaggavisāṇakappo.
56. Nillolupo nikkuho nippipāso
nimmakkho niddhantakasāvamoho,
nirāsayo sabbaloke bhavitvā
eko care khaggavisāṇakappo.
57. Pāpasahāyaṃ⁴ parivajjayetha
anattadassiṃ visame nivīṭṭhaṃ,
sayam na seve pasutaṃ pamattaṃ
eko care khaggavisāṇakappo.

¹ ḍaṃsasirīsape - Ma.

² viharaṃ - Ma, Syā.

³ phussaye - Syā.

⁴ pāpaṃ sahāyaṃ - Ma, Syā, PTS.

50. Bởi vì các dục là đa dạng, ngọt ngào, làm thích ý, chúng khuấy động tâm bằng nhiều hình thức khác nhau. Sau khi nhìn thấy điều bất lợi ở các loại dục, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

51. Điều này là tai họa, là ung nhọt, là bất hạnh, là tật bệnh, là mũi tên, và là sự nguy hiểm cho ta. Sau khi nhìn thấy mối nguy hiểm này ở các loại dục, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

52. Lạnh, nóng, đói, khát, gió và sức nóng, muỗi mòng và rắn rết, sau khi đã khắc phục tất cả những điều này, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

53. Tựa như con long tượng có thân hình khổng lồ, có đốm hoa sen, cao thượng, đã lìa bỏ các bày đàn sống trong rừng theo như ý thích, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

54. Người ưa thích hội chúng có thể chạm đến sự giải thoát tạm thời¹ là điều không có cơ sở. Sau khi cân nhắc lời nói của đấng quyền thuộc mặt trời, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

55. (Nghĩ rằng): ‘Ta đã vượt lên trên các sự trái khuấy của tà kiến, đã đạt đến pháp không thối đọa, có đạo lộ đã được tiếp thu, có trí đã được sanh khởi, không cần người khác dẫn dắt,’ nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

56. Sau khi đã trở nên không còn tham lam, không giả dối, không khao khát, không thâm hiểm, đã dứt trừ các tật xấu và sự mê muội, không còn ước ao (tham vọng) về toàn thể thế giới, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

57. Nên lánh xa hẳn đũa bạn ác xấu, kẻ không nhìn thấy mục đích, bị lún sâu vào sở hành sai trái. Bản thân không nên giao thiệp với kẻ cố chấp (tà kiến), lơ đễnh, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

¹ *sāmayikaṃ vimuttinti lokiyasamāpattiṃ*: sự giải thoát tạm thời là sự thể nhập hiệp thể, tức là các tầng thiền và ngũ thông (SnA. i, 105).

58. Bahussutaṃ dhammadharaṃ bhajetha
mittaṃ ulāraṃ paṭibhānavantaṃ,
aññāya atthāni vineyya kaṅkhaṃ
eko care khaggavisāṇakappo.
59. Khiḍḍaṃ ratiṃ kāmasukhañca loke
analaṃkaritvā anapekkhamāno,
vibhūsanatṭhānā virato saccavādī
eko care khaggavisāṇakappo.
60. Puttañca dāraṃ pitarañca mātaraṃ
dhanāni dhaññāni ca bandhavāni,¹
hitvāna kāmāni yathodhikāni
eko care khaggavisāṇakappo.
61. Saṅgo eso parittamettha sokhyaṃ
appaṣādo dukkhamettha bhiiyo,
gaḷo² eso iti ñatvā mutimā³
eko care khaggavisāṇakappo.
62. Sandālayitvāna⁴ saṃyojanāni
jālabhetvā⁵ salilambucārī,
aggīva daḍḍhaṃ anivattamāno
eko care khaggavisāṇakappo.
63. Okkhittacakkhu⁶ na ca pādalo
guttindriyo rakkhitaṃ mānasāno,
anavassuto apariḍayaṃ māno
eko care khaggavisāṇakappo.
64. Ohārayitvā gihīvyañjanāni
sañchannapatto⁷ yathāpārīchatto,
kāśāyavatto abhinikkhamitvā
eko care khaggavisāṇakappo.

¹ bandhavāni ca - PTS.

² gaḷo - Syā; galo - Sīmu 2.

³ matimā - Ma; matimā - Syā.

⁴ sandālayitvāna - Ma, Syā; sandālayitvā - PTS.

⁵ jālamva bhettvā - Ma, PTS;

jālamva chetvā - Syā.

⁶ okkhittacakkhū - Ma, PTS.

⁷ sañchinnapatto - Syā, PTS.

58. Nên thân cận với vị nghe nhiều (học rộng), nắm giữ Giáo Pháp, người bạn cao thượng, có biện tài.
Sau khi hiểu thông về các lợi ích, sau khi loại trừ sự nghi hoặc, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

59. Người không trông ngóng và không mong mỏi sự vui đùa, sự thích thú, và khoái lạc ngũ dục ở trên đời, đã xa lánh hẳn việc trang sức, có lời nói chân thật, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

60. Sau khi từ bỏ con và vợ, cha và mẹ, các tài sản và lúa gạo, các quyền thuộc, và các dục tùy theo mức giới hạn (của chúng), nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

61. Điều này (ngũ dục) là sự quyến luyến, hạnh phúc ở đây là nhỏ nhoi, ít khoái lạc, sự khổ đau ở đây là nhiều hơn.
Người có sự nhận thức, sau khi biết được điều này là móc câu, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

62. Sau khi đã tự phá tan các mối ràng buộc, tựa như loài thủy tộc đã phá tan chiếc lưới ở trong nước, tựa như ngọn lửa không quay lại nơi đã bị đốt cháy, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

63. Có mắt nhìn xuống, và không buông thả bàn chân (đi đó đây), có các căn được gìn giữ, có tâm ý được bảo vệ, không bị ngập tràn (dục vọng), không bị thiêu đốt (bởi phiền não), nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

64. Sau khi trút bỏ các hình tướng tại gia, giống như loài san hô có lá đã được rũ bỏ, sau khi đã ra đi, mặc y ca-sa, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

65. Rasesu gedhaṃ akaraṃ alolo
anañṇaposī sapadānacārī,
kule kule appaṭibaddhacitto
eko care khaggavisāṇakappo.
66. Pahāya pañcāvaraṇāni cetaso
upakkilese vyapanujja sabbe,
anissito chetvā¹ snehadosaṃ²
eko care khaggavisāṇakappo.
67. Vipitṭhikatvāna sukhaṃ dukhañca
pubbeva ca somanassadomanassaṃ,
laddhānupekkhaṃ³ samathaṃ visuddhaṃ
eko care khaggavisāṇakappo.
68. Āraddhaviriyo paramatthapattiyā
alīnacitto akusītavutti,
daḥhanikkamo thāmakhalūpapanno
eko care khaggavisāṇakappo.
69. Paṭisallānaṃ jhānamariñcamāno
dhammesu niccaṃ anudhammacārī,
ādīnavaṃ sammasitā bhavesu
eko care khaggavisāṇakappo.
70. Taṇhakkhayaṃ patthayaṃ appamatto
ānelamūgo⁴ sutavā satīmā,
saṅkhātadhammo niyato padhānavā
eko care khaggavisāṇakappo.
71. Sīho va saddesu asantasanto
vāto va jālamhi asajjamāno,
padumaṃ ca toyena alippamāno⁵
eko care khaggavisāṇakappo.

¹ chetva - Ma.

² sinehadosaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ upekkhaṃ - PTS.

⁴ anelamūgo - Ma;

anelamūgo - Syā, PTS.

⁵ alimpamāno - Syā, Sīmu 1, 2.

65. Không khởi sự thèm khát ở các vị nếm, không (sống) buông thả, không nuôi dưỡng kẻ khác, đi khát thực theo tuần tự từng nhà, có tâm không bị ràng buộc vào nhà này nhà nọ, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

66. Sau khi dứt bỏ năm pháp che lấp của tâm, sau khi xua đuổi hẳn tất cả các tùy phiền não, không nương tựa (tà kiến), sau khi cắt đứt thương yêu và sân hận, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

67. Sau khi đã bỏ lại sau lưng lạc và khổ, cùng với hỷ và ưu ngay trước đây, sau khi đạt được xả, sự vắng lặng (tứ thiền), và sự thanh tịnh (giải thoát), nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

68. Có sự nỗ lực tinh tấn để đạt đến chân lý tuyệt đối, có tâm không thụ động, có sự thực hành không biếng nhác, có sự cố gắng bền bỉ, có được sức mạnh và năng lực, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

69. Trong khi không bỏ phế việc ẩn cư tham thiền, là người thường xuyên thực hành thuận pháp đối với các pháp,¹ là người nhận chân được sự bất lợi ở các hữu, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

70. Trong khi ước nguyện sự đoạn diệt tham ái, không xao lãng, không ngây ngô khờ khạo, có sự nghe nhiều, có niệm, đã hiểu rõ Giáo Pháp, được quả quyết, có sự nỗ lực, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

71. Không kinh hãi tựa như con sư tử không kinh hãi các tiếng động, không dính mắc tựa như làn gió không bị dính mắc ở tấm lưới, không vấy bẩn tựa như đóa sen không bị vấy bẩn bởi nước, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

¹ Thực hành thuận pháp đối với các pháp (*dhammesu anudhammacārī*): thực hành pháp minh sát tùy thuận theo sự diễn biến của các pháp như là ngũ uẩn, v.v..., hoặc là hành tuần tự theo chín pháp siêu thế là bốn Đạo, bốn Quả, và Niết Bàn (SnA. i, 123).

72. Sīho yathā dāṭhabalī pasayha
rājā migānaṃ abhibhuyyacārī,¹
sevetha pantāni² senāsanāni
eko care khaggavisāṇakappo.
73. Mettaṃ upekkhaṃ karuṇaṃ vimuttiṃ³
āsevamaṇo muditañca kāle,
sabbena lokena avirujjhamāno
eko care khaggavisāṇakappo.
74. Rāgañca dosañca pahāya mohaṃ
sandālayitvāna⁴ saṃyojanāni,
asantasaṃ jīvitasāṅkhayamhi
eko care khaggavisāṇakappo.
75. Bhajanti sevanti ca kāraṇatthā
nikkāraṇā dullabhā ajja mittā,
attaṭṭhapaññā asuci manussā
eko care khaggavisāṇakappo.

Khaggavisāṇasuttaṃ niṭṭhitam.

4. KASĪBHĀRADVĀJASUTTAM

Evam me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā magadhesu viharati dakkhiṇāgirismiṃ ekanālayaṃ brāhmaṇagāme. Tena kho pana samayena kasibhāradvājassa brāhmaṇassa pañcamattāni naṅgalasatāni payuttāni honti vappakāle.

Atha kho bhagavā pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya yena kasibhāradvājassa brāhmaṇassa kammanto tenupasaṅkami. Tena kho pana samayena kasibhāradvājassa brāhmaṇassa parivesanā vattati. Atha kho bhagavā yena parivesanā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Addasā kho kasibhāradvājo brāhmaṇo bhagavantaṃ piṇḍāya ṭhitam. Disvāna bhagavantaṃ etadavoca:

¹ abhibhuyya cārī - Ma.

² panthāni - Sīmu 1, 2.

³ vimuttaṃ - Syā.

⁴ sandālayitvāna - Ma, Syā; sandālayitvā - PTS.

72. Tựa như con sư tử, có sức mạnh của các răng nanh, vua của các loài thú, có cuộc sống thiên về khuất phục và chế ngự (các con thú khác), nên lai vãng các trú xứ xa vắng, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

73. Vào thời điểm đang rèn luyện từ, bi, hỷ, xả, và giải thoát, trong khi không bị tất cả thế gian gây trở ngại, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

74. Sau khi từ bỏ tham ái, sân hận, và si mê, sau khi tự phá tan các mối ràng buộc, người không kinh hãi về chặng cuối cùng của mạng sống, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

75. Người ta thân cận và phục vụ có động cơ và chủ đích (lợi lộc), ngày nay những người bạn không có động cơ (lợi lộc) là khó đạt được, những người (chi) biết đến lợi ích của bản thân thì không trong sạch, nên sống một mình tựa như sừng của loài tê ngưu (chỉ có một).

Đứt Kinh Sừng Tê ngưu.

4. KINH KASĪBHĀRADVĀJA

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự ở xứ sở Magadha, tại vùng Dakkhināgiri, trong ngôi làng Ekanālā của những người Bà-la-môn. Vào lúc bảy giờ, nhằm thời điểm gieo trồng, những cái cày của Bà-la-môn Kasī-bhāradvāja¹ với số lượng năm trăm đã được buộc sẵn (vào ách).

Khi ấy, vào buổi sáng, đức Thế Tôn đã quán y (nội) rồi cầm lấy bình bát và y đi đến nơi làm việc của Bà-la-môn Kasībhāradvāja. Vào lúc bảy giờ, việc phân phát thức ăn của Bà-la-môn Kasībhāradvāja đang được tiến hành. Khi ấy, đức Thế Tôn đã đi đến nơi phân phát thức ăn, sau khi đến đã đứng ở một bên. Bà-la-môn Kasībhāradvāja đã nhìn thấy đức Thế Tôn đang đứng khát thực, sau khi nhìn thấy đã nói với đức Thế Tôn điều này:

¹ Bà-la-môn Kasībhāradvāja: người Bà-la-môn ấy sống bằng nghề trồng trọt (*kasī*) và họ của ông ấy là Bhāradvāja, vì thế được gọi tên như vậy (SnA. i, 137).

Ahaṃ kho samaṇa kasāmi ca vapāmi ca, kasitvā ca vapitvā ca bhuñjāmi.
Tvampī samaṇa kasassu ca vapassu ca, kasitvā ca vapitvā ca bhuñjassūti.¹

Ahampi kho brāhmaṇa kasāmi ca vapāmi ca, kasitvā ca vapitvā ca
bhuñjāmiti.

Na kho pana mayaṃ² passāma gotamassa³ yugaṃ vā naṅgalaṃ vā phālaṃ vā
pācanaṃ vā balivadde⁴ vā, atha ca pana bhavaṃ gotamo evamāha: Ahampi kho
brāhmaṇa kasāmi ca vapāmi ca kasitvā ca vapitvā ca bhuñjāmiti.

Atha kho kasibhāradvājo brāhmaṇo bhagavantaṃ gāthāya ajjhabhāsi:

76. Kassako paṭijānāsi na ca passāma te kasiṃ,
kasiṃ no pucchito brūhi yathā jānemu te kasiṃ.

77. Saddhā bijaṃ tapo vuṭṭhi paññā me yuganaṅgalaṃ,
hiri īsā mano yottaṃ sati me phālapācanaṃ.

78. Kāyagutto vacīgutto āhāre udare yato,
saccaṃ karomi niddānaṃ soraccaṃ me pamocanaṃ.

79. Viriyaṃ me dhuradhorayaṃ yogakkhemādhivāhanaṃ,
gacchati anivattantaṃ yattha gantvā na socati.

80. Evamesā kasikaṭṭhā sā hoti amatapphalā,
etaṃ kasiṃ kasitvāna sabbadukkhā pamuccatīti.

Atha kho kasibhāradvājo brāhmaṇo mahatiyā kaṃsapātiyā pāyasaṃ⁵
vaḍḍhetvā bhagavato upanāmesi: Bhuñjatu bhavaṃ gotamo pāyasaṃ; kassako
bhavaṃ yaṃ hi bhavaṃ gotamo amatapphalaṃ kasiṃ kasatīti.

¹ bhuñjāhīti - Syā.

² na kho pana samaṇā - Syā.

³ bhoto gotamassa - Ma, Syā, PTS.

⁴ balibadde - Ma;

balibaddhe - Syā.

⁵ pāyasaṃ - Ma.

“Này Sa-môn, tôi cày và tôi gieo hạt. Sau khi cày và sau khi gieo hạt, tôi ăn. Này Sa-môn, ông cũng hãy cày và hãy gieo hạt. Sau khi cày và sau khi gieo hạt, ông hãy ăn.”

“Này Bà-la-môn, Ta cũng cày và Ta cũng gieo hạt. Sau khi cày và sau khi gieo hạt, Ta ăn.”

“Nhưng chúng tôi không nhìn thấy cái ách, hoặc thân cày, hoặc lưỡi cày, hoặc gậy thúc, hoặc các con bò đực của ông Gotama. Thế mà ông Gotama đã nói như vậy: ‘Này Bà-la-môn, Ta cũng cày và Ta cũng gieo hạt. Sau khi cày và sau khi gieo hạt, Ta ăn.’”

Khi ấy, Bà-la-môn Kasībhāradvāja đã nói với đức Thế Tôn bằng lời kệ rằng:

76. “Ông tự nhận là người đi cày, nhưng chúng tôi không nhìn thấy việc cày của ông. Được chúng tôi hỏi, ông hãy nói về việc cày sao cho chúng tôi có thể biết về việc cày của ông.”

77. “Đức tin là hạt giống, khổ hạnh là cơn mưa, tuệ của Ta là ách và thân cày, liêm sỉ là cán cày, trí là sự buộc lại, niêm của Ta là lưỡi cày và gậy thúc.

78. Được gìn giữ ở thân, được gìn giữ ở khẩu, được tiết chế vật thực ở bao tử, Ta lấy sự chân thật làm vật bứng gốc (cỏ dại đối trá); hiền hòa là sự giải thoát của Ta.

79. Tinh tấn, đối với Ta, là con thú mang gánh nặng, (là cỗ xe) đưa đến chốn an toàn khỏi các (ách) trói buộc. Nó trực chỉ¹ đi đến nơi mà người đã đi đến nơi ấy thì không sàu muộn.

80. Việc cày ấy đã được cày như vậy. Nó có kết quả là sự Bất Tử. Sau khi đã cày việc cày ấy, được thoát khỏi tất cả khổ đau.”

Khi ấy, Bà-la-môn Kasībhāradvāja đã đặt đầy cơm sữa vào cái đĩa lớn bằng vàng rồi dâng đến đức Thế Tôn (nói rằng): “Ngài Gotama hãy ăn món cháo sữa. Ngài là người cày, bởi vì ngài Gotama cày việc cày có kết quả là sự Bất Tử.”

¹ Trực chỉ: được dịch từ chữ *anivattantaṃ*, nghĩa là “không quay trở lại” (ND).

81. Gāthābhigītaṃ me abhojaneyyaṃ
sampassataṃ brāhmaṇa nesadhammo,
gāthābhigītaṃ panudanti buddhā
dhamme satī brāhmaṇa vuttiresā.

82. Aññena ca kevalinaṃ mahesiṃ
khīṇāsavaṃ kukkuca¹vūpasantaṃ,
annena pānena upaṭṭhahassu
khettaṃ hi taṃ puññapekhassa² hotīti.

Atha kassa cāhaṃ bho gotama imaṃ pāyāsaṃ dammīti.

Na khvāhaṃ taṃ brāhmaṇa passāmi sadevake loke samārake sabrahmake
sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya sadevamanussāya yassa³ so pāyāso bhutto sammā
pariṇāmaṃ gaccheyya aññatra tathāgatassa vā tathāgatasāvakaṃ vā, tena hi
tvaṃ brāhmamaṇa taṃ pāyāsaṃ appaharite vā chaḍḍehi, appāṇake vā uduke
opilāpehīti,

Atha kho kasibhāradvājo brāhmaṇo taṃ pāyāsaṃ appāṇake uduke opilāpesi.
Atha kho so pāyāso uduke pakkhitto ciccīṭāyati cīṭīcīṭāyati sandhūpāyati
sampadhūpāyati,⁴ seyyathāpi nāma phālo divasasantatto⁵ uduke pakkhitto
ciccīṭāyati cīṭīcīṭāyati sandhupāyati sampadhūpāyati, evameva so pāyāso uduke
pakkhitto ciccīṭāyati cīṭīcīṭāyati sandhūpāyati sampadhūpāyati.

Atha kho kasibhāradvājo brāhmaṇo saṃviggo lomahaṭṭhajāto
yena bhagavā tenupasaṅkami upasaṅkamitvā bhagavato pādesu sirasā nipatitvā
bhagavantaṃ etadavoca:

Abhikkantaṃ bho gotama, abhikkantaṃ bho gotama. Seyyathāpi bho gotama
nikkujjitaṃ vā ukkujjeyya paṭicchannaṃ vā vivareyya mūlhassa vā maggaṃ
ācikkheyya andhakāre vā telapajjotaṃ dhāreyya cakkhumanto rūpāni
dakkhintīti,⁶ evamevaṃ bhotā gotamena anekapariyāyena dhammo pakāsito
esāhaṃ bhavantaṃ gotamaṃ saraṇaṃ gacchāmi dhammañca
bhikkhusaṅghaṇca, labheyyāhaṃ bhoto gotamassa santike pabbajjaṃ,
labheyyaṃ upasampadanti.

¹ kukkuca - PTS.

² puññapekhassa - Ma, Syā.

³ yena - Syā.

⁴ saṃdhūmāyati sampadhūmāyati - Syā.

⁵ divasaṃ santatto - Ma.

⁶ dakkhantī ti - Ma, Syā.

81. “Vật nhận được sau khi ngâm nga kệ ngôn là không được thọ dụng bởi Ta. Nay Bà-la-môn, điều ấy không phải là pháp của những bậc có nhận thức đúng đắn. Chư Phật khước từ vật nhận được sau khi ngâm nga kệ ngôn. Nay Bà-la-môn, khi Giáo Pháp hiện hữu, điều ấy là cung cách thực hành.

82. Người hãy dâng cúng đến vị toàn hảo (đức hạnh), bậc đại ẩn sĩ có các lậu hoặc đã được cạn kiệt, có các trạng thái hối hận đã được lắng dịu, với cơm ăn nước uống khác, bởi vì đó chính là thửa ruộng của người mong mỏi phước báu.”

“Thưa ngài Gotama, vậy tôi nên cho cơm sữa này đến ai?”

“Này Bà-la-môn, ta không thấy người nào trong thế gian tính luôn cỗi của chư Thiên, cỗi Ma Vương, cỗi Phạm Thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, các hạng chư Thiên và loài người, mà cơm sữa ấy, khi được người ấy ăn vào, có thể đem lại sự tiêu hóa tốt đẹp, ngoại trừ đức Như Lai hay đệ tử của đức Như Lai. Này Bà-la-môn, chính vì điều ấy, người hãy đổ bỏ cơm sữa ấy ở nơi không có cỏ xanh, hoặc đổ xuống nước không có sinh vật.”

Rồi Bà-la-môn Kasībhāradvāja đã đổ cơm sữa ấy xuống nước không có sinh vật. Và cơm sữa ấy, khi được đổ vào trong nước, liền sủi bọt xì xèo, bốc hơi, và tỏa khói. Cũng giống như lưỡi cày đã được nung đỏ trọn ngày khi được bỏ vào trong nước liền sủi bọt xì xèo, bốc hơi, và tỏa khói; tương tự y như thế, cơm sữa ấy khi được đổ vào trong nước liền sủi bọt xì xèo, bốc hơi, và tỏa khói.

Khi ấy, Bà-la-môn Kasībhāradvāja trở nên hoảng hốt, lông dựng đứng lên, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã quỳ xuống đê đầu đánh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn, rồi đã nói điều này:

“Thưa ngài Gotama, thật là tuyệt vời! Thưa ngài Gotama, thật là tuyệt vời! Thưa ngài Gotama, cũng giống như người có thể lật ngựa vật đã được úp lại, hoặc mở ra vật đã bị che kín, hoặc chỉ đường cho kẻ lạc lối, hoặc đem lại cây đèn dầu vào nơi bóng tối (nghĩ rằng): ‘Những người có mắt sẽ nhìn thấy được các hình dáng;’ tương tự như thế, Pháp đã được ngài Gotama giảng giải bằng nhiều phương tiện. Con đây xin đi đến nương nhờ ngài Gotama, Giáo Pháp, và Tăng Chúng tỳ khưu. Con có thể xuất gia trong sự hiện diện của ngài Gotama không? Con có thể tu lên bậc trên không?”

Alattha kho kasībhāradvājo brāhmaṇo bhagavato santike pabbajjaṃ alattha upasampadaṃ. Acirūpasampanno kho panāyasmā bhāradvājo eko vūpakaṭṭho appamatto ātāpī pahitatto viharanto na cirasseva yassatthāya kulaputtā sammadeva agārasmā anagāriyaṃ pabbajanti tadanuttaraṃ brahmacariyapariyosānaṃ diṭṭheva dhamme sayamaṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja vihāsi. Khīṇā jāti vusitaṃ brahmacariyaṃ kataṃ karaṇīyaṃ nāparaṃ itthattāyāti abbhaññāsi. Aññataro ca kho¹ panāyasmā bhāradvājo arahataṃ ahoṣi ”ti.

Kasībhāradvājasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

5. CUNDASUTTAṀ

83. Pucchāmi muniṃ pahūtapaññaṃ (iti cundo kammāraputto)
buddhaṃ dhammassāmiṃ vītataṇhaṃ,
dīpaduttamaṃ² sārathinaṃ pavaraṃ
kati loka samaṇā tadinṅha brūhi.

84. Caturo samaṇā na pañcamatthi³ (cundāti bhagavā)
te te āvikaromi sakkipuṭṭho,
maggajino maggadesako ca
magge jīvati yo ca⁴ maggadūsi.⁵

85. Kaṃ maggajinaṃ⁶ vadanti buddhā (iti cundo kammāraputto)
maggakkhāyī kathaṃ⁷ atulyo hoti,
magge jīvati me brūhi puṭṭho
atha me āvikarohi maggadūsiṃ.

¹ aññataro ca - Ma;
aññataro kho - Syā.

² dvīpaduttamaṃ - Ma.

³ na pañcamo ’tthi - PTS.

⁴ no ca - Sīmu 2.

⁵ maggadūsiṃ - Ma.

⁶ kammaggajinaṃ - Syā; kam maggajinaṃ - PTS.

⁷ maggajjhāyī - Syā; maggajjhāyī kathaṃ - PTS.

Quả vậy, Bà-la-môn Kasībhāradvāja đã đạt được sự xuất gia trong sự hiện diện của đức Thế Tôn, đã đạt được sự tu lên bậc trên. Và khi đã được tu lên bậc trên không bao lâu, đại đức Bhāradvāja một mình đã tách riêng, rồi trong khi sống không bị xao lãng, có nhiệt tâm, có bản tánh cương quyết, nên chẳng bao lâu sau, ngay trong kiếp hiện tại, nhờ vào thắng trí của mình, đã chứng ngộ, đã đạt đến, và an trú vào mục đích tối thượng ấy của Phạm hạnh, vì mục đích này mà những người con trai của các gia đình cao quý rời nhà, xuất gia một cách chân chánh, sống không nhà. Vị ấy đã biết rõ rằng: “Sự tái sanh đã cạn kiệt, Phạm hạnh đã hoàn tất, việc cần làm đã làm, không còn gì khác (phải làm) đối với bản thể (A-la-hán) này nữa.” Và thêm một vị nữa là đại đức Bhāradvāja đã trở thành vị A-la-hán.

Dứt Kinh Kasībhāradvāja.

5. KINH CUNDA

83. (Cunda, con trai người thợ rèn nói):

“Con hỏi bậc Hiền Trí, vị có tuệ bao la,
đức Phật, đấng Pháp chủ, có tham ái đã được xa lìa,
bậc tối thượng của loài người, vị cao quý trong số các xa phu rằng:
Ở thế gian có bao nhiêu hạng Sa-môn? Nào, xin ngài hãy nói về điều ấy.”

84. (Đức Phật nói: “Này Cunda,)

có bốn hạng Sa-môn, không có hạng thứ năm.
Được hỏi trực diện, Ta nói rõ các hạng ấy cho người:
Hạng chiến thắng Đạo Lộ, và hạng thuyết giảng Đạo Lộ,
hạng sống theo Đạo Lộ, và hạng làm như Đạo Lộ.”

85. (Cunda, con trai người thợ rèn nói):

“Chư Phật nói ai là hạng chiến thắng Đạo Lộ,
bậc thuyết giảng Đạo Lộ là vô song nghĩa là thế nào?
Được hỏi, xin ngài hãy nói cho con về hạng sống theo Đạo Lộ,
rồi xin ngài hãy nói cho con rõ về hạng làm như Đạo Lộ.”

86. Yo tiṇṇakathaṃkatho visallo
nibbānābhirato anānugiddho,
lokassa sadevakassa netā
tādiṃ maggajinaṃ vadanti buddhā.
87. Paramaṃ paramanti yodha ñatvā
akkhāti vibhajati¹ idheva dhammaṃ,
taṃ kaṅkhacchidaṃ muniṃ anejaṃ
dutiyaṃ bhikkhunamāhu maggadesiṃ.
88. Yo dhammapade sudesite
magge jīvati saññato satimā,
anavajjapadāni sevamāno
tatiyaṃ bhikkhunamāhu maggajīviṃ.
89. Chadanaṃ katvāna subbatānaṃ
pakkhandi kuladūsako pagabbho,
māyāvī asaññato palāpo
patirūpena caraṃ sa maggadūsī.
90. Ete ca paṭivijjhi yo gahaṭṭho
sutavā ariyasāvako sapañño,
sabbe te tādisāti² ñatvā
iti disvā na hāpeti tassa saddhā,
kathaṃ hi duṭṭhena asampaduṭṭhaṃ
suddhaṃ asuddhena samaṃ kareyyā ”ti.

Cundasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

6. PARĀBHAVASUTTAM

Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā savatthiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Atha kho aññatarā devatā abhikkantāya rattiyaṃ abhikkantavaṇṇā kevalakappaṃ jetavanaṃ obhāsetvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Ekamantaṃ ṭhitā kho sā devatā bhagavantaṃ gāthāya ajjhabhāsi.

¹ vibhajate - Ma.

² sabbe netādisāti - Ma; sabbe ne tādisāti - Syā, PTS.

86. “Ai đã vượt qua sự nghi ngờ, không còn mũi tên, thỏa thích Niết Bàn, không còn thềm muốn, vị hưởng đạo của thế gian tính luôn cả chư Thiên, chư Phật nói vị như thế ấy là hạng chiến thắng Đạo Lộ.

87. Ở đây, ai biết được tối thượng (Niết Bàn) là tối thượng, vị nói lên và phân tích Giáo Pháp ở ngay đây, vị ấy là bậc hiền trí, cắt đứt sự nghi hoặc, không còn dục vọng, người ta đã gọi vị tỳ khưu thứ nhì là hạng thuyết giảng Đạo Lộ.

88. Khi nền tảng Giáo Pháp đã khéo được thuyết giảng, vị nào sống theo Đạo Lộ, tự chế ngự, có niệm, đang thân cận các pháp không có tính chất tội lỗi, người ta đã gọi vị tỳ khưu thứ ba là hạng sống theo Đạo Lộ.

89. Sau khi đã cải trang ở giữa những vị có sự hành trì tốt đẹp, kẻ xông xáo, kẻ làm hư hỏng các gia đình, xác xược, xảo quyệt, không tự chế ngự, loại vô trấu, sống trá hình, kẻ ấy là hạng làm nhơ Đạo Lộ.

90. Và người tại gia nào đã thấu hiểu những hạng này, là vị đệ tử của các bậc Thánh, có sự nghe nhiều, có tuệ, sau khi biết rằng: “Tất cả các hạng ấy là như thế ấy,” sau khi nhìn thấy như thế, không làm mất mát niềm tin của người ấy, bởi vì làm thế nào mà vị không hư hỏng với kẻ xấu xa, vị trong sạch với kẻ không trong sạch lại có thể xem như nhau?”

Dứt Kinh Cunda.

6. KINH THOÁI HÓA

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Sāvathī, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Khi ấy, lúc đêm đã khuya, một vị Thiên nhân nọ với màu sắc vượt trội đã làm cho toàn bộ Jetavana rực sáng rồi đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi đứng ở một bên. Đứng ở một bên, vị Thiên nhân ấy đã bạch với đức Thế Tôn bằng lời kệ rằng:

91. Parābhavantam purisam mayam pucchāma gotamaṃ,¹
bhagavantam puṭṭhumāgama kiṃ parābhavato mukhaṃ.
92. Suvijāno bhavaṃ hoti suvijāno² parābhavo,
dhammakāmo bhavaṃ hoti dhammadessī parābhavo.
93. Iti hetam vijānāma paṭhamo so parābhavo,
dutiyaṃ bhagavā brūhi kiṃ parābhavato mukhaṃ.
94. Asantassa piyā honti sante na kurute piyaṃ,
asataṃ dhammaṃ roceti taṃ parābhavato mukhaṃ.
95. Iti hetam vijānāma dutiyo so parābhavo,
tatiyaṃ bhagavā brūhi kiṃ parābhavato mukhaṃ.
96. Niddāsīli sabhāsīli anuṭṭhātā ca yo naro,
alaso kodhapaññaṇo taṃ parābhavato mukhaṃ.
97. Iti hetam vijānāma tatiyo so parābhavo,
catutthaṃ bhagavā brūhi kiṃ parābhavato mukhaṃ.
98. Yo mātaraṃ vā³ pitaraṃ vā jīṇṇakaṃ gatayobbanam,
pahū⁴ santo na bharati taṃ parābhavato mukhaṃ.
99. Iti hetam vijānāma catuttho so parābhavo,
pañcamaṃ bhagavā brūhi kiṃ parābhavato mukhaṃ.
100. Yo brāhmaṇam vā⁵ samaṇam vā aññaṃ vāpi vaṇibbakaṃ,
musāvādena vañceti taṃ parābhavato mukhaṃ.

¹ gotama - Ma.² duvijāno - Syā.³ yo mātaraṃ - Ma.⁴ pahu - Ma, Syā, PTS.⁵ yo brāhmaṇam - Ma.

91. “Chúng con đi đến để hỏi đức Thế Tôn, chúng con hỏi đức Gotama về hạng người thoái hóa: “Tiền đề của hạng người thoái hóa là gì?”

92. “Thật dễ nhận biết (thế nào) là người tiến hóa, thật dễ nhận biết (thế nào) là kẻ thoái hóa. Người có sự mong muốn Giáo Pháp là người tiến hóa, người có sự ghét bỏ Giáo Pháp là kẻ thoái hóa.”

93. “Chúng con nhận biết điều này y như vậy (theo lời ngài dạy), kẻ thoái hóa ấy là hạng thứ nhất. Xin đức Thế Tôn hãy nói về tiền đề thứ nhì của hạng người thoái hóa là gì?”

94. “Đối với người này, những kẻ không tốt là được yêu mến, (người này) không tỏ sự yêu mến đối với những bậc tốt lành, và thích thú pháp của những kẻ không tốt; việc ấy là tiền đề của hạng người thoái hóa.”

95. “Chúng con nhận biết điều này y như vậy (theo lời ngài dạy), kẻ thoái hóa ấy là hạng thứ nhì. Xin đức Thế Tôn hãy nói về tiền đề thứ ba của hạng người thoái hóa là gì?”

96. “Người nào có bản tánh ưa ngủ, có bản tánh ưa tụ hội, và không năng động, lười biếng, có biểu hiện giận dữ; việc ấy là tiền đề của hạng người thoái hóa.”

97. “Chúng con nhận biết điều này y như vậy (theo lời ngài dạy), kẻ thoái hóa ấy là hạng thứ ba. Xin đức Thế Tôn hãy nói về tiền đề thứ tư của hạng người thoái hóa là gì?”

98. “Người nào trong khi có khả năng mà không phụng dưỡng mẹ hoặc cha già nua, đã qua thời tuổi trẻ; việc ấy là tiền đề của hạng người thoái hóa.”

99. “Chúng con nhận biết điều này y như vậy (theo lời ngài dạy), kẻ thoái hóa ấy là hạng thứ tư. Xin đức Thế Tôn hãy nói về tiền đề thứ năm của hạng người thoái hóa là gì?”

100. “Người nào lừa gạt vị Bà-la-môn hoặc vị Sa-môn, hoặc luôn cả người nghèo khổ bằng lời dối trá; việc ấy là tiền đề của hạng người thoái hóa.”

101. Iti hetamaṃ vijānāma pañcama so parābhavo,
chaṭṭhamaṃ bhagavā brūhi kiṃ parābhavato mukhaṃ.
102. Pahūtavitto¹ puriso sahirañño sabhojano,
eko bhuñjati sādūni taṃ parābhavato mukhaṃ.
103. Iti hetamaṃ vijānāma chaṭṭhama so parābhavo,
sattamaṃ bhagavā brūhi kiṃ parābhavato mukhaṃ.
104. Jātitthaddho dhanatthaddho gottatthaddho ca yo naro,
saññātiṃ atimaññeti taṃ parābhavato mukhaṃ.
105. Iti hetamaṃ vijānāma sattama so parābhavo,
aṭṭhamaṃ bhagavā brūhi kiṃ parābhavato mukhaṃ.
106. Itthidhutto surādhitto akkhadhutto ca yo naro,
laddhaṃ laddhaṃ vināseti taṃ parābhavato mukhaṃ.
107. Iti hetamaṃ vijānāma aṭṭhama so parābhavo,
navamaṃ bhagavā brūhi kiṃ parābhavato mukhaṃ.
108. Sehi dārehasantutṭho² vesiyāsu padissati,³
dissati⁴ paradāresu taṃ parābhavato mukhaṃ.
109. Iti hetamaṃ vijānāma navama so parābhavo,
dasamaṃ bhagavā brūhi kiṃ parābhavato mukhaṃ.
110. Atītayobbano poso āneti timbarutthaniṃ,
tassā issā na supati taṃ parābhavato mukhaṃ.
111. Iti hetamaṃ vijānāma dasama so parābhavo,
ekādasamaṃ bhagavā brūhi kiṃ parābhavato mukhaṃ.

¹ pahūtavitto - Syā.

² dārehi asantutṭho - Ma, Syā, PTS.

³ padussati - Ma, Syā.

⁴ dussati - Ma, Syā.

101. “Chúng con nhận biết điều này y như vậy (theo lời ngài dạy), kẻ thoái hóa ấy là hạng thứ năm. Xin đức Thế Tôn hãy nói về tiền đề thứ sáu của hạng người thoái hóa là gì?”

102. “Người có nhiều của cải, có vàng, có thức ăn, mà thọ dụng các vật ngon ngọt một mình; việc ấy là tiền đề của hạng người thoái hóa.”

103. “Chúng con nhận biết điều này y như vậy (theo lời ngài dạy), kẻ thoái hóa ấy là hạng thứ sáu. Xin đức Thế Tôn hãy nói về tiền đề thứ bảy của hạng người thoái hóa là gì?”

104. “Người nào kiêu hãnh về chủng tộc, kiêu hãnh về tài sản, kiêu hãnh về dòng họ rồi khinh khi thân quyến của mình; việc ấy là tiền đề của hạng người thoái hóa.”

105. “Chúng con nhận biết điều này y như vậy (theo lời ngài dạy), kẻ thoái hóa ấy là hạng thứ bảy. Xin đức Thế Tôn hãy nói về tiền đề thứ tám của hạng người thoái hóa là gì?”

106. “Người nào đắm say phụ nữ, đắm say rượu chè, đắm say cờ bạc, hoang phí mọi thứ thu nhập; việc ấy là tiền đề của hạng người thoái hóa.”

107. “Chúng con nhận biết điều này y như vậy (theo lời ngài dạy), kẻ thoái hóa ấy là hạng thứ tám. Xin đức Thế Tôn hãy nói về tiền đề thứ chín của hạng người thoái hóa là gì?”

108. “Không thỏa mãn với những người vợ của mình, xuất hiện nơi những gái điếm, được thấy giữa những người vợ của kẻ khác; việc ấy là tiền đề của hạng người thoái hóa.”

109. “Chúng con nhận biết điều này y như vậy (theo lời ngài dạy), kẻ thoái hóa ấy là hạng thứ chín. Xin đức Thế Tôn hãy nói về tiền đề thứ mười của hạng người thoái hóa là gì?”

110. “Người nam đã qua thời tuổi trẻ cưới về cô gái có ngực như trái cây *timbaru*. Gã không ngủ được do ghen tỵ với nàng; việc ấy là tiền đề của hạng người thoái hóa.”

111. “Chúng con nhận biết điều này y như vậy (theo lời ngài dạy), kẻ thoái hóa ấy là hạng thứ mười. Xin đức Thế Tôn hãy nói về tiền đề thứ mười một của hạng người thoái hóa là gì?”

112. Itthisoṇḍiṃ¹ vikiraṇiṃ purisaṃ vāpi tādisaṃ,
issariyasmīṃ ṭhāpeti² taṃ parābhavato mukhaṃ.
113. Iti hetamaṃ vijānāma ekādasamo so parābhavo,
dvādasamaṃ bhagavā brūhi kiṃ parābhavato mukhaṃ.
114. Appabhogo mahātaṇho khattiye jāyate kule,
sodha³ rajjaṃ patthayati taṃ parābhavato mukhaṃ.
115. Ete parābhave loke paṇḍito samavekkhiya,
ariyo dassanasampanno sa lokaṃ bhajate sivaṃ ”ti.

Parābhavasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

7. VASALASUTTAM

Evamaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Atha kho bhagavā pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattaçivaraṃ ādāya sāvattiyaṃ piṇḍāya pāvīsi. Tena kho pana samayena aggikabhāradvājassa brāhmaṇassa nivesane aggi pajjalito hoti āhuti⁴ paggaḥitā. Atha kho bhagavā sāvattiyaṃ sapadānaṃ piṇḍāya caramāno yena aggikabhāradvājassa brāhmaṇassa nivesanaṃ tenupasaṅkami. Addasā kho aggikabhāradvājo brāhmaṇo bhagavantaṃ dūratova āgacchantaṃ, disvāna bhagavantaṃ etadavoca: Tatreva⁵ muṇḍaka tatreva⁵ samaṇaka tatreva⁵ vasalaka tiṭṭhāhīti.

Evamaṃ vutte bhagavā aggikabhāradvājaṃ brāhmaṇaṃ etadavoca: Jānāsi pana tvaṃ brāhmaṇa vasalaṃ vā vasalakaraṇe vā dhammeti.

Na khvāhaṃ bho gotama jānāmi vasalaṃ vā vasalakaraṇe vā dhamme. Sādhu me bhavaṃ gotamo tathā dhammaṃ desetu yathāhaṃ jāneyyaṃ vasalaṃ vā vasalakaraṇe vā dhammeti.

¹ itthiṃ soṇḍiṃ - Ma, Syā.

² ṭhāpeti - Ma, Syā.

³ so ca - Ma, Syā.

⁴ āhuti - Syā, PTS.

⁵ atreva - Syā.

112. “Kẻ bố trí hạng nữ nhân nghiện ngập, hoang phí, hoặc nam nhân có cùng cá tánh vào vị thế uy quyền; việc ấy là tiền đề của hạng người thoái hóa.”

113. “Chúng con nhận biết điều này y như vậy (theo lời ngài dạy), kẻ thoái hóa ấy là hạng thứ mười một. Xin đức Thế Tôn hãy nói về tiền đề thứ mười hai của hạng người thoái hóa là gì?”

114. “Kẻ sanh ra ở gia tộc Sát-đế-ly, có ít của cải, có tham vọng lớn, kẻ ấy ước muốn quyền cai trị ở nơi này; việc ấy là tiền đề của hạng người thoái hóa.”

115. Vị sáng suốt, sau khi xem xét kỹ lưỡng các hạng người thoái hóa này ở thế gian, vị thánh thiện ấy, đầy đủ nhận thức, thân cận với thế giới hạnh phúc (cõi trời).”

Dứt Kinh Thoái Hóa.

7. KINH NGƯỜI HẠ TIỆN

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Sāvattthī, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Khi ấy vào buổi sáng, đức Thế Tôn đã quán y (nội) rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Sāvattthī để khất thực. Vào lúc bảy giờ, ở chỗ ngụ của Bà-la-môn Aggikabhāradvāja, lửa đã được đốt lên, vật hiến cúng đã được đưa lên. Khi ấy, đức Thế Tôn, trong khi đi khất thực tuần tự theo từng nhà ở thành Sāvattthī, đã đi đến gần chỗ ngụ của Bà-la-môn Aggikabhāradvāja. Bà-la-môn Aggikabhāradvāja đã nhìn thấy đức Thế Tôn từ đằng xa đang đi đến, sau khi thấy đã nói đức Thế Tôn điều này: “Này gã trọc đầu, ngay tại chỗ đó. Này gã Samôn, ngay tại chỗ đó. Này người hạ tiện,¹ hãy đứng ngay tại chỗ đó.”

Khi được nói như vậy, đức Thế Tôn đã nói với Bà-la-môn Aggika-bhāradvāja điều này: “Này Bà-la-môn, vậy người có biết về người hạ tiện hoặc các pháp tạo thành người hạ tiện không?”

“Thưa ngài Gotama, tôi quả không biết về người hạ tiện hoặc các pháp tạo thành người hạ tiện. Thật tốt lành thay, xin ngài Gotama hãy thuyết giảng Giáo Pháp cho tôi, theo đó tôi có thể biết về người hạ tiện hoặc các pháp tạo thành người hạ tiện.”

¹ Xã hội Ấn Độ thời bấy giờ được phân thành bốn giai cấp: Khattiya (vua chúa), Brāhmaṇa (Bà-la-môn), Vessa (thương buôn), Sudda (lao công). Người không thuộc vào một trong bốn giai cấp này được gọi là *vasala* và bị xếp vào hạng thấp kém nhất của xã hội (ND).

Tena hi brāhmaṇa suṇāhi sādhukaṃ manasi karohi bhāsissāmīti. Evaṃ bhoti kho aggikabhāradvājo brāhmaṇo bhagavato paccassosi. Bhagavā etadavoca:

116. Kodhano upanāhī ca pāpamakkhī ca yo naro,
vipannadiṭṭhi māyāvī taṃ jaññā vasalo iti.
117. Ekajaṃ va dvijaṃ¹ vāpi yodha pāṇāni himsati,
yassa pāṇe dayā natthi taṃ jaññā vasalo iti.
118. Yo hanti parirundhati² gāmāni nigamāni ca,
niggāhako samaññāto taṃ jaññā vasalo iti.
119. Gāme vā yadi vā raññe yaṃ paresaṃ mamāyitaṃ,
theyyā adinnaṃ ādiyati³ taṃ jaññā vasalo iti.
120. Yo have iṇamādāya cujjaṃāno palāyati,
na hi te iṇamatthīti taṃ jaññā vasalo iti.
121. Yo ve kiñcikkhakamyatā panthasmiṃ vajataṃ janaṃ,
hantvā kiñcikkhamādeti taṃ jaññā vasalo iti.
122. Yo attahetu parahetu dhanahetu ca yo naro,
sakkhipuṭṭho musā brūti taṃ jaññā vasalo iti.
123. Yo ñātināṃ sakhānaṃ vā dāresu patidissati,
sahasā⁴ sampiyena vā taṃ jaññā vasalo iti.
124. Yo mātaraṃ vā pitaraṃ vā jiṇṇakaṃ gatayobbanāṃ,
pahū⁵ santo na bharati taṃ jaññā vasalo iti.

¹ dijaṃ - PTS.

² uparundheti - Syā.

³ adinnamādeti - Ma;
adinnaṃ āneti - Syā.

⁴ sāhasā - Ma.

⁵ pahu - Ma, Syā, PTS.

“Này Bà-la-môn, chính vì điều ấy người hãy lắng nghe, người hãy khéo chú ý, Ta sẽ giảng.” “Thưa ngài, xin vâng,” Bà-la-môn Aggikabhāradvāja đã đáp lại đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn đã nói điều này:

116. “Kẻ nào giận dữ, có sự thù hận, ác độc và có sự thâm hiểm, có kiến thức bị hư hỏng, có sự xảo trá; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’”

117. Ở đây, kẻ nào hãm hại các sinh mạng, đờn sanh hoặc lưỡng sanh,¹ kẻ nào không có lòng trắc ẩn đối với sinh mạng; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

118. Kẻ nào hủy diệt, vây hãm các làng mạc và các thị trấn, được biết tiếng là kẻ áp bức; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

119. Nếu ở làng hay ở rừng, kẻ lấy vật thuộc sở hữu của những người khác, vật không được cho theo lối trộm cắp; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

120. Kẻ nào, thật sự sau khi vay nợ, trong khi bị quở trách liền trốn chạy (bảo rằng): “Tôi không có nợ nần gì với người,” có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

121. Kẻ nào, quả thật vì lòng ham muốn đồ vật nhỏ nhặt, đã giết hại người đang đi trên đường rồi đoạt lấy đồ vật nhỏ nhặt; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

122. Và kẻ nào vì nguyên nhân bản thân, vì nguyên nhân người khác, vì nguyên nhân tài sản, khi được hỏi trực diện mà nói lời dối trá; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

123. Kẻ nào bị bắt gặp ở nơi những người vợ của thân quyến hoặc của bạn bè, bằng vũ lực hoặc do thương yêu nhau; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

124. Kẻ nào trong khi có khả năng mà không phụng dưỡng mẹ hoặc cha già nua đã qua thời tuổi trẻ; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

¹ Chi có loài sanh ra từ trứng được gọi là lưỡng sanh (SnA. i. 178). Nghĩa là được sanh ra hai lần: lần thứ nhất từ lòng mẹ, và lần thứ hai là được nở ra từ quả trứng (ND).

125. Yo mātaraṃ vā pitaraṃ vā bhātaraṃ bhaginiṃ sasuraṃ,
hanti roseti vācāya taṃ jaññā vasalo iti.
126. Yo atthaṃ pucchito santo anattamanusāsati,
paṭicchannena manteti taṃ jaññā vasalo iti.
127. Yo katvā pāpakaṃ kammaṃ mā maṃ jaññāti icchati,
yo paṭicchannakammanto taṃ jaññā vasalo iti.
128. Yo ve parakulaṃ gantvā bhutvāna¹ sucibhojanaṃ,
āgataṃ na paṭipūjeti taṃ jaññā vasalo iti.
129. Yo brāhmaṇaṃ vā samaṇaṃ vā aññaṃ vāpi vaṇibbakaṃ,
musāvādena vañceti taṃ jaññā vasalo iti.
130. Yo brāhmaṇaṃ vā samaṇaṃ vā bhattakāle upaṭṭhite,
roseti vācā na ca deti taṃ jaññā vasalo iti.
131. Asataṃ yodha pabrūti mohena paḷiguṇṭhito,
kiñcikkhaṃ nijigīsāno² taṃ jaññā vasalo iti.
132. Yo cattānaṃ samukkaṃse parañcamavajānati,³
nihīno sena mānena taṃ jaññā vasalo iti.
133. Rosako kadariyo ca pāpiccho maccharī saṭho,
ahiriko anottāpī taṃ jaññā vasalo iti.
134. Yo buddhaṃ paribhāsati atha vā tassa sāvakaṃ,
paribbājaṃ⁴ gahaṭṭhaṃ vā taṃ jaññā vasalo iti.
135. Yo ve anarahā⁵ santo arahamaṃ paṭijānati,⁶
coro sabrahmake loke esa⁷ kho vasalādhamo,
ete kho vasalā vuttā mayā vo ye pakāsītā.

¹ bhutvā - Syā.

² nijigīsāno - Ma.

³ pare camavajānati - Ma, Syā.

⁴ paribbājakaṃ - Syā.

⁵ anarahamaṃ - Ma, Syā.

⁶ paṭijānāti - Ma.

⁷ eso - Ma, Syā.

125. Kẻ nào hành hạ, chọc giận bằng lời nói đến mẹ hoặc cha, hoặc anh em trai, chị em gái, và mẹ vợ; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

126. Kẻ nào trong khi được hỏi về điều lợi ích lại chỉ dạy điều không lợi ích, và chỉ bảo theo lối giấu giếm; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

127. Kẻ nào sau khi làm việc ác lại ước muốn rằng: ‘Chớ ai biết ta (làm),’ kẻ có hành động được giấu giếm; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

128. Kẻ nào quả thật đã đi đến nhà người khác và đã thọ dụng vật thực tinh khiết, (nhưng) không khoản đãi lại khi người ấy đi đến (nhà mình); có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

129. Kẻ nào lừa gạt vị Bà-la-môn hoặc vị Sa-môn, hoặc luôn cả người nghèo khổ bằng lời dối trá; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

130. Kẻ nào chọc giận bằng lời nói và không bố thí đến vị Bà-la-môn hoặc vị Sa-môn vào thời điểm của bữa ăn đến gần; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

131. Ở đây, kẻ nào nói về điều không có thật, bị si mê bao trùm, ham muốn đạt được đồ vật nhỏ nhặt; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

132. Kẻ nào đề cao bản thân và khinh rẻ người khác, (kẻ ấy) là hạ liệt do sự ngã mạn của mình; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

133. Kẻ chọc giận (người khác) và keo kiệt, có ước muốn xấu xa, bòn xén, xảo trá, không hổ thẹn (tội lỗi), không ghê sợ (tội lỗi); có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

134. Kẻ nào chê bai đức Phật, hay đệ tử của Ngài, vị xuất gia hoặc người tại gia; có thể biết kẻ ấy là ‘người hạ tiện.’

135. Kẻ nào thật sự chưa trở thành bậc A-la-hán mà tự nhận bậc A-la-hán, là kẻ cướp ở thế gian tính luôn cõi Phạm Thiên, kẻ ấy quả là tệ nhất trong số người hạ tiện. Những kẻ ấy quả đã được gọi là những người hạ tiện, chúng đã được Ta giảng giải cho người.

136. Na jaccā vasalo hoti na jaccā hoti brāhmaṇo,
kammanā vasalo hoti kammanā hoti brāhmaṇo.
137. Tadamināpi jānātha yathā medaṃ nidassanaṃ,
caṇḍālaputto sopāko mātāṅgo iti vissuto.
138. So yasaṃ paramaṃ patto¹ mātāṅgo yaṃ sudullabhaṃ,
āgañchum² tassupaṭṭhānaṃ khattiyā brāhmaṇā bahū.
139. So devayānamāruyha³ virajaṃ so mahāpathaṃ,
kāmarāgaṃ virājetvā brahmalokūpago ahū.
140. Na naṃ jāti nivāresi brahmalokūpapattiyā,
ajjhāyakakule⁴ jātā brāhmaṇā mantabandhuno.⁵
141. Te va⁶ pāpesu kammesu abhiṇhamupadissare,
diṭṭheva dhamme gārayhā samparāye ca duggatiṃ,
na ne jāti nivāreti duggaccā⁷ garahāya vā.
142. Na jaccā vasalo hoti na jaccā hoti brāhmaṇo,
kammanā vasalo hoti kammanā hoti brāhmaṇo.

Evam vutte aggikabhāradvājo brāhmaṇo bhagavantaṃ etadavoca:

Abhikkantaṃ bho gotama abhikkantaṃ bho gotama. Seyyathāpi bho gotama
nikkujjitaṃ vā ukkujjeyya paṭicchannaṃ vā vivareyya mūlhassa vā maggaṃ
ācikkheyya andhakāre vā telapajjotaṃ dhāreyya cakkhumanto rūpāni
dakkhintīti, evamevaṃ bhotā gotamena anekapariyāyena dhammo pakāsito.
Esāhaṃ bhavantaṃ gotamaṃ saraṇaṃ gacchāmi dhammañca
bhikkhusaṅghaṃca. Upāsakaṃ maṃ bhavaṃ gotamo dhāretu ajjatagge
pāṇupetaṃ saraṇaṃ gatan ”ti.

Vasalasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ so yasapparamappatto - Syā.

² āgacchum - Ma.

³ devayānaṃ abhiruyha - Ma;
so devayānaṃ abhiruyha - Syā.

⁴ ajjhāyikakule - Syā.

⁵ mantabandhavā - Ma, Syā, PTS.

⁶ ca - Ma, Syā, PTS.

⁷ duggatyā - Ma.

136. Không phải do dòng dõi sanh ra mà trở thành hạ tiện, không phải do dòng dõi sanh ra mà trở thành Bà-la-môn, do hành động mà trở thành hạ tiện, do hành động mà trở thành Bà-la-môn.

137. Người hãy biết việc ấy với điều này nữa, giống như ví dụ này của Ta: Có gã nấu thịt chó để ăn, con trai của một kẻ thuộc giai cấp nô lệ, được biết tiếng là Mātanga.

138. Vị Mātanga ấy đã đạt đến danh vọng tối cao, là điều khó đạt được. Nhiều Sát-đế-ly và Bà-la-môn đã đi đến phục vụ cho người ấy.

139. Vị ấy đã leo lên con đường lớn không bụi bặm dẫn đến thế giới chư Thiên, đã lìa khỏi sự luyến ái ở các dục, và đã đi đến thế giới Phạm Thiên.

140. Dòng dõi sanh ra đã không cản ngăn được vị ấy trong việc sanh ra ở thế giới Phạm Thiên. Đã được sanh ra ở gia tộc các vị thầy trì tụng (Vệ Đà), những người Bà-la-môn là thân quyến của chú thuật.

141. Chính họ thường xuyên được nhìn thấy (có liên can) ở các hành động ác xấu. Họ bị chê trách ngay trong thời hiện tại và (đi đến) khổ cảnh trong thời vị lai. Dòng dõi sanh ra không ngăn chặn họ thoát khỏi khổ cảnh hoặc khỏi sự chê trách.

142. Không phải do dòng dõi sanh ra mà trở thành hạ tiện, không phải do dòng dõi sanh ra mà trở thành Bà-la-môn, do hành động mà trở thành hạ tiện, do hành động mà trở thành Bà-la-môn.”

Khi được nói như vậy, Bà-la-môn Aggikabhāradvāja đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Thưa ngài Gotama, thật là tuyệt vời! Thưa ngài Gotama, thật là tuyệt vời! Thưa ngài Gotama, cũng giống như người có thể lật ngựa vật đã được úp lại, hoặc mở ra vật đã bị che kín, hoặc chỉ đường cho kẻ lạc lối, hoặc đem lại cây đèn dầu vào nơi bóng tối (nghĩ rằng): ‘Những người có mắt sẽ nhìn thấy được các hình dáng;’ tương tự như thế, Pháp đã được ngài Gotama giảng giải bằng nhiều phương tiện. Con đây xin đi đến nương nhờ ngài Gotama, Giáo Pháp, và Tăng Chúng tỳ khưu. Xin ngài Gotama hãy ghi nhận con là người cư sĩ đã đi đến nương nhờ kể từ hôm nay cho đến trọn đời.”

Dứt Kinh Người Hạ Tiện.

8. METTASUTTAṀ

143. Karaṇīyamatthakusalena yaṃ taṃ santam padam abhisamecca,
sakko ujū ca sūjū¹ ca suvaco cassa mudu anātimāni.²

144. Santussako ca subhāro ca appakicco ca sallahukavutti,
santindriyo ca nipako ca appagabbho kulesu ananugiddho.³

145. Na ca khuddam samācare kiñci yena viññū pare upavadeyyum,
sukhino vā⁴ khemino hontu sabbe sattā⁵ bhavantu sukhittā.

146. Ye keci pāṇa bhūtatti tasā vā thāvarā vā anavasesā,⁶
dīghā vā ye mahantā vā⁷ majjhamā rassakāṇukathulā.⁸

147. Diṭṭhā vā ye va addiṭṭhā⁹ ye ca¹⁰ dūre vasanti avidūre,
bhūtā vā sambhavesī vā¹¹ sabbe sattā bhavantu sukhittā.

¹ suhujū - Ma, Syā.

² anātimāni - Ma, Syā, PTS.

³ kulesvananugiddho - Ma.

⁴ sukhino va - Ma.

⁵ sabbasattā - Ma.

⁶ thāvarā va'navasesā - Ma.

⁷ ye va mahantā - Ma.

⁸ rassakā ṇukathulā - Ma, Syā, PTS.

⁹ ye ca addiṭṭhā - Syā;

ye vā addiṭṭhā - PTS.

¹⁰ ye va - Ma.

¹¹ bhūtā va sambhavesī va - Ma.

9. KINH TỪ ÁI

143. Việc cần làm bởi vị thiện xảo trong việc thực hành, sau khi đã thấu hiểu về vị thế (Niết Bàn) an tịnh ấy là: có khả năng, ngay thẳng, chánh trực, dễ dạy, hòa nhã, và không ngã mạn thái quá.

144. Là người tự biết đủ, dễ cấp dưỡng, ít bận rộn công việc, và có lối sống nhẹ nhàng, có giác quan an tịnh, và chín chắn, không hỗn xược, không tham đắm theo các gia đình.

145. Và không nên thực hành bất cứ điều gì nhỏ nhặt mà các bậc hiền biết khác đã khiển trách. Mong rằng tất cả chúng sinh có được sự an lạc, có được sự an toàn; mong rằng tất cả chúng sinh có bản thân được an lạc.

146. Bất cứ những chúng sinh nào đâu là yếu hoặc mạnh đều không bỏ sót, (có thân hình) dài hoặc to lớn, trung bình hoặc ngắn, nhỏ bé hay mập.

147. Được nhìn thấy, hoặc không được nhìn thấy, cư ngụ ở nơi xa và không xa, đã được hiện hữu hoặc đang tìm cầu sự hình thành; mong rằng tất cả chúng sinh có bản thân được an lạc.

148. Na paro paraṃ nikubbetha nātimaññetha katthaci naṃ kañci,¹
byārosanā paṭighasaññā nāññamaññassa dukkhamiccheyya.

149. Mātā yathā niyaṃ puttaṃ āyusā ekaputtamanurakkhe,
evampi sabbabhūtesu mānasam bhāvaye² aparimānaṃ.

150. Mettañca sabbalokasmiṃ mānasam bhāvaye aparimānaṃ,
uddhaṃ adho ca tiriyañca asambādhaṃ averaṃ asapattaṃ.³

151. Tiṭṭhaṃ caraṃ nisinno vā⁴ sayāno vā yāvatassa vigatamiddho,⁵
etaṃ satim adhiṭṭheyya brahmametaṃ vihāraṃ idhamāhu.

152. Diṭṭhiñca anupagamma sīlavā dassanena sampanno,
kāmesu vineyya⁶ gedhaṃ na hi jātu gabbhaseyyaṃ punareti ”ti.

Mettasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

9. HEMAVATASUTTAṃ

153. Ajja paṇṇaraso uposatho (iti sātāgiro yakkho)
divyā⁷ ratti upaṭṭhitā,
anomanāmaṃ satthāraṃ
handā passāma gotamaṃ.

154. Kacci mano supaṇihito (iti hemavato yakkho)
sabbabhūtesu tādino,
kacci iṭṭhe anīṭṭhe ca
saṅkappassa vasīkatā.

¹ na kañci - Ma; naṃ kiñci - Syā.

² mānasambhāvaye - Syā;
mānasam bhāvaye - PTS.

³ averamasapattaṃ - Ma.

⁴ nisinno va - Ma.

⁵ sayāno yāvatā'ssa vitamiddho - Ma.

⁶ vinaya - Ma.

⁷ dibbā - Ma; dibyā - Syā.

148. Người này không nên lường gạt người khác, không nên khinh miệt bất cứ người nào, ở bất cứ nơi đâu. Do sự giận dữ, do ý tưởng bất bình, không nên ước muốn sự khổ đau cho lẫn nhau.

149. Giống như người mẹ trọn đời bảo vệ đứa con trai của mình, đứa con trai độc nhất, cũng như vậy, nên phát triển tâm ý vô hạn lượng đối với tất cả các sinh linh, –

150. – và tâm từ ái ở tất cả thế giới. Nên phát triển tâm ý vô hạn lượng, bên trên, bên dưới, và chiều ngang, không bị ngăn trở, không thù oán, không đối nghịch.

151. Trong khi đứng, trong khi đi, hoặc khi đã ngồi xuống, hoặc trong khi nằm, cho đến khi nào sự buồn ngủ được xa lìa, nên chuyên chú vào niệm này; ở đây việc này được gọi là sự an trú cao thượng.

152. Và sau khi không đeo đuổi tà kiến, là người có giới, được thành tựu về nhận thức, sau khi xua đi sự thèm khát ở các dục, thì chắc chắn không đi đến thai bào lần nữa.

Dứt Kinh Từ Ái.

9. KINH HEMAVATA

153. (Dạ-xoa Sātāgira nói):

“Hôm nay là ngày mười lăm, ngày *Uposatha*,
đêm rạng rỡ đã đến rồi.

Nào, chúng ta hãy diện kiến bậc Đạo Sư Gotama có danh xưng cao tột.”

154. (Dạ-xoa Hemavata nói):

“Phải chăng tâm của bậc như thế ấy là đã được phát nguyện vững chắc hướng đến tất cả chúng sinh? Phải chăng tâm tư của vị này đã đạt đến quyền làm chủ ở đối tượng được ưa thích và không được ưa thích?”

155. Mano cassa supaṇihito (iti sātāgiro yakkho)
 sabbabhūtesu tādino,
 atho iṭṭhe aniṭṭhe ca
 saṅkappassa vasikatā.
156. Kacci adinnaṃ nādiyati (iti hemavato yakkho)
 kacci pāṇesu saññato,
 kacci ārā pamādamhā
 kacci jhānaṃ na riñcati.
157. Na so adinnaṃ ādiyati (iti sātāgiro yakkho)
 atho pāṇesu saññato,
 atho ārā pamādamhā
 buddho jhānaṃ na riñcati.
158. Kacci musā na bhaṇati (iti hemavato yakkho)
 kacci na khīṇavyappatho,¹
 kacci vebhūtiyaṃ nāha
 kacci samphaṃ na bhāsati.
159. Musā ca so na bhaṇati (iti sātāgiro yakkho)
 atho na khīṇavyappatho,¹
 atho vebhūtiyaṃ nāha
 mantā atthaṃ so² bhāsati.
160. Kacci na rajjati kāmesu (iti hemavato yakkho)
 kacci cittaṃ anāvilāṃ,
 kacci mohaṃ atikkanto³
 kacci dhammesu cakkhumā.
161. Na so rajjati kāmesu (iti sātāgiro yakkho)
 atho cittaṃ anāvilāṃ,
 sabbamoḥaṃ atikkanto
 buddho dhammesu cakkhumā.

¹ na khīṇā vyappatho - Sīmu 2;
 nākhiṇā vyappatho - Pu.

² atthaṃ ca - Ma, Syā.
³ abhikkanto - Sīmu 2.

155. (Dạ-xoa Sātāgira nói):

“Tâm của vị này, của bậc như thế ấy, là đã khéo được phát nguyện hướng đến tất cả chúng sinh. Và tâm tư của vị này đã đạt đến quyền làm chủ ở đối tượng được ưa thích và không được ưa thích.”

156. (Dạ-xoa Hemavata nói):

“Phải chăng vị ấy không lấy vật không được cho?
Phải chăng vị ấy tự kiếm chế trong (việc giết hại) các sinh mạng?
Phải chăng vị ấy xa lìa sự xao lãng?
Phải chăng vị ấy không bỏ phước việc tham thiền?”

157. (Dạ-xoa Sātāgira nói):

“Vị ấy không lấy vật không được cho,
và tự kiếm chế trong (việc giết hại) các sinh mạng,
còn xa lìa sự xao lãng,
đức Phật không bỏ phước việc tham thiền.”

158. (Dạ-xoa Hemavata nói):

“Phải chăng vị ấy không nói lời dối trá?
Phải chăng vị ấy không có lời nói thô lỗ?
Phải chăng vị ấy đã không nói lời phá hoại (đâm thọc)?
Phải chăng vị ấy không nói nhảm nhí?”

159. (Dạ-xoa Sātāgira nói):

“Và vị ấy không nói lời dối trá,
cũng không có lời nói thô lỗ,
cũng đã không nói lời phá hoại (đâm thọc),
với trí tuệ, vị ấy nói điều có lợi ích.”

160. (Dạ-xoa Hemavata nói):

“Phải chăng vị ấy không luyện ái ở các dục?
Phải chăng tâm không bị vẫn đục?
Phải chăng vị ấy vượt qua si mê?
Phải chăng là bậc hữu nhãn về các pháp?”

161. (Dạ-xoa Sātāgira nói):

“Vị ấy không luyện ái ở các dục,
và tâm không bị vẫn đục,
ngài vượt qua mọi si mê,
đức Phật là bậc hữu nhãn về các pháp.”

162. Kacci vijjāya sampanno (iti hemavato yakkho)
 kacci saṃsuddhacāraṇo,¹
 kaccissa āsavā khīṇā
 kacci natthi punabbhavo.
163. Vijjāya ceva² sampanno (iti sātāgiro yakkho)
 atho saṃsuddhacāraṇo,¹
 sabbassa āsavā khīṇā
 natthi tassa punabbhavo.
164. Sampannaṃ munino cittaṃ kammanā³ vyappathena ca,
 vijjācaraṇasampannaṃ dhammato naṃ pasamsasi.
165. Sampannaṃ munino cittaṃ kammanā³ vyappathena ca,
 vijjācaraṇasampannaṃ dhammato anumodasi.
166. Sampannaṃ munino cittaṃ kammanā³ vyappathena ca,
 vijjācaraṇasampannaṃ handa passāma gotamaṃ.
167. Eṇijaṅghaṃ kisaṃ vīraṃ⁴ appāhāraṃ alolupaṃ,
 muniṃ vanasmiṃ jhāyantaṃ ehi passāma gotamaṃ.
168. Sīhaṃvekakaraṃ nāgaṃ kāmesu anapekkhinaṃ,
 upasaṃkamma pucchāma maccupāsā pamocanaṃ.
169. Akkhātāraṃ pavattāraṃ sabbadhammāna pāraguṃ,
 buddhaṃ verabhayātītaṃ mayaṃ pucchāma gotamaṃ.
170. Kismiṃ loko samuppanno (iti hemavato yakkho)
 kismiṃ kubbatī santhavaṃ,
 kissa loko upādāya
 kismiṃ loko vihaññati.

¹ saṃsuddhacāraṇo - Sīmu 2.² vijjāya-m-eva - PTS.³ kammunā - Ma, Syā.⁴ kisaṃ dhīraṃ - Syā, Sīmu 2; kisaṃ dhīraṃ - PTS.

162. (Dạ-xoa Hemavata nói):

“Phải chăng vị ấy đã thành tựu về mình?
Phải chăng vị ấy có sở hành hoàn toàn trong sạch?
Phải chăng các lậu hoặc của vị này đã cạn kiệt?
Phải chăng không có sự tái sanh lại nữa?”

163. (Dạ-xoa Sātāgira nói):

“Vị ấy hẳn nhiên đã thành tựu về mình,
còn có sở hành hoàn toàn trong sạch,
các lậu hoặc của vị này đã cạn kiệt,
đối với vị ấy không có sự tái sanh lại nữa.”

164. “Tâm của bậc hiền trí là được trọn vẹn với hành động và lời nói. Người hãy thật lòng ca ngợi vị ấy, bậc đã thành tựu mình và hạnh.”

165. “Tâm của bậc hiền trí là được trọn vẹn với hành động và lời nói. Người hãy thật lòng tùy hỷ với bậc đã thành tựu mình và hạnh.

166. Tâm của bậc hiền trí là được trọn vẹn với hành động và lời nói. Nào, chúng ta hãy diện kiến vị Gotama, bậc đã thành tựu mình và hạnh.”

167. “Người hãy đến, chúng ta hãy diện kiến vị Gotama, bậc hiền trí có bắp chân như của loài nai, gân ốm, dững cảm, ít vật thực, không tham lam, đang tham thiền ở khu rừng.

168. Sau khi đến gần bậc Long Tượng đang sống một mình tựa như loài sư tử, không mong mỏi về các dục, chúng ta hãy hỏi ngài về sự thoát ra khỏi bầy sập của tử thần.”

169. “Chúng ta hãy hỏi vị Gotama, bậc nói ra, bậc tuyên thuyết, bậc đã đi đến bờ kia của tất cả các pháp, bậc đã giác ngộ, bậc đã vượt qua thù hận và sợ hãi.”

170. (Dạ-xoa Hemavata nói):

“Khi cái gì (sanh khởi) thế giới được sanh khởi?¹
liên quan đến cái gì tạo nên sự gắn bó?
chấp thủ vào cái gì mà thế giới (hiện hữu)?
do cái gì mà thế giới bị sầu khổ?”

¹ Thế giới (*loka*): ở đây là *sattaloka* (SnA i, 210), nghĩa là nói đến chúng sinh.

171. Chassu¹ loko samuppanno (hemavatāti bhagavā)
 chassu kubbati santhavaṃ,
 channameva upādāya
 chassu loko vihaññati.

172. Katamaṃ taṃ upādānaṃ yattha loko vihaññati,
 niyyānaṃ pucchito brūhi kathaṃ dukkhā pamuccati.²

173. Pañca kāmagaṇā loke manochaṭṭhā pamoditā,³
 ettha chandaṃ virājetvā evaṃ dukkhā pamuccati.²

174. Etaṃ lokassa niyyānaṃ akkhātaṃ vo yathā tathaṃ,
 etaṃ vo ahamakkhāmi evaṃ dukkhā pamuccati.²

175. Ko sūdha taratī oghaṃ ko sūdha tarati aṇṇavaṃ,
 appatiṭṭhe anālambe ko gambhīre na sīdati.

176. Sabbadā silasampanno paññavā susamāhito,
 ajjhatacintī⁴ satimā oghaṃ tarati duttaraṃ.⁵

177. Virato kāmasaññāya sabbasaṃyojanātigo,
 nandibhavaparikkhīṇo so gambhīre na sīdati.

178. Gambhīrapaññaṃ nipuṇatthadassiṃ
 akiñcanaṃ kāmabhava asattaṃ,
 taṃ passatha sabbadhi vippamuttaṃ
 dibbe pathe kamamānaṃ⁶ mahesiṃ.

¹ chasu - Ma, Syā.

² pamuñcati - Syā.

³ paveditā - Ma, Syā, PTS.

⁴ ajjhattasaññī - Syā.

⁵ dukkaraṃ - Sīmu 2.

⁶ kammānaṃ - Syā.

171. (Đức Thế Tôn nói với Dạ-xoa Hemavata):
 “Khi sáu pháp (sinh khởi) thế giới được sanh khởi,¹
 liên quan đến sáu pháp tạo nên sự gấn bó,
 chấp thủ vào sáu pháp mà thế giới (hiện hữu),
 do sáu pháp mà thế giới bị sầu khổ.”

172. “Sự chấp thủ ấy là cái gì mà thế giới bị sầu khổ về điều ấy? Được hỏi về lối dẫn dắt ra khỏi, xin ngài hãy nói, làm thế nào được thoát khỏi khổ đau?”

173. “Năm loại dục được vui thích ở thế gian, với ý là thứ sáu. Sau khi lìa khỏi sự mong muốn ở nơi này, như vậy thì được thoát khỏi khổ đau.”

174. Điều này là lối dẫn dắt ra khỏi thế giới, đã được nói ra cho các người đúng theo thực thể. Ta nói ra điều này cho các người, như vậy thì được thoát khỏi khổ đau.”

175. “Vậy ở đây ai vượt qua cơn lũ, ở đây ai vượt qua biển cả, ai không chìm xuống nơi sâu thẳm không có chỗ nâng đỡ, không có vật để nắm vào?”

176. “Vị luôn luôn thành tựu giới, có tuệ, khéo định tĩnh, có tâm tư hướng nội, có niệm, vượt qua cơn lũ khó vượt qua được.”

177. “Đã xa lánh dục tướng, đã vượt lên khỏi mọi sự ràng buộc, đã hoàn toàn cạn kiệt sự vui thích và hiện hữu, vị ấy không chìm xuống nơi sâu thẳm.”

178. “Các vị hãy chiêm ngưỡng bậc Đại Ấn Sĩ ấy, bậc có tuệ thâm sâu, bậc nhìn thấy ý nghĩa vi tế, không sở hữu gì, không dính mắc ở dục và hữu, đã được giải thoát về mọi phương diện, đang bước đi ở con đường thiên giới.”

¹ Sáu (*chassu*): được Chú Giải giải thích là sáu nội ngoại xứ (*chasu ajjhattikabāhiresu āyatanesu*) (SnA i, 211).

179. Anomanāmaṃ nipuṇatthadassiṃ
paññādadaṃ kāmālaye asattaṃ,
taṃ passatha sabbaviduṃ sumedhaṃ
ariye pathe kamamānaṃ¹ mahesiṃ.

180. Suddiṭṭhaṃ² vata no ajja suppabhātaṃ suvuṭṭhitaṃ,³
yaṃ addasāma sambuddhaṃ oghatiṇṇamanāsavaṃ.

181. Ime dasasatā yakkhā⁴ iddhimanto yasassino,
sabbe taṃ saraṇaṃ yanti tvaṃ no satthā anuttaro.

182. Te mayaṃ vicarissāma gāmā gāmaṃ nagā nagaṃ,
namassamānā sambuddhaṃ dhammassa ca sudhammatan ”ti.

Hemavatasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

10. ĀĀAVAKASUTTAṃ

Evamaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā ālavīyaṃ viharati ālavakassa
yakkhassa bhavane. Atha kho ālavako yakkho yena bhagavā tenupasaṅkami,
upasaṅkamitvā bhagavantaṃ ekadavoca: Nikkhama samaṇāti.

Sādhāvusoti bhagavā nikkhami.
Pavisa samaṇāti.
Sādhāvusoti bhagavā pāvīsi.

Dutiyampi kho ālavako yakkho bhagavantaṃ etadavoca: Nikkhama samaṇāti.

Sādhāvusoti bhagavā nikkhami.
Pavisa samaṇāti.
Sādhāvusoti bhagavā pāvīsi.

¹ kammānaṃ - Syā.

² suddiṭṭhaṃ - PTS.

³ suvuṭṭhitaṃ - Ma, Syā, PTS, Sīmu 2.

⁴ dasasatayakkhā - Syā.

179. Các vị hãy chiêm ngưỡng bậc Đại Ấn Sĩ ấy, bậc có danh xưng cao tốt, bậc nhìn thấy ý nghĩa vi tế, bậc ban bố trí tuệ, không dính mắc ở trạng thái tiềm ẩn của các dục, bậc biết tất cả, bậc khôn ngoan, đang bước đi ở con đường thánh thiện.

180. Quả thật hôm nay chúng con đã nhìn thấy rõ ràng, bình minh rạng rỡ đã mọc lên tốt đẹp, nhờ thế chúng con đã nhìn thấy đấng Toàn Giác, bậc đã vượt qua (bốn) dòng nước lũ, không còn lậu hoặc.

181. Một ngàn Dạ-xoa này, có thần thông, có danh tiếng, tất cả đi đến nương nhờ ngài. Ngài là bậc Đạo Sư vô thượng của chúng con.

182. Chúng con đây sẽ du hành từ làng này đến làng nọ, từ núi này đến núi khác, kính lễ đấng Toàn Giác và tính chất thánh thiện của Giáo Pháp.”

Dứt Kinh Hemavata.

10. KINH ĀLAVAKA

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự ở Ālavī, tại nơi trú ngụ của Dạ-xoa Ālavaka. Khi ấy, Dạ-xoa Ālavaka đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Này Sa-môn, hãy đi ra.”

“Này đạo hữu, tốt lắm.” Đức Thế Tôn đã đi ra.

“Này Sa-môn, hãy đi vào.”

“Này đạo hữu, tốt lắm.” Đức Thế Tôn đã đi vào.

Đến lần thứ nhì, Dạ-xoa Ālavaka đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Này Sa-môn, hãy đi ra.”

“Này đạo hữu, tốt lắm.” Đức Thế Tôn đã đi ra.

“Này Sa-môn, hãy đi vào.”

“Này đạo hữu, tốt lắm.” Đức Thế Tôn đã đi vào.

Tatīyampi kho ālavako¹ yakkho bhagavantam etadavoca: Nikkhama samaṇāti.

Sādhāvusoti bhagavā nikkhami.

Pavisa samaṇāti.

Sādhāvusoti bhagavā pāvisi.

Catutthampi kho ālavako yakkho bhagavantam etadavoca: Nikkhama samaṇāti.

Na khvāham tam āvuso nikkhamissāmi yaṃ te karaṇīyaṃ tam karohīti.

Pañham tam samaṇa pucchissāmi, sace me na vyākarissasi cittaṃ vā te khipissāmi, hadayaṃ vā te phālessāmi, pādesu vā gahetvā pārangaṅāya khipissāmīti.

Na khvāham tam āvuso passāmi² sadevake loke samārake sabrahmake sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya sadevamanussāya yo me cittaṃ vā khipeyya hadayaṃ vā phāleyya pādesu vā gahetvā pārangaṅāya khipeyya, api ca tvam āvuso puccha, yadākaṅkhasīti.

Atha kho ālavako yakkho bhagavantam gāthāya ajjhabhāsi:

183. Kiṃ sūdhā vittaṃ purisassa seṭṭham
kiṃ sū³ suciṇṇam⁴ sukhamāvahāti,
kiṃ sū³ have sādutaram⁵ rasānam
katham jīviṃ jīvitamāhu seṭṭham.

184. Saddhīdha vittaṃ purisassa seṭṭham
dhammo suciṇṇo sukhamāvahāti,
saccaṃ have sādutaram rasānam
paññājīviṃ jīvitamāhu⁶ seṭṭham.

185. Kathaṃ su tarati oghaṃ kathaṃ su tarati aṇṇavaṃ,
kathaṃ su dukkhaṃ acceti kathaṃ su parisujjhati.

¹ kho so ālavako - Syā.

² na khvāham tam passāmi - Syā.

³ kiṃ su - Ma, Syā, PTS.

⁴ suciṇṇo - Sīmu 2.

⁵ sādutaram - Syā, Pu.

⁶ jīvatamāhu - Pu.

Đến lần thứ ba, Dạ-xoa Ālavaka đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Này Sa-môn, hãy đi ra.”

“Này đạo hữu, tốt lắm.” Đức Thế Tôn đã đi ra.

“Này Sa-môn, hãy đi vào.”

“Này đạo hữu, tốt lắm.” Đức Thế Tôn đã đi vào.

Đến lần thứ tư, Dạ-xoa Ālavaka đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Này Sa-môn, hãy đi ra.”

“Này đạo hữu, vậy thì Ta sẽ không đi ra. Điều gì mà người cần làm thì người hãy làm điều ấy đi.”

“Này Sa-môn, ta sẽ hỏi ông câu hỏi. Nếu ông không giải thích cho ta, thì ta sẽ khuấy động tâm của ông, hoặc ta sẽ chẻ đôi trái tim của ông, hoặc ta sẽ nắm ở hai bàn chân (của ông) rồi ném qua bên kia sông Gaṅgā.”

“Này đạo hữu, quả thật Ta không nhìn thấy người nào trong thế gian tính luôn cõi của chư Thiên, cõi Ma Vương, cõi Phạm Thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, các hạng chư Thiên và loài người, có thể khuấy động tâm của Ta, hoặc có thể chẻ đôi trái tim của Ta, hoặc có thể nắm ở hai bàn chân (của Ta) rồi ném qua bên kia sông Gaṅgā. Này đạo hữu, tuy vậy người hãy hỏi điều mà người muốn.”

Khi ấy, Dạ-xoa Ālavaka đã nói với đức Thế Tôn bằng lời kệ rằng:

183. “Cái gì ở thế gian này là của cái quý nhất đối với con người?
Cái gì được khéo thực hành đem lại sự an lạc?
Cái gì quả thật là ngọt ngào hơn cả trong số các vị nếm?
Sống cách nào người ta đã gọi là đời sống hạng nhất?”

184. “Đức tin ở thế gian này là của cái quý nhất đối với con người.
Giáo Pháp được khéo thực hành đem lại sự an lạc.
Chân thật quả thật là ngọt ngào hơn cả trong số các vị nếm.
Sống với trí tuệ người ta đã gọi là đời sống hạng nhất.”

185. “Làm thế nào vượt qua cơn lũ? Làm thế nào vượt qua biển cả?
Làm thế nào khắc phục khổ đau? Làm thế nào trở nên thanh tịnh?”

186. Saddhāya taratī oghaṃ appamādena aṇṇavaṃ,
viriyena dukkhamacceti¹ paññāya parisujjhati.
187. Kathaṃ su labhate paññaṃ kathaṃ su vindate dhanaṃ,
kathaṃ su kittiṃ pappoti kathaṃ mittāni ganthati,
asmā lokā paraṃ lokaṃ kathaṃ pecca na socati.
188. Saddahāno arahataṃ dhammaṃ nibbānapattiyā,
sussūsā² labhate paññaṃ appamatto vicakkhaṇo.
189. Patirūpakārī dhuravā utthātā vindate dhanaṃ,
saccena kittiṃ pappoti dadaṃ mittāni ganthati.
190. Yassete caturo dhammā saddhassa gharamesino,
saccaṃ dhammo dhiti cāgo sa ve pecca na socati.
191. Ingha aññepi pucchassu puthu samaṇabrāhmaṇe,
yadi saccā damā cāgā khantiyā bhīneyā³ vijjati.
192. Kathaṃ nu dāni puccheyyaṃ puthu samaṇabrāhmaṇe,
sohaṃ⁴ ajja pajānāmi yo cattho⁵ samparāyiko.
193. Atthāya vata me buddho vāsāy' ālavimāgamī,
sohaṃ⁴ ajja pajānāmi yattha dinnaṃ mahapphalaṃ.
194. So ahaṃ vivarissāmi gāmā gāmaṃ purāpuraṃ,
namassamāno sambuddhaṃ dhammassa ca sudhammatanti.

¹ dukkhaṃ acce ti - Sīmu 2.

² sussūsāṃ - Ma, Syā.

³ bhiyyo 'dha - Ma, Syā, PTS.

⁴ yohaṃ - Ma, Syā.

⁵ yo attho - Ma, Syā, PTS.

186. “Nhờ đức tin vượt qua cơn lũ. Nhờ không xao lãng vượt qua biển cả. Nhờ tinh tấn khắc phục khổ đau. Nhờ trí tuệ trở nên thanh tịnh.”

187. “Làm thế nào đạt được trí tuệ? Làm thế nào kiếm được tài sản? Làm thế nào thành đạt tiếng tăm? Làm thế nào kết giao các bạn hữu? Từ đời này đến đời khác, làm thế nào không sầu muộn sau khi chết?”

188. “Trong khi có niềm tin vào Giáo Pháp của các bậc A-la-hán nhằm đạt đến Niết Bàn, nhờ vào sự mong mỏi lắng nghe, người không xao lãng, sâu sắc, đạt được trí tuệ.

189. Người có việc làm phù hợp, có trách nhiệm, năng động, kiếm được tài sản. Nhờ vào sự chân thật thành đạt tiếng tăm. Trong khi bố thí kết giao các bạn hữu.

190. Người nào, sống tại gia có đức tin, sở hữu bốn pháp này: chân thật, chính trực, kiên trì, xả thí, người ấy chắc chắn không sầu muộn sau khi chết.

191. Nay, người cũng nên hỏi số đông các Sa-môn và Bà-la-môn khác, nếu có các pháp tốt hơn sự chân thật, sự tự chế ngự, sự xả thí, và sự kham nhẫn.”

192. “Vì sao tôi lại phải hỏi số đông các Sa-môn và Bà-la-môn? Hôm nay tôi đây biết rõ điều nào là việc lợi ích ở thời vị lai.

193. Quả thật vì lợi ích cho tôi mà đức Phật đã đi đến cư ngụ ở Ālavī. Hôm nay tôi đây biết rõ vật đã được bố thí ở nơi nào là có quả báu lớn lao.

194. Tôi đây sẽ du hành từ làng này đến làng nọ, từ phố này đến phố khác, kính lễ đấng Toàn Giác và tính chất thánh thiện của Giáo Pháp.”

Evam vutte ālavako yakkho bhagavantam etadavoca: Abhikkantam bho gotama, abhikkantam bho gotama, seyyathāpi bho gotama nikkujjitam vā ukkujjeyya paṭicchannam vā vivareyya mūlhasa vā maggam ācikkheyya andhakāre vā telapajjotam dhāreyya cakkhumanto rūpāni dakkhintīti, evamevam bhotā gotamena anekapariyāyena dhammo pakāsito, esāham bhagavantam gotamam saraṇam gacchāmi, dhammañca bhikkhusaṅghañca. Upāsakam maṃ bhavam gotamo dhāretu ajjatagge paṇupetaṃ saraṇam gatan”ti.¹

Ālavakasuttaṃ niṭṭhitam.

11. VIJAYASUTTAM

195. Caram vā yadi vā tiṭṭham nisinno uda vā sayam,
sammiñjeti² pasāreti esā kāyassa iñjanā.
196. Aṭṭhinahārusamyutto³ tacamaṃsāvalepano,
chaviyā kāyo paṭicchanno yathābhūtam na dissati.
197. Antapūro darapūro⁴ yakapeḷassa⁵ vatthino,
hadayassa papphāsassa vakkassa pihakassa ca.
198. Siṅghāṇikāya kheḷassa sedassa medassa ca,
lohitassa lasikāya pittassa ca vasāya ca.
199. Athassa navahi sotehi asucī savati sabbadā,
akkhimhā akkhigūthako kaṇṇamhā kaṇṇagūthako.
200. Siṅghāṇikā ca nāsāto mukhena vamat’ ekadā,
pittam semhañca vamatī kāyamhā sedajallikā.
201. Athassa susiram sīsam matthaluṅgassa pūritam,
subhato nam maññatī bālo avijjāya purakkhato.

¹ evam vutte ... saraṇam gatanti - itipāṭho Ma, Syā, PTS potthakesu na dissate.

² sammiñjeti - Ma.

³ aṭṭhinahāruhi samyutto - Syā.

⁴ antapūro udarapūro - Ma, Syā, PTS.

⁵ yakapeḷassa - Ma.

Khi được nói như vậy, Dạ-xoa Ālavaka đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Thưa ngài, thật là tuyệt vời! Thưa ngài, thật là tuyệt vời! Thưa ngài, giống như người có thể lật ngửa vật đã được úp lại, mở ra vật đã bị che kín, chỉ đường cho kẻ lạc lối, đem lại cây đèn dầu vào nơi bóng tối (nghĩ rằng): ‘Những người có mắt sẽ nhìn thấy được các hình dáng;’ tương tự như thế Pháp đã được đức Thế Tôn giảng giải bằng nhiều phương tiện. Thưa ngài, tôi đây xin đi đến nương nhờ đức Thế Tôn Gotama, Giáo Pháp, và Tăng Chúng tỳ khuru. Xin đức Thế Tôn chấp nhận tôi là nam cư sĩ đã đi đến nương nhờ kể từ hôm nay cho đến trọn đời.”¹

Dứt Kinh Ālavaka.

11. KINH CHIẾN THẮNG

195. Trong lúc đang bước đi, hoặc đang đứng, đã ngồi xuống, hoặc đang nằm, người ta co lại, duỗi ra (các khớp nối); việc ấy là cử động của thân.

196. Được nối liền bởi xương và gân, được bôi trét bởi da và thịt, thân xác được che phủ bởi lớp da không được nhìn thấy đúng theo bản thể thật.

197. (Thân xác) được chất đầy bởi ruột, được chất đầy bởi dạ dày, bởi lá gan, bởi bàng quang, bởi tim, bởi phổi, bởi thận, và bởi lá lách.

198. Bởi nước mũi, bởi nước miếng, bởi mồ hôi, và bởi mỡ, bởi máu, bởi nước ở khớp xương, bởi mật, và bởi huyết tương.

199. Rồi chất dơ luôn luôn trào ra từ chín dòng chảy của thân xác này: chất dơ của mắt từ mắt, chất dơ của tai từ tai.

200. Và nước mũi từ mũi, có lúc mật và đàm ói ra từ miệng, mồ hôi và cấu bắn tiết ra từ thân.

201. Rồi cái đầu trống rỗng của thân xác này được chứa đầy bởi não bộ. Bị lèo lái bởi vô minh, kẻ ngu nghĩ rằng nó là đẹp đẽ.

¹ Đoạn văn “Khi được nói như vậy, ... cho đến trọn đời” không thấy ở Tạng của Miến Điện, Thái Lan, và Pali Text Society.

202. Yadā ca so mato seti uddhumāto vinīlako,
apaviddho susānasmim̐ anapekkhā honti ñātayo.
203. Khādanti naṃ suvāṇā¹ ca sigālā² ca vakā kimī,
kākā gijjhā ca khādanti ye caññe santi pāṇino.
204. Sutvāna buddhavacanaṃ bhikkhu paññāṇavā idha,
so kho naṃ parijānāti yathābhūtaṃ hi passati.
205. Yathā idaṃ tathā etaṃ yathā etaṃ tathā idaṃ,
ajjhatañca bahiddhā ca kāye chandaṃ virājaye.
206. Chandarāgaviratto so bhikkhu paññāṇavā idha,
ajjhagā amataṃ santiṃ nibbāna³padamaccutaṃ.
207. Dipādakoyaṃ⁴ asuci duggandho parihāri,⁵
nānākuṇapaparipūro vissavanto tato tato.
208. Etādisena kāyena yo maññe uṇṇametave,
paraṃ vā avajāneyya kimaññatra adassanā ”ti.

Vijayasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

12. MUNISUTTAM

209. Santhavāto bhayaṃ jātaṃ nicketā jāyate rajo,
aniketamasanthavaṃ etaṃ ve munidassanaṃ.
210. Yo jātamucchijja na ropayeyya
jāyantamassa nānuppavecche,
tamāhu ekaṃ muninaṃ carantaṃ
addakkhi so santipadaṃ mahesi.

¹ suvāṇā - Ma; suvāṇā - Syā.

² siṅgālā - Ma, Syā.

³ nibbānaṃ - Ma.

⁴ dvipādakoyaṃ - Ma.

⁵ parihāri - katthaci.

202. Và khi nào kẻ ấy đã chết, nằm xuống, trương lên, đổi màu xanh tím, bị liệt bỏ ở bãi tha ma, các thân quyến còn không đoái hoài.

203. Các con chó, dã can, chó sói, và giới bọ ngấu nghiền, các con quạ và điều hâu rìa rói, và có các loài sinh vật khác nữa.

204. Sau khi lắng nghe lời dạy của đức Phật, ở đây vị tỳ khưu thành tựu tuệ. Thật vậy, vị ấy biết toàn diện về thân xác này, bởi vì vị ấy nhìn thấy đúng theo bản thể thật.

205. Cái này như thế nào, cái kia như thế ấy; cái kia như thế nào, cái này như thế ấy. Nên liả khỏi lòng mong muốn ở thân xác, bên trong và bên ngoài.

206. Đã lánh xa lòng mong muốn và luyến ái, ở đây vị tỳ khưu ấy thành tựu tuệ, đã đạt đến Bất Tử, An Tĩnh, vị thế Niết Bàn, Bất Hoại.

207. Thân xác có hai chân này, không sạch sẽ, có mùi hôi, lại được săn sóc; nó tràn đầy chất thối rữa, đang rỉ nước từ nơi kia nơi nọ.

208. Với thân xác như thế này, kẻ nào có thể nghĩ đến để kiêu hãnh, hoặc có thể khinh rẻ người khác, điều gì (đối với kẻ ấy) ngoài việc không nhìn thấy?

Dứt Kinh Chiến Thắng.

12. KINH HIỀN TRÍ

209. Sợ hãi sanh ra từ sự thân thiết, bụi bặm sanh ra từ nhà ở. Không nhà ở, không thân thiết, quả thật điều ấy là quan điểm của bậc hiền trí.

210. Người nào, sau khi cắt đứt (ô nhiễm) đã được sanh ra, không nên vun trồng (ô nhiễm) đang được sanh ra, không nên tham gia cùng với nó. Người ta đã nói bậc hiền trí ấy đang du hành một mình. Bậc đại ẩn sĩ ấy đã nhìn thấy vị thế an tịnh.

211. Saṅkhāya vatthūni pahāya¹ bījaṃ
sinehamassa nānuppavecche,
sa ve muni jātikhayantadassī
takkaṃ pahāya na upeti saṅkhaṃ.
212. Aññāya sabbāni nivesanāni
anikāmayam aññatarampi tesam,
sa ve muni vītagedho agiddho
nāyūhatī pāragato hi hoti.
213. Sabbābhibhum sabbavidum sumedham
sabbesu dhammesu anūpalittam,
sabbañjham taṇhakkhaye vimuttam
tam vāpi dhīrā munim² vedayanti.
214. Paññābalaṃ silavatūpapannaṃ
samāhitaṃ jhānaraṃ satīmaṃ,
saṅgāpamuttaṃ akhilaṃ anāsavaṃ
tam vāpi dhīrā munim² vedayanti.
215. Ekaṃ carantaṃ munim appamattaṃ
nindāpaṃsāsū vedhamānaṃ,
sīhaṃva saddeṣu asantasantaṃ
vātaṃva jālamhi asajjamānaṃ,
padumaṃ va³ toyena alippamānaṃ⁴
netāramaññesamaññaneyyaṃ
tam vāpi dhīrā munim² vedayanti.
216. Yo gāhaṇe⁵ thambhorivābhijāyati
yasmim pare vācāpariyantaṃ vadanti,
tam vītarāgaṃ susamāhitindriyaṃ
tam vāpi dhīrā munim² vedayanti.
217. Yo ve t̥hitatto tasaraṃva ujjum⁶
jigucchati kammehi pāpakehi,
vīmaṃsamāno visamaṃ samañca
tam vāpi dhīrā munim² vedayanti.

¹ pamāya - Ma, Syā, PTS.

² muni - Ma, Syā.

³ padmaṃva - Ma.

⁴ alimpamānaṃ - Syā.

⁵ ogahane - Ma, PTS; ogahaṇe - Syā.

⁶ uju - Ma.

211. Sau khi đã xem xét các nền tảng, sau khi đã dứt bỏ hạt giống yêu thương, không nên tham gia cùng với nó. Quả thật, với việc nhìn thấy sự chấm dứt của việc sanh ra và hoại diệt, bậc hiền trí ấy dứt bỏ các suy tâm (bất thiện) và không đi đến sự phân hạng.¹

212. Sau khi hiểu thông về tất cả các nơi trú ngụ (các cảnh giới tái sanh), không còn dục vọng với bất cứ nơi trú ngụ nào trong số các nơi ấy. Quả thật, bậc hiền trí ấy, đã xa lìa sự thèm khát, không bị thèm khát, không còn tích lũy (nghiệp), bởi vì đã đi đến bờ kia.

213. Vị khuất phục tất cả, biết rõ tất cả, khôn ngoan, không bị nhiễm ô bởi tất cả các pháp, là người từ bỏ tất cả, được giải thoát trong sự diệt tận về tham ái, các bậc sáng trí nhận biết chính vị ấy là bậc hiền trí.

214. Vị có tuệ lực, đã thành tựu về giới và phận sự, được định tĩnh, thích thú việc tham thiền, có niệm, đã thoát khỏi sự quyến luyến, không khắt khe, không lậu hoặc, các bậc sáng trí nhận biết chính vị ấy là bậc hiền trí.

215. Vị hiền trí, du hành một mình, không xao lãng, không rung động ở các lời khen ngợi hay chê bai, tựa như loài sư tử không kinh sợ các tiếng động, tựa như làn gió không bị dính mắc ở tấm lưới, tựa như đóa hoa sen không bị vấy bẩn bởi nước, là người dẫn dắt những kẻ khác, không bị dẫn dắt bởi kẻ khác, các bậc sáng trí nhận biết chính vị ấy là bậc hiền trí.

216. Vị xử sự tựa như cây cột trụ ở bãi tắm khi những kẻ khác nói lời nói quá đáng, vị ấy đã xa lìa luyến ái, có giác quan khéo được định tĩnh, các bậc sáng trí nhận biết chính vị ấy là bậc hiền trí.

217. Thật vậy, vị có tánh kiên định, ngay thẳng tựa như con thoi, nhờ gom đối với các nghiệp ác, trong khi suy xét về việc không đúng đắn và việc đúng đắn, các bậc sáng trí nhận biết chính vị ấy là bậc hiền trí.

¹ Không đi đến sự phân hạng: tính từ thời điểm chứng đạt Hữu Dư Niết Bàn cho đến tâm thức cuối cùng vào lúc Vô Dư Niết Bàn thì không thể phân loại đức Phật vào hạng ‘Thiên nhân’ hay ‘loài người,’ cũng không thể xếp loại Ngài là “luyến ái” hay “sân hận” (SnA. i, 257).

218. Yo saññatatto na karoti pāpaṃ
daharo ca majjhimo ca munī¹ yatatto,
arosaneyyo so na roseti² kañci
taṃ vāpi dhīrā munim³ vedayanti.
219. Yadaggato majjhato sesato vā
piṇḍaṃ labhetha paradattūpajīvi,
nālaṃ thutuṃ nopi⁴ nipaccavādī
taṃ vāpi dhīrā munim³ vedayanti.
220. Munim carantaṃ virataṃ methunasmā
yo yobbane na upanibajjhate⁵ kvaci,
madappamādā virataṃ vippamuttaṃ
taṃ vāpi dhīrā munim³ vedayanti.
221. Aññāya lokaṃ paramatthadassim
oghaṃ samuddaṃ atitariya tādiṃ,
taṃ chinnaganthaṃ asitaṃ anāsavaṃ
taṃ vāpi dhīrā munim³ vedayanti.
222. Asamā cubho dūravihāravuttino
gihī⁶ dāraposī amamo ca subbato,
parapāṇarodhāya gihī asaññato
niccaṃ munī rakkhati pāṇino⁷ yato.
223. Sikhī yathā nilagīvo⁸ vihaṅgamo
haṃsassa nopeti javaṃ kudācanaṃ,
evaṃ gihī nānukaroti bhikkhuno
munino vivittassa vanamhi jhāyato ”ti.

Munisuttaṃ niṭṭhitaṃ.

Uragavaggo paṭhamo.

TASSUDDĀNAṃ

Urago dhaniyo ceva visāṇaṅca tathā kasī,
cundo parābhavo ceva vasalo mettabhāvanā.
Sātāgiro āḷavako vijayo ca tathā muni,
dvādasetāni suttāni uragavaggoti vuccati.

¹ daharo majjhimo ca muni - Ma; majhova - Sī, Syā.

² na so roseti - Ma; na roseti - Syā.

³ muni - Ma, Syā.

⁴ nāpi - Syā.

⁵ nopanibajjhate - Ma.

⁶ gihī - PTS.

⁷ pāṇine - Ma, Syā, PTS.

⁸ nilagīvo - Syā.

218. Vị có bản thân đã tự chế ngự không làm việc ác, còn trẻ hoặc trung niên, là bậc hiền trí có bản thân đã được chế ngự, vị ấy không nổi giận, không làm bất cứ ai nổi giận, các bậc sáng trí nhận biết chính vị ấy là bậc hiền trí.

219. Vị có mạng sống nhờ vào sự bố thí của những người khác nên thọ nhận đồ ăn nhất thực đầu là từ phần bên trên, hay từ phần ở giữa, hoặc từ phần còn thừa lại (là vật) không đáng để tán thán, (vị ấy) cũng không có lời nói miệt thị, các bậc sáng trí nhận biết chính vị ấy là bậc hiền trí.

220. Bậc hiền trí du hành, lánh xa việc đôi lứa, vào thời tuổi trẻ, không nên gắn bó với bất cứ nơi đâu, đã lánh xa sự say sưa và xao lãng, đã được giải thoát, các bậc sáng trí nhận biết chính vị ấy là bậc hiền trí.

221. Sau khi đã hiểu thông về thế gian, có sự nhìn thấy chân lý tuyệt đối, sau khi đã vượt qua dòng nước lũ và biển cả, là bậc tự tại, vị ấy đã cắt đứt sự trói buộc, không nương nhờ, không còn lậu hoặc, các bậc sáng trí nhận biết chính vị ấy là bậc hiền trí.

222. Và cả hai không tương tự nhau, với chỗ trú ngụ và cách sinh sống khác xa nhau – kẻ tại gia nuôi dưỡng vợ, còn vị vô sở hữu có sự hành trì tốt đẹp. Kẻ tại gia không tự chế ngự ở việc chặn đứng sinh mạng của kẻ khác, còn vị hiền trí, đã được chế ngự, thường xuyên bảo vệ các sinh mạng.

223. Giống như loài chim công, có cổ màu xanh, bay ở không trung, không bao giờ đạt đến tốc độ của loài thiên nga, tương tự như thế kẻ tại gia không sánh được vị tỳ khưu, hiền trí, cô quạnh, đang tham thiền ở trong rừng.”

Dứt Kinh Hiền Trí.

Phẩm Rắn là thứ nhất.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Rắn, và vị Dhaniya nữa, Sùng (Tê ngư), và vị Kasī là tương tự, vị Cunda, và kinh Thoái Hóa nữa, Người Hạ Tiện, sự tu tập Tâm Từ Ái, (Dạ-xoa) Sātāgira, Ālavaka, kinh Chiến Thắng, và Hiền Trí là tương tự, mười hai bài kinh này được gọi là ‘Phẩm Rắn.’

II. CULLAVAGGO

1. RATANASUTTAM

224. Yānidha bhūtāni samāgatāni
bhummāni vā yāni va antalikkhe,
sabbeva bhūtā sumanā bhavantu
athopi sakkacca suṇantu bhāsitaṃ.
225. Tasmā hi bhūtā nisāmetha sabbe
mettaṃ karotha mānusiya pajāya,
divā ca ratto ca haranti ye baliṃ
tasmā hi ne rakkhatha appamattā.
226. Yaṃ kiñci vittaṃ idha vā huram vā
saggesu vā yaṃ ratanaṃ paṇitaṃ,
na no samaṃ atthi tathāgatena
idampi buddhe ratanaṃ paṇitaṃ
etena saccena suvatthi hotu.
227. Khayaṃ virāgaṃ amataṃ paṇitaṃ
yadajjhagā sakyamunī samāhito,
na tena dhammena samatthi kiñci
idampi dhamme ratanaṃ paṇitaṃ
etena saccena suvatthi hotu.
228. Yaṃ buddhaseṭṭho parivaṇṇayī sucim
samādhimānantarikaññamāhu,
samādhinā tena samo na vijjati
idampi dhamme ratanaṃ paṇitaṃ
etena saccena suvatthi hotu.
229. Ye puggalā aṭṭha satam pasatthā
cattāri etāni yugāni honti,
te dakkhiṇeyyā sugatassa sāvakā
etesu dinnāni mahapphalāni,
idampi saṅghe ratanaṃ paṇitaṃ
etena saccena suvatthi hotu.

II. TIÊU PHẨM

1. KINH CHÂU BÁU

224. Các hạng sinh linh¹ nào đã tụ hội nơi đây,
là các hạng ở địa cầu, hoặc các hạng nào ở hư không,
mong rằng toàn thể tất cả sinh linh đều được hoan hỷ,
rồi xin hãy nghiêm trang lắng nghe lời nói này.
225. Chính vì thế, hỡi các sinh linh, mong rằng tất cả hãy lắng tai,
xin các vị hãy thể hiện lòng từ ái đến dòng dõi nhân loại,
là những người ngày và đêm mang lại vật phẩm cúng tế,
chính vì thế, xin các vị hãy hộ trì những người ấy, chớ xao lãng.
226. Bất cứ của cải nào ở đời này hoặc đời khác,
hoặc loại châu báu hảo hạng nào ở các cõi Trời,
thật vậy, không có gì sánh bằng đức Như Lai.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở đức Phật;
do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
227. Sự diệt trừ, sự xa lìa tham ái, sự Bất Tử hảo hạng,
bậc Hiền Trí dòng Sakya, (với tâm) định tĩnh, đã chứng đắc điều ấy,
không có bất cứ cái gì sánh bằng Pháp ấy.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Giáo Pháp;
do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
228. Điều mà đức Phật tối thắng đã ca ngợi là trong sạch,
ngài đã nói điều ấy là định cho quả không bị gián đoạn,
pháp sánh bằng định ấy không tìm thấy.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Giáo Pháp;
do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
229. Tám hạng người nào đã được các bậc thiện nhân ca tụng,
các vị này là bốn cặp;²
họ là các đệ tử của đấng Thiện Thệ, xứng đáng cúng dường,
những sự bố thí ở các vị này có quả báu lớn lao.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

¹ Các hạng sanh linh (*bhūtāni*): nói đến các hàng chư Thiên (*amanussesu*) không có phân biệt (KhpA. 166).

² Tức là các bậc Thánh nhân, gồm có bốn Đạo và bốn Quả (ND).

230. Ye suppayuttā manasā dalhena
 nikkāmino gotamasāsanamhi,
 te pattipattā amatam vigayha
 laddhā mudhā nibbutim bhuñjamānā,
 idampi saṅhe ratanam paṇitam
 etena saccena suvatthi hotu.

231. Yathindakhīlo paṭhaviṃsito¹ siyā
 catubbhi vātehi asampakampiyo,
 tathūpamam sappurisaṃ vadāmi
 yo ariyasaccāni avecca passati,
 idampi saṅhe ratanam paṇitam
 etena saccena suvatthi hotu.

232. Ye ariyasaccāni vibhāvayanti
 gambhīrapaññena sudesitāni,
 kiñcāpi te honti bhusappamattā
 na te bhavam aṭṭhamam ādiyanti,
 idampi saṅhe ratanam paṇitam
 etena saccena suvatthi hotu.

233. Sahāvassa dassanasampadāya
 tayassu dhammā jahitā bhavanti
 sakkāyadiṭṭhi vicikicchitañca
 sīlabbatam vāpi yadatthi kiñci,
 catūhapāyehi ca vippamutto
 cha cābhiṭṭhānāni abhabbo kātum²
 idampi saṅhe ratanam paṇitam
 etena saccena suvatthi hotu.

234. Kiñcāpi so kammaṃ³ karoti pāpakaṃ
 kāyena vācā uda cetasā vā,
 abhabbo⁴ so tassa paṭicchādāya⁵
 abhabbatā diṭṭhapadassa vuttā,
 idampi saṅhe ratanam paṇitam
 etena saccena suvatthi hotu.

¹ paṭhavissito - Ma.

³ kamma - Ma.

² chaccābhiṭṭhānāni abhabba kātum - Ma.

⁴ abhabba - Ma.

⁵ paṭicchādāya - Ma, Syā, PTS.

230. Các vị nào đã khéo gắn bó với tâm ý vững chãi,
không còn dục vọng, theo lời dạy của đức Gotama,
các vị ấy đã đạt được sự chứng đạt, sau khi đã thể nhập Bát Tử,
các vị đã đạt được không nhọc sức, đang thọ hưởng trạng thái Tịch Diệt.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
231. Giống như cột trụ đá đã được nung vào lòng đất,
sẽ không bị lay động bởi các cơn gió từ bốn phương,
với sự so sánh như thế, Ta nói về bậc chân nhân,
là vị nào biết và nhìn thấy bốn Chân Lý Cao Thượng.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
232. Các vị nào hiểu rõ về bốn Chân Lý Cao Thượng
đã khéo được thuyết giảng bởi bậc có tuệ thâm sâu,
đầu cho các vị ấy thường xuyên bị xao lãng,
các vị ấy cũng không nhận lấy kiếp sống thứ tám.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
233. Đối với vị này, nhờ thành tựu về nhận thức,
có ba pháp được từ bỏ:
sự nhận thức sai trái về thân, sự hoài nghi,
giới và phận sự, hoặc thậm chí bất cứ điều gì có liên quan,
và (vị này) được thoát khỏi bốn khổ cảnh,¹
không thể nào gây nên sáu tội nghiêm trọng.²
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
234. Ngay cả khi vị ấy tạo nên bất cứ nghiệp gì ác xấu,
bằng thân, bằng khẩu, hoặc bằng ý,
vị ấy không thể nào che giấu điều ấy,
tính chất không thể của vị chứng đạt Niết Bàn đã được nói đến.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

¹ Bốn khổ cảnh (*apāyā*): địa ngục, súc sanh, quỷ đói, và A-tu-la (KhpA. 189).

² Sáu tội nghiêm trọng (*abhiṭhānāni*): gồm có: giết mẹ, giết cha, giết bậc Thánh A-la-hán, làm chảy máu thân Phật, chia rẽ Tăng Chúng, tuyên bố vị khác là bậc đạo sư (Sdd.).

235. Vanappagumbe yathā¹ phussitagge
gimhānamāse paṭhamasmiṃ gimhe,
tathūpamaṃ dhammavaraṃ adesayi
nibbānagāmiṃ paramaṃ hitāya,
idampi buddhe ratanaṃ paṇītaṃ
etena saccena suvatthi hotu.
236. Varo varaññū varado varāharo
anuttaro dhammavaraṃ adesayi,
idampi buddhe ratanaṃ paṇītaṃ
etena saccena suvatthi hotu.
237. Khīṇaṃ purāṇaṃ navaṃ natthi sambhavaṃ
virattacittā āyatike² bhavasmiṃ,
te khīṇabijā avirūhicchanda
nibbanti dhīrā yathāyaṃ padīpo,
idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ
etena saccena suvatthi hotu.
238. Yānīdha bhūtāni samāgatāni
bhummāni vā yāni va antajikkhe,
tathāgataṃ devamanussapūjitaṃ
buddhaṃ namassāma suvatthi hotu.
239. Yānīdha bhūtāni samāgatāni
bhummāni vā yāni va antajikkhe,
tathāgataṃ devamanussapūjitaṃ
dhammaṃ namassāma suvatthi hotu.
240. Yānīdha bhūtāni samāgatāni
bhummāni vā yāni va antajikkhe,
tathāgataṃ devamanussapūjitaṃ
saṅghaṃ namassāma suvatthi hotu.

Ratanasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ yatha - Ma.

² virattacittāyatike - Ma, Syā.

235. Giống như cây cối ở trong rừng được trở hoa ở ngọn trong cái nóng vào tháng đầu tiên của mùa hạ, với sự so sánh như thế, Ngài đã thuyết giảng về Giáo Pháp cao quý, có khả năng dẫn đến Niết Bàn, tối thắng về lợi ích. Châu báu hảo hạng này cũng có ở đức Phật; do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
236. Bạc cao quý, biết pháp cao quý, thí pháp cao quý, đem lại pháp cao quý, đấng Vô Thượng đã thuyết giảng về Giáo Pháp cao quý. Châu báu hảo hạng này cũng có ở đức Phật; do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
237. Nghiệp cũ đã được cạn kiệt, nguồn sanh khởi mới không có, với tâm không còn luyến ái vào sự hiện hữu ở tương lai, các vị ấy có tâm giống đã cạn kiệt, ước muốn tăng trưởng không còn, các bậc sáng trí tịch diệt, giống như ngọn đèn này vậy. Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng; do sự chân thật này, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
238. Các hạng sinh linh nào đã tụ hội nơi đây, là các hạng ở địa cầu hoặc các hạng nào ở hư không, chúng ta hãy lễ bái đức Phật đã ngự đến như thế, đã được chư Thiên và nhân loại cúng dường, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
239. Các hạng sinh linh nào đã tụ hội nơi đây, là các hạng ở địa cầu hoặc các hạng nào ở hư không, chúng ta hãy lễ bái Giáo Pháp đã ngự đến như thế, đã được chư Thiên và nhân loại cúng dường, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
240. Các hạng sinh linh nào đã tụ hội nơi đây, là các hạng ở địa cầu hoặc các hạng nào ở hư không, chúng ta hãy lễ bái Tăng Chúng đã ngự đến như thế, đã được chư Thiên và nhân loại cúng dường, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

Dứt Kinh Châu Báo.

2. ĀMAGANDHASUTTAṀ

241. Sāmākaciṅguḷaka¹ cīnakāni ca²
pattapphalaṃ mūlapphalaṃ gavipphalaṃ,
dhammena laddhaṃ satamasnamānā³
na kāmakāmā alikaṃ bhaṇanti.

242. Yadasnamāno⁴ sukataṃ suniṭṭhitaṃ
parehi dinnaṃ payataṃ paṇītaṃ,
sālīnamannaṃ paribhuñjamāno
so bhuñjati⁵ kassapa āmagandhaṃ.

243. Na āmagandho mama kappatīti
icceva tvaṃ bhāsasi brahmabandhu,
sālīnamannaṃ paribhuñjamāno
sakuntamaṃsehi susaṃkhatehi,
pucchāmi taṃ kassapa etamatthaṃ
kathaṃpakāro⁶ tava āmagandho.

244. Pāṇātipāto vadhachedabandhanaṃ
theyyaṃ musāvādo nikatī vañcanāni,⁷
ajjhenakujjhaṃ⁸ paradārasevanā
esāmagandho na hi maṃsabhojanaṃ.

245. Ye idha kāmesu asaññatā janā
rasesu giddhā asucīkamissitā,⁹
natthikadiṭṭhi¹⁰ visamā durannayā
esāmagandho na hi maṃsabhojanaṃ.

246. Ye lūkhasā dāruṇā¹¹ piṭṭhimamsikā,
mittadduno nikkaruṇātimānino,
adānasilā na ca denti kassaci
esāmagandho na hi maṃsabhojanaṃ.

¹ ciṅguḷaka - Ma; ḍiṅguḷaka - PTS.

² ca - itisaddo Syā, PTS potthakesu na dissate.

³ satamassamānā - Syā; satam añhamānā - PTS.

⁴ yadassamāno - Syā; yad añhamāno - PTS.

⁵ bhuñjasī - Ma, Syā.

⁶ kathappakāro - PTS.

¹¹ dāruṇa - Syā.

⁷ vañcanāni ca - Ma, PTS.

⁸ ajjhenakuttaṃ - Ma, Syā;

ajjhenakujjhaṃ - PTS.

⁹ asucibhāvamassitā - Ma.

¹⁰ natthikadiṭṭhī - Ma;

natthikadiṭṭhī - Syā.

2. KINH MÙI TANH HÔI

241. “Các bậc đức hạnh, trong khi ăn các loại hạt kê, hạt cỏ, đậu núi, lá cây, rễ củ, trái cây đã nhận được đúng pháp, các vị không vì ham muốn ngũ dục mà nói điều dối trá.

242. Còn kẻ nào, trong khi ăn vật thực hảo hạng được khéo làm, được khéo sửa soạn, được bố thí, được dâng hiến bởi những người khác, trong khi thọ dụng cơm nấu bằng gạo *sālī*, thưa ngài Kassapa, kẻ ấy thọ thực vật có mùi tanh hôi.

243. ‘Vật có mùi tanh hôi không được phép đối với Ta,’ ngài nói y như thế, thưa đấng quyền thuộc của Phạm Thiên, trong khi ngài thọ dụng cơm nấu bằng gạo *sālī* với các miếng thịt chim khéo được nấu nướng. Thưa ngài Kassapa, tôi hỏi ngài ý nghĩa này, đối với ngài kiểu cách như thế nào là có mùi tanh hôi?’

244. “Việc giết hại sinh mạng, hành hạ, chặt chém, trói giam, trộm cướp, nói dối, gian lận, các sự lường gạt, làm ra vẻ học thức, ve vãn vợ người khác, việc ấy là có mùi tanh hôi, chẳng phải việc ăn thịt.

245. Ở đây, những kẻ nào không tự kiềm chế trong các dục, thèm khát ở các vị nếm, xen lẫn với sự (nuôi mạng) không trong sạch, theo tà kiến ‘không có gì hiện hữu,’ sai quấy, khó chỉ bảo, việc ấy là có mùi tanh hôi, chẳng phải việc ăn thịt.

246. Những kẻ nào thô lỗ, bạo tàn, nói xấu sau lưng, hãm hại bạn bè, nhẫn tâm, có sự ngã mạn thái quá, có bản tánh keo kiệt và không bố thí đến bất cứ ai, việc ấy là có mùi tanh hôi, chẳng phải việc ăn thịt.

247. Kodho mado thambho paccuṭṭhāpanā ca¹
 māyā usūyā² bhassasamussayo ca,
 mānātimāno ca asabbhi santhavo
 esāmagandho na hi maṃsajōjanaṃ.

248. Ye pāpasīlā iṅaghātasūcakā³
 vohārakūṭṭā idha pāṭirūpikā,
 narādhamā ye 'dha karonti kibbisam
 esāmagandho na hi maṃsabhojanaṃ.

249. Ye idha pāṇesu asaṅṅatā janā
 paresamādāya vihesamuyyutā,
 dussīlaluddā pharusā anādarā
 esāmagandho na hi maṃsabhojanaṃ.

250. Etesu gidhā viruddhātipātino
 niccuyyutā pecca tamaṃ vajanti ye,
 patanti sattā nirayaṃ avamsirā
 esāmagandho na hi maṃsabhojanaṃ.

251. Na macchamaṃsam nānāsakattaṃ⁴
 na naggiyaṃ na muṇḍiyaṃ jaṭājallaṃ
 kharājīnāni nāggihuttassūpasevanā vā⁵
 ye vāpi loke amarā bahū tapā,
 mant' āhuti yaṅṅamutūpavesanā
 sodhenti maccaṃ avitiṅṅakāṅkhaṃ.

252. Sotesu⁶ gutto veditindriyo⁷ care
 dhamme ṭhito ajjavamaddave rato,
 saṅgātigo sabbadukkhappahīno
 na lippati⁸ diṭṭhasutesu dhīro.

¹ paccupattṭhāpanā - Ma.

² ussuyā - Syā; usuyyā - PTS.

³ iṅaghā ca sūcakā - Syā.

⁴ na macchamaṃsānāmanāsakattaṃ - Ma; na macchamaṃsānānāsakattaṃ - Syā.

⁵ upasevanā va yā - PTS.

⁶ yo tesu - Ma, Syā.

⁷ vijitindriyo- PTS.

⁸ limpati - Syā.

247. Giận dữ, đam mê, ương bướng, và chống đối,
xảo trá, ganh ghét, và nói khoác lác,
ngã mạn, kiêu căng, và thân thiết với những kẻ không tốt,
việc ấy là có mùi tanh hôi, chẳng phải việc ăn thịt.

248. Những kẻ nào có hành vi ác độc, quyệt nợ, vu khống,
gian lận trong giao dịch, những kẻ giả mạo trong giáo pháp,
những kẻ đê tiện làm điều sai quấy ở thế gian này,
việc ấy là có mùi tanh hôi, chẳng phải việc ăn thịt.

249. Những kẻ nào ở đời này không tự kiểm chế đối với các sinh mạng,
sau khi đoạt lấy vật sở hữu của những người khác còn ra sức hãm hại,
có bản tánh tồi tệ, tàn bạo, thô lỗ, không có sự tôn trọng,
việc ấy là có mùi tanh hôi, chẳng phải việc ăn thịt.

250. Những kẻ nào thèm khát ở những mạng sống này, rồi chống đối, giết hại,
thường xuyên ra sức (làm ác), sau khi chết đi về nơi tăm tối, là các chúng sinh rơi
vào địa ngục, đâu đi xuống trước, việc ấy là có mùi tanh hôi, chẳng phải việc ăn
thịt.

251. Không phải cá và thịt, không phải việc nhịn ăn, không phải việc lỏa thể,
không phải cái đầu cao, tóc bện và cầu đất, các y da dê thô cứng, hoặc không phải
việc thờ phượng cúng tế ngọn lửa, hoặc thậm chí vô số sự khổ hạnh cho việc bất
 tử ở thế gian, các chú thuật, các đồ hiến cúng, lễ hiến tế, các việc hành xác rửa tội
theo mùa tiết, mà (có thể) làm trong sạch con người còn chưa vượt qua sự nghi
hoặc.

252. Vị đã bảo vệ ở các dòng chảy (giác quan), có (sáu) căn đã được nhận biết,
nên sống vững vàng ở Giáo Pháp, thích thú ở sự ngay thẳng và mềm mỏng, đã
vượt qua sự quyến luyến, đã dứt bỏ tất cả khổ đau, bậc sáng trí không bị vấy bẩn
bởi các điều đã được thấy hoặc đã được nghe.”

253. Iccetamatthaṃ bhagavā punappunaṃ
 akkhāsi naṃ¹ vedayī mantapāragū,
 citrāhi gāthāhi munī pakāsayī²
 nirāmagandho asito durannayo.

254. Sutvāna buddhassa subhāsitaṃ padaṃ
 nirāmagandhaṃ sabbadukkhappanūdanaṃ,³
 nīcamano vandi tathāgatassa
 tattheva pabbajjamarocayitthā ”ti.

Āmagandhasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

3. HIRISUTTAṃ

255. Hirim tarantaṃ vijigucchamaṇaṃ
 sakhāhamasmi⁴ iti bhāsamaṇaṃ,
 sayhāni kammāni anādiyantaṃ
 neso mamanti iti taṃ vijaññā.

256. Ananvayaṃ piyaṃ vācaṃ yo mittesu pakubbati,
 akarontaṃ bhāsamaṇaṃ parijānanti paṇḍitā.

257. Na so mitto yo sadā appamatto
 bhedāsaṅkī randhamevānupassī,
 yasmiñca seti urasīva putto
 sa ve mitto so parehi abhejjo.

258. Pāmujjakaraṇaṃ ṭhānaṃ pasaṃsāvahanaṃ sukhaṃ,
 phalānisaṃso bhāveti vahanto porisaṃ dhuraṃ.

259. Pavivekaraṃ pītvā rasaṃ upasamassa ca,
 niddaro hoti nippāpo dhammapīti rasaṃ pībanti.⁵

Hirisuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ taṃ - PTS.

² munippakāsayi - Syā, PTS.

³ sabbadukkhappanudaṃ - Syā.

⁴ tavāhamasmi - Ma.

⁵ pīvanti - Ma, Syā, PTS.

253. Đức Thế Tôn đã nói lập đi lập lại ý nghĩa này như thế, vị tinh thông chú thuật đã hiểu được điều ấy. Bạc Hiên Trí, không có mùi tanh hôi, không nường nhờ, khó bị lôi kéo, đã giảng giải bằng các kệ ngôn đa dạng.

254. Sau khi lắng nghe lời nói đã khéo được nói lên của đức Phật, (lời nói) không có mùi tanh hôi, có sự xua đi tất cả sự khổ đau, (vị đạo sĩ khổ hạnh) với tâm ý khiêm nhường đã đánh lễ đấng Như Lai, rồi ngay tại nơi ấy đã tuyên bố việc xuất gia.

Dứt Kinh Mùi Tanh Hôi.

3. KINH HỒ THẸN

255. Kẻ (nào) vượt qua sự hổ thẹn, nhỡm gồm sự hổ thẹn, trong khi nói rằng: ‘Tôi là bạn,’ (nhưng) không nhận lấy các việc làm trong khả năng, nên nhận biết về kẻ ấy rằng: ‘Người này không là (bạn) của tôi.’

256. Kẻ nào thể hiện lời nói trù mến ở giữa bạn bè nhưng không làm theo, các bậc sáng suốt biết rõ là kẻ nói mà không làm.

257. Kẻ nào thường xuyên cảnh giác, ngờ vực sự chia rẽ, chuyên soi mói khuyết điểm, kẻ ấy không phải là bạn. Và ở người nào (có thể) trông cậy được tựa như đứa con trai nằm dựa vào ngực (cha), người ấy quả thật là bạn, người ấy không bị chia cắt bởi những kẻ khác.

258. Trong khi gồng gánh phận sự của nam nhân, người mong cầu Quả vị làm tăng trưởng (sự tinh tấn), nên tảng tạo ra sự hoan hỷ, (làm tăng trưởng) sự an lạc (Niết Bàn), nguồn mang lại sự khen ngợi.

259. Sau khi đã uống hương vị của việc ẩn cư và hương vị của sự an tịnh, người uống hương vị hoan hỷ của Giáo Pháp trở nên không còn buồn bực, không còn ác xấu.

Dứt Kinh Hồ Thẹn.

4. MAṄGALASUTTAṀ

Evamaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattthiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Atha kho aññatarā devatā abhikkantāya rattiyā abhikkantavaṇṇā kevalakappaṃ jetavanaṃ obhāsetvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Ekamantaṃ ṭhitā kho sā devatā bhagavantaṃ gāthāya ajjhabhāsi.

260. Bahū devā manussā ca maṅgalāni acintayumaṃ,
ākaṅkhamānā sothhānaṃ brūhi maṅgalamuttamaṃ.

261. Asevanā ca bālānaṃ paṇḍitānañca sevanā,
pūjā ca pūjanīyānaṃ¹ etaṃ maṅgalamuttamaṃ.

262. Patirūpadesavāso ca pubbe ca katapuññatā,
attasammāpaṇidhi ca etaṃ maṅgalamuttamaṃ.

263. Bāhusaccañca sippañca vinayo ca susikkhito,
subhāsītā ca yā vācā etaṃ maṅgalamuttamaṃ.

264. Mātāpitū upaṭṭhānaṃ² puttadārassa saṅgaho,
anākulā ca kammantā etaṃ maṅgalamuttamaṃ.

265. Dānañca dhammacariyā ca ñātakānañca saṅgaho,
anavajjāni kammāni etaṃ maṅgalamuttamaṃ.

266. Ārati virati³ pāpā majjapānā⁴ ca saññamo,⁴
appamādo ca dhammesu etaṃ maṅgalamuttamaṃ.

267. Gāravo ca nivāto ca santuṭṭhi⁵ ca kataññutā,
kālena dhammasavaṇaṃ⁶ etaṃ maṅgalamuttamaṃ.

¹ pūjaneyyānaṃ - Ma.

² mātāpitu-upaṭṭhānaṃ - Ma, PTS; mātāpitūpaṭṭhānaṃ - Syā.

³ ārati virati - Ma; ārati virati - Syā; ārati virati - PTS.

⁴ saṃyamo - Ma.

⁵ santuṭṭhi - Syā, PTS.

⁶ dhammassavaṇaṃ - Ma, Syā.

4. KINH ĐIỀM LÀNH

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Sāvattihī, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Khi ấy, lúc đêm đã khuya, một vị Thiên nhân nọ với màu sắc vượt trội đã làm cho toàn bộ Jetavana rực sáng, rồi đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi đứng ở một bên. Đứng ở một bên, vị Thiên nhân ấy đã bạch với đức Thế Tôn bằng lời kệ rằng:

260. “Nhiều chư Thiên và nhân loại, trong khi mong mỏi các điều hưng thịnh, đã suy nghĩ về các điềm lành, xin ngài hãy nói về điềm lành tối thượng.”

261. “Không thân cận những kẻ ác, thân cận các bậc sáng suốt, và cúng dường các bậc xứng đáng cúng dường, điều này là điềm lành tối thượng.

262. Cư ngụ ở địa phương thích hợp, có việc phước thiện đã làm trong quá khứ, và quyết định đúng đắn cho bản thân, điều này là điềm lành tối thượng.

263. Kiến thức rộng và (giỏi) nghề thủ công, việc rèn luyện khéo được học tập, và lời nói được khéo nói, điều này là điềm lành tối thượng.

264. Sự phụng dưỡng mẹ và cha, sự cấp dưỡng các con và vợ, các nghề nghiệp không có xung đột (thuần là công việc), điều này là điềm lành tối thượng.

265. Sự bố thí và thực hành Giáo Pháp, sự trợ giúp các quyến thuộc, những hành động không bị chê trách, điều này là điềm lành tối thượng.

266. Sự kiên cố, sự xa lánh điều ác, sự tự chế ngự trong việc uống các chất say, và sự không xao lãng trong các (thiện) pháp, điều này là điềm lành tối thượng.

267. Sự cung kính, khiêm nhường, tự biết đủ, và biết ơn, sự lắng nghe Giáo Pháp vào đúng thời điềm, điều này là điềm lành tối thượng.

268. Khantī ca sovacassatā samaṇānañca dassanaṃ,
kālena dhammasākacchā etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
269. Tapo ca brahmacariyañca ariyasaccānadassanaṃ,
nibbānasacchikiriyā ca etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
270. Phuṭṭhassa lokadhammehi cittaṃ yassa na kampati,
asokaṃ virajaṃ khemaṃ etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
271. Etādisāni katvāna sabbatthamaparājītā,
sabbattha sotthiṃ gacchanti taṃ tesam maṅgalamuttaman ”ti.

Maṅgalasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

5. SŪCILOMASUTTAṃ

Evam me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā gayāyaṃ viharati taṃkitamañce sūcilomassa yakkhassa¹ bhavane. Tena kho pana samayena kharo ca yakkho sūcilomo ca yakkho bhagavato avidūre atikkamanti.

Atha kho kharo yakkho sūcilomaṃ yakkhaṃ etadavoca: Eso samaṇoti. Neso samaṇo samaṇako eso. Yāva jānāmi² yadi vā so samaṇo³ yadi vā samaṇakoti.⁴

Atha kho sūcilomo yakkho yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavato kāyaṃ upanāmesi.

Atha kho bhagavā kāyaṃ apanāmesi.

Atha kho sūcilomo yakkho bhagavantaṃ etadavoca:

Bhāyasi maṃ samaṇāti.

Na khvāhantaṃ āvuso bhāyāmi, api ca te⁵ samphasso pāpakoti.

Pañhaṃ taṃ samaṇa pucchissāmi sace me na vyākarissasi cittaṃ vā te khipissāmi hadayaṃ vā te phālessāmi pādesu vā gahetvā pāragaṅgāya khipissāmīti.

¹ sūcilomayakkhassa - Syā.

³ yadi vā samaṇo - Syā.

⁴ yadi vā so samaṇakoti - Ma.

² yāvāhaṃ jānāmi - Ma; yāva ahaṃ jānāmi - Syā.

⁵ api ca kho te - PTS.

268. Sự nhẫn nại, trạng thái người dễ dạy, và việc yết kiến các bậc Sa-môn, sự bàn luận Giáo Pháp lúc hợp thời, điều này là điềm lành tối thượng.

269. Sự khắc khổ, và thực hành Phạm hạnh, sự nhận thức các Chân Lý Cao Thượng, và việc chứng ngộ Niết Bàn, điều này là điềm lành tối thượng.

270. Tâm không dao động khi tiếp xúc với các pháp thế gian, không sâu muộn, không ô nhiễm, được an ổn, điều này là điềm lành tối thượng.

271. (Những người) đã thực hành các điều như thế này thì không bị thất bại ở mọi nơi, đi đến mọi nơi một cách hưng thịnh; đối với họ (những) điều ấy là điềm lành tối thượng.”

Dứt Kinh Điềm Lành.

5. KINH SŪCILOMA

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại làng Gayā, ở tảng đá Tṛaṅkitamañca, nơi trú ngụ của Dạ-xoa Sūciloma. Vào lúc bấy giờ, Dạ-xoa Khara và Dạ-xoa Sūciloma đi ngang qua ở nơi không xa đức Thế Tôn.

Khi ấy, Dạ-xoa Khara đã nói với Dạ-xoa Sūciloma điều này: “Người này là Sa-môn.”

“Người này không phải là Sa-môn. Người này là Sa-môn giả. Lát nữa thì ta sẽ biết người ấy là Sa-môn hay Sa-môn giả.”

Sau đó, Dạ-xoa Sūciloma đã đi đến gần đức Thế Tôn, sau khi đến gần đã nghiêng người về phía thân của đức Thế Tôn.

Khi ấy, đức Thế Tôn đã nghiêng thân ra xa.

Sau đó, Dạ-xoa Sūciloma đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Này Sa-môn, ông sợ ta sao?”

“Này đạo hữu, Ta quả không sợ người. Tuy nhiên, sự xúc chạm của người là xấu xa.”

“Này Sa-môn, ta sẽ hỏi ông câu hỏi. Nếu ông không giải thích cho ta, thì ta sẽ khuấy động tâm của ông, hoặc ta sẽ chẻ đôi trái tim của ông, hoặc ta sẽ nắm ở hai bàn chân (của ông) rồi ném qua bên kia sông Gaṅgā.”

Na khvāhaṃ taṃ āvuso passāmi, sadevāke loke samāraḷe sabrahmaḷe
 sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya sadevamaṇussāya yo me cittaṃ vā khipeyya
 hadayaṃ vā phāleyya pādesu vā gahetvā pāragaṅgāya khipeyya, api ca tvaṃ
 āvuso puccha yadākaṅkhasīti.

Atha kho sūciloma yakkho bhagavantaṃ gāthāya ajjhabhāsi:

272. Rāgo ca doso ca kutonidānā
 aratī ratī lomahaṃso kutojā,
 kuto samuṭṭhāya mano vitakkā
 kumārakā dhaṅkam¹ivossajanti.

273. Rāgo ca doso ca itonidānā
 aratī ratī lomahaṃso itojā,
 ito samuṭṭhāya mano vitakkā
 kumārakā dhaṅkam¹ivossajanti.

274. Snehajā attasambhūtā nigrodhasseva khandhajā,
 puthu visattā kāmesu māluvā² va vitatā vane.

275. Ye naṃ pajānanti yato nidānaṃ
 te naṃ vinodenti suṇohi yakkha,
 te duttaraṃ² oghamimaṃ taranti
 atiṇṇapubbaṃ apunabbhavāyā³ ”ti.

Sūcilomasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

6. KAPILASUTTAṃ

276. Dhammacariyaṃ brahmacariyaṃ etadāhu vasuttamaṃ,
 pabbajitopi ce hoti agārasmā³ anagāriyaṃ.

277. So ce mukharajātiko vihesābhirato mago,⁴
 jīvitaṃ tassa pāpiyo rajaṃ vaḍḍhetaṃ attano.

¹ vaṅkam - PTS.

² tathuttaraṃ - Syā.

³ agārā - Ma.

⁴ migo - Syā.

“Này đạo hữu, quả thật Ta không nhìn thấy người nào trong thế gian tính luôn cõi của chư Thiên, cõi Ma Vương, cõi Phạm Thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, các hạng chư Thiên và loài người, có thể khuấy động tâm của Ta, hoặc có thể chẻ đôi trái tim của Ta, hoặc có thể nắm ở hai bàn chân (của Ta) rồi ném qua bên kia sông Gangā. Này đạo hữu, tuy vậy người hãy hỏi điều mà người muốn.”

Khi ấy, Dạ-xoa Sūciloma đã nói với đức Thế Tôn bằng lời kệ rằng:

272. “Luyến ái và sân hận có căn nguyên từ đâu?
Ghét, thương, sự rờn lông (vì sợ hãi) sanh ra từ đâu?
Phát khởi từ nơi nào, các suy tầm (về dục) khuấy rối tâm,
tựa như những bé trai thả lỏng con quạ (đã bị cột chân bởi sợi chỉ dài)?”

273. “Luyến ái và sân hận có căn nguyên từ nơi (bản ngã) này.
Ghét, thương, sự rờn lông (vì sợ hãi) sanh ra từ nơi (bản ngã) này.
Phát khởi từ nơi (bản ngã) này, các suy tầm (về dục) khuấy rối tâm,
tựa như những bé trai thả lỏng con quạ (đã bị cột chân bởi sợi chỉ dài).”

274. Chúng sinh ra từ sự thương yêu, được hình thành ở bản ngã, tựa như việc sanh ra từ thân của giống cây *nigrodha*. Chúng nhiều vô số, bị vướng mắc vào các dục, tựa như loài dây leo lan rộng ở khu rừng.

275. Những ai nhận biết điều ấy có căn nguyên từ đâu,
những vị ấy xua đuổi nó, này Dạ-xoa, người hãy lắng nghe,
những vị ấy vượt qua dòng lũ này, (dòng lũ) khó vượt qua được,
chưa được vượt qua trước đây, để không còn hiện hữu lại nữa.”

Dứt Kinh Sūciloma.

6. KINH KAPILA

276. Thực hành Giáo Pháp, thực hành Phạm hạnh, các vị (Thánh nhân) đã nói việc này là tài sản tối thượng. Mặc dầu là người xuất gia, rời nhà sống không nhà,

277. – nếu kẻ ấy có bản tánh nói nhiều, thích thú việc hãm hại (như là) loài thú, cuộc sống của kẻ ấy là xấu xa, kẻ ấy làm tăng trưởng ô nhiễm cho bản thân.

278. Kalahābhirato bhikkhu mohadhammena āvaṭo,¹
akkhātampi na jānāti dhammaṃ buddhena desitaṃ.
279. Vihesaṃ bhāvitattānaṃ avijjāya purakkhato,
saṃkilesaṃ na jānāti maggaṃ nirayaḡāmiṇaṃ.
280. Vinipātaṃ samāpanno gabbhā gabbhaṃ tamā tamaṃ,
sa ve tādisako bhikkhu pecca dukkhaṃ nigacchati.
281. Gūthakūpo² yathā assa sampuṇṇo gaṇavassiko,
yo ca³ evarūpo assa dubbisodho hi sāṅgaṇo.⁴
282. Yaṃ evarūpaṃ jānātha bhikkhavo gehanissitaṃ,
pāpicchaṃ pāpasaṅkappaṃ pāpa-ācāragocaraṃ.
283. Sabbe samaggā hutvāna abhinibbijjāyātha⁵ naṃ,
kāraṇḡavaṃ⁶ niddhamatha kasambuṃ cāpakassatha.⁷
284. Tato palāpe⁸ vāhetha assamaṇe samaṇamānine,
niddhamitvāna pāpicche pāpa-ācāragocare.
285. Suddhā suddhehi saṃvāsaṃ kappayavho patissatā,
tato samaggā nipakā dukkhassantaṃ karissathā ”ti.

Kapilasuttaṃ⁹ niṭṭhitaṃ.

7. BRĀHMAṆADHAMMIKASUTTAṀ

Evamaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḡikassa ārāme. Atha kho sambahulā kosalakā brāhmaṇamāhāsālā jiṇṇā vuddhā mahallakā addhagatā vayo anuppattā yena bhagavā tenupasaṅkamiṃsu, upasaṅkamitvā bhagavatā saddhiṃ sammodiṃsu, sammodaniyaṃ kathaṃ sārāniyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdiṃsu. Ekamantaṃ nisinnā kho te brāhmaṇamahāsālā bhagavantaṃ etadavocumaṃ:

¹ āvuto - Ma, Syā.

² gūdhakūpo - Syā.

³ yo - PTS.

⁴ saṅgaṇo - Syā, PTS.

⁵ abhinibbijjāyātha - Ma;

abhinibbijjāyātha - Syā.

⁶ karaṇḡava - Syā.

⁷ apakassatha - Ma, PTS;

avakassatha - Syā.

⁸ palāse - Syā.

⁹ dhammacariyasuttaṃ - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

278. Vị tỳ khưu thích thú việc cãi cọ, bị ngăn che bởi pháp si mê, thậm chí không biết đến Giáo Pháp đã được nói ra, đã được thuyết giảng bởi đức Phật.

279. Trong khi hãm hại vị có bản thân đã được tu tập, (kẻ ấy) bị thúc đẩy bởi vô minh, không biết về phiền não, về con đường đưa đến địa ngục.

280. (Kẻ ấy) bị đưa đến đọa xứ, từ thai bào (này) đến thai bào (khác), từ tầm tối (này) đến tầm tối (khác). Thật vậy, vị tỳ khưu thuộc loại như thế ấy sau khi chết bị đọa vào khổ đau.

281. Giống như hố phân đã sử dụng nhiều năm có thể bị đầy tràn, kẻ nào thuộc loại như vậy, có sự ô uế, quả khó làm cho trong sạch.

282. Nay các tỳ khưu, các người hãy biết kẻ nào thuộc loại như vậy, thiên về cuộc sống gia đình, có ước muốn xấu xa, có suy tư xấu xa, có hành vi và nơi lai vãng xấu xa.

283. Tất cả các người hãy hợp nhất lại, hãy xa lánh kẻ ấy, hãy tống đi bụi bặm, và hãy lừa bỏ rác rưởi.

284. Sau đó, các người hãy loại bỏ các cận bã, những kẻ không phải là Sa-môn mà giả mạo là Sa-môn, hãy tống đi những kẻ có ước muốn xấu xa, có hành vi và nơi lai vãng xấu xa.

285. Là những người trong sạch, các người hãy sắp đặt việc cộng trú với những vị trong sạch, có sự tôn trọng lẫn nhau. Từ đó, có sự hợp nhất, chín chắn, các người sẽ thực hiện việc chấm dứt khổ đau.

Dứt Kinh Kapila.

7. KINH TRUYỀN THỐNG BÀ-LA-MÔN

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Sāvathī, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Khi ấy, nhiều vị Bà-la-môn giàu có, cư dân xứ Kosala, già cả, lão niên, lớn tuổi, sống thọ, đã đạt đến giai đoạn cuối của cuộc đời, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã tỏ vẻ thân thiện với đức Thế Tôn, sau khi trao đổi lời xã giao thân thiện, đã ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị Bà-la-môn giàu có ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này:

Sandissanti nu kho bho gotama etarahi brāhmaṇā porāṇānaṃ brāhmaṇānaṃ brāhmaṇadhammeti.

Na kho brāhmaṇā sandissanti etarahi brāhmaṇā porāṇānaṃ brāhmaṇānaṃ brāhmaṇadhammeti.

Sādhu no bhavaṃ gotamo porāṇānaṃ brāhmaṇānaṃ brāhmaṇa-dhammaṃ bhāsatu sace bhoto gotamassa agarūti.

Tena hi brāhmaṇā suṇātha sādhukaṃ manasikarotha bhāsissāmīti.

Evam bhoti kho te brāhmaṇamahāsālā bhagavato paccassosum. Bhagavā etadavoca:

286. Isayo pubbakā āsum saṃyatattā¹ tapassino,
pañcakāmaguṇe hitvā attadatthamacārisum.

287. Na pasū brāhmaṇānāsum na hiraññaṃ na dhāniyaṃ,
sajjhāyadhanadhaññāsum brahmaṃ nidhimapālayum.

288. Yaṃ tesam pakataṃ āsi dvārabhattaṃ upaṭṭhitaṃ,
saddhāpakatamesānaṃ dātave tadamaññisum.

289. Nānārattehi vatthehi sayaneh' āvasathehi ca,
phītā janapadā raṭṭhā te namassimṣu brāhmaṇe.

290. Avajjhā brāhmaṇā āsum ajeyyā dhammarakkhitā,
na te² koci nivāresi kuladvāresu sabbaso.

291. Aṭṭhacattārīsaṃ vassāni komāraṃ brahmacariyaṃ³ carimṣu te,
vijjācaraṇapariyēṭṭhiṃ⁴ acarum brāhmaṇā pure.

292. Na brāhmaṇā aññamagamum napi bhariyaṃ kiṇimṣu te,
sampiyleneva saṃvāsaṃ saṃgantvā samarocayum.

¹ saññatattā - Ma, Syā, PTS.

² ne - Ma, Syā, PTS.

³ (komāra) brahmacariyaṃ - Ma, Syā; komārabrahmacariyaṃ - PTS.

⁴ vijjācaraṇapariyēṭṭhiṃ - PTS.

- Thưa ngài Gotama, các vị Bà-la-môn hiện nay có sống theo truyền thống Bà-la-môn của các vị Bà-la-môn thời xưa không?

- Nay các Bà-la-môn, các vị Bà-la-môn hiện nay không sống theo truyền thống Bà-la-môn của các vị Bà-la-môn thời xưa.

- Thưa ngài Gotama, lành thay xin ngài Gotama hãy nói cho chúng tôi về truyền thống Bà-la-môn của các vị Bà-la-môn thời xưa, nếu đối với ngài Gotama là không trở ngại.

- Nay các Bà-la-môn, như thế thì các người hãy lắng nghe, các người hãy khéo chú ý, Ta sẽ nói.

- Thưa ngài, xin vâng. Các vị Bà-la-môn giàu có ấy đã đáp lại đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn đã nói điều này:

286. “Các vị ẩn sĩ thời quá khứ có bản thân đã được chế ngự, có sự khắc khổ, sau khi từ bỏ năm loại dục, các vị đã thực hành điều lợi ích cho bản thân.

287. Không gia súc, không vàng, không ngũ cốc đối với các vị Bà-la-môn. Có việc học như là tài sản và lúa gạo, các vị đã bảo vệ kho báu cao thượng.

288. Vật nào đã được làm ra dành cho các vị ấy, vật thực được đặt gần ở cánh cửa (của ngôi nhà), vật đã được làm ra bởi niềm tin, (các thí chủ) nghĩ rằng vật ấy nên được bố thí đến những vị đang tìm kiếm.

289. Các xứ sở, các vương quốc thịnh vượng đã tôn vinh các vị Bà-la-môn ấy với các vải vóc nhuộm nhiều màu, với các giường nằm, và với các chỗ trú ngụ.

290. Các vị Bà-la-môn đã không bị giết hại, không bị áp bức, được pháp luật bảo vệ, hoàn toàn không có bất cứ người nào đã ngăn cản các vị ấy ở ngưỡng cửa của các gia đình.

291. Các vị ấy đã thực hành Phạm hạnh từ thời niên thiếu cho đến bốn mươi tám tuổi. Các vị Bà-la-môn trước đây đã tầm cầu kiến thức và đức hạnh.

292. Các vị Bà-la-môn đã không đi đến với (giai cấp) khác, các vị ấy cũng đã không mua người vợ. Chỉ do sự yêu thương lẫn nhau, họ đã đi đến với nhau và cùng vui thích sự chung sống với nhau.

293. Aññatra tamhā samayā utuveramaṇimpati,
antarā methunaṃ dhammaṃ nāssu gacchanti brāhmaṇā.
294. Brahmācariyañca sīlañca ajjavamaṃ maddavaṃ tapaṃ,
soraccaṃ avihiṃsañca khantiñcāpi avaṇṇayumaṃ.
295. Yo nesamaṃ paramo āsi brahmā daḥaparakkamo,
sa vāpi methunaṃ dhammaṃ supinantepi¹ nāgamā.
296. Tassa vattamanusikkhantā idheke viññujātikā,
brahmācariyañca sīlañca khantiñcāpi avaṇṇayumaṃ.
297. Taṇḍulaṃ sayanaṃ vatthaṃ sappitelañca yāciya,
dhammena samodhānetvā² tato yaññamakappayumaṃ,
upaṭṭhitasmim̐ yaññasmim̐ nāssu gāvo haniṃsu te.
298. Yathā mātā pitā bhātā aññe vāpi ca ñātakā,
gāvo no paramā mittā yāsu jāyanti osadhā.
299. Annadā baladā cetā vaṇṇadā sukhadā tathā,
etamatthavasamaṃ ñatvā nāssu gāvo haniṃsu te.
300. Sukhumālā mahākāyā vaṇṇavanto yasassino,
brāhmaṇā sehi dhammehi kiccākiccesu ussukā,
yāva³ loke avattiṃsu sukhamedhitthayampajā.⁴
301. Tesamaṃ āsi vipallāso disvāna aṇuto aṇumaṃ,
rājino va⁵ viyākāraṃ nāriyo⁶ samalaṅkatā.
302. Rathe cājaññasamaṃyutte sukate cittasibbane,
nivesane nivese ca vibhatte bhāgaso mite.
303. Gomaṇḍalaparibbūlhaṃ⁷ nārivaragaṇāyutaṃ,
ulāraṃ mānusaṃ bhogaṃ abhijjhāyimaṃsu brāhmaṇā.

¹ supinantena - Syā, PTS.

² samudānetvā - PTS, Sīmu 2, Pu.

³ yāva - Syā.

⁴ sukham edhittha ayam pajā - PTS.

⁵ ca - Ma, Syā, PTS.

⁶ nāriyo ca - Syā;

nariyo ca - PTS.

⁷ paribyūlhaṃ - Ma, Syā.

293. Trừ ra thời điểm ấy, lúc dứt kinh kỳ của người vợ, khoảng giữa (chu kỳ ấy), các vị Bà-la-môn không bao giờ đi đến việc đôi lứa.

294. Các vị đã ca ngợi Phạm hạnh, giới hạnh, sự ngay thẳng, sự mềm mỏng, sự khắc khổ, sự hiền hòa, sự không hãm hại, và luôn cả sự kham nhẫn.

295. Trong số các vị ấy, vị nào là tối thắng, cao cả, có sự nỗ lực vững chãi, chính vị ấy đã không còn đi đến việc đôi lứa, đâu là trong giấc mơ.

296. Trong khi học tập theo sự thực hành của vị ấy, nhiều vị ở đây, có bản tánh hiểu biết, đã ca ngợi Phạm hạnh, giới hạnh, và luôn cả sự kham nhẫn.

297. Sau khi yêu cầu gạo, giường nằm, vải vóc, bơ lỏng và dầu ăn, sau khi đã thu thập một cách đúng pháp, từ đó các vị đã chuẩn bị lễ hiến tế. Khi lễ hiến tế được sẵn sàng, các vị ấy đã không bao giờ giết hại các con bò.

298. ‘Giống như mẹ, cha, anh (em) trai, hoặc luôn cả những người bà con khác, những con bò là bạn bè tốt nhất của chúng ta, (bởi vì) từ nơi chúng, các thuốc chữa bệnh được tạo ra.

299. Tương tự như thế, chúng còn cho thức ăn, cho sức mạnh, cho dung sắc, và cho sự an lạc.’ Sau khi biết được lợi ích này, các vị Bà-la-môn đã không bao giờ giết hại những con bò.

300. Có vóc dáng thanh tú, có thân hình cao lớn, có dung sắc, có danh tiếng, các vị Bà-la-môn nâng nỡ ở phạm sự và không phải là phạm sự đối với các học thuyết của mình. Chừng nào các truyền thống ấy còn vận hành ở thế gian, thì dòng dõi (con người) này còn đạt được sự an lạc.

301. Trong số các vị Bà-la-môn đã có sự đổi thay. (Trước đây) các vị đã nhìn thấy nhỏ nhoi là nhỏ nhoi, ví như sự huy hoàng của nhà vua, các người phụ nữ đã được trang điểm, –

302. – các cỗ xe đã được thắng ngựa thuần chủng, đã khéo được kiến tạo, các tấm thảm may nhiều màu sắc, các chỗ trú ngụ và các ngôi nhà đã được phân chia, đã được đo đạc theo từng phần.

303. (Giờ đây) các vị Bà-la-môn đã tham lam của cái sung túc của loài người, được vây quanh bởi những bầy gia súc, được kết hợp với những nhóm phụ nữ sang trọng.

304. Te tатта mante ganthetvā okkākaṃ tadupāgamuṃ pahūtadhanadhañṇosi,
yajassu bahu te vittaṃ yajassu bahu te dhanam.
305. Tato ca rājā saññatto brāhmaṇehi rathesabho,
assamedham purisamedham sammāpāsaṃ vājapeyyaṃ niraggalaṃ,
ete yāge yajitvāna brāhmaṇānaṃ adā dhanam.
306. Gāvo sayanañca vatthañca nāriyo¹ samalaṅkatā,
rathe cājaññaṣaṃyutte sukate cittasibbane.²
307. Nivesanāni rammāni suvibhattāni bhāgaso,³
nānādhaññaṣa pūretvā brāhmaṇānaṃ adā dhanam.
308. Te ca tатта dhanam laddhā sannidhiṃ samarocayum,
tesam icchāvatiṇṇānaṃ bhiyyo taṇhā pavaḍḍhatha,
te tатта mante ganthetvā okkākaṃ punupāgamum.⁴
309. Yathā āpo ca paṭhavī hiraññaṃ dhanadhāniyam,
evaṃ gāvo manussānaṃ parikkhāro so hi pāṇinaṃ,
yajassu bahu te vittaṃ yajassu bahu te dhanam.
310. Tato ca rājā saññatto brāhmaṇehi rathesabho,
neka⁵satasahassiyo gāvo yañña⁶ aghātayi.
311. Na pādā na visāṇena nāssu hiṃsanti kenaci,
gāvo eḷakasamānā soratā kumbhadūhanā,
tā visāṇe gahetvāna rājā satthena ghātayi.
312. Tato ca devā pitaro⁷ indo asurarakkhasā,
adhammo iti pakkandum yaṃ sattham nipatī gave.
313. Tayo rogā pure āsum icchā anasanaṃ jarā,
pasūnañca samārambhā⁸ atṭhānavutimāgamum.
314. Eso adhammo daṇḍānaṃ okkanto purāṇo⁹ ahu,¹⁰
adūsikāyo haññanti dhammā dhamṣanti¹¹ yājakā.

¹ nāriyo ca - Syā; nariyo ca - PTS.

² citrasibbane - Syā.

³ sabbaso - Syā.

⁴ punam upāgamum - Ma, Syā, PTS.

⁵ nekā - Ma, Syā, PTS.

⁶ añña - Sīmu 2.

⁷ tato devā pitaro ca - Ma.

⁸ samārabbhā - Sīmu.

⁹ purāṇo - Syā.

¹⁰ ahū - PTS.

¹¹ dhamṣenti - PTS.

304. Các vị ấy, sau khi soạn thảo các chú thuật về việc ấy, rồi đã đi đến gặp vua Okkāka (nói rằng): ‘Ngài có nhiều tài sản và lúa gạo. Ngài hãy cúng tế, sẽ có nhiều của cải cho ngài. Ngài hãy cúng tế, sẽ có nhiều tài sản cho ngài.’

305. Và sau đó, đức vua, vị chúa tể của các xa phu, được các vị Bà-la-môn thuyết phục, đã cúng tế những sự hiến cúng này: lễ tế ngựa, lễ tế người, lễ tế ném cọc, lễ uống rượu thánh, lễ hiệp tế, rồi đã bố thí đến các vị Bà-la-môn tài sản (gồm có):

306. Đàn bò, giường nằm, vải vóc, và những người phụ nữ đã được trang điểm, các cỗ xe đã được thắng ngựa thuần chủng, đã khéo được kiến tạo, các tấm thảm may nhiều màu sắc.

307. Sau khi chứa đầy các chỗ trú ngụ xinh xắn đã khéo được phân chia thành từng phần với các loại ngũ cốc khác nhau, đức vua đã bố thí tài sản đến các vị Bà-la-môn.

308. Và các vị ấy, sau khi nhận được tài sản tại nơi ấy, đã vui thích việc tích trữ (của cải). Khi các vị ấy bị tác động bởi ước muốn, tham ái đã tăng trưởng nhiều hơn đến họ. Các vị ấy, sau khi soạn thảo các chú thuật về việc ấy, đã đi đến gặp vua Okkāka lần nữa (nói rằng):

309. ‘Nước và đất, vàng, tài sản và ngũ cốc (quan trọng) đối với con người như thế nào, thì bầy bò là như vậy, bởi vì nó là vật cần thiết cho các sinh mạng. Ngài hãy cúng tế, sẽ có nhiều của cải cho ngài. Ngài hãy cúng tế, sẽ có nhiều tài sản cho ngài.’

310. Và sau đó, đức vua, vị chúa tể của các xa phu, được các vị Bà-la-môn thuyết phục, đã giết hại hàng trăm ngàn con bò trong lễ hiến tế.

311. Không bằng gót chân, không bằng cái sừng, các con bò không bao giờ hãm hại (ai) bằng bất cứ vật gì. Chúng hiền hòa giống như loài cừu, cho vắt sữa từng chậu. Sau khi nằm lấy chúng ở cái sừng, đức vua đã giết chúng bằng dao.

312. Và do đó, chư Thiên, các Phạm Thiên, vị Trời Đế Thích, các A-tu-la, và các quỷ thần đã thét lên: ‘Phi pháp’ về việc cầm xuống con dao ở các con bò.

313. Ba căn bệnh đã có trước đây là: ước muốn, thiếu ăn, già nua. Do việc giết hại các con thú, các căn bệnh đã lên đến chín mươi tám loại.

314. Trong số các loại hình phạt, điều phi pháp này đã là cổ xưa và đang được lưu truyền; (trong sự việc đó) các loài vô hại bị giết chết, các vị thực hiện lễ tế hủy hoại đạo đức.

315. Evameso aṇudhammo porāṇo viññūgarahito,
yattha edisakaṃ passati yājakaṃ¹ garahatī jano.
316. Evaṃ dhamme viyāpanne vibhinnā suddavessikā,
puthu vibhinnā khattiyā paṭiṃ² bhariyā 'vamaññatha.³
317. Khattiyā brahmabandhū ca ye caññe gottarakkhita,
jātivādaṃ niraṃkatvā⁴ kāmānaṃ vasamanvagunti.⁵

Evaṃ vutte te brāhmaṇamahāsālā bhagavantaṃ etadavocuṃ:

Abhikkantaṃ bho gotama abhikkantaṃ bho gotama. Seyyathāpi bho gotama, nikkujjitaṃ vā ukkujjeyya, paṭicchannaṃ vā vivareyya, mūlhasa vā maggaṃ ācikkheyya, andhakāre vā telapajjotaṃ dhāreyya cakkhumanto rūpāni dakkhintīti, evamevaṃ bhotā gotamena anekapariyāyena dhammo pakāsito, ete mayaṃ bhavantaṃ gotamaṃ saraṇaṃ gacchāma dhammañca bhikkhusaṅghaṃca, upāsake no bhavaṃ gotamo dhāretu ajjatagge paṇupete saraṇaṃ gate ”ti.

Brāhmaṇadhammikasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

8. DHAMMA (NĀVĀ) SUTTAṀ

318. Yasmā hi dhammaṃ puriso vijaññā
indaṃ 'va naṃ devatā pūjayeyya,
so pūjito tasmim pasannacitto
bahussuto pātukaroti dhammaṃ.
319. Tadaṭṭhikatvāna nisamma dhīro
dhammānudhammaṃ paṭipajjamāno,
viññū vibhāvī nipuṇo ca hoti
yo tādisaṃ bhajate⁶ appamatto.
320. Khuddaṃca bālaṃ upasevamāno
anāgatathaṃca usūyakaṃca,
idheva dhammaṃ avibhāvayitvā
avitiṇṇakaṅkho maraṇaṃ upeti.

¹ yajakaṃ - Syā.

² pati - PTS.

³ bhariyā avamaññatha - Syā, PTS.

⁴ nirākatvā - Ma.

⁵ vasam upāgamunti - Syā, PTS.

⁶ bhajati - Ma, Syā, PTS.

315. Như vậy, truyền thống thấp kém cổ xưa này bị các bậc có sự hiểu biết quở trách. Nơi nào nhìn thấy việc làm như thế, người ta quở trách vị thực hiện lễ tế.

316. Khi truyền thống bị đảo lộn như vậy, các giai cấp nô lệ và thương buôn bị phân chia, các Sát-đế-ly bị phân chia riêng rẽ, vợ đã xem thường chồng.

317. Các Sát-đế-ly, các thân quyến của Phạm Thiên (Bà-la-môn), và những người khác (nô lệ và thương buôn), được bảo vệ bởi dòng họ đã hủy hoại danh xưng về dòng dõi và đã đi theo sự thống trị của các dục.”

Khi được nói như vậy, các vị Bà-la-môn giàu có ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Thưa ngài Gotama, thật là tuyệt vời! Thưa ngài Gotama, thật là tuyệt vời! Thưa ngài Gotama, cũng giống như người có thể lật ngựa vật đã được úp lại, hoặc mở ra vật đã bị che kín, hoặc chỉ đường cho kẻ lạc lối, hoặc đem lại cây đèn dầu vào nơi bóng tối (nghĩ rằng): ‘Những người có mắt sẽ nhìn thấy được các hình dáng;’ tương tự như thế, Pháp đã được ngài Gotama giảng giải bằng nhiều phương tiện. Chúng tôi đây xin đi đến nương nhờ ngài Gotama, Giáo Pháp, và Tăng Chúng tỳ khưu. Xin ngài Gotama hãy ghi nhận chúng tôi là những người cư sĩ đã đi đến nương nhờ kể từ hôm nay cho đến trọn đời.”

Dứt Kinh Truyền Thống Bà-la-môn.

8. KINH (CHIẾC THUYỀN) GIÁO PHÁP

318. Nhờ vào vị nào mà một người có thể nhận thức được Giáo Pháp, thì nên tôn vinh vị ấy tựa như vị Thiên nhân tôn vinh đức Trời Đế Thích. Được tôn vinh, có tâm hoan hỷ ở người (học trò) ấy, vị đa văn ấy (sẽ) bày tỏ về Giáo Pháp.

319. Người nào thân cận với vị (thầy) như thế ấy, không xao lãng, là người sáng trí, sau khi lấy điều ấy làm mục đích, sau khi lắng tai nghe, trong khi thực hành đúng pháp và thuận pháp, trở thành người hiểu biết, thông suốt, và tinh tế.

320. Trong khi phục vụ vị (thầy) nhỏ mọn và ngu dốt, còn chưa đạt đến mục đích và có tánh ganh tỵ, người (học trò), ngay tại nơi này, không thông suốt Giáo Pháp, và đi đến cái chết, còn chưa vượt qua sự nghi hoặc.

321. Yathā naro āpagaṃ otarivā
mahodakaṃ¹ salilaṃ sīghasotaṃ,
so vuyhamāno anusotagāmi²
kiṃ so pare sakkati³ tārayetuṃ.
322. Tatheva dhammaṃ avibhāvayitvā
bahussutānaṃ anisāmayattha,
sayam ajānaṃ avītiṇṇakaṅkho
kiṃ so pare sakkati³ nijjhāpetuṃ.
323. Yathāpi nāvaṃ daḥhamāruhitvā
piyen' arittena samaṅgibhūto,
so tāraye tattha bahūpi aññe
tatrūpāyaññū kusalo mutimā.⁴
324. Evampi yo vedagū bhāvitatto
bahussuto hoti avedhadhammo,
so kho pare nijjhapaye pajānaṃ
sotāvadhānūpanīsūpapanne.
325. Tasmā have sappurisaṃ bhajetha
medhāvinañceva bahussutañca,
aññāya atthaṃ paṭipajjamāno
viññātadhammo so⁵ sukhaṃ labhethā ”ti.

Dhammasuttaṃ⁶ niṭṭhitaṃ.

9. KIṂSĪLASUTTAṂ

326. Kiṃsīlo kiṃsamācāro kāni kammāni brūhayaṃ,
naro sammā nivīṭṭhassa uttamatthañca pāpuṇe.
327. Vuddhāpacāyī⁷ anusuyyako siyā
kālaññū cassa garunaṃ⁸ dassanāya,
dhammiṃ kathaṃ erayitaṃ khaṇaṃññū
suṇeyya sakkacca subhāsītāni.

¹ mahodikaṃ - PTS, Sīmu 1; saritaṃ - Pu.

² anusotagāmi - Ma, Syā, PTS.

³ sakkhati - Ma, Syā, PTS.

⁴ matimā - Syā.

⁵ sa - Ma, Syā.

⁶ nāvāsuttaṃ - Syā, PTS, Pu, Sīmu 1.

⁷ vuḍḍhāpacāyī - Ma, Syā; vaddhāpacāyī - PTS.

⁸ garūnaṃ - Ma; gurunaṃ - Syā.

321. Giống như người đàn ông sau khi lội xuống dòng sông có nước lớn, tràn ngập, có dòng nước chảy xiết, trong khi bị cuốn trôi xuôi theo dòng nước, người ấy có khả năng để giúp những kẻ khác vượt qua không?

322. Tương tự như thế ấy, người không thông suốt Giáo Pháp, không lắng tai nghe ý nghĩa ở những vị đa văn, trong khi chính mình không biết, còn chưa vượt qua sự nghi hoặc, người ấy có khả năng để giúp cho những kẻ khác lĩnh hội không?

323. Cũng giống như người sau khi leo lên chiếc thuyền vững chắc, được cung cấp mái chèo và bánh lái, là người thiện xảo, có sự nhận thức, hiểu biết cách thức (điều khiển) ở nơi (chiếc thuyền) ấy, người ấy có thể giúp cho nhiều người khác nữa vượt qua nơi ấy.

324. Cũng như vậy, vị nào là bậc đã đạt được sự thông hiểu, có bản thân đã được tu tập, là vị nghe nhiều, có bản tánh không bị dao động, quả thật vị ấy, trong khi nhận biết, có thể giúp cho những người khác lĩnh hội, những người có sự lắng tai nghe và có được điều kiện căn bản (của sự chứng ngộ).

325. Vì thế, thật vậy, nên thân cận với bậc chân nhân, vị có sự thông minh và có sự nghe nhiều. Sau khi hiểu thông về ý nghĩa, trong khi thực hành, người ấy, với Giáo Pháp đã được nhận thức, có thể đạt được sự an lạc.

Dứt Kinh Giáo Pháp.

9. KINH VỚI GIỚI GÌ

326. Với giới gì, với sở hành gì, trong lúc làm tăng trưởng các nghiệp gì, một người có thể được tiến vào một cách đúng đắn và có thể đạt được mục đích tối thượng?

327. Nên có sự tôn kính các bậc trưởng thượng, không nên ganh tỵ, và nên biết thời điểm để yết kiến các vị thầy, nên biết thời khắc buổi thuyết giảng Pháp được bắt đầu, nên nghiêm chỉnh lắng nghe các lời đã được khéo nói.

328. Kālena gacche garuṇaṃ¹ sakāsaṃ
thambhaṃ niraṃkatvā nivātavutti,
atthaṃ dhammaṃ saṃyamaṃ² brahmacariyaṃ
anussare ceva samācare ca.
329. Dhammārāmo dhammarato
dhamme ṭhito dhammavinicchayaññū,
no vācare³ dhammasandosavādaṃ
nīyetha tacchehi⁴ subhāsithi.
330. Hassaṃ⁵ jappaṃ paridevaṃ padosaṃ
māyākataṃ kuhakaṃ⁶ giddhimānaṃ,
sārambhakakkasakasāvamucchaṃ⁷
hitvā care vītamado ṭhitatto.
331. Viññātasārāni subhāsītāni
sutañca viññātasamādhisāraṃ,⁸
na tassa paññā ca sutañca vaḍḍhati
yo sāhaso hoti naro pamatto.
332. Dhamme ca ye ariyapavedite ratā
anuttarā te vacasā manasā kammanā ca,
te santisoraccasamādhisaṅṭhitā
sutassa paññāya ca sāramajjhagū ”ti.

Kiṃsīlasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

10. UṬṬHĀNASUTTAṃ

333. Uṭṭhahatha nisīdatha ko attho supitena vo,
āturānaṃ hi kā niddā sallaviddhāna ruppataṃ.
334. Uṭṭhahatha nisīdatha daḷhaṃ sikkhatha santiyā,
mā vo pamatte viññāya maccurājā amohayittha vasānuge.

¹ garūnaṃ - Ma; gurunaṃ - Syā.

² saññamaṃ - PTS.

³ n' evācare - Ma, Syā, PTS.

⁴ tacchehi nīyetha - Ma, Syā, Sīmu 1;
tacchehi niyetha - PTS.

⁵ hassaṃ ca - Syā.

⁶ kuhaṇaṃ - Ma, PTS; kūhanaṃ - Syā.

⁷ sārambhaṃ kakkasaṃ kasāvañca mucchaṃ - Ma.

⁸ viññātaṃ samādhisāraṃ - PTS.

328. Nên đi đến trình diện các vị thầy đúng thời điểm, nên dẹp bỏ sự ương bướng, và có lối cư xử khiêm nhường; về ý nghĩa (lời giảng), Giáo Pháp, sự tự kiềm chế, và Phạm hạnh, chẳng những nên ghi nhớ mà còn nên hành trì.

329. Có sự vui thích ở Giáo Pháp, ưa thích Giáo Pháp, đứng vững ở Giáo Pháp, biết xét đoán về Giáo Pháp, không nên tạo ra lời nói gây hại cho Giáo Pháp, nên được dẫn dắt bởi những sự thật đã được khéo nói.

330. Nên từ bỏ sự cười giỡn, việc nói vô bổ, sự than vãn, sự nổi sân, việc làm xảo trá, sự giả dối, sự thèm khát và ngã mạn, sự hung hăng, sự thô lỗ, các ố trước, sự mê mẩn, và nên sống xa lìa sự đam mê, với bản thân đã được ổn định.

331. Các cốt lõi đã được nhận thức là các lời đã được khéo nói. Điều đã được nghe và điều đã được nhận thức là cốt lõi của định. Người nam nào nóng nảy và xao lãng, tuệ và điều đã được nghe của người ấy không tăng trưởng.

332. Những người nào thích thú ở Giáo Pháp đã được tuyên thuyết bởi bậc Thánh nhân, những người ấy là cao thượng về lời nói, về ý, và về hành động, những người ấy đã đứng vững ở sự an tịnh, ở sự hiền hòa, và ở định, họ đã đạt đến cốt lõi của điều đã được nghe và của tuệ.

Dứt Kinh Với Giới Gì.

10. KINH ĐỨNG LÊN

333. Hãy đứng lên! Hãy ngồi dậy! Lợi ích gì cho các người với việc ngủ? Bởi vì ngủ nghề gì đối với những kẻ bệnh, bị mũi tên xuyên thủng, đang bị khổ sở?

334. Hãy đứng lên! Hãy ngồi dậy! Các người hãy rèn luyện vững chắc về sự an tịnh. Chớ để Ma Vương biết được các người xao lãng rồi gặt gẫm các người trở thành những kẻ chịu sự sai khiến.

335. Yāya devā manussā ca sitā tiṭṭhanti atthikā,
tarathetaṃ visattikaṃ khaṇo vo¹ mā upaccagā,
khaṇātītā hi socanti nirayamhi samappitā.

336. Pamādo rajo pamādo² pamādānupatito rajo,
appamattena³ vijjāya abbahe⁴ sallamattano ”ti.

Uṭṭhānasuttaṃ niṭṭhitam.

11. RĀHULASUTTAṀ

337. Kacci abhiṇhasaṃvāsā nāvajānāsi paṇḍitaṃ,
ukkādhāro⁵ manussānaṃ kacci apacito tayā.

338. Nāhaṃ abhiṇhasaṃvāsā avajānāmi paṇḍitaṃ,
ukkādhāro⁵ manussānaṃ niccaṃ apacito mayā.

339. Pañca kāmaguṇe hitvā piyarūpe manorame,
saddhāya gharā nikkhamma dukkhassantakaro bhava.

340. Mitte bhajassu kalyāṇe pantañca⁶ sayanāsanaṃ,
vivittaṃ appanigghosaṃ mattaññū hohi bhojane.

341. Cīvare piṇḍapāte ca paccaye sayanāsane,
etesu taṇhaṃ mā kāsi⁷ mā lokaṃ punarāgami.

342. Saṃvuto pātimokkhasmiṃ indriyesu ca pañcasu,
sati⁸ kāyagatāyatthu nibbidābahulo bhava.

¹ ve - PTS, Sīmu 1.

² pamādā - Syā, Sīmu 1.

³ appamādena - Syā, Ma, PTS.

⁴ abbūlḥe - Syā.

⁵ okkādhāro - Syā.

⁶ patthañca - Sīmu 1.

⁷ taṇhaṃ mākāsi - Ma;

taṇhamākāsi - Syā.

⁸ satī - Syā, PTS.

335. Chư Thiên và nhân loại, các hạng có sự mong cầu, nương nhờ vào điều nào mà tồn tại, các người hãy vượt qua điều vướng mắc ấy. Chớ để thời khắc trôi qua đối với người, bởi vì những kẻ để thời khắc trôi qua (sẽ) sâu muộn khi bị đọa vào địa ngục.

336. Xao lãng là bụi bặm, xao lãng xuất phát từ xao lãng là bụi bặm. Nhờ không xao lãng, nhờ vào sự hiểu biết, có thể nhổ lên mũi tên của bản thân.

Dứt Kinh Đứng Lên.

11. KINH RĀHULA

337. “Với việc cộng trú thường xuyên, con có coi thường bậc sáng suốt hay không? Bậc nắm giữ ngọn đuốc của loài người có được con tôn kính hay không?”

338. “Với việc cộng trú thường xuyên, con không coi thường bậc sáng suốt. Bậc nắm giữ ngọn đuốc của loài người luôn luôn được con tôn kính.”

339. “Sau khi từ bỏ năm loại dục có hình thức đáng yêu, làm thích ý, sau khi rời căn nhà ra đi vì niềm tin, con hãy là người thực hiện sự chấm dứt khổ đau.

340. Con hãy thân cận những người bạn tốt lành và chỗ nằm ngồi thanh vắng, cô quạnh, ít tiếng động. Con hãy biết chừng mực về vật thực.

341. Con chớ tạo ra tham ái ở những vật này: ở y phục, ở đồ ăn khát thực, ở thuốc men chữa bệnh, ở chỗ nằm ngồi. Con chớ đi đến thế gian lần nữa.

342. Con hãy thu thúc theo giới bốn *Pātimokkha*, và ở năm giác quan. Con hãy có niệm đặt ở thân. Con hãy có nhiều nhàm chán (về thế gian).

343. Nimittaṃ parivajjehi subhaṃ rāgūpasamhitam,
asubhāya cittaṃ bhāvehi ekaggaṃ susamāhitam.

344. Animittañca bhāvehi mānānusayamujjaha,
tato mānābhisamayā upasanto carissasīti.

Itthaṃ sudaṃ bhagavā āyasmantaṃ rāhulaṃ imāhi gāthāhi abhiṇhaṃ
ovadatī ”ti.

Rāhulasuttaṃ niṭṭhitam.

12. NIGRODHAKAPPASUTTAṀ

Evam me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā ālavīyaṃ viharati aggālave cetiye.
Tena kho pana samayena āyasmato vaṅgīsassa upajjhāyo nigrodhakappo nāma
thero aggālave cetiye acirapariniḅbuto hoti.

Atha kho āyasmato vaṅgīsassa rahogatassa paṭisallīnassa evaṃ cetaso
parivitaḅko udapādi: Pariniḅbuto nu kho me upajjhāyo udāhu no pariniḅbutoti.

Atha kho ayaṣvā vaṅgīso sāyaṇhasamayaṃ¹ paṭisallānā vuṭṭhito yena bhagavā
tenupaṣaṅkami, upaṣaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi.
Ekamantaṃ nisinno kho āyasmā vaṅgīso bhagavantaṃ etadavoca: Idha mayhaṃ
bhante rahogatassa paṭisallīnassa evaṃ cetaso parivitaḅko udapādi: Pariniḅbuto
nu kho me upajjhāyo udāhu no pariniḅbutoti.

Atha kho āyasmā vaṅgīso uṭṭhāyāsanā ekaṃsaṃ cīvaraṃ katvā yena bhagavā
tenañjaliṃ paṇāmetvā bhagavantaṃ gāthāya ajjhabhāsi:

345. Pucchāma² sathhāraṃ anomapaññaṃ
diṭṭheva dhamme yo vicikicchānaṃ chettā,
aggālave kālamakāsi bhikkhu
ñāto yasassī abhinibbutatto.

¹ sāyaṇhasamayaṃ - Syā, PTS, Simu 1, 2.

² pucchāmi - Ma.

343. Con hãy xa lánh hiện tướng xinh đẹp, được gắn liền với luyến ái. Con hãy tu tập tâm về đề mục tử thi, có sự chuyên nhất, khéo định tĩnh.

344. Và con hãy tu tập về vô tướng. Con hãy nhớ bỏ sự tiềm ẩn của ngã mạn. Từ đó, nhờ vào sự lĩnh hội về ngã mạn, con sẽ sống được an tịnh.”

Như thế, đức Thế Tôn thường xuyên giáo huấn đại đức Rāhula bằng những lời kệ này.

Dứt Kinh Rāhula.

12. KINH NIGRODHAKAPPA

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Ālavī, ở bảo tháp Aggālava. Vào lúc bấy giờ, thầy tế độ của đại đức Vaṅgīsa, vị trưởng lão tên Nigrodhakappa, vừa viên tịch Niết Bàn không bao lâu tại bảo tháp Aggālava.

Sau đó, đại đức Vaṅgīsa trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tâm như vậy đã khởi lên: “Có phải thầy tế độ của ta viên tịch Niết Bàn, hay không phải viên tịch Niết Bàn?”

Sau đó vào buổi chiều, đại đức Vaṅgīsa khi xuất khỏi thiền tịnh đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Vaṅgīsa đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch ngài, ở đây trong lúc con thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tâm như vậy đã khởi lên: ‘Có phải thầy tế độ của ta viên tịch Niết Bàn, hay không phải viên tịch Niết Bàn?’”

Sau đó, đại đức Vaṅgīsa đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đắp y một bên vai, chấp tay hướng về đức Thế Tôn, và đã nói với đức Thế Tôn bằng lời kệ rằng:

345. “Chúng con hỏi đấng Đạo Sư, bậc có trí tuệ tột đỉnh,
bậc đã cắt đứt các sự hoài nghi ở thế giới hiện hữu,
về vị tỳ khưu đã từ trần ở Aggālava,
được biết tiếng, có danh vọng, có bản thể đã được tịch tịnh.

346. Nigrodhakappo iti tassa nāmaṃ,
tayā kataṃ bhagavā brāhmaṇassa,
so taṃ namassaṃ acari mutyapekkho
āraddhaviriyo dalhadhammadassī.

347. Taṃ sāvakaṃ sakka¹ mayampi sabbe
aññātumicchāma samantacakkhu,
samavaṭṭhitā no savaṇāya sotā
tvam no² satthā tvam anuttarosi.

348. Chindeva no vicikicchaṃ brūhi metaṃ
parinibbutaṃ vedaya bhūripañña,
majjheva³ no bhāsa samantacakkhu
sakkova devānaṃ⁴ sahasanetto.

349. Ye keci ganthā idha mohamaggā,
aññānapakkhā vicikicchaṭṭhānā,⁵
tathāgataṃ patvā na te bhavanti
cakkhuṃ hi etaṃ paramaṃ narānaṃ.

350. No ce hi jātu puriso kilese
vāto yathā abbhaghanaṃ vihāne,
tamovassa nivuto sabbaloko
na jotimantopi narā tapeyyuṃ.

351. Dhīrā ca pajjotakarā bhavanti
taṃ taṃ ahaṃ dhīrā⁶ tatheva maññe,
vipassinaṃ jhānaṃ⁷ upāgamamha⁸
parisāsu no āvikarohi kappam.

352. Khippaṃ giraṃ eraya vagguvagguṃ
haṃsova⁹ paggayha sanikaṃ¹⁰ nikūja,¹¹
bindussarena suvikappitena
sabbeva te ujjugatā suṇoma.

¹ sakya - Ma.

² tuvaṃ no - Ma, Syā;

tuvan no - PTS.

³ majjhe ca - Syā.

⁴ devāna - Ma.

⁵ vicikicchaṭṭhānā - Ma, Syā, PTS.

⁶ vīra - Ma.

⁷ jānaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁸ upāgamumhā - Ma.

⁹ haṃsā va - Syā, PTS.

¹⁰ saṇiṃ - Syā, PTS, Simu 1, Simu 2.

¹¹ nikuṅja - Simu 1.

346. Bạch đức Thế Tôn, ‘Nigrodhakappa’ là tên đã được ngài đặt cho vị Bà-la-môn ấy. Bạch đấng có sự nhìn thấy pháp vững chắc, vị ấy, mong mọi sự giải thoát, trong lúc lễ bái ngài, đã sống có sự nỗ lực tinh tấn.

347. Bạch vị dòng Sakya, bạch đấng Toàn Nhãn, tất cả chúng con cũng ước muốn được biết về vị Thịnh Văn ấy; những lỗi tai của chúng con đã sẵn sàng cho việc nghe. Ngài là bậc Đạo Sư của chúng con. Ngài là bậc Vô Thượng.

348. Xin ngài hãy cắt đứt hẳn sự hoài nghi của chúng con, xin hãy nói cho con điều ấy. Bạch đấng có tuệ bao la, xin ngài hãy cho biết về việc viên tịch Niết Bàn (của vị ấy). Bạch đấng Toàn Nhãn, xin ngài hãy nói ở ngay giữa chúng con, tựa như vị Trời Sakka có ngàn mắt ở giữa chư Thiên.

349. Ở đây, bất cứ những sự trói buộc nào, những đường lối của si mê, những phe nhóm của vô trí, những chỗ đứng của hoài nghi, sau khi với tới được đức Như Lai, chúng đều không tồn tại, bởi vì con mắt ấy (của ngài) là tối thượng giữa những con người.

350. Bởi vì, nếu quả thật không có người tiêu diệt các phiền não, giống như làn gió làm tiêu tan đám mây, thì toàn bộ thế gian bị bao trùm sẽ vô cùng tối tăm, ngay cả những người có hào quang (trí tuệ) cũng không thể tỏa sáng.

351. Và các bậc sáng trí là những người tạo ra ánh sáng. Vì thế, bạch đấng Sáng Trí, con nghĩ rằng ngài là vị tương tự như thế ấy. Chúng con đã đi đến với bậc có thiên minh sát, xin ngài hãy bày tỏ về vị Kappa cho chúng con, ở giữa các hội chúng.

352. Hỡi bậc có sự thu hút, xin ngài hãy mau mau thốt lên giọng nói có sự thu hút. Tựa như chim thiên nga vươn cao (cái cổ), xin ngài hãy dịu dàng thốt lên bằng âm thanh tròn trịa, khéo được điều khiển; toàn bộ tất cả chúng con đều tập trung lắng nghe.

353. Pahīnajātīmarāṇaṃ asesāṃ
niggayha dhonaṃ vadessāmi dhammaṃ,
na kāmākāro hi puthujjanānaṃ
saṅkheyyakārova¹ tathāgatānaṃ.
354. Sampannaveyyākaraṇaṃ tavedaṃ²
samujjapañña³ samuggahitaṃ,
ayamañjalī pacchimo suppaṇāmito
mā mohayī jānāmanomapañña.
355. Parovaraṃ ariyadhammaṃ veditvā
mā mohayī jānāmanomavīra,⁴
vāriṃ yathā ghammani ghammatatto
vācābhikaṅkhāmi sutāṃ pavassa.⁵
356. Yadatthikaṃ⁶ brahmacariyaṃ acāri⁷
kappāyano kaccissa⁸ taṃ amoghaṃ,
nibbāyi so ādu upādiseso⁹
yathā vimutto ahu naṃ suṇoma.¹⁰
357. Acchecchi taṇhaṃ idha nāmarūpe (iti bhagavā)
kaṇhassa sotaṃ dīgharattānusayitaṃ,
atāri jātīmarāṇaṃ asesāṃ
iccabravī bhagavā pañcasetṭho.
358. Esa sutvā pasīdāmi vaco te isisattama,
amoghaṃ kira me puṭṭhaṃ na maṃ vañcesi brāhmaṇo.
359. Yathāvādī tathākārī ahu buddhassa sāvako,
acchidā maccuno jālaṃ tataṃ māyāvino daḷhaṃ.
360. Addasa bhagavā ādiṃ upādānassa kappiyo,
accagā vata kappāyano maccudheyyaṃ suduttaraṃ ”ti.

Nigrodhakappasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ saṅkheyyakāro ca - Ma, Syā, PTS.

² tvayidaṃ - Syā;
tava-y-idaṃ - PTS.

³ samujjapañña - Syā.

⁴ anomaviriya - PTS.

⁵ sutassa vassa - Syā, PTS, Pu.

⁶ yadatthiyaṃ - PTS.

⁷ acarī - Ma; acari - Sīmu 2.

⁸ kiñcissa - Syā.

⁹ saupādiseso - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ taṃ suṇoma - Ma, Syā;
taṃ suṇāma - PTS.

353. Sau khi thúc giục bậc có sự sanh tử đã được dứt bỏ không còn dư sót, con sẽ thỉnh cầu bậc đã rũ sạch (phiền não) thuyết Pháp; bởi vì trong số các phàm nhân, không có người có thể làm được điều mong muốn, và người hành động đúng theo dự tính chỉ có trong số các đức Như Lai.

354. Lời giải thích đầy đủ này của ngài, của bậc có trí tuệ ngay thẳng, đã được tiếp thu. Sự chấp tay sau cùng này đã được cúi chào tốt đẹp. Hỡi bậc có trí tuệ tột đỉnh, trong khi ngài biết, xin ngài chớ để (chúng con) mê mờ.

355. Hỡi đấng Anh Hùng tột bậc, ngài đã hiểu biết về Giáo Pháp cao thượng từ thấp đến cao, trong khi ngài biết, xin ngài chớ để (chúng con) mê mờ. Giống như người có bản thân bị nóng bức, mong mỗi nước trong lúc nóng nực, con mong mỗi lời nói (của ngài); xin ngài hãy đổ cơn mưa âm thanh.

356. Vị Kappāyana đã sống Phạm hạnh với mục đích nào, phải chăng điều ấy không phải là rỗng không? Có phải vị ấy đã Niết Bàn (không còn dư sót), hay là vẫn còn dư sót? Vị ấy đã được giải thoát như thế nào, hãy cho chúng con được nghe điều ấy.”

357. (Đức Thế Tôn nói): “Vị ấy đã cắt đứt tham ái ở danh và sắc ở nơi đây, (cắt đứt) dòng nước của Ma Vương đã được tiềm ẩn bấy lâu. Vị ấy đã vượt qua sự sanh và sự chết.” Đức Thế Tôn, bậc đứng đầu về năm pháp, đã nói như thế.

358. “Bạch bậc Ẩn Sĩ tối thượng, sau khi nghe điều ấy, con tin tưởng vào lời nói của ngài. Thật vậy, điều đã được con hỏi là không vô ích, vị Bà-la-môn đã không dối gạt con.

359. Vị có lời nói như thế nào thì có hành động như thế ấy đã là đệ tử của đức Phật. Vị ấy đã cắt đứt tấm lưới chắc chắn đã được giăng ra của Thần Chết xảo quyệt.

360. Bạch đức Thế Tôn, vị Kappiya đã nhìn thấy sự khởi đầu của chấp thủ. Quả thật, vị Kappāyana đã băng qua lãnh địa của Thần Chết, là nơi rất khó vượt qua.”¹

Dứt Kinh Nigrodhakappa.

¹ So sánh với các câu kệ 1275-1290 của *Theragāthāpāli* - *Trường Lão Kệ*, TTPV tập 31, các trang 282-287.

13. SAMMĀPARIBBĀJANĪYASUTTAṃ¹

361. Pucchāmi munim pahūtapaññaṃ
tiṇṇaṃ pāragataṃ parinibbutaṃ t̥hitattaṃ,
nikkhamma gharā panujja kāme
kathaṃ bhikkhu sammā so loke paribbajeyya.

362. Yassa maṅgalā samūhatā (iti bhagavā)
uppāta²supinā ca lakkhaṇā ca,
so³ maṅgaladosavippahīno bhikkhu
sammā so loke paribbajeyya.

363. Rāgaṃ vinayetha mānusesu
dibbesu kāmesu cāpi bhikkhu,
atikkamma bhavaṃ samecca dhammaṃ
sammā so loke paribbajeyya.

364. Vipit̥thikatvāna⁴ pesunāni
kodhaṃ kadariyaṃ jaheyya bhikkhu,
anurodhavirodhavippahīno
sammā so loke paribbajeyya.

365. Hitvāna piyañca appiyañca
anupādāya anissito kuhiñci,
saṃyojanīyehi vippamutto
sammā so loke paribbajeyya.

366. Na so upadhīsu sārameti
ādānesu vineyya chandarāgaṃ,
so anissito anaññaneyyo
sammā so loke paribbajeyya.

367. Vacasā manasā ca kammanā⁵ ca
aviruddho sammā veditvā dhammaṃ,
nibbānapadābhipatthayāno
sammā so loke paribbajeyya.

¹ Mahāsamayasuttantipi - Pu.

² uppātā - Ma, Syā; uppādā - PTS.

³ sa - Syā, PTS.

⁴ vipit̥thikatvā - Syā, PTS.

⁵ kammunā - Ma, Syā.

13. KINH DU HÀNH CHÂN CHÁNH

361. “Con hỏi bậc hiền trí, bậc có tuệ bao la, bậc đã vượt qua, đã đi đến bờ kia, đã hữu dư Niết Bàn, có bản thân ổn định rằng: ‘Sau khi rời nhà ra đi, sau khi đã xua đuổi các dục, vị tỳ khuru ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian như thế nào?’”

362. (Đức Thế Tôn nói): “Đối với vị nào các điềm lành, các (hiện tượng) sao băng, các giấc chiêm bao, và các dấu hiệu (báo trước) đã được nhổ lên, vị tỳ khuru ấy đã dứt bỏ hẳn các điềm lành và điềm xấu, vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

363. Vị tỳ khuru nên xua đi sự luyến ái ở các dục thuộc về nhân loại, luôn cả thuộc về cõi trời. Sau khi vượt qua hữu, sau khi hiểu rõ Giáo Pháp (Tứ Đế), vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

364. Sau khi đã bỏ lại sau lưng các việc nói đâm thọc, vị tỳ khuru nên từ bỏ sự giận dữ và keo kiệt. Đã dứt bỏ hẳn sự tùy thuận và chống đối, vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

365. Sau khi từ bỏ thương và ghét, sau khi không còn chấp thủ, không nương tựa vào bất cứ nơi đâu, được hoàn toàn thoát khỏi các sự ràng buộc, vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

366. Không có việc vị ấy đi đến cốt lõi ở các mầm tái sanh, sau khi xua đi sự mong muốn và luyến ái ở các sự nắm giữ, vị ấy không nương tựa, không bị dẫn dắt bởi kẻ khác, vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

367. Không chống đối bằng lời nói, bằng ý nghĩ, và bằng hành động, sau khi hiểu biết Giáo Pháp một cách đúng đắn, trong khi ước nguyện trạng thái Niết Bàn, vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

368. Yo vandati maṃ¹ na unṇameyya²
 akkuṭṭhopi na sandhiyetha bhikkhu,
 laddhā parabhojanaṃ na majje,
 sammā so loke paribbajeyya.

369. Lobhañca bhavañca vippahāya
 virato chedanabandhanāto³ bhikkhu,
 so tiṇṇakathamkatho visallo
 sammā so loke paribbajeyya.

370. Sāruppamattano viditvā
 na⁴ ca bhikkhu hiṃseyya kañci loke,
 yathātathiyam⁵ viditvā dhammaṃ
 sammā so loke paribbajeyya.

371. Yassānusayā na santi keci
 mūlā⁶ akusalā samūhatā se,
 so nirāsayo⁷ anāsayāno⁸
 sammā so loke paribbajeyya.

372. Āsavakhīṇo pahīnamāno
 sabbaṃ rāgapathaṃ upātivatto,
 danto parinibbuto ṭhitatto
 sammā so loke paribbajeyya.

373. Saddho sutavā niyāmadassī
 vaggagatesu na vaggasārī dhīro,
 lobhaṃ dosaṃ vineyya paṭighaṃ
 sammā so loke paribbajeyya.

374. Saṃsuddhajino vivattacchaddo⁹
 dhammesu vasī pāragū anejo,
 saṅkhāranirodhaññakusalo
 sammā so loke paribbajeyya.

¹ manti - Ma, Syā, Sīmu 1, 2.

² nunnameyya - Ma.

³ chedanabandhanā ca - Ma;

chedanabandhanato - Syā.

⁴ no - Ma.

⁵ yathātathaṃ - Syā.

⁶ mūlā ca - Ma.

⁷ so nirāso - Ma; so nirāsaso - Syā.

⁸ anāsisāno - Ma; anāsasāno - PTS.

⁹ vivattacchaddo - Ma; vivaṭacchaddo - Syā.

368. Vị nào không kiêu hãnh (nghĩ rằng) ‘Họ đánh lễ ta,’
ngay cả khi bị sỉ vả, vị tỳ khuru cũng không kết nối (thù hận),
sau khi thọ lãnh vật thực của người khác, không đắc chí (tự mãn),
vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

369. Sau khi dứt bỏ hân tham và hữu,
vị tỳ khuru lánh xa việc hãm hại và trói buộc (các chúng sinh khác),
vị ấy đã vượt qua sự nghi ngờ, không còn mũi tên,
vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

370. Sau khi biết được điều thích hợp cho bản thân,
vị tỳ khuru không hãm hại bất cứ ai ở thế gian,
sau khi biết được Giáo Pháp đúng theo bản thể,
vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

371. Đối với vị nào, không còn có bất cứ các pháp tiềm ẩn nào,
các gốc rễ bất thiện đã được nhổ lên,
vị ấy không còn ước ao (tham vọng), không có khao khát,
vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

372. Có lậu hoặc đã được cạn kiệt, đã dứt bỏ ngã mạn,
đã vượt lên trên tất cả lộ trình của luyện ái,
đã được huấn luyện, đã hữu dư Niết Bàn, có bản thân ổn định,
vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

373. Có đức tin, có sự lắng nghe, có sự nhìn thấy quy luật,
giữa những kẻ đi theo bè phái, vị sáng trí không xuôi theo bè phái,
sau khi xua đi tham lam, sân hận, bất bình,
vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

374. Vị chiến thắng thanh tịnh, có màn che đã được cuốn lên,
có năng lực ở các pháp, đã đi đến bờ kia, không dục vọng,
được thiện xảo về trí ở sự tịch diệt của các hành,
vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

375. Atītesu anāgatesu cāpi
kappātīto aticca suddhipañño,
sabbāyatanehi vippamutto
sammā so loke paribbajeyya.
376. Aññāya padaṃ samecca dhammaṃ
vivaṭaṃ disvāna pahānamāsavānaṃ,
sabbūpadhinaṃ¹ parikkhayāno²
sammā so loke paribbajeyya.
377. Addhā hi bhagavā tatheva etaṃ
yo so evaṃ vihāri danto bhikkhu,
sabbasaṃyojaniye ca vītivatto³
sammā so loke paribbajeyyā ”ti.

Sammāparibbājanīyasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

14. DHAMMIKASUTTAM

Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Atha kho dhammiko upāsako pañcahi upāsakasatehi saddhiṃ yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho dhammiko upāsako bhagavantaṃ gāthāya⁴ ajjhabhāsi:

378. Pucchāmi taṃ gotama bhūripañña
kathaṃkaro sāvako sādhu hoti,
yo vā agārā anagārameti
agārino vā panupāsakāse.
379. Tuvaṃ hi lokassa sadevakassa
gatiṃ pajānāsi parāyanañca,
na catthi⁵ tulyo nipuṇatthadassī
tuvaṃ hi buddhaṃ pavaraṃ vadanti.

¹ sabbupadhīnaṃ - Ma, Syā; sabbūpadhīnaṃ - PTS.

² parikkhayā no - Syā; parikkhayā - PTS.

³ sabbasaṃyojanayogavītivatto - Ma.

⁴ gāthāhi - Ma, PTS.

⁵ na t’ atthi - Syā, PTS.

375. Vị đã vượt qua suy tưởng (về tham ái và tà kiến) ở các thời quá khứ và còn ở các thời vị lai nữa, sau khi đã vượt qua, có tuệ trong sạch, được hoàn toàn thoát khỏi tất cả các xứ (sáu nội xứ và sáu ngoại xứ), vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.

376. Sau khi hiểu thông về nền tảng (Tứ Đế), sau khi hiểu rõ Giáo Pháp, sau khi nhìn thấy sự dứt bỏ của các lậu hoặc một cách rõ rệt, nhờ vào sự diệt tận của tất cả các mầm tái sanh, vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.”

377. “Bạch đức Thế Tôn, thật vậy, bởi vì điều ấy đúng y như thế, vị tỳ khưu ấy đã sống như vậy, đã được huấn luyện, và đã vượt qua khỏi tất cả các sự ràng buộc, vị ấy có thể du hành chân chánh ở thế gian.”

Dứt Kinh Du Hành Chân Chánh.

14. KINH DHAMMIKA

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Sāvattihī, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Khi ấy, cư sĩ Dhammika cùng với năm trăm cư sĩ đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, cư sĩ Dhammika đã nói với đức Thế Tôn bằng lời kệ rằng:

378. “Bạch ngài Gotama, bạch đấng có tuệ bao la, con xin hỏi ngài: Người đệ tử tốt lành là người có hành động như thế nào, cho đâu người này là vị (xuất gia) rời nhà đi đến đời sống không nhà, hay là những vị cư sĩ có sở hữu căn nhà?

379. Bởi vì ngài nhận biết cảnh giới tái sanh và việc đi đến bờ kia của thế gian luôn cả chư Thiên. Và người có sự nhìn thấy ý nghĩa vi tế có thể sánh bằng (với ngài) là không có, bởi vì người ta nói ngài là đức Phật quý cao.

380. Sabbamaṃ tuvaṃ ñāṇamavecca dhammaṃ
pakāsesi satte anukampamāno,
vivattacchaddosi¹ samantacakkhu
virocasi vimalo sabbaloke.
381. Āgañchi² te santike nāgarājā
erāvaṇo nāma jinoti sutvā,
so pi tayā mantayitvā ajjhagamā
sādhūti sutvāna patītarūpo.
382. Rājāpi taṃ vessavaṇo kuvero
upeti dhammaṃ paripucchamāno,
tassāpi tvaṃ pucchito brūsi³ dhīra
so cāpi sutvāna patītarūpo.
383. Ye kecime titthiyā vādasilā
ājīvakā⁴ vā yadi vā nigaṇṭhā,
paññāya taṃ nātitaranti sabbe
ṭhito vajantaṃ viya sīghagāmiṃ.
384. Ye kecime brāhmaṇā vādasilā
vuddhā cāpi⁵ brāhmaṇā santi keci,
sabbe tayi atthabaddhā bhavanti
ye cāpi⁶ caññe vādino maññamānā.
385. Ayaṃ hi dhammo nipuṇo sukho ca
yoyaṃ tayā bhagavā suppvutto,
tameva sabbe⁷ sussūsamānā⁸
taṃ⁹ no vada pucchito buddhaseṭṭha.
386. Sabbepime¹⁰ bhikkhavo sannisinnā
upāsakā cāpi tatheva sotuṃ,
suṇantu dhammaṃ vimalenānubuddhaṃ
subhāsitaṃ vāsavasseva devā.
387. Suṇātha me bhikkhavo sāvayāmi vo
dhammaṃ dhutaṃ tañca dharātha¹¹ sabbe,
iriyāpathaṃ pabbajitānulomikaṃ
sevetha naṃ atthadassī mutimā.¹²

¹ vivattacchaddāsi - PTS.

² agacchi - Syā; āgacchi - PTS.

³ bravīsi - Syā.

⁴ ājīvikā - PTS.

⁵ vāpi - Syā.

⁶ ye vāpi - PTS.

⁷ sabbepi - Ma; sabbe mayamaṃ - Syā.

⁸ sussūmānā - Syā.

⁹ tvaṃ - PTS.

¹⁰ sabbe c' ime - PTS.

¹¹ carātha - Ma, Syā.

¹² matimā - Syā.

380. Sau khi biết mọi loại trí tuệ, trong lúc thương tưởng đến chúng sinh, ngài (đã) giảng giải Giáo Pháp. Bạch đấng Toàn Nhân, ngài có màn che đã được cuộn lên. Không bị vết nhơ, ngài chiếu sáng tất cả thế gian.

381. Vị vua của loài voi tên là Erāvaṇa đã đi đến gặp ngài. Sau khi nghe rằng: ‘Đấng Chiến Thắng,’ vị ấy cũng đã thảo luận với ngài, đã lắng nghe và (đã nói) rằng: ‘Lành thay,’ rồi đã ra đi với dáng vẻ hân hoan.

382. Vị vua Vessavaṇa Kuvera cũng đã đi đến gặp ngài hỏi han về Giáo Pháp. Thưa bậc Sáng Trí, ngay cả đối với vị ấy, ngài đã trả lời khi được hỏi. Và vị ấy nữa, sau khi lắng nghe cũng có dáng vẻ hân hoan.

383. Những ngoại đạo này, bất cứ những vị nào có bản tánh tranh luận, đều là các đạo sĩ khổ hạnh hay là các đạo sĩ lỏa thể, tất cả không vượt qua được ngài về tuệ, tựa như kẻ đứng lại không vượt qua được người đi nhanh đang tiến bước.

384. Những Bà-la-môn này, bất cứ những vị nào có bản tánh tranh luận, và những vị Bà-la-môn trưởng thượng nào đó nữa, luôn cả những kẻ khác đang nghĩ họ là những người tranh luận, tất cả đều bám vào ý nghĩa (của lời giải đáp) ở nơi ngài.

385. Bạch đấng Thế Tôn, bởi vì Giáo Pháp này là vi tế và (đem lại) an lạc, đã khéo được tuyên thuyết bởi ngài. Tất cả đang mong muốn lắng nghe chính điều ấy. Bạch đấng Phật tối thượng, đã được hỏi, xin ngài hãy nói cho chúng con điều ấy.

386. Tất cả các vị tỳ khưu này đã cùng nhau ngồi xuống để lắng nghe, các cư sĩ cũng tương tự y như thế. Hãy để họ lắng nghe Giáo Pháp đã được giác ngộ bởi bậc Vô Nhiễm, tựa như chư Thiên lắng nghe lời khéo nói của (Thiên Vương) Vāsava.”

387. “Này các tỳ khưu, các người hãy lắng nghe Ta. Ta (sẽ) nói cho các người nghe về pháp từ khước; và tất cả hãy ghi nhớ điều ấy. Vị có sự nhìn thấy điều lợi ích, có sự nhận thức, nên thực hành (bốn) oai nghi phù hợp với các bậc xuất gia.

388. Na¹ ve vikāle vicareyya bhikkhu
gāmañca² piṇḍāya careyya kāle,
akālacāriṃ hi saṅgā
tasmā vikāle na caranti buddhā.
389. Rūpā ca saddā ca rasā ca gandhā
phassā ca ye sammadayanti satte,
etesu dhammesu vineyya chandaṃ
kālena so pavise pātarāsaṃ.
390. Piṇḍaṅca bhikkhu samayena laddhā
eko paṭikkamma raho nisīde,
ajjhatacintī na mano bahiddhā
nicchāraye saṅgahitattabhāvo.³
391. Sace pi so sallape sāvakena
aññaena vā kenaci bhikkhunā vā,
dhammaṃ paṇitaṃ tamudāhareyya
na pesunaṃ nopi parūpavādaṃ.
392. Vādaṃ hi eke paṭiseniyanti
na te pasamsāma parittapañña,
tato tato ne pasajanti saṅgā
cittaṃ hi te tattha gamenti dūre.
393. Piṇḍaṃ vihāraṃ sayanāsanañca
āpañca saṅghāṭirajūpavāhanaṃ,
sutvāna dhammaṃ sugatena desitaṃ
saṅkhāya seve varapaññasāvako.
394. Tasmā hi piṇḍe sayanāsane ca
āpe ca saṅghāṭirajūpavāhane,
etesu dhammesu anūpalitto
bhikkhu yathā pokkhare vāribindū.⁴

¹ no - Ma, Syā.

² gāme ca - Ma, Syā.

³ saṅgahitattabhāvo - PTS.

⁴ vāribindu - Ma, Syā, PTS.

388. Thật vậy, vị tỳ khưu không nên đi đâu vào lúc không đúng thời, và nên đi vào làng để khát thực lúc đúng thời. Bởi vì sự quyến luyến bám vào kẻ du hành không đúng thời. Vì thế, chư Phật không đi (khất thực) lúc không đúng thời.

389. Các sắc, các thính, các vị, các hương, và các xúc, chúng làm say đắm các chúng sinh. Sau khi xua đi sự mong muốn ở những pháp ấy, vị ấy, vào lúc đúng thời, nên đi vào (làng để khát thực) cho buổi ăn sáng.

390. Và sau khi đã nhận được vật thực hợp thời, vị tỳ khưu, một mình, sau khi quay trở về, nên ngồi xuống ở nơi vắng vẻ, có tâm hướng nội phần, có bản ngã đã được nắm giữ tốt đẹp, không để cho ý buông lung ở ngoại cảnh.

391. Thậm chí, nếu vị ấy phải chuyện trò với người đệ tử, hoặc với kẻ khác, hoặc với bất cứ vị tỳ khưu nào, thì nên đề cập đến Giáo Pháp hảo hạng ấy, không nói đâm thọc, cũng không nói chỉ trích kẻ khác.

392. Bởi vì một số người phản kháng lại lời nói, chúng ta không ca ngợi những kẻ có tuệ nhỏ nhoi ấy. Các sự quyến luyến từ nơi này nơi khác đeo bám những kẻ ấy, bởi vì những kẻ ấy để cho tâm đi xa khỏi nơi ấy.

393. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp được thuyết giảng bởi bậc Thiện Thệ, vị đệ tử có tuệ cao quý suy xét, rồi thọ dụng đồ ăn khát thực, trú xá, chỗ nằm ngồi (giường ghế), và nước gột sạch bụi bám ở y hai lớp.

394. Chính vì thế, về đồ ăn khát thực, về chỗ nằm ngồi (giường ghế), và về nước gột sạch bụi bám ở y hai lớp, vị tỳ khưu không bám víu vào những pháp ấy, giống như những giọt nước (không bám vào) ở lá sen.

395. Gahaṭṭhavattaṃ pana vo vadāmi
yathākaro sāvako sādhu hoti,
na hesa¹ labbhā sapariggahena
phassetuṃ so kevalo bhikkhudhammo.
396. Pāṇaṃ na hāne² na ca ghātayeyya
na cānujaññā hanataṃ paresaṃ,
sabbesu bhūtesu nidhāya daṇḍaṃ
ye thāvarā ye ca tasā santi³ loke.
397. Tato adinnaṃ parivajjayeyya
kiñci kvaci sāvako bujhamāso,
na hāraye harataṃ nānujaññā
sabbāṃ adinnaṃ parivajjayeyya.
398. Abrahmacariyaṃ parivajjayeyya
aṅgārakāsuṃ jalitaṃ va viññū,
asambhuṇanto pana brahmacariyaṃ
parassa dāraṃ nātikkameyya.
399. Sabhaggato vā parisaggato vā
ekassa ceko⁴ na musā bhaṇeyya,
na bhāṇaye bhaṇataṃ nānujaññā
sabbāṃ abhūtaṃ parivajjayeyya.
400. Majjañca pānaṃ na samācareyya
dhammaṃ imaṃ rocaye yo gahaṭṭho,
na pāyaye pibataṃ⁵ nānujaññā
ummādanantaṃ iti naṃ viditvā.
401. Madā hi pāpāni karonti bālā
karonti⁶ caññepi jane pamatte,
Etaṃ apuññāyatanāṃ vivajjaye
ummādanaṃ mohanaṃ bālakantaṃ.

¹ na heso - PTS, Sīmu 1, 2.

² hane - Ma, Syā, PTS.

³ tasanti - PTS, Sīmu.

⁴ v' eko - PTS.

⁵ pivataṃ - Ma; pivitaṃ - Syā; pipataṃ - PTS.

⁶ kārenti - Ma, Syā PTS.

395. Giờ đây, Ta nói về phận sự của người tại gia cho các người, có hành động như thế thì người đệ tử trở nên tốt lành. Bởi vì toàn bộ pháp hành ấy của tỳ khưu, người có vật sở hữu thì không thể nào đạt đến.

396. Không nên giết hại sinh mạng và không nên bảo (kẻ khác) giết hại, không nên chấp thuận cho những kẻ khác đang giết hại.
Sau khi bỏ xuống gậy gộc đối với tất cả chúng sinh, những loài không di động và những loài di động hiện hữu ở thế gian.

397. Kế đến, người đệ tử sáng suốt nên xa lánh bất cứ vật gì không được cho, đâu ở bất cứ nơi đâu. Không nên bảo (kẻ khác) lấy trộm, không nên chấp nhận những kẻ đang lấy trộm, nên xa lánh mọi vật không được cho.

398. Người có sự hiểu biết nên xa lánh việc phi Phạm hạnh, tựa như (xa lánh) đồng than hồng đang cháy rực. Hơn nữa, trong khi không đủ khả năng (sống) Phạm hạnh, không nên xâm phạm vợ của người khác.

399. Một người đi đến cuộc hội họp, hoặc đi đến hội chúng, không nên nói lời dối trá đối với người khác, không nên bảo (kẻ khác) nói (dối), không nên chấp nhận những kẻ đang nói (dối), nên xa lánh mọi điều không phải sự thật.

400. Người tại gia nào thích thú với Giáo Pháp này không nên thực hành việc uống chất say, không nên bảo (kẻ khác) uống (chất say), không nên chấp nhận những kẻ đang uống (chất say), sau khi biết rằng việc (uống chất say) ấy có sự điên cuồng là kết cuộc.

401. Thật vậy, do say sưa, những kẻ ngu làm các việc xấu xa và còn làm cho những người khác cũng bị xao lãng.
Nên xa lánh hẳn lĩnh vực không có phước báu này, (việc gây ra) sự điên cuồng, sự dẫn độn, được ưa thích bởi kẻ ngu.

402. Pāṇaṃ na hāne¹ na cādinnaṃādiye²
 musā na bhāse na ca majjapo siyā,
 abrahmacariyā virameyya methunā
 rattiṃ na bhuñjeyya vikālabhojanaṃ.
403. Mālaṃ na dhāre³ na ca gandhamācare
 mañce chamāyaṃ va sayetha santhate,
 etaṃ hi aṭṭhaṅgikamāhuposathaṃ
 buddhena dukkhanāgunā pakāsitaṃ.
404. Tato ca pakkhassupavassuposathaṃ
 cātuddasiṃ pañcadasiṃca aṭṭhamiṃ,
 pāṭihāriyapakkhañca pasannamānaso
 aṭṭhaṅgupetaṃ susamattarūpaṃ.
405. Tato ca pāto upavutthuposatho
 annena pānena ca bhikkhusaṅghaṃ,
 pasannacitto anumodamāno
 yathārahaṃ saṃvibhajetha viññū.
406. Dhammena mātāpitaro bhareyya
 payojaye dhammikaṃ so vaṇijjaṃ,
 etaṃ gihī vattayaṃ appamatto⁴
 sayaṃpabhe nāma upeti deve ”ti.

Dhammikasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

Cullavaggo dutiyo.

TASSUDDĀNAṃ

Ratanaṃ āmagandhañca hiriṃ maṅgalamuttamaṃ,
 sūcilomo kapilaṃ ca puna brāhmaṇadharmikaṃ.
 Dhammasuttaṃ kiṃsīlaṃ utthānaṃ atha rāhulo,
 kappo ca paribbājañca dhammiko ca punāparaṃ, cuddasetāni
 suttāni cullavaggoti vuccati.

¹ hane - Ma, Syā, PTS.

² cādinnaṃādiye - Ma, Syā, PTS.

³ dhāraye - PTS.

⁴ vattayamappamatto - Ma.

402. Không nên giết hại sinh mạng, và không nên lấy vật không được cho, không nên nói lời dối trá, và không nên uống chất say, nên xa lánh việc đôi lứa, việc phi Phạm hạnh, không nên ăn vật thực lúc phi thời, vào ban đêm.

403. Không nên đeo tràng hoa, và không nên sử dụng chất thơm, nên nằm ở chiếc giường, hoặc ở mặt đất đã được trải lót. Bởi vì việc ấy được gọi là hạnh trai giới gồm có tám chi phần, đã được giảng giải bởi đức Phật, bậc đã đi đến sự chấm dứt khổ đau.

404. Và kể đó, sau khi hành trì ngày trai giới hội đủ tám chi phần, có hình thức được hoàn toàn đầy đủ, với tâm tịnh tín, vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày thứ tám của nửa tháng, và (các) ngày phụ trội của nửa tháng,¹ –

405. – và sau đó vào buổi sáng, khi ngày trai giới đã được hành trì xong, người có sự hiểu biết, với tâm tịnh tín, trong khi đang hoan hỷ, nên dâng cúng cơm nước phù hợp với khả năng đến hội chúng tỳ khưu.

406. Người ấy nên phụng dưỡng mẹ cha đúng theo bốn phận, nên áp dụng việc buôn bán một cách đúng pháp. Người tại gia này, trong lúc duy trì cuộc sống (như vậy), không xao lãng, (sẽ) đi đến với chư Thiên có tên là ‘*Sayampabhā*’ (tự mình có hào quang).

Dứt Kinh Dhammika.

Tiểu Phẩm là thứ nhì.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Kinh châu báu, và kinh Mùi Tanh Hôi, kinh Hồ Thẹn, kinh Điềm Lành tối thượng, kinh Sūciloma, kinh Kapila, và kinh Truyền Thống Bà-la-môn nữa, kinh Giáo Pháp, kinh Với Giới Gì, kinh Đứng Lên, và kinh Rāhula, kinh Kappa, kinh Du Hành (Chân Chánh), và còn có kinh Dhammika khác nữa; mười bốn bài kinh này gọi là Tiểu Phẩm.

¹ Vào mỗi nửa tháng, hành trì ba ngày trai giới tức là các ngày mồng tám, mười bốn, và mười lăm, cộng thêm các ngày phụ trội, tức là ngày rước và ngày đưa, gồm có các ngày mồng bảy, mồng chín, mười ba, và mồng một (ND).

III. MAHĀVAGGO

1. PABBAJJĀSUTTAṀ

407. Pabbajjaṃ kittayissāmi yathā pabbaji cakkhumā,
yathā vīmaṃsamāno so pabbajjaṃ samarocayi.
408. Sambādho 'yaṃ gharāvāso rajassāyatanaṃ iti,
abbhokāso va¹ pabbajjā iti disvāna pabbaji.
409. Pabbajitvāna kāyena pāpaṃ kammaṃ² vivajjayi,
vacīduccaritaṃ hitvā ājīvaṃ parisodhayi.
410. Agamā rājagahaṃ buddho magadhānaṃ giribbajaṃ,
piṇḍāya abhihāresi ākiṇṇavaralakkhaṇo.
411. Tamaddasā bimbisāro pāsādasmiṃ patiṭṭhito,
disvā lakkhaṇasampannaṃ imamatthaṃ abhāsatha.
412. Imaṃ bhonto nisāmetha abhirūpo brahā suci,
caraṇena ceva sampanno yugamattaṃ ca pekkhati.
413. Okkhittacakkhu satimā nāyaṃ nīcā kulāmiva,³
rājadūtā vidhāvantu kuhiṃ bhikkhu gamissati.
414. Te pesitā rājadūtā piṭṭhito anubandhisuṃ,
kuhiṃ gamissati bhikkhu kattha vāso bhavissati.
415. Sapaḍānaṃ caramāno guttadvāro susaṃvuto,
khippaṃ pattamaṃ apūresi sampajāno patissato.

¹ ca - Syā, PTS.

² pāpakammaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ nīcakulāmiva - Ma, Syā;
nīcakulā-m-iva - PTS.

III. ĐẠI PHẨM

1. KINH XUẤT GIA

407. Tôi¹ sẽ thuật lại việc xuất gia, bậc Hữu Nhân đã xuất gia như thế nào, trong khi suy xét như thế nào mà ngài đã tỏ ra thích thú việc xuất gia.

408. Ngài đã xuất gia sau khi nhìn thấy rằng: ‘Cuộc sống tại gia này có sự chướng ngại, là địa bàn của ô nhiễm; việc xuất gia quả là bầu trời mở rộng.’

409. Sau khi xuất gia, ngài đã lánh xa nghiệp ác do thân. Sau khi từ bỏ uest hạnh về khẩu, ngài đã làm trong sạch việc nuôi mạng.

410. Đức Phật đã đi đến thành Rājagaha, vùng đất ở giữa các ngọn núi của xứ Magadha. Ngài đã dẫn thân vào việc khất thực, với tướng mạo cao quý nổi bật.

411. Đứng ở tòa lầu đài, đức vua Bimbisāra đã nhìn thấy ngài. Sau khi nhìn thấy bậc có đầy đủ tướng mạo, đức vua đã nói lên ý nghĩa này:

412. “Này các khanh, hãy nhìn xem người này, vị có vóc dáng đẹp, cao cả, (làn da) trong sáng, và còn thành tựu về cử chỉ nữa; và vị này nhìn chỉ trong tâm của một cán cày.

413. Với mắt nhìn xuống, có niệm, vị này dường như không thuộc gia tộc hạ liệt. Hãy cho các sứ giả của đức vua chạy đến (hỏi xem) vị tỳ khưu (ấy) sẽ đi đến nơi nào?”

414. Được phái đi, các sứ giả ấy của đức vua đã đi theo sát ở phía sau (nghĩ rằng): ‘Vị tỳ khưu sẽ đi đến nơi nào? Chỗ trú ngụ sẽ là nơi đâu?’

415. Trong khi bước đi (khất thực) tuần tự theo từng nhà, vị ấy có giác quan đã được canh phòng, khéo thu thúc, đã nhận đầy bình bát một cách nhanh chóng, có sự nhận biết rõ, có niệm.

¹ Lời thuật lại của Ngài Ānanda (SnA. 2, 381).

416. Piṇḍacāraṃ caritvāna¹ nikkhamma nagarā muni,
paṇḍavaṃ abhihāresi ettha vāso bhavissati.
417. Disvāna vāsūpagataṃ tato² dūtā upāvisuṃ,
ekova dūto³ āgantvā rājino paṭivedayi.
418. Esa bhikkhu mähārāja paṇḍavassa purakkhato,⁴
nisinno vyagghusabhova sīhova girigabbhare.
419. Sutvāna dūtavacanaṃ bhaddayānena⁵ khattiyo,
taramānarūpo niyyāsi yena paṇḍavapabbato.
420. Sa yānabhūmiṃ yāyitvā yānā oruyha khattiyo,
pattiko upasaṅkamma āsajja taṃ upāvisi.
421. Nisajja rājā sammodi kathaṃ sārāṇīyaṃ tato,
kathaṃ so vītisāretvā imamatthaṃ abhāsatha.
422. Yuvā ca daharo cāsi paṭhamuppattito⁶ susu,
vaṇṇārohena sampanno jātimā viya khattiyo.
423. Sobhayanto aṇikaggaṃ⁷ nāgasamghapurakkhato,
dadāmi bhoge bhuñjassu jātiṃ vakkhāhi⁸ pucchito.
424. Ujuṃ jānapado rājā⁹ himavantassa passato,
dhanaviriyena sampanno kosalesu¹⁰ nicketino.
425. Ādiccā nāma gottena sākiyā nāma jātiyā,
tamhā kulā pabbajitomhi rāja na kāme abhipatthayaṃ.
426. Kāmesvādīnavaṃ disvā nekkhammaṃ datṭhu khemato,
padhānāya gamissāmi ettha me rajjatī¹¹ mano ”ti.

Pabbajjāsuttaṃ niṭṭhitam.

¹ sa piṇḍacāraṃ caritvā - Syā, PTS, Sīmu 1.

² tayo - Ma, Syā, Sīmu 2.

³ tesu ekova - Ma, Sīmu 2;

eko ca dūto - Syā, PTS.

⁴ puratthato - Ma, PTS.

⁵ bhadrāyānena - Syā.

⁶ paṭhamuppattiko - Ma, PTS;

paṭhamuppattito - Syā.

⁷ aṇikaggaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁸ jātiṃ akkhāhi - Ma, Syā;

jātiṃ c' akkhāhi - PTS.

⁹ janapado rāja - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ kosalassa - Syā.

¹¹ rañjatī - Ma, Syā, PTS, Sīmu 2;

rañjito - Sīmu 1.

416. Sau khi đi khát thực, bậc hiền trí đã rời khỏi thành phố rồi đã leo lên núi Paṇḍava (nghĩ rằng): ‘Nơi này sẽ là chỗ trú ngụ.’

417. Sau khi nhìn thấy vị ấy đi đến gần chỗ trú ngụ, các sứ giả đã ngồi xuống gần nơi ấy. Và chỉ một vị sứ giả đã trở về thông báo với đức vua rằng:

418. “Tâu đại vương, vị tỳ khưu ấy ngồi ở phía trước núi Paṇḍava, tựa như con hổ hay con bò mộng, tựa như con sư tử ở trong hang núi.”

419. Sau khi đã nghe lời nói của viên sứ giả, vị Sát-đế-ly với dáng vẻ vội vã đã ra đi về phía núi Paṇḍava bằng cỗ xe xinh đẹp.

420. Sau khi đã đi hết vùng đất có thể đi bằng cỗ xe, vị Sát-đế-ly ấy đã leo xuống cỗ xe rồi đã đi bộ đến gần, đã tiếp cận vị tỳ khưu ấy và đã ngồi xuống.

421. Sau khi ngồi xuống, đức vua đã nói lời xã giao thân thiện. Kế đó, sau khi trao đổi lời chào hỏi, đức vua ấy đã nói ý nghĩa này:

422. “Ngươi là thanh niên và trẻ trung, vừa mới lớn, còn non trẻ, được thành tựu màu da và dáng vóc, có dòng dõi tựa như là Sát-đế-ly.

423. Dẫn đầu đoàn voi trận, người làm rạng rỡ đội binh tiên phong. Trẫm sẽ ban cho các cửa cải, người hãy hưởng thụ. Được hỏi, người hãy nói về dòng dõi.”

424. “Tâu đức vua, thẳng ngay hướng này có một chủng tộc (sống) ở sườn núi Hi-mã-lạp, có đầy đủ tài sản và nghị lực, thuộc dân bản địa của xứ sở Kosala.

425. Với dòng họ có tên là Mặt Trời, với dòng dõi có tên là Sākiya (Thích Ca), tâu đức vua, trong khi không mong mỏi các dục, từ gia tộc ấy tôi đã xuất gia.

426. Sau khi nhìn thấy sự tai hại ở các dục, sau khi nhìn thấy sự xuất ly là an toàn, tôi sẽ ra đi nhằm (mục đích) nỗ lực, trong việc này tâm ý của tôi được vui thích.”

Dứt Kinh Xuất Gia.

2. PADHĀNASUTTAṀ

427. Taṃ maṃ padhānapahitattaṃ nadiṃ nerañjaraṃ pati,
viparakkamma jhāyantaṃ yogakkhemassa pattiyā.
428. Namucī karuṇaṃ vācaṃ bhāsamāno upāgamī,
kiso tvamasi dubbaṇṇo santike maraṇaṃ tava.
429. Sahassabhāgo maraṇassa ekaṃso tava jīvitaṃ,
jīva bho¹ jīvitaṃ seyyo jīvaṃ puññāni kāhasi.
430. Carato va² te brahmacariyaṃ aggihuttañca juhano,³
pahūtaṃ cīyate puññaṃ kimpadhānena kāhasi.
431. Duggo maggo padhānāya dukkaro durabhisambhavo,
imā gāthā bhaṇaṃ māro aṭṭhā buddhassa santike.
432. Taṃ tathāvādīnaṃ māraṃ bhagavā etadabravī,
pamattabandhu pāpima⁴ yenatthena idhāgato.
433. Aṇumattenapi⁵ puññaena attho mayhaṃ na vijjati,
yesaṃ ca attho puññaṇaṃ te māro vattumarahati.
434. Atthi saddhā tathā⁶ viriyaṃ paññā ca mama vijjati,
evaṃ maṃ pahitattampi kiṃ jīva mama pucchasi.⁷
435. Nadīnamapi sotāni ayaṃ vāto visosaye,
kiñca me pahitattassa lohitaṃ nūpasussaye.
436. Lohite sussamānamhi pittaṃ semhañca sussati,
maṃsesu khīyamānesu bhiyyo cittaṃ pasīdati,
bhiyyo sati ca paññā ca samādhi mama tiṭṭhati.

¹ jīvato - Syā; jīvambho - Sīmu 1.

² ca - Ma, Syā, PTS.

³ jūhato - Ma, Syā, PTS.

⁴ pāpimā - PTS.

⁵ aṇumattopi - Ma, Syā.

⁶ tapo - Syā; tato - PTS.

⁷ kiṃ jīvam anupucchasi - Ma, Syā, PTS.

2. KINH NỖ LỰC

427. Trong lúc ta đây,¹ với bản tánh cương quyết về việc nỗ lực, đang gắng hết sức tham thiền cạnh dòng sông Nerañjarā nhằm đạt đến sự an toàn đối với các trói buộc (Niết Bàn).

428. Namuci² đã đi đến gần, thốt lên lời nói thương xót rằng: “Ông trở nên ốm o, xuống sắc; cái chết là ở cạnh ông rồi.

429. Đối với ông, có đến một ngàn phần chết, chỉ còn một phần sống. Nay ông, hãy sống đi, mạng sống là tốt hơn. Trong khi sống, ông sẽ làm các việc phước đức.

430. Nhiều phước báu (sẽ) được tích lũy cho ông ngay trong khi ông thực hành Phạm hạnh và dâng cúng vật tế thần lửa, ông sẽ làm gì với việc nỗ lực?

431. Con đường đưa đến sự nỗ lực là khó đi, khó làm, khó hoàn thành,” trong khi nói những lời kệ này, Ma Vương đã đứng gần đức Phật.

432. Khi Ác Ma có lời nói như thế, đức Thế Tôn đã nói với Ác Ma ấy điều này: “Này kẻ quyến thuộc của xao lãng, này Ác Ma, người đến đây với mục đích gì?

433. Mục đích về phước báu không tìm thấy ở ta, đâu chỉ là một phần nhỏ nhoi, Ma Vương nên nói với những người nào có mục đích về các việc phước báu.

434. Ta có đức tin cũng như tinh tấn, và trí tuệ được tìm thấy ở ta, ta còn là người có bản tánh cương quyết như vậy, sao người còn hỏi ‘hãy sống’ đối với ta?

435. Gió này có thể làm khô cạn các dòng nước, thậm chí của các con sông, nhưng máu của người có bản tánh cương quyết như ta tại sao không bị làm khô kiệt?

436. Trong khi máu bị khô cạn, mật và đàm bị khô cạn, trong khi các phần xác thịt bị hủy hoại, thì tâm (của ta) càng thêm tịnh tín; niệm, tuệ, và định của ta càng thêm vững chãi.

¹ Lời thuật lại của đức Phật về thời kỳ thực hành khổ hạnh của ngài (SnA. ii, 386).

² *Namuci*: Ma Vương, sở dĩ được gọi như vậy vì không ai thoát khỏi (*na muñcati*) quyền cai quản của người này (sđd.).

437. Tassa mevaṃ viharato pattassuttamavedanaṃ,
kāme¹ nāpekkhate cittaṃ passa sattassa suddhataṃ,
438. Kāmā te paṭhamā senā dutiyā arati vuccati,
tatiyā khuppipāsā te catutthī taṇhā pavuccati.
439. Pañcamī² thīnamiddhaṃ te chaṭṭhā bhīrū pavuccati,
sattamī vicikicchā te makkho thambho te aṭṭhamī.³
440. Lābho siloko sakkāro micchā laddho ca yo yaso,
yo cattānaṃ samukkaṃse pare ca avajānati.
441. Esā namuci te senā kaṇhassābhīppahāriṇī,⁴
na taṃ⁵ asūro jināti jetvā ca labhate sukhaṃ.
442. Esa muñjaṃ parihare dhiratthu mama⁶ jīvitam,
saṅgāme me mataṃ seyyo yañce jīve parājīto.
443. Pagāḷhā ettha⁷ na dissanti eke samaṇabrāhmaṇā.
tañca maggaṃ na jānanti yena gacchanti subbatā.
444. Samantā dhajiniṃ disvā yuttaṃ māraṃ savāhiniṃ,⁸
yuddhāya paccuggacchāmi mā maṃ ṭhānā acāvayi.
445. Yante taṃ⁹ nappasahati senaṃ loko sadevako,
tante¹⁰ paññāya gacchāmi¹¹ āmaṃ pattaṃva¹² asmanā.¹³
446. Vasim karitvā¹⁴ saṃkappaṃ satiñca suppatiṭṭhitaṃ,
raṭṭhā raṭṭhaṃ vicarissaṃ sāvake vinayaṃ puthu.
447. Te appamattā pahitattā mama sāsanaṅkarakā,
akāmassa te gamissanti yattha gantvā na socare.

¹ kāmesu - Ma, PTS.

² pañcamaṃ - Ma.

³ aṭṭhamo - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1.

⁴ pahāraṇī - PTS.

⁵ naṃ - Ma, Syā, PTS.

⁶ idha - PTS.

⁷ pagāḷhettha - Ma, Sīmu 2.

⁸ savāhanaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁹ yaṃ te taṃ - Ma, PTS.

¹⁰ taṃ te - Ma, PTS.

¹¹ bhecchāmi - Ma; vecchāmi - Syā.

¹² pakkamva - Syā.

¹³ amhanā - PTS.

¹⁴ vasikaritvā - Ma.

437. Trong khi sống như vậy, ta đây đã đạt đến cảm thọ (khổ) cùng tột, tâm của ta (vẫn) không mong cầu các dục. Người hãy nhìn xem trạng thái trong sạch của chúng sinh.

438. Các dục là đạo binh thứ nhất của người, thứ nhì gọi là sự không hứng thú, thứ ba của người là đói và khát, thứ tư gọi là tham ái.

439. Thứ năm của người là dã dượi và buồn ngủ, thứ sáu gọi là sợ sệt, thứ bảy của người là hoài nghi, thứ tám của người là thâm hiểm, bướng bỉnh.

440. Lợi lộc, danh tiếng, tôn vinh, và danh vọng nào đã đạt được sai trái, kẻ nào đề cao bản thân và khinh rẻ những người khác, –

441. – này Namuci, chúng là đạo binh của người, là toán xung kích của Kạnha. Kẻ khiếm nhược không chiến thắng nó, còn (người nào) sau khi chiến thắng thì đạt được sự an lạc.

442. Ta đây có nên gắn lên cọng cỏ *muñja*?¹ Thật xấu hổ thay mạng sống của ta! Đối với ta, việc chết ở chiến trường là tốt hơn việc có thể sống còn mà bị thua trận.

443. Bị chìm đắm ở đây, một số Sa-môn và Bà-la-môn không được tỏa sáng, và họ không biết được đạo lộ mà những vị có sự hành trì tốt đẹp² đã đi qua.

444. Sau khi nhìn thấy Ma Vương cùng với đạo quân binh có cờ hiệu dàn trận ở xung quanh, ta tiến ra đối đầu ở chiến trường. Chớ để Ma Vương đánh bật ta ra khỏi vị trí.

445. Thế gian luôn cả chư Thiên không chế ngự được đạo binh ấy của người. Ta sẽ phá tan đạo binh ấy của người bằng trí tuệ, tựa như đập vỡ cái bình bát chưa nung bằng viên đá.

446. Sau khi chế ngự được tâm (sự suy tư), và niệm đã khéo được thiết lập, trong khi huấn luyện các đệ tử đông đảo, ta sẽ du hành từ xứ sở này đến xứ sở khác.

447. Họ là những người hành theo lời chỉ dạy của ta, không xao lãng, có bản tánh cương quyết. Dầu người không muốn, họ sẽ đi đến nơi mà họ không sầu muộn sau khi đi đến.”

¹ Chiến sĩ ở trận tiền gắn cọng cỏ *muñja* ở đầu, ở cờ hiệu, hoặc ở vũ khí để khẳng định việc không đầu hàng (SnA. ii, 390).

² Những vị có sự hành trì tốt đẹp (*subbatā*) là chư Phật Toàn Giác và Độc Giác (Sdd. 391).

448. Sattavassāni bhagavantam anubandhim padā padaṃ,
otāraṃ nādhigacchissaṃ sambuddhassa satīmato.

449. Medavaṇṇaṃva pāsāṇaṃ vāyaso anupariyagā,
apettha mudu¹ vindema api assādanā siyā.

450. Aladdhā tattha assādaṃ vāyasetto apakkami,
kākova selaṃ āsajja nibbijjāpema gotamaṃ.

451. Tassa sokaparetassa vīṇā kacchā abhassatha,
tato so dummano yakkho tatthevantaradhāyathā ”ti.

Padhānasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

3. SUBHĀSITASUTTAM

Evam me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati jetavane –pe–² Bhagavā etadavoca: “Catuhi³ bhikkhave aṅgehi samannāgatā vācā subhāsītā hoti na dubbhāsītā, anavajjā ca ananuvajjā ca viññūnaṃ. Katamehi catuhi? Idha bhikkhave bhikkhu subhāsitaṃ yeva bhāsati no dubbhāsitaṃ dhammaṃ yeva bhāsati no adhammaṃ, piyaṃ yeva bhāsati no appiyaṃ, saccaṃ yeva bhāsati no alikaṃ. Imehi kho bhikkhave catuhi aṅgehi samannāgatā vācā subhāsītā hoti na⁴ dubbhāsītā, anavajjā ca ananuvajjā ca viññūnaṃ ”ti. Idamavoca bhagavā. Idam vatvā sugato athāparaṃ etadavoca satthā:

452. Subhāsitaṃ uttamamāhu santo
dhammaṃ bhaṇe nādhammaṃ⁵ taṃ dutiyaṃ,
piyaṃ bhaṇe nāppiyaṃ⁶ taṃ tatiyaṃ
saccaṃ bhaṇe nālikaṃ taṃ catutthanti.

¹ muduṃ - Ma, Syā.

⁴ no - Ma.

⁵ na adhammaṃ - Syā.

² ... anāthapiṇḍikassa ārāme. Tatra kho bhagavā bhikkhū āmantesi: “Bhikkhavo ”ti. “Bhadante ”ti te bhikkhū bhagavato paccassosum - Ma, Syā.

³ catūhi - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

⁶ na appiyaṃ - Syā.

447. “Suốt bảy năm, ta¹ đã theo sát đức Thế Tôn từng bước chân một. Ta đã không tìm được khuyết điểm nào của đấng Chánh Đẳng Giác, bậc có niệm.

449. Ví như con quạ lượn vòng vòng quanh hòn đá giống như miếng mỡ (nghĩ rằng): ‘Ở đây chúng ta cũng có thể kiếm được vật gì mềm mại, thậm chí là miếng ăn ngọt ngào?’

450. Không đạt được miếng ăn ngọt ngào ở nơi ấy, con quạ đã lìa bỏ nơi ấy. Tựa như con quạ với hòn đá, chúng ta đã đến với Gotama, đã chán nản và đã bỏ đi.”

451. Khi ấy, cây đàn *vīṇā* đã rơi xuống từ nách của kẻ bị sầu muộn chế ngự ấy. Sau đó, với tâm trí buồn bã, gã Dạ Xoa ấy đã biến mất ngay tại chỗ ấy.

Dứt Kinh Nỗ Lực.

3. KINH KHÉO NÓI

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Sāvattihī, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. –nt– Đức Thế Tôn đã nói điều này: “Này các tỳ khưu, lời nói hội đủ bốn yếu tố là (lời nói) được khéo nói, không bị vụng nói, không có lỗi lầm, và không có sự chê trách của các bậc hiểu biết. Với bốn (yếu tố) nào? Này các tỳ khưu, ở đây (trong Giáo Pháp này), vị tỳ khưu chỉ nói lời khéo nói, không bị vụng nói; chỉ nói lời chính đáng, không phải sai quấy; chỉ nói lời khả ái, không phải không khả ái; chỉ nói lời chân thật, không phải giả dối. Này các tỳ khưu, lời nói hội đủ bốn yếu tố này là (lời nói) được khéo nói, không bị vụng nói, không có lỗi lầm, và không có sự chê trách của các bậc hiểu biết.” Đức Thế Tôn đã nói điều này. Sau khi nói điều này, đấng Thiện Thệ, bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

452. “Các bậc đức độ đã nói: Lời khéo nói là tối thượng.
Nên nói lời chính đáng, không phải sai quấy; điều ấy là thứ nhì.
Nên nói lời khả ái, không phải không khả ái; điều ấy là thứ ba.
Nên nói lời chân thật, không phải giả dối; điều ấy là thứ tư.”

¹ Đây là lời của Ma Vương (SnA. ii, 392).

Atha kho āyasmā vaṅgīso utthāyāsanā ekamaṃsaṃ cīvamaṃ katvā yena bhagavā tenañjaliṃ paṇāmetvā bhagavantamaṃ etadavoca: ‘Paṭibhāti maṃ bhagavā paṭibhāti maṃ bhagavā ’ti.¹

‘Paṭibhātu taṃ vaṅgīsā ’ti bhagavā avoca. Atha kho āyasmā vaṅgīso bhagavantamaṃ sammukhā sārubbāhi gāthāhi abhitthavi:

453. Tameva bhāsaṃ² bhāseyya yāyattātaṃ na tāpaye,
pare ca na vihiṃseyya sā ve vācā subhāsītā.

454. Piyavācameva bhāseyya yā vācā patinanditā,
yaṃ anādāya pāpāni paresaṃ bhāsate piyaṃ.

455. Saccamaṃ ve amatā vācā esa dhammo sanantano,
sacce atthe ca dhamme ca āhu santo paṭiṭṭhitā.

456. Yaṃ buddho bhāsati vācamaṃ khemaṃ nibbānapattiyā,
dukkhassantakiriyāya sā ve vācānamuttamā ”ti.

Subhāsitasuttaṃ niṭṭhitamaṃ.

4. SUNDARIKABHĀRADVĀJASUTTAṃ

Evamaṃ me sutamaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā kosalesu viharati sundarikāya nadiyā tīre. Tena kho pana samayena sundarikabhāradvājo brāhmaṇo sundarikāya nadiyā tīre aggimaṃ juhāti, aggihuttaṃ paricarati. Atha kho sundarikabhāradvājo brāhmaṇo aggimaṃ juhātvā aggihuttaṃ paricaritvā utthāyāsanā samantā catuddisā anuvilokesi: “Ko nu kho imaṃ havysesamaṃ bhuñjeyyā ”ti. Addasā kho sundarikabhāradvājo brāhmaṇo bhagavantamaṃ avidūre aññatarasmaṃ rukkhamūle sasīsamaṃ pārutaṃ nisinnaṃ disvāna vāmena hatthena havysesamaṃ³ gahetvā dakkhiṇena hatthena kamaṇḍalaṃ gahetvā⁴ yena bhagavā tenupasaṅkami.

¹ ‘paṭibhāti maṃ bhagavā paṭibhāti maṃ sugatā ’ti - Ma, Syā; ‘paṭibhāti maṃ sugatā ’ti - PTS.

² vācamaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ havysesamaṃ - Ma, Syā, evamaṃ sabbattha.

⁴ kamaṇḍalaṃ gahetvā - Ma, PTS;

kamaṇḍalaṃ - Syā.

Khi ấy, đại đức Vaṅgīsa đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đắp y một bên vai, chấp tay hướng về đức Thế Tôn, và đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch đức Thế Tôn, có điều này được sáng tỏ cho con. Bạch đức Thế Tôn, có điều này được sáng tỏ cho con.”

Đức Thế Tôn đã nói rằng: “Này Vaṅgīsa, hãy nói điều được sáng tỏ của người.” Khi ấy, đại đức Vaṅgīsa đã trực diện ca ngợi đức Thế Tôn bằng những lời kệ thích đáng rằng:

453. “Chỉ nên nói lời nói nào không làm bản thân nóng nảy, và không hãm hại những người khác; chính lời nói ấy là khéo nói.

454. Chỉ nên nói lời nói khả ái, là lời nói làm cho vui thích. Không chấp giữ các (lời nói) xấu xa của những người khác, nên nói lời khả ái (với họ).

455. Quả vậy, chân thật là lời nói bất tử. Điều này là quy luật muôn đời, Người ta đã nói rằng các bậc đức độ được thiết lập ở sự chân thật, ở mục đích, và ở sự chính trực.

456. Lời nói nào mà đức Phật nói về sự an toàn đưa đến sự chứng đạt Niết Bàn, đưa đến việc làm chấm dứt khổ đau, lời nói ấy quả là tối thượng trong số các lời nói.”

Kinh Khéo Nói được chấm dứt.

4. KINH SUNDARIKABHĀRADVĀJA

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại xứ sở Kosala, bên bờ sông Sundarikā. Vào lúc bấy giờ, Bà-la-môn Sundarikabhāradvāja¹ cúng tế lửa, chăm sóc việc cúng tế lửa ở bờ sông Sundarikā. Lúc ấy, sau khi đã cúng tế lửa, sau khi đã chăm sóc việc cúng tế lửa, Bà-la-môn Sundarikabhāradvāja đã từ chỗ ngồi đứng dậy nhìn ngắm bốn phương ở xung quanh (rồi nghĩ rằng): “Người nào có thể ăn phần còn lại của phẩm vật hiến cúng này?” Rồi Bà-la-môn Sundarikabhāradvāja đã nhìn thấy đức Thế Tôn, có đầu được trùm lại, đang ngồi ở gốc cây nọ không xa lắm, sau khi nhìn thấy đã cầm lấy phần còn lại của phẩm vật hiến cúng bằng tay trái, và cầm lấy bình nước bằng tay phải, rồi đã đi về phía đức Thế Tôn.

¹ Bà-la-môn Sundarikabhāradvāja: vị Bà-la-môn này cư ngụ ở bờ sông Sundarikā và cúng tế lửa, và họ của vị ấy là Bhāradvāja nên được gọi như trên (SnA. ii, 401).

Atha kho bhagavā sundarikabhāradvājassa brāhmaṇassa padasaddena sīsaṃ vivari. Atha kho sundarikabhāradvājo brāhmaṇo “muṇḍo ayaṃ bhavaṃ muṇḍako ayaṃ bhavan ”ti tato va puna nivattitukāmo ahosi. Atha kho sundarikabhāradvājassa brāhmaṇassa etadahosi:

“Muṇḍāpi hi idhekacce brāhmaṇā bhavanti yannūnāhaṃ upasaṅkamtivā jātiṃ puccheyyan ”ti. Atha kho sundarikabhāradvājo brāhmaṇo yena bhagavā tenupasaṅgami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ etadavoca: “Kiṃjacco bhavan ”ti. Atha kho bhagavā sundarikabhāradvājaṃ brāhmaṇaṃ gāthāhi¹ ajjhabhāsi:

457. Na brāhmaṇo no’ mhi na rājaputto
na vessāyano uda koci no’ mhi,
gottaṃ pariññāya puthujjanānaṃ
akiñcano manta carāmi loke.

458. Saṅghāṭivāsī agaho² carāmi
nivuttakeso abhinibbutatto,
alippamāno idha mānavehi
akallaṃ³ maṃ brāhmaṇa pucchasi⁴ gottapañhaṃ.

459. Pucchanti ve bho brāhmaṇā brāhmaṇehi
saha brāhmaṇo no bhavanti brāhmaṇo,
ce tvaṃ brūsi mañca brūsi abrāhmaṇantaṃ⁵
sāvittiṃ pucchāmi tipadaṃ catuvīsatakkharaṃ.

460. Kiṃ nissitā isayo manujā khattiyā brāhmaṇā
devatānaṃ yaññamakappayimsu puthū idha loke,
yadantagū vedagū yaññakāle,
yassāhutiṃ⁶ tassijjheti brūmi.

461. Addhā hi tassa hutamijjhe (iti brāhmaṇo)
yaṃ tādisaṃ vedagaṃ addasāmi,⁷
tumhādisānaṃ hi adassanena
añño jano bhuñjati pūraḷāsaṃ.

¹ gāthāya - Syā.

² agiho - PTS.

³ akalla - PTS.

⁴ pucchi - PTS.

⁵ abrāhmaṇaṃ taṃ taṃ - Ma, Syā, PTS.

⁶ yassāhutiṃ labhe - Ma, Syā, PTS.

⁷ addasāma - Ma, Syā, PTS.

Khi ấy, do tiếng chân của Bà-la-môn Sundarikabhāradvāja, đức Thế Tôn đã mở (vải trùm) đầu ra. Khi ấy, Bà-la-môn Sundarikabhāradvāja (nghĩ rằng): “Vị này trọc đầu! Vị này là kẻ đầu trọc!” ngay tại nơi ấy đã có ý định quay trở lại. Khi ấy, Bà-la-môn Sundarikabhāradvāja đã khởi ý điều này:

“Ở đây, một số Bà-la-môn cũng trọc đầu vậy, hay là ta nên đi đến gần và hỏi về dòng dõi?” Rồi Bà-la-môn Sundarikabhāradvāja đã đi đến gần đức Thế Tôn, sau khi đến đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Ông thuộc dòng dõi nào?” Khi ấy, đức Thế Tôn đã nói với Bà-la-môn Sundarikabhāradvāja bằng những lời kệ này:

457. “Ta không là Bà-la-môn, không là con của vua chúa,
Ta không là thương buôn hay bất cứ hạng người nào.
Sau khi biết toàn diện về dòng dõi của những kẻ phạm phu,
Ta không sở hữu gì, là bậc trí, Ta du hành ở thế gian.

458. Khoác tấm y hai lớp, không nhà, Ta du hành,
có tóc đã được cạo sạch, có bản thân đã được tịch tịnh,
không bị vướng bận ở đời này với loài người,
này Bà-la-môn, ông hỏi Ta câu hỏi về dòng dõi là không hợp lẽ.”

459. “Thưa ông, quả thật các Bà-la-môn có hỏi với các Bà-la-môn rằng: ‘Vậy ông có phải là Bà-la-môn?’”

“Nếu ông xưng là Bà-la-môn và bảo Ta không phải là Bà-la-môn, vậy hãy để Ta hỏi ông về Kinh Sāvittī gồm ba câu và hai mươi bốn chữ.”

460. “Mục đích gì mà số đông các ẩn sĩ, loài người, các Sát-đế-ly, các Bà-la-môn đã chuẩn bị lễ hiến tế đến chư Thiên ở nơi này, tại thế gian?”

“Vào thời điểm của lễ hiến tế, vật cúng tế của người nào (được dâng) đến vị đã đạt được mục đích cuối cùng, đến vị đã đạt được sự thông hiểu, Ta nói rằng vật cúng tế ấy có thể thành tựu kết quả cho người ấy.”

461. (Vị Bà-la-môn nói): “Đương nhiên vật hiến cúng của tôi đây có thể đạt kết quả, vì tôi đã nhìn thấy vị đạt được sự thông hiểu như thế ấy. Với việc không gặp được vị tương tự như ông, thì người khác sẽ thọ hưởng phần bánh cúng tế.”

462. Tasmātiha tvam brāhmaṇa atthena
 atthiko upasaṅkamma puccha,
 santam vidhūmaṃ anīghaṃ nirāsaṃ
 appevidha abhivinde sumedhaṃ.
463. Yaññe ratāhaṃ¹ bho gotama
 yaññaṃ yaṭṭhukāmo,²
 nāhaṃ pajānāmi anusāsatu maṃ bhavaṃ
 yattha hutaṃ ijhe³ brūhi me taṃ.
464. Tena hi tvam brāhmaṇa odahassu sotaṃ
 dhammaṃ te desissāmi:⁴
465. Mā jātiṃ pucchi⁵ caraṇaṅca puccha
 kaṭṭhā have jāyati jātavedo,
 nīcā kulīnopi munī dhitīmā
 ājāniyo hoti hirīnisedho.
466. Saccena danto damasā upeto
 vedantaḡ vusitabrahmacariyo,
 kālena tamhi havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho⁶ yajetha.
467. Ye kāme hitvā agahā⁷ caranti
 susaṅghatattā tasaraṃva ujjum,⁸
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
468. Ye vītarāḡā susamāhitindriyā
 cando 'va rāhuggahaṇā pamuttā,⁹
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
469. Asajjamānā vicaranti loke
 sadā satā hitvā mamāyitāni,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.

¹ ratohaṃ - Ma, Syā.² yitṭhukāmo - Ma, Syā.³ ijjhate - Ma, Syā, PTS.⁴ desessāmi - Ma, PTS.⁵ puccha - Ma, Syā, PTS.⁶ paññapekko - Ma, Syā.⁷ agihā - PTS.⁸ ujjū - PTS.⁹ pamutto - Syā.

462. “Bởi thế, này Bà-la-môn, ở đây ông là người tầm cầu lợi ích, nên ông hãy đến gần và hãy hỏi. Biết đâu ở nơi đây, ông có thể tìm được bậc khôn ngoan, an tịnh, không còn sân hận, không phiền muộn, không mong cầu.”

463. “Thưa ngài Gotama, tôi ưa thích các lễ hiến tế, có sự mong muốn cúng hiến lễ hiến tế. Tôi không biết rõ, xin ngài hãy chỉ dạy tôi. Vật hiến cúng ở nơi nào có thể đạt kết quả, xin ngài hãy nói cho tôi điều ấy.”

464. “Này Bà-la-môn, như thế thì người hãy lắng tai nghe, Ta sẽ giảng giải Giáo Pháp cho người.”

465. “Chớ hỏi về dòng giống, hãy hỏi về tánh hạnh. Thật vậy, ngọn lửa được sanh ra từ khúc củi gỗ. Bậc hiền trí, đâu có gia tộc hạ liệt, cũng vẫn có trí hiểu biết, có dòng dõi thuần chủng, có pháp ngăn ngừa nhờ vào sự hổ thẹn (tội lỗi).

466. Được thuần thực với sự chân thật, đã đạt đến sự chế ngự các giác quan, là người đã đi đến tận cùng của hiểu biết, đã sống đời Phạm hạnh, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến vị ấy, người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

467. Những vị nào đã từ bỏ các dục, sống không nhà, có bản thân đã khéo tự chế ngự, tựa như con thoi, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

468. Những vị nào đã xa lìa luyến ái, có các giác quan đã khéo được định tĩnh, đã được giải thoát tựa như mặt trăng đã thoát khỏi sự nắm giữ của thần Rāhu,¹ vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

469. Các vị du hành ở thế gian, không bám víu, luôn luôn có niệm, sau khi từ bỏ các vật đã được chấp là của tôi,² vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

¹ Tựa như mặt trăng đã thoát khỏi sự nắm giữ của thần Rāhu: tựa như mặt trăng đã qua khỏi thời gian xảy ra hiện tượng nguyệt thực (ND).

² Các vật đã được chấp là của tôi: được giải thích là tham ái và tà kiến (SnA. ii, 407).

470. Yo kāme hitvā abhibhuyyacārī
yo vedi jātimaraṇassa antaṃ,
parinibbuto udakarahadova sīto
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.
471. Samo samehi visamehi dūre
tathāgato hoti anantapañño,
anūpalitto idha vā huramaṃ vā
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.
472. Yamhi na māyā vasatī na māno
yo vītalobho amamo nirāso,
panuṇṇakodho abhinibbutatto
yo brāhmaṇo sokamalaṃ ahāsi
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.
473. Nivesanaṃ yo manaso ahāsi
pariggahā yassa na santi keci,
anupādiyāno idha vā huramaṃ vā
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.
474. Samāhito yo udatāri oghamaṃ
dhammaṃ caññāsi¹ paramāya diṭṭhiyā,
khīṇāsavo antimadehadhārī
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.
475. Bhavāsavā yassa vacī kharā ca
vidhūpitā atthagatā na santi,
sa vedagū sabbadhi vippamutto
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.
476. Saṅgātigo yassa na santi saṅgā
so mānasattesu amānasatto,
dukkhamaṃ pariññāya sakhattavatthumaṃ
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.

¹ dhammañca ñāsi - Syā, PTS.

470. Là vị du hành sau khi đã từ bỏ và chế ngự các dục,
là vị biết sự chấm dứt của sanh và tử,
đã được tịch tịnh tựa như hồ nước mát lạnh,
đức Như Lai xứng đáng phần bánh cúng tế.

471. Đồng đẳng với những vị đồng đẳng, cách xa những kẻ không đồng đẳng,
đức Như Lai là vị có tuệ vô biên, không bị nhiễm ô ở đời này hoặc đời khác, đức
Như Lai xứng đáng phần bánh cúng tế.

472. Ở vị nào không có sự xáo quyết trú ngụ, không có ngã mạn,
là vị có tham đã được xa lìa, không ích kỷ, không mong cầu,
có sự giận dữ đã được xua đi, có bản thân đã được tịch tịnh,
là vị Bà-la-môn đã từ bỏ vết nhơ của sâu muợn,
đức Như Lai xứng đáng phần bánh cúng tế.

473. Là vị đã từ bỏ chỗ cư trú của ý,
là vị không có bất cứ các vật sở hữu nào,
trong khi không chấp thủ đời này hoặc đời khác,
đức Như Lai xứng đáng phần bánh cúng tế.

474. Là vị đã được định tĩnh, đã vượt lên trên dòng lũ,
đã hiểu được pháp bằng sự nhận thức cùng tột,
có lậu hoặc đã được cạn kiệt, mang thân mạng cuối cùng,
đức Như Lai xứng đáng phần bánh cúng tế.

475. Là vị có các hữu lậu và các lời nói thô lỗ đã được thiêu hủy, đã được tiêu
hoại, không còn hiện hữu, vị ấy đã đạt được sự thông hiểu, đã được giải thoát về
mọi phương diện, đức Như Lai xứng đáng phần bánh cúng tế.

476. Là vị đã vượt qua các sự quuyến luyến, không còn các sự quuyến luyến, giữa
những kẻ bị dính mắc ở ngã mạn vị ấy không bị dính mắc ở ngã mạn, vị đã biết
toàn diện về khổ cùng với chốn hoạt động và nền tảng của nó, đức Như Lai xứng
đáng phần bánh cúng tế.

477. Āsaṃ anissāya vivekadassī
paravediyaṃ diṭṭhimupātivatto,
ārammaṇā yassa na santi keci
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.
478. Parovarā¹ yassa samecca dhammā
vidhūpitā atthagatā na santi,
santo upādānakhaye vimutto
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.
479. Saṃyojanaṃ jātikhayantadassī
yopānudi rāgapathaṃ asesam,
suddho niddoso vimalo akāco²
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.
480. Yo attanāttānaṃ³ nānupassati
samāhito ujjugato ṭhitatto,
sa ve anejo akhilo akaṅkho
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.
481. Mohantarā yassa na santi keci
sabbesu dhammesu ca ñāṇadassī,
sarīraṅca antimam dhāreti
patto ca sambodhim⁴anuttaram sivaṃ,
ettāvatā yakkhassa suddhi
tathāgato arahati pūraḷāsaṃ.
482. Hutam ca mayham hutamatthu saccam
yam tādisam vedagunaṃ alattham,
brahmā hi sakkhi patigaṇhātu me bhagavā
bhūñjatu me bhagavā pūraḷāsaṃ.

¹ paroparā - Ma, Syā.² akāmo - Syā.³ attano attānaṃ - Ma;
attanā attānaṃ - PTS.⁴ sambodhi - PTS.

477. Không trông cậy vào sự mong mỏi, là vị đã nhìn thấy sự viễn ly, đã vượt lên trên kiến thức có thể hiểu biết được bởi những người khác, là vị không còn có bất cứ duyên có (tái sanh) nào nữa, đức Như Lai xứng đáng phần bánh cúng tế.

478. Đối với vị nào, các pháp từ nội phần đến ngoại phần đã được thấu suốt, đã được tiêu hủy, đã được tiêu hoại, không còn hiện hữu. Là vị an tịnh, đã được giải thoát ở sự cạn kiệt của chấp thủ, đức Như Lai xứng đáng phần bánh cúng tế.

479. Là vị nhìn thấy sự cạn kiệt và chấm dứt của sự trói buộc và của sự tái sanh, là vị đã xua đuổi trọn vẹn đường đi của luyến ái, là vị trong sạch, hết lỗi lầm, lìa khỏi vết nhơ, không khuyết điểm, đức Như Lai xứng đáng phần bánh cúng tế.

480. Là vị không nhìn thấy tự ngã (ở năm uẩn) của bản thân, được định tĩnh, đã đi đến sự ngay thẳng, có bản thân vững chãi, vị ấy quả thật không có dục vọng, không khát khe, không có sự nghi hoặc, đức Như Lai xứng đáng phần bánh cúng tế.

481. Là vị không còn có bất cứ những lý do si mê nào nữa, có sự nhìn thấy bằng trí tuệ về tất cả các pháp, đang mang thân mạng cuối cùng, và đã đạt đến quả vị Toàn Giác, sự an toàn vô thượng; trạng thái trong sạch của con người là đến mức này, đức Như Lai xứng đáng phần bánh cúng tế.”

482. “Mong rằng vật hiến cúng của con hãy là vật hiến cúng thật sự, là việc con đã đạt được người có sự thông hiểu như ngài, rõ ràng ngài chính là Phạm Thiên, xin đức Thế Tôn hãy thọ nhận cho con, xin đức Thế Tôn hãy thọ hưởng phần bánh cúng tế của con.”

483. Gāthābhigītaṃ me abhojaneyyaṃ
sampassataṃ brahmaṇa nesa dhammo,
gāthābhigītaṃ panudanti buddhā
dhamme satī brāhmaṇa vuttiresā.
484. Aññena ca kevalinaṃ mahesiṃ
khīṇāsavaṃ kukkucavūpasantaṃ,
annena pānena upaṭṭhahassu
khettaṃ hi taṃ puññapekhassa hoti.
485. Sādhāhaṃ bhagavā tathā vijaññaṃ
yo dakkhiṇaṃ bhuñjeyya mādisassa,
yaṃ yaññakāle pariyesamāno
pappuyya tava sāsanaṃ.
486. Sārambhā yassa vigatā cittaṃ yassa anāvilaṃ,
vipparamutto ca kāmehi thīnaṃ yassa panūditāṃ.
487. Sīmantānaṃ vinetāraṃ jātimaraṇakovidāṃ,
muniṃ moneyyasampannaṃ tādisaṃ yaññamāgataṃ.
488. Bhūkuṭiṃ¹ vinayitvāna pañjalikā namassatha,
pūjetha annapānena evaṃ ijjhanti dakkhiṇā.
489. Buddho bhavaṃ arahati pūraḷāsaṃ
puññakkhattamanuttaraṃ,
āyāgo sabbalokassa²
bhoto dinnaṃ mahapphalanti.

Atha kho sundarikabhāradvājo brāhmaṇo bhagavantaṃ etadavoca:
“Abhikkantaṃ bho gotama, abhikkantaṃ bho gotama, seyyathāpi bho gotama
nikkujjitaṃ vā ukkujjeyya, paṭicchannaṃ vā vivareyya, mūlhassa vā maggaṃ
ācikkheyya, andhakāre vā telapajjotaṃ dhāreyya cakkhumanto rūpāni
dakkhintīti, evamevaṃ bhotā gotamena anekapariyāyena dhammo pakāsito.
Esāhaṃ bhavantaṃ gotamaṃ saraṇaṃ gacchāmi dhammañca
bhikkhusaṅghaṃca. Labheyyāhaṃ bhoto gotamassa santike pabbajjaṃ
labheyyaṃ upasampadanti. Alattha kho sundarikabhāradvājo brāhmaṇo —pe—
arahataṃ ahoṣī”ti.

Sundarikabhāradvājasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ bhakuṭiṃ - Ma, Syā, PTS.

² sabbalokasmiṃ - Syā.

483. “Vật nhận được sau khi ngâm nga kệ ngôn là không được thọ dụng bởi Ta. Nay Bà-la-môn, điều ấy không phải là pháp của những bậc có nhận thức đúng đắn. Chư Phật khước từ vật nhận được sau khi ngâm nga kệ ngôn. Nay Bà-la-môn, khi Giáo Pháp hiện hữu, điều ấy là cung cách thực hành.

484. Người hãy dâng cúng với cơm ăn nước uống khác đến vị toàn hảo (đức hạnh), đến bậc đại ẩn sĩ có các lậu hoặc đã được cạn kiệt, có các trạng thái hồi hận đã được lắng dịu, bởi vì đó chính là thừa ruộng của người mong mỏi phước báu.”

485. “Lành thay, thưa đức Thế Tôn! Như thế thì con có thể biết được vị nào có thể thọ dụng vật cúng dường của người như con, trong khi con tìm kiếm vị ấy vào thời điểm của lễ hiến tế, sau khi đã có được lời chỉ dạy của ngài.”

486. “Tánh nóng nảy của vị nào đã được xa lìa, tâm của vị nào không bị vấn đục, vị nào đã được thoát ra khỏi các dục, sự đã dục của vị nào đã được xua đi, –

487. – vị rèn luyện về giới hạn và kỷ cương, vị rành rẽ về sanh và tử, bậc hiền trí đầy đủ trí tuệ, khi vị như thế ấy đi đến lễ hiến tế, –

488. – nên ngăn lại việc nhíu mày, nên chấp tay cúi chào, nên cúng dường với cơm nước, như vậy các việc cúng dường được thành tựu.”

489. “Đức Phật, bậc đức độ, xứng đáng phần bánh cúng tế, Ngài là thừa ruộng phước tối thượng, bậc đáng được hiến cúng của khắp cả thế gian, vật đã được bố thí đến ngài có quả báu lớn lao.”

Khi ấy, Bà-la-môn Sundarikabhāradvāja đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Thưa ngài Gotama, thật là tuyệt vời! Thưa ngài Gotama, thật là tuyệt vời! Thưa ngài Gotama, cũng giống như người có thể lật ngửa vật đã được úp lại, mở ra vật đã bị che kín, chỉ đường cho kẻ lạc lối, đem lại cây đèn dầu vào nơi bóng tối (nghĩ rằng): ‘Những người có mắt sẽ nhìn thấy được các hình dáng;’ tương tự như thế, Pháp đã được ngài Gotama giảng giải bằng nhiều phương tiện. Con đây xin đi đến nương nhờ ngài Gotama, Giáo Pháp, và Tăng Chúng tỳ khưu. Con có thể xuất gia trong sự hiện diện của ngài Gotama không? Con có thể tu lên bậc trên không?” Quả vậy, Bà-la-môn Sundarikabhāradvāja đã đạt được –nt– đã trở thành vị A-la-hán.

Dứt Kinh Sundarikabhāradvāja.

5. MĀGHASUTTAṃ

Evamaṃ me sutamaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā rājagahe viharati gijjhakūṭe pabbate. Atha kho māgho māṇavo yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavatā saddhiṃ sammodi, sammodaniyaṃ kathaṃ sārāṇiyaṃ¹ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho māgho māṇavo bhagavantamaṃ etadavoca:

Ahaṃ hi bho gotama, dāyako dānapatī vadaññū yācayogo dhammena bhoge pariyesāmi, dhammena bhoge pariyesitvā dhammaladdhehi bhogehi dhammādhigatehi ekassāpi dadāmi dvinnampi dadāmi tiṇṇampi dadāmi catunnampi dadāmi pañcannampi dadāmi channampi dadāmi sattannampi dadāmi aṭṭhannampi dadāmi navannampi dadāmi dasannampi dadāmi vīsāyapi dadāmi tiṃsāyapi dadāmi cattārisāyapi dadāmi pañāsāyapi dadāmi satassapi dadāmi bhīyyopi dadāmi. Kaccāhaṃ gotama² evamaṃ dadanto evamaṃ yajanto³ bahumaṃ puññaṃ pasavāmīti.

Taggha tvamaṃ māṇava, evamaṃ dadanto evamaṃ yajanto bahumaṃ puññaṃ pasavasi; yo ca kho māṇava dāyako dānapatī vadaññū yācayogo dhammena bhoge pariyesati dhammena bhoge pariyesitvā dhammaladdhehi bhogehi dhammādhigatehi ekassapi dadāti —pe— satassapi dadāti bhīyyopi dadāti, bahumaṃ so puññaṃ pasavatīti.

Atha kho māgho māṇavo bhagavantamaṃ gāthāya ajjhabhāsi:

490. Pucchāmahaṃ gotamaṃ⁴ vadaññaṃ (iti māgho māṇavo)
 kāsāyavāsiṃ agihaṃ⁵ carantaṃ
 yo yācayogo dānapatī gahaṭṭho,
 puññaṭṭhiko yajati puññapekho⁶
 dadaṃ paresaṃ idha annapānaṃ
 kattha⁷ hutamaṃ yajamānassa sujje.

491. Yo yācayogo dānapatī gahaṭṭho (māghāti bhagavā)
 puññaṭṭhiko yajati puññapekho,
 dadaṃ paresaṃ idha annapānaṃ
 ārādhaye dakkhiṇeyye hi⁸ tādi.

¹ sārāṇiyaṃ - Ma, Sīmu 2.

² bho gotama - Ma, Syā, PTS.

³ yajanto - Syā.

⁴ bho gotamaṃ - PTS.

⁵ agahaṃ - Ma, PTS, Sīmu 2.

⁶ puññapekho - Ma, Syā, evamaṃ sabbattha.

⁷ kathaṃ - Ma, Syā.

⁸ dakkhiṇeyyebhi - Ma; dakkhiṇeyyehi - Syā, PTS.

5. KINH MĀGHA

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Rājagaha, ở núi Gijjhakūṭa. Lúc bấy giờ, thanh niên Bà-la-môn Māgha đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã tỏ vẻ thân thiện với đức Thế Tôn, sau khi trao đổi lời xã giao thân thiện, đã ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, thanh niên Bà-la-môn Māgha đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Thưa ngài Gotama, chính tôi là người bố thí, người thí chủ, ân cần, hào phóng, tôi tìm cầu các của cải một cách chân chánh; sau khi tìm cầu các của cải một cách chân chánh, với các của cải đã nhận được một cách chân chánh, đã đạt đến một cách chân chánh, tôi cho đến một người, tôi cho đến hai người, tôi cho đến ba người, tôi cho đến bốn người, tôi cho đến năm người, tôi cho đến sáu người, tôi cho đến bảy người, tôi cho đến tám người, tôi cho đến chín người, tôi cho đến mười người, tôi cho đến hai mươi người, tôi cho đến ba mươi người, tôi cho đến bốn mươi người, tôi cho đến năm mươi người, tôi cho đến một trăm người, tôi cho đến nhiều người hơn nữa. Thưa vị Gotama, trong khi cho như vậy, trong khi cúng hiến như vậy, phải chăng tôi tạo ra được nhiều phước báu?”

“Này thanh niên Bà-la-môn, đúng thế. Trong khi cho như vậy, trong khi cúng hiến như vậy, người tạo ra được nhiều phước báu. Và này thanh niên Bà-la-môn, người nào là người bố thí, người thí chủ, rộng rãi, hào phóng, tìm cầu các của cải một cách chân chánh; sau khi tìm cầu các của cải một cách chân chánh, với các của cải đã nhận được một cách chân chánh, đã đạt đến một cách chân chánh, (người ấy) cho đến một người, —nt— cho đến một trăm người, cho đến nhiều người hơn nữa, người ấy tạo ra được nhiều phước báu.”

Khi ấy, thanh niên Bà-la-môn Māgha đã nói với đức Thế Tôn bằng lời kệ này:

490. (Thanh niên Bà-la-môn Māgha nói): “Tôi hỏi vị Gotama nhân từ, mặc y màu ca-sa, không nhà, đang du hành rằng: Người thí chủ hào phóng, sống tại gia, có sự tìm cầu phước báu, cúng hiến có sự mong mỏi phước báu, đang cho cơm nước đến những kẻ khác ở nơi này, vậy thì vật cúng tế ở nơi nào có thể được trong sạch (có thể thành đạt phước báu) cho người đang cúng hiến?”

491. (Đức Thế Tôn nói: “Này Māgha,) người thí chủ hào phóng, sống tại gia, có sự tìm cầu phước báu, cúng hiến có sự mong mỏi phước báu, đang cho cơm nước đến những kẻ khác ở nơi này, người như thế ấy có thể thành đạt (phước báu) ở nơi những bậc xứng đáng được cúng dường.”

492. Yo yācayogo dānapatī gahaṭṭho (iti māgho māṇavo)
 puññatthiko yajati puññapekho,
 dadaṃ paresaṃ idha annapānaṃ
 akkhāhi me bhagavā dakkhiṇeyye.
493. Ye ve asattā¹ vicaranti loke
 akiñcanā kevalino yatattā,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
494. Ye sabbasaṃyojanabandhanacchidā
 dantā vimuttā anīghā² nirāsā,
 kālena tesu havyaṃ³ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
495. Ye sabbasaṃyojanavippamuttā
 dantā vimuttā anīghā nirāsā,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
496. Rāgañca dosañca pahāya mohaṃ
 khīṇāsavā vusitabrahmacariyā,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
497. Yesu na māyā vasatī⁴ na māno
 ye vītalobhā amamā nirāsā,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
498. Ye ve na taṇhāsu upātipannā
 vitareyya oghaṃ amamā caranti,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
499. Yesaṃ⁵ taṇhā natthi kuhiñci loke
 bhavābhavāya idha vā huraṃ vā,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.

¹ alaggā - Syā.

² anighā - Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

³ habyaṃ - Ma, Syā, evaṃ sabbattha.

⁴ vasatī - Syā, PTS.

⁵ yesaṃ tu - PTS.

492. (Thanh niên Bà-la-môn Māgha nói): “Người thí chủ hào phóng, sống tại gia, có sự tầm cầu phước báu, cúng hiến có sự mong mỏi phước báu, đang cho cơm nước đến những những kẻ khác ở nơi này, xin đức Thế Tôn hãy nói ra cho tôi về những bậc xứng đáng được cúng dường.”

493. “Quả vậy, những vị nào không bị dính mắc, du hành ở thế gian, không sở hữu gì, toàn hảo (đức hạnh), có bản thân đã được chế ngự, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

494. Những vị nào đã cắt đứt tất cả các sự ràng buộc và trói buộc, đã được huấn luyện, đã được giải thoát, không phiền muộn, không mong cầu, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

495. Những vị nào đã được thoát ra khỏi tất cả các sự ràng buộc, đã được huấn luyện, đã được giải thoát, không phiền muộn, không mong cầu, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

496. (Những vị nào) sau khi từ bỏ tham ái, sân hận, và si mê, có lậu hoặc đã được cạn kiệt, đã sống đời Phạm hạnh, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

497. Ở những vị nào không có sự xảo quyết trú ngụ, không có ngã mạn, là những vị có tham đã được xa lìa, không ích kỷ, không mong cầu, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

498. Thật vậy, những vị nào không bị sa đọa ở các tham ái, sau khi đã băng qua dòng lũ, sống không ích kỷ, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

499. Những vị nào không có tham ái về bất cứ điều gì ở thế gian, ở hữu hoặc phi hữu, ở đời này hoặc đời khác, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

500. Ye kāme hitvā agihā¹ caranti
 susaññatattā tasaraṃva ujjuṃ,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
501. Ye vītarāgā susamāhit' indriyā
 candova rāhuggahaṇā pamuttā,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
502. Samitāvino vītarāgā akopā
 yesaṃ gatī natthi idha vipphāya,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
503. Jahitvā² jātimaraṇaṃ asesam
 kathaṃkathaṃ sabbamupātivattā,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
504. Ye attadīpā cīvaranti³ loke
 akiñcanā sabbadhi vippamuttā,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
505. Ye hettha jānanti yathā yathā⁴ idaṃ
 ayamantimā natthi punabbhavoti,
 kālena tesu havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.
506. Yo vedagū jhānarato satimā
 sambodhipatto saraṇaṃ bahunnaṃ,
 kālena tamhi havyaṃ pavecche
 yo brāhmaṇo puññapekho yajetha.

¹ agahā - Ma, Sīmu 2.

² jahetvā - Syā, PTS.

³ vicaranti - Ma, Syā, PTS.

⁴ yathā tathā - Ma; yathātathā - Syā, PTS.

500. Những vị nào, sau khi từ bỏ các dục, không nhà, đang du hành, có bản thân đã khéo tự chế ngự, ngay thẳng tựa như con thoi, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

501. Những vị nào đã xa lìa luyến ái, có các giác quan đã khéo được định tĩnh, đã được giải thoát, tựa như mặt trăng đã thoát khỏi sự nắm giữ của thần Rāhu, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

502. Những vị đã được yên lặng, đã xa lìa luyến ái, không còn giận dữ, là những vị không có cảnh giới tái sinh sau khi lìa bỏ nơi này, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

503. (Những vị nào) sau khi đã từ bỏ hoàn toàn sanh và tử, đã vượt lên trên tất cả nghi ngờ, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

504. Những vị nào du hành ở thế gian, có (đức hạnh là) hòn đảo (nương nhờ) của bản thân, không sở hữu gì, đã được giải thoát về mọi phương diện, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

505. Những vị nào ở đây biết được điều này đúng theo bản thể: ‘Đây là lần cuối cùng, không còn tái sinh lại nữa,’ vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến các vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).

506. Vị nào là bậc đã đạt được sự thông hiểu, ưa thích việc tham thiền, có niệm, đã đạt đến quả vị Toàn Giác, nơi nương nhờ của nhiều người, vào đúng thời điểm nên dâng phẩm vật hiến cúng đến vị ấy. Người Bà-la-môn nào có sự mong mỏi về phước báu nên hiến dâng (đến các vị ấy).”

507. Addhā amoghā mama pucchanā ahū (iti māgho māṇavo)
 akkhāsi me bhagavā dakkhiṇeyye,
 tvaṃ hettha jānāsi yathā tathā¹ idaṃ
 tathā hi te vidito esa dhammo.

508. Yo yācayogo dānapatī gahaṭṭho
 puññatthiko yajati puññapekho,
 dadaṃ paresaṃ idha annapānaṃ
 akkhāhi me bhagavā yaññasampadaṃ.

509. Yajassu yajamāno māghāti bhagavā
 sabbattha ca vippasādehi cittaṃ,
 ārammaṇaṃ yajamānassa yaññaṃ
 ettha patitṭhāya jahāti dosaṃ.

510. So vītarāgo pavineyya dosaṃ
 mettaṃ cittaṃ bhāvayaṃ appamāṇaṃ,²
 rattindivaṃ satataṃ appamatto
 sabbādisā pharate appamaññaṃ.

511. Ko sujjhati muccati bajjhātī ca
 kenattanā gacchati brahmalokaṃ,
 ajānato me muni brūhi puṭṭho
 bhagavā hi me sakkhi brahmajja diṭṭho,
 tuvaṃ hi³ no brahmasamoti saccaṃ
 kathaṃ upapajjati brahmalokaṃ jutimā.⁴

512. Yo yajati tividhaṃ puññasampadaṃ⁵ (māghāti bhagavā)
 ārādhaye dakkhiṇeyyehi tādi,
 evaṃ yajitvā sammā yācayogo
 upapajjati brahmalokanti brūmīti.

Evaṃ vutte māgho māṇavo bhagavantaṃ etadavoca: “Abhikkantaṃ bho gotama —pe— ajjatagge pāṇupetaṃ saraṇaṃ gatan”ti.

Māghasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ yathātathā - Syā, PTS.

² bhāvayamappamāṇaṃ - Ma.

³ tvañhi - Syā; tvaṃ hi - PTS.

⁴ jutima - Ma, Syā.

⁵ yaññasampadaṃ - Ma, Syā, PTS.

507. (Thanh niên Bà-la-môn Māgha nói): “Thật vậy, câu hỏi của tôi đã không vô ích, đức Thế Tôn đã nói ra cho tôi về những bậc xứng đáng được cúng dường, bởi vì ở đây ngài biết điều này đúng theo bản thể, ngài biết pháp ấy đúng như thế.”

508. Người nào là thí chủ hào phóng, sống tại gia, có sự tâm cầu phước báu, cúng hiến có sự mong mỏi phước báu, đang cho cơm nước đến những những kẻ khác ở nơi này, xin đức Thế Tôn hãy giải thích cho tôi về sự thành tựu của lễ hiến tế.”

509. Đức Thế Tôn: “Này Māgha, hãy hiến dâng; trong lúc hiến dâng hãy khiến cho tâm được tịnh tín về mọi phương diện. Người đang hiến dâng có đối tượng là lễ hiến tế, do sự an trú ở nơi này, người (ấy) từ bỏ sân hận.

510. Người ấy, với luyến ái đã được xa lìa, có thể loại trừ sân hận. Trong khi phát triển tâm từ ái vô lượng, đêm và ngày, thường xuyên, không xao lãng, (người ấy) nên lan tỏa (tâm từ ái) vô hạn lượng ở khắp tất cả các phương.”

511. “Ai trở nên trong sạch, ai được giải thoát, và ai bị trói buộc?
 Tự mình đi đến thế giới Phạm Thiên bằng cách nào?
 Thưa bậc hiền trí, được hỏi xin ngài hãy nói cho tôi, là kẻ không biết.
 Bởi vì đức Thế Tôn được tôi thấy rõ ràng hôm nay là đấng Phạm Thiên,
 bởi vì ‘ngài ngang bằng đấng Phạm Thiên của chúng tôi’ là sự thật.
 Thưa bậc sáng chói, làm thế nào để được sanh về thế giới Phạm Thiên?”

512. (Đức Thế Tôn nói: “Này Māgha,) người nào cúng hiến có sự thành tựu phước báu với ba yếu tố (ở vào ba thời điểm), người như thế ấy có thể thành đạt (phước báu) nhờ vào những bậc xứng đáng được cúng dường. Ta nói rằng: ‘Sau khi cúng hiến một cách đúng đắn như vậy, người hào phóng được sanh về thế giới Phạm Thiên.’”

Khi được nói như vậy, thanh niên Bà-la-môn đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Thưa ngài Gotama, thật là tuyệt vời! —nt— đã đi đến nương nhờ kể từ hôm nay cho đến trọn đời.”

Dứt Kinh Māgha.

6. SABHIYASUTTAM

Evam me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā rājagahe viharati veḷuvane kalandakanivāpe. Tena kho pana samayena sabhiyassa paribbājakassa purāṇasālohitāya devatāya pañhā uddiṭṭhā honti: Yo te sabhiya samano vā brāhmaṇo vā ime pañhe puṭṭho vyākaroṭi, tassa santike brahmacariyaṃ careyyāsīti.

Atha kho sabhiyo paribbajāko tassā devatāya santike te¹ pañhe uggahetvā ye te samaṇabrāhmaṇā saṅghino gaṇino gaṇācariyā ñātā yasassino titthakarā sādhusammataṃ bahujaṇassa, seyyathidaṃ: Pūraṇo kassapo² makkhali gosālo ajito kesakambalo³ pakudho kaccāyano sañjayo⁴ bellaṭṭhiputto⁵ nigaṇṭho nātaputto,⁶ te upasaṅkamitvā te pañhe pucchati. Te sabhiyena paribbājakena pañhe puṭṭhā na sampāyanti, asampāyantā kopaṇca dosaṇca appaccayaṇca pātukaronti, api ca sabhiyaññeva⁷ paribbājakam paṭipucchanti. Atha kho sabhiyassa paribbājakassa etadahosi: Ye kho te bhonto samaṇabrāhmaṇā saṅghino gaṇino gaṇācariyā ñātā yasassino titthakarā sādhusammataṃ bahujaṇassa, seyyathidaṃ: Pūraṇo kassapo —pe— nigaṇṭho nātaputto, te mayā pañhe puṭṭhā na sampāyanti, asampāyantā kopaṇca dosaṇca appaccayaṇca pātukaronti, api ca mamaññevettha paṭipucchanti, yannunāham hīnāyāvattitvā kāme paribhuñjeyyanti.

Atha kho sabhiyassa paribbājakassa etadahosi: Ayampi⁸ samaṇo gotamo saṅghī ceva gaṇī ca gaṇācariyo ca ñāto yasassī titthakaro sādhusammato bahujaṇassa, yannunāham samaṇam gotamaṃ upasaṅkamitvā ime pañhe puccheyyanti.

¹ te - itisaddo Syā potthake na dissate.

² pūraṇakassapo - Sīmu 2.

³ kesakambali - PTS.

⁴ sañcayo - Ma.

⁵ bellaṭṭhiputto - Ma; vellaṭṭhiputto - Syā.

⁶ nātaputto - Ma, Syā.

⁷ sabhiyaññeva - Ma; sabhiyam - Syā.

⁸ ayam - Syā.

6. KINH SABHIYA

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Rājagaha, ở Veluvana, nơi nuôi dưỡng các con sóc. Vào lúc bấy giờ, có vị Thiên nhân, trước đây là thân nhân cùng huyết thống của du sĩ ngoại đạo Sabhiya, đã nêu lên những câu hỏi rằng: “Này Sabhiya, vị Sa-môn hoặc Bà-la-môn nào (có thể) giải thích khi được người hỏi những câu hỏi này, thì người nên thực hành Phạm hạnh nơi vị ấy.”

Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã học những câu hỏi ấy ở nơi vị Thiên nhân ấy, rồi đã đi đến gặp những Sa-môn hoặc Bà-la-môn nào là những vị có hội chúng, có đồ chúng, là giáo thọ sư của tập thể, được biết tiếng, có danh vọng, là các giáo chủ, được nhiều người đánh giá cao, như là Pūraṇa Kassapa, Makkhali Gosāla, Ajita Kesakambala, Pakudha Kaccāyana, Sañjaya Bellatṭhi-putta, Nigaṇṭha Nātaputta, sau khi đến đã hỏi các vị ấy những câu hỏi. Các vị ấy, khi được du sĩ ngoại đạo Sabhiya hỏi những câu hỏi, thì không thể trả lời. Trong khi không thể trả lời, các vị ấy trở nên giận dữ, sân hận, tỏ vẻ bực bội, và thậm chí còn hỏi ngược lại chính du sĩ ngoại đạo Sabhiya nữa. Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã khởi ý điều này: “Những Sa-môn hoặc Bà-la-môn nào là những vị có hội chúng, có đồ chúng, là giáo thọ sư của tập thể, được biết tiếng, có danh vọng, là các giáo chủ, được nhiều người đánh giá cao, như là Pūraṇa Kassapa, —nt— Nigaṇṭha Nātaputta, các vị ấy khi được ta hỏi những câu hỏi, thì không thể trả lời. Trong khi không thể trả lời, các vị ấy trở nên giận dữ, sân hận, tỏ vẻ bực bội, thậm chí ở đây còn hỏi ngược lại chính ta nữa; có lẽ ta nên quay trở lại đời sống thấp kém và thọ hưởng các dục?”

Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã khởi ý điều này: “Sa-môn Gotama này cũng là vị có hội chúng, có đồ chúng, là giáo thọ sư của tập thể, được biết tiếng, có danh vọng, là giáo chủ, được nhiều người đánh giá cao, có lẽ ta nên đi đến gặp Sa-môn Gotama và hỏi những câu hỏi này?”

Atha kho sabhiyassa paribbajākassa etadahosi: Yepi¹ kho te bhonto samaṇabrāhmaṇā jīṇṇā vuddhā mahallakā addhagatā vayo anuppattā therā rattaññū cirapabbajitā saṅghino gaṇino gaṇācariyā ñātā yasassino tittakarā sādhusammatā bahujanassa, seyyathīdaṃ: Pūraṇo kassapo —pe— nigaṇṭho nātaputto. Tepi mayā pañhe puṭṭhā na sampāyanti, asampāyantā kopañca dosañca appaccayañca pātukaronti, api ca maññevettha paṭipucchanti. Kiṃ pana me samaṇo gotamo ime pañhe puṭṭho vyākarissati, samaṇo hi gotamo daharo ceva jātiyā navo ca pabbajjāyāti. Atha kho sabhiyassa paribbajākassa etadahosi: Samaṇo kho² daharoti na paribhotabbo daharopi cesa³ samaṇo gotamo mahiddhiko hoti mahānubhāvo,⁴ yannūnāhaṃ samaṇaṃ gotamaṃ upasaṅkamitvā ime pañhe puccheyyanti.

Atha kho sabhiyo paribbajako yena rājagahaṃ tena cārikaṃ pakkāmi. Anupubbena cārikaṃ caramāno yena rājagahaṃ veḷuvanaṃ kalandakanivāpo, yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavatā saddhiṃ sammodi, sammodaniyaṃ kathaṃ sārāṇiyaṃ⁵ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinna kho sabhiyo paribbajako bhagavantaṃ gāthāya ajjhabhāsi:

513. Kaṅkhī vecikicchī āgamaṃ (iti sabhiyo)
pañhe pucchituṃ abhikaṅkhamāno,
tesantakaro bhavāhi⁶ pañhe me puṭṭho
anupubbaṃ anudhammaṃ vyākarohi me.

514. Dūrato āgato si sabhiyā (ti bhagavā)
pañhe pucchituṃ abhikaṅkhamāno,
tesantakaro bhavāmi puṭṭho⁷
anupubbaṃ anudhammaṃ vyākaromi te.

515. Puccha maṃ sabhiya pañhaṃ yaṃ kiñci manasicchasi,
tassa tasseva pañhassa ahaṃ antaṃ karomi te 'ti.

Atha kho sabhiyassa paribbajākassa etadahosi: Acchariyaṃ vata bho abbhutaṃ vata bho yaṃ vatāhaṃ aññesu samaṇabrāhmaṇesu okāsakammamattampi⁸ nālatthaṃ, taṃ me idaṃ samaṇena gotamena okāsakammaṃ katanti attamano pamodito udaggo pītisomanassajāto bhagavantaṃ pañhaṃ apucchi:

¹ ye - Syā.

² samaṇo kho gotamo - Syā.

³ ce - PTS.

⁴ daharo pi ce samaṇo hoti, so ca mahiddhiko hoti mahānubhāvo - Syā;

daharo pi ce samaṇo hoti, so ca hoti mahiddhiko mahānubhāvo - PTS.

⁵ sārāṇiyaṃ - Ma, Sīmu 2.

⁶ bhavāhi me - PTS.

⁷ bhavāmi pañhe te puṭṭho - Ma, Syā;

bhavāmi te pañhe te puṭṭho - PTS.

⁸ okāsamattampi - PTS.

Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã khởi ý điều này: “Thậm chí các ngài Sa-môn và Bà-la-môn già cả, lão niên, lớn tuổi, đã sống thọ, đã đạt đến giai đoạn cuối cuộc đời, là các vị trưởng lão, thâm niên, xuất gia đã lâu, có hội chúng, có đồ chúng, là giáo thọ sư của tập thể, được biết tiếng, có danh vọng, là các giáo chủ, được nhiều người đánh giá cao, như là Pūraṇa Kassapa, —nt— Nigaṇṭha Nātaputta. Ngay cả các ngài ấy, khi được ta hỏi những câu hỏi, còn không thể làm rõ ràng. Trong khi không thể trả lời, các ngài ấy trở nên giận dữ, sân hận, tỏ vẻ bực bội, thậm chí ở đây còn hỏi ngược lại chính ta nữa. Vậy thì Sa-môn Gotama, khi được ta hỏi những câu hỏi này, sẽ giải thích chăng? Bởi vì Sa-môn Gotama còn trẻ về tuổi tác và còn mới mẻ trong việc xuất gia.” Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã khởi ý điều này: “Quả không nên xem thường vị Sa-môn còn trẻ; mặc dầu còn trẻ, nhưng Sa-môn Gotama ấy có đại thần lực, có đại oai lực; có lẽ ta nên đi đến gặp Sa-môn Gotama và hỏi những câu hỏi này?”

Sau đó, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã ra đi du hành về phía thành Rājagaha, trong khi tuân tự du hành đã đi đến thành Rājagaha, Veḷuvana, nơi nuôi dưỡng các con sóc, và đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã tỏ vẻ thân thiện với đức Thế Tôn, sau khi trao đổi lời xã giao thân thiện, đã ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã nói với đức Thế Tôn bằng lời kệ rằng:

513. (Sabhiya nói): “Có sự nghi hoặc, có sự hoài nghi, tôi đã đi đến, trong khi mong muốn hỏi những câu hỏi, xin ngài hãy là người giải quyết dứt điểm chúng. Được tôi hỏi những câu hỏi, xin ngài hãy tuân tự giải thích cho tôi thuận theo pháp.”

514. (Đức Thế Tôn nói): “Này Sabhiya, người đã từ xa đi đến, trong khi mong muốn hỏi những câu hỏi, Ta là người giải quyết dứt điểm chúng. Được hỏi, Ta (sẽ) tuân tự giải thích cho người thuận theo pháp.”

515. Này Sabhiya người hãy hỏi Ta bất cứ câu hỏi nào mà người muốn ở trong tâm, Ta (sẽ) giải quyết dứt điểm từng câu hỏi một cho người.”

Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã khởi ý điều này: “Thật là kỳ diệu! Thật là phi thường! Quả thật là việc mà ta đã không đạt được mấy may cơ hội ở các Sa-môn và Bà-la-môn khác, cơ hội ấy đã được tạo ra cho ta bởi Sa-môn Gotama.” Được hoan hỷ, vui mừng, phấn khởi, sanh tâm phi lạc, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã hỏi đức Thế Tôn câu hỏi rằng:

516. Kiṃ pattinamāhu bhikkhunam (iti sabhiyo)
 sorataṃ¹ kena kathaṅca dantamāhu,
 buddhoti katham pavuccati
 puṭṭho me bhagavā vyākaroḥi.

517. Pajjena katena attanā (sabhiyāti bhagavā)
 parinibbānagato vitiṇṇakaṅkho,
 vibhavaṅca bhavaṅca vipphāya
 vusitavā khīṇapunabbhavo sa bhikkhu.

518. Sabbattha upekkhako² satimā
 na so himsati kaṅci sabbaloke,
 tiṇṇo samaṇo anāvilo
 ussadā yassa na santi sorato so.

519. Yassindriyāni bhāvitāni
 ajjhataṃ bahiddhā ca sabbaloke,
 nibbijjha imaṃ³ paraṅca lokam
 kālam kaṅkhati bhāvito sa danto.

520. Kappāni viceyya kevalāni
 saṃsāram ubhayam⁴ cutūpapātam,
 vigatarajamanaṅgaṇam visuddham
 pattam jātikkhayam tamāhu buddhanti.

Atha kho sabhiyo paribbājako bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā
 attamano pamodito udaggo pītisomanassajāto bhagavantam uttarim paṅham
 apucchi:

521. Kiṃ pattinamāhu brāhmaṇam (iti sabhiyo)
 samaṇam kena kathaṅca nahātakoti,⁵
 nāgoti katham pavuccati
 puṭṭho me bhagavā vyākaroḥi.

¹ sorata - PTS.

² upekkhako - Ma, Simu 2.

³ nibbijjimaṃ - Syā;

nibbijja imaṃ - Simu 1.

⁴ dubhayam - Ma, Syā, PTS.

⁵ nhātakoti - Ma, Syā, PTS.

516. (Sabhiya nói): “Đã đạt được điều gì khiến người ta gọi là ‘tỳ khu’? Do (thành tựu) cái gì (gọi là) ‘khéo an tịnh’? Và như thế nào được gọi là ‘đã được huấn luyện’? Như thế nào được gọi là ‘đức Phật’? Thưa đức Thế Tôn, được tôi hỏi, xin ngài hãy giải thích.”

517. (Đức Thế Tôn nói: “Này Sabhiya,) vị đã tự mình thực hành theo đường lối, đã đi đến sự tịch diệt hoàn toàn (ô nhiễm), đã vượt qua sự nghi hoặc, đã liả bỏ (hai thái cực) phi hữu và hữu, đã được hoàn mãn, có sự tái sanh đã được cạn kiệt, vị ấy là ‘tỳ khu.’

518. Vị hành xả trong mọi trường hợp, có niệm, vị ấy không hãm hại bất cứ ai trong toàn thể thế gian, vị đã vượt qua, được tịnh lặng, không bị vẩn đục, vị nào không có các (thái độ) kiêu ngạo, vị ấy là ‘khéo an tịnh.’

519. Vị nào có các giác quan đã được tu tập, ở nội phần và ở ngoại phần, ở toàn thể thế gian, sau khi thấu triệt đời này và đời sau, vị đã được tu tập chờ đợi thời điểm, vị ấy là ‘đã được huấn luyện.’

520. Sau khi hiểu rõ – toàn bộ tham ái và tà kiến, sự luân hồi, cả hai trường hợp chết và tái sanh – vị có ô nhiễm đã được xa lìa, không còn vết nhớ, hoàn toàn trong sạch, đã đạt đến sự diệt trừ tái sanh, người ta gọi vị ấy là ‘đức Phật.’”

Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã thích thú, đã tùy hỷ với lời giảng giải của đức Thế Tôn. Được hoan hỷ, vui mừng, phấn khởi, sanh tâm phi lạc, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã hỏi đức Thế Tôn thêm câu hỏi nữa rằng:

521. (Sabhiya nói): “Đã đạt được điều gì khiến người ta gọi là ‘Bà-la-môn’? Do (thành tựu) cái gì (gọi là) ‘Sa-môn’? Và như thế nào được gọi là ‘người gột rửa (tội)’? Như thế nào được gọi là ‘bậc Long Tượng’? Thưa đức Thế Tôn, được tôi hỏi, xin ngài hãy giải thích.”

522. Bāhivā¹ sabbapāpāni² (sabhiyāti bhagavā)
vimalo sādhu samāhito ʘhitatto,
saṃsāramaticca kevalī so
asito³ tādi pavuccate brāhmā.⁴

523. Samitāvi pahāya puññapāpaṃ
viraḷo ñātvā imaṃ parañca lokam,
jātimaraṇam upātivatto
samaṇo tādi pavuccate tathattā.

524. Ninhāya⁵ sabbapāpakāni
ajjhataṃ⁶ bahiddhā ca sabbaloke,
devamanussesu kappiyesu
kappaṃ neti tamāhu nahātakoti.

525. Āguṃ na karoti kiñci loke
sabbasaṃyoge visajja bandhanāni,
sabbattha na sajjatī vimutto⁷
nāgo tādi pavuccate⁸ tathattāti.

Atha kho sabhiyo paribbājako —pe— bhagavantam uttarim pañham apucchi:

526. Kaṃ khettaḷinaṃ vadanti buddhā (iti sabhiyo)
kusalaṃ kena kathañca paṇḍitoti,
muni nāma kathaṃ pavuccati
puṭṭho me bhagavā vyākaroḷi.

527. Khetṭāni viceyya kevalāni (sabhiyāti bhagavā)
dibbaṃ⁹ mānusakañca brahmakhettaṃ,
sabbakhettaṃulabandhanā pamutto
khettaḷino tādi pavuccate tathattā.

528. Kosāni viceyya kevalāni
dibbaṃ mānusakañca brahmakosaṃ,
sabbakosaṃulabandhanā pamutto
kusalo tādi pavuccate tathattā.

¹ bāhetvā - Syā, PTS. ⁴ sa brahmā - Ma, Syā; brahmā - PTS.

² sabbapāpakāni - Ma, PTS.

⁵ ninnahāya - Syā, Simu 2.

³ anisito - Syā.

⁶ ajjhattañca - Syā.

⁷ vippamutto - Syā.

⁸ pavuccati - Simu 1, 2.

⁹ divyaṃ - PTS.

522. (Đức Thế Tôn nói: “Này Sabhiya,) sau khi loại trừ tất cả các điều ác, là người không còn vết nhơ, tốt lành, định tĩnh, có bản thân vững chãi, vị ấy đã vượt qua luân hồi, có sự thành tựu, không nương nhờ, tự tại, được gọi là Bà-la-môn.”

523. Vị đã được yên lặng, sau khi từ bỏ thiện và ác, không còn ô nhiễm, sau khi biết được đời này và đời sau, đã vượt lên trên sanh và tử, vị tự tại, có bản thể như thế, được gọi là ‘Sa-môn.’

524. Sau khi đã gột rửa sạch tất cả các điều ác, nội phần và ngoại phần, ở toàn thể thế gian; giữa chư Thiên và nhân loại phải chịu sự phân hạng, là vị không đi đến sự phân hạng, người ta gọi vị ấy là ‘người gột rửa (tội).’

525. Vị không làm bất cứ điều ác xấu nào ở thế gian, sau khi tháo gỡ tất cả các sự ràng buộc (và) các sự trói buộc, không bám víu vào bất cứ nơi đâu, đã được giải thoát, vị tự tại, có bản thể như thế, được gọi là ‘bậc Long Tượng.’”

Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya —nt— đã hỏi đức Thế Tôn thêm câu hỏi nữa rằng:

526. (Sabhiya nói): “Người nào chư Phật nói là ‘bậc chiến thắng đồng ruộng’? Do (thành tựu) cái gì (gọi là) ‘bậc thiện xảo’? Và như thế nào được gọi là ‘bậc sáng suốt’? Như thế nào được gọi là ‘bậc hiền trí’? Thưa đức Thế Tôn, được tôi hỏi, xin ngài hãy giải thích.”

527. (Đức Thế Tôn nói: “Này Sabhiya,) vị đã hiểu rõ toàn diện về các đồng ruộng (mười hai xứ) thuộc cõi trời, thuộc loài người, và đồng ruộng thuộc Phạm Thiên, được thoát khỏi sự trói buộc căn bản của tất cả các đồng ruộng, vị tự tại, có bản thể như thế, được gọi là ‘bậc chiến thắng đồng ruộng.’

528. Vị đã hiểu rõ toàn diện về các kho chứa (nghiệp) thuộc cõi trời, thuộc loài người, và kho chứa thuộc Phạm Thiên, được thoát khỏi sự trói buộc căn bản của tất cả các kho chứa, vị tự tại, có bản thể như thế, được gọi là ‘bậc thiện xảo.’

529. Tadubhayāni¹ viceyya paṇḍarāni
ajjhattaṃ bahiddhā ca suddhipañño,²
kaṇhaṃ sukkaṃ³upātivatto
paṇḍito tādi pavuccate tathattā.

530. Asatañca satañca ñatvā dhammaṃ
ajjhattaṃ bahiddhā ca sabbaloke,
devamanussehi pūjanīyo⁴
saṅgaṃ jālamaticca⁵ so munīti.

Atha kho sabhiyo paribbājako —pe— bhagavantaṃ uttariṃ pañhaṃ apucchi:

531. Kiṃ pattinamāhu vedagaṃ (iti sabhiyo)
anuvīditaṃ kena kathañca viriyavāti,
ājāniyo kinti nāma hoti
puṭṭho me bhagavā vyākaroḥi.

532. Vedāni viceyya kevalāni (sabhiyāti bhagavā)
samaṇānaṃ yānidhatthi⁶ brāhmaṇānaṃ,
sabbavedanāsu vītarāgo
sabbaṃ vedamaticca vedagū so.

533. Anuvicca papañcanāmarūpaṃ
ajjhattaṃ bahiddhā ca rogamūlaṃ,
sabbarogamūlabandhanā pamutto
anuvīdito tādi pavuccate tathattā,

534. Virato idha sabbapāpakehi
nirayadukkhamaticca viriyavā so,
so viriyavā padhānavā
dhīro tādi pavuccate tathattā.

535. Yassassu lutāni⁷ bandhanāni
ajjhattaṃ bahiddhā ca saṅgamūlaṃ,
sabbasaṅgamūlabandhanā pamutto
ājāniyo tādi pavuccate tathattā 'ti.

¹ dubhayāni - Ma, Syā, PTS.

² suddhapañño - Syā.

³ kaṇhaṃ sukkaṃ - Ma;

kaṇhasukkaṃ - Syā; kaṇhāsukkaṃ - PTS.

⁴ pūjiyo so - Syā, PTS.

⁵ saṅgajālamaticca - Syā, Simu 2.

⁶ yāni patthi - Syā, PTS, Simu.

⁷ lunāni - Ma; lūnāni - Syā.

529. Vị đã hiểu rõ các xứ về cả hai lãnh vực, nội phần và ngoại phần, vị có sự trong sạch và trí tuệ, đã vượt lên trên đen và trắng, vị tự tại, có bản thể như thế, được gọi là ‘bậc sáng suốt.’

530. Vị đã biết được bản chất của những kẻ xấu và của những người tốt, nội phần và ngoại phần, ở tất cả thế gian, vị được tôn vinh bởi chư Thiên và nhân loại, vị đã vượt qua sự quyến luyến và mạng lưới (tham ái và tà kiến), vị ấy là ‘bậc hiền trí.’”

Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya —nt— đã hỏi đức Thế Tôn thêm câu hỏi nữa rằng:

531. (Sabhiya nói): “Đã đạt được điều gì khiến người ta gọi là ‘bậc đã đạt được sự thông hiểu’? Do (thành tựu) cái gì (gọi là) ‘bậc đã nhận biết được’? Và như thế nào được gọi là ‘bậc có sự tinh tấn’? Như thế nào được có tên là ‘bậc thuần chủng’? Thưa đức Thế Tôn, được tôi hỏi, xin ngài hãy giải thích.”

532. (Đức Thế Tôn nói: “Này Sabhiya,) vị đã hiểu rõ toàn bộ các loại kiến thức thuộc về các Sa-môn, thuộc về các Bà-la-môn, vị đã xa lìa sự luyến ái ở tất cả các cảm thọ, vị đã vượt qua mọi kiến thức, vị ấy là ‘bậc đã đạt được sự thông hiểu.’

533. Vị đã nhận biết được các pháp chương ngại, danh và sắc, nội phần và ngoại phần, nền tảng của các tật bệnh, vị đã được thoát khỏi sự trói buộc căn bản của tất cả các tật bệnh, vị tự tại, có bản thể như thế, được gọi là ‘bậc đã nhận biết được.’

534. Vị đã lánh xa tất cả các việc ác xấu ở đời này, đã vượt qua sự khổ đau ở địa ngục, có tinh tấn là nơi cư ngụ, vị ấy có sự nỗ lực, sáng suốt, vị tự tại, có bản thể như thế, được gọi là ‘bậc có sự tinh tấn.’

535. Đối với vị nào, các sự trói buộc đã được cắt lìa, nội phần và ngoại phần, gốc rễ của sự quyến luyến, vị đã được thoát khỏi sự trói buộc căn bản của tất cả các sự quyến luyến, vị tự tại, có bản thể như thế, được gọi là ‘bậc thuần chủng.’”

Atha kho sabhiyo paribbājako —pe— bhagavantam uttarim pañham apucchi:

536. Kiṃ pattinamāhu sottiyaṃ (iti sabhiyo)
ariyaṃ kena kathañca caraṇavāti,
paribbājako kinti nāma hoti
puṭṭho me bhagavā vyākaroḥi.

537. Sutvā sabbadhammaṃ abhiññāya loke (sabhiyāti bhagavā)
sāvajjānavajjaṃ yadatthi kiñci,
abhibhuṃ akathaṃkathim vimuttaṃ
anīghaṃ sabbadhimāhu sottiyoti.

538. Chetvā āsavāni ālayāni¹
vidvā so na upeti gabbhaseyyaṃ,
saññaṃ tividhaṃ panujja pañkaṃ
kappaṃ neti tamāhu ariyoti.

539. Yo idha caraṇesu pattipatto
kusalo sabbadā ājāni² dhammaṃ,
sabbattha na sajjati vimutto³
paṭighā yassa na santi caraṇavā so.

540. Dukkhavepakkaṃ yadatthi kammaṃ
uddhamadho⁴ tiriyañcāpi⁵ majjhe,
paribbājayitvā⁶ pariññacārī
māyaṃ mānamathopi lobhakodhaṃ,
pariyantamakāsi nāmarūpaṃ
taṃ paribbājakamāhu pattipattanti.

Atha kho sabhiyo paribbājako bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā
attamano pamūdito⁷ udaggo pītisomanassajāto uṭṭhāyāsanaṃ ekaṃsaṃ
uttarāsaṅgaṃ karitvā yena bhagavā tenañjalim paṇāmetvā bhagavantam
sammukhā sāruppāhi gāthāhi abhitthavi:

541. Yāni ca tīṇi yāni ca saṭṭhi
samaṇappavādasitāni⁸ bhūripañña,
saññaṃ akkharasaññanissitāni
osaraṇāni vineyya oghantamagā.⁹

¹ ālayāni āsavāni - Syā.

² ājānāti - Ma; ajāni - Syā, PTS.

³ vimuttacitto - Ma, Syā.

⁴ uddham adho ca - Syā, PTS.

⁵ tiriyaṃ vāpi - Ma.

⁶ parivajjayitā - PTS.

⁷ pamūdito - Ma, Syā;

pamodito - PTS.

⁸ samaṇappavādanissitāni - Syā.

⁹ oghatam agā - Ma, Syā, PTS.

Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya –nt– đã hỏi đức Thế Tôn thêm câu hỏi nữa rằng:

536. (Sabhiya nói): “Đã đạt được điều gì khiến người ta gọi là ‘bậc thiện tri thức’? Do (thành tựu) cái gì (gọi là) ‘bậc Thánh’? Và như thế nào được gọi là ‘có tánh hạnh’? Như thế nào được có tên là ‘bậc du sĩ’? Thưa đức Thế Tôn, được tôi hỏi, xin ngài hãy giải thích.”

537. (Đức Thế Tôn nói: “Này Sabhiya,) vị đã lắng nghe và biết rõ mọi pháp ở thế gian, bất cứ điều gì có tội hay không có tội, vị đã chế ngự, không còn nghi ngờ, đã được giải thoát, không phiền muộn về mọi phương diện, người ta gọi là ‘bậc thiện tri thức.’

538. Vị đã cắt đứt các lậu hoặc, (và) các pháp tiềm ẩn,¹ có sự hiểu biết, vị ấy không đi đến việc trú ở thai bào, sau khi đã xua đi ba loại tướng, (và) bãi lầy (ngũ dục), vị không đi đến sự phân hạng, người ta gọi vị ấy là ‘bậc Thánh.’

539. Vị nào đã đạt được mục đích về các tánh hạnh ở trong Giáo Pháp này, vị thiện xảo vào mọi lúc, đã hiểu biết Giáo Pháp, không bám víu vào bất cứ nơi đâu, đã được giải thoát, vị nào không có các sự bất bình, vị ấy là ‘có tánh hạnh.’

540. Sau khi đã lánh xa bất kỳ nghiệp nào có kết quả khổ đau, ở bên trên và bên dưới, luôn cả bề ngang và khoảng giữa, có sự du hành với trí tuệ, vị đã làm chấm dứt sự xảo quyệt, ngã mạn, luôn cả tham lam và giận dữ, danh và sắc, người ta đã gọi vị ấy là ‘bậc du sĩ’ đã đạt được mục đích.”

Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã thích thú, đã tùy hỷ với lời nói của đức Thế Tôn. Được hoan hỷ, vui mừng, phấn khởi, sanh tâm phi lạc, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đắp thượng y một bên vai, chấp tay hướng về đức Thế Tôn, và đã trực diện ca ngợi đến đức Thế Tôn bằng những lời kệ thích đáng rằng:

541. “Thưa bậc có tuệ bao la, bậc đã đi đến nơi tận cùng của các dòng lũ, sau khi đã xua tan ba và sáu mươi tà thuyết² được dựa vào giáo điều của các Sa-môn (ngoại đạo), được nương tựa vào tướng và sự suy diễn của tướng.

¹ Các lậu hoặc (*āsavāni*): dục lậu, hữu lậu, tà kiến lậu, và vô minh lậu. Các pháp tiềm ẩn (*ālayāni*): là tham ái và tà kiến (SnA. ii, 433).

² Ba và sáu mươi tà thuyết; tức là sáu mươi hai tà kiến đã được đề cập ở *Brahmajālasutta* (Kinh Phạm Võng thuộc Trường Bộ 1) cộng với *sakkāyadiṭṭhi* - thân kiến (SnA. ii, 434-435).

542. Antagū 'si pāragū¹ dukkhassa
arahāsi sammāsambuddho khīṇāsavaṃ taṃ maññe,
jutimā mutimā pahūtapañño
dukkhassantakara² atāresi maṃ.
543. Yaṃ me kaṅkhitamaññāsi
vicikicchā maṃ tārayī³ namo te,
muni monapathesu pattipatta
akhila ādiccabandhu⁴ soratosi.
544. Yā me kaṅkhā pure āsi taṃ me vyākāsi cakkhumā,
addhā munīsi sambuddho natthi nīvaraṇā tava.
545. Upāyāsā ca te sabbe viddhastā vinalīkatā,⁵
sītibhūto damappatto dhitimā saccanikkamo.
546. Tassa te nāganāgassa mahāvīrassa bhāsato,
sabbe devānumodanti ubho nāradapabbatā.
547. Namō te purisājañña namo te purisuttama,
sadevakasmiṃ lokasmiṃ natthi te paṭipuggalo.
548. Tuvaṃ buddho tuvaṃ satthā tuvaṃ mārābhibhū muni,
tuvaṃ anusāye chetvā tiṇṇo tāres' imaṃ pajam.
549. Upadhī te samatikkantā āsavā te padālītā,⁶
sīhosi anupādāno pahīnabhayabheravo.
550. Puṇḍarīkaṃ yathā vaggu toyē na upalippati,⁷
evaṃ puññe ca pāpe ca ubhaye tvaṃ na lippasi,⁸
pāde vīra pasārehi sabhiyo vandati satthuno 'ti.

Atha kho sabhiyo paribbājako bhagavato pādesu sirasā nipatitvā
bhagavantam etadvoca: Abhikkantaṃ bho gotama, —pe— dhammañca
bhikkhusaṅghaṃca labheyyāhaṃ bhante, bhagavato santike pabbajjaṃ
labheyyaṃ upasampadanti.

¹ pāragūsi - Syā.

² dukkhassantakaram - Syā.

³ vicikiccham maṃ atāresi - Syā, PTS.

⁴ akhilādiccabandhu - Syā.

⁵ vinalīkatā - Ma, Syā, PTS.

⁶ padālītā - Ma, Syā, PTS.

⁷ toyē na upalimpati - Ma, Syā.

⁸ limpasi - Ma, Syā.

542. Ngài là bậc đã đi đến tận cùng, bậc đã đi đến bờ kia của khổ đau. Ngài là bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác, con nghĩ rằng ngài có lậu hoặc đã được cạn kiệt. Ngài sáng láng, sâu sắc, có trí tuệ dồi dào. Thưa bậc đã làm chấm dứt khổ đau, ngài đã đưa con vượt qua (hoài nghi).

543. Khi ngài đã biết con có điều nghi hoặc, ngài đã đưa con vượt qua sự hoài nghi, con xin kính lễ ngài. Thưa bậc hiền trí, thưa vị đã đạt được mục đích ở đạo lộ trí tuệ, thưa vị không khát khe, thưa đấng quyền thuộc của mặt trời, ngài thật hòa nhã.

544. Thưa bậc hữu nhãn, nghi hoặc nào của con đã có trước đây, ngài đã giải thích điều ấy cho con. Ngài quả thật là bậc hiền trí đã được hoàn toàn giác ngộ, không có sự che lấp nào đối với ngài.

545. Và mọi sự sâu muộn của ngài đều đã được phá vỡ, đã được làm cho tiêu hoại. Ngài có trạng thái mát mẻ, đã đạt đến sự thu thúc, có sự kiên quyết, có thể mạnh là sự chân thật.

546. Trong khi ngài đây, bậc long tượng của các loài long tượng, bậc đại anh hùng đang nói, tất cả chư Thiên, luôn cả hai nhóm Nārada và Pabbata, đều tùy hỷ.

547. Thưa bậc siêu nhân, xin kính lễ ngài. Thưa bậc tối thượng nhân, xin kính lễ ngài. Ở thế gian luôn cả chư Thiên, ngài không có đối thủ.

548. Ngài là đức Phật, ngài là bậc đạo sư, ngài là bậc hiền trí, đấng chế ngự Ma Vương. Sau khi cắt đứt các pháp tiềm ẩn và đã vượt qua, ngài đưa dòng dõi này vượt qua.

549. Các mầm tái sanh đã được ngài vượt qua, các lậu hoặc đã được ngài phá tan. Ngài là loài sư tử, không còn chấp thủ, đã dứt bỏ nỗi sợ hãi và khiếp đảm.

550. Giống như đóa sen trắng xinh đẹp không bị vấy bẩn bởi nước, tương tự như thế, ngài không bị vướng bận ở thiện và ác, cả hai loại. Thưa đấng anh hùng, xin ngài hãy duỗi ra hai bàn chân, Sabhiya xin đánh lễ hai bàn chân của đấng đạo sư.”

Khi ấy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã cúi xuống đê đầu ở hai bàn chân của đức Thế Tôn và đã nói điều này: “Bạch ngài Gotama, thật là tuyệt vời! —nt— Giáo Pháp, và Tăng Chúng tỳ khuru. Con có thể xuất gia trong sự hiện diện của ngài Gotama không? Con có thể tu lên bậc trên không?”

Yo kho sabhiya, aññatitthiyapubbo imasmiṃ dhammavinaye ākaṅkhati pabbajam ākaṅkhati upasampadam so cattāro māse parivasati, catunnam māsānam accayena āradhacittā bhikkhū pabbājenti upasampādentī bhikkhubhāvāya, apica mettha¹ puggalavemattatā veditāti.

Sace bhante, aññatitthiyapubbā imasmiṃ dhammavinaye ākaṅkhanā pabbajam ākaṅkhanā upasampadam cattāro māse parivasanti, catunnam māsānam accayena āradhacittā bhikkhū pabbājenti upasampādentī bhikkhubhāvāya, aham cattāri vassāni parivasissāmi, catunnam vassānam accayena āradhacittā bhikkhū pabbājentu upasampādentu bhikkhubhāvāyāti.

Alattha kho sabhiyo paribbājako bhagavato santike pabbajam alattha upasampadam, —pe— aññataro ca kho² panāyasmā sabhiyo arahattam ahoṣī ”ti.

Sabhiyasuttam niṭṭhitam.

7. SELASUTTAM

Evam me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā aṅguttarāpesu cārikaṃ caramāno mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ aḍḍhateḷasehi³ bhikkhusatehi yena āpaṇam nāma aṅguttarāpānam nigamo tadavasari. Assosi kho keṇiyo jaṭilo samaṇo khalu bho gotamo sakyaputto sakyakulā pabbajito aṅguttarāpesu cārikaṃ caramāno mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ aḍḍhateḷasehi bhikkhusatehi āpaṇam anupatto, tam kho pana bhavantam gotamam evam kalyāṇo kittisaddo abbhuggato “itipi so bhagavā araham sammāsambuddho vijjācaraṇasampanno sugato lokavidū anuttaro purisadammasārathi satthā devamanussānam buddho bhagavā ”ti⁴ so imam lokam sadevakam samārakam sabrahmakam sassamaṇabrāhmaṇim pajam sadevamunassam sayam abhiññā sacchikatvā pavedeti, so dhammam deseti ādikalyāṇam majjhe kalyāṇam pariyoṣānakalyāṇam sāttham sabyañjanam kevalaparipuṇṇam parisuddham brahmacariyam pakāseti, sādhu kho pana tathārūpānam arahattam dassanam hoti ”ti.

¹ api cettha - Syā.

² aññataro kho - Ma, Syā, PTS.

³ aḍḍhaterasehi - Syā.

⁴ bhagavā - Syā, PTS.

“Này Sabhiya, người nào, trước đây theo ngoại đạo, mong mọi sự xuất gia trong Pháp và Luật này, mong mọi việc tu lên bậc trên, người ấy (phải) sống thử thách bốn tháng. Sau bốn tháng, có tâm được hài lòng, các vị tỳ khưu (sẽ) cho xuất gia, (sẽ) cho tu lên bậc trên để trở thành tỳ khưu; tuy nhiên ở đây Ta biết được tính chất khác biệt của mỗi cá nhân.”

“Thưa ngài, nếu người trước đây theo ngoại đạo mong mọi sự xuất gia trong Pháp và Luật này, mong mọi việc tu lên bậc trên, (phải) sống thử thách bốn tháng. Sau bốn tháng, có tâm được hài lòng, các vị tỳ khưu (sẽ) cho xuất gia, (sẽ) cho tu lên bậc trên để trở thành tỳ khưu, thì con sẽ sống thử thách bốn năm. Sau bốn năm, có tâm được hài lòng, các vị tỳ khưu hãy cho xuất gia, hãy cho tu lên bậc trên để trở thành tỳ khưu.”

Quả vậy, du sĩ ngoại đạo Sabhiya đã đạt được sự xuất gia trong sự hiện diện của đức Thế Tôn, đã đạt được sự tu lên bậc trên. —nt— Và thêm một vị nữa là đại đức Sabhiya đã trở thành vị A-la-hán.

Dứt Kinh Sabhiya.

7. KINH SELA

Tôi đã nghe như vậy:¹ Một thời, đức Thế Tôn trong khi đi du hành ở xứ sở Āṅguttarāpa cùng với đại chúng tỳ khưu gồm có một ngàn hai trăm năm mươi vị tỳ khưu, đã ngự đến phố chợ của xứ sở Āṅguttarāpa có tên là Āpaṇa. Đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã nghe rằng: “Chắc chắn là ngài Sa-môn Gotama, con trai dòng Sakya, từ dòng dõi Sakya đã xuất gia, trong khi đi du hành ở xứ sở Āṅguttarāpa cùng với đại chúng tỳ khưu gồm có một ngàn hai trăm năm mươi vị tỳ khưu, đã ngự đến Āpaṇa. Hơn nữa, về ngài Gotama ấy có tiếng đồn tốt đẹp đã được lan rộng ra như vậy: ‘Đức Thế Tôn ấy là bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Tối Thượng, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật, Thế Tôn.’ Với thẳng trí của mình, vị ấy chứng ngộ và công bố về thế gian này tính luôn cõi chư Thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, các hạng chư Thiên và loài người. Vị ấy thuyết giảng Pháp toàn hảo ở đoạn đầu, toàn hảo ở đoạn giữa, toàn hảo ở đoạn kết, thành tựu về ý nghĩa, thành tựu về văn tự, giảng giải về Phạm hạnh thanh tịnh một cách trọn vẹn và đầy đủ. Tốt thay cho việc diện kiến các vị A-la-hán như thế ấy.”

¹ Bài kinh này giống như *Selasuttaṃ*, *Majjhimanikāya* 2 (Kinh Sela, Trung Bộ 2).

Atha kho keṇiyo jaṭilo yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavatā saddhiṃ sammodi, sammodaniyaṃ kathaṃ sārāṇiyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho keṇiyaṃ jaṭilaṃ bhagavā dhammiyā kathāya sandassesī samādapesī samuttejesī sampahaṃsesī.

Atha kho keṇiyo jaṭilo bhagavatā dhammiyā kathāya sandassito samādapito samuttejito sampahaṃsito bhagavantaṃ etadavoca: Adhivāsetu me bhavaṃ gotamo svātanāya bhattaṃ saddhiṃ bhikkhusaṅghenāti. Evaṃ vutte bhagavā keṇiyaṃ jaṭilaṃ etadavoca: Mahā kho keṇiya, bhikkhusaṅgho aḍḍhateḷasāni bhikkhusatāni, tvaṅca kho¹ brāhmaṇesu abhippasannoti. Dutiyampi kho keṇiyo jaṭilo bhagavantaṃ etadavoca: Kiñcāpi bho gotama, mahā bhikkhusaṅgho aḍḍhateḷasāni bhikkhusatāni, ahaṅca brāhmaṇesu abhippasanno, adhivāsetu me bhavaṃ gotamo svātanāya bhattaṃ saddhiṃ bhikkhusaṅghenāti. Dutiyampi kho bhagavā keṇiyaṃ jaṭilaṃ etadavoca: Mahā kho keṇiya, bhikkhusaṅgho aḍḍhateḷasāni bhikkhusatāni, tvaṅca kho brāhmaṇesu abhippasannoti. Tatiyampi kho keṇiyo jaṭilo bhagavantaṃ etadavoca: Kiñcāpi bho gotama, mahā bhikkhusaṅgho aḍḍhateḷasāni bhikkhusatāni, ahaṅca kho brāhmaṇesu abhippasanno, adhivāsetveva me bhavaṃ gotamo svātanāya bhattaṃ saddhiṃ bhikkhusaṅghenāti.

Adhivāsesī bhagavā tuṅhībhāvena.

Atha kho keṇiyo jaṭilo bhagavantaṃ adhivāsanaṃ viditvā utṭhāyāsanaṃ yena sako assamo tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā mittāmacce ñātisālohite āmantesi: Suṇantu me bhavanto² mittāmaccā ñātisālohitā samaṇo me gotamo nimantito svātanāya bhattaṃ saddhiṃ bhikkhusaṅghena yena me kāyaveyyāvaṭikaṃ kareyyāthāti.

Evaṃ bhoti kho keṇiyassa jaṭilassa mittāmaccā ñātisālohitā keṇiyassa jaṭilassa paṭissutvā appekacce uddhanāni khaṇanti, appekacce kaṭṭhāni phārenti, appekacce bhājanāni dhovanti, appekacce udakamaṇikaṃ paṭiṭṭhāpentī, appekacce āsanāni paññāpentī. Keṇiyo pana jaṭilo sāmaṇyeva maṇḍalamālaṃ paṭiyādeti.

¹ tvaṅca - Ma, Syā.

² bhonto - Syā, PTS.

Sau đó, đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã tỏ vẻ thân thiện với đức Thế Tôn, sau khi trao đổi lời xã giao thân thiện, đã ngồi xuống ở một bên. Khi đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã ngồi xuống ở một bên, Đức Thế Tôn đã chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho đạo sĩ bện tóc Keṇiya bằng bài Pháp thoại.

Sau đó, khi đã được đức Thế Tôn chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi bằng bài Pháp thoại, đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Xin ngài Gotama hãy nhận lời tôi về bữa trai phạn vào ngày mai cùng với hội chúng tỳ khưu.” Khi được nói như vậy, đức Thế Tôn đã nói với đạo sĩ bện tóc Keṇiya điều này: “Này Keṇiya, hội chúng tỳ khưu rất đông có đến một ngàn hai trăm năm mươi vị tỳ khưu, và người đã đặt nhiều niềm tin vào các vị Bà-la-môn.” Đến lần thứ nhì, đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Thưa ngài Gotama, dầu cho hội chúng tỳ khưu rất đông có đến một ngàn hai trăm năm mươi vị tỳ khưu và (dầu cho) tôi đã đặt nhiều niềm tin vào các vị Bà-la-môn, xin ngài Gotama hãy nhận lời tôi về bữa trai phạn vào ngày mai cùng với hội chúng tỳ khưu.” Đến lần thứ nhì, đức Thế Tôn đã nói với đạo sĩ bện tóc Keṇiya điều này: “Này Keṇiya, hội chúng tỳ khưu rất đông có đến một ngàn hai trăm năm mươi vị tỳ khưu, và người đã đặt nhiều niềm tin vào các vị Bà-la-môn.” Đến lần thứ ba, đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Thưa ngài Gotama, dầu cho hội chúng tỳ khưu rất đông có đến một ngàn hai trăm năm mươi vị tỳ khưu và (dầu cho) tôi đã đặt nhiều niềm tin vào các vị Bà-la-môn, xin ngài Gotama hãy nhận lời tôi về bữa trai phạn vào ngày mai cùng với hội chúng tỳ khưu.”

Đức Thế Tôn đã nhận lời bằng thái độ im lặng.

Khi ấy, đạo sĩ bện tóc Keṇiya hiểu được sự nhận lời của đức Thế Tôn nên đã từ chỗ ngồi đứng dậy và đi về nơi cư ngụ của mình, sau khi về đến đã báo các bạn bè thân hữu và thân quyến cùng huyết thống rằng: “Xin quý vị bạn bè thân hữu và thân quyến cùng huyết thống hãy lắng nghe tôi, Sa-môn Gotama đã được tôi thỉnh mời bữa trai phạn vào ngày mai cùng với hội chúng tỳ khưu, vì thế mong các vị có thể làm giúp công việc phục dịch.”

“Thưa ngài, xin vâng,” các bạn bè thân hữu và thân quyến cùng huyết thống của đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã nghe theo đạo sĩ bện tóc Keṇiya, một số đào bếp lửa, một số chẻ củi, một số rửa bát đĩa, một số xếp đặt lu nước, một số bố trí các chỗ ngồi, còn đạo sĩ bện tóc Keṇiya tự mình chuẩn bị lều trại có mái che.

Tena kho pana samayena selo brāhmaṇo āpaṇe paṭivasati tiṇṇaṃ vedānaṃ pāragū sanighaṇṭukeṭubhānaṃ¹ sākkharappabhedānaṃ itihāsapañcamānaṃ padako veyyākaraṇo lokāyatamahāpurisalakkhaṇesu anavayo tiṇi māṇavakasatāni mante vāceti. Tena kho samayena keṇiye jaṭile selo brāhmaṇo² abhippasanno hoti.

Atha kho selo brāhmaṇo tihi māṇavakasatehi parivuto jaṅghāvihāraṃ anucaṅkamamāno anuvicaramāno yena keṇiyassa jaṭilassa assamo tenupasaṅkami. Addasā kho selo brāhmaṇo keṇiyasmiṃ jaṭile³ appekacce uddhanāni khaṇante, —pe— appekacce āsanāni paññāpente. Keṇiyaṃ pana jaṭilaṃ sāmāmyeva⁴ maṇḍalamālaṃ paṭiyādentam, disvāna keṇiyaṃ jaṭilaṃ etadavoca:

Kinnu bhoto keṇiyassa āvāho vā bhavissati, vihāho vā bhavissati, mahāyañño vā paccupaṭṭhito, rājā vā māgadho seniyo bimbisāro nimantito svātanāya saddhiṃ balakāyenāti.

Na me sela,⁵ āvāho bhavissati napi vivāho bhavissati, ⁶ napi rājā māgadho seniyo bimbisāro nimantito svātanāya saddhiṃ balakāyena, api ca kho me mahāyañño paccupaṭṭhito atthi. Samaṇo gotamo sakyaputto sakyakulā pabbajito aṅguttarāpesu cārikaṃ caramāno mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ adḍhateḷasehi bhikkhusatehi āpaṇaṃ anuppatto, taṃ kho pana bhavantaṃ gotamaṃ —pe— buddho bhagavā 'ti, so me nimantito svātanāya saddhiṃ bhikkhusaṅghenāti.

Buddhoti kho bho⁷ keṇiya, vadesi? Buddhoti bho sela, vadāmi. Buddhoti bho keṇiya, vadesi? Buddhoti bho sela vadāmīti.

¹ sanighaṇṭukeṭubhānaṃ - Ma, Syā, PTS.

² keṇiyo jaṭilo sele brāhmaṇe - Ma, Syā, PTS.

³ keṇiyassa jaṭilassa assame - Ma, Syā; keṇiyassamiye jaṭile - PTS.

⁴ sāmāñ ñeva - PTS.

⁵ na me bho sela - Ma, Syā.

⁷ buddhoti bho - Ma, Syā, PTS.

⁶ āvāho vā bhavissati vivāho vā - Ma; āvāho vā bhavissati napi vā vivāho bhavissati - Syā.

Vào lúc bấy giờ, Bà-la-môn Sela cư trú ở Āpaṇa, là vị tinh thông về ba tập Vệ Đà, về các từ vựng và nghi thức, luôn cả về âm từ với sự phân tích, về truyền thống là thứ năm, là nhà ngữ học, nhà văn phạm, tinh thông về thế gian luận và các tướng của bậc đại nhân, đang chỉ dạy các chú thuật cho ba trăm thanh niên Bà-la-môn. Vào lúc bấy giờ, Bà-la-môn Sela đặt nhiều niềm tin vào đạo sĩ bện tóc Keṇiya.

Khi ấy, Bà-la-môn Sela được tháp tùng bởi ba trăm thanh niên Bà-la-môn, trong lúc đi kinh hành, trong lúc đi tản bộ cho thư giãn chân cẳng, đã đi đến nơi cư ngụ của đạo sĩ bện tóc Keṇiya. Bà-la-môn Sela đã nhìn thấy ở nơi đạo sĩ bện tóc Keṇiya một số người đang đào bấp lửa, —nt— một số bố trí các chỗ ngồi, còn đạo sĩ bện tóc Keṇiya đang tự mình chuẩn bị lều trại có mái che, sau khi nhìn thấy đã nói với đạo sĩ bện tóc Keṇiya điều này:

“Không lẽ ông Keṇiya sẽ có đám rước dâu, hay là sẽ có đám đưa dâu, hay là sắp xếp cho buổi đại lễ hiến tế, hay là đức vua Seniya Bimbisāra xứ Magadha được mời thỉnh vào ngày mai cùng với đội quân binh?”

“Này Sela, không phải tôi sẽ có đám rước dâu, cũng sẽ không có đám đưa dâu, cũng không phải đức vua Seniya Bimbisāra xứ Magadha được mời thỉnh vào ngày mai cùng với đội quân binh, tuy nhiên tôi có cuộc đại lễ hiến tế đã được sắp xếp. Sa-môn Gotama, con trai dòng Sakya, từ dòng dõi Sakya đã xuất gia, trong khi đi du hành ở xứ sở Āṅguttarāpa cùng với đại chúng tỳ khưu gồm có một ngàn hai trăm năm mươi vị tỳ khưu, đã ngự đến Āpaṇa. Hơn nữa, về ngài Gotama ấy —nt— Phật, Thế Tôn.’ Vị ấy đã được tôi thỉnh mời vào ngày mai cùng với hội chúng tỳ khưu.”

“Này ông Keṇiya, có phải ông nói: ‘Đức Phật?’” “Ồ ông Sela, tôi nói là: ‘Đức Phật.’” “Này ông Keṇiya, có phải ông nói: ‘Đức Phật?’” “Ồ ông Sela, tôi nói là: ‘Đức Phật.’”

Atha kho selassa brahmaṇassa etadahosi: Ghosopi kho eso dullabho lokasmiṃ yadidaṃ buddho'ti. Āgatāni kho pana asmākaṃ¹ mantesu dvattiṃsamahāpurisalakkhaṇāni yehi samannāgatassa mahāpurisassa dveva gatiyo bhavanti anaññā. Sace agāraṃ ajjhāvasati, rājā hoti cakkavattī dhammiko dhammarājā caturanto vijitāvī janapadatthāvariyaṃ pappatto sattaratanasamannāgato. Tassimāni sattaratanāni bhavanti, seyyathidaṃ: cakkaratanam hatthiratanam assaratanam maṇiratanam itthiratanam gahapatiratanam pariṇāyakaratanameva sattamaṃ, parosahassaṃ kho panassa puttā bhavanti sūrā viraṅgarūpā parasenappamaddanā, so imaṃ paṭhaviṃ sāgarapariyantam adaṇḍena asatthena dhammena abhivijiya ajjhāvasati. Sace kho panāgārasmā anagāriyam pabbajati araham hoti sammāsambuddho loke vivattacchaddo.²

Kham pana bho keṇiya, etarahi so bhavam gotamo viharati araham sammāsambuddho'ti.

Evam vutte keṇiyo jaṭilo dakkhiṇam bāham³ paggahetvā selam brāhmaṇam etadavoca: Yenesā bho sela nīlavanarājīti.

Atha kho selo brāhmaṇo tīhi māṇavakasatehi saddhiṃ yena bhagavā tenupasaṅkhami. Atha kho selo brāhmaṇo te māṇavake āmantesi: Appasaddā bhonto āgacchantu pade padaṃ nikkhipantā, durāsadā hi te bhagavanto⁴ sīhāva ekacarā, yadā cāham bhonto,⁵ samaṇena gotamena saddhiṃ manteyyam mā me bhonto, antarantarā katham opātetha, kathāpariyosānam me bhavanto āgamentūti.

Atha kho selo brāhmaṇo yena bhagavā tenupasaṅkhami, upasaṅkhamitvā bhagavatā saddhiṃ sammodi, sammodaniyam katham sārāṇiyam⁶ vitisāretvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho selo brāhmaṇo bhagavato kāye dvattiṃsamahāpurisalakkhaṇāni sammanesi.⁷ Addasā kho selo brāhmaṇo bhagavato kāye dvattiṃsamahāpurisalakkhaṇāni yebhuyyena ṭhapetvā dve, dvīsu mahāpurisalakkhaṇesu kaṅkhati vicikicchati nādhimuccati na sampasīdati, kosohite ca vatthaguyhe pahūtajivhatāya ca.⁸

¹ panamhākaṃ - Ma.

² vivattacchaddo - Ma; vivattacchaddo - Syā.

³ bāham - Ma.

⁴ bhavanto - Syā.

⁵ bho - Ma, Syā, PTS.

⁶ sārāṇiyam - Ma, Sīmu 2.

⁷ sammanesi - Syā, Sīmu 2.

⁸ cāti - Ma.

Khi ấy, Bà-la-môn Sela đã khởi ý điều này: “Cái âm này thật khó được nghe ở thế gian, đó là từ: ‘Đức Phật.’ Hơn nữa, ba mươi hai tướng của bậc đại nhân đã được lưu truyền ở các kinh thơ của chúng ta, bậc đại nhân có được các tướng này chỉ có hai con đường, không có con đường khác: Nếu ở tại gia thì trở thành vua Chuyển Luân, bậc công chính, vị vua công minh, bậc chinh phục bốn phương, đạt được sự bền vững của xứ sở, có được bảy báu vật. Bảy báu vật này là thuộc về vị ấy, gồm có: bánh xe báu, voi báu, ngựa báu, ngọc ma-ni báu, nữ nhân báu, gia chủ báu, và tướng quân báu là thứ bảy. Hơn nữa, vị này có hơn một ngàn con trai là những dũng sĩ, có vóc dáng anh hùng, có khả năng tiêu diệt quân đội của kẻ thù. Vị ấy chinh phục và ngự trị trái đất được biển bao quanh này một cách công minh, không gây gộc, không gươm đao. Nhưng nếu rời nhà xuất gia sống không nhà thì trở thành bậc A-la-hán, đấng Chánh Đẳng Giác, khởi mở sự che lấp ở thế gian.”

“Này ông Keṇiya, vậy bây giờ ngài Gotama, bậc A-la-hán, đấng Chánh Đẳng Giác ấy trú ở đâu?”

Khi được nói như vậy, đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã vươn cánh tay mặt và đã nói với Bà-la-môn Sela điều này: “Này ông Sela, ở dải rừng xanh biếc kia.”

Sau đó, Bà-la-môn Sela cùng với ba trăm thanh niên Bà-la-môn đã đi đến gặp đức Thế Tôn. Khi ấy, Bà-la-môn Sela đã bảo các thanh niên Bà-la-môn ấy rằng: “Này quý vị, hãy đi đến ít có tiếng động trong khi đặt bàn chân xuống từng bước một, bởi vì các đức Thế Tôn ấy là khó tiếp cận, tựa như loài sư tử sống một mình. Và này quý vị, khi ta chuyện trò với Sa-môn Gotama, quý vị chớ làm gián đoạn cuộc nói chuyện ở khoảng giữa, quý vị hãy chờ đợi đến khi ta dứt lời.”

Sau đó, Bà-la-môn Sela đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã tỏ vẻ thân thiện với đức Thế Tôn, sau khi trao đổi lời xã giao thân thiện, đã ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, Bà-la-môn Sela đã tìm xem ba mươi hai tướng của bậc đại nhân ở thân thể của đức Thế Tôn. Bà-la-môn Sela quả đã nhìn thấy hầu hết ba mươi hai tướng của bậc đại nhân ở thân thể của đức Thế Tôn ngoại trừ hai tướng, nên nghi hoặc, hoài nghi, chưa xác quyết, chưa hài lòng về hai tướng của bậc đại nhân là nam căn được bọc lại¹ và lưỡi lớn.

¹ Nam căn được bọc lại (*kosohite vatthaguyhe*): *kosohite* là được che đậy lại bởi lớp vỏ bọc bằng da, *vatthaguyhe* là dương vật (SnA. ii, 452).

Atha kho bhagavato etadahosi: Passati kho me ayaṃ selo brāhmaṇo dvattiṃsamahāpurisalakkhaṇāni yebhuyyena t̥hapetvā dve, dvīsu mahāpurisalakkhaṇesu kaṅkhati vicikicchati nādhimuccati na sampasīdati, kosohite ca vatthaguyhe pahūtajivhatāya cāti. Atha kho bhagavā tathārūpaṃ iddhābhisaṅkhāraṃ abhisaṅkhāsi¹ yathā addasa selo brāhmaṇo bhagavato kosohitaṃ vatthaguyhaṃ. Atha kho bhagavā jivhaṃ ninnāmetvā ubhopi kaṅṅasotāni anumasi paṭimasi, ubhopi nāsikasotāni anumasi paṭimasi, kevalampi laḷāṭamaṅḍalaṃ² jivhāya chādesi.

Atha kho selassa brahmaṇassa etahosi: Samannāgato kho samaṇo gotamo dvattiṃsa³ mahāpurisalakkhaṇehi paripuṇṇehi no aparipuṇṇehi no ca kho naṃ jānāmi buddho vā no vā, suttaṃ kho pana metaṃ⁴ brāhmaṇānaṃ vuddhānaṃ mahallakānaṃ ācariyapācariyānaṃ bhāsamaṇānaṃ, ye te bhavanti⁵ arahanto sammāsambuddhā te sake vaṇṇe bhaññamāne attānaṃ pātukarontīti, yannūnāhaṃ samaṇaṃ gotamaṃ sammukhā sārūppāhi gāthāhi abhitthaveyyanti. Atha kho sele brāhmaṇo bhagavantaṃ sammukhā sārūppāhi gāthāhi abhitthavi:

551. Paripuṇṇakāyo suruci sujāto cārudassano,
suvanṇavaṇṇosi⁶ bhagavā susukkadāṭhosi⁷ viriyavā.

552. Narassa hi sujātassa ye bhavanti viyañjanā,
sabbe te tava kāyasmaṃ mahāpurisalakkhaṇā.

553. Pasannanetto sumukho brahā uju patāpavā,
majjhe samaṇasaṅghassa ādicco 'va virocasi.

554. Kalyāṇadassano bhikkhu kaṅcanasannibhattaco,⁸
kiṃ te samaṇabhāvena evaṃ uttamavaṇṇino.

¹ abhisaṅkhāresi - Syā.

² nalāṭamaṅḍalaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ dvattiṃsāya - Syā.

⁴ panetaṃ - Syā.

⁵ bhagavanto - Syā.

⁶ suvanṇavaṇṇeti - Sīmu 2.

⁷ susukkadāṭhosi - Syā.

⁸ kaṅcanasannibhattaco - Syā.

Khi ấy, đức Thế Tôn đã khởi ý điều này: “Bà-la-môn Sela này nhìn thấy hầu hết ba mươi hai tướng của bậc đại nhân ở thân thể của Ta ngoại trừ hai tướng, nên nghi hoặc, hoài nghi, chưa xác quyết, chưa hài lòng về hai tướng của bậc đại nhân là nam căn được bọc lại và lưỡi lớn.” Khi ấy, đức Thế Tôn đã thể hiện thần thông khiến cho Bà-la-môn Sela đã nhìn thấy nam căn được bọc lại của đức Thế Tôn. Sau đó, đức Thế Tôn đã le lưỡi ra rồi đã liếm xuôi liếm ngược cả hai lỗ tai, đã liếm xuôi liếm ngược cả hai lỗ mũi, rồi đã dùng lưỡi che kín toàn bộ vầng trán.

Khi ấy, Bà-la-môn Sela đã khởi ý điều này: “Sa-môn Gotama quả đã có đầy đủ ba mươi hai tướng của bậc đại nhân, không phải không đầy đủ, nhưng ta không biết vị ấy có phải là đức Phật hay không phải. Và lại, điều này đã được ta nghe từ các vị Bà-la-môn lão niên, lớn tuổi nói rằng: ‘Các vị nào là bậc A-la-hán, đấng Chánh Đẳng Giác, các vị ấy phô bày bản thân trong khi ân đức của mình đang được nói lên. Hay là ta nên trực diện ca ngợi Sa-môn Gotama bằng những lời kệ thích đáng? Khi ấy, Bà-la-môn Sela đã trực diện ca ngợi đức Thế Tôn bằng những lời kệ thích đáng rằng:

551. “Bạch Thế Tôn, ngài có thân hình vẹn toàn, có ánh sáng rực rỡ, đã được thiện sanh, có vẻ đáng mến, có màu da như vàng, có răng trắng tinh, có sự tinh tấn.¹

552. Bởi vì những đặc điểm nào hiện hữu ở người đã được thiện sanh, tất cả các đặc điểm ấy, những tướng trạng của bậc đại nhân, đều có ở thân thể của ngài.

553. Ngài có cặp mắt trong sáng, khuôn mặt đầy đặn, cao to, đứng ngay thẳng, oai vệ; ở giữa hội chúng Sa-môn, ngài chói sáng tựa như mặt trời.

554. Là vị tỳ khưu có vóc dáng đẹp đẽ, có làn da giống như vàng, có màu da tối thượng như vậy, ngài cần gì với bản thể Sa-môn?

¹ Các câu kệ 551-570 được thấy ở *Selattheragāthā* - Kệ ngôn của trưởng lão Sela, xem *Theragāthāpāli* – Trưởng Lão Kệ, TTPV tập 31, các câu kệ 818-837, các trang 204-207 (ND).

555. Rājā arahasi bhavituṃ cakkavatti rathesabho,
cāturanto vijitāvī jambusaṅḍassa issaro.
556. Khattiyā bhojarājāno¹ anuyuttā² bhavanti te,
rājābhirājā manujindo rajjaṃ kārehi gotama.
557. Rājāhamasmi³ sela (iti bhagavā) dhammarājā anuttaro,
dhammena cakkaṃ vattemi cakkaṃ appativattiyaṃ.
558. Sambuddho paṭijānāsi (iti selo brāhmaṇo) dhammarājā anuttaro,
dhammena cakkaṃ vattemi iti bhāsasi gotama.
559. Ko nu senāpati bhoto sāvako sathudanvayo,⁴
ko te imaṃ anuvatteti⁵ dhammacakkaṃ pavattitaṃ.
560. Mayā pavattitaṃ cakkaṃ (selāti bhagavā) dhammacakkaṃ anuttaraṃ,
Sāriputto anuvatteti anujāto tathāgataṃ.
561. Abhiññeyyaṃ abhiññātaṃ bhāvetabbañca bhāvitaṃ,
pahātabbaṃ pahīnaṃ me tasmā buddhosmi brāhmaṇa.
562. Vinayassu mayi kaṅkhaṃ adhimuccassu⁶ brāhmaṇa,
dullabhaṃ dassanaṃ hoti sambuddhānaṃ abhiṇhaso.
563. Yesaṃ vo⁷ dullabho loke pātubhāvo abhiṇhaso,
so'haṃ brāhmaṇa sambuddho sallakatto anuttaro.
564. Brahmabhūto atitulo mārasenappamaddano,
sabbāmitte vasīkatvā modāmi akutobhayo.
565. Imaṃ bhonto⁸ nisāmetha yathā bhāsati cakkhumā,
sallakatto mahāvīro sīho va nadatī vane.

¹ bhogirājāno - Ma.

² anuyantā - Ma, Syā.

³ rājāhamasmiṃ - Sīmu 2.

⁴ sathuranvayo - Ma, Syā.

⁵ ko te tamanuvatteti - Ma.

⁶ adhimuñcassu - Syā.

⁷ yesaṃ ve - Ma; yassa ve - Syā.

⁸ bhavanto - Ma.

555. Ngài xứng đáng để trở thành vị vua, đấng Chuyển Luân, người xa phu xuất sắc, bậc có sự chiến thắng khắp bốn phương, chúa tể của Jambusandā.

556. Các vị Sát-đế-ly, các tộc trưởng và các vị vua đều phục tùng ngài; ngài là vị vua đứng đầu các vị vua, là chúa của loài người. Thưa ngài Gotama, xin ngài hãy cai trị vương quốc.”

557. (Đức Thế Tôn nói): “Này Sela, Ta là đức vua, đấng Pháp vương vô thượng. Ta chuyển vận bánh xe theo Giáo Pháp, là bánh xe không thể bị chuyển vận ngược lại.”

558. (Bà-la-môn Sela nói): “Ngài tự nhận là bậc Toàn Giác, đấng Pháp vương vô thượng. Thưa ngài Gotama, ngài nói rằng: ‘Ngài chuyển vận bánh xe theo Giáo Pháp.’

559. Vậy vị nào là tướng quân của ngài, là đệ tử tiếp nối bậc đạo sư? Vị nào tiếp tục vận chuyển cho ngài bánh xe Pháp đã được chuyển vận này?”

560. (Đức Thế Tôn nói: “Này Sela,) bánh xe đã được Ta chuyển vận là bánh xe Pháp vô thượng. Sāriputta kế thừa đức Như Lai tiếp tục chuyển vận.

561. Điều cần biết rõ đã được biết rõ, việc cần tu tập đã được tu tập, cái cần dứt bỏ đã được dứt bỏ bởi Ta; này Bà-la-môn, vì thế Ta là đức Phật.

562. Này Bà-la-môn, người hãy dẹp bỏ sự nghi hoặc về Ta, người hãy xác quyết; việc gặp gỡ các bậc Toàn Giác thường xuyên là điều khó đạt được.

563. Quả vậy, việc tái xuất hiện ở thế gian của những vị này là điều khó đạt được. Này Bà-la-môn, Ta đây là bậc Toàn Giác, phâu thuật gia vô thượng.

564. Ta có tư cách Phạm Thiên, bậc không thể so sánh, người có sự tiêu diệt các đạo binh của Ma Vương, sau khi chế ngự tất cả đối thủ, Ta hân hoan, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu.”

565. “Này quý vị, quý vị hãy lắng nghe lời mà bậc Hữu Nhãn, nhà phâu thuật, đấng Đại Hùng phát biểu, tựa như con sư tử rống ở khu rừng.

566. Brahmabhūtaṃ atitulaṃ mārāsenappamaddanaṃ,
ko disvā nappasīdeyya api kaṇhābhijātiko.

567. Yo maṃ icchati anvetu yo vā nicchati gacchatu,
idhāhaṃ pabbajissāmi varapaññaṃ santike.

568. Etañce¹ ruccati bhoto sammāsambuddhasāsaṇaṃ,²
mayampi pabbajissāma varapaññaṃ santike.

569. Brāhmaṇā tisatā ime yācanti pañjalikatā,
brahmacariyaṃ carissāma bhagavā tava santike.

570. Svākkhātaṃ brahmacariyaṃ (selāti bhagavā) sandiṭṭhikamakālikam,
yattha amoghā pabbajjā appamattassa sikkhatoti.

Alattha kho selo brāhmaṇo sapaṇiso bhagavato santike pabbajjaṃ alattha upasampadaṃ. Atha kho keṇiyo jaṭilo tassā rattiyaṃ accayena sake assame paṇitaṃ khādanīyaṃ bhojanīyaṃ paṭiyādāpetvā bhagavato kālaṃ ārocāpesi: Kālo bho gotama niṭṭhitaṃ bhattanti.

Atha kho bhagavā pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya yena keṇiyassa jaṭilassa assamo tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā paññatte āsane nisīdi, saddhiṃ bhikkhusaṅghena. Atha kho keṇiyo jaṭilo buddhapamukhaṃ bhikkhusaṅghaṃ paṇitena khādanīyena bhojanīyena sahatthā santappesi sampavāresi. Atha kho keṇiyo jaṭilo bhagavantaṃ bhuttāviṃ onītapattapāṇiṃ aññataraṃ nīcaṃ āsaṇaṃ gahetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho keṇiyaṃ jaṭilaṃ bhagavā imāhi gāthāhi anumodi:

571. Aggihuttamukhā yaññā sāvitti chandaso mukhaṃ,
rājā mukhaṃ manussānaṃ nadīnaṃ sāgaro mukhaṃ.

572. Nakkhattānaṃ mukhaṃ cando ādicco tapataṃ mukhaṃ,
puññaṃ ākaṅkhamānānaṃ saṅgho ce yajataṃ mukhanti.

¹ evañce - Ma; evaṃ ce - Syā.

² sammāsambuddhasāsane - Ma.

566. Người nào, cho đâu là kẻ có dòng dõi thấp kém, sau khi nhìn thấy bậc có tư cách Phạm Thiên, bậc không thể so sánh, người có sự tiêu diệt các đạo binh của Ma Vương, mà không tịnh tín?

567. Ai là người muốn theo ta, hoặc ai không muốn thì hãy đi đi. Tại đây, ta sẽ xuất gia trong sự chứng minh của bậc có trí tuệ cao quý.”

568. “Nếu Giáo Pháp này của đấng Chánh Đẳng Giác được thích thú đối với ngài, chúng tôi cũng sẽ xuất gia trong sự chứng minh của bậc có trí tuệ cao quý.”

569. Ba trăm vị Bà-la-môn này đã chấp tay thỉnh cầu: “Bạch đức Thế Tôn, chúng con sẽ sống Phạm hạnh trong sự hiện diện của ngài.”

570. (Đức Thế Tôn nói: “Này Sela,) Phạm hạnh đã khéo được thuyết giảng, có thể thấy được bởi tự thân, không bị chi phối bởi thời gian, việc xuất gia trong Giáo Pháp ấy không phải là vô ích đối với người đang (ra sức) học tập, không bị xao lãng.”

Quả vậy, Bà-la-môn Sela cùng với đồ chúng đã đạt được sự xuất gia, đã đạt được sự tu lên bậc trên trong sự hiện diện của đức Thế Tôn. Sau đó, khi trải qua đêm ấy, đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã cho chuẩn bị sẵn sàng thức ăn hảo hạng loại cứng loại mềm tại nơi cư ngụ của mình rồi cho người thông báo thời giờ đến đức Thế Tôn: “Bạch ngài Gotama, đã đến giờ, thức ăn đã chuẩn bị xong.”

Khi ấy vào buổi sáng, đức Thế Tôn đã quán y (nội) rồi cầm lấy bình bát và y đi đến nơi cư ngụ của đạo sĩ bện tóc Keṇiya, sau khi đến đã ngồi xuống ở chỗ ngồi được sắp đặt sẵn cùng với hội chúng tỳ khưu. Sau đó, đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã tự tay làm hài lòng và toại ý hội chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu với thức ăn hảo hạng loại cứng loại mềm. Đến khi đức Thế Tôn đã thọ thực xong, có bàn tay đã rời khỏi bình bát, đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã cầm lấy một chiếc ghế thấp rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đạo sĩ bện tóc Keṇiya đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã nói lời tùy hỷ đến đạo sĩ bện tóc Keṇiya bằng những lời kệ này:

571. “Các lễ hiến tế có việc cúng tế ngọn lửa là đứng đầu, kinh cổ Sāvittī là đứng đầu về niêm luật, đức vua là đứng đầu loài người, biển cả đứng đầu các con sông.

572. Mặt trăng đứng đầu các vì sao, mặt trời đứng đầu các vật tỏa sáng. Đối với những người mong mỏi phước báu đang cúng dường thì Tăng Chúng là đứng đầu.”¹

¹ Hai câu kệ 571 và 572 được thấy ở *Mahāvaggapāli - Đại Phẩm 2*, TTPV tập 5, trang 97.

Atha kho bhagavā keṇiyaṃ jaṭilaṃ imāhi gāthāhi anumoditvā utṭhāyāsānā pakkāmi. Atha kho āyasmā selo saporiso eko vūpakaṭṭho appamatto ātāpī pahitatto viharanto na cirasseva yassatthāya kulaputtā sammadeva agārasmā anagāriyaṃ pabbajanti, tadanuttaraṃ brahmacariyapariyosānaṃ diṭṭheva dhamme sayamaṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja vihāsi.

Khīṇā jāti vusitaṃ brahmacariyaṃ kataṃ karaṇiyaṃ nāparaṃ itthattāyāti abbhaññāsi. Aññataro ca kho paṇāyasmā selo saporiso arahataṃ ahoṣi.

Atha kho āyasmā selo saporiso yena bhagavā tenupasaṅkamaṃ, upasaṅkamtivā ekaṃsaṃ cīvaraṃ katvā yena bhagavā tenañjaliṃ paṇāmetvā bhagavantaṃ gāthāhi ajjhabhāsi.

573. Yaṃ taṃ saraṇamāgama¹ ito aṭṭhami cakkhuma,²
sattarattena bhagavā dantama³ tava sāsane.

574. Tuvaṃ buddho tuvaṃ satthā tuvaṃ mārābhibhū muni,
tuvaṃ anusaye chetvā tiṇṇo tāres' imaṃ pajamaṃ.

575. Upadhī te samatikkantā āsavā te padālītā,
sīhosi anupādāno pahīṇabhayaabheravo.

576. Bhikkhavo tisatā ime tiṭṭhanti pañjalikatā,
pāde vīra pasārehi nāgā vandantu satthuno "ti.

Selasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ saraṇamāgama - Ma. PTS.

² cakkhuma - Ma, PTS.

³ dantama - Syā.

Sau đó, khi đã nói lời tùy hỷ đến đạo sĩ bện tóc Keniya bằng những lời kệ này, đức Thế Tôn đã từ chỗ ngồi đứng dậy và ra đi. Sau đó, đại đức Sela cùng với đồ chúng, một mình đã tách riêng, rồi trong khi sống không bị xao lãng, có sự nỗ lực, có sự quyết tâm nên chẳng bao lâu sau, ngay trong kiếp hiện tại này, nhờ vào thắng trí của mình đã chứng ngộ, đạt đến, và an trú vào mục đích tối thượng của Phạm hạnh, vì mục đích này mà những người con trai của các gia đình cao quý rời nhà xuất gia một cách chân chánh sống không nhà.

Vị ấy đã biết rằng: “Sự tái sinh đã cạn kiệt, Phạm hạnh đã hoàn tất, việc cần làm đã làm, không còn gì khác (phải làm) đối với bản thể (A-la-hán) này nữa.” Và thêm một vị nữa là đại đức Sela, cùng với đồ chúng, đã trở thành vị A-la-hán.

Sau đó, đại đức Sela cùng với đồ chúng đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đắp y một bên vai, chấp tay hướng về đức Thế Tôn, và đã nói với đức Thế Tôn bằng những lời kệ rằng:

573. “Bạch đấng Hữu Nhân, việc chúng con đi đến nương tựa vào ngài đến nay là ngày thứ tám. Bạch đức Thế Tôn, chúng con đã được huấn luyện trong Giáo Pháp của ngài bảy đêm.

574. Ngài là đức Phật, ngài là bậc Đạo Sư, ngài là bậc hiền trí, đấng chế ngự Ma Vương. Sau khi cắt đứt các pháp tiềm ẩn và đã vượt qua, ngài đưa dòng đời này vượt qua.

575. Các mầm tái sinh đã được ngài hoàn toàn vượt qua, các lậu hoặc đã được ngài phá tan, tựa như con sư tử, không còn chấp thủ, đã dứt bỏ sự sợ hãi và khiếp đảm.

576. Ba trăm vị tỳ khưu này đứng yên, chấp tay. Bạch đấng Anh Hùng, xin ngài hãy duỗi ra các bàn chân. Các bậc long tượng hãy đánh lễ (bàn chân của) bậc Đạo Sư.”

Dứt Kinh Sela.

8. SALLASUTTAM

577. Animittamanaññātaṃ maccānaṃ idha jīvitam,
kasirañca parittañca tañca dukkhena saññutaṃ.¹
578. Na hi so upakkamo atthi yena jātā na mīyare,²
jarampi patvā maraṇaṃ evaṃdhammā hi pāṇino.
579. Phalānamiva pakkānaṃ pāto patanato³ bhayaṃ,
evaṃ jātānamaccānaṃ⁴ niccaṃ maraṇato bhayaṃ.
580. Yathāpi kumbhakārassa katā mattikabhājanā,
sabbe bhedanapariyantā⁵ evaṃ maccāna jīvitam.
581. Daharā ca mahantā ca ye bālā ye ca paṇḍitā,
sabbe maccuvasaṃ yanti sabbe maccuparāyanā.
582. Tesam maccuparetānaṃ gacchataṃ paralokato,
na pitā tāyate puttaṃ ñāti vā pana ñātake.
583. Pekkhataṃ yeva ñātīnaṃ passa lālapataṃ puthu,
ekameko ca maccānaṃ govajjho viya nīyati.⁶
584. Evamabbhāhato loko maccunā ca jarāya ca,
tasmā dhīrā na socanti veditvā lokapariyāyaṃ.
585. Yassa maggaṃ na jānāsi āgatassa gatassa vā,
ubho ante asampassaṃ niratthaṃ paridevasi.
586. Paridevayamāno ce kañci⁷ atthaṃ udabbahe,
sammūlho hiṃsamattānaṃ kayirā⁸ cenaṃ⁹ vicakkhaṇo.

¹ samyutaṃ - Ma.

² mīyare - Ma, Syā, PTS.

³ papatanā - PTS.

⁴ jātānaṃ maccānaṃ - PTS.

⁵ bhedanapariyantā - Syā.

⁶ niyyati - Syā, PTS.

⁷ kañcid - Ma, PTS;
kiñci - Syā.

⁸ kayira - Syā, PTS.

⁹ ce naṃ - Ma.

8. KINH MŨI TÊN

577. Mạng sống của loài người ở đây là không có sự báo hiệu, không được biết chắc, khó khăn, ngăn ngại, và nó bị gắn liền với khổ đau.

578. Thật sự không có phương thức nào khiến cho những kẻ đã được sanh ra (sẽ) không chết; sau khi đạt đến tuổi già (hay chưa đạt đến) cũng sẽ có cái chết, bởi vì các sinh mạng có quy luật là như vậy.

579. Tựa như nỗi sợ hãi về sự rơi rụng vào buổi sáng của những trái cây đã chín, nỗi sợ hãi thường xuyên về sự chết của những con người đã được sanh ra là như vậy.

580. Cũng giống như bát đĩa bằng đất sét đã được làm ra bởi người thợ gốm, tất cả có sự bể vỡ là chặng cuối, mạng sống của loài người là như vậy.

581. Những ai ngu si và những ai sáng suốt, các trẻ con và những người lớn tuổi, tất cả đều sa vào quyền lực của thần chết, tất cả đều có sự chết là nơi cuối cùng.

582. Khi những người ấy đã bị chế ngự bởi thần chết và đang đi đến thế giới khác, người cha không thể bảo vệ con trai, hoặc ngay cả thân nhân cũng không thể bảo vệ các quyến thuộc.

583. Người hãy nhìn xem,¹ trong số các thân quyến thật sự đang xem xét, đang than khóc thê thảm, từng người một trong số loài người bị đưa đi, ví như loài bò là để giết.

584. Thế gian bị hành hạ như vậy bởi cái chết và sự già; vì thế sau khi biết được bản thể của thế gian, các bậc sáng trí không sầu muộn.

585. Người không biết lộ trình đi đến (sanh) hoặc ra đi (chết) của kẻ ấy, trong khi không nhìn thấy cả hai chặng, người than vãn một cách vô ích.

586. Nếu trong lúc than vãn, trong lúc hành hạ bản thân, kẻ bị mê muội có thể tạo ra lợi ích nào đó, thì người khôn khéo cũng nên làm điều ấy.

¹ Theo Chú Giải, lúc bấy giờ đức Phật có một nam cư sĩ là người hộ độ. Người này có đứa con trai vừa mới mất, và vì sầu muộn nên không dùng vật thực đã bảy ngày. Thương tình, đức Phật đã ngự đến nhà nam cư sĩ ấy để giáo hóa (SnA. ii, 457).

587. Na hi runtena¹ sokena santiṃ pappoti cetaso,
bhīyassuppajjate² dukkhaṃ sarīraṃ upahaññati.
588. Kiso vivaṇṇo bhavati hiṃsamattānamattanā,
na tena petā pārenti niratthā paridevanā.
589. Sokamappajahaṃ jantu bhiyyo dukkhaṃ nigacchati,
anutthunanto kālakataṃ³ sokassa vasamanvagū.
590. Aññepi passa gamine yathākammūpage nare,
maccuno vasamāgamma phandantevidha pāṇino.
591. Yena yena hi maññanti tato taṃ hoti aññathā,
etādiso vinābhāvo passa lokassa pariyāyaṃ.
592. Api ce⁴ vassasataṃ jīve bhīyo⁵ vā pana mānava,
ñātisaṅghā vinā hoti jānāti⁶ idha jīvitaṃ.
593. Tasmā arahato sutvā vineyya paridevitaṃ,⁷
petam kālakataṃ disvā⁸ na so⁹ labbhā mayā iti.
594. Yathā saraṇamādittaṃ vārinā parinibbuto,¹⁰
evampi dhīro sappañño paṇḍito kusalo naro,
khippamuppataṃ sokaṃ vāto tūlaṃva¹¹ dhaṃsaye.
595. Paridevaṃ pajappañca domanassañca attano,
attano sukhamesāno abbahe¹² sallamattano.
596. Abbūlhasallo asito santiṃ pappuyya cetaso,
sabbasokaṃ atikkanto asoko hoti nibbuto ”ti.

Sallasuttaṃ niṭṭhitam.

¹ ruṇṇena - Ma, Syā, PTS.

² bhīyassuppajjate - Ma, Syā, PTS.

³ kālāṅkataṃ - Ma.

⁴ api - Ma, Syā.

⁵ bhiyyo - Ma, Syā, PTS.

⁶ jahāti - Ma, Syā, PTS.

⁷ paridevinaṃ - Sīmu 2.

⁸ ditvā - Syā.

⁹ neso - Ma, Syā.

¹⁰ parinibbaye - Ma, Syā, PTS.

¹¹ tulaṃva - Syā.

¹² abbuḷhe - Syā.

587. Hiển nhiên với việc khóc lóc, với sự sầu muộn, thì không đạt được sự an tịnh của tâm, khổ đau sanh lên cho người này còn nhiều hơn, cơ thể của người này bị tổn hại.

588. Trong khi tự mình hãm hại mình, (người này) trở nên gầy ốm, xuống sắc, những người đã quá vắng không được trợ giúp do việc làm ấy; sự than vãn là không có lợi ích.

589. Trong khi không dứt bỏ sầu muộn, con người đọa vào khổ đau nhiều hơn nữa; trong khi khóc lóc kẻ đã quá vắng, con người chịu sự tác động của sầu muộn.

590. Hãy nhìn xem những kẻ khác cũng có sự ra đi, những con người đi theo nghiệp lực, các sinh mạng ở nơi này quả nhiên run rẩy sau khi rơi vào quyền lực của thần chết.

591. Dầu họ suy nghĩ thế này thế khác, kết quả từ đó trở nên khác hẳn. Việc chia cách là như thế ấy; người hãy nhìn xem bản thể của thế gian.

592. Thậm chí, nếu người trai trẻ có thể sống một trăm năm, hoặc hơn thế nữa, rồi cũng (sẽ) tách rời khỏi tập thể thân quyến, cũng (sẽ) từ bỏ mạng sống ở nơi này.

593. Bởi thế, sau khi lắng nghe (lời giảng dạy của) bậc A-la-hán, nên chừa bỏ việc than vãn. Sau khi nhìn thấy người quá vắng đã lìa đời, (nên biết rằng): ‘Người ấy không thể nào (trở lại) với ta.’

594. Giống như người có thể dùng nước dập tắt chỗ trú ngụ bị đốt cháy, cũng tương tự như thế, người can đảm, có trí tuệ, sáng suốt, thiện xảo có thể mau chóng xua tan sự sầu muộn đã được sanh khởi, tựa như làn gió thổi bay sợi bông gòn.

595. Người tìm cầu sự an lạc cho bản thân nên nhớ lên mũi tên của mình, sự than vãn, sự khởi tham muốn, và nổi ưu phiền của bản thân.

596. Người có mũi tên đã được nhổ lên, không còn nương nhờ, sau khi đã đạt được sự an tịnh của tâm, trong khi vượt qua mọi sầu muộn, trở thành không còn sầu muộn, được tịch tịnh.

Dứt Kinh Mũi Tên.

9. VĀSEṬṬHASUTTAM

Evam me sutam: Ekam samayam bhagavā icchānaṅgale¹ viharati icchānaṅgalavanasaṅḍe. Tena kho pana samayena sambahulā abhiññātā² brāhmaṇamahāsālā icchānaṅgale paṭivasanti, seyyathidaṃ: Caṅkī brāhmaṇo tārukko brāhmaṇo pokkharasāti brāhmaṇo jānussoni brahmaṇo todeyyo brāhmaṇo aññe ca abhiññātā abhiññātā brāhmaṇamahāsālā. Athakho vāseṭṭhabhāradvājānaṃ māṇavaṇaṃ jaṅghāvihāraṃ anucaṅkamamānānaṃ³ anuvicaramānānaṃ⁴ ayamantarākathā udapādi: katham bho brāhmaṇo hotīti.

Bhāradvājo māṇavo evamāha: Yato kho bho ubhato sujāto hoti⁵ mātito ca pitito ca saṃsuddhagahaṇiko yāva sattamā pitāmahayugā akkhitto anupakkuṭṭho jātivādena ettāvata kho⁶ brāhmaṇo hotīti.

Vāseṭṭho māṇavo eva māha: Yato kho bho sīlavā ca hoti vattasampanno⁷ ca ettāvata kho brāhmaṇo hotīti. Neva kho asakki bhāradvājo māṇavo vāseṭṭham māṇavaṇaṃ saññāpetuṃ, na pana asakki vāseṭṭho māṇavo bhāradvājaṃ māṇavaṇa⁸ saññāpetuṃ.⁹

Atha kho vāseṭṭho māṇavo bhāradvājaṃ māṇavaṇaṃ āmantesi: Ayaṃ kho⁶ bhāradvāja samaṇo gotamo sakyaputto sakyakulā pabbajito icchānaṅgale viharati icchānaṅgalavanasaṅḍe, taṃ kho pana bhavantaṃ gotamaṃ evam kalyāṇo kittisaddo abbhuggato: Itipi so bhagavā —pe— buddho bhagavāti. Āyāma bho¹⁰ bhāradvāja, yena samaṇo gotamo tenupasaṅkamissāma, upasaṅkamitvā samaṇaṃ gotamaṃ¹¹ etamatthaṃ pucchissāma, yathā no samaṇo gotamo vyākariṣṣati tathā naṃ dhāressāmāti. Evam bhoti kho bhāradvājo māṇavo vāseṭṭhassa māṇavassa paccassosi.

Atha kho vāseṭṭhabhāradvājā māṇavā yena bhagavā tenupasaṅkamimṃsu, upasaṅkamitvā bhagavatā saddhiṃ sammodimṃsu sammodanīyaṃ katham sārāṇīyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ nisidimṃsu. Ekamantaṃ nisinno kho vāseṭṭho māṇavo bhagavantaṃ gāthāya ajjhabhāsi:

¹ icchānaṅkale - PTS.

² abhiññātā abhiññātā - Ma, PTS.

³ anucaṅkamantānaṃ - Ma, Syā;

anucaṅkamānānaṃ - Sīmu 2.

⁴ anuvicarantānaṃ - Ma, Syā.

⁵ sujāto - Syā.

⁶ kho bho - Ma; bho - Syā.

⁷ vattasampanno - PTS.

⁸ māṇavaṇaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁹ saññāpetuṃ - Ma, Syā.

¹⁰ bho - itisaddo Syā potthake na dissate.

¹¹ samaṇaṃ gotamaṃ - itipāṭho Syā potthake na dissate.

9. KINH VĀSETṬHA

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Icchānaṅgala, ở khu rừng Icchānaṅgala. Vào lúc bấy giờ, nhiều Bà-la-môn nổi tiếng và giàu có cư ngụ tại Icchānaṅgala, như là: Bà-la-môn Caṅkī, Bà-la-môn Tārukkha, Bà-la-môn Pokkharasāti, Bà-la-môn Jānussoni, Bà-la-môn Todeyya, và nhiều Bà-la-môn vô cùng nổi tiếng và giàu có khác nữa. Khi ấy, trong lúc hai thanh niên Bà-la-môn Vāsetṭha và Bhāradvāja đang đi kinh hành, đang đi tản bộ cho thư giãn chân cẳng, có câu chuyện trao đổi này đã khởi lên giữa hai vị ấy: “Này bạn, như thế nào là vị Bà-la-môn?”

Thanh niên Bà-la-môn Bhāradvāja đã nói như vậy: “Này bạn, khi nào thật sự là người được thiện sanh ở cả hai bên, phía mẹ và phía cha, có sự thụ thai được hoàn toàn trong sạch cho đến tổ tiên nội ngoại đời thứ bảy, không bị khinh bỉ, không bị chỉ trích về phương diện nòi giống; đến chừng ấy là Bà-la-môn.”

Thanh niên Bà-la-môn Vāsetṭha đã nói như vậy: “Này bạn, khi nào thật sự là người có giới và đầy đủ tánh hạnh; đến chừng ấy là Bà-la-môn.” Thanh niên Bhāradvāja đã không thể thuyết phục thanh niên Bà-la-môn Vāsetṭha, và thanh niên Bà-la-môn Vāsetṭha cũng đã không thể thuyết phục thanh niên Bà-la-môn Bhāradvāja.

Khi ấy, thanh niên Bà-la-môn Vāsetṭha đã bảo thanh niên Bà-la-môn Bhāradvāja rằng: “Này Bhāradvāja, quả là vị Sa-môn Gotama này, con trai dòng Sakya, từ dòng dõi Sakya đã xuất gia, đang ngự tại Icchānaṅgala, ở khu rừng Icchānaṅgala. Hơn nữa, về ngài Gotama ấy có tiếng đồn tốt đẹp đã được lan rộng ra như vậy: ‘Đức Thế Tôn ấy —nt— Phật, Thế Tôn.’ Này bạn Bhāradvāja, hãy đến. Chúng ta sẽ đi đến gặp Sa-môn Gotama, sau khi đến chúng ta sẽ hỏi Sa-môn Gotama về ý nghĩa này. Sa-môn Gotama sẽ giải thích cho chúng ta như thế nào thì chúng ta sẽ ghi nhận điều ấy như thế ấy.” “Này bạn, như vậy đi.” Thanh niên Bà-la-môn Bhāradvāja đã đáp lại thanh niên Bà-la-môn Vāsetṭha.

Sau đó, hai thanh niên Bà-la-môn Vāsetṭha và Bhāradvāja đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã tỏ vẻ thân thiện với đức Thế Tôn, sau khi trao đổi lời xã giao thân thiện, đã ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, thanh niên Bà-la-môn Vāsetṭha đã nói với đức Thế Tôn bằng những lời kệ này:

597. Anuññātaṇṇāteṇ tevijjā mayamasma bho,¹
ahaṃ pokkharasātissa tārukkhassāyaṃ māṇavo.
598. Tevijjānaṃ yadakkhātaṃ tatra kevalino 'sma se,
padakā'sma² veyyākaraṇā³ jappe⁴ ācariyasādisā.
599. Tesāṃ no jātivādasmiṃ vivādo atthi gotama,
jātiyā brāhmaṇo hoti bhāradvājo iti bhāsati,
ahañca kammanā⁵ brūmi evaṃ jānāhi cakkhuma.
600. Te na sakkoma saññāpetuṃ⁶ aññamaññaṃ mayāṃ ubho,
bhagavantaṃ puṭṭhumāgama⁷ sambuddhaṃ iti vissutaṃ.
601. Candaṃ yathā khayātitaṃ pecca pañjalikā janā,
vandamānā namassanti evaṃ lokasmi⁸ gotamaṃ.
602. Cakkhuṃ loke samuppannaṃ mayāṃ pucchāma gotamaṃ,
jātiyā brāhmaṇo hoti udāhu bhavati kammanā,
ajānataṃ no pabrūhi yathā jānemu brāhmaṇaṃ.
603. Tesāṃ vohaṃ vyakkhissaṃ (vāseṭṭhāti bhagavā) anupubbaṃ yathātathaṃ,
jātivibhāgaṃ⁹ pañānaṃ aññamaññaṃ hi jātiyo.
604. Tiṇarukkhepi jānātha na cāpi paṭijānare,
liṅgaṃ jātimayaṃ tesāṃ aññamaññaṃ hi jātiyo.
605. Tato kīṭe paṭaṅge ca yāva kuntakipillike,¹⁰
liṅgaṃ jātimayaṃ tesāṃ aññamaññaṃ hi jātiyo.
606. Catuppade pi jānātha khuddake ca mahallake,
liṅgaṃ jātimayaṃ tesāṃ aññamaññaṃ hi jātiyo.

¹ mayamassubho - Ma, PTS;
mayamassu bho - Syā.

² padakasma - Ma;
padakasmā - Syā, PTS.

³ veyyākaraṇā ca - Syā.

⁴ jape - PTS.

⁵ kammunā - Ma, Syā.

⁶ saññāpetuṃ - Ma;

saññātuṃ - Syā; saññattuṃ - PTS.

⁷ bhavantaṃ puṭṭhumāgamhā - Ma, Syā, PTS.

⁸ lokasmiṃ - PTS.

⁹ jātivibhāgaṃ - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ kunthakipillike - Ma, Syā, PTS.

597. “Thưa ngài, chúng tôi là những người tinh thông ba tập Vệ Đà, đã được truyền thụ và đã được công nhận. Tôi là (học trò) của Pokkharasāti, và thanh niên này là (học trò) của Tārukkha.

598. Điều nào đã được thuyết giảng bởi các vị tinh thông ba tập Vệ Đà, chúng tôi đã được hoàn hảo về lãnh vực ấy. Chúng tôi là nhà ngữ học, nhà văn phạm, tương đương với các vị thầy về sự hiểu biết.

599. Thưa ngài Gotama, giữa chúng tôi đây có sự tranh cãi về đề tài nòi giống: ‘Bà-la-môn là do nòi giống,’ Bhāradvāja nói như thế; còn tôi nói là do hành động. Thưa bậc Hữu Nhãn, xin ngài nhận biết như vậy.

600. Cả hai chúng tôi đây không thể thuyết phục lẫn nhau, và đã đi đến để hỏi đức Thế Tôn, vị được biết tiếng là ‘bậc Toàn Giác.’

601. Giống như những người tiến đến, tay chấp lại, nghiêng mình đánh lễ mặt trăng đã qua thời kỳ khuyết (đang tròn dần), tương tự như vậy chúng tôi nghiêng mình đánh lễ đức Gotama ở thế gian.

602. Chúng tôi hỏi đức Gotama, bậc đã thành tựu con mắt ở thế gian rằng: ‘Do nòi giống là Bà-la-môn, hay trở thành (Bà-la-môn) là do hành động? Xin ngài hãy nói lên cho chúng tôi, những người không biết, nhờ vậy chúng tôi có thể biết được về vị Bà-la-môn.’

603. (Đức Thế Tôn nói: “Này Vāseṭṭha,) Ta sẽ giải thích cho các người đây sự phân loại về nòi giống của các loài sinh vật một cách tuần tự, đúng theo bản thể; chính các sự khác biệt là các nòi giống.

604. Các người hãy nhận biết về cỏ và cây cối. Dầu chúng không cho biết (về nòi giống), đặc điểm của chúng tạo nên nòi giống; chính các sự khác biệt là các nòi giống.

605. Kế đến, (hãy nhận biết) về các loại côn trùng, và các loại châu chấu, cho đến các loại kiến, mối, đặc điểm của chúng tạo nên nòi giống; chính các sự khác biệt là các nòi giống.

606. Các người cũng hãy nhận biết về các loài bốn chân, nhỏ bé và to lớn, đặc điểm của chúng tạo nên nòi giống; chính các sự khác biệt là các nòi giống.

607. Pādudare'pi jānātha urage dīghapiṭṭhike,
liṅgaṃ jātimayaṃ tesam aññamañña hi jātiyo.
608. Tato macche'pi jānātha odake¹ vārigocare,
liṅgaṃ jātimayaṃ tesam aññamañña hi jātiyo,
609. Tato pakkhīpi jānātha pattayāne vihaṅgame,
liṅgaṃ jātimayaṃ tesam aññamañña hi jātiyo.
610. Yathā etāsu jātīsu liṅgaṃ jātimayaṃ puthu,
evaṃ natthi manussesu liṅgaṃ jātimayaṃ puthu.
611. Na kesehi na sīsena² na kaṇṇehi na akkhīhi
na mukhena na nāsāya na oṭṭhehi bhamūhi vā.
612. Na gīvāya na aṃsehi na udarena na piṭṭhiyā,
na yoniyā³ na urasā na sambādhe na methune.⁴
613. Na hatthehi na pādehi nāṅgulīhi⁵ nakhehi vā,
na jaṅghāhi na ūrūhi na vaṇṇena sarena vā,
liṅgaṃ jātimayaṃ neva yathā aññāsu jātīsu.
614. Paccattaṃ ca sarīresu⁶ manussesvetam na vijjati,
vohāraṅca⁷ manussesu samaññaṃ pavuccati.
615. Yo hi koci manussesu gorakkhaṃ upajīvati,
evaṃ vāseṭṭha jānāhi kassako so na brāhmaṇo.
616. Yo hi koci manussesu puthu sippena jīvati,
evaṃ vāseṭṭha jānāhi sippiko so na brāhmaṇo.
617. Yo hi koci manussesu vohāraṃ upajīvati,
evaṃ vāseṭṭha jānāhi vāṇijo so na brāhmaṇo.

¹ uduke - Syā.

² sīsehi - Syā.

³ soṇiyā - Ma, Syā. PTS.

⁴ na sambādā na methunā - Syā.

⁵ na aṅgulīhi - Syā, PTS.

⁶ paccattaṃ sasarīresu - Syā, PTS.

⁷ vokāraṅca - Ma, Syā, PTS.

607. Các người cũng hãy nhận biết về các loài rắn, về các loài bò sát có lưng dài, đặc điểm của chúng tạo nên nòi giống; chính các sự khác biệt là các nòi giống.

608. Kế đến, các người cũng hãy nhận biết về các loài cá, về các loài thủy tộc, sống ở trong nước, đặc điểm của chúng tạo nên nòi giống; chính các sự khác biệt là các nòi giống.

609. Kế đến, các người cũng hãy nhận biết về các loài chim, về các loài có sự di chuyển bằng cặp cánh, đi lại ở không trung, đặc điểm của chúng tạo nên nòi giống; chính các sự khác biệt là các nòi giống.

610. Ở các nòi giống này, đặc điểm tạo nên nòi giống là đa dạng như thế, còn đặc điểm tạo nên nòi giống ở loài người thì không đa dạng như vậy.

611. Không phải bởi mái tóc, không phải bởi đầu, không phải bởi các tai, không phải bởi các con mắt, không phải bởi miệng, không phải bởi mũi, không phải bởi đôi môi, hay bởi cặp lông mày.

612. Không phải do cổ, không phải do hai vai, không phải do bụng, không phải do lưng, không phải do tử cung, không phải do bộ ngực, không phải ở vật kín (nữ căn), không phải ở tinh hoàn.

613. Không phải bởi hai tay, không phải bởi hai chân, không phải bởi các ngón hoặc bởi các móng (tay chân), không phải bởi các bắp đùi, không phải bởi các bắp vế, không phải bởi màu da, hoặc bởi giọng nói, đặc điểm không tạo nên nòi giống (ở loài người) như là ở các nòi giống khác.

614. Tính chất khác biệt này ở các (phần) thân thể không tìm thấy ở loài người. Và cách gọi thông dụng ở loài người được nói lên là do sự định đặt.

615. Bởi vì kẻ nào ở loài người nuôi sống bằng việc chăn giữ bò, kẻ ấy là nông dân, không phải Bà-la-môn, này Vāsetṭha, người hãy biết như vậy.

616. Bởi vì kẻ nào ở loài người sinh sống bằng nghề nghiệp khác nhau, kẻ ấy là thợ thuyền, không phải Bà-la-môn, này Vāsetṭha, người hãy biết như vậy.

617. Bởi vì kẻ nào ở loài người nuôi sống bằng việc mua bán, kẻ ấy là thương gia, không phải Bà-la-môn, này Vāsetṭha, người hãy biết như vậy.

618. Yo hi koci manussesu parapessena jīvati,
evaṃ vāseṭṭha jānāhi pessiko so na brāhmaṇo.
619. Yo hi koci manussesu adinnaṃ upajīvati,
evaṃ vāseṭṭha jānāhi coro eso na brāhmaṇo.
620. Yo hi koci manussesu issatthaṃ upajīvati,
evaṃ vāseṭṭha jānāhi yodhājīvo¹ na brāhmaṇo.
621. Yo hi koci manussesu porohiccena jīvati,
evaṃ vāseṭṭha jānāhi yājako so na brāhmaṇo.
622. Yo hi koci manussesu gāmaṃ raṭṭhañca bhuñjati,
evaṃ vāseṭṭha jānāhi rājā eso na brāhmaṇo.
623. Na cāhaṃ brāhmaṇaṃ brūmi yonijaṃ mattisambhavaṃ,
bhovādi nāma so hoti sace² hoti sakiñcano,
akiñcanaṃ anādānaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
624. Sabbasaṃyojanaṃ chetvā yo ve na paritassati,
saṅgātigaṃ visaṃyuttaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
625. Chetvā naddhiṃ³ varattañca sandānaṃ sahanukkamaṃ,
ukkhittapalighaṃ buddhaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
626. Akkosāṃ vadhabandhañca aduṭṭho yo titikkhati,
khantūbalaṃ balānikaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
627. Akkodhanaṃ vatavantaṃ sīlavantaṃ anussadaṃ,
dantaṃ antimasārīraṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.

¹ socājivo - Sīmu 2.² sa ve - Syā, PTS.³ nandhiṃ - PTS.

618. Bởi vì kẻ nào ở loài người sinh sống bằng việc hầu hạ người khác, kẻ ấy là tôi tớ, không phải Bà-la-môn, này Vāseṭṭha, người hãy biết như vậy.

619. Bởi vì kẻ nào ở loài người nuôi sống bằng vật không được cho, kẻ ấy là trộm cướp, không phải Bà-la-môn, này Vāseṭṭha, người hãy biết như vậy.

620. Bởi vì kẻ nào ở loài người nuôi sống bằng thuật bắn cung, kẻ ấy là chiến sĩ, không phải Bà-la-môn, này Vāseṭṭha, người hãy biết như vậy.

621. Bởi vì kẻ nào ở loài người sinh sống bằng việc tế lễ, kẻ ấy là người cúng hiến, không phải Bà-la-môn, này Vāseṭṭha, người hãy biết như vậy.

622. Bởi vì kẻ nào ở loài người hưởng thụ làng mạc và xứ sở, kẻ ấy là nhà vua, không phải Bà-la-môn, này Vāseṭṭha, người hãy biết như vậy.

623. Và Ta không gọi là Bà-la-môn với kẻ đã được sanh ra từ tử cung (của nữ Bà-la-môn), có sự xuất thân theo người mẹ, kẻ ấy được gọi là ‘người có sự xưng hô với từ Ông’ nếu kẻ ấy có sở hữu gì đó. Còn vị không sở hữu gì, không nắm giữ, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.¹

624. Thật vậy, người nào đã cắt đứt mọi sự ràng buộc, không run sợ, đã vượt qua các sự quyến luyến, không còn bị ràng buộc, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

625. Người đã cắt đứt dây buộc (sân hận), dây trói (tham ái), dây thừng (tà kiến), cùng với vật phụ tùng (các pháp tiềm ẩn), đã nâng lên thanh chắn (vô minh), đã được giác ngộ, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.²

626. Người nào chịu đựng lời sỉ vả, sự trừng phạt và giam cầm, mà không sân hận, người có mãnh lực của kham nhẫn, và mãnh lực này là binh đội (của mình), Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

627. Người không nóng giận, có sự hành trì, có giới, không kiêu ngạo, đã được rèn luyện, có thân xác cuối cùng, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

¹ Các câu kệ 623- 650 được thấy ở phẩm Bà-la-môn, *Dhammapadapāḷi - Pháp Cú*, TTPV tập 28, các câu kệ 14-41, các trang 122-127.

² Các chú thích ở trong ngoặc đơn được thêm vào căn cứ theo Chú Giải (SnA. ii, 467).

628. Vāri pokkharapatteva āraggeriva sāsapo,
yo na lippati¹ kāmesu tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
629. Yo dukkhassa pajānāti idh' eva khayamattano,
pannabhāraṃ viṣaṃyuttaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
630. Gambhīrapaññaṃ medhāviṃ maggāmaggassa kovidaṃ,
uttamatthaṃ anuppattaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
631. Asaṃsaṭṭhaṃ gahaṭṭhehi anāgārehi cūbhayaṃ,
anokasāriṃ appicchaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
632. Nidhāya daṇḍaṃ bhūtesu tasesu thāvaresu ca,
yo na hanti na ghātetī tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
633. Aviruddhaṃ viruddhesu attadaṇḍesu nibbutaṃ,
ādānesu² anādānaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
634. Yassa rāgo ca doso ca māno makkho ca pātito,
sāsaporiva āraggā tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
635. Akakkasaṃ viññapaniṃ³ giraṃ saccaṃ udīraye,
yāya nābhisaṃje kañci⁴ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
636. Yo 'dha⁵ dīghaṃ va⁶ rassaṃ vā aṇuṃ thūlaṃ subhāsubhaṃ,
loke adinnaṃ nādiyati brūmi brāhmaṇaṃ.

¹ limpati - Ma, Syā, Sīmu 2.

² sādānesu - Ma, Syā, PTS.

³ viññāpaniṃ - Ma, Syā.

⁴ kiñci - Syā.

⁵ yo ca - Syā, PTS.

⁶ dīghañca - Syā.

628. Ví như nước ở lá sen, ví như hạt cải ở đầu mũi kim, người nào không nhiễm bẩn trong các dục, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

629. Người nào nhận biết sự diệt trừ khổ đau của bản thân ngay tại chỗ này, đã đặt xuống gánh nặng, không bị ràng buộc, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

630. Người có tuệ thâm sâu, thông minh, rành rẽ về Đạo Lộ và không phải Đạo Lộ, đã đạt đến mục đích tối thượng, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

631. Người không gần gũi với cả hai hạng: những người tại gia và những bậc xuất gia, sống không trú xứ, ít ước muốn, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

632. Sau khi bỏ xuống gậy gộc đối với các chúng sinh di chuyển và đứng yên, người nào không giết hại, không bảo giết hại, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

633. Người không thù nghịch giữa những kẻ thù nghịch, tịnh lặng giữa những kẻ có gậy gộc, không cố chấp giữa những kẻ cố chấp, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

634. Người nào có sự luyến ái, sân hận, ngã mạn, và thâm hiểm đã được rời rụng, ví như hạt cải rơi khỏi đầu mũi kim, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

635. Người thốt lên lời nói chân thật, không thô lỗ, có ý nghĩa rõ ràng, không làm mất lòng bất cứ ai với lời nói ấy, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

636. Ở thế gian này, người nào không lấy đi vật không được cho, dầu là dài hay ngắn, nhỏ hay lớn, đẹp hay xấu, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

637. Āsā yassa na vijjanti asmiṃ loke paramhi ca,
nirāsayaṃ¹ viṣaṃyuttaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
638. Yassālayā² na vijjanti aññāya akathaṃkathī,
amatogadhaṃ anuppattaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
639. Yodha³ puññaṃ ca pāpaṃ ca ubho saṅgaṃ upaccagā,
asokaṃ virajaṃ suddhaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
640. Candaṃ va vimalaṃ suddhaṃ vipprasannamanāvilāṃ,
nandibhava⁴parikkhīṇaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
641. Yo imaṃ⁵ palipathaṃ duggaṃ saṃsāraṃ mohamaccagā,
tiṅṅo pāragato jhāyī anejo akathaṃkathī,
anupādāya nibbuto tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
642. Yodha kāme pahatvāna anāgāro paribbaje,
kāmaḥbhavaḥparikkhīṇaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
643. Yodha taṇhaṃ pahatvāna anāgāro paribbaje,
tanhābhavaḥparikkhīṇaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
644. Hitvā mānusaṃ yogaṃ dibbaṃ yogaṃ upaccagā,
sabbayogaviṣaṃyuttaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
645. Hitvā ratiṅca aratiṅca sītibhūtaṃ nirūpadhiṃ,
sabbalokābhibhuṃ vīraṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.

¹ nirāsāsaṃ - Ma.² yassālaya - PTS.³ yo ca - Syā.⁴ nandibhava - Ma, PTS.⁵ yomaṃ - Ma.

637. Những mong cầu của người nào về đời này và đời sau không còn tìm thấy, người không mong cầu, không bị ràng buộc, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

638. Những tham muốn của người nào không tìm thấy, là vị đã thông hiểu, không còn nghi ngờ, đã đạt đến sự thể nhập Bất Tử, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

639. Ở thế gian này, người nào đã vượt qua sự quyến luyến và cả hai pháp thiện và ác, không sầu muộn, không ô nhiễm, trong sạch, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

640. Ví như mặt trăng không bị lấm nhơ, trong sạch, người có tâm thanh tịnh, không bị vẩn đục, đã hoàn toàn cạn kiệt sự vui thích và hiện hữu, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

641. Người nào đã vượt qua con đường hiểm trở này, khó đi, (vòng quay) luân hồi, và sự si mê, đã băng qua, đã đi đến bờ kia, có thiên, không dục vọng, không nghi ngờ, không chấp thủ, đã tịnh lặng, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

642. Người nào ở đây có thể dứt bỏ các dục, sống hạnh du sĩ, không nhà, đã hoàn toàn cạn kiệt các dục và hiện hữu, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

643. Người nào ở đây có thể dứt bỏ tham ái, sống hạnh du sĩ, không nhà, đã hoàn toàn cạn kiệt tham ái và hiện hữu, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

644. Người đã từ bỏ sự gắn bó thuộc cõi người, đã vượt lên trên sự gắn bó thuộc cõi trời, không bị ràng buộc với mọi sự gắn bó, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

645. Người đã từ bỏ sự thích thú và không thích thú, có trạng thái mát mẻ, không còn mầm tái sanh, vị đã chế ngự tất cả thế gian, bậc anh hùng, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

646. Cutiṃ yo vedi sattānaṃ upapattiñca sabbaso,
asattaṃ sugataṃ buddhaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
647. Yassa gatiṃ na jānanti devā gandhabbamānūsā,
khīṇāsavaṃ arahantaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
648. Yassa pure ca pacchā ca majjhe ca natthi kiñcanaṃ,
akiñcanaṃ anādānaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
649. Usabhaṃ pavaraṃ vīraṃ mahesiṃ vijitāvinaṃ,
anejaṃ nahātaṃ buddhaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
650. Pubbe nivāsaṃ yo vedi saggāpāyañca passati,
atho jātikkhayaṃ patto tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ.
651. Samaññā hesā lokasmiṃ nāmagottaṃ pakappitaṃ,¹
sammuccā samudāgataṃ tattha tattha pakappitaṃ.²
652. Dīgharattamanusayitaṃ ditṭhigatamaajānataṃ,
ajānantā te³ pabruvanti⁴ jātiyā hoti brāhmano.
653. Na jaccā brāhmaṇo hoti na jaccā hoti abrāhmaṇo,
kammanā⁵ brāhmaṇo hoti kammanā hoti abrāhmaṇo.
654. Kassako kammanā hoti sippiko hoti kammanā,
vāṇijo kammanā hoti pessiko hoti kammanā.
655. Coropi kammanā hoti yodhājīvopi kammanā,
yājako kammanā hoti rājāpi hoti kammanā.

¹ tapassinaṃ - Sīmu.

² pakappitaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ - Sīmu.

³ no - Ma, Syā, PTS.

⁴ pabrūhanti - Syā.

⁵ kammunā - Ma, Syā, evaṃ sabbattha.

646. Người nào đã hiểu biết sự chết và sự tái sinh của chúng sinh về mọi phương diện, không bám víu, đã đi đến nơi an lạc, đã được giác ngộ, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

647. Cảnh giới tái sinh của người nào mà chư Thiên, Càn-thát-bà, và loài người không biết được, người có lậu hoặc đã được cạn kiệt, là bậc A-la-hán, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

648. Đối với người nào, ở phía trước (quá khứ), phía sau (vị lai), và ở phần giữa (hiện tại) không có sở hữu gì, người không sở hữu gì, không nắm giữ, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

649. Đấng nhân ngư, bậc cao quý, bậc anh hùng, bậc đại ẩn sĩ, bậc chiến thắng, bậc không còn dục vọng, người đã rửa sạch (mọi ô nhiễm), đã được giác ngộ, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

650. Người nào biết về kiếp sống trước, nhìn thấy cõi Trời và đọa xứ, rồi đạt đến sự diệt trừ tái sinh, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

651. Việc ấy chỉ là sự định đặt ở thế gian, tên và họ là đã được xếp đặt, đã được khởi lên do sự thỏa thuận chung, đã được xếp đặt ở từng trường hợp.

652. Tà kiến của những kẻ không biết đã được tiềm ẩn một cách lâu dài. Trong khi không biết, chúng tuyên bố rằng: ‘Bà-la-môn là do nòi giống.’

653. Không phải do nòi giống là Bà-la-môn, không phải do nòi giống là phi Bà-la-môn, do hành động là Bà-la-môn, do hành động là phi Bà-la-môn.

654. Nông dân là do hành động, thợ thuyền là do hành động, thương gia là do hành động, tỳ tớ là do hành động.

655. Trộm cướp cũng là do hành động, chiến sĩ cũng là do hành động, người cúng hiến là do hành động, nhà vua cũng là do hành động.

656. Evametam yathābhūtam kammaṃ passanti paṇḍitā,
paṭiccasamuppādadasā¹ kammavipākakovidā.
657. Kammānā vattati loko kammanā vattati pajā,
kammanibandhanā sattā rathassāṇiva yāyato.
658. Tapena brahmacariyena saṃyamena damena ca,
etena brāhmaṇo hoti etaṃ brāhmaṇamuttamaṃ.
659. Tīhi vijjāhi sampanno santo khīṇāpunabbhavo,
evaṃ vāseṭṭha jānāhi brahmā sakko vijānatanti.

Evam vutte vāseṭṭhabhāradvājā māṇavā bhagavantaṃ etadavocuṃ:
Abhikkantaṃ bho gotama —pe— ete mayaṃ bhavantaṃ gotamaṃ saraṇaṃ
gacchāma dhammañca bhikkhusaṅghaṃca, upāsake no bhavaṃ gotamo dhāretu
ajjatagge pāṇupetaṃ² saraṇaṃ gate³ti.³

Vāseṭṭhasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

10. KOKĀLIKASUTTAṀ

Evam me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati jetavane
anāthapiṇḍakassa ārāme. Atha kho kokāliko⁴ bhikkhu yena bhagavā
tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi.
Ekamantaṃ nisinno kho kokāliko bhikkhu bhagavantaṃ etadavoca:

Pāpicchā bhante sārīputtamoggallānā pāpikānaṃ icchānaṃ vasaṃ gatāti.
Evam vutte bhagavā kokālikaṃ bhikkhuṃ etadavoca:

¹ paṭiccasamuppādadasā - Ma, Syā.

² pāṇupete - Ma, Syā, PTS.

³ saraṇāgateti - Syā; saraṇāgateti - PTS.

⁴ kokāliyo - PTS, Simu.

656. Việc này là như vậy, các bậc sáng suốt, có sự nhìn thấy pháp tùy thuận sanh khởi, rành rẽ về quả thành tựu của nghiệp, nhìn thấy hành động đúng theo bản thể.

657. Thế gian xoay vần do hành động, loài người xoay vần do hành động, chúng sinh có sự gắn chặt vào hành động, tựa như cái chốt ở trục của cỗ xe đang di chuyển.

658. Do khắc khổ, do sự thực hành Phạm hạnh, do sự kiềm chế bản thân, và do sự rèn luyện, do điều ấy trở thành Bà-la-môn; tư cách Bà-la-môn này là tối thượng.

659. Vị đã thành tựu ba Minh, an tịnh, có sự tái sanh đã được cạn kiệt, đối với những bậc hiểu biết, (vị ấy) là đấng Phạm Thiên, là Thiên Chủ Sakka, này Vāseṭṭha, người hãy biết như vậy.”

Khi được nói như vậy, hai thanh niên Bà-la-môn Vāseṭṭha và Bhāradvāja đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Thưa ngài Gotama, thật là tuyệt vời! —nt—Chúng con đây xin đi đến nương nhờ ngài Gotama, Giáo Pháp, và Tăng Chúng tỳ khuu. Xin ngài Gotama hãy ghi nhận chúng con là những nam cư sĩ đã đi đến nương nhờ kể từ hôm nay cho đến trọn đời.”

Dứt Kinh Vāseṭṭha.

10. KINH KOKĀLIKA

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Sāvathī, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Khi ấy, tỳ khuu Kokālika đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, tỳ khuu Kokālika đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Bạch ngài, Sāriputta và Moggallāna có lòng ước muốn xấu xa, bị chi phối bởi lòng tham muốn xấu xa.” Được nói như vậy, đức Thế Tôn đã nói với tỳ khuu Kokālika điều này:

Mā hevaṃ kokālika mā hevaṃ kokālika, pasādehi kokālika sārīputtamoggallānesu cittaṃ, pesalā sārīputtamoggallānāti.

Dutiyampi kho kokālika bhikkhu bhagavantaṃ etadavoca: Kiñcāpi me bhante bhagavā saddhāyiko paccayiko, atha kho pāpicchāva sārīputtamoggallānā pāpikānaṃ icchānaṃ vasaṃ gatāti.

Dutiyampi kho bhagavā kokālikaṃ bhikkhuṃ etadavoca: Mā hevaṃ kokālika mā hevaṃ kokālika pasādehi kokālika sārīputtamoggallānesu cittaṃ, pesalā sārīputtamoggallānāti.

Tatīyampi kho kokālika bhikkhu bhagavantaṃ etadavoca: Kiñcāpi me bhante bhagavā saddhāyiko paccayiko, atha kho pāpicchāva sārīputtamoggallānā pāpikānaṃ icchānaṃ vasaṃ gatāti.

Tatīyampi kho bhagavā kokālikaṃ bhikkhuṃ etadavoca: Mā hevaṃ kokālika mā hevaṃ kokālika pasādehi kokālika sārīputtamoggallānesu cittaṃ, pesalā sārīputtamoggallānāti.

Atha kho kokālika bhikkhu utthāyāsanā bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkāmi. Acirapakkantassa ca¹ kokālikassa bhikkhuno sāsapamattīhi² piḷakāhi sabbo kāyo phuṭho³ ahoṣi. Sāsapamattiyo hutvā muggamattiyo ahesuṃ. Muggamattiyo hutvā kaḷāyamattiyo ahesuṃ. Kaḷāyamattiyo hutvā kolaṭṭhimattiyo ahesuṃ. Kolaṭṭhimattiyo hutvā kolamattiyo ahesuṃ. Kolamattiyo hutvā āmalakamattiyo ahesuṃ. Āmalakamattiyo hutvā beluva⁴salāṭṭukamattiyo ahesuṃ. Beluvasalāṭṭukamattiyo hutvā billamattiyo⁵ ahesuṃ. Billamattiyo hutvā pabhijjimsu, pubbañca lohitañca paggharimsu.

¹ acirapakkantasseva - Syā.

² sāsapamattāhi - Syā.

³ phuṭho - Ma, PTS;

phuṭṭho - Syā, Simu.

⁴ beluva - PTS.

⁵ villamattiyo - Syā.

“Này Kokālika, chớ (nói) như vậy. Này Kokālika, chớ (nói) như vậy. Này Kokālika, hãy tin tâm với Sāriputta và Moggallāna. Sāriputta và Moggallāna là hiền thiện.”

Đến lần thứ nhì, tỳ khưu Kokālika đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch ngài, mặc dầu đối với con, đức Thế Tôn là đáng tin tưởng và đáng tin cậy, nhưng Sāriputta và Moggallāna quả thật có ước muốn xấu xa, bị chi phối bởi ước muốn xấu xa.”

Đến lần thứ nhì, đức Thế Tôn đã nói với tỳ khưu Kokālika điều này: “Này Kokālika, chớ (nói) như vậy. Này Kokālika, chớ (nói) như vậy. Này Kokālika, hãy tin tâm với Sāriputta và Moggallāna. Sāriputta và Moggallāna là hiền thiện.”

Đến lần thứ ba, tỳ khưu Kokālika đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch ngài, mặc dầu đối với con, đức Thế Tôn là đáng tin tưởng và đáng tin cậy, nhưng Sāriputta và Moggallāna quả thật có ước muốn xấu xa, bị chi phối bởi ước muốn xấu xa.”

Đến lần thứ ba, đức Thế Tôn đã nói với tỳ khưu Kokālika điều này: “Này Kokālika, chớ (nói) như vậy. Này Kokālika, chớ (nói) như vậy. Này Kokālika, hãy tin tâm với Sāriputta và Moggallāna. Sāriputta và Moggallāna là hiền thiện.”

Khi ấy, tỳ khưu Kokālika đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiều quanh, rồi ra đi. Và trong khi tỳ khưu Kokālika ra đi không bao lâu, toàn thân của vị ấy đã bị lan tràn bởi những mụn nhọt kích cỡ hạt cải. Sau khi trở thành kích cỡ hạt cải, chúng trở thành kích cỡ hạt đậu xanh. Sau khi trở thành kích cỡ hạt đậu xanh, chúng trở thành kích cỡ hạt đậu lớn. Sau khi trở thành kích cỡ hạt đậu lớn, chúng trở thành kích cỡ hạt táo. Sau khi trở thành kích cỡ hạt táo, chúng trở thành kích cỡ trái táo. Sau khi trở thành kích cỡ trái táo, chúng trở thành kích cỡ trái *āmalaka*. Sau khi trở thành kích cỡ trái *āmalaka*, chúng trở thành kích cỡ trái *beluva*. Sau khi trở thành kích cỡ trái *beluva*, chúng trở thành kích cỡ trái *billa*. Sau khi trở thành kích cỡ trái *billa*, chúng vỡ tung, tiết ra mủ và máu.

Atha kho kokāliko bhikkhu teneva ābādheṇa kālamakāsi, kālakato ca kho kokāliko bhikkhu padumanirayaṃ upapajji¹ sārīputtamoggallānesu cittaṃ āghātetvā.

Atha kho brahmā sahampati abhikkantāya rattiyaṃ abhikkantavaṇṇo kevalakappaṃ jetavanaṃ obhāsetvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Ekamantaṃ ṭhito kho brahmā sahampati bhagavantaṃ etadavoca: Kokāliko bhante bhikkhu kālakato. Kālakato ca bhante kokāliko bhikkhu padumanirayaṃ upaṇṇo sārīputtamoggallānesu cittaṃ āghātetvāti. Idamavoca brahmā sahampati, idaṃ vatvā bhagavantaṃ abhivādetvā² padakkhiṇaṃ katvā tatthevantaradhāyi.

Atha kho bhagavā tassā rattiyaṃ accayena bhikkhū āmantesi: Idaṃ bhikkhave rattiṃ brahmā sahampati abhikkantāya rattiyaṃ —pe— Idamavoca brahmā sahampati, idaṃ vatvā maṃ abhivādetvā³ padakkhiṇaṃ katvā tatthevantaradhāyīti.

Evam vutte aññataro bhikkhu bhagavantaṃ etadavoca: Kīvadīghaṃ nu kho bhante padume niraye āyuppamaṇanti?

Dīghaṃ kho bhikkhu padume niraye āyuppamaṇaṃ, taṃ na sukaraṃ saṅkhātumaṃ ettakāni vassāni iti vā ettakāni vassasatāni iti vā ettakāni vassasahassāni iti vā ettakāni vassasatasahassāni iti vāti.

Sakkā pana bhante upamaṃ kātunti.

Sakkā bhikkhūti bhagavā avoca: Seyyathāpi bhikkhu vīsati khāriko kosalako tilavāho tato puriso vassasatassa vassasahassassa⁴ accayena ekamekaṃ tilaṃ uddhareyya khippataraṃ kho so bhikkhu vīsati khāriko kosalako tilavāho iminā upakkamena parikkhayaṃ pariyādānaṃ gaccheyya, nattheva⁵ eko abbudo nirayo, seyyathāpi bhikkhu vīsati abbudā nirayā evameko nirabbudo nirayo, seyyathāpi bhikkhu vīsati nirabbudā nirayā evameko ababo nirayo, seyyathāpi bhikkhu vīsati ababā nirayā evameko ahaho nirayo, —

¹ upapajji - Sīmu.

² idaṃ vatvā - Syā.

³ idaṃ vatvā - Syā.

⁴ vassasatassa vassasatassa - Ma, PTS;

vassasatassa vassasahassassa vassasatasahassassa - Syā.

⁵ na tveva - Ma, Syā, PTS.

Khi ấy, tỳ khuu Kokālika đã qua đời bởi chính căn bệnh ấy. Và khi lìa đời, tỳ khuu Kokālika đã sanh vào địa ngục *Paduma* sau khi khởi tâm thù hận với Sāriputta và Moggallāna.

Sau đó, lúc đêm đã khuya, vị Phạm Thiên Sahampati, với màu sắc vượt trội, đã làm cho toàn bộ Jetavana rực sáng, rồi đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi đứng ở một bên. Đứng ở một bên, Phạm Thiên Sahampati đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch ngài, tỳ khuu Kokālika đã lìa đời. Và bạch ngài, khi lìa đời, tỳ khuu Kokālika đã sanh vào địa ngục *Paduma* sau khi khởi tâm thù hận với Sāriputta và Moggallāna.” Phạm Thiên Sahampati đã nói điều này, sau khi nói điều này, đã đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiều quanh, rồi biến mất ở ngay tại chỗ ấy.

Sau đó, vào cuối đêm ấy, đức Thế Tôn đã bảo các vị tỳ khuu rằng: “Này các tỳ khuu, đêm nay, lúc đêm đã khuya, vị Phạm Thiên Sahampati, —nt—. Phạm Thiên Sahampati đã nói điều này, sau khi nói điều này, đã đánh lễ Ta, hướng vai phải nhiều quanh, rồi biến mất ở ngay tại chỗ ấy.”

Được nói như vậy, một vị tỳ khuu nọ đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch ngài, ước lượng tuổi thọ ở địa ngục *Paduma* dài đến chừng nào?”

“Này tỳ khuu, ước lượng tuổi thọ ở địa ngục *Paduma* quả là dài, việc ấy không phải là việc dễ làm để tính toán là ‘chừng này năm,’ hay ‘chừng này trăm năm,’ hay ‘chừng này ngàn năm,’ hay ‘chừng này trăm ngàn năm.’”

“Bạch ngài, có thể làm một ví dụ không?”

“Này tỳ khuu, có thể.” Đức Thế Tôn đã nói rằng: “Này tỳ khuu, cũng giống như một cỗ xe chở hạt mè ở xứ Kosala có dung tích hai mươi *khārika*, rồi từ cỗ xe đó vào cuối thời hạn của một trăm năm, của một ngàn năm, người ta lấy bớt ra một hạt mè, này tỳ khuu, theo cách thức này một cỗ xe chở hạt mè ở xứ Kosala có dung tích hai mươi *khārika* ấy đi đến sự hoàn toàn cạn kiệt, hoàn toàn hết sạch là còn nhanh hơn, còn chưa bằng một địa ngục *Abbuda*. Này tỳ khuu, hai mươi địa ngục *Abbuda* là tương đương một địa ngục *Nirabbuda*. Này tỳ khuu, hai mươi địa ngục *Nirabbuda* là tương đương một địa ngục *Ababa*. Này tỳ khuu, hai mươi địa ngục *Ababa* là tương đương một địa ngục *Ahaha*. —

– seyyathāpi bhikkhu vīsati ahahā nirayā evameko aṭaṭo nirayo, seyyathāpi bhikkhu vīsati aṭaṭā nirayā evameko kumudo nirayo, seyyathāpi bhikkhu vīsati kumudā nirayā evameko sogandhiko nirayo, seyyathāpi bhikkhu vīsati sogandhikā nirayā evameko uppalako nirayo, seyyathāpi bhikkhu vīsati uppalakā nirayā evameko puṇḍarīko nirayo, seyyathāpi bhikkhu vīsati puṇḍarīkā nirayā evameko padumo nirayo. Padumaṃ kho pana bhikkhu nirayaṃ kokāliko bhikkhu upapanno sārīputtamoggallānesu cittaṃ āghātetvāti. Idamavoca bhagavā, idaṃ vatvā sugato athāparaṃ etadavoca satthā:

660. Purisassa hi jātassa kuṭhārī jāyate mukhe,
yāya chindati attānaṃ bālo dubbhāsitaṃ bhaṇaṃ.

661. Yo nindiyaṃ pasamsati taṃ vā nindati yo pasamsiyo,
vicināti mukhena so kaliṃ kalinā tena sukhaṃ na vindati.

662. Appamatto ayaṃ kali yo akkhesu dhanaparājayo,
sabbassāpi sahāpi attanā ayameva mahantataro¹ kali,
yo sugatesu manaṃ padosaye.

663. Sataṃ sahaṣṣānaṃ nirabbudānaṃ
chattiṃsati² pañca ca abbudāni,
yamariyagarahī nirayaṃ upeti
vācaṃ manañca pañidhāya pāpakaṃ.

664. Abhūtavādī nirayaṃ upeti
yo vāpi katvā na karomīti cāha,³
ubhopi te pecca samā bhavanti
nihīnakammā manujā⁴ parattha.

665. Yo appaduṭṭhassa narassa dussati
suddhassa posassa anaṅgaṇassa,
tameva bālaṃ pacceci pāpaṃ
sukhumo rajo paṭivātaṃva khitto.

¹ mahattaro - Ma, Syā, PTS.

² chattiṃsa ca - Syā, PTS.

³ na karomi cāha - Ma.

⁴ manujā hi - Syā.

– Đây tỳ khuu, hai mươi địa ngục *Ahaha* là tương đương một địa ngục *Aṭata*. Đây tỳ khuu, hai mươi địa ngục *Aṭata* là tương đương một địa ngục *Kumuda*. Đây tỳ khuu, hai mươi địa ngục *Kumuda* là tương đương một địa ngục *Sogandhika*. Đây tỳ khuu, hai mươi địa ngục *Sogandhika* là tương đương một địa ngục *Uppalaka*. Đây tỳ khuu, hai mươi địa ngục *Uppalaka* là tương đương một địa ngục *Puṇḍarīka*. Đây tỳ khuu, hai mươi địa ngục *Puṇḍarīka* là tương đương một địa ngục *Paduma*. Đây tỳ khuu, tỳ khuu *Kokālika* đã sanh vào địa ngục *Paduma* sau khi khởi tâm thù hận với *Sāriputta* và *Moggallāna*.” Đức Thế Tôn đã nói điều này. Sau khi nói điều này, đấng Thiện Thệ, bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

660. “Bởi vì đối với người đã được sanh ra, có lưỡi rìu được sanh ra cho người ấy, kẻ ngu tự cắt đứt bản thân với nó, trong khi nói lời nói xấu xa.

661. Kẻ nào khen ngợi người đáng bị chê bai, hoặc chê bai người đáng được khen ngợi, kẻ ấy tích lũy lầm lỗi bởi cái miệng, do lầm lỗi ấy không tìm thấy sự an lạc.

662. Lầm lỗi này, việc thất thoát tài sản, thậm chí toàn bộ (của cải) cùng với bản thân ở các con súc sặc, là có tâm cỡ nhỏ nhoi. Kẻ nào khởi tâm ý xấu xa đối với các bậc đã đi đến trạng thái tốt lành, chính lầm lỗi này là lớn lao hơn.

663. Sau khi buông ra lời nói và ý nghĩ ác xấu, kẻ quở trách các bậc Thánh nhân đi đến địa ngục là ba triệu sáu trăm ngàn (địa ngục) *Nirabbuda* và năm (địa ngục) *Abbuda*.

664. Người có lời nói không thật đi địa ngục, hoặc luôn cả người nào sau khi làm đã nói rằng: ‘Tôi không làm’ (cũng đi địa ngục); cả hai người ấy, sau khi chết là giống như nhau, là những người có nghiệp hạ liệt ở cảnh giới khác.¹

665. Kẻ nào bôi nhọ người không bị ô nhiễm,
người trong sạch, không vết nhơ,
điều xấu xa quay về chính kẻ ngu ấy,
ví như bụi bặm li ti được tung ra ngược chiều gió.²

¹ Kệ ngôn này được thấy ở *Dhammapadapāli* - *Pháp Cú*, *Nirayavaggo* - Phẩm Địa Ngục, câu kệ 306; *Udānapāli* - *Kinh Tập*, *Meghiyavaggo* - Phẩm Meghiya, *Sundarisuttaṃ* - Kinh Sundarī.

² Kệ ngôn này được thấy ở *Dhammapadapāli* - *Pháp Cú*, *Pāpavaggo* - Phẩm Ác, câu kệ 125.

666. Yo lobhagūṇe anuyutto
so vacasā paribhāsati aññe,
assaddho kadariyo avadaññū
maccharī pesuniyasmiṃ¹ anuyutto.

667. Mukhadugga vibhūta anariya
bhūnahu² pāpaka dukkatakārī,
purisanta kali avajāta³
mā bahu bhāṇidha nerayikosi.

668. Rajamākirasi ahitāya
sante garahasi kibbisakārī,⁴
bahūni ca duccharitāni caritvā
gañchisi⁵ kho papataṃ cirarattaṃ.

669. Na hi nassati kassaci kammaṃ
iti⁶ ha taṃ labhate va suvāmī,
dukkhaṃ mando paraloke
attani passati kibbisakārī.

670. Ayosaṃkusamāhataṭṭhānaṃ
tiṇhadhāraṃ ayasūlamupeti,
atha tatta-ayogūlasannibhaṃ
bhojanamatthi tathā patirūpaṃ.

671. Na hi vaggu vadanti vadantā
nābhijavanti na tāṇamupenti,
aṅgāre santhate senti⁷
agginisamaṃ jalitaṃ⁸ pavisanti.

672. Jālena ca onahiyānā
tatha hananti ayomayakūṭehi,⁹
andhaṃva timisamāyanti
taṃ vitataṃ hi yathā mahikāyo.

¹ pesuṇiyam - Ma.

² bhūnahata - Syā.

³ avajāte - Syā.

⁴ kibbissakārī - Syā.

⁵ gacchasi - Ma, Syā.

⁶ eti - Ma, Syā, PTS.

⁷ sayanti - Ma.

⁸ agginisampajjalitaṃ - Ma;

agginisamaṃ pajjalitaṃ - Syā.

⁹ ayomayakūṭebhi - Ma.

666. Kẻ nào đeo bám các bản chất của tham, kẻ ấy chê bai những người khác bằng lời nói, là kẻ không có niềm tin, keo kiệt, là kẻ không biết đến lời giảng huấn, bôn xên, là kẻ đeo đuổi việc nói đâm thọc.

667. Nay kẻ ăn nói thô lỗ, thiếu chân thật, không thánh thiện, kẻ dối trạ, ác độc, kẻ làm hành động xấu xa, kẻ khốn cùng, xúi quẩy, kẻ hạ căn, người chớ nói nhiều ở nơi đây; người là hạng người ở địa ngục.

668. Người gieo rắc bụi bặm (phiền não) vào sự bất hạnh (của chính người), người quở trách những bậc đức độ, người là kẻ làm điều sai quấy. Và sau khi thực hành nhiều uest hạnh, người đương nhiên sẽ đi đến đọa xứ trong thời gian lâu dài.

669. Bởi vì nghiệp của bất cứ một ai đều không bị tiêu hoại, chủ nhân (của việc đã làm) đương nhiên gánh chịu nghiệp ấy. Kẻ ngu muội, kẻ làm điều sai quấy, nhìn thấy khổ đau ở bản thân mình vào đời sau.

670. Kẻ ấy đi đến cọc sắt có cạnh sắc bén, nơi chốn (có hình phạt) bị đâm xuyên bằng giáo sắt, rồi có vật thực giống như hòn sắt bị nung cháy đỏ, tương xứng (với nghiệp đã làm) như thế ấy.

671. Trong khi nói, đương nhiên họ (những cai ngục) không nói ngọt ngào, họ không vồn vã (tiếp đón). Chúng (những kẻ đọa địa ngục) đi đến nơi không phải là chốn nương thân. Chúng nằm ở nơi đã được lót trải than hồng, chúng đi vào đám lửa đã được bốc cháy.

672. Và sau khi chụp xuống bằng tấm lưới (sắt), tại nơi ấy họ (những cai ngục) đánh đập (chúng) với những chiếc búa làm bằng sắt. Chúng (những kẻ đọa địa ngục) đi đến bóng tối vô cùng mờ mịt, bóng tối ấy trải rộng khắp giống như sương mù.

673. Atha lohamayaṃ pana kumbhiṃ
agginisamaṃ jalitaṃ pavisanti,
paccanti hi tāsū cirarattaṃ
agginisamāsu samuppilavāso.¹

674. Atha pubbalohitamisse
tatta kiṃ paccati kibbisakārī,
yaṃ yaṃ² dīsaṃ³ adhiseti
tatta kilissati samphusamāno.

675. Puḷavāvasathe salilasmim
tatta kiṃ paccati kibbisakārī,
gantuṃ na hi tīramapatthi
sabbasamā hi samantakapallā.

676. Asipattavanaṃ pana tiṇhaṃ
taṃ pavisanti samacchidagattā,
jivhaṃ baḷisena gahetvā
ārajayārajayā⁴ vihananti.

677. Atha vetaraṇiṃ pana duggaṃ
tiṇhadhāra⁵ khuradhāramupenti,
tatta mandā papatanti
pāpakarā⁶ pāpāni karitvā.⁷

678. Khādanti hi tatta rudante
sāmā sabalā kākolagaṇā⁸ ca,
soṇā sigālā⁹ paṭigijjhā¹⁰
kulalā vāyasā ca vitudanti.

679. Kicchā vatāyaṃ idha vutti
yaṃ jano passati¹¹ kibbisakārī,
tasmā idha jīvitasese
kiccakaro siyā naro na pamajje.¹²

¹ samuppilavāte - Ma;
samuppilavāsā - Syā.

² yañ ñan - PTS.

³ dīsaṃ - Ma.

⁴ āracayāracayā - Syā, PTS.

⁵ tiṇhadhāraṃ - Syā, PTS.

⁶ pāpakārā - Syā.

⁷ katvā - Syā.

⁸ kākolagaṇā - PTS.

⁹ siṅgālā - Ma, Syā.

¹⁰ paṭigiddhā - Ma.

¹¹ phusati - Ma.

¹² na cappamajje - Ma;
na ca majje - Syā, PTS.

673. Rồi chúng còn đi vào cái lu làm bằng đồng có đám lửa đã được bốc cháy. Thật vậy, chúng bị nung nấu trong những cái lu ấy một thời gian dài, trời lên sụp xuống trong những đám lửa.

674. Rồi trong đám máu mù bị trộn lẫn, kẻ làm điều sai quấy bị nung nấu ở tại nơi ấy. Bất kỳ phương hướng nào gã nương tựa vào, tại nơi ấy gã đều bị lem luốc trong khi xúc chạm (với mù và máu).

675. Ở trong nước, chỗ trú ngụ của các loài giòi bọ, kẻ làm điều sai quấy bị nung nấu ở tại nơi ấy. Cũng chẳng có bến bờ để đi ra, bởi vì xung quanh cái chảo nấu, tất cả đều bằng phẳng.

676. Hơn nữa, chúng (những kẻ đọa địa ngục) còn đi vào khu rừng *Asipatta* (Gươm Lá) sắc bén, (và) có thân thể bị băm nát. Họ (những cai ngục) nắm lấy cái lưỡi với các móc câu, kéo tới kéo lui, rồi đánh đập (chúng).

677. Rồi chúng còn đi đến (dòng sông) *Vetaraṇī*, có cạnh sắc bén, có lưỡi dao cạo, khó lội qua. Kẻ ngu muội, kẻ làm điều ác đọa vào nơi ấy sau khi đã làm các điều ác.

678. Bởi vì trong khi chúng đang khóc lóc ở tại nơi ấy, những con chó màu đen, có đốm, và những bầy quạ đen gặm nhấm chúng, những con chó rừng thèm khát, những con diều hâu và những con chim quạ ría rói chúng.

679. Lối hành xử này ở nơi đây quả là khó khăn, hạng người làm điều sai quấy nhìn thấy điều này. Vì thế, trong quãng đời còn lại ở thế gian này, nên là người thực hành phận sự, không nên xao lãng.

680. Te gaṇitā vidūhi tilavāhā
ye padume niraye upanītā,
nahutāni hi koṭiyo pañca bhavanti
dvādasa koṭisatāni punaṅṅā.

681. Yāva dukkhā¹ nirayā idha vuttā
tattāpi² tāva ciraṃ vasitabbaṃ,
tasmā sucipesalasādhugūṇesu
vācaṃ manaṃ satataṃ³ parirakkhe ”ti.

Kokālikasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

11. NĀLAKASUTTAṃ

682. Ānandajāte tidasagaṇe patīte
sakkacca⁴ indaṃ sucivasane ca deve,
dussaṃ gahetvā atiriva thomayante
asito isi addasa divāvihāre.

683. Disvāna deve muditamane⁵ udagge
cittiṃ karitvā⁶ idamavocāsi⁷ tattha,
kiṃ devasaṅgho atiriva kalyarūpo
dussaṃ gahetvā bhamayatha⁸ kiṃ paṭicca.

684. Yadāpi āsi asurehi saṅgamo
jayo surānaṃ asurā parājitā,
tadāpi netādiso lomahaṃsano
kiṃ abbhutaṃ daṭṭhu marū pamoditā.

685. Selenti⁹ gāyanti ca vādayanti ca
bhujāni poṭhenti¹⁰ ca naccayanti ca,
pucchāmi vohaṃ merumuddhavāsine
dhunātha me saṃsayāṃ khippamārisā.

¹ dukhā - Ma.

² tattāpi - Ma, Syā, PTS.

³ pakataṃ - Syā.

⁴ sakkañca - Ma, Syā.

⁵ pamuditamane - Syā.

⁶ cittiṃ karitvāna - Ma; cittiṃkaritvā - PTS.

⁷ idamavoca - Ma, Syā.

⁸ ramayatha - Ma, Syā.

⁹ selenti - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ poṭhenti - Ma, Syā.

680. Những cỗ xe chở hạt mè so sánh với (thời gian ở) địa ngục *Paduma* đã được các bậc hiểu biết tính đếm là năm mươi nghìn *koṭi* ($5 \times 10.000 \times 10$ triệu = 500 tỷ) thêm vào một ngàn hai trăm *koṭi* ($12 \times 100 \times 10$ triệu = 12 tỷ) nữa.

681. Các địa ngục khổ đau đến chừng nào, thậm chí còn phải sống lâu ở nơi ấy đến chừng ấy, đã được nói đến ở đây; vì thế, nên thận trọng giữ gìn lời nói và ý nghĩ đối với những bậc có đức hạnh trong sạch, hiền thiện, và tốt lành.”

Dứt Kinh Kokālika.

11. KINH NĀLAKA

682. Vị ẩn sĩ Asita, vào lúc nghỉ trưa, đã nhìn thấy chư Thiên thuộc hội chúng cõi Tam Thập trận đầy niềm hoan hỷ, vui thích, có y phục sạch sẽ, tôn kính Thiên Chủ Indra, đang cầm lấy vải vóc, và tán dương một cách nhiệt liệt.

683. Sau khi nhìn thấy chư Thiên có tâm ý vui mừng, phấn khởi, vị ấy đã thể hiện sự quan tâm, và tại nơi ấy đã nói điều này: “Tại sao hội chúng chư Thiên có dáng vẻ vô cùng mừng rỡ như thế? Liên quan đến việc gì mà quý vị cầm lấy vải vóc quay tròn vậy?”

684. Mặc dầu vào lúc có cuộc chiến tranh với các A-tu-la, chiến thắng là thuộc về chư Thiên, còn các A-tu-la bị thất trận, vào lúc ấy cũng đã không có việc rộn lông như thế này. Vậy sau khi nhìn thấy điều phi thường gì mà các vị Thiên Thân được thích thú?

685. Các vị hú vang, ca hát, tấu nhạc, đập vỗ các cánh tay, và nhảy múa. Thừa các ngài, tôi xin hỏi các ngài, những cư dân ở đỉnh núi Meru, xin các ngài hãy mau chóng giũ bỏ sự phân vân của tôi.”

686. So bodhisatto ratanavaro atulyo
manussaloke hitasukhatāya¹ jāto,
sakyāna² gāme janapade lumbineyye
tenamha tuṭṭhā atiriva kalyarūpā.
687. So sabbasattuttamo aggapuggalo
narāsabho sabbapajānamuttamo,
vattessati cakkam isivhaye vane
nadam va sīho balavā migābhibhū.
688. Tam saddam sutvā turitamavaṃsari so
suddhodanassa tadā³ bhavanam upāgami,⁴
nisajja tattha idamavocāsi⁵ sakyē
kuhiṃ kumāro ahamapi daṭṭhukāmo.
689. Tato kumāram jalitamiva suvaṇṇam
ukkāmukhe⁶ va sukusalasampahaṭṭham,
daddallamānam siriyā anomavaṇṇam
dassesu puttam asitavhayassa sakyā.
690. Disvā kumāram sikhimiva pajjalantam
tārāsabham va nabhasigamam visuddham,
suriyam tapantam saradarivabbhamuttam⁶
ānandajāto vipulamalattha piṭim.
691. Anekasākhañca sahasamaṇḍalam
chattam marū dhārayumantalikkhe,
suvaṇṇadaṇḍā vītipatanti cāmarā
na dissare cāmarachattagāhakā.
692. Disvā jaṭi kaṇhasirivhayo isi
suvaṇṇanekkham⁷ viya paṇḍukambale,
setaṇca chattam dhariyanta⁸ muddhani
udaggacitto sumano paṭiggahe.

¹ hitasukhattāya - Ma.

² sakyānam - PTS.

³ tada - Ma, Syā, PTS.

⁴ upāvisi - Ma, Syā.

⁵ idamavocāpi - Syā.

⁶ sāradarivabbhamuttam - Syā.

⁷ nikkham - Ma, Syā.

⁸ dhārayanta^o - Syā.

686. “Đức Bồ Tát ấy là vật báu quý giá, không thể sánh bằng, vì sự lợi ích và hạnh phúc (của chúng sinh) đã sanh ra ở thế giới loài người, tại ngôi làng của những người Sakya, thuộc xứ sở Lumbinī; chúng tôi phấn chấn, có dáng vẻ vô cùng mừng rỡ bởi vì điều ấy.

687. Ngài là bậc tối thượng của tất cả chúng sinh, là con người cao cả, đấng nhân ngư, bậc tối thượng của tất cả loài người. Tựa như con sư tử hùng mạnh, chúa tể của loài thú, đang gầm thét, ngài sẽ chuyển vận bánh xe ở khu rừng tên Isi.”

688. Sau khi nghe được lời nói ấy, vị ấy đã vội vã đi xuống, rồi đã đi đến chỗ cư ngụ của (vua) Suddhodana, sau khi ngồi xuống ở tại chỗ ấy, đã nói với các vị dòng Sakya điều này: “Hoàng tử ở đâu? Tôi cũng muốn chiêm ngưỡng.”

689. Sau đó, các vị dòng Sakya đã trình cho vị (ẩn sĩ) tên Asita thấy người con trai (của họ), vị hoàng tử sáng chói với sự vinh quang, có màu sắc tuyệt vời, tựa như khối vàng đã được đốt cháy, đã được nung nấu ở ngay cửa miệng của bể lò rèn bởi người (thợ rèn) vô cùng thiện xảo.

690. Sau khi nhìn thấy vị hoàng tử tựa như ngọn lửa đang phát sáng, thanh tịnh tựa như chóa của các vì sao (mặt trăng) đang di chuyển ở bầu trời, tựa như mặt trời đang cháy sáng sau khi đã được thoát khỏi đám mây mùa thu, (vị ẩn sĩ) tràn đầy niềm hoan hỷ, đã đạt được pháp hỷ tràn trề.

691. Các vị Thiên Thần đã nắm giữ ở không trung chiếc lọng có nhiều thanh nan, có ngàn khoanh tròn, và phe phẩy tới lui những cây phất trần có tay cầm bằng vàng; những người nắm giữ các cây phất trần và chiếc lọng không được nhìn thấy.

692. Sau khi nhìn thấy (vị hoàng tử) tựa như vật trang sức bằng vàng ở tấm chăn len màu đỏ, có chiếc lọng trắng đang được duy trì ở trên đầu, vị ẩn sĩ bện tóc tên Kaṇhasiri, với tâm phẩn khởi, thích ý, đã (đưa tay) tiếp nhận.

693. Paṭiggahetvā pana sakyapuṅgavaṃ
jigimsako¹ lakkhaṇamattapāragū,
pasannacitto giramabbhudīrayi
anuttarāyaṃ dipadānamuttamo.²
694. Athattano gamanamanussaranto
akalyarūpo galayati³ assukāni,
disvāna sakyā isimavocuṃ rudantaṃ
no ce kumāre bhavissati antarāyo.
695. Disvāna sakye isimavoca akalye
nāhaṃ kumāre ahitamanussarāmi,
na cāpi massa bhavissati antarāyo
na orakoyaṃ⁴ adhimānasā⁵ bhavātha.
696. Sambodhiyaggaṃ phusissatāyaṃ kumāro
so dhammacakkaṃ paramavisuddhadassī,
vattessatāyaṃ bahujanahitānukampī
vitthārikassa bhavissati brahmacariyaṃ.
697. Mamañca āyu na ciramidhāvaseso
athantarā me bhavissati kālakiriya,
sohaṃ na sossaṃ⁶ asamadhurassa dhammaṃ
tenamhi aṭṭo vyasanagato⁷ aghāvī.
698. So sākiyānaṃ vipulaṃ janetvā⁸ pītiṃ
antepuramhā niragamā⁹ brahmacārī,
so bhāgineyyaṃ sayamanukampamāno
samādapesi asamadhurassa dhamme.
699. Buddhoti ghosaṃ yadaparato¹⁰ suṇāsi
sambodhipatto vivarati¹¹ dhammamaggaṃ,
gantvāna tattha samayaṃ¹² paripucchiyāno¹³
carassu tasmim bhagavati brahmacariyaṃ.

¹ jigīsato - Ma.

² dvipadānamuttamo - Ma.

³ gaḷayati - Ma, Syā, PTS.

⁴ orakāyaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁵ adhimanasā - Syā, PTS.

⁶ sussaṃ - Syā, PTS, Sīmu 1.

⁷ byasanaṅgato - Ma; byasanagato - Syā, PTS.

⁸ janetvāna - Syā; janetva - PTS.

⁹ niggamā - Ma; niragama - PTS.

¹⁰ yadi parato - Syā.

¹¹ vicarati - PTS.

¹² sayam - Syā.

¹³ paripucchamāno - Ma, Syā.

693. Hơn nữa, sau khi (đưa tay) tiếp nhận con người quý phái dòng Sakya, trong lúc xem xét, bậc tinh thông về tướng số và chú thuật, với tâm tịnh tín đã thốt lên lời nói rằng: “Vị này là bậc vô thượng, là đáng tối thượng của loài người.”

694. Rồi trong khi suy xét về số phận của bản thân, (vị ẩn sĩ) với dáng vẻ sầu thảm, tuôn rơi những giọt nước mắt. Sau khi nhìn thấy vị ẩn sĩ đang khóc lóc, những người dòng Sakya đã nói rằng: “Sẽ không có tai họa gì cho hoàng tử phải không?”

695. Sau khi nhìn thấy những người dòng Sakya sầu thảm, vị ẩn sĩ đã nói rằng: “Tôi không nghiệm thấy điều gì bất lợi cho hoàng tử, và cũng sẽ không có tai họa gì cho vị này. Vị này không phải là thấp thỏm, các người hãy an tâm.

696. Vị hoàng tử này sẽ thành tựu quả vị Toàn Giác tối cao. Vị này, có sự nhìn thấy (Niết Bàn) thanh tịnh tối thượng, có lòng thương tưởng đến sự lợi ích cho nhiều người, sẽ chuyển vận bánh xe Pháp. Phạm hạnh (Giáo Pháp) của vị này sẽ được lan rộng.

697. Và tuổi thọ của tôi còn lại ở nơi này không bao lâu, việc qua đời sẽ xảy đến cho tôi trước khi ấy. Tôi đây sẽ không được nghe Giáo Pháp của bậc tinh tấn không kẻ sánh bằng, vì thế tôi phiền muộn, chịu sự bất hạnh, sầu khổ.”

698. Bậc hành Phạm hạnh ấy, sau khi làm sanh khởi sự vui mừng cho những người dòng Sakya, đã rời khỏi nội cung. Trong lúc thương tưởng đến người cháu trai (gọi bằng cậu) của mình, vị ấy đã khuyên nó tiếp thu Giáo Pháp của bậc tinh tấn không kẻ sánh bằng:

699. “Khi nào con nghe được từ người khác âm thanh ‘Đức Phật,’ và bậc đã đạt được phẩm vị Toàn Giác khai mở Giáo Pháp tối cao, con hãy đi đến nơi ấy. Trong lúc tìm hiểu về đạo lý, con hãy thực hành Phạm hạnh ở nơi đức Thế Tôn ấy.”

700. Tenānusiṭṭho hitamanasena tādinā
anāgate paramavisuddha¹dassinā,
so nālako upacitapuññasācayo
jinam patikkham parivasi rakkhitindriyo.

701. Sutvāna ghosam jinavaracakkavattane
gantvāna disvā isinisabham pasanno,
moneyyasetṭham munipavaram² apucchi
samāgate asitavhayassa sāsaneti.

Vatthugāthā.³

702. Aññātametaṃ vacanam asitassa yathātatham,
taṃ taṃ gotama pucchāma⁴ sabbadhammāna pārāgum.

703. Anagāriyupetassa⁵ bhikkhacariyam⁶ jigimsato,⁷
muni pabrūhi me puṭṭho moneyyam uttamam padaṃ.

704. Moneyyam te upaññissam (iti bhagavā)
dukkaram durabhisambhavam,
handā te nam pavakkhāmi santhambhassu daḷho bhava.

705. Samānabhāgam⁸ kubbetha gāme akkuṭṭhavanditam,
manopadosam rakkheyya santo anunnato care.⁹

706. Uccāvacā niccharanti dāye aggisikhūpamā,
nāriyo¹⁰ munim palobhenti tā su tam mā palobhayum.¹¹

707. Virato methunā dhammā hitvā kāme parovare.¹²
aviruddho asāratto pānesu tasathāvare.

¹ paramavisuddhi - PTS.

² munivaram - Syā.

³ vatthugāthā niṭṭhitā - Ma, PTS;
vatthukathā - Syā.

⁴ pucchāmi - Ma, Syā.

⁵ anagāriyupetassa - Syā.

⁶ bhikkhācariyam - Ma, Syā, PTS.

⁷ jigimsato - Ma.

⁸ samānabhāvam - Syā, PTS, Sīmu 1.

⁹ anuṇṇato care - Ma, PTS;

anuṇṇagocare - Syā.

¹⁰ nariyo - PTS.

¹¹ palobheyyum - Syā.

¹² paropare - Ma; varāvare - Syā.

700. Được chỉ dạy bởi vị ấy, bởi con người có tâm ý về sự lợi ích như thế ấy, bởi vị có sự nhìn thấy pháp thanh tịnh tối thượng trong ngày vị lai, Nālaka ấy, có sự tích lũy phước báu đã được hội tụ, trong lúc chờ đợi đấng Chiến Thắng, đã sống (với tư cách đạo sĩ khổ hạnh), có giác quan đã được gìn giữ.

701. Sau khi nghe được âm thanh về sự chuyển vận bánh xe cao quý của đấng Chiến Thắng, Nālaka đã đi đến, và sau khi nhìn thấy vị chúa của các bậc ẩn sĩ, đã được tịnh tín. Nālaka đã hỏi bậc Hiền Trí quý cao về trí tuệ tối thượng, vào lúc lời giáo huấn của vị (ẩn sĩ) tên Asita đã được viên mãn.

(Đứt) Kệ Ngôn Dẫn Chuyện.

702. Lời nói ấy của vị Asita đã được nhận biết là đúng như thật. Thưa ngài Gotama, vì thế chúng tôi hỏi ngài, bậc đã đi đến bờ kia của tất cả các pháp.

703. Tôi là người đã đi đến cuộc sống không nhà, đang tìm cầu việc hành pháp nhất thực. Thưa bậc Hiền Trí, được tôi hỏi, xin ngài hãy nói về đường lối thực hành tối thượng của hiền trí hạnh.

704. (Đức Thế Tôn nói): “Ta sẽ giúp cho người hiểu về hiền trí hạnh, là điều khó làm, là điều khó thành tựu. Vậy Ta sẽ tuyên thuyết về điều ấy cho người. Người hãy cứng cỏi. Người hãy kiên định.

705. Nên thực hành sự bình thản khi có việc bị mắng nhiếc hoặc được lễ bái ở trong làng, nên canh phòng sự sai trái ở tâm, nên sống an tịnh, không cao ngạo.

706. Các hiện tượng tốt xấu (nhiều loại) bộc phát, tương tự như ngọn lửa ở khu rừng. Các phụ nữ quyến rũ bậc hiền trí, mong sao các cô ấy chớ quyến rũ người.

707. Sau khi từ bỏ các dục nhiều loại, đã được xa lìa pháp đôi lứa, không chống đối, không bị đắm say ở các sinh vật di động hay đứng yên.

708. Yathā ahaṃ tathā ete yathā ete tathā ahaṃ,
attānaṃ upamaṃ katvā na haneyya na ghātaye.

709. Hitvā icchañca lobhañca yattha satto puthujjano,
cakkhumā paṭipajjeyya tareyya narakamaṃ imaṃ.

710. Ūnūdarō¹ mitāhāro appicchassa alolupo,
sa ve² icchāya nicchāto aniccho hoti nibbuto.

711. Sapiṇḍacāraṃ caritvā vanantamabhihāraye,
upaṭṭhito rukkhamaṃ āsanūpagato muni.

712. Sa jhānapasuto dhīro vanante ramito siyā,
jhāyetha rukkhamaṃ attānamabhitosayaṃ.

713. Tato ratyā vivasane³ gāmantamabhihāraye,
avhānaṃ nābhinandeyya abhihārañca gāmato.

714. Na munī gāmamāgama kulesu sahasā care,
ghāsesanaṃ chinnakatho na vācaṃ payutaṃ bhaṇe.

715. Alatthaṃ yadidaṃ sādhu nālatthaṃ kusalaṃ iti,
ubhayeneva so tādi⁴ rukkhaṃ va upanivattati.⁵

716. Sa pattapāṇī vicaranto⁶ amūgo mūgasammato,
appaṃ dānaṃ na hīleyya dātāraṃ nāvajāniya.

¹ onodaro - Syā.

² sadā - Ma, Syā.

³ vivasāne - Ma.

⁴ tādi - Ma, PTS.

⁵ rukkhamaṃ upanivattati - Ma;
rukkhaṃ va upātivattati - Syā.

⁶ caranto - Syā.

708. ‘Ta như thế nào, chúng như thế ấy; chúng như thế nào, ta như thế ấy,’ sau khi lấy bản thân làm ví dụ, không nên giết hại, không nên bảo (kẻ khác) giết hại.

709. Sau khi từ bỏ ước muốn và tham lam mà phạm phu bị dính mắc, vị hữu nhãn nên thực hành (hiền trí hạnh), nên vượt qua địa ngục này.

710. Nên có bao tử vơi, nên có vật thực giới hạn, nên ít ham muốn, không tham lam. Vị ấy quả thật không có sự khao khát do ước muốn, là vị không còn ước muốn, được tịch tịnh.

711. Sau khi hành hạnh khát thực, vị hiền trí nên đi đến ven rừng, đứng cạnh gốc cây, rồi tiến đến chỗ ngồi.

712. Đeo đuổi việc tham thiền, vị sáng trí ấy nên vui thích nơi ven rừng; trong lúc làm hài lòng bản thân, nên tham thiền ở gốc cây.

713. Kế đó, khi tàn đêm, nên đi vào trong làng, không nên thích thú lời mời mọc và tặng phẩm từ ngôi làng.

714. Sau khi đi đến làng, vị hiền trí không nên bước đi hấp tấp ở các gia đình, việc chuyện vãn được cắt đứt, không nên nói lời nói gợi ý tâm cầu về vật thực.

715. ‘Ta đã nhận được, việc này là tốt đẹp. Ta đã không nhận được, lành thay!’ (nghĩ thế) với cả hai trường hợp, vị ấy đều tự tại, tựa như người đến gần cội cây rồi bỏ đi (dâu có hái được trái cây hay không cũng bình thản).

716. Vị ấy với bình bát ở bàn tay, trong khi đi đó đây, không là người cầm, được xem như người cầm, không nên khinh chê vật thí ít ỏi, không nên xem thường thí chủ.

717. Uccāvacā hi paṭipadā samaṇena pakāsītā,
na pāraṃ diguṇaṃ yanti na idaṃ ekaguṇaṃ mutaṃ.¹
718. Yassa ca visatā natthi chinnaṣoṭassa bhikkhuno,
kiccākiccappahīnassa pariḷāho² na vijjati.
719. Moneyyaṃ te upaṇṇissaṃ (iti bhagavā)
khuradhārūpamo bhava,
jivhāya tāluṃ āhacca udare saṇṇato siyā.
720. Alīnacitto ca siyā na cāpi bahu cintaye,
nirāmagandho asito brahmacariyaparāyano.
721. Ekāsanassa sikkhetha samaṇūpāsanassa³ ca,
ekattaṃ monamakkhātaṃ eko ve⁴ abhiraṃissati.
722. Atha bhāsihi⁵ dasadisā.
Sutvā dhīrānaṃ nigghosaṃ jhāyīnaṃ kāmacāgīnaṃ,⁶
tato hiriṇca saddhaṇca bhīyyo kubbetha māmaṅko.
723. Taṃ nadīhi vijānātha sobbhesu padaresu ca,
saṇantā⁷ yanti kussobbhā⁸ tuṇhī yāti mahodadhi.
724. Yadūnakaṃ taṃ saṇati⁹ yaṃ pūraṃ santameva taṃ,
aḍḍhakumbhūpamo bālo rahado pūrova paṇḍito.
725. Yaṃ samaṇo bahu bhāsatī upetaṃ atthasaṃhitāṃ,
jānaṃ so dhammaṃ deseti jānaṃ so bahu bhāsatī.
726. Yo ca jānaṃ samaṃ yutto¹⁰ jānaṃ na bahu bhāsatī,
sa muni monamarahati sa muni monamajjhagā ”ti.¹¹

Nālakasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ ekaguṇamutaṃ - Syā.

² pariḷāho - Ma, Syā, PTS.

³ samaṇopāsanassa - Syā, PTS.

⁴ ce - Ma, PTS.

⁵ bhāhisi - Ma.

⁶ kāmacāgīnaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁷ sanantā - Syā.

⁸ kusobbhā - Ma; kusubbhā - Syā.

⁹ sanati - Syā.

¹⁰ yo ca jānaṃ saṃyatatto - Ma, Syā;

yo ca jānaṃ yatatto - PTS.

¹¹ monamajjhagāti - Syā.

717. Bởi vì đường lối thực hành cao và thấp đã được vị Sa-môn giảng giải. Họ không đi đến bờ kia hai lần; điều này được cảm giác không chỉ một lần.

718. Đối với vị tỳ khưu nào không có tham ái, đã cắt đứt dòng chảy, đã dứt bỏ việc cần làm và không cần làm, sự bực bội (của vị ấy) không tìm thấy.

719. (Đức Thế Tôn nói): Ta sẽ giúp cho người hiểu về hiền trí hạnh. Nên giống như là lưỡi dao cạo. Nên áp chặt cái lưỡi vào nóc họng, nên tự chế ngự ở bao tử.

720. Và nên có tâm không bị trì trệ, cũng không nên suy nghĩ nhiều, không còn mùi hôi thối (phiền não), không còn nường nhờ, có Phạm hạnh là mục đích.

721. Nên học tập về hạnh độc cư và về sự rèn luyện của bậc Sa-môn. Trạng thái đơn độc được gọi là hiền trí. Hiển nhiên, một mình sẽ thỏa thích.

722. Rồi người sẽ chiếu sáng mười phương.

Sau khi nghe được tuyên bố của các bậc sáng trí, có thiên, có sự xả bỏ các dục, từ đó đệ tử của Ta nên làm tăng trưởng sự hổ thẹn tội lỗi và niềm tin.

723. Nên nhận biết điều ấy từ các con sông, ở các hố nước và ở các khe nước, các dòng nước nhỏ di chuyển gây tiếng động, đại dương im lặng di chuyển.

724. Cái gì thiếu kém, cái ấy làm thành tiếng vang; cái gì đầy áp, cái ấy thật yên tĩnh. Kẻ ngu tương tự cái chum đầy một nửa, bậc sáng suốt tựa như hồ nước đầy tràn.

725. Điều mà vị Sa-môn nói nhiều là điều được liên quan, chứa đựng sự lợi ích. Có chủ tâm, vị ấy thuyết giảng Giáo Pháp; có chủ tâm, vị ấy nói nhiều.

726. Và vị nào có chủ tâm gắn bó sự an tịnh, có chủ tâm không nói nhiều, vị hiền trí ấy xứng đáng bản thể hiền trí, vị hiền trí ấy đã chứng đạt bản thể hiền trí.”

Dứt Kinh Nālaka.

12. DVAYATĀNUPASSANĀSUTTAṃ

Evam me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati pubbārāme migāramātu pāsāde. Tena kho pana samayena bhagavā tadahuposathe pannarase puṇṇāya puṇṇamāya rattiyā bhikkhusaṅgha-parivuto abbhokāse nisinno hoti. Atha kho bhagavā tuṇhībhūtaṃ tuṇhībhūtaṃ bhikkhusaṅgham anuviloketvā bhikkhū āmantesi:

Ye te bhikkhave, kusalā dhammā ariyā niyyānikā sambodhagāmino, tesam vo bhikkhave, kusalānaṃ dhammānaṃ ariyānaṃ niyyānikānaṃ sambodhagāminam¹ kā upanisā savaṇāyāti. Iti ce bhikkhave, pucchitāro assu te evamassu vacanīyā: Yāvadeva dvayatānaṃ dhammānaṃ yathābhūtaṃ ñāṇāyāti.

Kiñca dvayataṃ vadetha?

Idaṃ dukkhaṃ ayaṃ dukkhasamudayo 'ti ayamekānupassanā. Ayaṃ dukkhanirodho ayaṃ dukkhanirodhagāminīpaṭipadā 'ti ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā dvayatānupassino kho bhikkhave, bhikkhuno appamattassa ātāpino pahitattassa viharato dvinnaṃ phalānaṃ aññataraṃ phalaṃ pāṭikaṅkhaṃ diṭṭheva dhamme aññā, sati vā upādisese anāgāmitāti. Idamavoca bhagavā. Idaṃ vatvā sugato athāparaṃ etadavoca satthā:

727. Ye dukkhaṃ nappajānanti aho dukkhassa sambhavaṃ,
yattha ca sabbaso dukkhaṃ asesam uparujjhati,
tañca maggaṃ na jānanti dukkhūpasamagāminam.

¹ sambodhagāminam - Ma, Syā, PTS.

12. KINH QUÁN XÉT HAI KHÍA CẠNH

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvattthī, tu viện Pubba, ở tòa nhà dài Mẹ của Migāra.¹ Vào lúc bấy giờ, nhằm ngày *Uposatha*, vào ngày mười lăm, trong đêm trăng tròn vắng vạc, đức Thế Tôn ngồi ở ngoài trời, được vây quanh bởi hội chúng tỳ khưu. Khi ấy, sau khi xem xét thấy hội chúng tỳ khưu có trạng thái im lặng hoàn toàn, đức Thế Tôn đã bảo các vị tỳ khưu rằng:

“Này các tỳ khưu, các pháp thiện nào là cao thượng, dẫn dắt ra khỏi, đưa đến giác ngộ, này các tỳ khưu, lý do gì khiến các người lắng nghe các pháp thiện, cao thượng, dẫn dắt ra khỏi, đưa đến giác ngộ ấy? Này các tỳ khưu, nếu có những người hỏi như thế, những người ấy nên được nói như vậy: ‘Chỉ để đưa đến sự nhận biết đúng theo bản thể đối với các pháp có hai khía cạnh.’

‘Và các vị nói cái gì là hai khía cạnh?’

‘Đây là Khổ, đây là Nguyên Nhân của Khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Đây là sự Diệt Khổ, đây là sự Thực Hành theo Con Đường đưa đến sự Diệt Khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. Này các tỳ khưu, đối với vị tỳ khưu sống có sự quán xét hai khía cạnh một cách đúng đắn như vậy, không bị xao lãng, có nhiệt tâm, có bản tánh cương quyết, một quả báu nào đó trong hai quả báu là điều chờ đợi: trí giải thoát ở đời hiện tại, hoặc nếu còn dư sót thì phẩm vị Bất Lai.” Đức Thế Tôn đã nói điều này. Sau khi nói điều này, đấng Thiện Thệ, bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

727. “Những người nào không nhận biết khổ, rồi nguồn sanh khởi của khổ, và nơi nào khổ được hoại diệt toàn bộ không dư sót, và không biết về đạo lộ ấy, (đạo lộ) đưa đến sự yên lặng của khổ.²

¹ Tòa nhà này được xây dựng bởi Mẹ của Migāra, tức là nữ cư sĩ Visākhā. Thật ra, Migāra là cha chồng của nữ cư sĩ này. Do được chăm sóc kỹ lưỡng bởi người con dâu, tựa như người mẹ, nên ông Migāra đã gọi Visākhā, người con dâu của mình, là “Mẹ của Migāra.” Bà Visākhā đã xuất ra vật trang điểm trị giá 9 *koṭi* (90 triệu tiền vàng) để xây dựng tòa nhà này, gồm có 1000 căn phòng, được xây thành 2 tầng, 500 căn phòng ở tầng trên, 500 ở tầng dưới (SnA. ii, 502).

² Các câu kệ 727-730 được thấy ở *Itivuttakapāli - Phật Thuyết Như Vậy*, TTPV tập 28, trang 469.

728. Cetovimuttihīnā te atho paññāvimuttiyā,
abhabbā te antakiriyāya te ve jātijarūpagā.

729. Ye ca dukkhaṃ pajānanti atho dukkhassa sambhavaṃ,
yattha ca sabbaso dukkhaṃ asesam uparujjhati,
tañca maggaṃ pajānanti dukkhūpasamagāminam.

730. Cetovimuttisampannā atho paññāvimuttiyā,
bhabbā te antakiriyāya na te jātijarūpagāti.

Siyā aññenapi pariyāyena sammā dvayatānupassanāti, iti ce bhikkhave, pucchitāro assu siyātissu vacanīyā, kathañca siyā? Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbam upadhipaccayāti, ayamekānupassanā. Upādhīnam tveva asesavirāganirodhā natthi dukkhassa sambhavoti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe— athāparaṃ etadavoca satthā:

731. Upadhinidānā pabhavanti dukkhā
ye keci lokasmiṃ anekarūpā,
yo ve avidvā upadhiṃ karoti,
punappunam dukkhamupeti mando,
tasmā pajānam upadhiṃ na kayirā
dukkhassa jātippabhavānupassīti.

Siyā aññenapi pariyāyena sammā dvayatānupassanāti iti ce bhikkhave, pucchitāro assu siyātissu vacanīyā, kathañca siyā? Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbam avijjāpaccayāti, ayamekānupassanā. Avijjāya tveva asesavirāganirodhā natthi dukkhassa sambhavoti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe— athāparaṃ etadavoca satthā:

728. Những người ấy là thấp kém về sự giải thoát của tâm, rồi sự giải thoát của tuệ, những người ấy không thể thực hiện việc chấm dứt (luân hồi); quả thật họ đi đến sanh và già.

729. Và những người nào nhận biết khổ, rồi nguồn sanh khởi của khổ, và nơi nào khổ được hoại diệt toàn bộ không dư sót, và nhận biết đạo lộ ấy, (đạo lộ) đưa đến sự yên lặng của khổ.

730. Những người ấy thành tựu sự giải thoát của tâm, rồi sự giải thoát của tuệ, những người ấy có thể thực hiện việc chấm dứt (luân hồi); quả thật họ không đi đến sanh và già.”

‘Có thể có sự quán xét hai khía cạnh một cách đúng đắn bằng một phương thức khác hay không?’ Nay các tỳ khưu, nếu có những người hỏi như thế, những người ấy nên được nói như vậy: ‘Có thể.’ Và có thể như thế nào? ‘Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do *mầm tái sanh* là duyên,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Nhưng chính do sự diệt tận hoàn toàn không còn luyện ái đối với các mầm tái sanh, không có sự hình thành của khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Nay các tỳ khưu, đối với vị tỳ khưu sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

731. “Các khổ phát khởi đều có căn nguyên là mầm tái sanh, bất kể loại nào ở thế gian, với nhiều hình thức. Thật vậy, kẻ nào không hiểu biết, tạo ra mầm tái sanh, (kẻ ấy) là kẻ ngu, (sẽ) đi đến khổ lần này lần khác. Vì thế, người có sự quán xét về sự sanh ra và phát khởi của khổ, trong khi nhận biết, không nên tạo ra mầm tái sanh.”

‘Có thể có sự quán xét hai khía cạnh một cách đúng đắn bằng một phương thức khác hay không?’ Nay các tỳ khưu, nếu có những người hỏi như thế, những người ấy nên được nói như vậy: ‘Có thể.’ Và có thể như thế nào? ‘Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do *vô minh* là duyên,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Nhưng chính do sự diệt tận hoàn toàn không còn luyện ái đối với vô minh, không có sự hình thành của khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Nay các tỳ khưu, đối với vị tỳ khưu sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

732. Jātimaṇasasaṃsāraṃ ye vajanti punappunaṃ,
itthabhāvaññathābhāvaṃ avijjāyeva sā gati.

733. Avijjā hayaṃ mahāmoho yenidaṃ saṃsitaṃ¹ ciraṃ,
vijjagatā ca ye sattā nāgacchanti² punabbhavanti.

Siyā aññenapi —pe— kathaṅca siyā? Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbhaṃ
saṅkhārapaccayāti, ayamekānupassanā. Saṅkhārānaṃ tveva asesavirāganirodhā
natthi dukkhassa sambhavoti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe—
athāparaṃ etadavoca satthā:

734. Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbhaṃ saṅkhārapaccayā,
saṅkharānaṃ nirodhena natthi dukkhassa sambhavoti.

735. Etamādinavaṃ ñatvā dukkhaṃ saṅkhārapaccayā,
sabbasaṅkhārasamathā saññāya³ uparodhanā,
evaṃ dukkhakkhayaṃ hoti etaṃ ñatvā yathātathaṃ.

736. Sammaddasā vedaguno sammadaññāya paṇḍitā,
abhibhuyya mārasaṃyogaṃ nāgacchanti punabbhavanti.

Siyā aññenapi —pe— kathaṅca siyā? Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbhaṃ
viññāpaccayāti, ayamekānupassanā. Viññāṇassa tveva asesavirāganirodhā
natthi dukkhassa sambhavoti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe—
athāparaṃ etadavoca satthā:

737. Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbhaṃ viññāpaccayā,
viññāṇassa nirodhena natthi dukkhassa sambhavo.

¹ yadidaṃ sassataṃ - Ma, Syā.

² na te gacchanti - Ma, Syā.

³ saññānaṃ - Syā.

732. “Những người nào đi đến sanh, tử, luân hồi lần này lần khác, đến sự hiện hữu này và sự hiện hữu khác, tiến trình ấy là do chính vô minh.

733. Bởi vì vô minh này là sự mê muội lớn lao, do nó, việc bị luân hồi này là lâu dài. Và những chúng sinh nào đạt được Minh, họ không đi đến sự hiện hữu lại nữa.”

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do *các hành* là duyên,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Nhưng chính do sự diệt tận hoàn toàn không còn duyên ái đối với các hành, không có sự hình thành của khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Này các tỳ khuru, đối với vị tỳ khuru sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

734. “Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do các hành là duyên. Do sự diệt tận của các hành, không có sự hình thành của khổ.

735. Sau khi biết được điều ấy là bất lợi, (biết được) khổ do các hành là duyên. Do sự yên lặng của tất cả các hành, do sự ngưng lại của tướng, như vậy có sự cạn kiệt của khổ, sau khi biết điều này đúng theo thực thể, —

736. — các bậc đạt được sự thông hiểu đã nhìn thấy đúng đắn; với sự nhận biết đúng đắn, các bậc sáng suốt, sau khi chế ngự sự ràng buộc của Ma Vương, không đi đến sự hiện hữu lại nữa.”

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do *thức* là duyên,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Nhưng chính do sự diệt tận hoàn toàn không còn duyên ái đối với thức, không có sự hình thành của khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Này các tỳ khuru, đối với vị tỳ khuru sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

737. “Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do thức là duyên. Do sự diệt tận của thức, không có sự hình thành của khổ.

738. Etamādīnavam ñatvā dukkham viññāṇapaccayā,
viññāṇupasamā bhikkhu nicchāto parinibbuto'ti.

Siyā aññenapi —pe— kathañca siyā? Yaṃ kiñci dukkham sambhoti sabbam phassapaccayāti, ayamekānupassanā. Phassassa tveva asesavirāganirodhā natthi dukkhassa sambhavoti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe— athāparam etadavoca satthā:

739. Tesam phassaparetānaṃ bhavasotānusāriṇaṃ,
kummaggapaṭipannānaṃ ārā saṃyojanakkhaya.

740. Ye ca phassaṃ pariññāya aññāya upasame¹ ratā,
te ce² phassābhisamayā nicchātā parinibbutā'ti.

Siyā aññenapi —pe— kathañca siyā? Yaṃ kiñci dukkham sambhoti sabbam vedanāpaccayāti, ayamekānupassanā. Vedanānaṃ tveva asesavirāganirodhā natthi dukkhassa sambhavoti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe— athāparam etadavoca satthā:

741. Sukham vā yadi vā dukkham adukkhamasukham saha,
ajjhatañca bahiddhā ca yaṃ kiñci atthi veditaṃ.

742. Etaṃ dukkhanti ñatvāna mosadhammaṃ palokitaṃ,³
phussa phussa vayaṃ passaṃ evaṃ tattha vijānāti,⁴
vedanānaṃ khayā bhikkhu⁵ nicchāto parinibbuto'ti.

Siyā aññenapi —pe— kathañca siyā? Yaṃ kiñci dukkham sambhoti sabbam taṇhāpaccayāti, ayamekānupassanā. Taṇhāya tveva asesavirāganirodhā natthi dukkhassa sambhavoti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe— athāparam etadavoca satthā:

¹ aññāyupasame - Ma;

paññāya upasame - Syā.

² te ve - Ma, PTS; tepi - Syā.

³ palokinaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁴ vijānati - Ma, Syā; virajjati - PTS, Sīmu 2.

⁵ khayā yeva - Syā.

738. Sau khi biết được điều ấy là bất lợi, (biết được) khổ do thức là duyên, do sự yên tĩnh của thức, vị tỳ khứu không còn sự khao khát, được hoàn toàn tịch tịnh.”

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do *xúc* là duyên,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Nhưng chính do sự diệt tận hoàn toàn không còn duyên ái đối với xúc, không có sự hình thành của khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Này các tỳ khứu, đối với vị tỳ khứu sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

739. “Đối với những người bị chế ngự bởi (sáu) xúc, có sự xuôi theo dòng chảy của hiện hữu, đang thực hành đường lối xấu xa, sự cạn kiệt các mối ràng buộc là xa vời.

740. Và những người nào, sau khi biết toàn diện về xúc, được thích thú ở sự an tịnh nhờ vào trí hiểu biết, những người ấy, thật vậy, do sự lãnh hội về xúc, không còn sự khao khát, được hoàn toàn tịch tịnh.”

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do *thọ* là duyên,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Nhưng chính do sự diệt tận hoàn toàn không còn duyên ái đối với thọ, không có sự hình thành của khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Này các tỳ khứu, đối với vị tỳ khứu sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

741. “Bất cứ điều gì được cảm thọ, đâu là lạc hay là khổ, (hay là) không khổ không lạc, ở nội phần và ở ngoại phần, —

742. — Sau khi biết được điều ấy là khổ, có tính chất giả dối, bị đổ vỡ, trong khi nhìn thấy sự hoại diệt sau mỗi lượt xúc chạm và nhận thức như vậy tại nơi ấy, do sự cạn kiệt của các thọ, vị tỳ khứu không còn sự khao khát, được hoàn toàn tịch tịnh.”

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do *ái* là duyên,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Nhưng chính do sự diệt tận hoàn toàn không còn duyên ái đối với ái, không có sự hình thành của khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Này các tỳ khứu, đối với vị tỳ khứu sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

743. Taṇhā dutiyo puriso dīghamaddhāna saṃsaraṃ,
itthābhāvaññathābhāvaṃ saṃsāraṃ nātivattati.

744. Etamādīnavam ṇatvā taṇhā¹ dukkhassa sambhavam,
vītataṇho anādāno sato bhikkhu paribbaje'ti.

Siyā aññenapi —pe— kathañca siyā? Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbam
upādānapaccayāti, ayamekānupassanā. Upādānānaṃ² tveva asesavirāganirodhā
natthi dukkhassa sambhavoti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe—
athāparaṃ etadavoca satthā:

745. Upādānapaccayā bhavo bhūto dukkhaṃ nigacchati,
jātassa maraṇaṃ hoti eso dukkhassa sambhavo.

746. Tasmā upādānakkhayā sammadaññāya paṇḍitā,
jātikkhayaṃ abhiññāya nāgacchanti³ punabbhavanti,

Siyā aññenapi —pe— kathañca siyā? Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbam
ārambhapaccayāti, ayamekānupassanā. Ārambhānaṃ tveva asesavirāganirodhā
natthi dukkhassa sambhavoti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe—
athāparaṃ etadavoca satthā:

747. Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbam ārambhapaccayā,
ārambhānaṃ nirodhena natthi dukkhassa sambhavo.

748. Etamādīnavam ṇatvā dukkhaṃ ārambhapaccayā,
sabbārambhaṃ paṭinissajja anārambhavimuttino.⁴

749. Uccinnabhavataṇhassa santacittassa bhikkhuno,
vitiṇṇo⁵ jātisamsāro natthi tassa punabbhavoti.

¹ taṇhaṃ - Ma.

² upādānānassa - Syā.

³ na gacchanti - Ma, Syā.

⁴ anārambhe vimuttino - bahūsu.

⁵ vikkhīṇo - Ma.

743. “Có tham ái là bạn lũ, trong khi luân chuyển một thời gian dài đến sự hiện hữu này và sự hiện hữu khác, con người không vượt qua được luân hồi.

744. Sau khi biết được điều ấy là bất lợi, (biết được) tham ái là nguồn sanh khởi của khổ, vị tỳ khuru có tham ái đã được xa lìa, không có nắm giữ, có niệm, nên sống hạnh du sĩ.”¹

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do *thủ* là duyên,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Nhưng chính do sự diệt tận hoàn toàn không còn duyên ái đối với thủ, không có sự hình thành của khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Này các tỳ khuru, đối với vị tỳ khuru sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

745. “Do thủ là duyên, có hữu. (Người) đã hiện hữu phải chịu khổ. Cái chết là dành cho người đã được sanh ra; điều ấy là nguồn sanh khởi của khổ.

746. Vì thế, do sự cạn kiệt của thủ, các bậc sáng suốt, với trí hiểu biết đúng đắn, sau khi biết rõ sự cạn kiệt của sanh, không đi đến sự hiện hữu lại nữa.”

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do *sự khởi động (gắn liền với nghiệp)* là duyên,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Nhưng chính do sự diệt tận hoàn toàn không còn duyên ái đối với sự khởi động, không có sự hình thành của khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Này các tỳ khuru, đối với vị tỳ khuru sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

747. “Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do sự khởi động là duyên. Do sự diệt tận của sự khởi động, không có sự hình thành của khổ.

748. Sau khi biết được điều ấy là bất lợi, (biết được) khổ do sự khởi động là duyên, sau khi từ bỏ mọi sự khởi động, đối với vị đã giải thoát khỏi sự khởi động,

749. – đối với vị tỳ khuru có hữu ái đã được trừ tuyệt, có tâm an tịnh, việc luân hồi tái sanh đã được triệt tiêu, đối với vị ấy không có sự hiện hữu lại nữa.”²

¹ Hai câu kệ 743, 744 được thấy ở *Itivuttakapāli - Phật Thuyết Như Vậy*, TTPV tập 28, trang 473.

² Câu kệ 749 được thấy ở *Udānapāli - Phật Tự Thuyết*, TTPV tập 28, trang 219.

Siyā aññenapi —pe— kathañca siyā? Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbhaṃ āhārapaccayāti, ayamekānupassanā. Āhārānaṃ tveva asesavirāganirodhā natthi dukkhassa sambhavoti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe— athāparaṃ etadavoca satthā:

750. Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbhaṃ āhārapaccayā,
āhārānaṃ nirodhena natthi dukkhassa sambhavo.

751. Etamādīnavaṃ ñatvā dukkhaṃ āhārapaccayā,
sabbāhāraṃ¹ pariññāya sabbāhāraṃanissito,

752. Ārogyaṃ sammadaññāya āsavānaṃ parikkhayā,
saṅkhāya sevī dhammaṭṭho saṅkhaṃ nopeti² vedagūti.

Siyā aññenapi —pe— kathañca siyā? Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbhaṃ iñjitapaccayāti, ayamekānupassanā. Iñjitānaṃ tveva asesavirāganirodhā natthi dukkhassa sambhavoti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe— athāparaṃ etadavoca satthā:

753. Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti sabbhaṃ iñjitapaccayā,
iñjitānaṃ nirodhena natthi dukkhassa sambhavo.

754. Etamādīnavaṃ ñatvā dukkhaṃ iñjitapaccayā,
tasmā hi³ ejaṃ vossajja saṅkhāre uparundhiya,⁴
anejo anupādāno sato bhikkhu paribbajeti.

Siyā aññenapi —pe— kathañca siyā? Nissitassa calitaṃ hotīti, ayamekānupassanā. Anissato na calatīti, ayaṃ dutiyānupassanā. Evaṃ sammā —pe— athāparaṃ etadavoca satthā:

755. Anissito na calati nissito ca upādiyaṃ,
itthabhāvaññathābhāvaṃ saṃsāraṃ nātivattati.

¹ sabbāhāre - Syā.

³ tasmā - PTS.

⁴ uparundhiyā - Syā.

² saṅkhyāṃ nopeti - Ma; saṅkhyānopeti - Syā; saṅkhaṃ na upeti - PTS.

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do *dưỡng chất* là duyên,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Nhưng chính do sự diệt tận hoàn toàn không còn duyên ái đối với các dưỡng chất, không có sự hình thành của khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Này các tỳ khuru, đối với vị tỳ khuru sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

750. “Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do dưỡng chất là duyên. Do sự diệt tận của các dưỡng chất, không có sự hình thành của khổ.

751. Sau khi biết được điều ấy là bất lợi, (biết được) khổ do dưỡng chất là duyên, sau khi biết toàn diện về mọi dưỡng chất thì không nương nhờ vào mọi dưỡng chất.

752. Với trí hiểu biết đúng đắn về vô bệnh (Niết Bàn), do sự hoàn toàn cạn kiệt của các lậu hoặc, vị có sự hành trì, sau khi suy xét, đứng vững ở Giáo Pháp; các bậc đạt được sự thông hiểu không đi đến sự phân loại.”

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do sự *loạn động* là duyên,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Nhưng chính do sự diệt tận hoàn toàn không còn duyên ái đối với các sự loạn động, không có sự hình thành của khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Này các tỳ khuru, đối với vị tỳ khuru sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

753. “Bất cứ khổ nào được hình thành, tất cả do sự loạn động là duyên. Do sự diệt tận của các sự loạn động, không có sự hình thành của khổ.

754. Sau khi biết được điều ấy là bất lợi, (biết được) khổ do sự loạn động là duyên, chính vì thế, sau khi buông bỏ dục vọng, sau khi chặn đứng các hành, vị tỳ khuru không còn dục vọng, không có nắm giữ, có niệm, nên ra đi du phương.”

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘*Người nương tựa có sự bị dao động*,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘*Người không nương tựa không dao động*,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Này các tỳ khuru, đối với vị tỳ khuru sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

755. “Người không nương tựa không dao động, và người nương tựa, trong khi chấp thủ sự hiện hữu này và sự hiện hữu khác, không vượt qua được luân hồi.

756. Etamādīnavam̐ ñatvā nissayesu mahabbhayam̐,
anissito anupādāno sato bhikkhu paribbajeti.

Siyā aññenapi —pe— kathañca siyā? Rūpehi bhikkhave āruppā¹ santatarāti,
ayamekānupassanā. Āruppehi² nirodho santataroti, ayam̐ dutiyānupassanā.
Evam̐ sammā —pe— athāparam̐ etadavoca satthā:

757. Ye ca rūpūpagā sattā ye ca āruppavāsino,³
nirodham̐ appajānantā āgantāro punabbhavam̐.

758. Ye ca rūpe pariññāya arūpesu susaṅṅhitā,⁴
nirodhe ye vimuccanti⁵ te janā maccuhāyino.

Siyā aññenapi —pe— kathañca siyā? Yam̐ bhikkhave sadevakassa lokassa
samārakassa sabrahmakassa sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya sadevamanussāya
idaṃ saccanti upanijjhāyitaṃ tadamariyānaṃ etaṃ musāti yathābhūtaṃ
sammappaññāya sudiṭṭham̐, ayamekānupassanā. Yam̐ bhikkhave sadevakassa
lokassa samārakassa sabrahmakassa sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya
sadevamanussāya etaṃ musāti upanijjhāyitaṃ tadamariyānaṃ etaṃ saccanti
yathābhūtaṃ sammappaññāya sudiṭṭham̐, ayam̐ dutiyānupassanā. Evam̐ sammā
—pe— athāparam̐ etadavoca satthā:

759. Anattani attamāniṃ⁶ passa lokaṃ sadevakaṃ,
niviṭṭham̐ nāmarūpasmiṃ idaṃ saccanti maññati.

760. Yena yena hi maññanti tato taṃ hoti aññathā,
taṃ hi tassa musā hoti mosadhammaṃ hi ittaraṃ.

¹ arūpā - Ma, Syā.

² arūpehi - Ma, Syā.

³ arūpaṭṭhāyino - Ma, Syā.

⁴ asaṅṅhitā - Ma.

⁵ muccanti - Syā.

⁶ attamānī - Syā; attamānaṃ - PTS.

756. Sau khi biết được điều ấy là bất lợi, (biết được) nỗi sợ hãi lớn lao ở các sự nương tựa, vị tỳ khưu không nương tựa, không có nắm giữ, có niệm, nên ra đi du phương.”

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘Này các tỳ khưu, các trạng thái vô sắc an tịnh hơn các trạng thái vô sắc,’ đây là sự quán xét thứ nhất. ‘Sự diệt tận an tịnh hơn các trạng thái vô sắc,’ đây là sự quán xét thứ nhì. (Này các tỳ khưu, đối với vị tỳ khưu sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

757. “Những chúng sinh nào đã đi đến sắc giới, và những người nào trú ở vô sắc giới, trong khi không biết toàn diện về tịch diệt (Niết Bàn), là những người đi đến sự hiện hữu lại nữa.

758. Và những người nào sau khi biết toàn diện về sắc giới, đã khéo đứng vững ở vô sắc giới, những người nào được giải thoát ở tịch diệt (Niết Bàn), những người ấy có sự từ bỏ Tử Thần.”

‘Có thể có —nt— bằng một phương thức khác hay không?’ —nt— Và có thể như thế nào? ‘Này các tỳ khưu, điều nào mà đối với thế gian, tính luôn cõi chư Thiên, cõi Ma Vương, cõi Phạm Thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên và loài người, được suy tưởng rằng: ‘Điều này là sự thật,’ điều ấy đối với các bậc Thánh được nhìn thấy rõ bằng tuệ chân chánh đúng theo bản thể rằng: ‘Điều này là giả dối,’ đây là sự quán xét thứ nhất. Này các tỳ khưu, điều nào mà đối với thế gian, tính luôn cõi chư Thiên, cõi Ma Vương, cõi Phạm Thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên và loài người, được suy tưởng rằng: ‘Điều này là giả dối,’ điều ấy đối với các bậc Thánh được nhìn thấy rõ bằng tuệ chân chánh đúng theo bản thể rằng: ‘Điều này là sự thật,’ đây là sự quán xét thứ hai. (Này các tỳ khưu, đối với vị tỳ khưu sống có sự quán xét hai khía cạnh) một cách đúng đắn như vậy, —nt— bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

759. “Hãy nhìn xem thế gian, tính luôn cõi chư Thiên, có sự hoan hỷ ở vô ngã (và) bị chìm đắm ở danh và sắc. Họ nghĩ rằng: ‘Điều này là sự thật.’

760. Dầu cho họ nghĩ thế nào, cái ấy trở thành cái khác so với chính nó. Chính cái ấy trở nên giả dối đối với nó, bởi vì nó có tính chất giả dối và ngăn ngại.

761. Amosadhammaṃ nibbānaṃ tadariyā saccato viduṃ,¹
te ve saccābhisamayā nicchātā parinibbutāti.

Siyā aññenapi pariyāyena sammā dvayatānupassanāti iti ce bhikkhave, pucchitāro assu siyātissu vacanīyā, kathañca siyā? Yaṃ bhikkhave sadevakassa lokassa samārakassa sabrahmakassa sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya sadevamanussāya idaṃ sukhanti upanijjhāyitaṃ tadamariyānaṃ etaṃ dukkhanti yathābhūtaṃ sammappaññāya sudiṭṭhaṃ, ayamekānupassanā. Yaṃ bhikkhave sadevakassa lokassa samārakassa sabrahmakassa sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya sadevamanussāya idaṃ dukkhanti upanijjhāyitaṃ tadamariyānaṃ etaṃ sukhanti yathābhūtaṃ sammappaññāya sudiṭṭhaṃ, ayaṃ dutiyānupassanā.

Evamaṃ sammā dvayatānupassino kho bhikkhave, bhikkhuno appamattassa ātāpino pahitattassa viharato dvinnaṃ phalānaṃ aññataraṃ phalaṃ pāṭikaṅkhaṃ diṭṭheva dhamme aññā, sati vā upādisese anāgāmitāti. Idamavoca bhagavā. Idaṃ vatvā sugato athāparaṃ etadavoca satthā:

762. Rūpā saddā rasā gandhā² phassā dhammā ca kevalā,
iṭṭhā kantā manāpā ca yāvatatthīti vuccati.

763. Sadevakassa lokassa ete vo sukhasammatā,
yattha cete nirujjhanti taṃ tesaṃ dukkhasammatāṃ.

764. Sukhanti diṭṭhamariyehi sakkāyassuparodhanaṃ,
paccanīkamidaṃ hoti sabbalokena passataṃ.

765. Yaṃ pare sukhato āhu tadariyā āhu dukkhato,
yaṃ pare dukkhato āhu tadariyā sukhato viduṃ.¹

¹ vidū - Ma, Syā, PTS.

² gandhā rasā - Syā.

761. Niết Bàn là pháp không giả dối, các bậc Thánh đã biết điều ấy là sự thật. Những vị ấy, thật vậy, do sự lãnh hội về sự thật, không còn sự khao khát, được hoàn toàn tịch tịnh.”

‘Có thể có sự quán xét hai khía cạnh một cách đúng đắn bằng một phương thức khác hay không?’ Nay các tỳ khưu, nếu có những người hỏi như thế, những người ấy nên được nói như vậy: ‘Có thể.’ Và có thể như thế nào? ‘Nay các tỳ khưu, điều nào mà đối với thế gian, tính luôn cõi chư Thiên, cõi Ma Vương, cõi Phạm Thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên và loài người, được suy tưởng rằng: ‘Điều này là lạc,’ điều ấy đối với các bậc Thánh được nhìn thấy rõ bằng tuệ chân chánh đúng theo bản thể rằng: ‘Điều này là khổ,’ đây là sự quán xét thứ nhất. Nay các tỳ khưu, điều nào mà đối với thế gian, tính luôn cõi chư Thiên, cõi Ma Vương, cõi Phạm Thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên và loài người, được suy tưởng rằng: ‘Điều này là khổ,’ điều ấy đối với các bậc Thánh được nhìn thấy rõ bằng tuệ chân chánh đúng theo bản thể rằng: ‘Điều này là lạc,’ đây là sự quán xét thứ hai.

Nay các tỳ khưu, đối với vị tỳ khưu sống có sự quán xét hai khía cạnh một cách đúng đắn như vậy, không bị xao lãng, có nhiệt tâm, có bản tánh cương quyết, một quả báu nào đó trong hai quả báu là điều chờ đợi: trí giải thoát ở đời hiện tại, hoặc nếu còn dư sót thì phẩm vị Bất Lai. Đức Thế Tôn đã nói điều này. Sau khi nói điều này, đấng Thiện Thệ, bậc Đạo Sư còn nói thêm điều này nữa:

762. “Các sắc, các thanh, các vị, các hương, các xúc, và các pháp, tất cả là đáng mong, đáng yêu, và đáng mến khi nào chúng còn (có trạng thái) được gọi là ‘hiện hữu.’

763. Đối với thế gian, tính luôn cõi chư Thiên, các pháp này được công nhận là lạc, và nơi nào các pháp này được diệt tận, điều ấy đối với chúng được công nhận là khổ.

764. Sự hoại diệt của bản thân này được các bậc Thánh xem là ‘lạc,’ điều (nhận thức) này của các bậc đang nhìn thấy là đối nghịch với tất cả thế gian.

765. Điều nào những kẻ khác đã nói là lạc, điều ấy các bậc Thánh đã nói là khổ. Điều nào những kẻ khác đã nói là khổ, điều ấy các bậc Thánh đã biết là lạc.

766. Passa dhammaṃ durājānaṃ sampamūlhettha aviddasu,¹
nivutānaṃ tamo hoti andhakāro apassataṃ.

767. Satañca vivaṭaṃ hoti āloko passatāmiva,
santike na vijānanti magā dhammass' akovidā.

768. Bhavarāgaparetehi bhavasotānusāribhi,
māradheyyānupannehi nāyaṃ dhammo susambudho.

769. Ko nu aññatramariyehi² padaṃ sambuddhumarahati,
yaṃ padaṃ sammadaññāya parinibbanti anāsavāti.

Idamavoca bhagavā. Attamanā te bhikkhū bhagavato bhāsitaṃ
abhinanduntī.³ Imasmiṃ kho⁴ pana veyyākaraṇasmiṃ bhaññamāne
saṭṭhimattānaṃ bhikkhūnaṃ anupādāya āsavehi cittāni vimuccimṣū ”ti.

Dvayatānupassanā suttaṃ niṭṭhitaṃ.

TASSUDDĀNAṀ

Saccaṃ upadhi avijjā ca saṅkhāraviññāṇapañcamāṃ,
phassavedaniyā taṇhā upādānarambhā āhārā,
iñjitaṃ calitaṃ rūpaṃ saccā dukkhena soḷasā ”ti.

Mahāvaggo tatiyo.

TASSA VAGGASSUDDĀNAṀ

Pabbajjā ca padhānañca subhāsitañca pūraḷāsaṃ
māghasuttañca sabhiyo ca selo sallaṃ ca vuccati,
vāsetṭho cāpi kokāli nālako dvayatānupassanā
dvādasetāni suttāni mahāvaggoti vuccatī ”ti.

¹ viddasu - Ma; aviddasu - Syā, PTS.

² aññatra ariyehi - Syā.

³ abhinandun - PTS.

⁴ imasmiṃ ca - Ma, Syā.

766. Hãy nhìn xem Pháp khó nhận biết (Niết Bàn), ở đây những kẻ ngu muội không nhìn thấy. Sự tối tăm là dành cho những kẻ bị bao trùm, bóng đêm là dành cho những kẻ không nhìn thấy.

767. Sự mở ra (Niết Bàn) là dành cho những người tốt lành, ví như ánh sáng là dành cho những người đang nhìn thấy. Những kẻ ngu không thông thạo Giáo Pháp không nhận thức được (mặc đầu) ở gần bên.

768. Pháp này không dễ dàng giác ngộ bởi những kẻ bị chế ngự bởi hữu ái, bởi những kẻ xuôi theo dòng chảy của hữu, bởi những kẻ đã đi vào tầm khống chế của Ma Vương.

769. Vậy người nào xứng đáng để giác ngộ vị thế (Niết Bàn) ngoại trừ các bậc Thánh? Với trí hiểu biết đúng đắn về vị thế ấy, các ngài chứng đạt Niết Bàn, không còn lậu hoặc.”

Đức Thế Tôn đã nói điều này. Được hoan hỷ, các vị tỳ khưu ấy thỏa thích lời dạy của đức Thế Tôn. Hơn nữa, trong khi sự thuyết giảng này được nói lên, tâm của sáu mươi tỳ khưu ấy đã được giải thoát khỏi các lậu hoặc, do không còn chấp thủ.

Dứt Kinh Quán Xét Hai Khía Cạnh.

TÓM LƯỢC KINH NÀY

Sự thật, mầm tái sanh, vô minh, các hành, và thức là thứ năm, xúc, thọ, ái, thủ, sự khởi động, các dưỡng chất, sự loạn động, sự bị dao động, sắc, sự thật, với khổ là mười sáu.

Đại Phẩm là thứ ba.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Việc Xuất Gia, sự Nỗ Lực, việc Khéo Nói, và phần bánh cúng tế, và Kinh về vị Māgha, vị Sabhiya, vị Sela, và Mũi Tên được nói đến, và vị Vāsetṭha nữa, vị Kokāli, vị Nālaka, việc Quán Xét Hai Khía Cạnh, mười hai bài Kinh này gọi là Đại Phẩm.

IV. AṬṬHAKAVAGGO

1. KĀMASUTTAṀ

770. Kāmaṃ kāmayamānassa tassa ce taṃ samijjhati,
addhā pītimano hoti laddhā macco yadicchati.

771. Tassa ce kāmayānassa¹ chandajātassa jantuno,
te kāmā parihāyanti sallaviddhova ruppatti.

772. Yo kāme parivajjeti sappasseva padā siro,
so 'maṃ² visattikaṃ loke sato samativattati.

773. Khettaṃ vatthum hiraññaṃ vā³ gavassaṃ⁴ dāsaporisaṃ,
thiyo bandhū puthukāme⁵ yo naro anugijjhati.

774. Abalā⁶ naṃ baliyanti maddante naṃ parissayā,
tato naṃ dukkhamanveti nāvaṃ bhinnamivodakaṃ.

775. Tasmā jantu sadā sato kāmāni parivajjaye,
te pahāya tare oghaṃ nāvaṃ sitvāva⁷ pāragū "ti.

Kāmasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ kāmayamānassa - Sīmu 2.

² so imaṃ - PTS, Sīmu 2.

³ hiraññaṅca - Syā.

⁴ gavassaṃ - Ma.

⁵ puthu kāme - Ma, PTS;
puthū kāme - Syā.

⁶ abalāva - PTS.

⁷ siñcitvā - PTS, Sīmu 2.

IV. PHẨM NHÓM TÁM

1. KINH GIẢNG VỀ DỤC

770. Đối với người ham muốn về dục, nếu điều ấy thành tựu đến người ấy, đương nhiên (người ấy) có ý vui mừng sau khi đã đạt được điều con người ước muốn.

771. Nếu đối với người ấy, – (tức là) đối với người đang ham muốn, đối với con người có sự mong muốn đã sanh khởi, – các dục ấy bị suy giảm, thì (người ấy) bị khổ sở như là bị đâm xuyên bởi mũi tên.

772. Người nào xa lánh các dục tựa như các bàn chân (xa lánh) đầu của con rắn, người ấy, có niệm, băng qua sự vướng mắc này ở thế gian.

773. Người nam nào thêm muốn ruộng, đất, hoặc vàng, gia súc, ngựa, tôi tớ, người hầu, người nữ, thân quyến, vô số các dục, –

774. – các (ô nhiễm) yếu ớt thống trị người ấy, các hiểm họa chà đạp người ấy; do việc ấy, khổ đau đi theo người ấy, tựa như nước (tràn vào) chiếc thuyền đã bị vỡ.

775. Do đó, người luôn luôn có niệm có thể xa lánh các dục, sau khi dứt bỏ chúng thì có thể vượt qua dòng nước lũ, tựa như sau khi tát cạn chiếc thuyền, là người đi đến bờ kia.

Dứt Kinh Giảng về Dục.

2. GUHAṬṬHAKASUTTAM

776. Satto guhāyaṃ bahunābhichanno
tiṭṭhaṃ naro mohanasmiṃ pagāḷho,
dūre vivekā hi tathāvidho so
kāma hi loke na hi suppahāyā.

777. Icchānidānā bhavasātabaddhā¹
te duppamuñcā na hi aññamokkhā,
pacchā pure vāpi apekkhamānā
ime va kāme purime va jappaṃ.

778. Kāmesu giddhā pasutā pamūḷhā
avadāniyā te visame nivittṭhā,
dukkhūpanītā paridevayanti
kiṃ su bhavissāma ito cutāse.

779. Tasmā hi sikketha idheva jantu
yaṃ kiñci jaññā visamanti loke,
na tassa hetu visamaṃ careyya
appaṃ hidaṃ² jīvitaṃ āhu dhīrā.

780. Passāmi loke pariphandaṃānaṃ
pajaṃ imaṃ taṇhāgataṃ bhavesu,
hīnā narā maccumukhe lapanti
avītataṇhā se bhavābhavesu.

781. Mamāyite passatha phandaṃāne
maccheva appodake khīṇasote,
etampi disvā amamo careyya
bhavesu āsattimakubbamāno.

¹ bhavasātabandhā - Syā.

² hi taṃ - Syā, PTS.

2. KINH NHÓM TÁM VỀ HANG

776. Bị dính mắc ở hang (thân xác), bị che đậy bởi nhiều (ô nhiễm), trong khi tồn tại, con người bị đắm chìm trong sự say mê (ngũ dục). Người thuộc hạng như thế ấy quá thật cách xa sự viên ly, bởi vì các dục ở thế gian thật không dễ gì dứt bỏ.

777. Có ước muốn là căn nguyên, bị trói buộc vào lạc thú ở hiện hữu, đang trông mong về sau này hoặc luôn cả trước đây, đang tham muốn các dục này hoặc các dục trước đây, những kẻ ấy khó giải thoát, đương nhiên không thể giúp cho những người khác giải thoát.

778. Bị thèm khát ở các dục, bị đeo níu, bị mê đắm, là những người thấp kém, họ đã đi theo lối sai trái.
Bị dẫn đến khổ đau, họ than vãn:
'Vậy chúng ta sẽ trở thành cái gì sau khi chết từ nơi đây?'

779. Chính vì điều ấy, con người ở ngay tại đây nên học tập, nên biết bất cứ điều gì là 'sai trái' ở thế gian, không nên làm điều sai trái do nhân của điều ấy, bởi vì các bậc sáng trí đã nói mạng sống này là ít ỏi.

780. Ta nhìn thấy con người này, bị nhiễm tham ái trong các cõi, đang chao đảo ở thế gian. Những người thấp hèn, chưa xa lìa tham ái ở hữu và phi hữu, rên rỉ ở cửa miệng Từ Thần.

781. Hãy nhìn xem những kẻ đang chao động về vật đã được chấp là của tôi, tựa như những con cá ở chỗ ít nước, ở dòng chảy bị cạn kiệt. Và sau khi nhìn thấy điều ấy, nên sống không chấp là của tôi, không tạo nên sự vương bận ở các hữu.

782. Ubhosu antesu vineyya chandaṃ
phassaṃ pariññāya anānugiddho,
yadattagarahī tadakubbamāno
na lippati¹ diṭṭhasutesu dhīro.

783. Saññaṃ pariññā vitareyya oghaṃ
pariggahesu muni nopalitto,
abbūḷhasallo caraṃ appamatto
nāsiṃsati² lokamimaṃ parañcā³ ”ti.

Guhaṭṭhakasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

3. DUṬṬHAṬṬHAKASUTTAṃ

784. Vadanti ve duṭṭhamanāpi eke
athopi ve saccamanā vadanti,
vādañca jātaṃ muni no upeti
tasmā muni³ natthi khilo kuhuñci.

785. Sakaṃ hi diṭṭhiṃ kathamaccayeyya
chandānuniṭo ruciyā niviṭṭho,
sayam samattāni pakubbamāno
yathā hi jāneyya tathā vadeyya.

786. Yo attano sīlavatāni jantu
anānupuṭṭho ca⁴ paresa⁵ pāvā,⁵
anariyadhammaṃ kusalā tamāhu
yo ātumānaṃ sayameva pāvā.⁶

787. Santo ca bhikkhu abhinibbutatto
iti ’hanti sīlesu akatthamāno,
tamariyadhammaṃ kusalā vadanti
yassussadā natthi kuhuñci loke.

¹ limpati - Syā.

² nāsīsati - Ma; nāsiṃsati - Syā.

³ muni - Syā, PTS.

⁴ va - Ma.

⁵ parassa - Sīmu 1.

⁶ pāva - Ma.

782. Nên dẹp bỏ sự mong muốn ở cả hai thái cực, sau khi biết toàn diện về xúc thì không còn thêm muốn, bản thân chê trách điều nào thì không làm điều ấy, người sáng trí không nhớ hẳn ở những điều đã được thấy đã được nghe.

783. Sau khi biết toàn diện về tướng, có thể vượt qua khỏi dòng lũ, bậc hiền trí không bị vậy hẳn ở các sự bám giữ, có mũi tên đã được lấy ra, không bị xao lãng trong khi sinh hoạt, không mong ước đời này và đời khác.

Dứt Kinh Nhóm Tám về Hang.

3. KINH NHÓM TÁM VỀ XẤU XA

784. Thật vậy, một số người nói (bôi nhọ) với tâm ý xấu xa. Quả vậy, một số người có tâm ý chân thật cũng nói (bôi nhọ). Bậc hiền trí không tiếp cận lời nói (bôi nhọ) đã khởi lên, bởi vậy bậc hiền trí không có sự khắt khe ở bất cứ đâu.

785. Bị dẫn dắt bởi lòng mong muốn, đã đi theo sự ưa thích, trong khi tự mình làm cho (các quan điểm trở nên) đầy đủ, làm thế nào có thể vượt qua quan điểm của chính mình? Bởi vì người biết như thế nào thì sẽ nói như thế ấy.

786. Người nào, đâu không được hỏi đến, mà nói với những người khác về giới và phận sự của bản thân, người nào tự chính mình nói về bản thân, các bậc thiện xảo đã nói kẻ ấy là không có Thánh pháp.

787. Và vị tỳ khưu an tịnh, có trạng thái đã được hoàn toàn diệt tắt, không khoe khoang về các giới rằng: ‘Tôi là thế này,’ đối với vị nào không có (thái độ) kiêu ngạo ở bất cứ đâu ở thế gian, các bậc thiện xảo nói vị ấy là có Thánh pháp.

788. Pakappitā saṅkhatā yassa dhammā
purakkhatā santi avivadātā,
yadattanī¹ passati ānisaṃsaṃ
taṃ nissito kuppapaṭiccasantiṃ,
789. Diṭṭhi²nivesā na hi svātivattā
dhammesu niccheyya samuggahītaṃ,
tasmā naro tesu nivesanesu
nirassati ādisaticca³ dhammaṃ.
790. Dhonassa hi⁴ natthi kuhiñci loke
pakappitā diṭṭhi bhavābhavesu,
māyañca mānañca pahāya dhono
sa kena gaccheyya anūpayo so.
791. Upayo hi dhammesu upeti vādaṃ
anūpayam⁵ kena kathaṃ vadeyya,
attaṃ nirattaṃ⁶ na hi tassa atthi
adhosi so diṭṭhimidheva sabban⁷ti.⁷

Duṭṭhaṭṭhakasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

4. SUDDHAṬṬHAKASUTTAṃ

792. Passāmi suddhaṃ paramaṃ arogaṃ
diṭṭhena saṃsuddhi narassa hoti,
etābhijānaṃ⁸ paramanti ñatvā
suddhānupassīti pacceti ñāṇaṃ.

¹ yadattani - Ma, Syā.

² diṭṭhī - Ma, Syā, PTS.

³ ādiyati ca - Ma; ādiyaticca - Syā, PTS, Sīmu 1, 2.

⁴ hī - PTS.

⁵ anūpāyaṃ - PTS, Sīmu 1, 2.

⁶ attā nirattā - Ma.

⁷ sabbā ti - PTS.

⁸ evābhijānaṃ - Ma, Syā.

788. Các quan điểm của người nào đã được xếp đặt, đã được tạo tác, đã được mong ước, (thì các quan điểm ấy) là không trong sạch, (người ấy) nhìn thấy điều nào là việc lợi ích cho bản thân, rồi đã nương vào điều ấy, vào sự an tịnh bị thay đổi thuận theo điều kiện.

789. Các sự chấp chặt vào tà kiến quả thật không dễ vượt qua sau khi suy xét về điều đã được nắm bắt trong số các pháp (tà kiến). Vì thế, trong các sự chấp chặt ấy, loài người buông lời và nắm giữ tà kiến (này đến tà kiến khác).

790. Quả thật, đối với vị đã rũ sạch thì không có quan điểm được xếp đặt liên quan đến hữu và phi hữu ở bất cứ đâu ở thế gian. Vị đã rũ sạch sau khi dứt bỏ xảo quyệt và ngã mạn, thì bởi điều gì mà vị ấy có thể đi (tái sanh) khi vị ấy không có sự vướng bận?

791. Quả thật, người có sự vướng bận tiếp cận sự tranh luận về các pháp. Với điều gì, bằng cách nào có thể nói về người không vướng bận? Bởi vì điều được nắm lấy và được rời bỏ là không có đối với vị ấy; vị ấy đã rũ bỏ mọi tà kiến ở ngay tại nơi đây.

Dứt Kinh Nhóm Tám về Xấu Xa.

4. KINH NHÓM TÁM VỀ TRONG SẠCH

792. “Tôi nhìn thấy đối tượng trong sạch là tối thẳng, không bệnh. Do việc nhìn thấy, con người có được sự thanh khiết,” trong khi biết rõ như thế, người đã biết (việc ấy) là ‘tối thẳng,’ có sự quan sát đối tượng trong sạch, tin tưởng rằng (điều ấy) là trí tuệ.

793. Diṭṭhena ce suddhi narassa hoti
 ñāṇena vā so pajahāti dukkhaṃ,
 aññena so sujjhati sopadhīko
 diṭṭhi hi naṃ pāva tathā vadānaṃ.
794. Na brāhmaṇo aññato suddhimāha
 diṭṭhe sute sīlavate mute vā,
 puññe ca pāpe ca anūpalitto
 attaṅjaho nayidha¹ pakubbamāno.
795. Purimaṃ pahāya aparaṃ sitāse
 ejānugā te na taranti saṅgaṃ,
 te uggahāyanti nirassajanti
 kapīva sākhaṃ pamukhaṃ gahāya.²
796. Sayaṃ samādāya vatāni jantu
 uccāvacaṃ gacchati saññasatto,
 vidvā ca vedehi samecca dhammaṃ
 na uccāvacaṃ gacchati bhūripañño.
797. Sa sabbadhammesu visenibhūto
 yaṃ kiñci diṭṭhaṃ va suttaṃ mutaṃ vā,
 tameva dassiṃ³ vivaṭaṃ carantaṃ
 kenīdha lokasmiṃ⁴ vikappayeyya.

¹ na idha - Syā.

² pamuñcaṃ gahāyaṃ - Ma, Sīmu 2;
 pamuñcaṃ gahāya - PTS.

³ tam evadassiṃ - PTS.

⁴ kenīdha lokasmi - Ma.

793. Nếu do nhìn thấy mà con người có được sự trong sạch, hoặc do nhận biết mà người ấy dứt bỏ khổ đau, thì người ấy – người còn mằm mống tái sanh – được trong sạch do (đạo lộ) khác (so với Thánh Đạo), chính tà kiến (thế ấy) đã mớm lời cho người ấy trong khi nói như thế.

794. Vị Bà-la-môn đã nói rằng sự trong sạch là không do (đạo lộ) khác, không liên quan đến điều đã được thấy, đến điều đã được nghe, đến giới và phạm sự, hoặc đến điều đã được cảm giác, là người không bị vấy bẩn bởi phước và tội, từ bỏ điều đã được chấp giữ, không tạo ra (nghiệp gì) ở nơi đây.

795. Dứt bỏ cái trước rồi nương vào cái khác, đeo đuổi dục vọng, những người ấy không vượt qua sự quyến luyến. Họ nắm bắt rồi rời bỏ, tựa như con khỉ với việc nắm lấy cành cây trước mặt.

796. Sau khi tự mình thọ trì các phạm sự, con người đi đến chỗ cao chỗ thấp, bị dính mắc vào tướng; còn người có sự hiểu biết, sau khi thông hiểu pháp nhờ vào các sự hiểu biết, không đi đến chỗ cao chỗ thấp, là người có tuệ bao la.

797. Vị ấy là người diệt đạo binh ở tất cả các pháp,
về bất cứ điều gì đã được thấy, đã được nghe, hoặc đã được cảm giác.
Vị ấy, người có nhãn quan như thế, đang hành xử rõ ràng,
ở thế gian này đây, với cái gì có thể chi phối được vị ấy?

798. Na kappayanti na purekkharonti
accantasuddhīti na te vadanti,
ādānaganthaṃ gathitaṃ¹ visajja
āsaṃ na kubbanti kuhiñci loke.

799. Sīmātigo brāhmaṇo tassa natthi
ñatvā va disvā va samuggahītaṃ,
na rāgarāgī na virāgaratto
tassīdha natthi paramuggahītaṃ ”ti.

Suddhaṭṭhakasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

5. PARAMATṬHAKASUTTAM

800. Paramanti diṭṭhīsu paribbasāno
yaduttariṃ kurute jantu loke,
hīnāti aññe tato sabbamāha
tasmā vivādāni avītivatto.

801. Yadattanī passati ānisaṃsaṃ
diṭṭhe sute sīlavate² mute vā,
tadeva so tattha samuggahāya
nihīnato passati sabbamaññaṃ.

802. Taṃ vāpi ganthaṃ kusalā vadanti
yaṃ nissito passati hīnamaññaṃ,
tasmā hi diṭṭhaṃ va suttaṃ mutaṃ vā
sīlabbatam bhikkhu na nissayeyya.

¹ gadhitaṃ - Syā.

² sīlabbate - Syā, Simu.

798. Các vị ấy không sắp đặt, không mong ước, không nói về ‘sự trong sạch tột cùng.’ Sau khi tháo gỡ sự trói buộc vào chấp thủ đã bị buộc trói, các vị không tạo lập sự mong mỏi ở bất cứ đâu ở thế gian.

799. Vị Bà-la-môn, có sự vượt quá ranh giới, đối với vị ấy không có điều gì được nắm bắt sau khi đã biết và sau khi đã thấy, không có sự luyến ái với ái dục, không bị luyến ái ở pháp ly ái dục; đối với vị ấy, không có điều gì được nắm bắt là tối thắng ở đây.

Dứt Kinh Nhóm Tám về Trong Sạch.

5. KINH NHÓM TÁM VỀ TỐI THẮNG

800. Trong khi sống theo các tà kiến, (nghĩ rằng) ‘(Điều này) là tối thắng,’ con người làm nổi trội điều ấy ở thế gian, rồi đã nói tất cả những điều khác là ‘thấp hèn’ so với điều ấy, vì thế không vượt lên trên các sự tranh cãi.

801. Người nhìn thấy cái gì đó ở điều đã được thấy, ở điều đã được nghe, ở giới và phạm sự, hoặc ở điều đã được cảm giác là sự lợi ích cho bản thân, sau khi nắm bắt chính cái (tà kiến) ấy về điều ấy, người ấy nhìn thấy mọi cái khác đều là hèn kém.

802. Hơn nữa, các bậc thiện xảo gọi điều ấy là sự trói buộc, người bị nường tựa vào điều ấy nhìn thấy cái khác là thấp hèn. Chính vì thế, vị tỳ khưu không nên nường tựa vào điều đã được thấy, điều đã được nghe, điều đã được cảm giác, hoặc vào giới và phạm sự.

803. Diṭṭhimpi lokasmiṃ na kappayeyya
ñāṇena vā sīlavatena vāpi,
samoti attānamanūpaneyya
hīno na maññetha visesi vāpi.

804. Attamaṃ pahāya anupādiyāno
ñāṇepi so nissayamaṃ no karoti,
sa ve viyattesu na vaggasārī
diṭṭhimpi so na pacceti kiñci.

805. Yassūbhayante paṇidhīdha natthi
bhavābhavāya idha vā huramaṃ vā,
nivesanā tassa¹ na santi keci
dhammesu niccheyya samuggahītaṃ.²

806. Tassīdha diṭṭhe va sute mute vā
pakappitā natthi aṇūpi saññā,
taṃ brāhmaṇamaṃ diṭṭhimanādiyānaṃ
kenīdha lokasmiṃ vikappayeyya.

807. Na kappayanti na purekkharonti
dhammāpi tesamaṃ na paṭicchitāse,
na brāhmaṇo sīlavatena neyyo
pāraṃgato na pacceti tādi³ ti.

Paramatṭhakasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

6. JARĀSUTTAṀ

808. Appamaṃ vata jīvitamaṃ idamaṃ
oramaṃ vassasatāpi mīyati,³
yo cepi⁴ aticca jīvati
atha kho so jarasāpi mīyati.³

¹ yassa - Syā.

² samuggahīta - PTS.

³ miyyati - Syā, PTS.

⁴ sacepi - Syā.

803. Cũng không nên hình thành quan điểm (nào nữa) ở thế gian dựa vào trí (chứng đắc) hoặc dựa vào giới và phạm sự. Không nên tự nhủ bản thân là ‘ngang bằng,’ không nên nghĩ mình là thấp hèn hoặc là có sự ưu việt.

804. Sau khi dứt bỏ điều đã được chấp giữ, không còn chấp thủ, vị ấy không tạo lập sự nương tựa đầu là ở trí. Quả vậy, giữa những người đã bị phân ly, vị ấy không theo phe nhóm, vị ấy không quay trở lại bất cứ tà kiến nào nữa.

805. Đối với vị nào, ở đây, không có ước vọng về cả hai thái cực, về hữu và phi hữu, về đời này hay đời khác, đối với vị ấy, không có bất cứ các sự chấp chặt nào sau khi suy xét về điều đã được nắm bắt trong số các pháp (tà kiến).

806. Sự nhận thức được xếp đặt liên quan đến điều đã được thấy, đã được nghe, hoặc đã được cảm giác ở nơi đây, đầu là nhỏ nhoi, cũng không có đối với vị ấy; vị Bà-la-môn ấy không chấp thủ tà kiến, ở thế gian này đây, với cái gì có thể chi phối được vị ấy?

807. (Các bậc A-la-hán) không sắp đặt, không mong ước, luôn cả các pháp (tà kiến) đối với các vị ấy đều không được chấp nhận. Vị Bà-la-môn không bị dẫn dắt đi bởi giới và phạm sự, là bậc tự tại, đã đi đến bờ kia, không quay trở lại.

Dứt Kinh Nhóm Tám về Tối Thắng.

6. KINH VỀ SỰ GIÀ

808. Quả thật, mạng sống này là ít ỏi, thậm chí kém hơn trăm tuổi cũng chết rồi. Nếu người nào vượt qua (hạn tuổi ấy) vẫn còn sống, người ấy rồi cũng chết vì già.

809. Socanti janā mamāyite
na hi santā¹ niccā pariggahā,
vinābhāvaṃ santamevidaṃ²
iti disvā nāgāramāvase.
810. Maraṇenapi taṃ pahīyati
yaṃ puriso mamidanti³ maññati,
etaṃ disvāna⁴ paṇḍito
na mamattāya nametha māmako.
811. Supinena yathāpi saṅgataṃ
paṭibuddho puriso na passati,
evampi piyāyitaṃ janaṃ
petāṃ kālakataṃ na passati.
812. Diṭṭhāpi sutāpi te janā
yesaṃ nāmamidaṃ pavuccati,
nāmamevāvasissati⁵
akkheyyaṃ petassa jantuno.
813. Sokaparidevamaccharaṃ
na jahanti giddhā mamāyite,
tasmā munayo pariggahaṃ
hitvā acariṃsu khemadassino.
814. Patilīnacarassa bhikkhuno
bhajamānassa vivittamāsaṇaṃ,
sāmaggiyamāhu tassa taṃ
yo attānaṃ bhavane na dassaye.
815. Sabbattha munī anissito
na piyaṃ kubbaṭi nopi appiyaṃ,
tasmim̐ paradevamaccharaṃ
paṇṇe vāri yathā na lippati.⁶

¹ na hi santi - Ma, Syā, PTS.

² vinābhāvasantamevidaṃ - Ma, PTS, Sīmu 2.

³ mamayidanti - Sīmu 2.

⁴ etaṃpi viditvā - Ma, Syā, PTS; evampi viditvā - Sīmu 2; etaṃ disvāna - Niddese.

⁵ nāmamevāvasissati - Ma.

⁶ lippati - Ma, Syā.

809. Loài người sầu muộn về vật đã được chấp là của tôi,
bởi vì các sự bám giữ được trường tồn là không có.
Sự chia lìa này thật sự đang hiện diện,
sau khi nhìn thấy như thế thì không nên sống đời tại gia.

810. Cái nào mà người suy nghĩ rằng: ‘Cái này là của tôi,’
cái ấy bị dứt bỏ cũng bởi sự chết.
Sau khi nhìn thấy điều này, vị sáng suốt,
là người thành tín, không nên thiên về trạng thái chấp là của tôi.

811. Cũng giống như sự việc đã được gặp gỡ qua giấc chiêm bao,
khi thức giấc, người không còn nhìn thấy,
tương tự như thế, với người được yêu thương
đã từ trần, đã quá vắng, thì không nhìn thấy nữa.

812. Những người ấy đâu đã được thấy, đâu đã được nghe,
đề cập đến họ, tên gọi này được nói ra.
Chỉ mỗi tên gọi sẽ còn ở lại,
sẽ được nhắc đến đối với người đã từ trần.

813. Những người bị thèm khát ở vật đã được chấp là của tôi không từ bỏ sầu
muộn, than vãn, và bòn xén. Do đó, các bậc hiền trí, với việc nhìn thấy sự an
toàn, sau khi từ bỏ sự bám giữ, đã du hành.

814. Đối với vị tỳ khưu có hạnh sống tách ly,
đang thân cận chỗ ngồi hẻo lánh,
các vị đã nói rằng điều này là hợp nhất đối với vị ấy,
vị ấy sẽ không phô bày bản thân ở cảnh giới (tái sanh nào nữa).

815. Bậc hiền trí, không nương tựa vào tất cả các nơi,
không tạo ra vật yêu thương, cũng không tạo ra vật không yêu thương,
than vãn và bòn xén không làm như bần ở vị ấy,
giống như nước không làm như bần ở lá sen.

816. Udabindu¹ yathāpi pokkhare
padume vāri yathā na lippati,
evaṃ muni no palippati²
yadidaṃ diṭṭhasuttaṃ³ mutesu vā.

817. Dhono na hi tena maññati
yadidaṃ diṭṭhasuttaṃ³ mutesu vā,
nāññena⁴ visuddhimicchati
na hi so rajjati no virajjati ”ti.

Jarāsuttaṃ niṭṭhitaṃ.

7. TISSAMETTEYYASUTTAṀ

818. Methunamanuyuttassa (iccāyasmā tisso metteyyo)
vighātaṃ brūhi mārīsa,
sutvāna tava sāsanaṃ
viveke sikkhissāma se.

819. Methunamanuyuttassa (metteyyāti bhagavā)
mussate vāpi sāsanaṃ,
micchā ca paṭipajjati
etaṃ tasmim̐ anāriyaṃ.

820. Eko pubbe caritvāna
methunaṃ yo nisevati,
yānaṃ bhantaṃ va taṃ loke
hīnamāhu puthujjanaṃ.

821. Yaso kittiñca⁵ yā pubbe
hāyate vāpi tassa sā,
etampi disvā sikkhetha
methunaṃ vippahātave.

822. Saṅkappehi pareto so
kapaṇo viya jhāyati,
sutvā paresaṃ nigghosaṃ
maṅku hoti tathāvidho.

¹ udakabindu - Syā.

² evaṃ muni nopalippati - Ma;
evaṃ munīno palippati - Syā;
evaṃ muni nopalippati - PTS.

³ diṭṭhaṃ suttaṃ - Syā.

⁴ na aññena - PTS.

⁵ kitti ca - Ma, PTS;
kitti ca - Syā.

816. Cũng giống như giọt nước ở lá sen,
giống như nước không làm nhơ bẩn ở hoa sen,
tương tự như thế, bậc hiền trí không vậy bẩn
ở những điều đã được thấy, đã được nghe, hoặc đã được cảm giác.

817. Thật vậy, vị đã rũ sạch không suy nghĩ theo lối ấy, tức là về những điều đã được thấy, đã được nghe, hoặc đã được cảm giác, (cũng) không ước muốn sự thanh tịnh theo cách nào khác, bởi vì vị ấy không luyến ái, (cũng) không lìa luyến ái.

Dứt Kinh về Sự Già.

7. KINH TISSAMETTEYYA

818. (Đại đức Tissa Metteyya nói): “Thưa ngài, xin ngài hãy nói về sự tàn hại dành cho kẻ đeo bám việc đôi lứa. Sau khi lắng nghe lời dạy của ngài, chúng con sẽ học tập về hạnh viên ly.”

819. (Đức Thế Tôn đã nói rằng: “Này Metteyya,) đối với kẻ đeo bám việc đôi lứa, lời giảng dạy thậm chí còn bị quên lãng, và là kẻ thực hành sai trái; điều này ở kẻ ấy là không thánh thiện.

820. Sau khi sống một mình trước đây, kẻ nào (giờ) gần gũi việc đôi lứa, kẻ ấy ở thế gian, tựa như chiếc xe bị chao đảo, người ta đã gọi là kẻ phạm phu thấp hèn.

821. Danh vọng và tiếng tăm nào (đã có) trước đây,
điều ấy của kẻ ấy (giờ) hiển nhiên cũng bị giảm thiểu.
Sau khi nhìn thấy điều này, nên học tập
nhằm dứt bỏ hẳn việc đôi lứa.

822. Kẻ ấy, bị chế ngự bởi các suy tư,
trầm tư như là kẻ khốn khổ.
Sau khi lắng nghe lời tuyên bố của những người khác,
kẻ thuộc hạng như thế trở nên tủi hổ.

823. Atha sathhāni kurute
paravādehi codito,
esa khavassa mahāgedho
mosavajjaṃ pagāhati.
824. Paṇḍitoti samaññāto
ekacariyaṃ adhiṭṭhito,
athāpi¹ methune yutto
mando va parikissati.
825. Etamādīnavaṃ ñatvā
muni pubbāpare idha,
ekacariyaṃ daḷhaṃ kayirā
na nisevetha methunaṃ.
826. Vivekaṃ yeva² sikkhetha
etadariyānamuttamaṃ,
na tena seṭṭho maññetha³
sa ve nibbānasantike.
827. Rittassa munino carato
kāmesu anapekkhino,⁴
oghatiṇṇassa pihayanti
kāmesu gathitā⁵ pajā ”ti.

Tissameteyyasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

8. PASŪRASUTTAM

828. Idheva suddhi iti vādiyanti⁶
nāññesu dhammesu visuddhimāhu,
yaṃ nissitā tattha subhaṃ vadānā
paccekasaccesu puthū nivīṭṭhā.

¹ sacāpi - Niddese.

² vivekaññeva - Ma, Syā.

³ tena seṭṭho na maññetha - Syā, PTS.

⁴ anapekkhino - PTS.

⁵ gadhitā - Ma, Syā.

⁶ vādayanti - Ma, Syā; vādisanti - Simu 2.

823. Rồi bị khiển trách bởi các lời nói của những người khác, (kẻ ấy) tạo ra các vũ khí (các uest nghiệp). Điều ấy, đối với kẻ này, quả là sự vướng mắc lớn lao; (kẻ ấy) lún sâu vào sự giả dối.

824. Đã được công nhận là ‘bậc sáng suốt,’ đã phát nguyện hạnh sống một mình, rồi cũng gấn bó vào việc đôi lứa, tựa như gã ngu khờ, (kẻ ấy) bị sâu muộn.

825. Sau khi biết được điều bất lợi này, ở đây bậc hiền trí trước đó và sau này, nên thực hành vững chãi hạnh sống một mình, không nên gấn gửi việc đôi lứa.

826. Nên học tập mỗi hạnh viễn ly, điều này đối với các bậc Thánh là tối thượng, không vì điều ấy mà nghĩ rằng (bản thân) là hạng nhất; vị ấy quả nhiên ở gần Niết Bàn.

827. Đối với bậc hiền trí đang sống, trống vắng (mọi ô nhiễm), không có sự trông mong các dục, đã vượt qua (bốn) dòng nước lũ, người đời, bị buộc trôi ở các dục, mong cầu (được như vị ấy).”

Dứt Kinh Tissametteyya.

8. KINH PASŪRA

828. Họ (những kẻ theo tà kiến) nói rằng: ‘Chính ở đây là trong sạch.’ Họ đã nói sự thanh tịnh không có ở các giáo pháp khác. Nướng tựa vào nơi nào, họ nói sự tốt đẹp về nơi ấy, phần đông đã đi theo những chân lý riêng biệt.

829. Te vādakāmā parisam vigayha
bālaṃ dahanti mithu aññaṃaññaṃ,
vadanti¹ te aññasitā kathojjaṃ
pasamsakāmā kusalā vadānā.

830. Yutto kathāyaṃ parisāya majjhe
pasamsamicchaṃ vinighāti hoti,
apāhatasmimṃ pana maṅku hoti
nindāya so kuppati randhamesī.

831. Yamassa vādaṃ parihīnamāhu
apāsadaṃ² pañhavīmaṃsakā se,³
paridevati socati hīnavādo
upaccagā manti anutthunāti.

832. Ete vivādā samaṇesu jātā
etesu ugaghāti nighāti hoti,
evampi⁴ disvā virame kathojjaṃ
na haññadatthatthi pasamsalābhā.

833. Pasamsito vā pana tattha hoti
akkhāya vādaṃ parisāya majjhe,
so taṃ hasatī unnamaticca⁵ tena
pappuyya tamatthaṃ⁶ yathāmano ahū.

834. Yā unnatī⁷ sāssa vighātabhūmi
mānātimānaṃ vadate paneso,
etampi disvā na vivādayetha⁸
na hi tena⁹ suddhiṃ kusalā vadanti.

835. Sūro yathā rājakhādāya puṭṭho
abhigajjemeti paṭisūramicchaṃ,
yeneva so tena palehi sūra
pubbeva natthi yadidaṃ yudhāya.

¹ vadenti - PTS.

² apāhataṃ - Ma, Syā, PTS.

³ pañhavīmaṃsakāse - Ma, Syā, PTS.

⁴ etampi - Ma, Syā, PTS, Niddese.

⁵ so hassatī unnamatī ca - Ma; so hassatī unnamaticca - Syā;
so hassati unnamaticca - PTS; so hasati unnamatī ca - Sīmu 2.

⁶ taṃ atthaṃ - Sīmu 2.

⁷ unnatī - Ma, Syā, PTS.

⁸ etampi disvā virame kathojjaṃ - Syā.

⁹ na tena - Syā.

829. Mong muốn tranh luận, những kẻ ấy sau khi chen vào cuộc hội họp,
từng đôi, chúng đánh giá lẫn nhau là ngu dốt.
Dựa dẫm vào người khác, chúng nói lời bàn cãi,
mong muốn lời ca ngợi, chúng nói (học thuyết) là tốt lành.

830. Kẻ gẫn bó với sự phát biểu ở giữa hội chúng,
trong khi ước muốn lời ca ngợi, thì trở nên lo lắng.
Hơn nữa, khi bị bác bỏ thì trở nên xấu hổ,
vì sự chê bai kẻ ấy bị bực tức, có sự tìm kiếm điểm thiếu sót.

831. Những vị xem xét về câu hỏi đã nói rằng cuộc tranh luận của người này là
hèn mọn, và đã bác bỏ. Người có cuộc tranh luận thấp hèn than vãn, sầu muộn,
kể lể rằng: ‘Kẻ ấy đã vượt hẳn tôi.’

832. Những sự tranh cãi này đã sanh khởi giữa các vị Sa-môn.
Ở những việc này có sự hưng phấn và chán nản.
Sau khi nhìn thấy luôn cả điều này, nên xa lánh sự bàn cãi,
bởi vì không có lợi ích nào khác ngoài việc đạt được lời ca ngợi.

833. Hoặc hơn nữa, kẻ được ca ngợi ở nơi ấy,
sau khi đã nói ra lời tranh luận ở giữa hội chúng,
kẻ ấy cười về điều ấy, hãnh diện vì điều ấy,
sau khi đã đạt được mục đích ấy theo như ý định đã có.

834. Sự kiêu hãnh này đối với kẻ ấy là vùng đất tiêu diệt.
Hơn nữa, kẻ ấy nói một cách ngã mạn và ngã mạn thái quá.
Sau khi nhìn thấy luôn cả điều này, không nên tranh cãi,
các bậc thiện xảo nói sự trong sạch hiển nhiên là không do việc ấy.

835. Giống như vị dũng sĩ, được nuôi dưỡng bằng thức ăn của vua,
đi đến, la hét, ước muốn có dũng sĩ đối địch,
này dũng sĩ, người hãy đi đến nơi kẻ ấy,
thuở trước kia, (ở cội cây Bồ Đề) đã không còn gì để mà chiến đấu.

836. Ye diṭṭhimuggayha vivādayanti¹
idameva saccanti ca vādayanti,²
te tvaṃ vadassu na hi tedha atthi
vādamhi jāte paṭisenikattā.
837. Visenikatvā pana ye caranti
diṭṭhīhi diṭṭhiṃ avirujjhamānā,
tesu tvaṃ kiṃ labhetho pasūra
yesīdha natthi paramuggahītaṃ.
838. Atha tvaṃ pavitakkamāgamā
manasā diṭṭhigatāni cintayanto,
dhonena yugaṃ samāgamā
na hi tvaṃ sakkhasi³ sampayātave ”ti.

Pasūrasuttaṃ niṭṭhitam.

9. MĀGANDIYASUTTAM

839. Disvāna taṇhaṃ aratiṃ ragañca⁴
nāhosi chando api methunasmiṃ,
kimevidaṃ muttakarīsapuṇṇaṃ
pādāpi naṃ samphusituṃ na icche.
840. Etādisaṃ ce ratanaṃ na icchasi
nāriṃ narindehi bahūhi patthitaṃ,
diṭṭhigataṃ⁵ silavatānujīvitaṃ⁶
bhavūpapattiñca vadesi kīdisaṃ.
841. Idaṃ vadāmīti na tassa hoti (māgandiyāti bhagavā)
dhammesu niccheyya samuggahītaṃ,
passaṇca diṭṭhīsu anuggahāya
ajjhattasantiṃ pacinaṃ adassaṃ.

¹ vivādiyanti - PTS, Sīmu 2.

² vādiyanti - PTS, Sīmu 2.

³ sagghasi - PTS.

⁴ aratiñca rāgaṃ - Syā.

⁵ diṭṭhigataṃ - Ma, PTS, Sīmu 2;
diṭṭhigataṃ - Syā.

⁶ silavataṃ nu jīvitaṃ - Ma, Syā;
silabbatānujīvitaṃ - Sīmu 2.

836. Những kẻ nào sau khi tiếp thu tà kiến, rồi tranh cãi và nói rằng: ‘Chỉ mỗi điều này là sự thật.’ Người hãy nói với những kẻ ấy rằng: ‘Ở đây, thật sự không có người đối kháng với người khi cuộc tranh luận sanh khởi.’

837. Hơn nữa, sau khi tiêu diệt đạo binh (ô nhiễm), những vị nào sống không chống đối quan điểm (này) bằng các quan điểm (khác), này Pasūra, người có thể đạt được gì ở những vị ấy, là những vị ở đây không có điều gì được nắm bắt là tối thắng.

838. Giờ người đã đi đến sự suy xét
trong khi dùng ý suy nghĩ về các tà kiến.
Người đã gạt gỡ sánh đôi với vị đã rũ sạch,
người quả không có khả năng để đi cùng.

Dứt Kinh Pasūra.

9. KINH MĀGANDIYA

839. “Sau khi nhìn thấy tham ái, bất mãn, và luyến ái,
ngay cả sự mong muốn về việc đôi lứa đã không có.
Vật được chứa đầy nước tiểu và phân này là cái gì đây?
Ta không muốn chạm đến nó đâu là (bằng) bàn chân.”

840. “Nếu ngài không ước muốn báu vật như thế này, một người nữ được ước
muốn bởi nhiều vị vua chúa, vậy ngài nói về quan điểm, về giới, về phạm sự, về
cuộc sống, và về sự sanh lên của hiện hữu (của bản thân) là thuộc loại như thế
nào?”

841. (Đức Thế Tôn nói: “Này Māgandiya,) sau khi đã suy xét trong số các
pháp (tà kiến), đối với Ta đây không có điều gì đã được nắm bắt (nói rằng): ‘Ta
nói điều này.’ Và trong khi nhìn thấy mà không bám níu vào các tà kiến, trong khi
tìm tòi, Ta đã nhìn thấy sự an tịnh ở nội phân.”

842. Vinicchayā yāni pakappitāni (iti māgandiyo)
te ve muni brūsi anuggahāya,
ajjhantasantīti yametamatthaṃ.
kathaṃ nu dhīrehi paveditaṃ taṃ.
843. Na diṭṭhiyā na sutiyā na ñāṇena (māgandiyāti bhagavā)
sīlabbatenāpi na suddhimāha,
adiṭṭhiyā assutiyā aññā¹
asīlatā abbatā nopi tena,
ete ca nissajja anuggahāya
santo anissāya bhavaṃ na jappe.
844. No ce kira diṭṭhiyā na sutiyā na ñāṇena (iti māgandiyo)
sīlabbatenāpi visuddhimāha,
adiṭṭhiyā assutiyā aññā¹
asīlatā abbatā nopi tena,
maññāmaham² momuhameva dhammaṃ
diṭṭhiyā eke paccenti suddhiṃ.
845. Diṭṭhiñca³ nissāya anupucchamāno (māgandiyāti bhagavā)
samuggahitesu pamohamāga,⁴
ito ca nāddakkhī aṇumpi saññaṃ
tasmā tuvaṃ momuhato dahāsi.
846. Samo visesi uda vā nihīno
yo maññati so vivadetha tena,
tīsu vidhāsu avikampamāno
samo visesīti na tassa hoti.
847. Saccanti so brāhmaṇo kiṃ vadeyya
musāti vā so vivadetha kena,
yasmim̐ samaṃ visamaṃ vāpi⁵ natthi
sa kena vādaṃ paṭisaṃyujeyya.

¹ aññāṇā - PTS, Sīmu 2.² maññe-m-ahaṃ - PTS.³ diṭṭhiñca - Ma.⁴ samohamāgā - Syā;
pamoham āgā - PTS.⁵ cāpi - PTS.

842. (Māgandiya nói): “Này bậc hiền trí, ngài nói về chính các phán đoán đã được xếp đặt ấy (62 tà kiến) mà không bám níu vào chúng. Vậy điều có ý nghĩa là ‘sự an tịnh ở nội phân,’ điều ấy đã được các bậc sáng trí tuyên bố như thế nào?”

843. (Đức Thế Tôn nói: “Này Māgandiya,) người ta đã nói rằng sự trong sạch không phải do kiến, không phải do nghe, không phải do trí, không phải do giới và phạm sự, cũng không phải do (không có) điều ấy là do không kiến, do không nghe, do không trí, do không giới, do không phạm sự. Và sau khi không nương tựa, không bám níu vào các điều này, được an tịnh, không phụ thuộc, không còn tham muốn hữu.”

844. (Māgandiya nói): “Nếu nói rằng sự trong sạch không phải do kiến, không phải do nghe, không phải do trí, không phải do giới và phạm sự, cũng không phải do (không có) điều ấy, là do không kiến, do không nghe, do không trí, do không giới, do không phạm sự, tôi nghĩ rằng giáo lý (ấy) thật mù mờ; một số người tin rằng trong sạch là do kiến.”

845. (Đức Thế Tôn nói: “Này Māgandiya,) sau khi nương tựa vào kiến, trong khi tìm hiểu, người đã đi đến sự mê muội ở những điều đã được nắm bắt. Và từ đây người đã không tiếp thu sự nhận thức, đầu là nhỏ nhoi; do đó, người ghi nhận (điều ấy) là mù mờ.

846. Bằng nhau, ưu việt, hoặc thấp hèn,
kẻ nào nghĩ vậy, kẻ ấy sẽ tranh cãi vì điều ấy.
Người không dao động ở ba trạng thái kiêu mạn ấy,
đối với người ấy không có (ý nghĩ): ‘bằng nhau’ hay ‘ưu việt.’

847. Vị Bà-la-môn ấy có thể nói gì (cho rằng): ‘Đây là sự thật’?
Hoặc vị ấy có thể tranh cãi với ai rằng: ‘Đây là sai trái’?
Ở vị nào (ý niệm so sánh) bằng nhau hay không bằng nhau là không có,
vị ấy có thể vướng víu vào sự tranh luận với ai đây?

848. Okampahāya aniketasārī
gāme akubbaṃ muni santhavāni,
kāmehi ritto apurekkharāno
kathaṃ na viggayha janena kayirā.

849. Yehi vivitto vicareyya loke
na tāni uggayha vadeyya nāgo,
elambujaṃ¹ kaṇṭakaṃ vārijaṃ² yathā
jalena pañkena canūpalittaṃ,
evaṃ munī santivādo agiddho
kāme ca loke ca anūpalitto.

850. Na vedagū diṭṭhiyā³ na mutiyā
sa mānameti na hi tammayo so,
na kammunā⁴ nopi sutena neyyo
anūpanīto sa⁵ nivesanesu.

851. Saññā virattassa na santi ganthā
paññā vimuttassa na santi mohā,
saññañca diṭṭhiñca ye aggahesuṃ
te ghaṭṭayantā⁶ vicaranti loke "ti.

Māgandiyasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

10. PURĀBHEDASUTTAṃ

852. Kathaṃdassī kathaṃsīlo upasantoti vuccati,
taṃ me gotama pabrūhi pucchito uttamaṃ naraṃ.

853. Vītataṇho purā bheda (iti bhagavā) pubbamantamanissito,
vemajjhenupasāṅkheyyo⁷ tassa natthi purekkhataṃ.⁸

¹ jalambujaṃ - Ma, Sīmu 2.

² kaṇṭakavārijaṃ - Syā.

³ diṭṭhiyāyako - Ma.

⁴ kammanā- PTS.

⁵ so - PTS, Sīmu 2.

⁶ ghaṭṭamānā - Syā.

⁷ vemajjhe nupasāṅkheyyo - Ma, Syā;

vemajjhe nūpasāṅkheyyo - PTS.

⁸ purakkhataṃ - Ma.

848. Sau khi từ bỏ chỗ ngụ, không có sự vương vấn nhà ở,
vị hiền trí không tạo ra các sự thân thiết ở trong làng.
(Vị ấy) là trống vắng đối với các dục, không mong ước,
sẽ không tạo ra cuộc nói chuyện cãi vã với người (khác).

849. Sống ở thế gian, (bản thân) đã được tách ly với những điều nào, bậc long tượng sẽ không tiếp thu và sẽ không nói về những điều ấy. Giống như cây sen có gai (ở cuống), được sanh ra ở trong nước, không bị vấy bẩn bởi nước và bùn, tương tự như vậy, bậc hiền trí nói về sự an tịnh, không bị thèm khát, không bị vấy bẩn ở dục và ở thế gian.

850. Bậc hiểu biết sâu sắc không do tà kiến, không do cảm giác mà vị ấy đi đến ngã mạn, bởi vì vị ấy không có điều ấy là bản tính. Không do hành động, cũng không do điều đã được nghe mà vị ấy có thể bị dẫn đi, vị ấy không bị dẫn dắt vào trong các sự chấp chặt.

851. Đối với vị đã xa lìa tướng, các sự trói buộc không hiện hữu,
đối với vị đã được giải thoát do tuệ, các si mê không hiện hữu.
Và những người nào đã nắm giữ tướng và tà kiến,
những người ấy sống, gây va chạm ở thế gian.

Dứt Kinh Māgandiya.

10. KINH TRƯỚC KHI HOẠI RÃ

852. “Có sự hiểu biết thế nào, có giới thế nào, được gọi là ‘an tịnh’?¹ Thưa ngài Gotama, được hỏi về con người tối thượng, xin ngài hãy nói cho tôi về vị ấy.”

853. (Đức Thế Tôn nói:) “Vị có tham ái đã được xa lìa, trước khi hoại rã (thân xác), không nương tựa vào thời gian trước (quá khứ), ở vào khoảng giữa (hiện tại) không thể phân hạng; việc mong ước (vị lai) là không có đối với vị ấy.

¹ Câu hỏi này đề cập đến ba yếu tố: thắng tuệ (*kathamāssī*), thắng giới (*kathamāssīlo*), thắng tâm (*upasanto*) của con người tối thượng (SnA. ii, 549).

854. Akkodhano asantāsī avikatthī akukkūco,
mantabhāṇī¹ anuddhato sa ve vācāyato muni.
855. Nirāsatti anāgate atītaṃ nānusocati,
vivekadassī phassesu diṭṭhīsu ca na nīyati.²
856. Patilīno³ akuhako apihālū amaccharī,
appagabbho ajeguccho pesuneyye⁴ ca no yuto.
857. Sātiyesu anassāvī atimāne ca no yuto,
saṅho ca paṭibhānavā⁵ na saddho na virajjati.
858. Lābhakamyā na sikkhati alābhe na ca kuppati,
aviruddho ca taṅhāya rasesu⁶ nānugijjhati.
859. Upekkhako sadā sato na loke maññate samaṃ,
na visesī na nīceyyo tassa no santi ussadā.
860. Yassa nissayatā⁷ natthi ñatvā dhammaṃ anissito,
bhavāya vibhavāya vā taṅhā yassa na vijjati.
861. Taṃ brūmi upasantoti kāmesu anapekkhinam,⁸
ganthā tassa na vijjanti atārī⁹ so visattikam.
862. Na tassa puttā pasavo¹⁰ khettaṃ vatthum ca vijjati,¹¹
attā vāpi nirattā vā¹² na tasmim upalabbhati.

¹ mantābhāṇī - Syā.

² niyyati - Syā, PTS, Sīmu 2.

³ paṭilīno - Syā.

⁴ pesuneyye - Syā, PTS.

⁵ paṭibhānavā - Syā.

⁶ rase ca - PTS.

⁷ nissayanā - Ma.

⁸ anapekkhinam - PTS.

⁹ atārī - Ma.

¹⁰ pasavo vā - PTS.

¹¹ vatthum na vijjati - PTS, Sīmu 2.

¹² attam vāpi nirattam vā - Syā, PTS, Sīmu 2.

854. Không có sự giận dữ, không có sự xao động, không có sự phô trương, không có sự hối hận, có lời nói khôn khéo, không bị phóng túng, vị ấy quả thật là bậc hiền trí đã thu thúc về khẩu.

855. Vị không có sự dính mắc ở tương lai, không sầu muộn về quá khứ, nhìn thấy sự viễn ly ở các xúc, và không bị dẫn đi bởi các tà kiến.

856. Vị đã xa rời (các bất thiện pháp), không xảo trá, không mong cầu, không bòn xén, không xác xược, không gây nhờm gớm, và không can dự vào việc nói đâm thọc.

857. Vị không có sự buông xuôi theo các khoái lạc, không can dự vào việc ngã mạn thái quá, tế nhị, và có biện tài, không cả tin, không thờ ơ lãnh đạm.

858. Vị học tập không vì ham muốn lợi lộc, và không bực tức khi không được lợi lộc, không chống đối, và không thêm muốn các vị nếm do tham ái.

859. Vị hành xả, luôn luôn có niệm, ở thế gian không nghĩ (bản thân) là ngang bằng, không (nghĩ) là có sự ưu việt, không (nghĩ) là thấp hèn. Đối với vị ấy, không có các (thái độ) kiêu ngạo.

860. Đối với vị nào không có sự nương tựa, – sau khi hiểu được Giáo Pháp (vị ấy) không còn nương tựa, – đối với vị ấy tham ái ở hữu và phi hữu không tìm thấy.

861. Ta nói rằng vị ấy là ‘bậc an tịnh’ không trông mong về các dục, đối với vị ấy các sự trói buộc không tìm thấy; vị ấy đã vượt qua sự vướng mắc.

862. Đối với vị ấy, không có con cái, các thú nuôi, ruộng vườn và đất đai đều không tìm thấy. Ngã (thường kiến) và luôn cả phi ngã (đoạn kiến)¹ cũng không tồn tại ở vị ấy.

¹ *attā* và *nirattā*: Ngoài hai ý nghĩa trong ngoặc đơn ở trên, hai từ này còn được giải thích là điều được nắm bắt và điều được buông thả. Nguyên văn Pāli: “*Attā ti sassatadiṭṭhi n’ atthi, nirattā ti ucchedadiṭṭhi n’ atthi, attā ti gahitaṃ n’ atthi, nirattā ti muñcitabbaṃ n’ atthi. Yassa n’ atthi gahitaṃ, tassa n’ atthi muñcitabbaṃ; yassa n’ atthi muñcitabbaṃ, tassa n’ atthi gahitaṃ; gahaṇamuñcanaṃ samatikkanto arahā vuddhiṃ parihāniṃ vītivatto*” (Nidd. i, 248).

863. Yena naṃ vajju¹ puthujjanā atho samaṇabrāhmaṇā,
taṃ tassa apurekkhatā² tasmā vādesu n' ejati.

864. Vitagedho amaccharī na ussesu vadate muni,
na samesu na omesu kappam neti akappiyo.

865. Yassa loke sakaṃ natthi asatā ca na socati,
dhammesu ca na gacchati sa ve santoti vuccatī³ ti.

Purābhedasuttaṃ niṭṭhitam.

11. KALAHAVIVĀDASUTTAṃ

866. Kuto pahūtā kalahā vivādā
paridevasokā sahamaccharā ca,
mānātimānā sahapēsunā³ ca
kuto pahūtā te tadinṅha brūhi.

867. Piyā pahūtā⁴ kalahā vivādā
paridevasokā sahamaccharā ca,
mānātimānā sahapēsunā¹ ca
macchariyayuttā⁵ kalahā vivādā
vivādajātesu ca pesunāni.⁶

868. Piyāsu⁷ lokasmiṃ kutonidānā
ye cāpi⁸ lobhā vicaranti loke,
āsā ca niṭṭhā ca kutonidānā
ye samparāyāya narassa honti.

¹ vajjuṃ - Ma, Syā.

² apurakkhatam - Ma, Syā;
apurekkhatam - PTS.

³ sahapēsunā - Ma, Syā, PTS.

⁴ piyappahūtā - Ma, Syā.

⁵ maccherayuttā - Ma, Syā.

⁶ pesunāni - Ma, Syā, PTS.

⁷ piyā su - Ma, Syā, PTS.

⁸ vāpi - Syā, PTS;

vā pi - PTS.

863. Vì việc nào mà các phàm phu, rồi các Sa-môn, và các Bà-la-môn có thể kết tội vị ấy, việc ấy đối với vị ấy là không được coi trọng; vì thế vị ấy không run sợ ở những lời (buộc tội).

864. Có sự thèm khát đã được xa lìa, không bòn xén, bậc hiền trí không mô tả (bản thân) là trong số những người ưu việt, (hay là) trong số những người ngang bằng, (hay là) trong số những người thấp kém, là vị không bị sắp đặt, không đi đến sự sắp đặt (bởi tham ái và tà kiến).

865. Đối với vị nào vật sở hữu ở thế gian là không có, (là vị) không sâu muộn do tình trạng không có, và không đi đến (sự lầm lẫn) trong mọi pháp; thật vậy, vị ấy được gọi là ‘bậc an tịnh.’”

Dứt Kinh Trước Khi Hoại Rã.

11. KINH CẢI CỌ VÀ TRANH CÃI

866. “Từ đâu khởi sanh các sự cãi cọ, các sự tranh cãi, các sự than vãn, các nỗi sầu muộn, và thêm các sự bòn xén, các sự ngã mạn, và ngã mạn thái quá, rồi thêm các việc nói đâm thọc? Từ đâu chúng khởi sanh? Nào, xin ngài hãy nói về điều ấy.”

867. “Từ vật được yêu thương, khởi sanh các sự cãi cọ, các sự tranh cãi, các sự than vãn, các nỗi sầu muộn, và thêm các sự bòn xén, các sự ngã mạn, và ngã mạn thái quá, rồi thêm các việc nói đâm thọc. Các sự cãi cọ, các sự tranh cãi là có liên quan đến sự ích kỷ. Và ở các cuộc tranh cãi đã được sanh ra, có các việc nói đâm thọc.”

868. “Vậy các vật được yêu thương ở thế gian có căn nguyên từ đâu, và luôn cả loài người sống ở thế gian cũng do tham (tham ấy có căn nguyên từ đâu)? Mong mỏi và sự thành tựu (của mong mỏi), – (nhân) đưa đến đời sống kế tiếp của con người, – có căn nguyên từ đâu?”

869. Chandanidānāni¹ piyāni loke
 ye cāpi² lobhā vicaranti loke,
 āsā ca niṭṭhā ca itonidānā
 ye samparāyāya narassa honti.
870. Chando nu lokasmiṃ kutonidāno
 vinicchayā vāpi³ kuto pahūtā,
 kodho mosavajjañca kathaṃkathā ca
 ye vāpi dhammā samaṇena vuttā.
871. Sātaṃ asātanti yamāhu loke
 tamupanissāya⁴ pahoti chando,
 rūpesu disvā vibhavaṃ bhavañca
 vinicchayaṃ kurute⁵ jantu loke.
872. Kodho mosavajjañca kathaṃkathā ca
 etepi dhammā dvayameva sante,
 kathaṃkathī ñāṇapathāya sikkhe
 ñatvā pavuttā samaṇena dhammā.
873. Sātaṃ asātañca kutonidānā
 kismiṃ asante na bhavanti hete,
 vibhavaṃ bhavañcāpi yametamatthaṃ
 etaṃ me pabrūhi yatonidānaṃ.
874. Phassanidānaṃ sātaṃ asātaṃ
 phasse asante na bhavanti hete,
 vibhavaṃ bhavañcāpi yametamatthaṃ
 etaṃ te pabrūmi itonidānaṃ.

¹ chandānidānāni - Ma, Syā, PTS.

² vāpi - Syā; vā pi - PTS.

³ cāpi - Ma.

⁴ tamūpanissāya - Ma, Syā, PTS.

⁵ kubbati - Ma.

869. “Các vật được yêu thương ở thế gian có mong muốn là căn nguyên, và luôn cả loài người sống ở thế gian cũng do tham (tham ấy có căn nguyên từ mong muốn). Mong mỏi và sự thành tựu (của mong mỏi), – (nhân) đưa đến đời sống kế tiếp của con người, – có căn nguyên từ đây (sự mong muốn).”

870. “Vậy mong muốn ở thế gian có căn nguyên từ đâu?
Hoặc luôn cả các phán đoán được khởi sinh từ đâu?
Sự giận dữ, lời nói giả dối, và sự nghi ngờ,
hoặc luôn cả các pháp nào đã được bậc Sa-môn nói đến?”

871. “‘Khoái lạc, không khoái lạc’ là điều người ở thế gian đã nói;
nường tựa vào điều ấy, mong muốn khởi sinh.
Sau khi nhìn thấy sự biến mất và sự hình thành ở các sắc,
con người ở thế gian tiến hành sự phán đoán.

872. Sự giận dữ, lời nói giả dối, và sự nghi ngờ,
các pháp này (sinh lên) trong khi cặp đôi¹ có mặt.
Kẻ có sự nghi ngờ nên học tập theo lộ trình của trí.
Sau khi đã nhận biết, các pháp đã được bậc Sa-môn nói lên.”

873. “Khoái lạc và không khoái lạc có căn nguyên từ đâu?
Khi cái gì không có mặt thì hai pháp này không có mặt?
Về sự biến mất và sự hình thành, điều nào là ý nghĩa,
xin ngài hãy nói cho tôi điều ấy có căn nguyên từ đâu?”

874. “Khoái lạc và không khoái lạc có xúc là căn nguyên.
Khi xúc không có mặt, hai pháp này không có mặt.
Về sự biến mất và sự hình thành, điều nào là ý nghĩa,
Ta nói cho người điều ấy có căn nguyên từ đây.”

¹ Là hai pháp khoái lạc và không khoái lạc (SnA. ii, 552).

875. Phasso nu lokasmiṃ kutonidāno
pariggahā cāpi¹ kuto pahūtā,
kismiṃ asante na mamattamatthi
kismiṃ vibhūte na phusanti phassā.
876. Nāmañca rūpañca paṭicca phassā
icchānidānāni pariggahāni,
icchāya'santya² na mamattamatthi³
rūpe vibhūte na phusanti phassā.
877. Kathaṃ sametassa vibhoti rūpaṃ
sukhaṃ dukhaṃ vāpi⁴ kathaṃ vibhoti,
etaṃ me brūhi yathā vibhoti
taṃ jānissāma⁵ iti me mano ahu.
878. Na saññasaññī na visaññasaññī
nopi asaññī na vibhūtasaññī,
evaṃ sametassa vibhoti rūpaṃ
saññānidānā hi papañcasāṅkhā.
879. Yaṃ taṃ apucchimha akittayi⁶ no
aññaṃ taṃ pucchāma tadiṅgha brūhi,
ettāvataggaṃ nu⁷ vadanti heke
yakkhassa suddhiṃ idha paṇḍitā se
udāhu aññaṃpi vadanti etto.
880. Ettāvataggampi vadanti heke
yakkhassa suddhiṃ idha paṇḍitā se,
tesaṃ paneke⁸ samayaṃ vadanti
anupādisese kusalā vadānā.
881. Ete ca ñatvā upanissitāti
ñatvā munī nissaye so vimaṃsī,
ñatvā vimutto na vivādameti
bhavābhavāya na sameti dhīro ”ti.

Kalahavivādasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ vāpi - Syā; vā pi - PTS.

⁵ taṃ jāniyāmāti - Ma; taṃ jāniyāma iti - Syā, PTS, Sīmu 2.

² icchāya asantya - Syā; icchā na santya - PTS, Sīmu 2.

⁶ akittayī - Ma, PTS.

³ mamattamatthi - Sīmu 2.

⁷ no - Syā, PTS.

⁴ dukhañcāpi - Ma; dukkhaṃ vāpi - Syā.

⁸ puneke - Syā, PTS.

875. “Vây xúc ở thế gian có căn nguyên từ đâu?
Và các sự bám giữ được khởi sanh từ đâu?
Khi cái gì không có mặt, thì không có trạng thái chấp là của tôi?
Khi cái gì bị biến mất, thì các xúc không xúc chạm?”

876. “Các xúc tùy thuộc vào danh và sắc.
Và các sự bám giữ có ước muốn là căn nguyên.
Khi ước muốn không có mặt thì không có trạng thái chấp là của tôi.
Khi sắc bị biến mất, thì các xúc không xúc chạm.”

877. “Đối với vị đã thành đạt thế nào thì sắc biến mất?
Hạnh phúc hoặc luôn cả khổ đau biến mất như thế nào?
Xin ngài hãy nói cho tôi việc ấy biến mất ra sao,
‘chúng tôi nên biết điều ấy,’ ý nghĩ của tôi đã là thế ấy.”

878. “Không phải là có tướng ở tướng, không phải là có tướng ở tướng sai lệch, cũng không phải là không có tướng, không phải là có tướng bị biến mất;¹ đối với vị đã thành đạt như vậy thì sắc biến mất, bởi vì cái gọi là vọng tướng có tướng là căn nguyên.”

879. “Điều mà chúng tôi đã hỏi ngài, ngài đã trả lời chúng tôi. Chúng tôi hỏi ngài điều khác. Nào, xin ngài hãy nói về điều ấy. Có phải một số bậc sáng suốt ở nơi đây nói rằng sự trong sạch của chúng sinh đến chùng này là cao nhất,² hay là họ còn nói về điều khác so với điều này?”

880. “Một số bậc sáng suốt ở nơi đây nói rằng sự trong sạch của chúng sinh chỉ đến chùng này là cao nhất.³ Trái lại, một số trong số đó nói về sự tịch diệt (đoạn kiến), trong khi tuyên bố là thiện xảo về trạng thái không còn dư sót.”

881. Và sau khi nhận biết những người này là ‘những kẻ nương tựa,’⁴ sau khi nhận biết, bậc hiền trí ấy có sự cân nhắc về các sự nương tựa, sau khi nhận biết, bậc đã được giải thoát không đi đến tranh cãi, bậc sáng trí không đi đến tái sanh ở hữu và phi hữu.”

Dứt Kinh Cãi Cọ và Tranh Cãi.

¹ Bốn trường hợp có tướng (*saññī*) ở hai dòng đầu của câu kệ 878: *saññasaññī* là trạng thái tướng ở người bình thường; *visaññasaññī* là ở người bị điên hoặc có tâm bị rối loạn; *asaññī* nói đến diệt thọ tướng định hoặc người ở cõi vô tướng; *vibhūtasaññī* là nói đến việc đạt đến thiên vô sắc; sự thành đạt của vị ấy không phải là bốn trường hợp này (SnA. ii, 553).

² Nói về sự chứng đạt các tầng thiên vô sắc (Sđd.).

³ Các vị này theo chủ thuyết về thường kiến (*sassatavādā*) (Sđd.).

⁴ Những người này nương tựa vào thường kiến và đoạn kiến (Sđd., 554-555).

12. CŪLAVIYŪHASUTTAM

882. Sakam sakam ditṭhiparibbasānā
viggayha nānā kusalā vadanti,
yo evaṃ jānāti sa vedi dhammaṃ
idaṃ paṭikkosamakevalī so.
883. Evampi viggayha vivādiyanti
bālo paro akkusaloti¹ cāhu,
sacco nu vādo katamo imesaṃ
sabbeva hime² kusalāvadānā.³
884. Parassa ce dhammamanānujānaṃ
bālo mago⁴ hoti nihīnapañño,
sabbeva bālā sunihīnapaññā
sabbevime ditṭhiparibbasānā.
885. Sanditṭhiyā ceva na cevadātā⁵
saṃsuddhapaññā kusalā mutimā,
na tesam koci parihīnapañño
ditṭhi hi⁶ tesampi tathā samattā.
886. Na cāham⁷etaṃ tathīyanti⁸ brūmi
yamāhu bālā⁹ mithu aññamaññaṃ,
sakam sakam ditṭhimakamsu saccaṃ
tasmā hi bālota paraṃ dahanti.
887. Yamāhu saccaṃ tathīyanti eke
tamāhu aññe¹⁰ tuccham musāti,
evampi viggayha vivādiyanti¹¹
tasmā na ekaṃ samaṇā vadanti.
888. Ekaṃ hi saccaṃ na dutiyamatthi¹²
yasmim pajā no¹³ vivade pajānaṃ,
nānā te saccāni sayam thunanti
tasmā na ekaṃ samaṇā vadanti.

¹ akusaloti - Syā, PTS, Sīmu 2.

² hīme - Syā.

³ kusalā vadānā - Ma, Syā, PTS.

⁴ bālomako - Ma.

⁵ ceva na vīvadātā - Ma, PTS;

ve pana vīvadātā - Syā.

⁶ ditṭhi hi - Ma; ditṭhīhi - Syā.

⁷ na vāham - Ma, Syā, PTS.

⁸ tathīyanti - Ma, PTS; tathivanti - Syā.

⁹ bālo - Syā.

¹⁰ aññepi - Syā.

¹¹ vivādayanti - Ma, Syā.

¹² dutiyamatthi - Ma, Syā, PTS.

¹³ pajāno - Syā, PTS.

12. KINH SỰ DÀN TRẬN NHỎ

882. “Trong khi sống theo quan điểm riêng của từng cá nhân, nhiều vị khác nhau (tự xưng là) thiện xảo, giữ khư khư (quan điểm của mình), nói rằng: ‘Người nào biết như vậy, người ấy hiểu biết pháp. Kẻ khinh miệt điều này, kẻ ấy là không toàn hảo.’

883. Sau khi giữ khư khư (quan điểm của mình) như vậy, chúng tranh cãi, và đã nói rằng: ‘Người khác là ngu si, không thiện xảo.’ Vậy thì lời nói nào trong số này là sự thật, bởi vì tất cả những người này đều tuyên bố (họ) là thiện xảo?”

884. “Nếu kẻ không thừa nhận pháp của người khác, là ngu si, là loài thú, có tuệ thấp kém, thì tất cả quả là những kẻ ngu si, có tuệ vô cùng thấp kém, tất cả những người này quả đang sống theo quan điểm (của mình).

885. Và nếu do quan điểm của mình, những kẻ không trong sạch trở nên có tuệ thanh tịnh, thiện xảo, có sự nhận thức, thì không ai trong số họ là có tuệ hoàn toàn thấp kém, bởi vì quan điểm của họ cũng đã đạt đến bản thể thật.

886. Nhưng Ta không nói rằng: ‘Điều ấy là bản thể thật,’ là điều mà các kẻ ngu đã nói đối chọi lẫn nhau. Họ đã tạo lập quan điểm riêng của từng cá nhân là chân lý, chính vì điều ấy, họ xem người khác là ‘kẻ ngu si.’”

887. “Điều mà một số kẻ đã nói: ‘Là sự thật, là bản thể thật,’ những kẻ khác đã nói điều ấy ‘Là rỗng không, là sai trái.’ Sau khi giữ khư khư (quan điểm của mình) như vậy, họ tranh cãi. Vì sao các vị Sa-môn nói không đồng nhất?”

888. “Bởi vì Sự Thật chỉ có một, không có cái thứ nhì, trong khi nhận biết về Sự Thật ấy, chúng sinh sẽ không tranh cãi. Chúng tự mình nói về các sự thật khác nhau; vì thế, các vị Sa-môn nói không đồng nhất.”

889. Kasmā nu saccāni vadanti nānā
pavādiyā se kusalā vadānā,
saccāni sutāni¹ bahūni nānā
udāhu te takkamanussaranti.
890. Na heva saccāni bahūni nānā
aññatra saññāya niccāni loke,
takkañca diṭṭhīsu pakappayitvā
saccaṃ musāti dvayadhammāhu.
891. Diṭṭhe sute sīlavate mute vā
ete ca nissāya vimānadassī,
vinicchaye ṭhatvā pahassamāno
bālo paro akkusaloti² cāha.
892. Yeneva bāloti paraṃ dahāti
tenātumānaṃ kusaloti cāha,
sayamattanā so kusalāvadāno³
aññaṃ vimāneti tatheva⁴ pāvā.⁵
893. Atisāradiṭṭhiyā⁶ so samatto
mānena matto paripuṇṇamānī,
sayameva sāmaṃ manasābhisitto
diṭṭhīhi⁷ sā tassa tathā samattā.
894. Parassa ce hi vacasā nihīno
tumo sahā hoti nihīnapañño,
atha ce sayam vedagū hoti dhīro
na koci bālo samaṇesu atthi.
895. Aññaṃ ito yābhivadanti dhammaṃ
aparaddhā suddhimakevali te,⁸
evampi⁹ tithyā¹⁰ puthuso vadanti
sandīṭṭhirāgena hi tebhirattā.¹¹

¹ su tāni - PTS.

² akusaloti - Syā, PTS, Sīmu 2.

³ kusalo vadāno - Ma, Syā, PTS, Sīmu 2.

⁴ tadeva - Ma, Syā.

⁵ pāva - Ma.

⁶ atisāradiṭṭhiyāva - Ma; atisaramdiṭṭhiyā - PTS, Sīmu 2.

⁷ diṭṭhī hi - Ma, PTS.

⁸ suddhimakevalī te - Ma, Syā;
suddhimakevalīno - PTS, Sīmu 2.

⁹ evaṃ hi - PTS.

¹⁰ tithyā - Ma, Syā.

¹¹ tyābhirattā - Syā.

889. “Nhưng vì sao họ, những nhà biện luận tuyên bố (mình) là thiện xảo, lại nói về các sự thật khác nhau? Phải chăng các sự thật đã được nghe là có nhiều và khác nhau? Hay là các vị ấy theo đuổi sự suy tư (của riêng mình)?”

890. “Đương nhiên là không có nhiều sự thật khác nhau và thường còn ở thế gian, ngoại trừ (các sự thật) do tưởng (tạo ra). Và sau khi xếp đặt sự suy tư về các quan điểm (do chúng tạo ra), chúng đã nói về hai pháp là: ‘Đúng và sai.’¹

891. Liên quan đến điều đã được thấy, đến điều đã được nghe, đến giới và phạm sự, hoặc đến điều đã được cảm giác, sau khi nương tựa vào những điều này, rồi có sự coi khinh (người khác), sau khi ý vào các sự phán đoán, trong lúc hờn hờ, (kẻ ấy) đã nói rằng: ‘Người khác là ngu si, là không thiện xảo.’

892. Bởi chính lý do nào mà kẻ ấy xem người khác là ‘ngu si,’ thì bởi lý do ấy kẻ ấy đã nói về bản thân là ‘thiện xảo.’
Kẻ ấy, trong khi tự mình tuyên bố chính mình là thiện xảo, rồi khinh chê người khác và phát biểu y như thế.

893. Với quan điểm vượt quá giới hạn, kẻ ấy được thỏa mãn, bị say đắm vì ngã mạn, có sự tự cao là toàn thiện, rồi bằng tâm ý, tự mình đăng quang cho chính mình; chính quan điểm ấy của kẻ ấy đã được tiếp nhận như thế.

894. Bởi vì, nếu do lời nói của kẻ khác mà trở thành thấp kém, thì bản thân, do điều ấy² (cũng) trở thành có tuệ thấp kém.
Còn nếu do (lời nói) của mình mà trở thành người thông hiểu, sáng trí, thì không có bất cứ người nào là kẻ ngu trong số các vị Sa-môn.

895. Những kẻ nào thuyết về pháp nào khác so với điều này, những kẻ ấy bị thất bại về (đạo lộ) trong sạch, họ không toàn hảo. Những kẻ ngoại đạo cũng nói như vậy theo nhiều cách khác nhau, bởi vì họ bị nhiễm nặng do sự luyến ái với quan điểm của mình.

¹ ‘*Mayhaṃ saccam tuyhaṃ musā*’ti = ‘Của tôi là đúng, của anh là sai’ (*Mahāniddeśapāḷi* – Đại Diển Giải, TTPV tập 35, các trang 402-403).

² Do việc kẻ khác cũng khinh chê lại người này như vậy (SnA. ii, 256).

896. Idheva suddhiṃ¹ itivādiyanti²
 nāññesu dhammesu visuddhimāhu,
 evampi titthyā puthuso nivīṭṭhā
 sakāyane tattha daḷhaṃ vadānā.

897. Sakāyane cāpi daḷhaṃ vadāno
 kamettha bāloti paraṃ daheyya,
 sayameva so medhagaṃ³ āvaheyya
 paraṃ vadaṃ bālamasuddhidhammaṃ.

898. Vinicchaye ṭhatvā sayam pamāya
 uddhaṃ so⁴ lokasmiṃ vivādameti,
 hitvāna sabbāni vinicchayāni
 na medhagaṃ kurute jantu loka ”ti.

Cūlavīyūhasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

13. MAHĀVIYŪHASUTTAṀ

899. Ye kecime diṭṭhiparibbasānā
 idameva saccanti vivādayanti,⁵
 sabbeva te nindamanvānāyanti
 atho pasamsampi labhanti tattha.

900. Appaṃ hi etaṃ na alaṃ samāya
 duve vivādassa phalāni brūmi,
 evampi disvā na vivādayetha⁶
 khemābhipassaṃ avivādabhūmiṃ.

901. Yā kācimā sammutiyo puthujjā
 sabbā ’va etā na upeti vidvā,
 anūpayo so upayaṃ kimeyya
 diṭṭhe sute khantimakubbamāno.

¹ suddhi - Ma, PTS.

² iti vādayanti - Ma, Sṃyā; iti vādiyanti - PTS.

³ medhakaṃ - PTS.

⁴ uddhaṃ sa - Ma.

⁵ vivādiyanti - PTS, Simu.

⁶ vivādiyetha - PTS, Simu.

896. ‘Chỉ nơi đây có sự trong sạch,’ họ nói như thế ấy; họ đã nói sự thanh tịnh không có ở các giáo pháp khác. Những kẻ ngoại đạo cũng đã gây dựng như vậy theo kiểu cách riêng về đường lối của họ, trong khi nói một cách chắc chắn về điều ấy.

897. Và trong khi nói một cách chắc chắn về đường lối của họ, người nào khác ở đây mà kẻ ấy có thể xem là ‘ngu si’? Kẻ ấy tự chính mình đem lại sự gây gổ, trong khi nói kẻ khác là ngu si, (kẻ ấy) là có pháp không trong sạch.

898. Sau khi đứng vững ở sự phán đoán, sau khi ước lượng bản thân, kẻ ấy đi đến sự tranh cãi ở thế gian nhiều hơn nữa. Sau khi từ bỏ tất cả các sự phán đoán, con người không tạo ra sự gây gổ ở thế gian.”

Dứt Kinh Sự Dàn Trận Nhỏ.

13. KINH SỰ DÀN TRẬN LỚN

899. “Bất cứ những người nào, trong khi sống theo quan điểm (riêng của cá nhân), tranh cãi rằng: ‘Chỉ điều này là chân lý,’ có phải tất cả những người ấy đều mang lại sự chê trách, hay họ cũng đạt được sự khen ngợi về việc ấy?”

900. “Bởi vì việc (ca ngợi) này là nhỏ nhoi, không đủ để đưa đến sự yên lặng. Ta nói đến hai kết quả của sự tranh cãi.¹ Và sau khi nhìn thấy như vậy, thì không nên tạo ra sự tranh cãi, trong khi nhận thấy vùng đất không tranh cãi là an toàn (Niết Bàn).

901. Bất cứ những thỏa thuận chung nào được sanh lên từ số đông, bậc đã hiểu biết không tiếp cận tất cả những điều ấy. Trong khi không thể hiện sự chấp nhận ở điều đã được thấy, ở điều đã được nghe, vị ấy, không có sự vướng mắc, tại sao lại đi đến với sự vướng mắc?

¹ khen chê, thắng thua, v.v... (SnA. ii, 557).

902. Sīluttamā saññamenāhu suddhiṃ
vataṃ samādāya upaṭṭhitā se,
idh' eva sikkhema athassa suddhiṃ
bhavūpanitā kusalā vadānā.
903. Sace cuto sīlavatato¹ hoti
sa vedhatī² kammaṃ virādhayitvā,
sa jappatī³ patthayatīdha suddhiṃ
sathā va hīno pavasaṃ gharamhā.
904. Sīlabbataṃ vāpi pahāya sabbam
kammañca sāvajjanavajjametaṃ,
suddhiṃ asuddhīti⁴ apatthayāno
virato care santimanuggahāya.
905. Tamūpanissāya⁵ jigucchitaṃ vā
athavāpi diṭṭhaṃ va sutam mutam vā,
uddhamśarā suddhimanutthunanti⁶
avītatañhā se bhavābhavesu.
906. Patthayamānassa hi jappitāni
pavedhitaṃ⁷ vāpi⁸ pakappitesu,
cutūpapāto idha yassa natthi
sa kena vedheyya kuhiṃva⁹ jappe.
907. Yamāhu dhammaṃ paramanti eke
tameva hīnanti panāhu aññe,
sacco nu vādo katamo imesaṃ
sabbeva h' ime¹⁰ kusalā vadānā.
908. Sakaṃ hi dhammaṃ paripuṇṇamāhu
aññassa dhammaṃ pana hīnamāhu,
evampi viggayha vivādayanti¹¹
sakaṃ sakaṃ sammutimāhu¹² saccaṃ.

¹ sīlavatāto - Syā, PTS;
sīlabbatato - Sīmu.

² pavedhatī - Ma, Syā; sa vedhati - PTS.

³ pajappatī - Ma, Syā; sa jappati - PTS.

⁴ suddhī asuddhī ti - Syā, PTS.

⁵ tapūpanissāya - PTS.

⁶ anutthunanti - PTS.

⁷ saṃvedhitaṃ - PTS; saṃveditaṃ - Sīmu 1, 2.

⁸ cāpi - PTS.

⁹ kuhiñci - Syā, Sīmu 1, 2;

kuhiñ ca - PTS.

¹⁰ hīme - Ma, Syā, PTS.

¹¹ vivādayanti - PTS.

¹² sammatimāhu - Syā.

902. Những kẻ chủ trương giới là tối thượng đã nói sự trong sạch là do sự tự chế ngự. Sau khi thọ trì phạm sự, họ duy trì (nghĩ rằng): ‘Chúng ta hãy học tập ở lãnh vực này thôi, rồi sẽ có sự trong sạch;’ họ bị dẫn đến hữu trong khi tuyên bố (mình) là thiện xảo.

903. Nếu bị hư hỏng về giới và phạm sự,
kẻ ấy run rẩy sau khi thất bại về hành động,
kẻ ấy tham muốn, ước nguyện sự trong sạch ở nơi này,
ví như người bị thất lạc với đoàn lũ hành trong khi sống xa nhà.

904. Hoặc là sau khi đã dứt bỏ tất cả giới và phạm sự,
cùng hành động có tội hoặc không có tội ấy,
trong khi không ước nguyện về ‘sự trong sạch hay không trong sạch,’
đã lìa bỏ, vị ấy sống, không nắm bắt sự an tịnh (do tà kiến).

905. Sau khi nương tựa vào điều đã bị chán ghét ấy (khổ hạnh),
hoặc vào điều gì đã được thấy, đã được nghe, hoặc đã được cảm giác,
những kẻ chủ trương luân hồi hướng thượng¹ nói về sự trong sạch,
chúng chưa xa lìa tham ái ở hữu và phi hữu.

906. Bởi vì trong khi ước nguyện, họ có các sự tham muốn
thậm chí còn có sự run sợ về các điều đã được (họ) xếp đặt.
Ở đây, đối với vị nào tử và sanh là không có,
vị ấy có thể run rẩy vì cái gì, có thể tham muốn về cái gì?

907. Pháp nào mà một số vị đã nói là ‘tối cao,’
trái lại, những vị khác đã nói về pháp ấy là ‘thấp kém;’
vậy trong số những vị này, lời nói nào là sự thật,
bởi vì tất cả các vị này đều tuyên bố (mình) là thiện xảo?

908. Bởi vì họ đã tuyên bố pháp của chính mình là hoàn hảo,
hơn nữa, họ đã tuyên bố pháp của người khác là thấp kém.
Sau khi giữ khư khư (quan điểm của mình) như vậy, họ tranh cãi,
và đã tuyên bố quan điểm riêng của từng cá nhân là sự thật.

¹ *uddham̐sarā*: những vị này có quan điểm không hành động (SnA. ii, 558). *Mahāniddeśa-pāḷi* – Đại Diễn Giải cho biết có bốn hạng thuyết về *uddham̐sarā* và giải thích rằng những vị này chủ trương sự trong sạch đạt được thông qua tái sanh luân hồi (TTPV tập 35, trang 431).

909. Parassa ce vambhayitena hīno
na koci dhammesu visesi assa,
puthū hi aññassa vadanti dhammaṃ
nihīnato samhi daḷhaṃ vadānā.
910. Sadhammapūjā ca¹ panā tatheva
yathā pasamsanti sakāyanāni,
sabbeva vādā² tathiyā³ bhavyeyyaṃ
sudhī hi⁴ tesam⁵ paccattameva.
911. Na brāhmaṇassa paraneyyamatthi
dhammesu niccheyya samuggahītaṃ,
tasmā vivādāni upātivatto
na hi seṭṭhato passati dhammamaññaṃ.
912. Jānāmi passāmi tatheva etaṃ
diṭṭhiyā eke paccenti suddhiṃ,
addakkhi ce kimhi tumassa tena
atisitvā aññena vadanti suddhiṃ.
913. Passaṃ naro dakkhiti⁶ nāmarūpaṃ
disvāna vā ñassati⁷ tāni meva,⁸
kāmaṃ bahuṃ passatu appakaṃ vā
na hi tena suddhiṃ kusalā vadanti.
914. Nivissavādī na hi subbināyo⁹
pakappitaṃ diṭṭhi purekkharāno,
yaṃ nissito tattha subhaṃ vadāno,
suddhiṃ vado tattha tathaddasā so.
915. Na brāhmaṇo kappamupeti saṅkhaṃ¹⁰
na diṭṭhisārī napi ñāṇabandhu,
ñatvā ca so sammatiyo¹¹ puthujjā
upekkhati uggaṇhanti mañña.¹²

¹ saddhammapūjāpi nesam tatheva - Ma; saddhammapūjāva - Sīmu 2.

² sabbe pavādā - Syā, Sīmu 1, 2.

³ tathivā - Syā, PTS, Sīmu 1, 2.

⁴ suddhī hi - Ma, PTS; suddhīhi - Syā.

⁵ nesam - Ma, Syā, PTS.

⁶ dakkhati - Ma, Syā.

⁷ vā ñāyati - Ma; vāññassati - Syā, PTS.

⁸ tānimeva - Ma; tāni ceva - Syā; tāni-m-eva - PTS.

⁹ suddhināyo- PTS, Sīmu 1; subbanayo - Sīmu 2.

¹⁰ saṅkhā - Ma.

¹¹ sammutiyo - Ma.

¹² uggahaṇanti mañña - Ma;

uggahaṇantimañña - Syā;

uggahaṇanta-m-añña - PTS;

uggahaṇaṃ tamañña - Sīmu 1, 2.

909. Nếu là thấp kém do việc bị khinh miệt của người khác, thì không có pháp nào là đặc biệt trong số các pháp, bởi vì số đông tuyên bố pháp của người khác là thấp hèn, trong khi nói một cách chắc chắn về (pháp) của mình.

910. Họ ngợi khen đường lối của chính mình như thế nào, thì việc cúng dường đến học thuyết của họ sẽ là y như vậy. Tất cả các học thuyết có thể là đúng đắn, bởi vì sự trong sạch của họ chỉ liên quan đến cá nhân.

911. Sau khi suy xét về điều đã được nắm bắt trong số các pháp (tà kiến), đối với vị Bà-la-môn, không có việc bị dấn dặt bởi người khác. Do điều ấy, vị Bà-la-môn vượt lên trên các sự tranh cãi, bởi vì vị Bà-la-môn nhìn thấy học thuyết khác là không tối thắng.

912. (Nói rằng): ‘Tôi biết, tôi thấy điều ấy chắc chắn là như thế,’ một số tin rằng sự trong sạch là do việc thấy. Nếu đã nhìn thấy, điều gì có được cho bản thân với việc (thấy) ấy? Sau khi sai sót, chúng nói về sự trong sạch theo cách khác.

913. Một người, trong khi nhìn, sẽ nhìn thấy danh và sắc, hoặc sau khi nhìn thấy thì sẽ biết được mỗi chúng mà thôi. Hãy để người ấy nhìn nhiều hay ít theo ý thích, các bậc thiện xảo hẳn nhiên không nói sự trong sạch là do điều ấy.

914. Trong khi sùng bái quan điểm đã được xếp đặt, kẻ đã chấp chặt vào học thuyết quả thật không dễ hướng dẫn. Nương tựa vào cái gì thì nói điều tốt đẹp về cái ấy, với lời tuyên bố về sự trong sạch, kẻ ấy đã nhìn thấy sự thật ở nơi ấy.

915. Sau khi cân nhắc, vị Bà-la-môn không tiếp cận sự sắp đặt (của tham ái và tà kiến), không có sự hòa theo quan điểm, cũng không có sự thân thiết với các (thắng) trí. Và sau khi biết các sự đồng thuận được sanh lên từ số đông, vị ấy thản nhiên (nói rằng): ‘Hãy để những kẻ khác tiếp thu.’

916. Visajja ganthāni munīdha loke
vivādajātesu na vaggasāri,¹
santo asantesu upekkhako so
anuggaho uggaṇhantimaññe.²
917. Pubbāsave hitvā nave akubbaṃ
na chandagū nopi nivissavādī,³
sa vippamutto diṭṭhigatehi dhīro
na lippati⁴ loke anattagarahī.
918. Sa sabbadhammesu visenibhūto
yaṃ kiñci diṭṭhaṃ va suttaṃ mutaṃ vā,
sa pannabhāro muni vippayutto⁵
na kappiyo nūparato na patthiyo ”ti.

Mahāvīyūhasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

14. TUVATAKASUTTAM

919. Pucchāmi taṃ ādiccabandhuṃ⁶
vivekaṃ santipadañca mahesiṃ,
kathaṃ disvā nibbāti bhikkhu
anupādiyāno lokasmiṃ kiñci.
920. Mūlaṃ papañcasaṅkhāya (iti bhagavā)
mantā asmīti sabbamuparundhe,⁷
yā kāci taṇhā ajjhattaṃ
tāsaṃ vinayā sadā sato sikkhe.
921. Yaṃ kiñci dhammamabhijaññā
ajjhattaṃ athavāpi bahiddhā,
na tena mānaṃ⁸ kubbetha
na hi sā nibbuti sataṃ vuttā.

¹ vaggasāri - Ma, Syā, PTS.

² uggaṇṇanti maññe - Ma; uggaṇṇantimaññe - Syā;
uggaṇṇanta-m-aññe - PTS; uggaṇṇaṃ tamaññe - Sīmu 1, 2.

³ nivissavādo - Syā, PTS.

⁴ lippati - Ma; lippati - Syā.

⁵ vippamutto - Ma, Syā.

⁶ ādiccabandhu - Ma.

⁷ sabbamuparuddhe - Syā.

⁸ thāmaṃ - Ma, Syā; thamaṃ - PTS.

916. Sau khi tháo gỡ các sự trói buộc ở thế gian này, bậc hiền trí không hòa theo phe nhóm ở các cuộc tranh cãi đã được sanh lên. Vị ấy thân nhiên, an tịnh giữa những người không an tịnh, không tiếp thu, (nói rằng): ‘Hãy để những kẻ khác tiếp thu.’

917. Sau khi từ bỏ các lậu hoặc trước đây, không tạo ra những lậu hoặc mới, không là người đi theo sự (tác động của) mong muốn, cũng không phải là kẻ đã chấp chặt vào học thuyết, vị ấy đã được giải thoát khỏi các tà kiến, là bậc sáng trí, không bị nhơ bẩn ở thế gian, không có sự chê trách bản thân.

918. Vị ấy là người diệt đạo binh ở tất cả các pháp (tà kiến), về bất cứ điều gì đã được thấy, đã được nghe, hoặc đã được cảm giác. Bậc hiền trí ấy có gánh nặng đã đặt xuống, đã được tách riêng, không chịu sự phân hạng, không phải kiêng chừa, không có ước nguyện.”

Đứt Kinh Sự Dàn Trận Lớn.

14. KINH MỘT CÁCH NHANH CHÓNG

919. “Tôi hỏi ngài, đấng quyền thuộc của mặt trời, bậc đại ẩn sĩ, về sự viên ly và vị thế an tịnh. Sau khi nhìn thấy như thế nào, vị tỳ khưu được tịch diệt, không còn chấp thủ bất cứ cái gì ở trên đời?”

920. (Đức Thế Tôn nói):

“Nên chặn đứng tất cả gốc rễ của cái được gọi là vọng tưởng: ‘Tôi là’ nhờ vào trí tuệ. Bất cứ những tham ái nào ở nội phần, sau khi dẹp bỏ chúng, nên học tập, luôn luôn có niệm.

921. Bất cứ pháp (đức tính tốt) nào có thể biết rõ ở nội phần (nơi bản thân) hay là ở ngoại phần (nơi người khác), không vì điều ấy mà tạo ra sự ngã mạn, bởi vì điều ấy không được các bậc thiện nhân gọi là sự tịch diệt.

922. Seyyo na tena maññeyya
nīceyyo atha vāpi sarikkho,
phuṭṭho¹ anekarūpehi
nātumānaṃ vikappayaṃ tiṭṭhe.
923. Ajjhattameva upasame
na aññato² bhikkhu santimeseyya,
ajjhattaṃ upasantassa
natthi attā³ kuto nirattā⁴ vā.
924. Majjhe yathā samuddassa hoti
ūmi no jāyatī ṭhito hoti,
evaṃ ṭhito anejassa
ussadaṃ bhikkhu na kareyya kuhiñci.
925. Akittayī vivaṭacakkhu
sakkhidhammaṃ parissayavinayaṃ,
paṭipadaṃ vadehi bhaddante
pātimokkhaṃ athavāpi samādhiṃ.
926. Cakkhūhi neva lolassa
gāmakathāya āvareyya⁵ sotaṃ,
rase ca nānugijjheyya
na ca mamāyetha kiñci lokasmiṃ.
927. Phassena yadā phuṭṭhassa
paridevaṃ bhikkhu na kareyya kuhiñca,
bhavaṃ ca nābhijappeyya
bheravesu ca na sampavedheyya.
928. Annānamatho pānānaṃ
khādaniyānaṃ athopi vatthānaṃ,
laddhā na sannidhiṃ kayirā
na ca parittase tāni alabhamāno.
929. Jhāyī na pādaloḷ' assa
virame kukkuccā⁶ nappamajjeyya,
atha āsanesu sayanesu
appasaddesu bhikkhu vihareyya.

¹ puṭṭho - Syā.² nāññato - PTS.³ attāṃ - Sīmu 1.⁴ nirattaṃ - Syā, PTS, Sīmu 1, 2.⁵ āvaraye - Ma, Syā, PTS.⁶ kukkuccaṃ - PTS, Sīmu 1, 2.

922. Không nên vì việc (ngã mạn) ấy mà nghĩ rằng (bản thân) là tốt hơn, kém thua, hoặc thậm chí là tương đương.

Bị tác động bởi nhiều hình thức, trong khi sắp đặt về bản thân, không nên dừng lại ở điều ấy.

923. Nên an tịnh ngay ở nội tâm, vị tỳ khuru không nên tìm kiếm sự an tịnh từ nơi khác.

Đối với vị đã được an tịnh ở nội tâm, điều được nắm bắt là không có, từ đâu có điều được buông lơi?

924. Giống như ở giữa biển cả, là đứng yên, sóng biển không sanh ra, tương tự như vậy, nên trầm tĩnh, không dục vọng vị tỳ khuru không nên tạo ra (thái độ) kiêu ngạo ở bất cứ đâu.”

925. “Bậc có mắt được mở ra đã nói về pháp thực chứng, có sự xua đi các hiểm họa. Thưa ngài đại đức, xin ngài hãy nói về đường lối thực hành, về giới giải thoát, và luôn cả định nữa.”

926. “Không nên buông thả với đôi mắt, nên che đậy lỗ tai đối với chuyện làng xóm, không nên thèm muốn ở các vị nếm, và không nên chấp là của tôi về bất cứ thứ gì ở thế gian.

927. Khi nào bị xúc chạm bởi xúc (bất hạnh), vị tỳ khuru không nên thể hiện sự than vãn về bất cứ điều gì, không nên tham đắm sự hiện hữu, và không bị lay động ở các sự khiếp đảm.

928. Đối với các thức ăn, rồi đối với các thức uống, đối với các vật thực cứng, rồi đối với các loại vải vóc, sau khi nhận được, không nên tạo ra sự cất giữ, và không nên bần khoản trong khi không nhận được chúng.

929. Nên là vị có thiên, không nên buông thả bàn chân (đi đó đây), nên xa lánh trạng thái hối hận, không nên xao lãng, và ở những chỗ ngồi, ở những chỗ nằm, ở những nơi có ít tiếng động, vị tỳ khuru nên cư trú.

930. Niddaṃ na bahulīkareyya
jāgariyaṃ bhajeyya ātāpī,
tandiṃ māyaṃ hassaṃ khiḍḍaṃ
methunaṃ vippajahe savibhūsaṃ.
931. Āthabbaṇaṃ¹ supinaṃ lakkhaṇaṃ
no vidahe athopi nakkhattaṃ,
virutañca gabbhakaṇaṃ
tikicchaṃ māmaṃ na seveyya.
932. Nindāya nappavedheyya
na unnameyya² pasamsito bhikkhu,
lobhaṃ saha macchariyena
kodhaṃ pesuniyañca panudeyya.
933. Kayavikkaye na tiṭṭheyya
upavādaṃ bhikkhu na kareyya kuhiñci,
gāme ca nābhisajjeyya
lābhakamyā janaṃ na lapayeyya.³
934. Na ca katthiko⁴ siyā bhikkhu
na ca vācaṃ payutaṃ bhāseyya,
pāgabbhiyaṃ na sikkheyya
kathaṃ viggāhikaṃ na kathayeyya.
935. Mosavajje na niyyetha⁵
sampaḷāno saṭṭhāni na kayirā,
atha jīvitena paññāya
sīlabbatena⁶ nāññamatimaññe.
936. Sutvā rusito⁷ bahuṃ vācaṃ
samaṇānaṃ puthuvacanānaṃ,⁸
pharusena ne na paṭivajjā⁹
na hi santo paṭiseniṃ karonti.¹⁰

¹ athabbaṇaṃ - Sīmu.² unnameyya - Ma, Syā, PTS.³ lāpayeyya - PTS.⁴ katthitā - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1, 2.⁵ niyyetha - Ma, Sīmu 1.⁶ sīlavatena - PTS.⁷ dūsito - Pu.⁸ samaṇānaṃ vā puthujanānaṃ - Ma, Syā.⁹ pharusena nappaṭivajjā - Syā.¹⁰ paṭisenikaronti - Ma, Syā, PTS.

930. Không nên thực hiện nhiều việc ngủ nghỉ. Nên thân cận sự tinh thức, có sự tinh cần. Nên dứt bỏ hẳn sự uể oải, xảo trá, cười cợt, đùa giỡn, việc đôi lứa, cùng với việc trang điểm.

931. Không nên thực hành việc bùa chú, giải mộng, xem tướng, và luôn cả chiêm tinh. Người đệ tử thành tín không nên chuyên chú về việc giải đoán tiếng thú kêu, việc thụ thai, và việc chữa bệnh.

932. Không nên run sợ vì sự chê bai, vị tỳ khuu khi được ca ngợi không nên kiêu hãnh, nên xua đi sự tham lam cùng với sự bòn xén, sự giận dữ và việc nói đâm thọc.

933. Không nên duy trì việc mua bán,
vị tỳ khuu không nên tạo sự chê trách ở bất cứ nơi nào,
và không nên ràng buộc vào làng xóm,
không nên tì tê với người (thế tục) vì mong muốn lợi lộc.

934. Và vị tỳ khuu không nên là kẻ nói khoe khoang,
và không nên nói lời nói ướm (liên quan bốn món vật dụng),
không nên học tập lối cư xử xấu xược,
không nên nói ra ngôn từ đưa đến sự cãi vã.

935. Không nên bị lôi kéo vào việc nói lời dối trá, không nên cố tình thực hiện các điều xảo trá, và không nên khinh khi người khác về sự sinh sống, về sự nhận thức, về giới và phạm sự.

936. Bị xúc phạm sau khi nghe nhiều lời nói
của các vị Sa-môn, của những kẻ phạm phư,
không nên đáp trả lại những kẻ ấy một cách thô lỗ,
bởi vì các bậc thiện nhân không thể hiện sự phản kháng.

937. Etañca dhammamaññāya
vicinaṃ bhikkhu sadā sato sikkhe,
santīti nibbutiṃ ñatvā
sāsane gotamassa nappamajjeyya.¹

938. Abhibhū hi so anabhibhūto
sakkhidhammaṃ anītihamadassī,²
tasmā hi tassa bhagavato sāsane
appamatto sadā namassamanusikkhe ”ti.

Tuvaṭakasuttaṃ niṭṭhitam.

15. ATTADAṆḌASUTTAM

939. Attadaṇḍā bhayaṃ jātaṃ janaṃ passatha medhagaṃ,³
saṃvegaṃ kittayissāmi yathā saṃvijitaṃ mayā.

940. Phandamānaṃ paṃṇaṃ disvā macche appodake yathā,
aññamaññehi vyāruddhe disvā maṃ bhayamāvisi.

941. Samantamasāro⁴ loko disā sabbā sameritā,
icchā⁵ bhavanamattano nāddasāsiṃ anositaṃ.

942. Osāne tveva vyāruddhe disvā me aratī ahu,
athettha sallaṃ addakkhiṃ duddasaṃ hadayanissitaṃ.

943. Yena sallena otiṇṇo disā sabbā vidhāvati,
tameva sallaṃ abbuyha na dhāvati na sīdati.⁶

¹ na pamajjeyya - Ma.

² sakkhidhammamanītihamadassī - Ma.

³ medhakaṃ - PTS, Sīmu 1.

⁴ samantaṃ asaro - PTS.

⁵ icchaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁶ nisīdati - PTS.

937. Và sau khi hiểu thông Giáo Pháp này, trong khi chọn lựa, vị tỳ khưu nên học tập, luôn luôn có niệm, sau khi biết được sự diệt tất là ‘an tịnh,’ không nên xao lãng về lời giáo huấn của đức Gotama.

938. Bởi vì, vị ấy là đấng Chiến Thắng, bậc không bị chế ngự, vị đã nhìn thấy pháp thực chứng, không do nghe nói lại theo truyền thống. Chính vì thế, luôn luôn không xao lãng, trong lúc kính lễ, nên học tập theo lời giáo huấn của đức Thế Tôn ấy.”

Dứt Kinh Một Cách Nhanh Chóng.

15. KINH UẾ HẠNH CỦA BẢN THÂN

939. Sự sợ hãi sanh lên do uế hạnh của bản thân.¹ Các người hãy nhìn xem loài người đang gây gổ. Ta sẽ thuật lại trạng thái chấn động đúng theo sự việc đã làm cho Ta bị chấn động.

940. Sau khi nhìn thấy nhân loại đang run rẩy tựa như những con cá ở chỗ ít nước, sau khi nhìn thấy chúng chống đối lẫn nhau, sự sợ hãi đã xâm nhập Ta.

941. Toàn bộ thế gian là không có cốt lõi, tất cả các phương đều bị chuyển động. Trong khi ước muốn chỗ trú ngụ cho bản thân, Ta đã không nhìn thấy (một nơi nào là) không bị chiếm cứ.

942. Nhưng sau khi nhìn thấy chúng chống đối (lẫn nhau) ở ngay cả giai đoạn cuối cùng, sự chán ngán đã khởi lên ở Ta. Và ở đây, Ta đã nhìn thấy mũi tên khó thể nhìn thấy đã được cắm sâu vào trái tim (tâm thức).

943. Kẻ đã bị mũi tên đâm vào chạy khắp tất cả các phương (luân hồi khắp các cõi), sau khi đã nhổ chính mũi tên ấy lên thì không chạy, (và) không chìm xuống.

¹ *attadaṇḍā* được dịch là “uế hạnh của bản thân” căn cứ vào lời giải thích của Chú Giải: “*attadaṇḍā bhayaṃ jātaṃ attano duccharitakāraṇā jātaṃ*” (SnA. ii, 566). Tựa đề của bài Kinh đã được ghi nghĩa theo ý nghĩa ấy.

944. Tattha sikkhānugīyanti
yāni loke gathitāni¹ na tesu pasuto siyā,
nibbijjha sabbaso kāme
sikkhe nibbānamattano.
945. Sacco siyā appagabbho amāyo rittapesuno,²
akkodhano lobhapāpaṃ³ vevicchaṃ vitare muni.
946. Niddaṃ tandiṃ sahe thīnaṃ pamādena na saṃvase,
atimāne na tiṭṭheyya nibbānamaso naro.
947. Mosavajje na niyyetha rūpe snehaṃ na kubbaye,
mānañca parijāneyya sāhasā virato care.
948. Purāṇaṃ nābhinandeyya nave khantiṃ na kubbaye,
hīyamāne na soceyya ākāsaṃ na sito siyā.
949. Gedhaṃ brūmi mahoghoti ājavaṃ brūmi jappaṇaṃ,
āramaṇaṃ pakappaṇaṃ kāmapaṅko duraccayo.
950. Saccā avokkamma⁴ muni thale tiṭṭhati brāhmaṇo,
sabbhaṃ so⁵ paṭinissajja sa ve santoti vuccati.
951. Sa ve vidvā sa vedagū ñatvā dhammaṃ anissito,
sammā so loke iriyāno na pihetīdha kassaci.

¹ gadhitāni - Ma, Syā.
² rittapesuno - Ma, Syā, PTS.

³ lobhapāpakam - Syā.
⁴ avokkamaṃ - Niddese.

⁵ sabbaso - Syā.

944. Ở nơi ấy, các môn học tập được truyền tụng.
Những gì bị trói buộc vào thế gian, không nên quan tâm đến chúng.
Sau khi thấu triệt các dục về mọi phương diện,
nên học tập về sự tịch diệt cho bản thân.

945. Nên chân thật, không hỗn xược, không xảo trá, việc nói đâm thọc không còn nữa, không giận dữ, bậc hiền trí có thể vượt qua sự xấu xa của tham (và) sự keo kiệt.

946. Người có tâm ý hướng Niết Bàn nên khắc phục trạng thái ngủ gà ngủ gật, sự uể oải, sự đã dượt, không nên cộng trú với sự xao lãng, không nên trụ lại ở sự ngã mạn thái quá.

947. Không nên bị lôi kéo vào việc nói lời dối trá, không nên tạo ra sự thương yêu ở sắc, và nên hiểu toàn diện về ngã mạn, nên sống tránh xa sự vội vàng.

948. Không nên thích thú cái cũ (ngũ uẩn quá khứ), không nên tạo ra sự ưa chuộng cái mới (ngũ uẩn vị lai), trong khi (cái gì) đang bị tiêu hoại, không nên sâu muộn, không nên nương tựa hư không (tham ái).

949. Ta gọi thèm khát là ‘dòng lũ lớn,’ ta gọi tham muốn là dòng nước mạnh, sự bám vào (đối tượng) là rung động, dục là bãi lầy khó vượt qua được.

950. Không chệch khỏi sự thật (gọi là) bậc hiền trí, đứng ở đất liền (gọi là) vị Bà-la-môn. Vị ấy sau khi xả bỏ tất cả, vị ấy quả thật được gọi là ‘bậc an tịnh.’

951. Quả thật, vị ấy là bậc đã hiểu biết, vị ấy là bậc đã đạt được sự thông hiểu, sau khi biết được pháp, vị ấy không nương tựa (vào tham ái và tà kiến). Vị ấy, trong khi cư xử chân chánh ở thế gian, không mong cầu đối với bất cứ người nào ở nơi đây.

952. Yodha kāme accatari¹ saṅgaṃ loke duraccayaṃ,
na so socati nājjheti chinnaṣoto abandhanaṃ.
953. Yaṃ pubbe taṃ visosehi pacchā te māhu kiñcanaṃ,
majjhe ce no gahessasi upasanto carissasi.
954. Sabbaso nāmarūpasmiṃ yassa natthi mamāyitaṃ,
asatā ca na socati sa ve loke na jīyyati.²
955. Yassa natthi idaṃ meti paresaṃ vāpi³ kiñcanaṃ,
mamattaṃ so asaṃvindaṃ natthi meti na socati.
956. Anīṭṭhuri⁴ ananugiddho anejo sabbadhī samo,
tamānisamsaṃ pabrūmi pucchito avikampinaṃ.⁵
957. Anejassa vijānato natthi kāci nisaṅkhiti,⁶
virato so viyārabbhā⁷ khemaṃ passati sabbadhi.
958. Na samesu na omesu na ussesu vadate muni,
santo so vītamacchero⁸ nādeti na nirassatī ”ti.

Attadaṇḍasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

¹ accuttari - Syā.

² jīyyati - Ma.

³ cāpi - Syā.

⁴ anuṭṭhuri - Syā;
aniṭṭhuri - PTS.

⁵ avikampitaṃ - Sīmu 1.

⁶ kāci nisaṅkhati - Ma, Syā;
kācini saṅkhiti - PTS.

⁷ viyārabbhā - Ma.

⁸ vītamaccharo - Ma, Syā, PTS.

952. Ở đây, vị nào vượt qua các dục, sự quyến luyến ở thế gian khó vượt qua được, vị ấy không sâu muộn, không ưu tư, có dòng chảy đã được cắt đứt, không còn sự trói buộc.

953. Điều gì trước đây (quá khứ), người chớ nắm lấy điều ấy. Chớ có bất cứ điều gì sanh khởi đến người sau này (vị lai). Nếu người không nắm lấy ở khoảng giữa (hiện tại), người sẽ sống, được an tịnh.

954. Đối với vị nào không có vật đã được chấp là của tôi liên quan đến danh và sắc về mọi phương diện, và (là vị) không sâu muộn do tình trạng không có, vị ấy quả thật không bị thua thiệt ở thế gian.

955. Đối với vị nào, không có (ý nghĩ): ‘Cái này là của tôi,’ hoặc ‘(Cái này) là của những người khác’ về bất cứ điều gì, trong lúc không tìm kiếm trạng thái sở hữu chủ (nghĩ rằng): ‘Không có gì là của tôi,’ vị ấy không sâu muộn.

956. Không ganh tỵ, không tham đắm, không dục vọng, bình đẳng ở mọi nơi, điều ấy là sự lợi ích mà Ta nói, khi được hỏi về vị không dao động.

957. Đối với vị không dục vọng, đang nhận thức, thì không có bất cứ sự tạo tác nào. Đã tránh xa khỏi sự tạo tác, vị ấy nhìn thấy an toàn ở mọi nơi.

958. Bậc hiền trí không mô tả (bản thân) là trong số những người ngang bằng, (hay là) trong số những người thấp kém, (hay là) là trong số những người ưu việt. Được an tịnh, đã xa lìa sự bòn xén, vị ấy không nắm giữ, không buông lơi.”

Dứt Kinh Uế Hạnh của Bản Thân.

16. SĀRIPUTTASUTTAM

959. Na me diṭṭho ito pubbe
 (iccāyasmā sārīputto)
 nasuto¹ uda kassaci,
 evaṃ vagguvado satthā
 tusitā gaṇimāgato.
960. Sadevakassa lokassa yathā dissati cakkhumā,
 sabbaṃ tamaṃ vinodetvā ekova ratimajjhagā.
961. Taṃ buddhaṃ asitaṃ tādiṃ akuhaṃ gaṇimāgataṃ,
 bahunnamidha² baddhānaṃ atthi pañhena āgamaṃ.³
962. Bhikkhuno vijigucchato bhajato rittamāsaṇaṃ,
 rukkhamūlaṃ susānaṃ vā pabbatānaṃ guhāsu vā.
963. Uccāvacesu sayanesu kīvanto tattha bheravā,
 yehi bhikkhu na vedheyya nigghose sayanāsane.
964. Katī⁴ parissayā loke gacchato agataṃ⁵ disaṃ,
 ye bhikkhu abhisambhave pantamhi sayanāsane.
965. Kyāssa vyappathayo⁶ assu kyāssassu idha gocarā,
 kāni sīlabbatānassu⁷ pahitattassa bhikkhuno.

¹ na suto - Ma, Syā;
 nassuto - PTS, Sīmu 2.

² bahūnamidha - Ma.

³ āgamiṃ - PTS.

⁴ kati - PTS.

⁵ amataṃ - PTS, Sīmu 2.

⁶ byappathayo - Ma;

byappathayo - Syā.

⁷ sīlabbatānāssu - Ma;

sīlabbatānassa - Syā.

16. KINH SĀRIPUTTA

959. (Đại đức Sāriputta nói):

“Từ đây trở về trước, con chưa từng được thấy,
hoặc chưa từng được nghe của bất cứ người nào,
bậc Đạo Sư, vị có giọng nói êm dịu như thế,
bậc có đồ chúng, đã đi đến từ cõi trời Tusitā.

960. Đối với thế gian tính luôn cả chư Thiên, bậc Hữu Nhân được nhìn thấy là như thế. Sau khi xua đi tất cả tâm tối, độc nhất Ngài đã đạt đến sự khoái cảm (của việc xuất gia, của sự viên ly, của sự an tịnh, của sự giác ngộ).¹

961. Với ý định (hỏi) câu hỏi cho số đông đã được gắn bó ở đây, con đã đi đến gặp Ngài, đức Phật, bậc không nương tựa, đấng tự tại, vị không đối trá, bậc có đồ chúng đã đi đến.

962. Đối với vị tỳ khưu nhòm góm (sanh, già, bệnh, chết, v.v...) đang thân cận chỗ ngồi trống vắng, gốc cây, mộ địa, hoặc ở các hang động của những ngọn núi.

963. Ở những chỗ trú ngụ cao thấp, có bao nhiêu sự khiếp đảm ở nơi ấy mà vị tỳ khưu không nên run sợ ở chỗ nằm ngồi không tiếng động?

964. Đối với vị đang đi đến khu vực chưa từng đi đến, có bao nhiêu hiểm họa ở thế gian mà vị tỳ khưu cần khắc phục ở các chỗ nằm ngồi xa vắng?

965. Cách thức nói năng của vị ấy nên là như thế nào? Hành xử ở nơi này của vị ấy nên là như thế nào? Giới và phạm sự của vị tỳ khưu có bản tánh cương quyết nên là như thế nào?

¹ Các chữ trong ngoặc đơn được ghi theo *Mahāniddesapāḷi – Đại Diễn Giải*, TTPV tập 35, trang 645.

966. Kaṃ so sikkhaṃ samādāya ekodi nipako sato,
kammāro rajatasseva niddhame malamattano.

967. Vijigucchamānassa yadidaṃ phāsu
(Sāriputtāti bhagavā)
rittāsaṇaṃ sayanaṃ sevato ce,
sambodhikāmassa yathānudhammaṃ
taṃ te pavakkhāmi yathā pajānaṃ.

968. Pañcannaṃ¹ dhīro bhayānaṃ na bhāye
bhikkhu sato sappariyantacāriṃ,²
ḍaṃsādhipātānaṃ sirīmsapānaṃ³
manussaphassānaṃ catuppadānaṃ.

969. Paradhammikānampi na santaseyya
disvāpi tesāṃ bahubheravāni,
athāparāni abhisambhaveyya
parissayāni kusalānuesī.

970. Ātaṅkaphassena khudāya phuṭṭho
sītaṃ athuṇhaṃ⁴ adhvīvasayeyya,
so tehi phuṭṭho bahudhā anoko
viriyaṃ parakkamma daḷhaṃ kareyya.

971. Theyyaṃ na kareyya⁵ na musā bhaṇeyya
mettāya phasse tasathāvarāni,
yadā vilattaṃ⁶ manaso vijañña
kaṇhassa pakkhoti vinodayeyya.

972. Kodhātīmānassa vasaṃ na gacche
mūlampi tesāṃ palikhañña tiṭṭhe,
athappiyaṃ vā pana appiyaṃ vā
addhā bhavanto abhisambhaveyya.

973. Paññaṃ purakkhatvā kalyāṇapīti
vikkhambheyya⁷ tāni parissayāni,
aratiṃ sahettha sayanamhi pante
caturo sahettha paridevadhamme.

¹ pañcanna - Syā.

² sappariyantacārī - Ma, PTS, Sīmu 2;

sa pariyantacārī - Syā.

³ sarīsapānaṃ - Ma.

⁴ atuṇhaṃ - Ma; accuṇhaṃ - Syā, PTS, Sīmu 2.

⁵ na kāre - Ma.

⁶ yadāvilattaṃ - Ma, Syā;

yad āvilattaṃ - PTS.

⁷ vikkhambhaye - Ma, Syā, PTS.

966. Sau khi thọ trì sự học tập gì, vị có sự chuyên nhất (của tâm), chín chắn, có niệm ấy, có thể loại bỏ bụi bặm (ô nhiễm) của bản thân, ví như người thợ kim hoàn có thể loại bỏ cấu bẩn của bạc?”

967. (Đức Phật nói: “Này Sāriputta,) Ta sẽ tuyên thuyết về điều ấy cho người theo như Ta nhận biết, tức là sự thoải mái (an trú) dành cho vị nhờm góm (sinh, già, bệnh, chết, v.v...) nếu vị ấy đang thân cận chỗ ngồi nằm trống vắng, có sự mong muốn quả vị giác ngộ thuận theo Giáo Pháp.

968. Vị tỳ khưu, sáng trí, có niệm, sống trong khuôn khổ, không nên sợ hãi đối với năm điều sợ hãi: đối với loài ruồi và muỗi mòng, đối với loài rắn, đối với các sự va chạm với con người, đối với loài bốn chân.

969. Cũng không nên sợ sệt đối với những kẻ theo các giáo phái khác, ngay cả sau khi nhìn thấy nhiều điều khiếm đảm của họ. Và vị tầm cầu điều tốt đẹp còn phải khắc phục những hiểm họa khác nữa.

970. Bị tác động bởi sự xúc chạm của bệnh tật, của cơn đói, nên chịu đựng sự lạnh, sự nóng. Bị tác động bởi những việc ấy dưới nhiều hình thức, vị không trú xứ ấy nên nỗ lực tinh tấn và nên thể hiện sự vững chãi.

971. Không nên thực hiện việc trộm cắp, không nên nói lời dối trá, nên tiếp xúc bằng từ tâm với các loài yếu hay mạnh, khi nào nhận biết được trạng thái bị khuấy động của tâm, nên xua đi (nghĩ rằng): ‘Nó là phần đen tối.’

972. Không nên rơi vào quyền lực của sự giận dữ và ngã mạn thái quá, nên đứng vững sau khi đào lên gốc rễ của chúng. Và trong khi khắc phục vật được yêu mến hoặc không được yêu mến, nên chế ngự chúng một cách chắc chắn.

973. Sau khi chú trọng về trí tuệ, với sự hoan hỷ về thiện pháp, nên loại trừ các hiểm họa ấy, nên khống chế sự không thích thú ở chỗ trú ngụ xa vắng, nên khống chế bốn pháp tạo nên sự than vãn.¹

¹ Bốn pháp tạo nên sự than vãn: Được trình bày ở câu kệ tiếp (SnA. ii, 573).

974. Kiṃsu¹ asissāmi kuvaṃ vā asissaṃ
 dukkhaṃ vata settha kuvajja sessaṃ,
 ete vitakke paridevaneyye
 vinayetha sekho aniketasārī.
975. Annañca laddhā vasanañca kāle
 mattaṃ so jaññā idha tosanatthaṃ,
 sotesu² gutto yatacāri gāme
 rusitopi vācaṃ pharusaṃ na vajjā.
976. Okkhittacakkhu na ca pādalo
 jhānānuyutto bahujāgarassa,
 upekhamārabba samāhitatto
 takkāsayam kukkucāñcupachinde.³
977. Cudito vacīhi satimābhinande
 sabrahmacārīsu khilaṃ pabhinde,
 vācaṃ pamuñce kusalaṃ nāvelaṃ
 janavādadhammāya na cetayeyya.
978. Athāparaṃ pañca rajāni loke
 yesaṃ satimā vinayāya sikkhe,
 rūpesu saddesu atho rasesu
 gandhesu phassesu sahetha rāgaṃ.
979. Etesu dhammesu vineyya chandaṃ
 bhikkhu satimā suvimuttacitto,
 kālena so sammā⁴ dhammaṃ parivīmaṃsamāno
 ekodibhūto vihane tamaṃ so ”ti.

Sāriputtasuttaṃ niṭṭhitaṃ.

Aṭṭhakavaggo catuttho.

TASSUDDĀNAM

Kāmaguhatṭha duṭṭhāva suddhatṭha paramā jarā,
 metteyyo ca pasūro ca māgandi purābhedaṇaṃ.
 Kalahaṃ dveva vyuhāni punarevatuvaṭṭakaṃ,
 attadaṇḍaṃ therasuttaṃ therapañhena soḷasa,
 tāni etāni suttāni sabbānaṭṭhakavaggikā ”ti.

¹ kiṃsū - Ma, Syā.

² so tesu - Ma, Syā.

³ kukkuciyūpacchinde - Ma, Syā, PTS.

⁴ samma - PTS.

974. ‘Vậy ta sẽ ăn gì? Hoặc ta sẽ ăn ở đâu?
Có thật chẳng ta đã ngủ khổ sở? Hôm nay, ta sẽ ngủ ở đâu?’
Vị hữu học, không có sự vương vấn nhà ở,
nên loại bỏ những suy tầm có tính chất than vãn này.

975. Sau khi nhận lãnh vật thực và y phục đúng thời hạn,
vị ấy nên biết chừng mực ở đây, với mục đích vừa lòng.
Vị ấy, đã được bảo vệ về các điều ấy, sống thu thúc ở trong làng,
đầu cho bị xúc phạm, không nên nói lời nói thô lỗ.

976. Có mắt nhìn xuống và không buông thả bàn chân (đi đó đây),
nên găn bó với việc tham thiền, nên có nhiều tinh thức,
sau khi nỗ lực về hành xả, có bản thân định tĩnh,
nên cắt đứt nền tảng của sự suy tư và trạng thái hối hận.

977. Bị quở trách bởi những lời nói, vị (tỳ khuu) có niệm nên hoan hỷ.
Nên phá vỡ sự khắt khe đối với các vị đồng phạm hạnh.
Nên thốt lên lời nói tốt lành, không vượt quá giới hạn.
Không nên suy nghĩ về chuyện phiếm luận của những người (khác).

978. Và hơn thế nữa, có năm loại bụi bặm ở thế gian, đối với chúng, vị có
niệm nên học tập để loại bỏ. Nên không chế sự luyện ái ở các sắc, ở các thanh, rời
ở các vị, ở các hương, ở các xúc.

979. Vị tỳ khuu có niệm, có tâm khéo được giải thoát, nên loại bỏ sự mong
muốn ở các pháp ấy. Vị ấy, đúng thời điểm, trong khi suy xét toàn diện một cách
đúng đắn về Giáo Pháp, có trạng thái chuyên nhất (của tâm), vị ấy có thể diệt trừ
sự tầm tối.”

Dứt Kinh Sāriputta.

Phẩm Nhóm Tám là thứ tư.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Nhóm Tám về Dục, Hang, Xấu Xa, Trong Sạch, Tối Thắng, kinh về Sự Già, vị
Metteyya, vị Pasūra, và Bà-la-môn Māgandiya, kinh Trước Khi Hoại Rã, kinh Cãi
Cọ, hai kinh Sự Dàn Trận, thêm kinh Một Cách Nhanh Chóng, kinh Uế Hạnh của
Bản Thân, kinh Vị Trưởng Lão với câu hỏi của vị trưởng lão là mười sáu; tất cả
những Kinh này đây là thuộc về Phẩm Nhóm Tám.

V. PĀRĀYANAVAGGO

VATTHUGĀTHĀ

980. Kosalānaṃ purā rammā āgamā¹ dakkhināpathaṃ,
ākiñcaññaṃ patthayāno brāhmaṇo mantapāragū.
981. So assakassa visaye aḷakassa² samāsane,
vasī godhāvarīkule uñchena ca phalena ca.
982. Tasseva upanissāya gāmo ca vipulo ahū,
tato jātena āyena mahāyaññaṃakappayī.
983. Mahāyaññaṃ yajitvāna puna pāvisi assamaṃ,
tasmim patipaviṭṭhamhi añño āgañchi brāhmaṇo.
984. Ugghaṭṭapādo tasito paṅkadanto rajassiro,
so ca naṃ upasaṅkamma satāni pañca yācati.
985. Tameṇaṃ bāvarī disvā āsanena nimantayī,
sukhañca kusalaṃ pucchi idaṃ vacanamabravī.
986. Yaṃ kho mamaṃ deyyadhammaṃ sabbam vissajjitaṃ mayā,
anujānāhi me brahme natthi pañca satāni me.
987. Sace me yācamānassa bhavaṃ nānupadassati,
sattame divase tuyhaṃ muddhā phalatu sattadhā.
988. Abhisaṅkharitvā kuhako bheravaṃ so akittayī,
tassa taṃ vacanaṃ sutvā bāvarī dukkhito ahū.
989. Ussussati anāhāro sokasallasamappito,
athopi evaṃcittassa jhāne na ramatī mano.
990. Utrastaṃ dukkhitaṃ disvā devatā atthakāminī,
bāvariṃ upasaṅkamma idaṃ vacanamabravī.

¹ agamā - Ma, Syā, PTS.

² muḷakassa - Syā.

V. PHẨM ĐI ĐẾN BỜ KIA

KỆ NGÔN DẪN CHUYỆN

980. Có vị Bà-la-môn tinh thông chú thuật, trong khi ước nguyện về trạng thái vô sở hữu, từ thành phố đáng yêu của xứ Kosala đã đi đến khu vực phía Nam.

981. Vị ấy đã trú ngụ ở địa phận Assaka, kế bên vùng Alakassa, bên bờ sông Godhāvārī (sông) bằng vật lượm lặt và trái cây.

982. Và đã có một ngôi làng rộng lớn kề cận với bờ sông ấy. Với thu nhập phát sanh từ nơi ấy, vị Bà-la-môn đã sắp đặt một cuộc tế lễ vĩ đại.

983. Sau khi đã cúng hiến cuộc tế lễ vĩ đại, vị Bà-la-môn đã đi vào lại nơi ẩn cư. Khi vị ấy đã đi vào trong, một người Bà-la-môn khác đã đi đến.

984. Và người ấy, với bàn chân bị sưng vù, run lập cập, có răng bị đóng bợn, với đầu lấm bụi, đã đi đến gần vị Bà-la-môn và cầu xin năm trăm (tiền).

985. Sau khi nhìn thấy kẻ ấy, (Bà-la-môn) Bāvārī đã mời kẻ ấy chõng ngồi, đã hỏi về sự an lạc và tốt lành, rồi đã nói lời này:

986. “Quả thật, cái gì thuộc về tôi mà là vật có thể bố thí, thì tôi đã ban phát tất cả rồi. Nay ông Bà-la-môn, xin hãy hiểu cho tôi, tôi không có năm trăm.”

987. “Nếu trong khi được tôi cầu xin, mà ngài không ban cho, thì vào ngày thứ bảy, cái đầu của ngài hãy bể tan thành bảy mảnh.”

988. Sau khi làm pháp thuật, kẻ dối trá ấy đã thốt lời hăm dọa. Sau khi nghe được lời nói ấy của kẻ ấy, Bāvārī đã trở nên sầu khổ.

989. (Vị ấy) trở nên héo mòn, không thức ăn, đã bị đâm trúng bởi mũi tên sầu muộn. Thêm nữa, đối với người có tâm như vậy, ý (của người ấy) không vui thích trong việc tham thiền.

990. Sau khi nhìn thấy Bāvārī bị run sợ, bị sầu khổ, vị Thiên nhân có lòng mong mỏi điều tốt đẹp, đã đi đến gặp Bāvārī và đã nói lời này:

991. Na so muddhaṃ pajānāti kuhako so dhanatthiko,
muddhani muddhapāte vā ñāṇaṃ tassa na vijjati.
992. Bhoti carahi jānāti taṃ me akkhāhi pucchitā,
muddhaṃ muddhādhipātañca taṃ suṇoma vaco tava.
993. Ahaṃ petaṃ na jānāmi ñāṇaṃ ettha¹ na vijjati,
muddhaṃ muddhādhipāte vā² jinānaṃ hettha³ dassanaṃ.
994. Atha kho⁴ carahi jānāti asmiṃ puthuvi⁵ maṇḍale,
muddhaṃ muddhādhipātañca taṃ me akkhāhi devate.
995. Purā kapilavatthumhā nikkhanto lokanāyako,
apacco okkākarājassa sakyaputto pabhaṅkaro.
996. So hi brāhmaṇa sambuddho sabbadhammānapāragū,
sabbābhiññābalappatto sabbadhammesu cakkhumā,
sabbakammakkhayaṃ⁶ patto vimutto upadhikkhaya⁷.
997. Buddho so bhagavā loka dhammaṃ deseti cakkhumā,
taṃ tvaṃ gantvāna pucchassu so te taṃ vyākarissati.
998. Sambuddhoti vaco sutvā udaggo bāvarī ahū,
sokassa tanuko āsi pītiñca vipulaṃ labhi.
999. So bāvarī attamano udaggo
taṃ devataṃ pucchati vedajāto:
Katamamhi gāme nigamamhi vā pana⁸
katamamhi vā janapade lokanātho
yattha gantvā namassemu⁹ sambuddhaṃ dipaduttamaṃ.
1000. Sāvattiyāṃ kosalamandire jino
pahūtapañño varabhūrimedhaso,
so sakyaputto vidhuro anāsavo
muddhādhipātassa vidū narāsabho.
1001. Tato āmantayī sisse brāhmaṇe mantapārage,
etha māṇavā akkhissaṃ suṇātha¹⁰ vacanaṃ mama.

¹ ñāṇaṃ m' ettha - PTS, Sn.

² muddhādhipāto ca - Syā, PTS, Sn.

³ heta - Syā, PTS, Sn.

⁴ ko - Ma, Syā, PTS.

⁵ pathavi - Ma; paṭhavi - Syā;

pathavi - PTS.

⁶ sabbadhammakkhayaṃ - PTS.

⁷ upadhikkhaye - Ma, Syā;

upadhisaṃkhaye - PTS.

⁸ puna - PTS.

⁹ gantvāna passemu - Ma.

¹⁰ suṇoṭha - Syā, PTS.

991. “Gã ấy không nhận biết về cái đầu. Gã dối trá ấy là kẻ tầm cầu tài sản. Đối với gã ấy, không có sự hiểu biết về cái đầu hay về việc làm vỡ cái đầu.”

992. “Thưa tiên nữ, nếu nàng biết, khi được tôi hỏi, xin nàng hãy nói ra cho tôi về điều ấy, về cái đầu và về việc làm vỡ cái đầu. Chúng tôi xin lắng nghe lời nói của nàng về điều ấy.”

993. “Ngay cả tôi cũng không biết về điều này; sự hiểu biết của tôi về lãnh vực này không tìm thấy. Kiến thức ở lãnh vực này, cái đầu và việc làm vỡ cái đầu, chỉ riêng thuộc về các đấng Chiến Thắng.”

994. “Vậy thì hiện nay, ở trái đất hình cầu này, người nào biết về cái đầu và về việc làm vỡ cái đầu? Thưa tiên nữ, xin nàng hãy nói ra điều ấy cho tôi.”

995. “Bậc Lãnh Đạo Thế Gian, hậu duệ của đức vua Okkāka, con trai dòng Sakya, đấng Mặt Trời, trước đây đã ra đi từ thành Kapilavatthu.

996. Nay Bà-la-môn, vị ấy chính là đấng Toàn Giác, bậc đã đi đến bờ kia đối với tất cả các pháp, đã đạt được năng lực của tất cả các thắng trí, bậc Hữu Nhân về tất cả các pháp, đã đạt đến sự cạn kiệt đối với tất cả các nghiệp, đã được giải thoát bởi sự cạn kiệt các mầm tái sanh.

997. Vị ấy là đức Phật, đấng Thế Tôn ở thế gian, bậc Hữu Nhân thuyết giảng Giáo Pháp. Ông hãy đi đến và hỏi vị ấy. Vị ấy sẽ giải thích điều ấy cho ông.”

998. Sau khi nghe được câu nói “Đấng Toàn Giác,” Bāvāri đã trở nên phấn khởi. Nỗi sầu muộn của vị này đã trở thành nhỏ nhoi, và ông ta đã đạt được niềm vui bao la.

999. Vị Bāvāri ấy, có ý hài lòng, phấn chấn, niềm hân hoan sanh khởi, hỏi người tiên nữ ấy rằng: “Đấng Bảo Hộ Thế Gian ở ngôi làng hoặc ở phố thị nào, hay ở xứ sở nào? Chúng tôi sẽ đi đến nơi ấy và lễ bái đấng Toàn Giác, bậc tối thượng của loài người.”

1000. “Đấng Chiến Thắng ở Sāvattthī, cung điện của xứ Kosala, có tuệ rộng lớn, có sự sáng suốt bao la cao quý. Người con trai dòng Sakya ấy là không kẻ sánh bằng, không còn lậu hoặc, là bậc Nhân Ngưu, vị hiểu biết về việc làm vỡ cái đầu.”

1001. Sau đó, vị Bà-la-môn đã bảo những người học trò tinh thông về chú thuật rằng: “Này các cậu thanh niên, hãy đến, ta sẽ nói. Các người hãy lắng nghe lời nói của ta.

1002. Yasseso dullabho loke pātubhāvo abhiṅhaso,
svājja lokamhi uppanno sambuddho iti vissuto,
khippaṃ gantvāna sāvatthiṃ passavho dipaduttamaṃ.
1003. Kathaṃ carahi jānemu disvā buddhoti brāhmaṇa,
ajānataṃ no pabrūhi yathā jānemu taṃ mayaṃ.
1004. Āgatāni hi mantesu mahāpurisalakkhaṇā,
dvattiṃsāni ca¹ vyākhyātā² samantā³ anupubbaso.
1005. Yassete honti gattesu mahāpurisalakkhaṇā,
duveva⁴ tassa gatiyo tatiyā hi na vijjati.
1006. Sace agāraṃ ajjhāvasati⁵ vijeyya paṭhaviṃ imaṃ,
adaṇḍena asatthena dhammenamanusāsati.
1007. Sace ca so pabbajati agārā anagāriyaṃ,
vivattacchaddo⁶ sambuddho arahā bhavati anuttaro.
1008. Jātiṃ gottañca lakkhaṇaṃ mante sisse punāpare,
muddhaṃ muddhādhipātañca manasāyeva pucchatha.
1009. Anāvaraṇadassāvī yadi buddho bhavissati,
manasā pucchite pañhe vācāya vissajessati.
1010. Bāvarissa vaco sutvā sissā soḷasa brāhmaṇā,
ajito tissametteyyo puṇṇako atha mettagū.
1011. Dhotako upasīvo ca nando ca atha hemako,
todeyya-kappā dubhayo jatukaṇṇi ca paṇḍito,
1012. Bhadrāvudho udayo ca posālo cāpi brāhmaṇo,
mogharājā ca medhāvī piṅgiyo ca mahā isi.
1013. Paccekagaṇino sabbe sabbalokassa vissutā,
jhāyī jhānaratā dhīrā pubbavāsanavāsītā.
1014. Bāvariṃ abhivādetvā katvā ca naṃ padakkhiṇaṃ,
jaṭājinadharā sabbe pakkāmuṃ uttarāmukhā.

¹ dvatatiṃsā ca - Syā, PTS, Simu.

² byakkhyātā - Syā.

³ samattā - Ma, Syā, PTS.

⁴ dveyeva - Ma; dve va - PTS.

⁵ āvasati - Ma, Syā.

⁶ vivattacchaddo - Ma; vivaṭacchaddo - Syā.

1002. Sự xuất hiện ở thế gian của vị nào là điều khó đạt được một cách thường xuyên, vị ấy hôm nay đã hiện khởi ở thế gian, được biết tiếng là “Đấng Toàn Giác.” Chúng ta hãy nhanh chóng đi đến Sāvattthī và diện kiến bậc tối thượng của loài người.”

1003. “Thưa Bà-la-môn, vậy làm thế nào chúng con có thể biết là ‘Đức Phật’ sau khi nhìn thấy? Xin thầy hãy nói ra cho chúng con, những người không biết, để chúng con có thể nhận biết vị ấy.”

1004. “Các tướng trạng của bậc đại nhân quả đã được lưu truyền ở các chú thuật, và ba mươi hai điều đã được thuật lại đầy đủ theo thứ tự.

1005. Vị nào có những tướng trạng của bậc đại nhân này ở các phần thân thể, đối với vị ấy chỉ có hai lối đi, bởi vì lối đi thứ ba không có.

1006. Nếu sống tại gia, vị ấy sẽ chinh phục trái đất này và cai quản đúng pháp, không nhờ vào gậy gộc, không nhờ vào gươm đao.

1007. Và nếu vị ấy xuất gia, rời nhà sống không nhà, thì (sẽ) trở thành đấng Toàn Giác, bậc A-la-hán, đấng Vô Thượng, có màn che (vô minh) đã được xua tan.

1008. Các người hãy hỏi, chỉ bằng ý mà thôi, về việc sanh ra và về dòng họ, về tướng trạng, về các chú thuật, về các học trò, về những điều khác nữa (liên quan đến ta), về cái đầu và về việc làm vỡ cái đầu.

1009. Nếu là đức Phật, bậc có sự nhìn thấy không bị chướng ngại, thì vị ấy sẽ đáp lại các câu hỏi được hỏi bằng ý thông qua lời nói.”

1010. Sau khi lắng nghe lời nói của Bāvāri, mười sáu vị Bà-la-môn học trò là: Ajita, Tissametteyya, Puṇṇaka, rồi Mettagū, –

1011. – Dhotaka, và Upasīva, Nanda, rồi Hemaka, hai vị Todeyya, và Kappa, và vị sáng suốt Jatukaṇṇī, –

1012. – Bhadrāvudha, và Udaya, luôn cả Bà-la-môn Posāla, và vị thông minh Mogharājā, và vị đại ẩn sĩ Piṅgiya.

1013. Tất cả là những vị có đồ chúng riêng, được nổi tiếng khắp cả thế gian, có thiên chứng, thích thú với thiên, sáng trí, đã được huân tập thành thói quen trong quá khứ.

1014. Sau khi đã đánh lễ Bāvāri, và thực hiện việc nhiễu quanh vị ấy, tất cả có tóc bện, mặc y da dê, đã ra đi hướng về phía bắc.

1015. Mūlakassa¹ patiṭṭhānaṃ purimaṃ māhissatiṃ² tadā,
ujjeniñcāpi gonaddhaṃ vedisaṃ vanasavhayaṃ.
1016. Kosambiṃ cāpi sāketam sāvattiñca puruttamaṃ,
setavyaṃ³ kapilaṃ vatthum⁴ kusinārañca mandiraṃ.
1017. Pāvañca bhoganagaraṃ vesāliṃ māgadhaṃ puraṃ,
pāsāṇakaṃ cetiyañca ramaṇiyaṃ manoramaṃ.
1018. Tasito vudakaṃ⁵ sītaṃ mahālābhaṃva vāñijo,
chāyaṃ ghammābhitattova turitā pabbatamāruhaṃ.
1019. Bhagavā tamhi⁶ samaye bhikkhusaṅghapurakkhato,
bhikkhūnaṃ dhammaṃ deseti sīhova nadatī vane.
1020. Ajito addasa sambuddhaṃ sataraṃsiva⁷ bhānumaṃ,⁸
candaṃ yathā paṇṇarase⁹ paripūriṃ¹⁰ upāgataṃ.
1021. Athassa gatte disvāna paripūrañca vyañjanaṃ,
ekamantaṃ ṭhito haṭṭho manopañhe apucchatha.
1022. Ādissa jammanaṃ brūhi gottaṃ brūhi salakkhaṇaṃ,
mantesu pāramaṃ brūhi kati vāceti brāhmaṇo.
1023. Vīsaṃvassasataṃ āyu so ca gottena bāvarī,
tiṇassa¹¹ lakkhaṇā gatte tiṇṇaṃ vedāna pāragū.
1024. Lakkhaṇe itihāseva sanighaṇḍusakeṭubhe,
pañca satāni vāceti sadhamme pāramaṃ gato.
1025. Lakkhaṇānaṃ pavicayaṃ bāvarissa naruttama,
taṇhacchida¹² pakāsehi mā no kaṅkhāyitaṃ ahū.

¹ aḷakassa - Ma, PTS.

² purimāhissatiṃ - Ma;
puraṃ māhissatiṃ - Syā.

³ setabyaṃ - Ma, Syā.

⁴ kapilavatthum - Ma, Syā, PTS.

⁵ tasitova udakaṃ - Syā.

⁶ bhagavā ca tamhi - Syā, PTS.

⁷ sataraṃsiṃ va - Ma; vīturaṃsiṃ va - Syā, Sī;
vīturaṃsi va - PTS.

⁸ bhānumaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁹ paṇṇarase - Ma, PTS.

¹⁰ paripūriṃ - Ma, Syā, PTS.

¹¹ tiṇissa - Ma, Syā.

¹² kaṅkhacchida - Ma.

1015. (Họ đã đi) đến Patitṭhāna của xứ sở Mūlaka trước tiên, rồi đến Māhissatī, luôn cả Ujjenī, Gonaddhā, Vedisā, và (thành phố) có tên Vana.

1016. Rồi đến Kosambī, luôn cả Sāketa, và thành phố hạng nhất Sāvattḥī, Setavya, vùng đất Kapila, và cung điện Kusinārā.

1017. Pāvā, và thành phố Bhogā, Vesālī, thành phố xứ Magadha, và điện thờ Pāsāṇaka đáng yêu, thích ý.

1018. Tựa như người bị khát nước được nước mát, tựa như thương buôn được lợi lớn, tựa như người bị thiêu đốt bởi sức nóng được bóng râm, họ đã vui mừng trèo lên ngọn núi.

1019. Và vào thời điểm ấy, đức Thế Tôn, được tôn vinh bởi hội chúng tỳ khưu, đang thuyết giảng Giáo Pháp cho các vị tỳ khưu, tựa như con sư tử đang gầm thét ở khu rừng.

1020. Ajita đã nhìn thấy đấng Toàn Giác tựa như mặt trời có trăm ánh hào quang, giống như mặt trăng đã tiến gần đến sự tròn đầy vào ngày mười lăm.

1021. Rồi sau khi nhìn thấy các phần thân thể của vị này và dấu hiệu được đầy đủ, Ajita, đứng ở một bên, mừng rỡ, đã hỏi bằng ý các câu hỏi rằng:

1022. “Xin ngài hãy xác định và nói về việc sanh ra (của vị Bāvāri). Xin ngài hãy nói về dòng họ cùng với tướng trạng. Xin ngài hãy nói về sự toàn hảo ở các chú thuật. Vị Bà-la-môn (Bāvāri) dạy bảo được bao nhiêu?”

1023. “Tuổi thọ là một trăm hai mươi. Và theo dòng họ vị ấy là Bāvāri. Ở thân thể vị này có ba tướng trạng. Là vị tinh thông về ba bộ Vệ Đà.

1024. Là người đã đạt đến sự toàn hảo về pháp (Bà-la-môn) của mình, về tướng trạng và về truyền thống, về từ vựng và về nghi lễ, (Bāvāri) dạy bảo năm trăm (học trò).”

1025. “Thưa bậc Tối Thượng Nhân, thưa bậc đã cắt đứt tham ái, xin ngài hãy giải thích chi tiết về các tướng trạng của Bāvāri, xin chớ để chúng tôi bị nghi hoặc.”

1026. Mukhaṃ jivhāya chādeti uṇṇ' assa bhamukantare,
kosohitaṃ vatthaguyhaṃ evaṃ jānāhi māṇava.
1027. Pucchaṃ hi kiñci¹ asuṇanto sutvā pañhe viyākate,
vicinteti jano sabbo vedajāto katañjalī.
1028. Ko nu devo va² brahmā vā indo vāpi sujampati,
manasā pucchite³ pañhe tamenam⁴ paṭibhāsati.
1029. Muddhaṃ muddhādhipātañca bāvarī paripucchati,
taṃ vyākarohi bhagavā kaṅkhaṃ vinaya no ise.
1030. Avijjā muddhāti jānāhi⁵ vijjā muddhādhipātini,⁶
saddhāsatisamādhīhi chandaviriyena saṃyutā.
1031. Tato vedena mahatā santhambhitvāna⁷ māṇavo,
ekaṃsaṃ ajinaṃ katvā pādesu sirasā pati.
1032. Bāvarī brāhmaṇo bhoto sahasissehi mārīsa,
udaggacitto sumano pāde vandati cakkhuma.
1033. Sukhito bāvarī hotu sahasissehi brāhmaṇo,
tvañcāpi⁸ sukhito hohi ciraṃ jīvāhi māṇava.
1034. Bāvarissa va⁹ tuyhaṃ vā sabbesaṃ sabbasaṃsayam,
katāvakāsā pucchavho yaṃ kiñci manasicchatha.
1035. Sambuddhena katokāso nisīditvāna pañjali,
ajito paṭhamaṃ pañhaṃ tattha pucchi tathāgataṃ.

Vatthugāthā niṭṭhitā.

¹ kañci - Syā.

² vā - Ma, Syā.

³ pucchi te - PTS.

⁴ kametaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁵ vijjānāhi - Syā.

⁶ muddhādhipātani - Syā.

⁷ santhambhetvāna - Syā.

⁸ tvaṃ vāpi - Syā.

⁹ ca - Ma, Syā, PTS.

1026. “(Người ấy) che khuất khuôn mặt bằng cái lưới, có sợi lông ở khoảng giữa chân mày của người này, vật được che giấu sau lớp vải (vật kín) được bọc lại; này người thanh niên, hãy biết như thế.”

1027. Trong khi không nghe bất kỳ câu hỏi nào, mà đã nghe các câu hỏi được giảng giải, tất cả mọi người sanh niềm hân hoan, tay chấp lại, suy nghĩ rằng:

1028. “Vậy thì vị Trời nào, hay đấng Đại Phạm, hoặc (Thiên vương) Indra chồng của Sujā, đã hỏi bằng ý những câu hỏi ấy? (Đức Phật) đáp lại điều này cho ai?”

1029. “Vị Bāvāri hỏi về cái đầu và về việc làm vỡ cái đầu. Thưa đức Thế Tôn, xin ngài hãy giải thích điều ấy. Thưa bậc ẩn sĩ, xin ngài hãy xua đi sự nghi hoặc của chúng tôi.”

1030. “Người hãy biết vô minh là ‘cái đầu,’ minh là vật đập vỡ cái đầu, được liên kết với tín, niệm, định, ... với ước muốn và tinh tấn.”

1031. Do đó, với niềm hân hoan lớn lao, người thanh niên Bà-la-môn sau khi trấn tĩnh lại đã khoác tấm da dê một bên vai, quỳ xuống đê đầu ở hai bàn chân (đức Phật và nói rằng):

1032. “Thưa ngài, Bà-la-môn Bāvāri, có tâm phấn khởi, có ý tốt lành, cùng với các học trò đánh lễ hai bàn chân của ngài, thưa bậc Hữu Nhân.”

1033. “Mong sao Bà-la-môn Bāvāri cùng với các học trò được an lạc. Và luôn cả người nữa hãy được an lạc. Này người thanh niên, chúc người sống thọ.”

1034. Từ cơ hội đã được tạo ra, người hãy hỏi mọi điều phân vân của tất cả, của Bāvāri, hoặc của người, bất cứ điều gì người mong muốn ở trong tâm.”

1035. Với cơ hội đã được tạo ra bởi đấng Toàn Giác, Ajita đã ngồi xuống, chấp tay lại, tại nơi ấy đã hỏi đức Như Lai câu hỏi thứ nhất.

Dứt Kệ Ngôn Dẫn Chuyện.

1. AJITASUTTAṀ¹

1036. Kenassu nivuto loko (iccāyasmā ajito) kenassu nappakāsati,
kissābhilepanaṃ brūsi kiṃsu tassa mahabbhayaṃ.
1037. Avijjāya nivuto loko (ajitāti bhagavā)
vevicchā pamādā nappakāsati,
jappābhilepanaṃ brūmi dukkhamassa mahabbhayaṃ.
1038. Savanti sabbadhī² sotā (iccāyasmā ajito)
sotānaṃ kiṃ nivāraṇaṃ,
sotānaṃ saṃvaramṃ brūhi kena sotā pithiyare.³
1039. Yāni sotāni lokasmiṃ (ajitāti bhagavā)
sati tesamṃ nivāraṇaṃ,
sotānaṃ saṃvaramṃ brūmi paññāyete pithiyare.³
1040. Paññā ceva satī ceva⁴ (iccāyasmā ajito)
nāmarūpañca mārīsa,
etaṃ me puṭṭho pabrūhi katthetaṃ uparujjhati.
1041. Yametaṃ pañhaṃ apucchi ajita taṃ vadāmi te,
yattha nāmañca rūpañca asesamṃ uparujjhati,
viññāṇassa nirodhena etthetaṃ uparujjhati.
1042. Ye ca saṅkhātadhammā se ye ca sekhā puthū idha,
tesamṃ me nipako iriyaṃ puṭṭho pabrūhi mārīsa.
1043. Kāmesu nābhigijjheyya manasā nāvilo⁵ siyā,
kusalo sabbadhammānaṃ sato bhikkhu paribbaje ”ti.

Ajitasuttaṃ paṭhamaṃ.¹ ajitamāṇavapucchā - Ma, PTS.² sabbadhi - Ma, Syā.³ pidhiyyare - Ma; pithiyare - Syā, PTS.⁴ sati yañca - Ma; satī ca - Syā, PTS.⁵ manasānāvilo - Ma, Syā, PTS.

1. KINH AJITA

1036. (Tôn giả Ajita¹ hỏi:) “Thế gian bị bao trùm bởi cái gì? Không chói sáng bởi điều gì? Ngài hãy nói cái gì là vật làm uesthiem? Sự nguy hiểm lớn lao của nó là gì?”

1037. (Đức Thế Tôn nói: “Này Ajita,) thế gian bị bao trùm bởi vô minh, không chói sáng bởi keo kiệt, bởi xao lãng. Ta nói tham muốn là vật làm uesthiem, khổ là sự nguy hiểm lớn lao của nó (thế gian).”

1038. (Tôn giả Ajita hỏi:) “Các dòng chảy trôi đi khắp mọi nơi. Cái gì là sự ngăn cản các dòng chảy? Ngài hãy nói về sự chế ngự các dòng chảy. Các dòng chảy được chặn đứng bởi cái gì?”

1039. (Đức Thế Tôn nói: “Này Ajita,) những dòng chảy nào hiện diện ở thế gian, niệm là sự ngăn cản chúng. Ta nói về sự chế ngự các dòng chảy. Chúng được chặn đứng bởi tuệ.”

1040. (Tôn giả Ajita hỏi:) “Thưa ngài, tuệ và luôn cả niệm, danh và sắc; được tôi hỏi điều này, xin ngài hãy nói lên, ở đâu điều này được hoại diệt?”

1041. “Này Ajita, câu hỏi nào người đã hỏi, Ta (sẽ) trả lời câu hỏi ấy cho người: Ở nơi nào danh và sắc được hoại diệt không dư sót. Do sự hoại diệt của thức, ở đây, điều này (danh và sắc) được hoại diệt.”

1042. “Những vị nào đã hiểu rõ Giáo Pháp (là các bậc A-la-hán) và những vị nào là các bậc Hữu Học đông đảo ở nơi này, tôi hỏi bậc chín chắn về oai nghi của những vị ấy, thưa ngài, xin ngài hãy nói lên.”

1043. “Vị tỳ khưu không nên khát khao ở các dục, không nên bị vấn đực ở tâm, thiện xảo đối với tất cả các pháp, có niệm, nên ra đi du phương.”

Kinh Ajita là thứ nhất.

¹ Lúc đi đến gặp đức Thế Tôn, Ajita còn là một vị thanh niên Bà-la-môn (*māṇava*). Vào cuối buổi giảng Pháp, Ajita đã được thành tựu quả vị A-la-hán (SnA. ii, 588; *Cullaniddesapāli – Tiểu Điển Giải*, TTPV tập 36, trang 89).

2. TISSAMETTEYYASUTTAM¹

1044. Kodha saṃtusito² loke (iccāyasmā tissametteyyo³)
 kassa no santi iñjitā,
 ko ubhantamabhiññāya majjhe mantā na lippati,⁴
 kaṃ brūsi mahāpurisoti ko idha sibbanim⁵accagā?

1045. Kāmesu brahmacariyavā (metteyyāti bhagavā)
 vītataṇho sadā sato,
 saṅkhāya nibbuto bhikkhu
 tassa no santi iñjitā.

1046. So ubhantamabhiññāya majjhe mantā na lippati,⁴
 taṃ brūmi mahāpurisoti sodha⁶ sibbanim⁵accagāti.

Tissametteyyasuttaṃ dutiyaṃ.**3. PUṆṆAKASUTTAM⁷**

1047. Anejaṃ mūladassāvīṃ (iccāyasmā puṇṇako)
 atthi⁸ pañhena āgamaṃ
 kiṃ nissitā isayo manujā khattiyā brāhmaṇā devatānaṃ,
 yaññamakappayīṃsu puthū idha⁹ loke pucchāmi taṃ bhagavā brūhi
 metaṃ.¹⁰

1048. Ye kecime isayo manujā (puṇṇakāti bhagavā)
 khattiyā brāhmaṇā devatānaṃ
 yaññamakappayīṃsu puthū idha⁹ loke,
 āsīsamānā¹¹ puṇṇaka itthabhāvaṃ¹²
 jaraṃ sitā yaññamakappayīṃsu.

¹ tissametteyyamāṇavapucchā - Ma, PTS.

² santusito - Ma, Syā, PTS.

³ tisso metteyyo - PTS.

⁴ lippati - Syā.

⁵ sibbinim - Ma.

⁶ so idha - Ma, Syā, PTS.

⁷ puṇṇakamāṇavapucchā - Ma, PTS.

⁸ atthi - Syā.

⁹ puthūdha - Ma, Syā.

¹⁰ me taṃ - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

¹¹ āsīsamānā - Ma.

¹² itthattaṃ - Ma; itthataṃ - Syā.

2. KINH TISSAMETTEYYA

1044. (Tôn giả Tissametteyya hỏi:) “Ở đây, người nào được hài lòng ở thế gian? Đối với người nào, các sự dao động không hiện hữu? Người nào, sau khi biết rõ cả hai đầu, không bị nhiễm bẩn ở khoảng giữa nhờ vào trí tuệ? Ngài nói ai là ‘bậc đại nhân’? Ở đây, người nào vượt qua thợ may (tham ái)?”

1045. (Đức Thế Tôn nói: “Này Metteyya,) vị có Phạm hạnh trong các dục, đã xa lìa tham ái, luôn luôn có niệm. Sau khi đã suy xét, vị tỳ khuru được tịch tịnh; đối với vị ấy, các sự dao động không hiện hữu.

1046. Vị ấy, sau khi biết rõ cả hai đầu, không bị nhiễm bẩn ở khoảng giữa nhờ vào trí tuệ. Ta nói vị ấy là ‘bậc đại nhân.’ Ở đây, vị ấy vượt qua thợ may (tham ái).”

Kinh Tissametteyya là thứ nhì.

3. KINH PUNṆAKA

1047. (Tôn giả Punṇaka nói:) “Với ý định hỏi câu hỏi, tôi đã đi đến với bậc không dục vọng, bậc có sự nhìn thấy gốc rễ (của các pháp): ‘Nương tựa vào điều gì, các vị ẩn sĩ, loài người, các Sát-đế-ly, các Bà-la-môn đã chuẩn bị lễ hiến tế đến chư Thiên, đông đảo tại nơi này, ở thế gian. Thưa đức Thế Tôn, tôi hỏi ngài. Xin ngài hãy trả lời tôi về điều này.’”

1048. (Đức Thế Tôn nói: “Này Punṇaka,) bất cứ những ai, các vị ẩn sĩ, loài người, các Sát-đế-ly, các Bà-la-môn đã chuẩn bị lễ hiến tế đến chư Thiên, đông đảo tại nơi này, ở thế gian, này Punṇaka, trong khi mong ước bản thể này, bị phụ thuộc vào tuổi già, họ đã chuẩn bị lễ hiến tế.”

1049. Ye kecime isayo manujā (iccāyasmā puṇṇako)
 khattiyā brāhmaṇā devatānaṃ
 yaññamakappayim̐su puthū idha¹ loke,
 kaccissu te bhagavā yaññapathe appamattā
 atāru² jātiṅca jaraṅca mārisa
 pucchāmi taṃ bhagavā brūhi mettaṃ.

1050. Āsimsanti³ thomayanti
 abhijappanti juhanti (puṇṇakāti bhagavā)
 kāmābhijappanti paṭicca lābhaṃ,
 te yājayogā bhavarāgarattā
 nātariṃsu jātijaranti brūmi.

1051. Te ve⁴ nātariṃsu yājayogā (iccāyasmā puṇṇako)
 yaññehi jātiṅca jaraṅca mārisa,
 atha ko carahi devamanussaloke
 atāri jātiṅca jaraṅca mārisa
 pucchāmi taṃ bhagavā brūhi mettaṃ.

1052. Saṅkhāya lokasmiṃ parovarāni⁵ (puṇṇakāti bhagavā)
 yassiṅjitaṃ natthi kuhiṅci loke,
 santo vidhūmo anīgho⁶ nirāso
 atāri so jātijaranti⁷ brūmīti.

Puṇṇakasuttaṃ tatiyaṃ.

4. METTAGŪSUTTAM⁸

1053. Pucchāmi taṃ bhagavā brūhi mettaṃ (iccāyasmā mettagū)
 maññāmi taṃ vedaguṃ bhāvitattaṃ,
 kuto nu dukkhā samudāgatā ime⁹
 ye keci lokasmiṃ anekarūpā.

¹ puthūdha - Ma, Syā.

² atāruṃ - Ma.

³ āsīsanti - Ma.

⁴ ce - Ma, Syā, PTS.

⁵ paroparāni - Ma.

⁶ anīgho - Syā, PTS.

⁷ jātijaraṅca - Syā.

⁸ mettagūmaṇavapucchā - Ma, PTS.

⁹ samupāgatāme - Syā.

1049. (Tôn giả Puṇṇaka nói:) “Bất cứ những ai, các bậc ẩn sĩ, loài người, các Sát-đế-ly, các Bà-la-môn đã chuẩn bị lễ hiến tế đến chư Thiên, đông đảo tại nơi này, ở thế gian, thừa đức Thế Tôn, những người ấy, không xao lãng ở đường lối tế lễ, thừa ngài, có phải họ đã vượt qua sanh và già? Thừa đức Thế Tôn, tôi hỏi ngài. Xin ngài hãy trả lời tôi về điều này.”

1050. (Đức Thế Tôn nói: “Này Puṇṇaka,) những kẻ mong ước, tán dương, cầu khẩn, cúng tế, những kẻ cầu khẩn các đực bởi vì lợi lộc, Ta nói rằng: ‘Những kẻ ấy, do sự gắn bó vào tế lễ, bị luyến ái với sự luyến ái vào hiện hữu, đã không vượt qua sanh và già.’”

1051. (Tôn giả Puṇṇaka nói:) “Thưa ngài, quả thật những kẻ ấy, những kẻ có sự gắn bó vào tế lễ, đã không vượt qua sanh và già nhờ vào các lễ hiến tế. Thưa ngài, vậy giờ đây người nào ở thế giới chư Thiên và nhân loại đã vượt qua sanh và già? Thừa đức Thế Tôn, tôi hỏi ngài. Xin ngài hãy trả lời tôi về điều này.”

1052. (Đức Thế Tôn nói: “Này Puṇṇaka,) sau khi đã suy xét nơi này và nơi khác ở thế gian, vị nào không có sự dao động tại bất cứ nơi nào ở thế gian, là bậc an tịnh, không còn sân hận, không phiền muộn, không mong cầu, Ta nói rằng: ‘Vị ấy đã vượt qua sanh và già.’”

Kinh Puṇṇaka là thứ ba.

4. METTAGŪSUTTAM

1053. (Tôn giả Mettagū nói:) “Thưa đức Thế Tôn, tôi hỏi ngài. Xin ngài hãy trả lời tôi về điều này. Tôi nghĩ rằng ngài là người hiểu biết sâu sắc, có bản thân đã được tu tập. Từ đâu mà các khổ này đã được khởi lên, bất kể loại nào ở thế gian, với nhiều hình thức?”

1054. Dukkassa ve maṃ pabhavaṃ apucchasi (mettaḡūti bhagavā)
taṃ te pavakkhāmi yathā pajānaṃ,
upadhīnidānā¹ pabhavanti dukkhā
ye keci lokasmiṃ anekarūpā.
1055. Yo ve avidvā upadhiṃ karoti
punappunaṃ dukkhamupeti mando,
tasmā hi jānaṃ² upadhiṃ na kayirā
dukkassa jātipabhavānupassī.
1056. Yantaṃ apucchimha akittayī³ no (iccāyasmā mettaḡū)
aññaṃ taṃ pucchāmi⁴ tadinṅha brūhi:
Kathannu dhīrā vitaranti oghaṃ
jātijaraṃ⁵ sokapariddavañca,
taṃ me muni⁶ sādhu viyākarohi
tathā hi te vidito esa dhammo.
1057. Kittayissāmi te dhammaṃ (mettaḡūti bhagavā)
diṭṭhe dhamme anītihaṃ,
yaṃ vidivā sato caraṃ tare loke visattikaṃ.
1058. Tañcāhaṃ abhinandāmi mahesi dhammamuttamaṃ,
yaṃ vidivā sato caraṃ tare loke visattikaṃ.
1059. Yaṃ kiñci sampajānāsi (mettaḡūti bhagavā)
uddhaṃ adho tiriyañcāpi majjhe,
etesu nandiñca nivesanañca
panujja viññāṇaṃ bhava na tiṭṭhe.
1060. Evaṃvihārī sato appamatto
bhikkhu caraṃ hitvā mamāyitāni,
jātiṃ jaraṃ sokapariddavañca
idheva vidvā pajaheyya dukkhaṃ.

¹ upadhīnidānā - Syā, PTS.

² tasmā pajānaṃ - Ma, Syā.

³ akittayī - Syā.

⁴ pucchāma - Ma, Syā.

⁵ jātiṃ jaraṃ - Ma.

⁶ muni - Ma.

1054. (Đức Thế Tôn nói: “Này Mettagū,) quả thật người (đã) hỏi ta về sự phát khởi của khổ. Ta sẽ tuyên thuyết về điều ấy cho người theo như điều Ta nhận biết. Các khổ phát khởi đều có căn nguyên là mầm tái sanh, bất kể loại nào ở thế gian, với nhiều hình thức.

1055. Thật vậy, kẻ nào, (do) không biết, tạo ra mầm tái sanh, là kẻ ngu (sẽ) đi đến khổ lần này lần khác. Chính vì thế, người có sự quán xét về sự sanh ra và sự phát khởi của khổ, trong khi biết, không nên tạo ra mầm tái sanh.”

1056. (Tôn giả Mettagū nói:) “Điều nào chúng tôi đã hỏi ngài, ngài đã giải bày cho chúng tôi. Tôi hỏi ngài điều khác, vậy xin ngài hãy trả lời điều ấy: Làm thế nào các bậc sáng trí vượt qua dòng lũ, sanh và già, sầu muộn và than vãn? Thưa bậc hiền trí, xin ngài hãy khéo léo giải thích điều ấy cho tôi, bởi vì pháp này đã được ngài biết đúng theo bản thể.”

1057. (Đức Thế Tôn nói: “Này Mettagū,) Ta sẽ giải bày cho người Giáo Pháp tự mình chứng ngộ, không phải do nghe nói lại; sau khi hiểu pháp ấy, vị có niệm, trong khi sống, có thể vượt qua sự vướng mắc này ở thế gian.”

1058. “Thưa bậc đại ẩn sĩ, tôi thích thú Giáo Pháp tối thượng ấy; sau khi hiểu pháp ấy, có niệm, trong khi sống, tôi có thể vượt qua sự vướng mắc này ở thế gian.”

1059. (Đức Thế Tôn nói: “Này Mettagū,) bất cứ điều gì mà người tự mình nhận biết, ở bên trên, bên dưới, luôn cả chiều ngang và khoảng giữa, người hãy xua đi sự vui thích, sự chấp chặt, và sự nhận thức ở các điều này; không nên trụ lại ở hữu.

1060. An trú như vậy, có niệm, không xao lãng, vị tỳ khuu, trong khi sống, sau khi từ bỏ các vật đã được chấp là của tôi, là vị hiểu biết, ngay tại nơi này, có thể dứt bỏ khổ đau, sanh, già, sầu muộn và than vãn.”

1061. Etābhinandāmi vaco mahesino, (iccāyasmā mettagū)
 sukittitaṃ gotamanūpadhīkaṃ,
 addhā hi bhagavā pahāsi dukkhaṃ
 tathā hi te vidito esa dhammo.
1062. Te cāpi nūna pajaheyyu¹ dukkhaṃ
 ye tvaṃ muni aṭṭhitaṃ ovadeyya,
 taṃ taṃ namassāmi samecca nāga
 appeva maṃ bhagavā aṭṭhitaṃ ovadeyya.
1063. Yaṃ brāhmaṇaṃ vedagaṃ ābhijaññā² (mettagūti bhagavā)
 akiñcanaṃ kāmabhava asattaṃ,
 addhā hi so oghamimaṃ atāri
 tiṇṇo ca pāraṃ akhilo akañkho.
1064. Vidvā ca so³ vedagū⁴ naro idha
 bhavābhava saṅgamimaṃ visajja,
 so vītataṇho anigho⁵ nirāso
 atāri so jātijaranti brūmīti.

Mettagūsuttaṃ catutthaṃ.

5. DHOTAKASUTTAM⁶

1065. Pucchāmi taṃ bhagavā brūhi metaṃ (iccāyasmā dhotako)
 vācābhikañkhāmi mahesi tuyhaṃ,
 tava sutvāna nigghosaṃ
 sikkhe nibbānamattano.
1066. Tena h' ātappaṃ karohi (dhotakāti bhagavā)
 idheva nipako sato,
 ito sutvāna nigghosaṃ
 sikkhe nibbānamattano.

¹ nūnappajaheyyu - Ma.

² vedagumābhijaññā - Ma;
 vedagaṃ ābhijaññaṃ - Syā.

³ yo - Ma.

⁵ anigho - Syā, PTS.

⁴ vedagu - PTS.

⁶ dhotakamāṇavapucchā - Ma, PTS.

1061. (Tôn giả Mettagū nói:) “Thưa ngài Gotama, tôi thích thú lời nói này của bậc đại ẩn sĩ, đã khéo được giải bày, không liên quan đến mầm tái sanh, bởi vì đức Thế Tôn đương nhiên đã dứt bỏ khổ, bởi vì pháp này đã được ngài biết đúng theo bản thể.

1062. Và thưa bậc hiền trí, những người nào được ngài giáo huấn không ngừng nghỉ, những người ấy chắc chắn có thể dứt bỏ khổ đau. Vì thế, thưa bậc long tượng, sau khi gặp ngài, con¹ xin kính lễ ngài. Mong sao đức Thế Tôn sẽ giáo huấn con không ngừng nghỉ.”

1063. (Đức Thế Tôn nói: “Này Mettagū,) vị Bà-la-môn nào mà người có thể biết rõ là người hiểu biết sâu sắc, không sở hữu gì, không dính mắc ở dục và hữu, vị ấy đương nhiên đã băng qua dòng lũ này, và đã được vượt đến bờ kia, không khát khe, không còn nghi hoặc.”

1064. Và sau khi đã hiểu, vị ấy trở thành người hiểu biết sâu sắc ở nơi này. Sau khi tháo gỡ sự quyến luyến này ở hữu và phi hữu, vị ấy có tham ái đã được xa lìa, không còn phiền muộn, không có mong cầu, Ta nói rằng: ‘Vị ấy đã vượt qua sanh và già.’”

Kinh Mettagū là thứ tư.

5. KINH DHOTAKA

1065. (Tôn giả Dhotaka nói:) “Thưa đức Thế Tôn, con hỏi ngài. Xin ngài hãy trả lời con về điều này. Thưa bậc đại ẩn sĩ, con mong mọi lời nói của ngài. Sau khi lắng nghe lời tuyên bố của ngài, con có thể học tập về sự tịch diệt cho bản thân.”

1066. (Đức Thế Tôn nói: “Này Dhotaka,) chính vì điều ấy, người hãy thực hiện sự năng nổ, ngay tại nơi này, hãy là người có sự chín chắn, có niệ. Sau khi lắng nghe lời tuyên bố từ nơi đây, nên học tập về sự tịch diệt cho bản thân.”

¹ Từ đoạn này trở đi, nhân xưng đại danh từ ‘tôi’ của các vị Bà-la-môn sẽ được ghi là ‘con’ theo ý kiến chủ quan của người dịch nghĩ rằng, đến lúc này, các vị Bà-la-môn đã có niềm tin với đức Phật nên có sự khiêm nhường hơn so với trước đây khi mới gặp (ND).

1067. Passāmahaṃ devamanussa loke (iccāyasmā dhotako)
 akiñcanaṃ brāhmaṇaṃ iriyamānaṃ,
 taṃ taṃ namassāmi samantacakkhu
 pamuñca maṃ sakka kathaṃkathāhi.
1068. Nāhaṃ gamissāmi¹ pamocanāya (dhotakāti bhagavā)
 kathaṃkathiṃ dhotaka kañci loke,
 dhammañca seṭṭhaṃ ājānamāno²
 evaṃ tuvaṃ oghamimaṃ taresi.
1069. Anusāsa brahme karuṇāyamāno (iccāyasmā dhotakā)
 vivekadhammaṃ yamaṃ vijaññaṃ,
 yathāhaṃ ākāsova³ avyāpajjamāno
 idheva santo asito careyyaṃ.
1070. Kittayissāmi te santiṃ (dhotakāti bhagavā)
 diṭṭhe dhamme anītihaṃ,
 yaṃ viditvā sato caraṃ tare loke visattikaṃ.
1071. Taṃ cāhaṃ abhinandāmi (iccāyasmā dhotako)
 mahesi santimuttamaṃ,
 yaṃ viditvā sato caraṃ tare loke visattikaṃ.
1072. Yaṃ kiñci sampajānāsi (dhotakāti bhagavā)
 uddhaṃ adho tiriyañcāpi majjhe,
 etaṃ⁴ viditvā saṅgoti loke
 bhavābhavāya mākāsi⁵ taṇhanti.

Dhotakasuttaṃ pañcamaṃ.

¹ sahissāmi - Ma; samissāmi - Syā.

² abhijānamāno - Ma.

³ ākāso ca - Syā.

⁴ evaṃ - Syā.

⁵ mā kāsi - PTS.

1067. (Tôn giả Dhotaka nói:) “Con nhìn thấy ở thế giới của chư Thiên và loài người vị Bà-la-môn không sở hữu gì đang hành xử (bốn oai nghi). Vì thế, thưa bậc Toàn Nhân, con xin kính lễ ngài. Thưa vị dòng Sakya, xin ngài hãy giải thoát cho con khỏi các mối nghi ngờ.”

1068. (Đức Thế Tôn nói: “Này Dhotaka,) Ta sẽ không đi đến để giải thoát cho bất cứ người nào có nổi nghi ngờ ở thế gian. Nhưng trong khi biết rõ Giáo Pháp tối thượng, như vậy người có thể vượt qua dòng lũ này.”

1069. (Tôn giả Dhotaka nói:) “Thưa đấng Đại Phạm Thiên, xin ngài hãy từ mẫn chỉ dạy pháp viên ly để con có thể nhận thức được pháp ấy, theo đó, ví như bầu trời không bị xâm phạm, trong khi tồn tại ở chính nơi này, con có thể sống, không nương nhờ.”

1070. (Đức Thế Tôn nói: “Này Dhotaka,) Ta sẽ giải bày cho người về sự an tịnh, tự mình chứng ngộ, không phải do nghe nói lại; sau khi hiểu pháp ấy, vị có niệm, trong khi sống, có thể vượt qua sự vướng mắc này ở thế gian.”

1071. (Tôn giả Dhotaka nói:) “Thưa bậc đại ẩn sĩ, con thích thú sự an tịnh tối thượng ấy; sau khi hiểu pháp ấy, có niệm, trong khi sống, con có thể vượt qua sự vướng mắc này ở thế gian.”

1072. (Đức Thế Tôn nói: “Này Dhotaka,) bất cứ điều gì mà người tự mình nhận biết, ở bên trên, bên dưới, luôn cả chiều ngang và khoảng giữa, sau khi hiểu điều này là ‘sự quỵến luyến’ ở thế gian, người chớ tạo ra tham ái ở hữu và phi hữu.”

Kinh Dhotaka là thứ năm.

6. UPASĪVASUTTAṃ¹

1073. Eko ahaṃ sakka mahantamoghaṃ (iccāyasmā upasīvo)
 anissito no visahāmi tārituṃ,
 ārammaṇaṃ brūhi samantacakkhu
 yaṃ nissito oghamimaṃ tareyyaṃ.²
1074. Ākiñcaññaṃ pekkhamāno satimā³ (upasīvāti bhagavā)
 natthīti nissāya tarassu oghaṃ,
 kāme pahāya virato kathāhi
 taṇhakkhayaṃ nattamahābhipassa.⁴
1075. Sabbesu kāmesu yo vītarāgo (iccāyasmā upasīvo)
 ākiñcaññaṃ nissito hitva yaññaṃ,⁵
 saññāvimokkhe parame vimutto
 tiṭṭhe nu so⁶ tattha anānuyāyī.⁷
1076. Sabbesu kāmesu yo vītarāgo (upasīvāti bhagavā)
 ākiñcaññaṃ nissito hitvā maññaṃ,⁸
 saññāvimokkhe parame vimutto
 tiṭṭheyya so tattha anānuyāyī.⁵
1077. Tiṭṭhe ce so tattha anānuyāyī (iccāyasmā upasīvo)
 yugampi⁹ vassānaṃ samantacakkhu,
 tattheva so sīti siyā¹⁰ vimutto
 cavetha¹¹ viññāṇaṃ tathāvidhassa.
1078. Acci¹² yathā vātavegena khittā¹³ (upasīvāti bhagavā)
 atthaṃ paleti na upeti saṅkhaṃ,
 evaṃ munī nāmakāyā vimutto
 atthaṃ paleti na upeti saṅkhaṃ.

¹ upasīvamāṇavapucchā - Ma, PTS.

² tareyya - Syā, PTS.

³ satimā - Ma, Syā.

⁴ rattamahābhipassa - Syā.

⁵ hitvā maññaṃ - Ma;

hitvamaññaṃ - Syā, PTS.

⁶ tiṭṭheyya so - Ma.

⁷ anānuyāyī- Syā.

⁸ hitvamaññaṃ - Syā, PTS.

⁹ pūgampi - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ sītisiyā - Ma, PTS.

¹¹ bhavetha - Syā, PTS.

¹² accī - Ma, PTS.

¹³ khittaṃ - Syā; khitto - PTS.

6. KINH UPASĪVA

1073. (Tôn giả Upasīva nói:) “Thưa vị dòng Sakya, con, đơn độc, không nương tựa (nơi nào), không có khả năng vượt qua dòng lũ lớn. Thưa bậc Toàn Nhãn, xin ngài hãy nói về đối tượng, được nương tựa vào nơi ấy, con có thể vượt qua dòng lũ này.”

1074. (Đức Thế Tôn nói: “Này Upasīva,) trong khi xem xét về Vô Sở Hữu Xứ, có niệm, nương tựa vào (ý niệm) ‘không có gì,’ người có thể vượt qua dòng lũ. Sau khi dứt bỏ các dục, đã xa lánh hẳn các điều nghi ngờ, người hãy quán sát sự cạn kiệt của tham ái, đêm và ngày.”

1075. (Tôn giả Upasīva nói:): “Vị nào đã xa lìa sự luyến ái ở tất cả các dục, được nương tựa vào Vô Sở Hữu Xứ, sau khi từ bỏ pháp (chứng đắc) khác,¹ đã được giải thoát ở sự giải thoát tối thượng đối với tướng, phải chăng vị ấy nên trụ lại ở nơi ấy, không đi tiếp nữa?”

1076. (Đức Thế Tôn nói: “Này Upasīva,) vị nào đã xa lìa sự luyến ái ở tất cả các dục, được nương tựa vào Vô Sở Hữu Xứ, sau khi từ bỏ pháp (chứng đắc) khác, đã được giải thoát ở sự giải thoát tối thượng đối với tướng, vị ấy nên trụ lại ở nơi ấy, không đi tiếp nữa.”

1077. (Tôn giả Upasīva nói:): “Thưa bậc Toàn Nhãn, nếu vị ấy trụ lại ở nơi ấy, không đi tiếp nữa, thậm chí một đôi năm, có phải ngay tại chỗ ấy, vị ấy có thể có sự mát mẻ, được giải thoát, và thức (tái sanh) của vị thuộc hạng như thế ấy có thể diệt tắt?”

1078. (Đức Thế Tôn nói: “Này Upasīva,) giống như ngọn lửa đã bị dập tắt bởi lực đẩy của ngọn gió, thời đi đến sự chấm dứt, không đạt đến danh xưng; tương tự như vậy, vị hiền trí đã được giải thoát khỏi danh thân (tập hợp các yếu tố thuộc về tâm) thời đi đến sự chấm dứt, không đạt đến danh xưng.

¹ Pháp (chứng đắc) khác: nói đến sáu loại chứng đắc thấp hơn (SnA. ii, 593-594), tức là sự chứng đắc bốn tầng thiền Sắc Giới và hai tầng thiền Không Vô Biên Xứ và Thức Vô Biên Xứ thuộc Vô Sắc Giới (ND).

1079. Atthaṃgato so uda vā so natthi (iccāyasmā upasīvo)
udāhu ve sassatiyā arogo,
taṃ me munī sādhu viyākarohi
tathā hi te vidito esa dhammo.

1080. Atthaṃgatassa na pamāṇamatthi (upasīvāti bhagavā)
yena naṃ vajjuṃ¹ taṃ tassa natthi,
sabbesu dhammesu samūhatesu²
samūhatā vādapathāpi sabbeti.

Upasīvasuttaṃ chaṭṭhaṃ.

7. NANDASUTTAM³

1081. Santi loke munayo (iccāyasmā nando)
janā vadanti tayidaṃ kathaṃsu,⁴
ñāṇūpapannaṃ no munim⁵ vadanti
udāhu ce⁶ jīvitenu papannaṃ.

1082. Na diṭṭhiyā na sutiyā na ñāṇena⁷ (nandāti bhagavā)
munīdha nanda kusalā vadanti,
visenikatvā anīghā nirāsā
caranti⁸ ye te munayoti brūmi.

1083. Ye kecime samaṇabrāhmaṇā se (iccāyasmā nando)
diṭṭhena sutenāpi⁹ vadanti suddhiṃ,
sīlabbatenāpi vadanti suddhiṃ
anekarūpena vadanti suddhiṃ
kaccissu¹⁰ te bhagavā tattha yathā¹¹ carantā
atāru jātiñca jarañca mārīsa
pucchāmi taṃ bhagavā brūhi metāṃ.

¹ vajju - Syā, PTS.

² samohatesu - Ma.

³ nandamāṇavapucchā - Ma, PTS.

⁴ kathaṃ su - Syā, PTS.

⁵ munim no - Syā.

⁶ ve - Ma, Syā, PTS.

⁷ na ñāṇena na sīlabbatena - Ma, Syā, Sī I.

⁸ vadanti - Syā.

⁹ diṭṭhassutenāpi - Ma;

diṭṭhe sutenāpi - Syā.

¹⁰ kaccim su - PTS.

¹¹ yatā - Ma.

1079. (Tôn giả Upasīva nói:) “Có phải vị ấy đi đến sự chấm dứt hay vị ấy không có (hiện hữu), hay là vị ấy thật sự ở vào trạng thái trường tồn, vô bệnh? Thưa bậc hiền trí, xin ngài hãy giải thích tường tận điều ấy cho con, bởi vì pháp này đã được ngài biết đúng theo bản thể.”

1080. (Đức Thế Tôn nói: “Này Upasīva,) đối với vị đã đi đến sự chấm dứt, thì không có sự ước lượng (phỏng đoán). Với điều nào người ta có thể nói về vị ấy, thì điều ấy không còn có đối với vị ấy. Khi tất cả các pháp đã được bừng lên, các nền tảng cho việc nói đến cũng được bừng lên.”

Kinh Upasīva là thứ sáu.

7. KINH NANDA

1081. (Tôn giả Nanda nói:) “Dân chúng nói rằng: ‘Có các vị ẩn sĩ ở thế gian,’ theo ngài điều này (có ý nghĩa) thế nào? Họ nói người đã thành tựu về trí là vị ẩn sĩ, hay là người đã thành tựu về lối sống?”

1082. (Đức Thế Tôn nói: “Này Nanda,) không phải do quan điểm, không phải do học thức, không phải do trí, mà các bậc thiện đức ở nơi đây gọi là vị ẩn sĩ. Những người nào đã tiêu diệt đạo binh (ô nhiễm), sống không phiền muộn, không mong cầu, Ta nói rằng những người ấy là ‘các vị ẩn sĩ.’”

1083. (Tôn giả Nanda nói:) “Bất cứ những Sa-môn và Bà-la-môn nào nói rằng sự trong sạch là do quan điểm và do học thức, nói rằng sự trong sạch là do giới và phạm sự, nói rằng sự trong sạch là do nhiều hình thức, thưa đức Thế Tôn, có phải những vị ấy, trong lúc sống như thế ở nơi ấy, họ đã vượt qua sanh và già, thưa ngài? Thưa đức Thế Tôn, con hỏi ngài. Xin ngài hãy trả lời con về điều này.”

1084. Ye kecime samaṇabrāhmaṇā se (nandāti bhagavā)
 diṭṭhena sutenāpi¹ vadanti suddhiṃ,
 sīlabbatenāpi vadanti suddhiṃ
 anekarūpena vadanti suddhiṃ
 kiñcāpi te tattha yathā caranti
 nātariṃsu jātijaranti brūmi.
1085. Ye kecime samaṇabrāhmaṇā se (iccāyasmā nando)
 diṭṭhena sutenāpi¹ vadanti suddhiṃ,
 sīlabbatenāpi vadanti suddhiṃ
 anekarūpena vadanti suddhiṃ.
1086. Te ce² muni brūsi anoghatinṇo³
 atha ko carahi devamanussaloke,
 atāri jātiñca jarañca mārisa
 pucchāmi taṃ bhagavā brūhi metāṃ.
1087. Nāhaṃ sabbe samaṇabrāhmaṇā se (nandā 'ti bhagavā)
 jātijarāya nivutāti brūmi:
 Ye sūdhā⁴ diṭṭhaṃ va sutāṃ mutāṃ vā
 sīlabbatāṃ vāpi pahāya sabbāṃ
 anekarūpampi pahāya sabbāṃ,
 taṇhaṃ pariññāya anāsavā se
 te ve narā oghatiṇṇāti brūmi.
1088. Etābhinandāmi vaco mahesino (iccāyasmā nando)
 sukittitaṃ gotamanūpadhīkaṃ
 ye sūdhā⁴ diṭṭhaṃ va sutāṃ mutāṃ vā
 sīlabbatāṃ vāpi pahāya sabbāṃ
 anekarūpampi pahāya sabbāṃ,
 taṇhaṃ pariññāya anāsavā se
 ahampi te oghatiṇṇāti brūmīti.

Nandasuttaṃ sattamaṃ.

¹ diṭṭhassutenāpi - Ma; diṭṭhe sutenāpi - Syā.

² sace - PTS; sa ce - Sīmu.

³ anoghatinṇe - Syā, PTS.

⁴ sīdha - Ma, Syā, PTS.

1084. (Đức Thế Tôn nói: “Này Nanda,) bất cứ những vị Sa-môn và Bà-la-môn nào nói rằng sự trong sạch là do quan điểm và do học thức, nói rằng sự trong sạch là do giới và phạm sự, nói rằng sự trong sạch là do nhiều hình thức, mặc dầu những vị ấy, trong lúc sống như thế ở nơi ấy, Ta nói rằng: ‘Họ đã không vượt qua sanh và già.’”

1085. (Tôn giả Nanda nói:) “Bất cứ những vị Sa-môn và Bà-la-môn nào nói rằng sự trong sạch là do quan điểm và do học thức, nói rằng sự trong sạch là do giới và phạm sự, nói rằng sự trong sạch là do nhiều hình thức.

1086. Thưa bậc hiền trí, nếu ngài nói rằng những vị ấy là không vượt qua dòng lũ, vậy giờ đây người nào ở thế giới chư Thiên và nhân loại đã vượt qua sanh và già, thưa ngài? Thưa đức Thế Tôn, con hỏi ngài. Xin ngài hãy trả lời con về điều này.”

1087. (Đức Thế Tôn nói: “Này Nanda,) Ta không nói rằng tất cả các vị Sa-môn và Bà-la-môn đều bị bao trùm bởi sanh và già. Ở đây, những vị nào đã dứt bỏ điều đã được thấy, hoặc đã được nghe, hoặc đã được cảm giác, hoặc tất cả giới và phạm sự, hoặc đã dứt bỏ mọi hình thức nhiều loại, đã hiểu toàn diện về tham ái, không còn lậu hoặc, Ta nói rằng ‘những con người ấy thật sự đã vượt qua dòng lũ.’”

1088. (Tôn giả Nanda nói:) “Thưa ngài Gotama, con thích thú lời nói này của bậc đại ẩn sĩ, đã khéo được trình bày, không liên quan đến mầm tái sanh. Ở đây, những vị nào đã dứt bỏ điều đã được thấy, hoặc đã được nghe, hoặc đã được cảm giác, hoặc tất cả giới và phạm sự, hoặc đã dứt bỏ mọi hình thức nhiều loại, đã hiểu toàn diện về tham ái, không còn lậu hoặc, con cũng nói rằng ‘những con người ấy thật sự đã vượt qua dòng lũ.’”

Kinh Nanda là thứ bảy.

8. HEMAKASUTTAṃ¹

1089. Ye me pubbe viyākaṃsu (iccāyasmā hemako)
 huraṃ gotamasāsanāṃ,²
 iccāsi iti bhavissati
 sabbaṃ taṃ itihītihaṃ
 sabbaṃ taṃ takkavaḍḍhanaṃ
 nāhaṃ tattha abhiraṃhiṃ.
1090. Tvañca me dhammakkhāhi taṇhānigghātanaṃ muni,
 yaṃ viditvā sato caraṃ tare loke visattikaṃ.
1091. Idha diṭṭhasutamuta³viññātesu piyarūpesu hemaka,
 chandarāgavinodanaṃ nibbāṇapadamaccutaṃ.
1092. Etadaññāya ye satā diṭṭhadhammābhiniḥbutā,
 upasantā ca te sadā⁴ tiṇṇā loke visattikanti.

Hemakasuttaṃ aṭṭhamāṃ.**9. TODEYYASUTTAṃ⁵**

1093. Yasmiṃ kāmā na vasanti (iccāyasmā todeyyo)
 taṇhā yassa na vijjati,
 kathaṃkathā ca yo tiṇṇo vimokho⁶ tassa kīdiso.
1094. Yasmiṃ kāmā na vasanti (todeyyāti bhagavā)
 taṇhā yassa na vijjati,
 kathaṃkathā ca yo tiṇṇo vimokho tassa nāparo.

¹ hemakamāṇavapucchā - Ma, PTS.² gotamasāsanā - Ma, Syā, PTS.³ diṭṭhasutamutaṃ - Syā.⁴ satā - Syā.⁵ todeyyamāṇavapucchā.⁶ vimokkho - Ma, Syā.

8. KINH HEMAKA

1089. (Tôn giả Hemaka nói:) “Những người nào trước đây đã giải thích cho con khác với lời dạy của Gotama (nói rằng): ‘Đã là như vậy, sẽ là như vậy,’ mọi điều ấy đều do nghe nói lại theo truyền thống, mọi điều ấy đều là sự tăng trưởng suy tầm (về dục), con không thích thú ở nơi ấy.

1090. Và thưa bậc hiền trí, xin ngài hãy nói ra cho con về pháp diệt trừ tham ái; sau khi hiểu pháp ấy, con có niệm, trong khi sống, có thể vượt qua sự vương mắc này ở thế gian.”

1091. “Này Hemaka, ở đây là sự xua đi mong muốn và luyến ái ở các hình thức đáng yêu đã được thấy, đã được nghe, đã được cảm giác, đã được nhận thức, (ở đây) là vị thế Niết Bàn, Bất Hoại.

1092. Sau khi hiểu thông điều này, những người nào có niệm, đã nhận thức được Giáo Pháp, đã được diệt tắt, và luôn luôn an tịnh, những người ấy đã vượt qua sự vương mắc này ở thế gian.”

Kinh Hemaka là thứ tám.

9. KINH TODEYYA

1093. (Tôn giả Todeyya nói:) “Ở người nào các dục không sinh tồn, đối với người nào tham ái không tìm thấy, và người nào đã vượt qua các sự nghi ngờ, sự giải thoát của người ấy là như thế nào?”

1094. (Đức Thế Tôn nói: “Này Todeyya,) ở người nào các dục không sinh tồn, đối với người nào tham ái không tìm thấy, và người nào đã vượt qua các sự nghi ngờ, đối với người ấy không có sự giải thoát nào khác nữa.”

1095. Nirāsaso¹ so uda āsasāno
paññāṇavā so uda paññakappī,
muniṃ ahaṃ sakka yathā vijaññaṃ
taṃ me viyācikkha samantacakkhu.

1096. Nirāsaso¹ so na so² āsasāno
paññāṇavā so na ca paññakappī,
evampi todeyya muniṃ vijāna
akiñcanaṃ kāmabhava asattanti.

Todeyyasuttaṃ navamaṃ.

10. KAPPASUTTAṃ³

1097. Majjhe sarasmiṃ tiṭṭhataṃ (iccāyasmā kappo)
oghe jāte mahabbhaye,
jarāmaccuparetānaṃ dīpaṃ pabrūhi mārīsa,
tvañca me dīpamakkhāhi yathāyidaṃ nāparā⁴ siyā.

1098. Majjhe sarasmiṃ tiṭṭhataṃ (kappāti bhagavā)
oghe jāte mahabbhaye,
jarāmaccuparetānaṃ dīpaṃ pabrūmi kappa te.

1099. Akiñcanaṃ anādānaṃ etaṃ dīpaṃ anāparaṃ,
nibbānamīti taṃ⁵ brūmi jarāmaccuparikkhayaṃ.

1100. Etadaññāya ye satā diṭṭhadhammābhiniḥbutā,
na te mārasānugā na te mārasa paddhagūti.⁶

Kappasuttaṃ dasamaṃ.

¹ nirāsayo - PTS.

² na ca - Ma, Syā, PTS.

³ kappamāṇavapucchā - Ma, PTS.

⁴ nāparaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁵ naṃ - Ma, Syā, PTS.

⁶ paṭṭhagūti - Syā.

1095. “Vị ấy có sự không mong ước, hay có sự mong ước? Vị ấy có tuệ hay có sự sắp đặt về tuệ? Thưa vị dòng Sakya, để cho con có thể nhận biết về vị hiền trí, thưa bậc Toàn Nhân, xin ngài hãy nói rõ điều ấy cho con.”

1096. “Vị ấy có sự không mong ước, vị ấy không còn sự mong ước. Vị ấy có tuệ và không có sự sắp đặt về tuệ. Nay Todeyya, người hãy nhận biết về vị hiền trí là như vậy, là vị không sở hữu gì, không bị dính mắc ở dục và hữu.”

Kinh Todeyya là thứ chín.

10. KINH KAPPA

1097. (Tôn giả Kappa nói:) “Đối với những người đang đứng giữa hồ nước, ở dòng lũ có sự nguy hiểm lớn đã được sanh ra, thưa ngài, xin ngài hãy nói về hòn đảo dành cho những người đang bị chế ngự bởi sanh và tử. Và xin ngài hãy nói ra cho con về hòn đảo để điều này không thể xảy ra lần khác nữa.”

1098. (Đức Thế Tôn nói: “Này Kappa,) đối với những người đang đứng giữa hồ nước, ở dòng lũ có sự nguy hiểm lớn đã được sanh ra, này Kappa, Ta sẽ nói cho người về hòn đảo dành cho những người đang bị chế ngự bởi sanh và tử.

1099. Hòn đảo này là không sở hữu gì, không nắm giữ, không có cái nào khác, Ta gọi cái ấy là ‘Niết Bàn,’ sự diệt tận sanh và tử.

1100. Sau khi hiểu thông điều này, những người nào có niệm, đã nhận thức được Giáo Pháp, đã được diệt tận, những người ấy không đi theo quyền lực của Ma Vương, những người ấy không là nô bộc của Ma Vương.”

Kinh Kappa là thứ mười.

11. JATUKAṆṆISUTTAṃ¹

1101. Sutvān' ahaṃ vīraṃ² akāmakāmiṃ (iccāyasmā jatukaṇṇi³)
 oghātigamaṃ puṭṭhumakāmamāgamaṃ,
 santipadaṃ brūhi sahaṇṇa⁴
 yathātacchaṃ bhagavā brūhi metaṃ.
1102. Bhagavā hi kāme abhibhuyya iriyati
 ādiccova paṭhaviṃ teji⁵ tejasā,
 parittapaññaṃ me bhūripañña,
 ācikkha dhammaṃ yamaṃ vijaññaṃ
 jātijarāya idha vippahānaṃ.
1103. Kāmesu vinaya gedhaṃ (jatukaṇṇi bhagavā)
 nekkhammaṃ daṭṭhu khemato,
 uggahītaṃ nirattaṃ vā mā te vijjittha kiñcanaṃ.
1104. Yaṃ pubbe taṃ visosehi pacchā te māhu kiñcanaṃ,
 majjhe ce no gahessasi upasanto carissasi.
1105. Sabbaso nāmarūpasmiṃ vītagedhassa brāhmaṇa,
 āsavāssa na vijjanti yehi maccuvasaṃ vajeti.

Jatukaṇṇisuttaṃ ekādasamaṃ.

12. BHADRĀVUDHASUTTAṃ⁶

1106. Okamaṃ jamaṃ taṇhacchidaṃ anejaṃ (iccāyasmā bhadrāvudho)
 nandiṃ jamaṃ oghatiṇṇaṃ vimuttaṃ,
 kappamaṃ jamaṃ abhiyāce sumedhaṃ
 sutvāna nāgassa apanamissanti ito.

¹ jatukaṇṇimāṇavapucchā - Ma, PTS.

² vīra - Syā.

³ jatukaṇṇi - Syā, PTS.

⁴ sahaṇṇa - Ma.

⁵ teji - Syā, Ma.

⁶ bhadrāvudhamāṇavapucchā - Ma, PTS.

11. KINH JATUKAṆṆI

1101. (Tôn giả Jatukaṇṇi nói:) “Sau khi nghe về bậc anh hùng, vị không có lòng ham muốn các dục, con đã đi đến để hỏi bậc đã vượt qua dòng lũ, không có lòng ham muốn. Thưa bậc có nhãn quan (Toàn Giác) đã được đồng sanh, xin ngài hãy nói về vị thế an tịnh. Thưa đức Thế Tôn, xin ngài hãy nói cho con về điều này đúng theo sự thật.

1102. Bởi vì sau khi đã chế ngự các dục, đức Thế Tôn hành xử (các oai nghi) ví như mặt trời có sức nóng (chế ngự) trái đất bằng sức nóng. Thưa bậc có tuệ bao la, đối với con là người có tuệ nhỏ nhoi, xin ngài hãy chỉ bảo về Giáo Pháp để con có thể nhận thức sự lìa bỏ đối với sanh và già ở nơi đây.”

1103. (Đức Thế Tôn nói: “Này Jatukaṇṇi,) người hãy xua đi sự thèm khát ở các dục để nhìn thấy sự xuất ly là an toàn. Đối với người, chớ có bất cứ điều gì được nắm bắt hay bị buông lơi.

1104. Điều (ô nhiễm) nào trước đây (quá khứ), người hãy làm cho nó khô héo. Chớ có bất cứ (ô nhiễm) gì ở nơi người sau này (vị lai). Nếu người sẽ không nắm lấy (điều gì) ở khoảng giữa (hiện tại), người sẽ sống an tịnh.

1105. Này Bà-la-môn, đối với vị đã xa lìa sự thèm khát ở danh và sắc về mọi phương diện, đối với vị ấy các lậu hoặc không hiện hữu, bởi vì chúng, con người rơi vào sự thống trị của Tử thân.”

Kinh Jatukaṇṇi là thứ mười một.

12. KINH BHADRĀVUDHA

1106. (Tôn giả Bhadrāvudha nói:) “Con khẩn cầu bậc khôn ngoan, bậc từ bỏ chỗ trú ngụ, bậc cắt đứt tham ái, bậc không còn dục vọng, bậc từ bỏ thú vui, bậc đã vượt qua dòng lũ, bậc đã được giải thoát, bậc từ bỏ sự sắp đặt (do tham ái và tà kiến). Sau khi lắng nghe (lời nói) của bậc Long Tượng, từ đây họ sẽ ra đi.

1107. Nānā janā janapadehi saṅgatā
tava vīra vākyam abhikaṅkhamānā,
tesam tuvaṃ sādhu viyākarohi
tathā hi te vidito esa dhammo.
1108. Ādānataṅhaṃ vinayetha sabbaṃ (bhadrāvudhāti bhagavā)
uddhaṃ adho tiriyañcāpi majjhe,
yaṃ yaṃ hi lokasmiṃ upādiyanti
teneva māro anveti jantuṃ.
1109. Tasmā pajānaṃ na upādiyetha
bhikkhu sato kiñcanaṃ sabbaloke,
ādānasatte iti pekkhamāno
pajaṃ imaṃ maccudheyye visattanti.

Bhadrāvudhasuttaṃ dvādasamaṃ.

13. UDAYASUTTAṃ¹

1110. Jhāyiṃ virajamāsīnaṃ (iccāyasmā udayo)
katakiccaṃ anāsavaṃ
pāraguṃ sabbadhammānaṃ atthi pañhena āgamaṃ,
aññāvimokkhaṃ² pabrūhi avijjāya pabhedaṃ.
1111. Pahānaṃ kāmacchandānaṃ (udayāti bhagavā)
domanassānaṃ cūbhayaṃ,
thīnassa ca panūdanaṃ³ kukkucānaṃ nivāraṇaṃ.
1112. Upekhāsatisaṃsuddhaṃ dhammatakkapurejayaṃ,
aññāvimokkhaṃ¹ pabrūmi avijjāya pabhedaṃ.
1113. Kiṃsu saṃyojano loko (iccāyasmā udayo)
kiṃsu tassa vicāraṇā,⁴
kissassa vippahānena nibbānamiti vuccati.

¹ udayamāṇavapucchā - Ma, PTS.

² aññaṃ vimokkhaṃ - Syā.

³ panudanaṃ - Syā.

⁴ vicāraṇaṃ - Ma, PTS.

1107. Thừa bậc anh hùng, vô số người từ các xứ sở đã tụ hội lại, mong mọi lời nói của ngài. Xin ngài hãy khéo léo giải thích cho họ, bởi vì pháp này đã được ngài biết đúng theo bản thể.”

1108. (Đức Thế Tôn nói: “Này Bhadrāvudha,) nên xua đi sự nắm giữ và tham ái, ở bên trên, bên dưới, luôn cả chiều ngang và khoảng giữa. Bởi vì, mỗi một điều gì họ chấp thủ ở thế gian, do chính điều ấy Ma Vương theo đuổi loài người.

1109. Vì thế, trong khi nhận biết rằng: ‘Họ bị dính mắc ở sự nắm giữ,’ trong khi xem xét nhân loại này bị vướng mắc ở lãnh địa của Thần Chết, vị tỳ khưu, có niệm, không nên chấp thủ bất cứ điều gì ở khắp thế gian.”

Kinh Bhadrāvudha là thứ mười hai.

13. KINH UDAYA

1110. (Tôn giả Udaya nói:) “Với ý định (hỏi) câu hỏi, con đã đi đến bậc có thiên chứng, không còn ô nhiễm, đã làm xong phận sự, không còn lậu hoặc, đã đi đến bờ kia của tất cả các pháp, xin ngài hãy nói về sự giải thoát do trí giác ngộ, về sự phá vỡ vô minh.

1111. (Đức Thế Tôn nói: “Này Udaya,) sự dứt bỏ đối với lòng mong muốn ngũ dục và nổi ưu phiền, cả hai loại, sự xua đi đã dục, và sự chế ngự các trạng thái hối hận.

1112. Ta nói về sự giải thoát do trí giác ngộ, về sự phá vỡ vô minh có xả và niệm đã được thanh tịnh, có sự suy tầm đúng pháp đi trước.”

1113. (Tôn giả Udaya nói:) “Thế gian có cái gì là sự ràng buộc? Cái gì là phương tiện xét đoán của nó? Do lìa bỏ cái gì được gọi là ‘Niết Bàn’?”

1114. Nandisaṃyojano¹ loko (udayāti bhagavā)
vitakkassa vicāraṇā,
taṇhāya vippahānena nibbānamiti vuccati.
1115. Kathaṃ satassa carato (iccāyasmā udayo)
viññāṇaṃ uparujjhati,
bhagavantaṃ puṭṭhumāgamaṃ taṃ suṇoma vaco tava.
1116. Ajjhattaṇca bahiddhā ca vedanaṃ nābhinandito,²
evaṃ satassa carato viññāṇaṃ uparujjhatīti.

Udayasuttaṃ terasamaṃ.

14. POSĀLASUTTAM³

1117. Yo atītaṃ ādiyati⁴ (iccāyasmā posālo)
anejo chinnaśaṃsayo,
pāraguṃ⁵ sabbadhammānaṃ atthi pañhena āgamaṃ.
1118. Vibhūtarūpasaññissa sabbakāyappahāyino,
ajjhattaṇca bahiddhā ca natthi kiñcīti passato,
ñāṇaṃ sakkānupucchāmi kathaṃ neyyo tathāvidho.
1119. Viññāṇaṭṭhitiyo sabbā (posālāti bhagavā)
abhijānaṃ tathāgato,
tiṭṭhantameṇaṃ jānāti vimuttaṃ tapparāyaṇaṃ.
1120. Ākiñcaññāsambhavaṃ⁶ ñatvā nandi⁷ saṃyojanaṃ iti,
evamevaṃ⁸ abhiññāya tato tatha vipassati,
etaṃ ñāṇaṃ⁹ tathaṃ tassa brāhmaṇassa vusīmato ”ti.

Posālasuttaṃ cuddasamaṃ.

¹ nandisaṃyojano - PTS.

² nābhinandato - Ma, Syā, PTS.

³ posālamāṇavapucchā - Ma, PTS.

⁴ ādisati - Ma, Syā, PTS.

⁵ pāragū - Syā, PTS.

⁶ ākiñcaññāsambhavaṃ - Ma.

⁷ nandi - Ma, PTS.

⁸ evamevaṃ - Syā, PTS.

⁹ evaṃ ñāṇaṃ - Syā.

1114. (Đức Thế Tôn nói: “Này Udaya,) thế gian có vui thích là sự ràng buộc? Suy tầm là phương tiện xét đoán của nó. Do lìa bỏ tham ái được gọi là ‘Niết Bàn.’”

1115. (Tôn giả Udaya nói:) “Đối với vị đang thực hành niệm, thức (của vị ấy) được hoại diệt như thế nào? Chúng con đã đi đến để hỏi đức Thế Tôn, hãy cho chúng con nghe lời nói của ngài.”

1116. “Đối với vị không thích thú cảm thọ ở nội phần và ngoại phần, đối với vị đang thực hành niệm như vậy, thức (của vị ấy) được hoại diệt.”

Kinh Udaya là thứ mười ba.

14. KINH POSĀLA

1117. (Tôn giả Posāla nói:) “Với ý định (hỏi) câu hỏi, con đã đi đến bậc đã đi đến bờ kia của tất cả các pháp, vị chỉ ra thời quá khứ, không còn dục vọng, đã cắt đứt sự nghi ngờ.

1118. Đối với vị có sắc tướng đã không còn, có sự dứt bỏ toàn bộ về thân, đang nhìn thấy nội phần và ngoại phần là ‘không có gì,’ thừa vị dòng Sakya, con hỏi thêm về trí (của vị ấy). Vị thuộc hạng như thế ấy nên được hướng dẫn như thế nào?”

1119. (Đức Thế Tôn nói: “Này Posāla,) trong khi biết rõ tất cả các chỗ trú của thức, đức Như Lai biết vị ấy đang trú (ở đâu), được tự do, có nơi ấy là mục tiêu chính yếu.

1120. Sau khi biết được nguồn sanh khởi của Vô Sở Hữu Xứ, (biết được) ‘vui thích là sự ràng buộc,’ sau khi biết rõ điều ấy như vậy, từ đó nhìn thấy rõ nơi ấy; đây là trí như thật của vị Bà-la-môn đã sống hoàn hảo ấy.”

Kinh Posāla là thứ mười bốn.

15. MOGHARĀJASUTTAṃ¹

1121. Dvāhaṃ sakka² apucchissaṃ (iccāyasmā mogharājā)
na me vyākāsi cakkhumā,
yāva tatiyañca devīsi³ vyākarotīti me suttaṃ.

1122. Ayaṃ loko paro loko brahmaloko sadevako,
diṭṭhiṃ te nābhijānāti⁴ gotamassa yasassino.

1123. Etaṃ⁵ abhikkantadassāviṃ atthi pañhena āgamaṃ,
kathaṃ lokaṃ avekkhantaṃ maccurājā na passati.

1124. Suññato lokaṃ avekkhassu mogharāja sadā sato,
attānudiṭṭhiṃ ūhacca evaṃ maccutaro siyā,
evaṃ lokaṃ avekkhantaṃ maccurājā na passatīti.

Mogharājasuttaṃ paññarasamaṃ.

16. PIṄGIYASUTTAṃ⁶

1125. Jiṇṇohamasmi abalo vītavaṇṇo⁷ (iccāyasmā piṅgiyo)
nettā na suddhā savanaṃ na phāsu,
māhaṃ nassaṃ⁸ momuho antarāva⁹
ācikkha dhammaṃ yamaṃ vijaññaṃ
jātijarāya idha vipphānaṃ.

1126. Disvāna rūpesu vihaññaṃāne (piṅgiyāti bhagavā)
ruppanti rūpesu janā pamattā,
tasmā tuvaṃ piṅgiya appamatto
jahassu rūpaṃ apunabbhavāya.

¹ mogharājamāṇavapucchā - Ma, PTS.

² sakkaṃ - Ma, PTS.

³ devīsi - Syā, PTS.

⁴ nābhijānāmi - Syā, PTS.

⁵ evaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁶ piṅgiyamāṇavapucchā - Ma, PTS.

⁷ vivaṇṇo - Syā.

⁸ māhampanassaṃ - Syā.

⁹ antarāya - Syā, PTS.

15. KINH MOGHARĀJA

1121. (Tôn giả Mogharājā nói:) “Thưa vị dòng Sakya, con đã hỏi hai lần. Bậc Hữu Nhân đã không giải thích điều ấy cho con. Và con đã được nghe rằng: ‘(Được hỏi) đến lần thứ ba, bậc Thiên Nhân Ấn Sĩ (sẽ) giải thích.’”

1122. Thế giới này, thế giới khác, thế giới Phạm Thiên luôn cả chư Thiên không (thế) biết rõ quan điểm của ngài, của vị Gotama có danh tiếng.

1123. Con đã đi đến bậc có nhãn quan vượt trội này với ý định (hỏi) câu hỏi: Người đang xem xét thế gian như thế nào thì Tử Thần không nhìn thấy (người ấy)?”

1124. “Này Mogharāja, người hãy xem xét thế giới là trống không, luôn luôn có niệm. Sau khi nhổ lên tà kiến về bản ngã, như vậy có thể vượt qua sự chết. Người đang xem xét thế gian như vậy, Thần Chết không nhìn thấy (người ấy).”

Kinh Mogharāja là thứ mười lăm.

16. KINH PIṄGIYA

1125. (Tôn giả Piṅgiya nói:) “Con đã già, yếu sức, không còn vẻ đẹp, cặp mắt không còn trong sáng, việc nghe không thoải mái, mong rằng con chớ mệnh chung trong lúc còn mê muội. Xin ngài hãy chỉ bảo về Giáo Pháp để con có thể nhận thức sự lìa bỏ đối với sanh và già ở nơi đây.”

1126. (Đức Thế Tôn nói: “Này Piṅgiya,) sau khi nhìn thấy những người bị sầu khổ ở các sắc, các hạng người xao lãng bị khổ sở ở các sắc, này Piṅgiya, vì thế, (là người) không xao lãng, người hãy từ bỏ sắc để không còn hiện hữu lại nữa.”

1127. Disā catasso vidisā catasso
 uddhaṃ adho dasadisā¹ imāyo
 na tuyhaṃ adiṭṭhaṃ asutaṃ 'mutaṃ vā,²
 atho aviññāṇaṃ kiñci na matthi³ loke
 ācikkha dhammaṃ yamaṃ vijaññaṃ
 jāti jarāya idha vippahānaṃ.

1128. Taṇhādhipanne manuje pekkhamāno (piṅgiyāti bhagavā)
 santāpajāte jarasā parete,
 tasmā tuvaṃ piṅgiya appamatto
 jahassu taṇhaṃ apunabbhavāyāti.

Piṅgiyasuttaṃ soḷasamaṃ.

Idamavoca bhagavā magadhesu viharanto pāsāṇake cetiye,⁴
 paricārikasoḷasānaṃ⁵ brāhmaṇānaṃ ajjhittṭho puṭṭho puṭṭho pañhe⁶ vyākāsi.
 Ekamekassa cepi pañhassa atthamaññāya dhammamaññāya
 dhammānudhammaṃ paṭipajjeyya gaccheyyeva jarāmaraṇassa pāraṃ;
 pāraṅgamaṇiyā ime dhammāti, tasmā imassa dhammapariyāyassa
 pārāyananteva⁷ adhivacanaṃ:

1129. Ajito tissa metteyyo puṇṇako atha mettagū,
 dhotako upasīvo ca nando ca atha hemako.

1130. Todeyyakappā dubhayo jatukaṇṇī ca paṇḍito,
 bhadrāvudho udayo ca posālo cāpi brāhmaṇo,
 mogharājā ca medhāvī piṅgiyo ca mahā isi.

1131. Ete buddhaṃ upāgacchuṃ⁸ sampannacaraṇaṃ isiṃ,
 pucchantā nipuṇe pañhe buddhaseṭṭhaṃ upāgamaṃ.

¹ dasa disā - Ma, Syā; dasa disatā - PTS.

² asutaṃ amutaṃ - Ma; asutāmutaṃ vā - Syā; asutaṃ-mutaṃ vā - PTS.

³ kiñcanamatthi - Ma, PTS; kiñcimatthi - Syā.

⁴ pāsāṇacetiye - Syā.

⁵ paricārikasoḷasānaṃ - Ma, PTS; paricārikasoḷasannaṃ - Syā.

⁶ puṭṭho puṭṭho pañhaṃ - Ma; pañhaṃ puṭṭho - Syā.

⁷ pārāyananteva - Syā.

⁸ upāgañchuṃ - Syā, PTS.

1127. “Bốn hướng chính, bốn hướng phụ, bên trên, bên dưới, đây là mười phương. Đối với ngài, không có điều gì ở thế gian là không được thấy, không được nghe, không được cảm giác, và không được nhận thức (bởi ngài). Xin ngài hãy chỉ bảo về Giáo Pháp để con có thể nhận thức sự lia bỏ đối với sanh và già ở nơi đây.”

1128. (Đức Thế Tôn nói: “Này Piṅgiya,) trong khi nhìn xem những người theo đuổi tham ái, có sự bức bối sanh khởi, bị chế ngự bởi sự già, những con người ấy bị mệt mỏi, này Piṅgiya, vì thế, (là người) không xao lãng, người hãy từ bỏ tham ái để không còn hiện hữu lại nữa.”

Kinh Piṅgiya là thứ mười sáu.

Đức Thế Tôn đã nói điều này trong lúc cư ngụ ở xứ sở Magadha tại bảo điện Pāsāṇaka. Được yêu cầu bởi mười sáu vị Bà-la-môn tùy tùng (của Bà-la-môn Bāvāri), ngài đã giải thích các câu hỏi mỗi khi được hỏi. Nếu sau khi hiểu thông ý nghĩa của từng câu hỏi một, sau khi hiểu thông Giáo Pháp, thì có thể thực hành đúng pháp và thuận pháp, và còn có thể đi đến bờ kia của sự già và sự chết. Các pháp này là sẽ đi đến bờ kia, vì thế, tên gọi của bài giảng pháp này là ‘*Đi Đến Bờ Kia*.’

1129. Vị Ajita, vị Tissametteyya, vị Puṇṇaka, rồi vị Mettagū, vị Dhotaka, và vị Upasīva, vị Nanda, rồi vị Hemaka, –

1130. – cả hai vị là vị Todeyya với vị Kappa, và vị sáng suốt Jatukaṇṇī, vị Bhadrāvudha, và vị Udaya, luôn cả Bà-la-môn Posāla, vị thông minh Mogharājā, và vị đại ẩn sĩ Piṅgiya, –

1131. – những vị này đã đi đến gặp đức Phật, bậc ẩn sĩ có đức hạnh đầy đủ. Trong khi hỏi các câu hỏi vi tế, họ đã đến gần đức Phật tối thượng.

1132. Tesam buddho vyākāsi¹ pañhe puṭṭho² yathātatham,
pañhānaṃ veyyākaraṇena tosesi brāhmaṇe muni.
1133. Te tositā cakkhumatā buddhenādiccabandhunā,
brahmacariyamacariṃsu varapaññassa santike.
1134. Ekamekassa pañhassa yathā buddhena desitaṃ,
tathā yo paṭipajjeyya gacche pāraṃ apārato.
1135. Apārā pāraṃ gaccheyya bhāvento maggamuttamaṃ,
maggo so pāraṃ gamanāya tasmā parāyanaṃ³ iti.

PĀRĀYANĀNUGĪTIGĀTHĀ

1136. Pārāyanamanugāyissaṃ (iccāyasmā piṅgiyo)
yathāddakkhi⁴ tathā akkhāsi,
vimalo bhūrimedhaso,
nikkāmo nibbano⁵ nāgo⁶
kissa hetu musā bhaṇe.
1137. Pahīnamalamohassa mānamakkhappahāyino,⁷
handāhaṃ kittayissāmi giraṃ vaṇṇūpasamhitam.
1138. Tamonudo buddho samantacakkhu
lokantagū sabbabhavātivatto,
anāsavo sabbadukkhappahīno⁸
saccavhayo brahme upāsito⁹ me.
1139. Dvijo¹⁰ yathā kubbanakaṃ pahāya
bahupphalaṃ kānanaṃ āvaseyya,
evampahaṃ appadasse pahāya
mahodadhiṃ haṃsarivajjhapatto.¹¹
1140. Ye me pubbe vyākāmsu¹²
huraṃ gotamasāsanā
iccāsi iti bhavissati,
sabbantaṃ itihītihaṃ
sabbantaṃ takkavaḍḍhanaṃ.

¹ pabyākāsi - Ma; vyākāsi - Syā.

² puṭṭhe - Syā.

³ pārāyanaṃ - Ma, PTS.

⁴ yathā addakkhi - Syā, PTS.

⁵ nibbuto - Syā, Simu.

⁶ nātho - PTS.

⁷ mānamakkhappahāno - Syā.

⁸ sabbadukkhappahāno - Syā.

⁹ brahmupāsito - Syā.

¹⁰ dijo - Ma, Syā, PTS.

¹¹ haṃsoriva ajjhapatto - Ma.

¹² viyākāmsu - Ma, Syā, PTS.

1132. Được hỏi những câu hỏi, đức Phật đã giải thích cho các vị ấy đúng theo bản thể (câu hỏi). Với việc giải thích các câu hỏi, bậc Hiền Trí đã làm hài lòng các vị Bà-la-môn.

1133. Được hài lòng với đức Phật, bậc Hữu Nhãn, đấng quyền thuộc của mặt trời, các vị ấy đã thực hành Phạm hạnh trong sự hiện diện của bậc có tuệ cao quý.

1134. Theo như điều đã được thuyết giảng bởi đức Phật đối với từng câu hỏi một, người nào thực hành theo như thế thì có thể từ bờ bên này đi đến bờ kia.

1135. Người tu tập đạo lộ tối thượng có thể từ bờ bên này đi đến bờ kia. Đạo lộ ấy đưa đến việc đi đến bờ kia, vì thế gọi là ‘*Đi Đến Bờ Kia*.’”

ĐI ĐẾN BỜ KIA - CÁC KỆ NGÔN TƯỜNG THUẬT

1136. (Tôn giả Pīngiya nói:) “Con sẽ tường thuật lại Kinh *Đi Đến Bờ Kia*.¹ Bậc vô nhiễm, có tuệ bao la, không còn dục vọng, đã ra khỏi rừng (tham ái), bậc long tượng đã thấy như thế nào, ngài đã nói ra như thế ấy. Nguyên nhân gì khiến ngài lại nói lời sai trái?”

1137. Giờ con sẽ thuật lại lời nói đức độ của bậc đã dứt bỏ vết nhơ và si mê, của bậc có sự dứt bỏ ngã mạn và sự thâm hiểm.

1138. Thừa vị Bà-la-môn, đức Phật, bậc xua tan bóng tối, đấng Toàn Nhãn, đã đi đến tận cùng thế giới, vượt trội mọi hiện hữu, không còn lậu hoặc, đã dứt bỏ tất cả khổ, có tên gọi là Sự Thật, đã được hầu cận bởi con.

1139. Giống như con chim, sau khi lìa bỏ khu rừng cây nhỏ, có thể sống ở khu rừng có nhiều trái cây, cũng tương tự như thế, sau khi lìa bỏ người có tâm nhìn nhỏ nhoi, con ví như con chim thiên nga đã đạt đến biển lớn.

1140. Những người nào trước đây đã giải thích cho con khác với lời dạy của Gotama (nói rằng): ‘Đã là như vậy, sẽ là như vậy,’ mọi điều ấy đều do nghe nói lại theo truyền thống, mọi điều ấy đều là sự tăng trưởng suy tầm (về dục).

¹ Lúc này, Bà-la-môn Pīngiya, đã chứng quả Bất Lai, trở về thuật lại bài Kinh *Đi Đến Bờ Kia* cho vị thầy trước đây là Bà-la-môn Bāvāri (SnA. ii, 603-605).

1141. Eko tamanudāsīno jutimā¹ so pabhaṅkaro,
gotamo bhūripaññaṅo gotamo bhūrimedhaso.
1142. Yo me dhammadesesi sandiṭṭhikamakālikam,
taṅhakkhayanānītikam yassa natthi upamā kvaci.
1143. Kinnu tamhā vippavasasi muhuttamapi piṅgiya,
gotamā bhūripaññaṅā gotamā bhūrimedhasā.
1144. Yo te dhammadesesi sandiṭṭhikamakālikam,
taṅhakkhayanānītikam yassa natthi upamā kvaci.
1145. Nāham tamhā² vippavasāmi muhuttampi brāhmaṇa,
gotamā bhūripaññaṅā gotamā bhūrimedhasā.
1146. Yo me dhammadesesi sandiṭṭhikamakālikam,
taṅhakkhayanānītikam yassa natthi upamā kvaci.
1147. Passāmi naṃ manasā cakkhunā ca³
rattiṃ divaṃ brāhmaṇa appamatto,
namassamāno vivasemi⁴ rattiṃ
teneva maññaṃ avippavāsaṃ.
1148. Saddhā ca pīti ca mano satī ca
nāpenti⁵ me gotamasāsanamhā,
yaṃ yaṃ disaṃ vajati bhūripaññaṅo
sa tena teneva natohamasmi.
1149. Jiṅṅassa me dubbalathāmakassa
teneva kāyo na paleti tattha,
saṅkappasattāya⁶ vajāmi niccaṃ
mano hi me brāhmaṇa tena yutto.
1150. Paṅke sayāno pariphandaṃ dīpā dīpaṃ upaplaviṃ,⁷
athaddasāsiṃ sambuddhaṃ oghatiṅṅamanāsavaṃ.

¹ jātimā - PTS.² taṅhā - Sīmu.³ cakkhunāva - Ma, Syā, PTS.⁴ vivasāmi - Syā.⁵ nāmenti me - Syā.⁶ saṅkappayantāya - Ma, Syā;

saṅkappayattāya - PTS.

⁷ upallaviṃ - Syā.

1141. Vị xua tan bóng tối, một mình, đang ngồi, sáng chói, bậc tạo ra ánh sáng ấy là vị Gotama có tuệ bao la, là vị Gotama có sự sáng suốt bao la.

1142. Vị ấy đã thuyết giảng cho con Giáo Pháp có thể thấy được bởi tự thân, không bị chi phối bởi thời gian, có sự đoạn diệt tham ái, không có rủi ro, điều tương đương với pháp (Niết Bàn) ấy là không có ở bất cứ đâu.”

1143. “Này Piṅgiya, sao người không thể sống, đầu chi trong chốc lát, xa lìa khỏi vị Gotama có tuệ bao la, khỏi vị Gotama có sự sáng suốt bao la?

1144. Là vị đã thuyết giảng cho người Giáo Pháp có thể thấy được bởi tự thân, không bị chi phối bởi thời gian, có sự đoạn diệt tham ái, không có rủi ro, điều tương đương với pháp (Niết Bàn) ấy là không có ở bất cứ đâu.”

1145. “Thưa vị Bà-la-môn, con không thể sống, đầu chi trong chốc lát, xa lìa khỏi vị Gotama có tuệ bao la, khỏi vị Gotama có sự sáng suốt bao la.

1146. Là vị đã thuyết giảng cho con Giáo Pháp có thể thấy được bởi tự thân, không bị chi phối bởi thời gian, có sự đoạn diệt tham ái, không có rủi ro, điều tương đương với pháp (Niết Bàn) ấy là không có ở bất cứ đâu.

1147. Thưa vị Bà-la-môn, con nhìn thấy ngài ấy bằng tâm và bằng mắt, ban đêm và ban ngày không bị xao lãng. Trong khi kính lễ (đến Ngài), con sống qua đêm; chính bằng cách ấy, con nghĩ là sống không xa lìa.

1148. Tín, hỷ, tâm ý, và niệ của con không lìa xa lời giảng dạy của đức Gotama. Mỗi phương hướng nào bậc có tuệ bao la di chuyển đến, con đây đều kính lễ theo chính phương hướng ấy.

1149. Đối với con, là người đã già nua, có thể lực và sức mạnh kém cỏi, chính vì thế, thân xác của con không theo đến được nơi ấy. Thưa vị Bà-la-môn, con thường đi đến bằng cách hướng tâm, bởi vì tâm ý của con đã được gắn bó với vị ấy.

1150. Trong khi đang nằm giã giữa trong đám bùn (ngũ dục), con đã bơi từ hòn đảo này đến hòn đảo khác. Và con đã nhìn thấy bậc Toàn Giác, vị đã vượt qua dòng lũ, không còn lậu hoặc.

1151. Yathā ahū vakkali muttasaddho
bhadrāvudho āḷavi gotamo ca,
evameva tvampī pamuñcassu saddhaṃ
gamissasi tvaṃ piṅgiya maccudheyassa pāraṃ.¹
1152. Esa bhiyyo pasīdāmi sutvāna munino vaco,
vivattacchaddo sambuddho akhilo paṭibhānavā.
1153. Adhideve abhiññāya sabbaṃ vedi parovaraṃ,²
pañhānantakaro satthā kaṅkhinaṃ³ paṭijānataṃ.
1154. Asaṃhīraṃ asaṅkappaṃ yassa natthi upamā kvaci,
addhā gamissāmi na mettha kaṅkhā evaṃ padhārehi adhimuttacittanti.

Pārāyanavaggo niṭṭhito.

SUTTANIPĀTO SAMATTO.

--ooOoo--

¹ maccudheyapāraṃ - PTS.

² varovaraṃ - Ma.

³ kaṅkhinaṃ - Ma, Syā, PTS.

1151. “Giống như Vakkali có niềm tin đã được khẳng định, Bhadrāvudha và Āḷavi Gotamo (cũng thế), tương tự y như vậy, người cũng hãy khẳng định niềm tin. Nay Piṅgiya, người sẽ đi đến bờ bên kia đối với lãnh địa của Thần Chết.”¹

1152. “Sau khi lắng nghe lời nói của bậc hiền trí, con đây càng thêm tịnh tín. Ngài là bậc Chánh Đẳng Giác, có màn che đã được cuốn lên, không khát khe, có tài biện giải.

1153. Sau khi biết rõ chư Thiên bậc cao, ngài đã hiểu tất cả từ thấp đến cao. Bậc Đạo Sư, vị làm chấm dứt các câu hỏi của những người có sự hoài nghi bộc lộ cho biết.

1154. Đương nhiên, con sẽ đi đến trạng thái (Niết Bàn) không bị tiêu hoại, không bị lay chuyển, điều tương đương với pháp (Niết Bàn) ấy là không có ở bất cứ đâu. Sự nghi hoặc của con về nơi này (Niết Bàn) là không có. Như vậy xin ngài hãy ghi nhận con là người có tâm đã được khẳng định.”

Dứt Phẩm Đi Đến Bờ Kia.

KINH TẬP ĐƯỢC ĐẦY ĐỦ.

--ooOoo--

¹ Vào thời điểm này, đức Phật đang ngự tại thành Sāvattthi. Biết được sự chín muồi về khả năng của Piṅgiya và Bāvāri, Ngài đã phóng ra hào quang có màu sắc vàng chói. Piṅgiya ngay trong lúc đang ngồi tán dương ân đức của Phật cho Bāvāri đã nhìn thấy hào quang ấy, trong lúc xem xét ‘cái gì đây?’ Sau khi nhìn thấy đức Thế Tôn như đang đứng trước mặt, Piṅgiya đã bảo vị Bà-la-môn Bāvāri rằng: ‘Đức Phật đã ngự đến.’ Bà-la-môn Bāvāri đã từ chỗ ngồi chấp tay lên và đứng dậy. Đức Thế Tôn sau khi phóng ra hào quang đã hiện thân cho vị Bà-la-môn thấy. Sau khi thấy thời điểm phù hợp cho cả hai vị, trong lúc chỉ dạy riêng cho Piṅgiya, Ngài đã nói lên kệ ngôn này (SnA. ii,606).

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

SUTTANIPĀTAPĀḶI

GĀTHĀDIPĀDASŪCI – THU MŪC CĀU KĒ PĀḶI:

	Trang		Trang
A		A	
Akakkasaṃ viññapaniṃ	194	Aṭṭhacattārisaṃ vassāni	88
Akiñcanaṃ anādānaṃ	336	Aṭṭhānataṃ saṅgaṇikāratassa	16
Akittayī vivaṭacakkhu	290	Aṭṭhinahārusaṃyutto	60
Akkodhanaṃ vatavantaṃ	192	Aṇumattenapi puñña	126
Akkodhano asantāsī	270	Atisāradiṭṭhiyā so samatto	280
Akkodhano vigatakhīlo	06	Atītayobbano poso	34
Akkosaṃ vadhabandhañca	192	Atītesu anāgatesu cāpi	112
Akkhātāraṃ pavattāraṃ	50	Attadaṇḍā bhayaṃ jātamaṃ	294
Agamā rājagahaṃ buddho	122	Attavetanabhato 'hamasmi	08
Aggihuttamukhā yañña	178	Attamaṃ pahāya anupādiyāno	254
Acci yathā vātavegena khittā	328	Atthamaṅgatassa na	
Acchecchi taṇhaṃ idha		pamāṇamatthi	330
nāmarūpe	106	Atthamaṅgato so uda vā so natthi	330
Ajito addasa sambuddhaṃ	312	Atthāya vata me buddho	58
Ajito tissa metteyyo	346	Atthi vasā atthi dhenupā	08
Ajja paṇṇaraso uposatho	46	Atthi saddhā tathā viriyaṃ	126
Ajjhattañca bahiddhā ca	342	Atha kho carahi jānāti	308
Ajjhattameva upasame	290	Ahattano gamanamanussaranto	216
Aññaatra tamhā samayā	90	Atha tvaṃ pavitakkamāgamā	264
Aññaṃ ito yābhivadanti		Atha pubbalohitamisse	210
dhammaṃ	280	Atha bhāsīhi dasadisā	222
Aññātametaṃ vacanaṃ	218	Atha lohamayaṃ pana kumbhiṃ	210
Aññāya padaṃ samecca		Atha vetaraṇiṃ pana duggaṃ	210
dhammaṃ	112	Atha satthāni kurute	260
Aññāya lokaṃ paramatthadassiṃ	66	Athassa gatte disvāna	312
Aññāya sabbāni nivesanāni	64	Athassa navahi sotehi	60
Aññaena ca kevalinaṃ		Athassa susiraṃ sīsaṃ	60
mahesiṃ	26, 142	Athāparaṃ pañca rajāni loke	304
Aññepi passa gamine	184	Addasa bhagavā ādiṃ	106

Ā		U	
Ādissa jammanam brūhi	312	Upadhiniḍānā pabhavanti	
Ānandajāte tidasagaṇe patīte	212	dukkhā	226
Āmantanā hoti sahāyamajjhe	12	Upadhī te samatikkantā	164, 180
Ārati virati pāpā	80	Upayo hi dhammesu upeti	
Āraddhaviriyo paramatthapattiyā	20	vādam	248
Ārogyam sammadaññāya	234	Upādānapaccayā bhavo	232
Āsavakhīṇo pahīnamāno	110	Upāyāsā ca te sabbe	164
Āsam anissāya vivekadassī	140	Upekkhako sadā sato	270
Āsā yassa na vijjanti	196	Upekhāsatisamsuddham	340
Āsimsanti thomayanti	320	Ubhosu antesu vineyya	
		chadam	246
		Usabham pavaram vīram	198
		Usabhoriva chetva bandhanāni	10
		Ussussati anāhāro	306
		Ū	
		Ūnūdarō mitāhāro	220
		E	
		Ekajam va dvijam vāpi	38
		Ekamekassa pañhassa	348
		Ekam hi saccam na dutiyamatthi	278
		Ekam carantam munim	
		appamattam	64
		Ekāsanassa sikkhetha	222
		Eko aham sakka	
		mahantamogham	328
		Eko tamanudāsīno	350
		Eko pubbe caritvāna	258
		Enijaṅgham kisaṃ vīram	50
		Etañca dhammamaññāya	294
		Etañce rucati bhoto	178
		Etadaññāya ye satā	334, 336
		Etamādinavam ñatvā	228,
		232, 234, 236, 260	
		Etam abhikkantadassāvim	344
		Etam dukkhanti ñatvāna	230
		Etam lokassa niyyānam	52
		Etādisam ce ratanam na icchasi	264

E		K	
Etādisāni katvāna	82	Kaṅkhī vecikicchī āgamaṃ	154
Etādisena kāyena	62	Kacci adinnaṃ nādiyati	48
Etābhinandāmi vaco		Kacci abhiṇhasaṃvāsā	100
mahesino	324, 332	Kacci na rajjati kāmesu	48
Ete ca ñatvā upanissitāti	276	Kacci mano supaṇihito	46
Ete ca paṭivijjhi yo gahaṭṭho	30	Kacci musā na bhaṇati	48
Ete parābhava loke	36	Kacci vijjāya sampanno	50
Ete buddhaṃ upāgacchuṃ	346	Katamaṃ taṃ upādānaṃ	52
Ete vivādā samaṇesu jātā	262	Katī parissayā loke	300
Etesu giddhā viruddhātīpātino	76	Kathaṃ carahi jānemu	310
Etesu dhammesu vineyya		Kathaṃdassī kathaṃsīlo	268
chandaṃ	304	Kathaṃ nu dāni puccheyyaṃ	58
Ettāvataggampi vadanti heke	276	Kathaṃ satassa carato	342
Evamabbhāhato loko	182	Kathaṃ sametassa vibhoti	
Evametaṃ yathābhūtaṃ	200	rūpaṃ	276
Evamesā kasīkaṭṭhā	24	Kathaṃ su tarati oghaṃ	56
Evameso aṇudhammo	94	Kathaṃ su labhate paññaṃ	58
Evampi yo vedagū bhāvitatto	96	Kappāni viceyya kevalāni	156
Evampi viggayha vivādiyanti	278	Kammānā vattati loko	200
Evaṃ dutiyena sahā mamassa	14	Kayavikkaye na tiṭṭheyya	292
Evaṃ dhamme viyāpanne	94	Karaṇīyamatthakusalena	44
Evaṃvihārī sato appamatto	322	Kalahābhirato bhikkhu	86
Esa bhikkhu mārāraja	124	Kalyāṇadassano bhikkhu	174
Esa bhiiyo pasidāmi	352	Kasmā nu saccāni vadanti nānā	280
Esa muñjaṃ parihare	128	Kassako kammanā hoti	198
Esa sutvā pasidāmi	106	Kassako paṭijānāsi	24
Esā namuci te senā	128	Kaṃ khettaṃnaṃ vadanti buddhā	158
Eso adhammo daṇḍānaṃ	92	Kaṃ maggaṃnaṃ vadanti buddhā	28
		Kaṃ so sikkhaṃ samādāya	302
		Kāmaṃ kāmayamānassa	242
		Kāmā te paṭhamā senā	128
		Kāmā hi citrā madhurā manoramā	16
		Kāmesu giddhā pasutā pamūḷhā	244
		Kāmesu nābhigijjheyya	316
		Kāmesu brahmacariyavā	318
		Kāmesu vinaya gedhaṃ	338
		Kāmesvādīnavaṃ disvā	124
		Kāyagutto vacīgutto	24
		Kālena gacche garuṇaṃ sakāsaṃ	98
O			
Okam jāhaṃ taṇhacchidaṃ			
anejaṃ	338		
Okam pahāya aniketasārī	268		
Okkhittacakkhu na ca pādalo	18,		
	304		
Okkhittacakkhu satimā	122		
Oropayitvā gihī vyañjanāni	14		
Osāne tveva vyāruddhe	294		
Ohārayitvā gihīvyañjanāni	18		

K		KH	
Kicchā vatāyaṃ idha vutti	210	Khattiyā brahmabandhū ca	94
Kiñcāpi so kammaṃ karoti		Khattiyā bhojarājāno	176
pāpakaṃ	70	Khantī ca sovacassatā	82
Kittayissāmi te dhammaṃ	322	Khayaṃ virāgaṃ amataṃ	
Kittayissāmi te santim	326	paṇītaṃ	68
Kinnu tamhā vippavasasi	350	Khādanti naṃ supāṇā ca	62
Kiso vivaṇṇo bhavati	184	Khādanti hi tattha rudante	210
Kismiṃ loko samuppanno	50	Khiddaṃ ratiṃ kāmasukhañca	
Kim nissitā isayo manujā		loke	18
khattiyā	134	Khiddā ratī hoti sahāyamajjhe	12
Kim pattinamāhu brāhmaṇaṃ	156	Khippaṃ giraṃ eraya	
Kim pattinamāhu bhikkhunaṃ	156	vagguvagguṃ	104
Kim pattinamāhu vedaguṃ	160	Khīṇaṃ purāṇaṃ navamaṃ natthi	
Kim pattinamāhu sottiyaṃ	162	sambhavaṃ	72
Kimṣilo kiṃsamācāro	96	Khīlā nikhātā asampavedhī	08
Kimṣu asissāmi kuvaṃ vā		Khuddaṃcā bālaṃ upasevamāno	94
asissaṃ	304	Khettaṃ vatthuaṃ hiraññaṃ vā	242
Kimṣu saṃyojana loko	340	Khettāni viceyya kevalāni	158
Kim sūdhā vittaṃ purisassa			
seṭṭhaṃ	56	G	
Kuto pahūtā kalahā vivādā	272	Gambhīrapaññaṃ	
Kenassu nivuto loko	316	nipuṇatthadassiṃ	52
Kodhano upanāhi ca	38	Gambhīrapaññaṃ medhāviṃ	194
Kodha saṃtusito loko	318	Gahaṭṭhavattaṃ pana vo vadāmi	118
Kodhātīmānassa vasaṃ		Gāthābhigitaṃ me	
na gacche	302	abhojaneyyaṃ	26, 142
Kodho mado thambho		Gāme vā yadi vā raññe	38
paccuṭṭhāpanā ca	76	Gāravo ca nivāto ca	80
Kodho mosavajjañca		Gāvo sayanañca vatthañca	92
kathaṃkathā ca	274	Gūthakūpo yathā assa	86
Ko nu aññatramariyehi	240	Gedhaṃ brūmi mahoghoti	296
Ko nu devo va brahmā vā	314	Gopī ca ahañca assavā	10
Ko nu senāpati bhoto	176	Gopī mama assavā alolā	08
Kosambiṃ cāpi sāketamaṃ	312	Gomaṇḍalaparibbūlhaṃ	90
Kosalānaṃ purā rammā	306		
Kosāni viceyya kevalāni	158	C	
Ko sujhati muccati bajjhatī ca	150	Cakkhumaṃ loko samuppannaṃ	188
Ko sūdhā taratī oghamaṃ	52	Cakkhūhi neva lolassa	290
Kyāssa vyappathayo assu	300	Catuppade pi jānātha	188

P			P	
Pamādo rajo pamādo	100	Pādudare'pi jānātha	190	
Paradhammikānampi		Pāpasahāyaṃ parivajjayetha	16	
na santaseyya	302	Pāmujjakaraṇaṃ ṭhānaṃ	78	
Paramanti diṭṭhīsu paribbasāno	252	Pārāyanamanugāyissaṃ	348	
Paramaṃ paramanti yodha ñatvā	30	Pāvañca bhoganagaraṃ	312	
Parassa ce dhammam		Piṇḍacāraṃ caritvāna	124	
anānujānaṃ	278	Piṇḍañca bhikkhu samayena		
Parassa ce vambhayitena hīno	286	laddhā	116	
Parassa ce hi vacasā nihīno	280	Piṇḍaṃ vihāraṃ sayanāsanañca	116	
Parābhavantaṃ purisaṃ	32	Piyavācameva bhāseyya	132	
Paridevayamāno ce	182	Piyā pahūtā kalahā vivādā	272	
Paridevaṃ pajappañca	184	Piyāsu lokasmiṃ kutonidānā	272	
Paripuṇṇakāyo suruci	174	Pucchanti ve bho brāhmaṇā		
Parovaraṃ ariyadhammaṃ		brāhmaṇehi	134	
viditvā	106	Puccha maṃ sabhiya pañhaṃ	154	
Parovarā yassa samecca		Pucchaṃ hi kiñci asuṇanto	314	
dhammā	140	Pucchāma satthāraṃ		
Pavivekarasaṃ pītvā	78	anomapaññaṃ	102	
Pasannanetto sumukho	174	Pucchāmahaṃ gotamaṃ		
Pasaṃsito vā pana tattha hoti	262	vadaññaṃ	144	
Passa dhammaṃ durājānaṃ	240	Pucchāmi taṃ ādiccabandhuṃ	288	
Passaṃ naro dakkhiti		Pucchāmi taṃ gotama		
nāmarūpaṃ	286	bhūripañña	112	
Passāmahaṃ devamanussa loke	326	Pucchāmi taṃ bhagavā brūhi		
Passāmi naṃ manasā		metaṃ	320, 324	
cakkhunā ca	350	Pucchāmi munīṃ		
Passāmi loke pariphandaṃ	244	pahūtapaññaṃ	28, 108	
Passāmi suddhaṃ paramaṃ		Puṇḍarīkaṃ yathā vaggu	164	
arogaṃ	248	Puttañca dāraṃ pitarañca		
Pahānaṃ kāmacchandānaṃ	340	mātaraṃ	18	
Pahāya pañcāvaraṇāni cetaso	20	Pubbāsave hitvā nave		
Pahīnajātīmaraṇaṃ asesam	106	akubbaṃ	288	
Pahīnamalamohassa	348	Pubbe nivāsaṃ yo vedi	198	
Pahūtavitto puriso	34	Purā kapilavatthumhā	308	
Pāṇaṃ na hāne na ca ghātayeyya	118	Purāṇaṃ nābhinandeyya	296	
Pāṇaṃ na hāne na		Purimaṃ pahāya aparaṃ sitāse	250	
cadinnaṃ	120	Purisassa hi jātassa	206	
Pāṇātipāto vadhacheda-		Puḷavāvasathe salilasmīṃ	210	
bandhanaṃ	74	Pekkhataṃ yeva ñātīnaṃ	182	

PH		BH	
Phandamānaṃ pajamaṃ disvā	294	Bhoti carahi jānāti	308
Phalānamiva pakkānaṃ	182		
Phassanidānaṃ sātamaṃ asātamaṃ	274	M	
Phassena yadā phuṭṭhassa	290	Majjañca pānaṃ na samācareyya	118
Phasso nu lokasmiṃ kutonidāno	276	Majjhe yathā samuddassa hoti	290
Phuṭṭhassa lokadhammehi	82	Majjhe sarasmiṃ tiṭṭhataṃ	336
		Madā hi pāpāni karonti bālā	118
B		Mano cassa supaṇihito	48
Baddhā hi bhisi susaṅkhatā	06	Mamañca āyu na ciram	
Bahussutaṃ dhammadhamaṃ		idhāvaseso	216
bhajetha	18	Mamāyite passatha phandamāne	244
Bahū devā manussā ca	80	Mayā pavattitaṃ cakkamaṃ	176
Bāvarissa vaco sutvā	310	Maraṇenapi taṃ pahiyati	256
Bāvarissa va tuyhaṃ vā	314	Mahāyaññaṃ yajitvāna	306
Bāvāriṃ abhivādetvā	310	Mā jātiṃ pucchi caraṇaṅca	
Bāvāri brāhmaṇo bhoto	314	puccha	136
Bāhitvā sabbapāpāni	158	Mātāpitū upaṭṭhānaṃ	80
Bāhusaccaṅca sippaṅca	80	Mātā yathā niyaṃ puttaṃ	46
Buddho bhavaṃ arahati		Mālaṃ na dhāre na ca	
pūraḷasaṃ	142	gandhamācare	120
Buddhoti ghosaṃ yadaparato		Migo araññaṃhi yathā abaddho	12
suṇāsi	216	Mitte bhajassu kalyāṇe	100
Buddho so bhagavā loke	308	Mitte suhajje anukampamāno	12
Brahmacariyaṅca sīlaṅca	90	Mukhadugga vibhūta anariya	208
Brahmabhūtaṃ atitulaṃ	178	Mukhaṃ jivhāya chādeti	314
Brahmabhūto atitulo	176	Muddhaṃ muddhādhipātaṅca	314
Brāhmaṇā tisaṭā ime	178	Muniṃ carantaṃ virataṃ	
		methunasmā	66
BH		Musā ca so na bhaṇati	48
Bhagavā tamhi samaye	312	Mūlakassa paṭiṭṭhānaṃ	312
Bhagavā hi kāme abhibhuyya		Mūlaṃ papañcasaṅkhāya	288
iriyati	338	Mettaṅca sabbalokasmiṃ	46
Bhajanti sevanti ca kāraṇatthā	22	Mettaṃ upekkhaṃ karuṇaṃ	
Bhadrāvudho udayo ca	310	vimuttiṃ	22
Bhavarāgaparetehi	240	Methunamanuyuttassa	258
Bhavāsavā yassa vacī kharā ca	138	Medavaṇṇaṃva pāsāṇaṃ	130
Bhikkhavo tisaṭā ime	180	Moneyyaṃ te upaṅṅissaṃ	218, 222
Bhikkhuno vijigucchato	300	Mosavajje na niyyetha	292, 296
Bhukuṭṭiṃ vinayitvāna	142	Mohantarā yassa na santi keci	140

Y		Y	
Yajassu yajamāno māghāti	150	Yassa nissayatā natthi	270
Yaññe ratāhaṃ bho gotama	136	Yassantarato na santi kopā	04
Yathā ahaṃ tathā ete	220	Yassa pure ca pacchā ca	198
Yathā ahū vakkali muttasaddho	352	Yassa maggaṃ na jānāsi	182
Yathā āpo ca paṭhavi	92	Yassa maṅgalā samūhatā	108
Yathā idaṃ tathā etaṃ	62	Yassa rāgo ca doso ca	194
Yathā etāsu jātisu	190	Yassa loke sakaṃ natthi	272
Yathā naro āpagaṃ otarivā	96	Yassa vanathajā na santi keci	06
Yathāpi kumbhakārassa	182	Yassa vitakkā vidhūpitā	04
Yathāpi nāvaṃ daḥhamāruhitvā	96	Yassassu lutāni bandhanāni	160
Yathā mātā pitā bhātā	90	Yassānusayā na santi keci	04, 110
Yathāvādī tathākārī	106	Yassālayā na vijjanti	196
Yathā saraṇamādittaṃ	184	Yassindriyāni bhāvitāni	156
Yathindakhīlo paṭhaviṃsito siyā	70	Yassūbhayante paṇidhīdha	
Yadaggato majjhato sesato vā	66	natthi	254
Yadattanī passati ānisaṃsaṃ	252	Yassete caturo dhammā	58
Yadatthikaṃ brahmacariyaṃ		Yassete honti gattesu	310
acāri	106	Yasseso dullabho loke	310
Yadasnamāno sukataṃ		Yaṃ evarūpaṃ jānātha	86
suniṭṭhitaṃ	74	Yaṃ kiñci dukkhaṃ sambhoti	228,
Yadā ca so mato seti	62		232, 234
Yadāpi āsi asurehi saṅgamo	212	Yaṃ kiñci dhammamabhijaññā	288
Yadūnakaṃ taṃ saṇati	222	Yaṃ kiñci vittaṃ idha vā	
Yantaṃ apucchimha akittayī no	322	huraṃ vā	68
Yante taṃ nappasahati	128	Yaṃ kiñci sampajānāsi	322, 326
Yamassa vādaṃ parihīnamāhu	262	Yaṃ kho mamaṃ	
Yamāhu dhammaṃ		deyyadhammaṃ	306
paramanti eke	284	Yaṃ taṃ apucchimha akittayī no	276
Yamāhu saccaṃ tathiyanti eke	278	Yaṃ taṃ saraṇamāgama	180
Yametaṃ pañhaṃ apucchi	316	Yaṃ tesaṃ pakataṃ āsi	88
Yamhi na māyā vasatī na māno	138	Yaṃ pare sukhato āhu	238
Yaso kittiñca yā pubbe	258	Yaṃ pubbe taṃ visosehi	298, 338
Yasmā hi dhammaṃ puriso		Yaṃ buddhaseṭṭho	
vijaññā	94	parivaṇṇayī suciṃ	68
Yasmiṃ kāmā na vasanti	334	Yaṃ buddho bhāsati vācaṃ	132
Yassa gatiṃ na jānanti	198	Yaṃ brāhmaṇaṃ vedagaṃ	
Yassa ca visatā natthi	222	ābhijaññā	324
Yassa darathajā na santi keci	06	Yaṃ me kañkhitamaññāsi	164
Yassa natthi idaṃ meti	298	Yaṃ samaṇo bahu bhāsati	222

Y		Y	
Yā unnatī sāssa vighātabhūmi	262	Ye me pubbe viyākaṃsu	334
Yā kācimā sammutiyo puthujjā	282	Ye me pubbe vyākaṃsu	348
Yāni ca tīṇi yāni ca saṭṭhi	162	Ye lūkhasā dāruṇā piṭṭhimaṃsikā	74
Yāni sotāni lokasmiṃ	316	Ye vītarāgā susamāhitindriyā	136,
Yānidha bhūtāni samāgatāni	68, 72		148
Yā me kaṅkhā pure āsi	164	Ye ve asattā vicaranti loke	146
Yāya devā manussā ca	100	Ye ve na taṇhāsu upātipannā	146
Yāva dukkhā nirayā idha vuttā	212	Ye sabbasaṃyojana-	
Yutto kathāyaṃ parisāya majjhe	262	bandhanacchidā	146
Yuvā ca daharo cāsi	124	Ye sabbasaṃyojanavippamuttā	146
Ye attadīpā cīvaranti loke	148	Yesaṃ taṇhā natthi kuhiñci loke	146
Ye ariyasaccāni vibhāvayanti	70	Yesaṃ vo dullabho loke	176
Ye idha kāmesu asaṅñatā janā	74	Yesu na māyā vasati na māno	146
Ye idha pāṇesu asaṅñatā janā	76	Ye suppayuttā manasā daḷhena	70
Ye kāme hitvā agahā caranti	136,	Yehi vivitto vicareyya loke	268
Ye kāme hitvā agihā caranti	148	Ye hettha jānanti yathā	
Yo kāme hitvā abhibhuyyacārī	138	yathā idaṃ	148
Ye keci ganthā idha mohamaggā	104	Yo atītaṃ ādiyati	342
Ye keci pāṇa bhūtatti	44	Yo attanāttānaṃ nānupassati	140
Ye kecime isayo manujā	318, 320	Yo attano sīlavatāni jantu	246
Ye kecime titthiyā vādasīlā	114	Yo attahetu parahetu	38
Ye kecime diṭṭhi paribbasānā	282	Yo atthaṃ pucchito santo	40
Ye kecime brāhmaṇā vādasīlā	114	Yo appaduṭṭhassa narassa	
Ye kecime samaṇabrāhmaṇā se	330,	dussati	206
	332	Yo idha caraṇesu pattipatto	162
Ye ca dukkhaṃ pajānanti	226	Yo imaṃ palipathaṃ duggaṃ	196
Ye ca phassaṃ pariññāya	230	Yo uppatitaṃ vineti kodhaṃ	02
Ye ca rūpūpagā sattā	236	Yo katvā pāpakaṃ kammaṃ	40
Ye ca rūpe pariññāya	236	Yo kāme parivajjeti	242
Ye ca saṅkhātadhammā se	316	Yo kāme hitvā abhibhuyyacārī	138
Ye diṭṭhimuggayha vivādayanti	264	Yo gāhaṇe thambhorivābhijāyatī	64
Ye dukkhaṃ nappajānanti	224	Yo ca jānaṃ samaṃ yutto	222
Yena naṃ vajju puthujjanā	272	Yo cattānaṃ samukkaṃse	40
Yena yena hi maññanti	184, 236	Yo jātamucchiṇṇa na ropayeyya	62
Yena sallena otiṇṇo	294	Yo ñātināṃ sakhānaṃ vā	38
Ye naṃ pajānanti yato nidānaṃ	84	Yo taṇhamudacchidā asesam	02
Yeneva bālotaṃ paraṃ dahāti	280	Yo tiṇṇakathaṃkatho visallo	30
Ye pāpasīlā iṅghātasūcakā	76	Yo te dhammadesesi	350
Ye puggalā aṭṭha satam pasatthā	68	Yo dukkhassa pajānāti	194

Y		R	
Yodha kāme accatari	298	Rasesu gedhaṃ akaraṃ alolo	20
Yodha kāme pahatvāna	196	Rāgañca dosañca pahāya	
Yodha taṇhaṃ pahatvāna	196	moḥaṃ	22, 146
Yo 'dha dīghaṃ va rassaṃ vā	194	Rāgaṃ vinayetha mānusesu	108
Yodha puññaṃ ca pāpaṃ ca	196	Rāgo ca doso ca itonidānā	84
Yo dhammapade sudesite	30	Rāgo ca doso ca kutonidānā	84
Yo nāccasārī na paccasārī	04	Rājā arahasi bhavituṃ	176
Yo nājjhagamā bhavesu sāraṃ	02	Rājāpi taṃ vessavaṇo kuvero	114
Yo nindiyaṃ pasamsati	206	Rājāhamasmi sela	176
Yo nīvaraṇe pahāya pañca	06	Rittassa munino carato	260
Yo nesam paramo āsi	90	Rūpā ca saddā ca rasā ca gandhā	116
Yo buddhaṃ paribhāsati	40	Rūpā saddā rasā gandhā	238
Yo brāhmaṇaṃ vā		Rosako kadariyo ca	40
samaṇaṃ vā	32, 40		
Yo maṃ icchatī anvetu	178	L	
Yo mātaraṃ vā pitaraṃ vā	32, 38, 40	Lakkhaṇānaṃ pavicayaṃ	312
Yo mānamudabbadhī asesam	02	Lakkhaṇe itihāseva	312
Yo me dhammadesesi	350	Lābhakamyā na sikkhati	270
Yo yajati tividaṃ		Lābho vata no anappako	10
puññasampadaṃ	150	Lābho siloko sakkāro	128
Yo yācayogo dānapatī gahaṭṭho	144,	Lobhañca bhavañca vippahāya	110
	146, 150	Lohite sussamānamhi	126
Yo rāgamudacchidā asesam	02	V	
Yo lobhagaṇe anuyutto	208	Vacasā manasā ca kammanā ca	108
Yo vandati maṃ na uṇṇameyya	110	Vadanti ve duṭṭhamanāpi eke	246
Yo ve anarahā santo	40	Vanappagumbe yathā phussitagge	72
Yo ve avidvā upadhiṃ karoti	322	Varo varaññū varado varāharo	72
Yo ve kiñcikkhakamyatā	38	Vasiṃ karitvā saṃkappaṃ	128
Yo ve ṭhitatto tasaraṃva ujjum	64	Vaṃso visālo va yathā visatto	12
Yo vedagū jhānarato satimā	148	Vādaṃ hi eke paṭiseniyanti	116
Yo ve parakulaṃ gantvā	40	Vāri pokkharapatteva	194
Yo saññatatto na karoti pāpaṃ	66	Vijjucchamānassa yadidaṃ	
Yo hanti parirundhati	38	phāsu	302
Yo have iṇamādāya	38	Vijjāya ceva sampanno	50
Yo hi koci manussesu	190, 192	Viññāṇaṭṭhitiyo sabbā	342
		Viññātasārāni subhāsītāni	98
R		Vidvā ca so vedagū naro idha	324
Rajamākirasi ahitāya	208	Vinayassu mayi kaṅkhaṃ	176
Rathe cājaññasamyutte	90		

S		S	
Sabbasaṃyojanaṃ chetvā	192	Saṃvuto pātimokkhasmiṃ	100
Sabbaso nāmarūpasmiṃ	298, 338	Saṃsaggajātassa bhavanti snehā	12
Sabbaṃ tuvaṃ ñāṇamavecca		Saṃsuddhajino vivattacchaddo	110
dhammaṃ	114	Sātaṃ asātañca kutonidānā	274
Sabbābhibhuṃ sabbaviduṃ		Sātaṃ asātanti yamāhu loke	274
sumedhaṃ	64	Sātiyesu anassāvi	270
Sabbepime bhikkhavo sannisinnā	114	Sādhāhaṃ bhagavā tathā	
Sabbe samaggā hutvāna	86	vijaññaṃ	142
Sabbesu kāmesu yo vītarāgo	328	Sāmākaciṅguḷakacīnakāni ca	74
Sabbesu bhūtesu nidhāya daṇḍaṃ	12	Sārambhā yassa vīgatā	142
Sabhaḡgato vā parisaggato vā	118	Sāruppamattano vīditvā	110
Samañña hesā lokasmiṃ	198	Sāvattiyaṃ kosalamandire jino	308
Samantamasāro loko	294	Sikhī yathā nilagīvo vihaṅgamo	66
Samantā dhajiniṃ disvā	128	Sīṅghāṇikā ca nāsāto	60
Samānabhāgaṃ kubbetha	218	Sīṅghāṇikāya kheḷassa	60
Samāhito yo udatāri oghaṃ	138	Sītañca uṇhañca khudaṃ pipāsaṃ	16
Samitāvino vītarāgā akopā	148	Sīmantaṇaṃ vinetāraṃ	142
Samitāvi pahāya puññaḡapaṃ	158	Sīmātigo brāhmaṇo tassa natthi	252
Samo vihesi uda vā nihīno	266	Sīlabbaṃ vāpi pahāya sabbaṃ	284
Samo samehi visamehi dūre	138	Sīluttamā saññaṃmenāhu	
Sampannavēyyākaraṇaṃ		suddhiṃ	284
tavedaṃ	106	Sīhaṃvekaḡaraṃ nāgaṃ	50
Sampannaṃ munino cittaṃ	50	Sīho yathā dāṭṡhabalī pasayha	22
Sambādho 'yaṃ gharāvāso	122	Sīho va saddesu asantasanto	20
Sambuddhena katokāso	314	Sukhanti diṭṡhamariyehi	238
Sambuddhoti vaco sutvā	308	Sukhaṃ vā yadi vā dukkhaṃ	230
Sambuddho paṭijānāsi	176	Sukhito bāvarī hotu	314
Sambodhiyaggaṃ phusissatāyaṃ		Sukhumālā mahākāyā	90
kumāro	216	Suññaṃto lokaṃ avekkhassu	344
Sammaddasā vedaguno	228	Suṇātha me bhikkhavo	
Sayaṃ samādāya vatāni jantu	250	sāvayāmi vo	114
Sa yānabhūmiṃ yāyitvā	124	Sutvāna ghosaṃ	
Savanti sabbadhī sotā	316	jinavaracakkavattane	218
Sa ve vidvā sa vedagū	296	Sutvāna dūtavacaṇaṃ	124
Sa sabbadhammesu visenibhūto	250, 288	Sutvāna buddhavacaṇaṃ	62
Sahassabhāgo maraṇassa	126	Sutvāna buddhassa subhāsitaṃ	
Sahāvassa dassanasampadāya	70	padaṃ	78
Saṃyojanaṃ jātikhayantadassī	140	Sutvān' ahaṃ vīraṃ	
		akāmakāmiṃ	338

S		S	
Sutvā rusito bahum vācam	292	So bāvarī attamano udaggo	308
Sutvā sabbadhammaṃ		So bodhisatto ratanavaro atulyo	214
abhiññāya	162	Sobhayanto aṇikaggaṃ	124
Sudiṭṭhaṃ vata no ajja	54	So yasaṃ paramaṃ patto	42
Suddhā suddhehi samvāsaṃ	86	So vītarāgo pavineyya dosaṃ	150
Supinena yathāpi saṅgataṃ	256	So sabbasattuttamo aggapuggalo	214
Subhāsitaṃ uttamamāhu santo	130	So sākiyānaṃ vipulaṃ	
Suvijāno bhavaṃ hoti	32	janetvā pītiṃ	216
Sūro yathā rājakhādāya puṭṭho	262	So hi brāhmaṇa sambuddho	308
Seyyo na tena maññeyya	290	Snehajā attasambhūtā	84
Selenti gāyanti ca vādayanti ca	212	Svākkhātaṃ brahmacariyaṃ	178
Sehi dārehasantuṭṭho	34		
So assakassa visaye	306	H	
So ahaṃ vivarissāmi	58	Hassaṃ jappaṃ paridevaṃ	
So ubhantaṃ abhiññāya	318	padosaṃ	98
Sokaparidevamaccharaṃ	256	Hitvā icchañca lobhañca	220
Sokamappajahaṃ jantu	184	Hitvāna piyañca appiyañca	108
Socati puttehi puttima	10	Hitvā mānusakaṃ yogaṃ	196
Socanti janā mamāyite	256	Hitvā ratiñca aratiñca	196
So ce mukharajātiko	84	Hiriṃ tarantaṃ vijigucchamaṇaṃ	78
Sotesu gutto viditindriyo care	76	Hutaṃ ca mayhaṃ	
So devayānamāruyha	42	hutamatthu saccaṃ	140

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

SUTTANIPĀTAPĀḶI

SAÑÑĀNĀMĀNUKKAMANIKĀ – THƯ MỤC DANH TỪ RIÊNG

	Trang		Trang
A		U	
Aggāḷava	102	Upasīva	310, 316
Aggikabhāradvāja	36	Uppalaka	206
Aṅguttarāja	166		
Ajita	310, 312, 314, 346	E	
Ajitakesakambala	152	Ekanāḷa	22
Aṭṭa	206	Erāvaṇa	114
Anāthapiṇḍika	30, 36, 80, 86, 112, 200	O	
Abba	204	Okkāka	92, 308
Abbuda	204	K	
Asita	212	Kaṇha	106
Ahaha	204	Kaṇhasiri	214
		Kapilavatthu	308, 312
Ā		Kappāyana	106
Ādicca	124	Kalandakanivāpa	152
Āpaṇa	166	Kasībhāradvāja	22
Āḷavaka	54	Kassapa	74
Āḷavi	54, 102, 352	Kumuda	206
		Kusiṇārā	312
I		Keniya	166
Icchānaṅgala	186	Kokālika	200
Inda	92, 94, 212, 314	Kosambī	312
		Kosala	124, 132, 306, 308
U		Kosalaka	86, 204
Ujjeni	312	G	
Udaya	310, 346	Gayā	82

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

SUTTANIPĀTAPĀḶI

VISESAPADĀNUKKAMAṆIKĀ – THƯ MỤC TỪ ĐẶC BIỆT

A	Trang	A	Trang
Akakkasaṃ	194	Accantasuddhi	252
Akatthamāno	246	Accayeyya	246
Akalyarūpo	216	Accasārī	04
Akāco	140	Acaruṃ	88
Akāmakāmiṃ	338	Acārisuṃ	88
Akālacāriṃ	116	Acirūpasampanno	28
Akukkuco	270	Achambhī	14
Akkuṭṭhavanditaṃ	218	Ajjhagamā	114
Akkusalo	278, 280	Ajjhattacintī	52, 116
Akkodhano/aṃ	06, 192, 270, 296	Ajjhattaṃ	04, 156, 288
Akkhātāraṃ	50	Ajjhattasantīṃ	264
Akkhāti	30	Ajjhapatto	348
Akkhigūthako	60	Ajjhāyakakule	42
Akkhissaṃ	308	Ajjenakujjhaṃ	74
Akkhesu	206	Aññamokkhā	244
Akhila	164	Aññasitā	262
Akhilaṃ	64	Aññāṇapakkhā	104
Akhilo	140, 324, 352	Aññāvīmokkhaṃ	340
Agaho	134	Aṭṭaṭṭo	206
Agihaṃ	144	Aṭṭo	216
Aggato	66	Aṭṭhānataṃ	16
Agginisamaṃ	208, 210	Aṭṭhikatvāna	94
Aggisikhūpamā	218	Aḍḍhakumbhūpamo	222
Aggihuttamukhā	178	Aṇikaggaṃ	124
Aggihuttaṃ	126, 132	Aṇukathūlā	44
Aghāvī	216	Aṇudhammo	94
Accagamā	04	Atāru	320, 330

A		A	
Atikkanto	48, 184	Anarahā	40
Atikkamanti	82	Analaṃkaritvā	18
Aticca	112, 158, 160, 254	Anavajjapadāni	30
Atitariya	66	Anavajjabhojī	14
Atitulo	176	Anavajjā	130
Atimaññeti	34	Anavassuto	18
Atimaññetha	46	Anasanaṃ	92
Atisāraditṭhiyā	280	Anassāvī	270
Atisitvā	286	Anāgāro	196
Atītayobbano	34	Anānugiddho	30, 246
Atulyo	28, 214	Anānupuṭṭho	246
Attadaṇḍā	294	Anārambhavimuttino	232
Attadaṇḍesu	194	Anārambhe	52
Attadatthaṃ	88	Anāvaraṇadassāvī	310
Attavetanabhato	08	Anāsayaṇo	110
Attasambhūtā	84	Anikāmayamaṃ	64
Attānuditṭhiṃ	344	Aniketasārī	268, 304
Atthakusalena	44	Aniketamaṃ	62
Atthabaddhā	114	Aniṭṭhurī	298
Atthamaṃ	12	Animittamaṃ	102, 182
Atthamaṅgatassa	330	Anissāya	140, 266
Adūsikāyo	92	Anīgho	06, 320, 324
Addasāma	10, 54	Anītiamaṃ	294, 322, 326
Additṭhā	44	Anugāyissamaṃ	348
Adhimānasā	216	Anugijjhati	242
Adhimuccassu	176	Anugīyanti	296
Adhosi	248	Anuggahāya	264, 266, 284
Anagāriyupetassa	218	Anuññātaṇḍapaṭiññātā	188
Anaññaneyyo	16, 108	Anutīre	06
Anaññāposī	20	Anuṭṭhātā	32
Anaññātaṃ	182	Anutthunanto	184
Anatimāni	44	Anutthunāti	262
Anattagarahī	288	Anudhammaṃ	154
Anatthadassimaṃ	16	Anunnato	218
Ananugiddho	44, 298	Anupariyagā	130
Ananuvajjā	130	Anuppavecche	62
Anabhijjhitaṃ	12		
Ananvayaṃ	78		

A		A	
Anubandhisuṃ	122	Appanigghosaṃ	100
Anurodhavirodhavippahīno	108	Ababo	204
Anuviditaṃ	160	Abbudā	204
Anuvilokesi	132	Abbūḷhasallo	184, 246
Anusayā	04	Abbhaghanam	104
Anussadaṃ	192	Abbhamuttaṃ	214
Anūpayo	248	Abbhāhato	182
Anekasākhaṃ	214	Abbhudīrayi	216
Anejaṃ	30, 198, 318, 338	Abbhokāso	122
Anokasāriṃ	194	Abhikkantadassāviṃ	344
Anomanāmaṃ	46, 54	Abhichanno	244
Anomapaññaṃ	102	Abhijappeyya	290
Anomavaṇṇaṃ	214	Abhijavanti	208
Anositaṃ	294	Abhijjhāyimsu	90
Antagū	134, 164	Abhiṭhānāni	70
Antapūro	60	Abhiṇhasaṃvāsā	100
Antarato	04	Abhinibbutatto	102, 134, 138, 246
Antaradhāyatha	130	Abhinibbijjayātha	86
Andhakamakasā	06	Abhippahāriṇī	128
Anvānayanti	282	Abhibhuyyacārī	22, 138
Apakassatha	86	Abhilepanaṃ	316
Apacito	100	Abhivinde	136
Apacco	308	Abhisāṅkhāsi	174
Apanamissanti	338	Abhisaje	194
Apanāmesi	82	Abhisajjanā	14
Apaviddho	62	Abhisajjeyya	292
Apāhatasmiṃ	262	Abhisamecca	44
Apihālū	270	Abhisambhavitvā	16
Apuññāyatanaṃ	118	Abhisambhave	300
Apunabbhavāya	84, 344, 346	Abhihāraṃ	220
Apurekkharāno	268	Abhihāresi	122, 124
Apekhā	12	Abhojaneyyaṃ	26, 142
Appagabbho	44, 270, 296	Amaññisum	88
Appaṭigho	14	Amatapphalā	24
Appaṭiṭṭhe	52	Amataphalaṃ	24
Appadasse	348	Amatogadhaṃ	196
		Amamā	146
		Amarā	76

	A		Ā
Amūgo	20, 220	Ākaṅkhasi	56
Ayasūlaṃ	208	Ākiṇṇavaralakkhaṇo	122
Ayosaṃkusamāhataṭṭhānaṃ	208	Ākiṅcaññaṃ	306, 328
Ariṅcamāno	20	Āgañchumaṃ	42
Arittena	96	Āghātetvā	204, 206
Ariyagarahī	206	Ājavaṃ	296
Ariyo	36, 162	Ājānamāno	326
Arosaneyyo	66	Ājāniyo	136, 160
Alikaṃ	74, 130	Ātaṅkaphassena	302
Alippamāno	20, 134	Ātumānaṃ	246, 280, 290
Alīnacitto	20, 222	Ādānaganthaṃ	252
Alolā	08	Ādānataṇhaṃ	340
Avajānati	40	Ādānasatte	340
Avadāniyā	244	Ādānesu	108, 194
Avamaṃsirā	76	Ādiccabandhussa	16
Avamaṃsarī	214	Ādisati	248
Avikatthī	270	Ādeti	38, 298
Aviheṭṭhayaṃ	12	Ānantarikaṃ	68
Avīvadātā	248	Ānandajāte	212
Avedhadhammo	96	Āpagaṃ	96
Avokkamma	296	Ābhijañña	324
Avhānaṃ	220	Āmagandho	74
Asajjamāno	12, 20	Āmantanā	12
Asamadhurassa	216	Āmalakamattiyo	202
Asampavedhī	08	Āyāgo	142
Asambādhaṃ	46	Āyūhatī	64
Asambhuṇanto	118	Ārajayā	210
Asaṃvindaṃ	298	Ārambhapaccayā	232
Asaṃhīraṃ	352	Ārambhānaṃ	232
Asipattavanaṃ	210	Ārā	48, 230
Asissāmi	304	Āruppā	236
Asucīkamissitā	74	Ālayāni	162
Asūro	128	Āvaraṇāni cetaso	20
Asnamānā	74	Āvikaromi	28
Asmanā	128	Āsasāno	336
Assavā	08, 10	Āsavāni	162
Assādanā	130	Āhacca	222
Ahaho	204	Āhito	06
Ahāsi	138	Āhuti	36

	Ū		K
Ūnūdarō	220	Kaṅkhacchidaṃ	30
Ūmi	290	Kaṅkhāyitaṃ	312
Ūhacca	344	Kaṅkhitaṃ	164
		Kacche	06
	E	Kaṅhābhijātiko	178
Ekajaṃ	38	Kathaṃ kathā	274,
Ekāsanassa	222		326, 334
Ejati	272	Kathojjaṃ	262
Ejaṃ	234	Kappayanti	252, 254
Ejānugā	250	Kappaṃ	158, 162,
Eṇijaṅghaṃ	50		272, 286, 338
Etto	276	Kappāni	156
Edhittha	90	Kappiyo	288
Eraya	104	Kamaṇḍalaṃ	132
Erayitaṃ	96	Kammanibandhanā	200
		Kammavipākakovidā	200
	O	Kammanto	22
Okajaṃ	268, 338	Kammāraputtana	14
Okkhittacakkhu	18,	Kayavikkaye	292
	122, 304	Karuṇaṃ	22, 126
Oghatiṇṇaṃ	54, 338	Kalahābhirato	86
Oghantaṃ	162	Kaliṃ	206
Oghaṃ	06,	Kalyarūpo	212
	52, 56, 66,	Kalyāṇadassano	174
	138, 146, 242,	Kasambuṃ	86
	246, 322, 328	Kasassu	24
Oghātigaṃ	338	Kasiraṃ	182
Otāraṃ	130	Kassako	24, 190, 198
Opilāpesi	26	Kaḷāyamattiyo	202
Omesu	272, 298	Kaṃsapātiyā	24
Onahiyānā	208	Kākolagaṇā	210
Orako	216	Kāmakāro	106
Orapāraṃ	02	Kāmayamānassa	342
Oraṃ	06, 254	Kāmayānassa	242
Oropayitvā	14	Kāmacāgiṇaṃ	222
Osadhehi	02	Kāmā	16, 128, 242, 334
Osaraṇāni	162	Kāyagutto	24
Ossajanti	84	Kāyaveyyāvaṭikaṃ	168
Ohārayitvā	18	Kāraṇḍavaṃ	86

K		G	
Kāsāyavāsīṃ	144	Gañchisi	208
Kiñcikkhakamyatā	38	Gaṇavassiko	86
Kiñcikkhaṃ	40	Gaṇitā	212
Kibbisakārī	208	Gaṇḍo	16
Kimī	62	Gatayobbanam	32, 38
Kukkuccavūpasantaṃ	26, 142	Ganthati	58
Kukkuccaṃ	304	Gabbhakaranaṃ	292
Kuṭi	06	Gabbhaseyyaṃ	10, 46, 162
Kuṭhārī	206	Galayati	216
Kutojā	84	Gavampati	08
Kubbati	50, 256	Gaḷo	18
Kubbanakaṃ	348	Gāthābhigītaṃ	26, 142
Kumudo	206	Gāmakathāya	290
Kumbhadūhanā	92	Gāhaṇe	64
Kevalī	158	Giddhimānaṃ	98
Kodhano	38	Gini	06
Kodhapaññāṇo	32	Giraṃ	216
Komāraṃ	88	Girigabbhare	124
Kosāni	158	Ghibandhanāni	14
Kolaṭṭhimattiyo	202	Gihivyañjanāni	14
Kolamattiyo	202	Guttadvāro	122
Koviḷāro	14	Guttindriyo	18
		Gedhaṃ	20, 46, 296, 338
		Gottatthaddho	34
		Gottapañhaṃ	134
		Godharaṇiyo	08
		Gopī	08, 10
		Gomaṇḍalaparibbūḷhaṃ	90
		Gorakkhaṃ	190
		Govajjho	182
		GH	
		Ghammani	106
		Ghammābhitatto	312
		Gharāvāso	122
		Ghāsesanaṃ	220
		C	
		Cakkaṃ	176, 214, 216

C		J	
Cakkhumā	10, 48, 122, 164, 176, 220, 300, 308, 344	Jātikhayantadassī	64, 140
Caraṇena	122	Jātitthaddho	34
Carahi	308, 310	Jātimayaṃ	188
Carāmase	10	Jātimaraṇasaṃsāraṃ	228
Calitaṃ	234, 240	Jātimaraṇassa	10, 138
Cātuddiso	14	Jātivādasmiṃ	188
Cāmarachattagāhakā	214	Jānapado	124
Cāmarā	214	Jigimsako	216
Cārudassano	174	Jiyyati	298
Cicciṭāyati	26	Jīvitasāṅkhayamhi	22
Ciṭiciṭāyati	26	Jīvitasese	210
Cittasibbane	90, 92	Jutimā	164, 350
Cittiṃ	212	Juhati	132
Cujjamāno	38	Juhano	126
Cetovimuttihīnā	226	Jotimanto	104
CH		Ñ	
Chadanaṃ	30	Ñāṇūpapannaṃ	330
Chandagū	288	ṬH	
Chandajātassa	242	Ṭhāpeti	36
Chandānuniṭo	246	Ṭhitatto	64, 98, 110, 140, 158
Channā	06	Ḍ	
Chassu	52	Ḍaṃsasiriṃsape	16
Chinnakatho	220	Ḍaṃsādhīpātānaṃ	302
Chinnasaṃsayo	342	T	
Chinnasotassa	222	Takkavaḍḍhanaṃ	334, 348
Chinnasoto	298	Takkaṃ	64, 280
J		Taggha	144
Jaññā	38, 40, 244, 304	Tacamaṃsāvālepano	60
Jaṭājallaṃ	76	Tacaṃ	02
Jaṭājīnadharā	310	Taṇhacchidaṃ	338
Jambusaṇḍassa	176	Taṇhaṃ	02,
Jammaṃ	312		100, 106,
Jarasā	254, 346		196, 264, 332, 346
Jarāmaccuparikkhayaṃ	336	Taṇhādhīpanne	346
Javaṃ	66	Taṇhānigghātanaṃ	334
Jahāti	02, 150		

P		P	
Paṇḍarāni	160	Paramatthadassiṃ	66
Paṇḍukambale	214	Paramatthapattiyā	20
Patikkhaṃ	218	Paramavisuddhadassī	216
Patitṭhāpentī	168	Paramaṃ	30, 42, 72, 104, 248
Patidissati	38	Paravediyaṃ	140
Patinanditā	132	Parābhavantaṃ	32
Patirūpena	30	Parikissati	260
Patilīnacarassa	256	Parikkhayaṃ	204
Patilīno	270	Parikkhayaṇo	112
Patītarūpo	114	Pariggahā	138, 256, 276
Patīte	212	Pariggahesu	246
Pattapphalaṃ	74	Paricarati	132
Pattayāne	190	Parijānāti	62, 78, 296
Pattapāṇī	220	Paritassati	192
Pattinaṃ	156, 160, 162	Parittapañṇe/assa	116, 338
Pattipatto/ā	70, 162, 164	Parittase	290
Patthayasi	06	Paridevaneyye	304
Padakā	188	Paripucchiyāno	216
Padumī	16	Paripuṇṇakāyo	174
Paddhagū	336	Pariphandaṃāno/aṃ	244, 350
Padhānapahitattaṃ	126	Paribbajeyya	108
Padhānavā	20, 160	Paribbasāno	252
Panuḷḷa	108, 162, 322	Paribbājaṃ	40
Panudanti	26, 142	Paribhāvitaṃ	08
Panuṇṇakodho	138	Pariyādānaṃ	204
Pannabhāro/aṃ	194, 288	Parirundhati	38
Papañcanāmarūpaṃ	160	Parivasi	218
Papañcasaṅkhā	276, 288	Parissayavinayaṃ	290
Papañcaṃ	04	Parivesanā	22
Pabrūti	40	Parissayā/āni	242, 300, 302
Pabhassarāni	14	Parissayānaṃ	14
Pamattabandhu	126	Parihīrati	62
Pamādānupatito	100	Parovarā/aṃ/e/āni	106, 140, 218, 320, 352
Pamuñcassu saddhaṃ	352	Pavattāraṃ	50
Pamocanaṃ	24, 50	Pavādiyā	280
Paradattūpajīvi	66	Pavivekaraṃ	78
Paradhammikānaṃ	302	Pavedhitaṃ	284
Parapessena	192		
Parapāṇarodhāya	66		

P		P	
Paveṇiyo	08	Pithiyare	316
Palāpo/e	30, 86	Piyavippayogaṃ	12
Palipathaṃ	196	Piyāyitaṃ	256
Paleti	328, 350	Piḷakāhi	202
Palokitaṃ	230	Pītvā	78
Passato	124, 342	Puggalavemattatā	166
Pasaṃsāvahanaṃ	78	Pucchanā	150
Pasādehi	202	Puññasampadaṃ	150
Pasutaṃ	16	Putṭhuṃ	32
Pahūtapañño/aṃ	28, 108, 164, 308	Puṇḍarīko	206
Pahūtavitto	34	Puthujjā	282, 286
Pahūtā	272	Puthuso	280
Pahoti	12, 274	Puthuvimaṇḍale	308
Paḷiguṇṭhito	40	Punabbhavo	50, 148
Pāgabbhiyaṃ	292	Pubbavāsanavāsītā	310
Pācanaṃ	24	Pubbāsave	288
Pāṭirūpikā	76	Purakkhato	60, 86, 124
Pāṭihāriyapakkhaṃ	120	Purisanta	208
Pātarāsaṃ	116	Purekkharonti	252, 254
Pātimokkhasmiṃ	100	Puḷavāvasathe	210
Pātito	194	Pūtilataṃ	10
Pādalolo	18, 290, 304	Pūraḷāsaṃ	134, 138
Pādudare	190	Pekkhati	122
Pāpamakkhī	38	Pekkhamāno	12, 328, 340, 346
Pāpiccho/ā	40, 200	Pesuniyasmiṃ	208
Pāmujjakaraṇaṃ	78	Pesuniyaṃ	292
Pāyaye	118	Pesuneyye	270
Pāragato	06, 64, 196	Pessiko	192, 198
Pāragaṅgāya	56, 82	Pokkharapatte	194
Pāragā	10	Poṭhenti	212
Pāragū	110, 164, 170, 242, 312	Porohiccena	192
Pārāyanaṃ	346	PH	
Pārichatto	18	Phandante	184
Pāva	250	Phassaye	16
Pāvā	246, 280	Phassetuṃ	118
Piṭṭhimaṃsikā	74	Phālaṃ	24
Piṇḍacāraṃ	124	Phussitagge	72

B		BH	
Bandhavāni	18	Bhisi	06
Balānīkaṃ	192	Bhīru	128
Balīyanti	242	Bhujāni	212
Bahupphalaṃ	348	Bhummāni	68, 72
Bahussutaṃ	18	Bhūkuṭṭiṃ	142
Bahulīkareyya	292	Bhūtesu	12, 118, 194
Bālakantaṃ	118	Bhūtāni	68
Bindussarena	104	Bhūnahu	208
Billamattiyo	202	Bhūripaññaṇo	350
Beluvasalāṭukamattiyo	202	Bhūrimedhaso	348, 350
Bodhisatto	214	Bhedanapariyantā	182
Byārosanā	46	Bheravesu	290
Brahā	122, 174		
Brahmakosaṃ	158	M	
Brahmakhettaṃ	158	Mago	84, 278
Brahmacariyaṃ	10, 28, 82, 84, 88, 90, 98, 106, 118, 126, 152, 166, 178, 180, 216, 348	Maggakkhāyī	28
Brahmabandhu	74	Maggajino	28
Brahmaṃ nidhiṃ	88	Maggadūsi	28
Brahmā	90, 140, 200, 204, 314	Maggadesako	28
Brāhmaṇadhammaṃ	88	Maṅgalāni	80
		Maccutaro	344
		Maccudheyye	340
		Maccuparetānaṃ	182
		Maccupāsā	50
		Macco	242
		Maṅḍalamālaṃ	168, 170
		Mattaññū	100
		Mattikabhājanā	182
		Mattisambhavaṃ	192
		Maddante	242
		Manopadosaṃ	218
		Manochaṭṭhā	52
		Mantabandhuno	42
		Mantabhāṇi	270
		Mantā	48, 288, 318
		Mantāhutī	76
		Matthaluṅgassa	60
		Mamattāya	256
		Marū	212, 214
BH			
Bhatako	08		
Bhatiyā	08		
Bhaddayānena	124		
Bhamayatha	212		
Bhamūhi	190		
Bhavarāgaparetehi	240		
Bhavasotā	230, 244		
Bhavābhavataṃ	04		
Bhavūpanitā	284		
Bhavesu	02, 20, 244		
Bhassasamussayo	76		
Bhāṇaye	118		
Bhāsihi	222		

M		M	
Mahāpurisalakkhaṇā/āni	172, 174, 310	Mosavajjaṃ/e	260, 274, 292, 296
Mahāmuni	10	Mohadhammena	86
Mahogho	02, 296	Mohanaṃ	118
Mānasattesu	138	Mohantarā	140
Mānaṃ	02, 288	Mohamaggā	104
Mānānusayaṃ	102		
Mānābhisamayā	102	Y	
Mānusiya	68	Yakapeḷassa	60
Māmako	222, 256, 292	Yakkhassa	54, 82, 140, 276
Māyākataṃ	98	Yaññaṃ	90, 136, 150, 328
Māyāvī	30, 38	Yatacāri	304
Migābhībhū	214	Yatatto	66
Mitāhāro	220	Yato	24, 66
Mittadduno	74	Yathākaro	118
Mittāni	58	Yathātathaṃ	188, 218, 228, 348
Mithu	262, 278	Yathātathiyaṃ	110
Mukhadugga vibhūta	208	Yathābhirantaṃ	16
Mukharajātiko	84	Yathodhikāni	18
Muggamattiyo	202	Yadatthikaṃ	106
Muñjamayā	08	Yācayogo	144, 146, 150
Muñjaṃ	128	Yājakaṃ	94
Muṇḍaka	36	Yājakā	92,
Muṇḍiyaṃ	76	Yājako	192, 198
Mutimā	164	Yājayogā	320
Muttasaddho	352	Yāyitvā	124
Mutyapekkho	104	Yuganaṅgalaṃ	24
Muddhapāte	308	Yugaṃ	24, 264
Mussate	258	Yugamattaṃ	122
Mūgasammato	220	Yenicchakaṃ	12
Mūlā	04, 110	Yogakkhemassa	126
Medavaṇṇaṃ	130	Yogakkhemādhivāhanaṃ	24
Medhagaṃ	282, 294	Yogaṃ	196
Merumuddhavāsine	212	Yottaṃ	24
Monapathesu	164	Yodhājīvo	192, 198
Monāṃ	222	Yonijaṃ	192
Moneyyaṃ	218, 222		
Momuho	266, 344		
Mosadhammaṃ	230, 236		

V		V	
Vicikicchaṭṭhānā	104	Vibhūtarūpasaññissa	342
Vicinaṃ	02, 294	Vibhūtasaññī	276
Vicāraṇā	340, 342	Vibhūte	276
Vicikicchati	172	Vibhūsanatṭhānā	18
Vijigucchato	300	Vibhoti	276
Vijigucchamaṇa/assa	78, 302	Vimānadassī	280
Viditindriyo	76	Vimāneti	280
Vijjare	06	Viyañjanā	174
Vijjācaraṇapariyeṭṭhiṃ	88	Viyattesu	254
Vijjācaraṇasampannaṃ	50	Viyāpanne	94
Vijjāya	50, 100	Viyārambhā	298
Vijjittha	338	Virāgaratto	252
Viññapaniṃ	194	Virājaye	62
Viññātasamādhisāraṃ	98	Virādhayitvā	284
Viññātasārāni	98	Virutaṃ	292
Vitakkā	04, 84	Viruddhātipātino	76
Vitathaṃ	04	Virūparūpena	16
Vidahe	292	Vivaṭacakkhu	290
Viditvā	106, 108, 118, 168, 182, 322	Vivarati	216
Vidhūpitā	04, 138, 140	Vivasane	220
Vidhūmo	320	Visaññasaññī	276
Vinayassu	176	Visaṭaṃ	02
Vinayitvāna	142	Visatā	222
Vinaḷikatā	164	Visattā	84
Vinighāti	262	Visattikaṃ	100, 242, 270, 322, 326, 334
Vinipātaṃ	86	Visatto	12
Vinibandhāya	06	Visame	16, 244
Vinilako	62	Visallo	06, 30, 110
Vineti	02	Visenikatvā	264
Vineyya	06, 18, 46, 108, 110, 162, 184, 246, 304	Visenibhūto	250, 288
Vindate	58	Visesī	266, 270
Vipannadiṭṭhi	38	Visosayitvā	02
Viparakkamma	126	Visosaye	126
Vipitṭhikatvāna	20, 108	Visosehi	298, 338
Vippavasasi	350	Vissavanto	62
Vibhāvayanti	70	Vihāne	104
		Vihesābhirato	84

S			S
Saṭhāni	292	Samārambhā	92
Saṇantā	222	Samitāvino	148
Satīmaṇ	64	Samukkaṃse	40, 128
Satthāni	260	Samujjupaññassa	106
Satthudanvayo	176	Samuppilavāso	210
Saddhā	24, 30, 126, 350	Samūhatāse	04
Saddhāpakataṇ	88	Sameritā	294
Sadhammapūjā	286	Sampadhūpāyati	26
Sanantano	132	Sampannaṇ	50
Santisoraccasamādhī	98	Sampāyanti	152, 154
Santhavaṇ/e/āni	12, 50, 268	Samphasso	82
Santhavāto	62	Samphusamāno	210
Sandānaṇ	192	Sambādhe	190
Sandiṭṭhirāgena	280	Sambuddhuṇ	240
Sandhiyetha	110	Sambodhagāmino	224
Sapadānacāriṇ	20	Sambhavesī	44
Sapadānaṇ	122	Sammatiyo	286
Sapariggahena	118	Sammadayanti	116
Sapariyantacārī	202	Sammasitā	20
Sappavisāṇ	02	Sammāpāsaṇ	92
Sabbakāyappahāyino	342	Sammiñjeti	60
Sabbakosamūlabandhanā	158	Sammutiṇ	284
Sabbayogavisāyuttaṇ	196	Sayāno	46, 350
Sabbalokābhibhuṇ	196	Sarikkho	290
Sabbasaṇyojana-		Saritaṇ	02
bandhanacchidā	146	Salilambucārī	18
Sabbasaṇyojanātigo	52	Salilaṇ	96
Sabhāsīlī	32	Sallakatto	176
Sabhojano	34	Sallaviddhānaṇ	98
Samacchidagattā	210	Sallaviddho	242
Samaṇako/a	36, 82	Sallahukavutti	44
Samaṇappavādasitāni	162	Savibhūsaṇ	292
Samaṇūpāsanassa	222	Sasaṇ	40
Samantakapallā	210	Sahassamaṇḍalaṇ	214
Samānabhāgaṇ	218	Sahitā	14
Samānavāso	06	Sahirañño	34
Samāniyā	08	Saṇtusito	318
Samāya	282	Saṇyatattā	88
		Saṇyojanīyehi	108

S		S	
Saṃvāsiyā	08	Supaṇihito	46
Saṃvijitaṃ	294	Supitena	98
Saṃsaggajātassa	12	Suppabhātaṃ	54
Saṃsitaṃ	228	Suppahāyā	244
Saṃsīnapatto	14	Subbatānaṃ	30
Saṃsuddhacāraṇo	50	Subbināyo	286
Sahāyasampadaṃ	14	Sumedhaṃ	54, 64, 136, 338
Saheyyuṃ	06	Suruci	174
Sāṅgaṇo	86	Suvaṇṇadaṇḍā	214
Sātaṃ	274	Suvaṇṇanekkhaṃ	214
Sātiyesu	270	Suvāṇā	62
Sādūni	34	Suvāmi	208
Sādhuvihāri	14	Suvikappitā	04
Sāmayikaṃ vimuttiṃ	16	Suvikappitena	104
Sāmākaciṅguḷakacīnakāni	74	Suvijāno	32
Sārathīnaṃ	28	Suvuṭṭhitaṃ	54
Sārambhakakkasakasāva- mucchaṃ	98	Susaṅkhatā	06
Sārappāhi	132, 162, 174	Susaṅṭhānā	08
Sāvitti/iṃ	134, 178	Susiraṃ	60
Sāsapamattīhi	202	Susukkadāṭho	174
Sāsapo	194	Sussūsamānā	114
Sāhasā	296	Suhajje	12
Sikhiṃ	214	Sūjū	44
Siṅghāṇikāya	60	Sekhā	316
Sitvā	242	Sedajallikā	60
Sinehaṃ	64	Sena	40
Sibbanīṃ	318	Seritaṃ	12
Siṅhasaraṃ	02	Selenti	212
Sīmantānaṃ	142	Sokamalaṃ	138
Sīmātigo	252	Sokhyaṃ	18
Sīlavatūpapannaṃ	64	Sogandhiko	206
Sīluttamā	284	Sotāvadhānūpanīsūpapanne	96
Sukusalasampahaṭṭhaṃ	214	Sotehi	60
Sukhumālā	90	Sottiyaṃ	162
Sucivasane	212	Sotthānaṃ	80
Sudittṭhaṃ	54, 236, 238	Soraccaṃ	24, 90
Suddhipañño	112, 160	Sorato/ā/aṃ	92, 156, 164
		Sovacassatā	82

S		H	
Sossam	216	Havyam	136, 146, 148
Snehajam	12	Hassam	98, 292
Snehajā	84	Hāpeti	12, 30
Snehadosam	20	Hitamanasena	218
Snehanvayam	12	Hitasukhatāya	214
Snehā	12	Hirīnisedho	136
Svātivattā	248	Hīleyya	220
		Huram	68, 138,
			146, 254, 334, 348
	H		
Havyasesam	132	Hetukappā	06

--ooOoo--

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Công Đức Thành Lập

1. Ven. Khánh Hỷ và Phật tử chùa Bát Nhã
2. Quỹ Hùn Phước Visākhā
3. Gia đình Phật tử Visākhā An Trương
4. Gia đình Phật tử Trương Đình Nguyên & Huỳnh Ngọc Hạnh
5. Bà Quả Phụ Phạm Vũ Diễm - Pháp danh Diệu Đài
6. Bà Phật tử Diệu Giới và các con cháu
7. Gia đình Phật tử Lương Xuân Lộc & Lê Thị Thu Hà
8. Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô Thị Liên
9. Gia đình Phật tử Lý Hoàng Anh
10. Gia đình Phật tử Nguyễn Văn Hòa & Minh Hạnh
11. Gia đình Phật tử Hồ Hoàng Anh
12. Phật tử Diệu Bình và Gia đình Phạm Thiện Bảo
13. Gia đình Phật tử Phạm Thị Thi & Châu Thiên Hưng
14. Gia đình Phật tử Phạm Xuân Lan & Trần Thành Nhơn
15. Cư sĩ Liên Tâm (Phan đình Quế)
16. Ái nữ Chú Nguyễn Hữu Danh
17. Gia đình Phật tử Khánh Huy
18. Ái nữ Cô Lê thị Tích
19. Cô Võ Trân Châu
20. Cô Hồng (IL)

Công Đức Hộ Trì

1. Ven. Dr. Bodagama Chandima
(Một bộ Tam Tạng Sri Lanka in tại Taiwan)
2. Phật tử Tống Thị Phương Lan
(Một bộ Đại Tạng Kinh Việt Nam)

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Án Tổng Tam Tạng Song Ngữ tập 29

❁ SUTTANIPĀTAPĀLI – KINH TẬP ❁

Công Đức Bảo Trợ

Magnolia Grove Monastery (Tu Viện Mộc Lan)

Tập thể Phật tử Việt Nam ở Hong Kong

Nhóm Phật tử Philadelphia

Phật tử Texas

Mr. Zaldo Lam

Gia đình Phật tử Phạm Hùng & Nguyễn Thanh Mai

Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô thị Liên

Phật tử Nguyễn Thị Cúc & Thái Bình Group

Gia đình Bà Nguyễn Xuân Tuyết Nga

Phật tử Lê Quý Hùng

Phật tử Đào Thị Hồng Linh

Gia đình Phật tử Lý Hoàng Anh

Phật tử Trần Thu Hiền và Thân Mẫu

Gia đình một hành giả chùa Bửu Quang

Gia đình Phật tử Ngọc Huệ, Nguyễn Thúy Hà

Gia đình Phật tử Huỳnh Giang & Châu Lan Cầm

Công Đức Hỗ Trợ

Phật tử Visakha An Trương

Phật tử Nguyễn Thế Anh

Phật tử Đỗ Thị Việt Hà

Phật tử Văn Thị Yến Dung

Phật tử Nguyễn Việt Cẩm Tâm

Gia đình Phật tử Trần Minh Trí

Gia đình Giàu & Tuyết Vân, Amy và Tina

Phật tử Trương Như Thủy, Pd. Ngọc Lợi

Phật tử Thiện Thanh - Chùa Phổ Minh, Canada

Gia đình Nguyễn Đức Thiện & Nguyễn Xuân Mai

Phật tử Đinh Thị Lan Hương, Pd. Nekkhamma Paramī

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Ấn Tổng Tam Tạng Song Ngữ tập 29
❁ SUTTANIPĀTAPĀLI – KINH TẬP ❁

Công Đức Bảo Trợ

Ven. Cittānanda, chùa Pháp Vân
Đại Đức Minh Từ, chùa Nội Phật
Đại Đức Tinh Việt
Đại Đức Giác Hiếu
Sư Cô Thích Nữ Huệ Tín
Sư Cô Trí Hạnh
Sư Cô Từ Minh
Tu nữ Diệu Ngọc
Phật tử Viên Hạnh
Phật tử Ngọc Dinh
Phật tử Trung Toàn
Phật tử Trần Tín Tín
Phật tử Trần Minh Lợi
Phật tử Trương Viết Bình
Gia đình Phật tử Cao Văn Chung
Phật tử Huỳnh thị Thu Hà, Pd. Liên Hà

Công Đức Hỗ Trợ

Sư Cô Thích Nữ Tâm Nhuyễn
Cư Sĩ Liên Tâm (Phan đình Quế)
Phật tử Đào Thái Thùy Vân và hai con
Gia đình Phật tử Diệu Lý
Phật tử Lê Thanh Hồng
Phật tử Phạm Khắc Thiệu
Phật tử Nguyễn Thị Liễu
Phật tử Nguyễn Kim Anh
Phật tử Diệu Liên, California
Gia đình Phật tử Trần Minh Trí
Phật tử Nguyễn Cao Phước, Pd. Huệ Minh

PHẬT TỬ VIỆT NAM Ở TRONG NƯỚC

Đại Đức Minh Từ	Phật tử Lê Ngọc Hoan
Đại Đức Định Phúc	Gđ. Phật tử Tâm Tuệ
Đại Đức Hiripaño (Tuệ Tàm)	Phật tử Nguyễn Thị Phương
Đại Đức Thiện Siêu	Phật tử Đ. Hoa
Đại Đức Katadhammo Pháp Hành	Phật tử Nguyễn Văn Thắng
Đại Đức Siêu Thành	Phật tử Nguyễn Mạnh Cường
Đại Đức Giác Minh Tường	Phật tử Nguyễn Thế Anh
Đại Đức Thiện Chiếu	Phật tử Hà Hoàn
Sư Cô Tuệ Không	Phật tử Hoài Nam
Tu nữ Diệu Ngọc	Phật tử Nguyễn Hoàng Bách
(Thân mẫu TT. Tăng Định)	Phật tử Nguyễn Thị Minh Ngọc
Tu Nữ Giác Tuệ (Chùa Bửu Quang)	Phật tử Trần Thị Quất
Tu Nữ Phước Thủy	Phật tử Nông Thị Thọ
Cô Châu Tu Nữ - Sumanā	Phật tử Nguyễn Thị Mai
Tu Nữ Diệu An	Phật tử Nguyễn Thị Phương
(hồi hướng đến song thân)	Phật tử Nguyễn Thị Ngọc Anh
Gia đình Đại Đức Tịnh Đạt	Gđ. Cô Đoạt
Gia đình Đại Đức Tuệ Dũng	Gđ. O Khứu
Thân mẫu Đại Đức Chân Tuệ	Gđ. O Sen
Một nữ Phật tử ẩn danh	Gđ. Cô Loan
Gđ. Phật tử Viên Thường	Gđ. Chị Dang & Anh Trực
Phật tử Hạnh Tấn	Gđ. Chị Yến & Thu
Một Phật tử ẩn danh	Một Phật tử ẩn danh
Phật tử Nguyễn thị Mai Phương	Phật tử Nguyễn Thị Thái Châu
Phật tử Lê Hoàng Sơn (Thiện Pháp)	Phật tử Nguyễn Thị Đông
& Phật tử Phạm Thanh Dung,	Phật tử Lê Thị Liên
Pháp danh Chân Như	Phật tử Nguyễn Thị Hồng
Phật tử Nguyễn Đức Minh,	Phật tử Nguyễn An
Pháp danh Minh Đức Tuệ	Phật tử Vương Bá Huệ
Phật tử Quang Minh,	Phật tử Nguyễn Thị Nguyệt
Pháp danh Tuệ Đức	& Song thân: Nguyễn Phú Trường
Phật tử Minh Quang	và Đặng Thị Lợi
Phật tử Đình Thị Lan Hương,	Gđ. Phật tử Tuệ Viên
Pháp danh Nekkhamma Paramī	Gđ. Nguyễn thị Chính Nghĩa
Phật tử Nguyễn Thanh Hằng	& Nguyễn Văn Anh Kiệt
Phật tử Nguyễn Thị Hoa	Phật tử Nguyễn Đức Vui,
Phật tử Tuệ Minh	Pháp danh Nhật Thiện
Phật tử Tường Vân	Phật tử Nguyễn Hạnh
Phật tử Phan Thị Chính,	& Phật tử Huyền Vi
Pháp danh Hạnh Hiền	Thân mẫu Phật tử Hoàng Thị Lựu
Phật tử Phạm Xuân Đại	Phật tử Đoàn Thị Thảo
Phật tử Đặng Thu Trang	Phật tử Đoàn Thị Lệ

PHẬT TỬ VIỆT NAM Ở TRONG NƯỚC

Gđ. Ông Tạ Đức Hối
& Bà Huỳnh Ý Sâm
cùng các con cháu
Cô Ba Lan
Gđ. Phật tử Nguyễn thị Mỹ Hạnh
Gđ. Phật tử Nguyễn Văn Thêm
Phật tử Võ Khánh Đăng
Gđ. Phật tử Huỳnh Thị Lang
& Huỳnh Minh Tuấn
& Huỳnh Văn Nhân
& Huỳnh Văn Thanh
Thái Bình Group
Gđ. Phật tử Nguyễn Duy Trí,
Pháp danh Minh Hiền
Gđ. Phật tử Huỳnh Thị Hương
Nguyễn Thị Vân Phương,
Pháp danh Tâm Hương
Phật tử Thiện Minh - Diệu An
Gia đình Phật tử Phan Hồng Châu
& Lưu Quang Minh
& Lưu Hồng Quang
& Lưu Đức Anh
Phật tử Mai Thế Hùng
Phật tử Mai Thanh Huyền,
Pháp danh Tuệ Nhàn
Phật tử Nguyễn Hiền Lâm
Phật tử Phạm thị Năm
Phật tử Phạm thị thanh Hải
Phật tử Đặng Thu Trang
Phật tử Diệu Mai
Phật tử Ngọc Huệ
Phật tử Phúc Quang
Phật tử Nguyễn Hoàng Bách,
Pháp danh Phước Trí
Phật tử Hương Kim Liên,
Pháp danh Tường Vân
Phật tử Nguyễn Thanh Hải
& Trịnh Hoàng Hương
Một Phật tử ẩn danh
Một Phật tử ẩn danh
Phật tử Giang Thu Hương
Nhóm bạn Cô Giang Thu Hương

Phật tử Nguyễn thị Xanh
& Con Bùi Thu Trang
Gđ. Phật tử An & Hoa
Bà Cụ quét chùa Linh Thông
Gđ. Phật tử Nguyễn thị Tuấn,
Pháp danh Hạnh Tú
Phật tử Phan Thị Chính,
Pháp danh Hạnh Hiền
Phật tử Nguyễn thị Mười
Phật tử Phan Hòa,
Pháp danh Khang Minh
Phật tử Phạm Việt Anh
& Nguyễn thị Bích Lựu
Phật tử Hoài Nam
Gia đình Nhất & Lành
Phật tử Nguyễn Hồng Hiến,
chùa Nội Phật (hồi hương đến
hương linh Vũ Thị Tường Vi)
Gđ Phật tử Phạm Hải Anh,
Pháp danh Thiện Duyên
Gđ. Phật tử Nguyễn Thúy Hà,
Pháp danh Ngọc Huệ,
Cô Hằng, Phật tử chùa Linh Thông
Phật tử Tịnh Nhàn
Phật tử Đinh thị Kim Chi
Phật tử Phan Minh Nguyệt
và Phan thị Phương Thủy
Phật tử Đỗ Thị Việt Hà
Phật tử Đoàn Vũ, hồi hương phước
báu đến thân mẫu Vũ Thị Tường Vi
Phật tử Nguyễn Quốc Bình
Phật tử Trần Thị Thanh Loan,
Pháp danh Nguyên Như
Gia đình một hành giả Bửu Quang tự
Phật tử Trần Hữu Quý
& Võ Thị Minh
Phật tử Nguyễn Viết Cẩm Tâm
Phật tử Trương Viết Bình
Phật tử Đàm Đức Anh
Phật tử Phan Quốc Cường
Phật tử Phan Thị Chính
Phật tử Lê Hải Anh

PHẬT TỬ VIỆT NAM Ở TRONG NƯỚC
--(Do Phật tử Paññvara Tuệ Ân đại diện)--

Phật tử Paññavara Tuệ Ân	Phật tử Hà Hiền Linh
Phật tử Ānandī Diệu Hỷ	Phật tử Hà Ngọc Hoài
Phật tử Sunanda Thiện Hỷ	Phật tử Bùi Trung Quốc
Phật tử Puññavara Phước Ân	Phật tử Bùi Đức Long
Phật tử Đỗ Thị Ninh	Phật tử Vũ Thanh Mai
Phật tử Vũ Thị Thanh Tuyết	Phật tử Đào Thị Minh Nguyệt
Phật tử Nguyễn Minh Thu	Phật tử Nguyễn Thị Phương Lan
Phật tử Nguyễn Thế Anh	Phật tử Nguyễn Tiến Dũng
Phật tử Vũ Thị Thu Giang	Phật tử Trần Hải Anh
Phật tử Nguyễn Vũ Thu Trang	Phật tử Nguyễn Trần Trung Sơn
Phật tử Nguyễn Vũ Tuệ Minh	Phật tử Nguyễn Thiệu Minh Anh
GđPhật tử Phạm Thanh Thảo	Phật tử Nguyễn Thị Lan
GđPhật tử Đồng Thị Hoa	Phật tử Đào Thị Hồng Linh
Phật tử Phan Kỳ Nga	Pháp danh Viên Hạnh
Phật tử Nguyễn Hoàng Tuyết Mai	Phật tử Nguyễn Long An
Phật tử Nguyễn Hoài Hương	Phật tử Hoàng Thị Quỳnh Hoa
Phật tử Nguyễn Văn Liên	Phật tử Nguyễn Hoàng Khánh Linh
Phật tử Trần Thị Hòa	Phật tử Nguyễn Minh Quân
Phật tử Nguyễn Ngọc Bích	Phật tử Vũ Thị Hồng Ngọc
Phật tử Nguyễn Thị Hối	Phật tử Đỗ Duy Thế
Phật tử Phạm Văn Hiếu	Phật tử Nguyễn Hiền Lâm
Phật tử Lê Thị Minh Nguyệt	Phật tử Lưu Quang Minh
Phật tử Lê Thị Thu Diệu	Phật tử Phan Hồng Châu
Phật tử Hoàng Thị Nga	Phật tử Lưu Hồng Quang
Phật tử Nguyễn Thị Vân Phương	Phật tử Lưu Đức Anh
Phật tử Nguyễn Hoàng Bách	Phật tử Nguyễn Hoàng Hiệp
Phật tử Nguyễn Thúy Hằng	Phật tử Nguyễn Thị Thúy Anh
Phật tử Hà Thị Lâm	Phật tử Phan Anh,
Phật tử Trần Thị Cúc	Pháp danh Thuận Pháp
Phật tử Nguyễn Tất Thắng	Phật tử Phan Thị Bích Thủy,
Phật tử Đỗ Thị Thủy	Pháp danh Diệu Hạnh
Phật tử Nguyễn Minh Thư	Phật tử Huyền Tôn Nữ Kim Hòa
Phật tử Ngô Minh Hường	Gia quyến Phật tử Trần Hải Anh
Phật tử Mai Hải Hường	Phật tử Vũ Huy Hoàng
Phật tử Trương Thị Sâm	Phật tử Quách Thu Quỳnh
Phật tử Lê Thành Dũng	Phật tử Vũ Thùy Linh
Phật tử Hoàng Lê Thủy	Phật tử Vũ Thùy Dung
Phật tử Bùi Thị Bích Thảo	Phật tử Phạm Xuân Ba
Phật tử Nguyễn Thúy Nga	Phật tử Vũ Thị Minh Xuân
Phật tử Hà Văn Quỳnh	Phật tử Phạm Tiến Việt
Phật tử Bùi Thị Huệ	Phật tử Sāragavesaka

PHẬT TỬ VIỆT NAM Ở TRONG NƯỚC
--(Do Phật tử Paññvara Tuệ Ân đại diện)--

Phật tử Nguyễn Thị Nhật
Phật tử Phạm Thế Trường
Phật tử Nguyễn Thị Cẩm Hà
Phật tử Phạm Thế Dũng
Phật tử Phạm Hà An
Phật tử Nguyễn Thúy Quỳnh
Phật tử Nguyễn Quỳnh Chi
Phật tử Nguyễn Hoàng Sơn
Phật tử Vũ Đức Anh
Phật tử Vũ Đức Thịnh
Phật tử Cao Quý Anh Tú
Phật tử Nguyễn Mai Hạnh
Phật tử Nguyễn Mai Anh
Phật tử Nguyễn Việt Trinh Thục
Phật tử Trần Thị Thu Trâm
Phật tử Trần Thảo
Phật tử Đặng Thị Thuận
Phật tử Đoàn Thị Tường
Phật tử Dương Thị Thúy Hằng
Phật tử Trần Văn Tuấn
Phật tử Trần Gia Phát
Phật tử Trần Thúy Nga
Phật tử Nguyễn Thị Hoài Nam
Gia đình Phật tử Pannacitta Tuệ Tâm
Phật tử Nguyễn Ngọc Phương Anh
Gia đình Phật tử Phương Tịnh
Gia đình Phật tử Diệu Hương
Phật tử Lê Văn Lãm

Phật tử Phan Thị Thanh Tâm
Phật tử Lê Tiên Khôi
Phật tử Lê Thị Hoài Phương
Phật tử Lê Nhật Minh
Phật tử Lê Vĩnh Doanh
Phật tử Lương Gia Nghi
Phật tử Lương Minh Nhật
Phật tử Nguyễn Tuấn Anh
Phật tử Mai Thanh Huyền,
Pháp danh Tuệ Nhàn
Phật tử Nguyễn Đức Anh
Phật tử Nguyễn Mai Anh
Phật tử Nguyễn Thế Anh
Phật tử Vương Thị Kim Liên,
Pháp danh Tường Vân
Phật tử Nguyễn Thị Điệp
Phật tử Phạm Hồng Thu
Phật tử Đặng Thu Trang
Phật tử Trần Thị Ngọc Anh
Gia đình Phật tử Lý Trần Triết
Phật tử Trịnh Kỳ Nam
Phật tử Trần Diệu Ý
Phật tử Trịnh Ngọc Toàn
Phật tử Trịnh Ngọc Quỳnh
Phật tử Trịnh Ngọc Trác
Phật tử Nguyễn Thị Thanh Hà
Phật tử Trịnh Ngọc Trí
Phật tử Trịnh Phúc An

--(Do Phật tử Trịnh Đức Vinh đại diện)--

Phật tử Đỗ Thị Ninh
Phật tử Dương Tiến Thọ
Phật tử Dương Thị Thanh Vân
Phật tử Trần Chí Cường

Phật tử Trần Ngọc Thăng
& Nguyễn Kim Duyên
Phật tử Nguyễn Minh Đức
Phật tử Đỗ Thị Mỹ Vân

--(Do Phật tử Kim Thông chuyển)--

Phật tử Tuệ Thanh
Phật tử Kim Trung
Gia đình Phật tử Diệu Ngọc

Gia đình Phật tử Diệu Cẩm
Gia đình Phật tử Tuệ Quân
Phật tử Kim Thông

PHẬT TỬ VIỆT NAM Ở TRONG NƯỚC

--(Do Đại Đức Huệ Bảo chuyển)--

Gđ. Phật tử Huỳnh Liên cùng các con	Phật tử Trần Mỹ Tiên
Gđ. Phật tử Tạ Minh Chí	Phật tử Huỳnh thị Liên Châu
Gđ. Phật tử Trần Quang Tâm	cùng các con cháu
& Huỳnh Nguyệt Cầm	Gđ. Văn Hiếu Ngộ, Pd. Diệu An
Phật tử Trần Nguyệt Thảo	Nguyễn Văn Tâm, Pd. Thiện An
Phật tử Trần Vĩnh Long	Gđ. Phật tử Hoa và Thiện

--(Do Đại Đức Siêu Thiện chuyển)--

Đại Đức Siêu Thiện	Bé Antoine
Sư Thiện Chiếu	Bé Francis, Pháp danh Mai Thành
Tu nữ Quang Pháp	Bùi Thị Hơ, Pd. Nguyễn Diệu Hảo
Bé Laura	Bé Vũ Hồng Anh,
Phật tử Vũ Nam Thi, Pd. Pháp Duyên	Phước Duyên, Diệu Anh

--(Do Phật tử Nguyễn Thị Mai Thảo chuyển)--

Phật tử Nguyễn Văn Linh	Phật tử Nguyễn Thị Kim Liên,
Phật tử Niệm An	Pháp danh Trí Tranh
Phật tử Diệu Quý	Phật tử Niệm Châu
Phật tử Ngô Thúc Phù	Phật tử Nguyễn Gia Khang,
Phật tử Ngô Ngọc Hương	Pháp danh Trí An
Phật tử Bé Quốc Vinh	Phật tử Nguyễn Kim Cường,
Phật tử Bé Quốc Hưng	Pháp danh Trí Giác Chung
Phật tử Bé Minh Thư	Gia đình Nguyễn Thị Kim Thịnh,
Phật tử Nguyễn Thị Đạm	Pháp danh Trí Giác Phương
& Chánh Hội Trọng	Gia đình Nguyễn Thị Kim Liêm,
Phật tử Lại Thị Sở,	Pháp danh Trí Giác Hải
Pháp danh Tâm Xuân	Gia đình Phật tử Minh Thiện

PHẬT TỬ VIỆT NAM HÀNH HƯƠNG SRI LANKA

Tập thể đoàn hành hương	Một Phật tử ẩn danh
Sư Cô Thích Nữ Huệ Tín	Phật tử Nguyễn Duy Trực
Sư Cô Thích Nữ Tâm Nhuyễn	Một Phật tử người Sri Lanka
Phật tử Huỳnh thị Thu Hà,	Phật tử Trương Viết Bình
Pháp danh Liên Hà	Phật tử Đàm Đức Anh
Phật tử Trung Toàn	Phật tử Phan Quốc Cường
Phật tử Nguyễn Thị Liễu	Phật tử Phan Thị Chính
Phật tử Trung Thư,	Phật tử Lê Hải Anh
Pháp danh Minh Triết	Phật tử Trần Hữu Quý
& Phật tử Trung Hiền	& Phật tử Võ Thị Minh

PHẬT TỬ HONG KONG CÚNG DƯƠNG ÁN TỔNG

Tập thể Phật tử Việt Nam ở Hong Kong
Mr. Zaldo Lam
Phật tử Nguyễn Thị Thu
Phật tử Phạm Thu Hương
Phật tử Trần Thị Ngọc Linh
Phật tử Trần Thị Thu Huyền

PHẬT TỬ ÚC ĐẠI LỢI CÚNG DƯƠNG ÁN TỔNG

Phật tử Đào Thanh Tuyên
Một Phật tử ẩn danh

PHẬT TỬ CHÂU ÂU CÚNG DƯƠNG ÁN TỔNG

Gia đình Bà Nguyễn Xuân Tuyết Nga
Phật tử Lê Quý Hùng

PHẬT TỬ GIA NÃ ĐẠI CÚNG DƯƠNG ÁN TỔNG

Gđ. Phật tử Phạm Hùng & Nguyễn Thanh Mai
Phật tử Thiện Thanh (Chùa Phổ Minh, Canada)

PHẬT TỬ HOA KỲ CÚNG DƯƠNG ÁN TỔNG

-- (Do Phật tử Minh và Trang Lương chuyển)--

Trương Như Thủy, Pd. Ngọc Lợi

- Trần Anh Tuấn

Gia đình Thúy Vi Nguyễn

- April Kha Nguyen

- Ivy Ni Nguyen

- Tristan Lan Nguyen

Gia đình Nguyệt Phạm

- Danny Nguyễn

- Nathan Nguyễn

Gia đình Minh và Trang Lương

Phật tử Lương Thanh

Phật tử Lê Thị Ngăn

PHẬT TỬ HOA KỲ CÚNG DƯƠNG ÁN TỔNG

Magnolia Grove Monastery (Tu Viện Mộc Lan)	Phật tử Viên Hạnh
Ven. Bokanoruwe Dewananda	Phật tử Tran Tin Tin
Ven. Cittānanda, Chùa Pháp Vân,	Phật tử Diệu Liên
Sư Huệ Bảo, Thích Ca Thiên viện	Phật tử Nguyễn Cao Phước,
Sư Cô Thích Nữ Thanh Anh	Pháp danh Huệ Minh
Đại Đức Tình Việt	Bà Lý Hà Vinh
Đại Đức Giác Hiếu	Phật tử Phạm Đức Long
Sư Thành, Ananda Thiên viện	Phật tử Lê Thị Trang
Sư Cô Trí Hạnh	Phật tử Phạm Andrew
Sư Cô Nguyên Niệm	Phật tử Phạm Angelina
Sư Cô Từ Minh	Phật tử Thuyvan - Judy Dao,
Sư Cô Hộ Duyên	& Con Nguyen Minh Hoa - Hilton
Sư Cô Tịnh An	& Con Nguyen Minh Huu - Haris
Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ	Gia đình Phật tử Trần Minh Trí
& Phật tử Ngô thị Liên	Gia đình Phật tử Huỳnh Giang
Phật tử Bảo Tường (Selina)	& Phật tử Châu Lan Cầm
Phật tử Malynda Nguyễn	Gia đình Phật tử Nguyễn Nhân Tâm
Phật tử Văn Thị Yến Dung,	Gia đình Phật tử Nguyễn Đức Thiện
Pháp danh Diệu Thư	& Phật tử Nguyễn Xuân Mai
Phật tử Phạm Thị Thu Vân	Phật tử Diệu Bình (Cô Sáu Dép)
Gia đình Phật tử Hoàng thị Nhàn	Gia đình Phạm Xuân Lan
Phật tử Lý Hoàng Anh	Gia đình Phạm Lợi & Phước Ánh
Phật tử Ngọc Dinh	Charly Châu
Phật tử Texas	Gia đình Phạm Thị Thi
Phật tử Đỗ Văn Cường	Gia đình Phạm Thiện Bảo
Phật tử Lê Dung	Phật tử Lê Thị Huệ
Phật tử Visakha An Trương	Phật tử Phan Vui
Cư Sĩ Liên Tâm (Phan đình Quế)	& Phật tử Như Đạo
Phật tử Tiffany Do	Phật tử Tô Ánh Tuyết
Phật tử Nguyễn Công Bình	Phật tử Xuân Hương
Phật tử Võ Trần Châu	Gia đình Nguyễn Minh,
Phật tử Nguyễn Hương, C. Lan Le	& Chơn Tịnh, Chơn Giác
Phật tử Cẩm Hoa	Bà Đa (Quê quán Đà Nẵng)
Phật tử chùa Pháp Luân, Houston	Gia đình Bà Sáu Tịnh Phước
Gia đình Phật tử Cao Văn Chung	Gia đình Trịnh Na
Gia đình Ông Đặng Phước Bảo	Gia đình Phạm Thị Thi
Gia đình Phật tử Nguyễn & Thòa	Gia đình Phạm Thị Diệu Hiền
Phật tử Đỗ Hoàng Nghĩa	Gia đình Thiện Trí
Gia đình Nguyễn Hữu Giàu	Gia đình Châu Yến Vân,
& Trương Thị Tuyết Vân	& Châu Mai Phương, Bảo Khang
& các con Amy và Tina	Phật tử Lâm Hoàng Tuấn
	Phật tử Nguyễn Kim Anh

PHẬT TỬ HOA KỲ CÚNG DƯƠNG ÁN TỔNG

--(Do Phật tử Lê Thanh Hồng đại diện)--

Phật tử Phạm Khắc Thiệu	Phật tử Diệu Phúc
Phật tử Tuyết Mai	Gia đình Phật tử Mangala
Phật tử Kỳ Phương	Gia đình Sư Cô Diệu Hỷ
Phật tử Nguyễn Thanh Xuân	Phật tử Lê Thị Gia Ninh
Phật tử Lê Thanh Hồng	Phật tử Vân La
Phật tử Hồ Đài Liên	Phật tử Trần Minh Lợi
Phật tử Ẩn danh	Phật tử Tiên Thai
Phật tử Hoàng Xuyên	Phật tử Trúc Ly Viep
Phật tử Kim Biên	Phật tử Hương Đạo
Phật tử Võ thị Đạo	Phật tử Phạm thị Ngọc Sương
Phật tử Giang Tùy Mỹ	Phật tử Phạm thị Kim Cương
Phật tử Thị Quang	Phật tử Paduma Hien Vien Phan
Phật tử Phượng Bích Dzuơng	Phật tử Hoa Lưu Sujata
Gia đình Phật tử Hiến & Ngọc	Phật tử Tô Tuấn Khanh
Phật tử Ngô Bích Phụng	Phật tử Nghĩa Trịnh
Phật tử Lê Hữu Chiêu	Gia đình Phật tử Tina Kevin
Phật tử Cathy Trần	Gia đình Phật tử Ngọc Hân
Phật tử Lê Vũ Hoàng Sơn	Gia đình Phật tử Hoa Thiện
Gia đình Phật tử Thiện Bảo	Gia đình Phật tử Khanh Trâm
Phật tử Tịnh Tâm	Phật tử Quỳnh Hà
Phật tử Nguyễn thị Hiếu	Phật tử David Philip
Phật tử Phạm thị Thi	Phật tử Trương Hoàng Nhất Khai
Phật tử Nông Đình Hùng	Phật tử Nguyễn Khiêm
Gia đình Phật tử	Phật tử Trương Thủy Yến
Tôn Nữ Diệu Xuân	Phật tử Bảo Lộc
Gia đình Phật tử Diệu Lý	Phật tử Amy Nguyễn
Phật tử Tô Ánh Ngọc	Gia đình Phật tử Cindy Ngô
Phật tử Nina Trinh	(hồi hương đến Ô. Thiện Hoàng)
Phật tử Hoa Ngô	Phật tử Dương Bích Thu
Phật tử Tina Trần	Phật tử Quách Ngọc Giàu
Phật tử Hà Nguyễn	Phật tử Nguyễn Thị Quỳnh Như
Phật tử Khanh Tôn	Phật tử Võ Duy Thắng
Phật tử Quỳnh Trần	Phật tử Võ Huy Long
Phật tử Thư Phùng	Phật tử Võ Minh Qui
Phật tử Loan Trần	Phật tử Nguyễn Thị Quỳnh Giao
Ông Bà Vĩnh Luyện	Phật tử Wendy Nguyễn
& Tôn Nữ Diệu Lan	Gia đình Chiêm Thị Minh Huệ
Phật tử Phạm Xuân Lan	Phật tử Lê Hữu Duyên
Phật tử Lý Minh Julie	Phật tử Nguyễn Khiêm
Phật tử Huỳnh Thị Em	Phật tử Lê Thanh Hồng

DANH SÁCH PHẬT TỬ PHILADELPHIA

--(do Phật tử Thanh Đức đại diện)--

Đạo Tràng Bát Quan Trai Chùa Giác Lâm
Ô. Bà Nguyễn Hữu Phước
Phật tử Ngụy Hình Pd. Nguyễn Huy
Phật tử La Song Hỷ Pd. Nguyễn Tịnh
Phật tử Ngụy Trí An Pd. Nguyễn Bình
Phật tử Phạm Xuân Điệp
Gđ. Ngụy Khai Trí Pd. Nguyễn Tuệ
Gđ. Ngụy Phụng Mỹ Pd. Nguyễn Quang
Gđ. Ngụy Mộng Đức Pd. Nguyễn Tường
Gđ. Ngụy Mỹ Anh Pd. Nguyễn Văn
Phật tử Đặng Phước Châu Pd. Tâm Nghĩa
Phật tử Nguyễn Thị Rất Pd. Tâm Thạnh
Gđ. Đặng Kim Phụng Pd. Tâm Trí
Gđ. Đặng Văn Minh Pd. Quảng Phước
Gđ. Đặng Thế Hùng
Gđ. Đặng Kim Nga Pd. Tâm Mỹ
Gđ. Đặng Kim Mai Pd. Tâm Đồng
Gđ. Đặng Kim Thi Pd. Tâm Thọ
Gđ. Đặng Thế Hòa Pd. Tâm Hiền
Phật tử Đặng Thế Luân Pd. Tâm Pháp
Phật tử Nguyễn Thị Diễm Thúy Pd. Ngọc Duyên
Phật tử Đoàn Văn Hiếu Pd. Thiện Phúc
Gđ. Nguyễn Duy Thanh Pd. Huệ Trí
Gđ. Nguyễn Duy Phú Pd. Huệ Đức
Gđ. Nguyễn Diễm Thảo Pd. Huệ Nhân
Phật tử Đoàn Hiếu Junior Pd. Minh Hạnh
Phật tử Đoàn Tommy Pd. Huệ Lành
Phật tử Nguyễn Văn Huỳnh Pd. Tâm Thiện
Phật tử Hứa Thị Liên Pd. Diệu Bạch
Gđ. Nguyễn Trọng Nhân
Gđ. Nguyễn Trọng Luật
Gđ. Nguyễn Thị Xuân Thảo
Gđ. Nguyễn Thị Xuân Trinh
Phật tử Nguyễn Ngọc Hạnh
Phật tử Nguyễn Tường Vân
Phật tử Nguyễn Quang Huy
Phật tử Nguyễn Trâm Anh
Phật tử Ngụy Anh Thư
Phật tử Ngụy Khải Tấn
Phật tử La Minh Châu
Phật tử La Derek
Phật tử Lưu Hội Tân Pd. Ngọc Châu

DANH SÁCH PHẬT TỬ PHILADELPHIA

(do Phật tử Thanh Đức đại diện)

Gđ. La Quốc Cường Pd. Đức Thiện
Gđ. La Mỹ Hương Pd. Diệu Huệ
Gđ. La Mỹ Hoa Pd. Diệu Liên
Gđ. La Đức Hùng Pd. Đức Tâm
Gđ. La Quốc Dũng Pd. Đức Trí
Gđ. La Mỹ Phượng Pd. Diệu Ngọc
Gđ. La Ái Hương Pd. Diệu Mãn
Gđ. La Mỹ Anh Pd. Diệu Phú
Gđ. La Mỹ Hạnh Pd. Diệu Quý
Phật tử La Quốc Tâm Pd. Huệ Đạt
Gđ. La Quốc Minh
Phật tử Huỳnh Bích Chi Pd. Ngọc Phúc
Phật tử Nguyễn Thị Thanh Hương Pd. Diệu Thanh
(hồi hương đến Mẹ Pd. Tâm Toàn)
Phật tử Lê Thị Sinh Pd. Diệu Trí
Phật tử Nguyễn Bạch Cúc Pd. Thanh Đức
Phật tử Đặng Thúy Nga Pd. Đồng Nguyệt
Phật tử Đặng Thị Hà Pd. Diệu Hương
Phật tử Nguyễn Kim Loan (NY)
Phật tử Nguyễn Thanh Trung (hồi hương
đến mẹ Nguyễn Thị Ký Pd. Diệu Nhã)
Phật tử Trương Đông Mỹ Pd. Nguyễn Thoại
Phật tử Tâm Ngô
Phật tử Phước Nghiêm
Phật tử Tâm Phước (VA)
Phật tử Chánh Lệ
Phật tử Quảng Duyên
Phật tử Quảng Diệu Phụng
Phật tử Diệu Ngô
Phật tử Thiện Hòa
Phật tử Diệu Phúc
Phật tử Diệu Thường
Phật tử Châu Ngô
Phật tử Minh Tâm
Phật tử Diệu Nguyệt
Phật tử Gwo Phan
Phật tử Không Hạnh

Thành tâm hồi hương phần công đức này đến thân bằng quyến thuộc:
Những người đã quá vãng được sanh về nhàn cảnh, những người còn tại tiền
được sống lâu, sức khỏe, an vui, và luôn luôn tinh tấn tu hành.

